BESTSELLER • NEW YORK TIMES • Nr. 1

VIAȚA NEVĂZUTĂ A LUI ADDIE LARUE

V. E. SCHWAB

BOOKZONE

„Victoria Schwab te trimite într-o aventură ameţitoare de-a lungul unor secole pline de dragoste, artă, război şi durere, uimindu-ţi treptat simţurile cu sute de momente magice."

NAOMI NOVIK

„Nu te ruga niciodată zeilor care răspund după căderea întunericului."

Franţa, 1714. Într-un moment de disperare, o tânără pe nume Adeline întâlneşte un străin periculos şi face o greşeală cumplită.

Pe măsură ce îşi dă seama de limitele pactului său faustian – abilitatea de a trăi veşnic şi de a fi uitată de toţi cei pe care îi întâlneşte – Addie alege să fugă din micul ei sat, atunci când tot ceea ce a iubit odată este distrus.

Dar încă are visuri şi o viaţă de trăit şi este hotărâtă să găsească entuziasmul şi satisfacţia în lumea largă – chiar dacă este condamnată să fie singură pentru totdeauna.

Sau nu chiar atât de singură, căci, în fiecare an, de ziua ei, seducătorul Luc vine în vizită pentru a verifica dacă este pregătită să renunţe la sufletul ei. Jocul lor palpitant şi întunecat se desfăşoară de-a lungul veacurilor, Addie fiind martora momentelor istorice în timp ce acestea au loc, luptându-se să se recapete pe sine însăşi, în timp ce traversează oceanele şi încearcă să îşi construiască vieţi diferite.

Vor trece trei sute de ani înainte ca ea să descopere o librărie ascunsă şi pe cineva care îşi aminteşte numele său – şi brusc, totul se schimbă din nou.

În stilul cărţilor *„Soţia călătorului în timp"* şi *„Viaţă după viaţă"*, *„Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue"* este turul de forţă care sfidează genul literar al celei mai bine vândute autoare New York Times, V. E. Schwab.

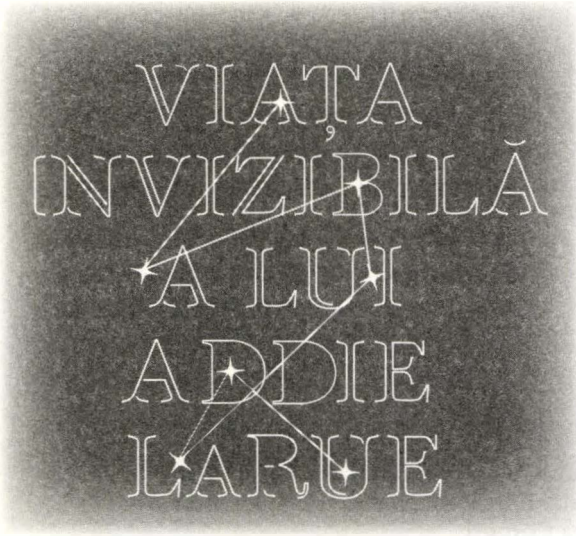

V. E.
SCHWAB

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SCHWAB, V.E.
Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue / V.E. Schwab. -
Bucureşti : Bookzone, 2021
ISBN 978-606-9700-42-6

821.111

Traducător: **Iulia Dromereschi**
Grafician copertă: **Maria Stoian**
Redactor: **Anca Coman**
Tehnoredactor: **Anca Marisac**

The Invisible Life of Addie LaRue
Copyright © 2020 by Victoria Schwab
All rights reserved.

Interior illustrations by Jennifer Hanover

© Bookzone 2021, pentru prezenta ediţie
Toate drepturile rezervate pentru limba română.
Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone
Şoseaua Berceni nr. 104, sector 4, Bucureşti
Comenzi şi informaţii:
Telefon: +40 774 091.579; +40 770 584.429
E-mail: office@bookzone.ro
www.bookzone.ro

V. E.
SCHWAB

Bookzone
BUCUREȘTI, 2021

Pentru Patricia –
Pentru că nu a uitat niciodată.

Străvechii zei or fi măreţi, însă nu sunt nici blânzi, nici milostivi. Sunt instabili, neliniştiţi precum lumina lunii sau ca apa, ca umbrele furtunii. Dacă insişti să îi chemi, ai grijă ce le ceri şi fii gata să plăteşti preţul cerut. Însă, oricâtă disperare sau nevoie te-ar apăsa, să nu te rogi *niciodată* zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Estele Magritte
1642-1719

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1714

O fată fuge să își salveze viața.

Aerul verii o arde, dar nu se văd nici torțe, nici mulțimi furibunde, ci doar felinarele petrecerii de nuntă, la distanță, lucirea roșiatică a soarelui care agonizează în zare, crapă și se răspândește peste dealuri, iar fata fuge, cu fustele încâlcindu-se în iarbă, fuge spre pădure, încercând să ajungă înaintea luminii muribunde.

Voci purtate de vânt îi strigă numele.

Adeline? Adeline? Adeline!

Umbra ei se întinde înainte – prea lungă, cu margini deja neclare – și floricele mici și albe i se rostogolesc din păr, căzând pe pământ ca niște stele. În urma ei se formează o constelație, aproape ca aceea de pe obrajii ei.

Șapte pistrui. Câte unul pentru fiecare iubire pe care o va trăi, așa spunea Estele, când fata era încă mică.

Unul pentru fiecare viață.

Unul pentru fiecare zeu care o veghea.

Acum își râd de ea semnele acelea. Promisiuni și minciuni. N-a avut parte de iubire, nu a dus nicio viață, nu a cunoscut vreun zeu, iar acum nu mai are timp.

Dar nu încetinește și nici nu privește în urmă. Nu vrea să vadă viața care o așteaptă acolo. Nemișcată ca o schiță. Solidă ca mormântul.

Fuge.

PARTEA ÎNTÂI

ZEI CARE RĂSPUND PE ÎNTUNERIC

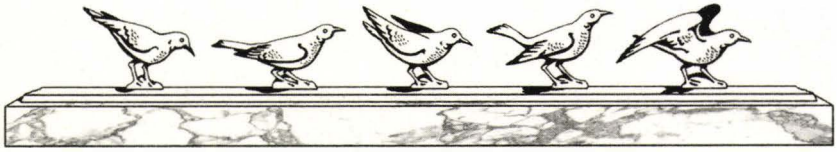

Titlu: Revenir[1]

Artist: Arlo Miret

Dată: 1721-22 A.D[2].

Mediu: Lemn de frasin, marmură

Locație: Împrumutată de la Musée d'Orsay

Descriere: O serie sculpturală de cinci păsări din lemn, în diverse poziții și stadii dinainte de zbor, montate pe o plintă îngustă din marmură.

Detalii: Având o înclinare deosebită pentru autobiografie, Miret a ținut jurnale care oferă o privire asupra minții și proceselor sale creative. În ceea ce privește inspirația pentru Revenir, Miret atribuie ideea unei figurine găsite pe străzile Parisului în iarna anului 1715. Pasărea din lemn, găsită cu o aripă ruptă, este recreată ca a cincea din secvență (deși intactă), gata să își ia zborul.

Valoare estimată: 175 000 de dolari.

1 *A reveni*, lb. franceză în original. Titlul ar fi „Revenire" (n. trad.)

2 Din latină: *anno domine* (anul Domnului), după Hristos (n. trad.)

New York City
10 martie 2014

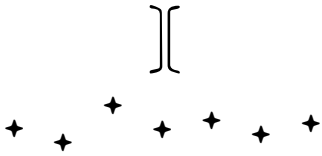

Fata se trezește în patul altcuiva.

Zace perfect nemișcată, încercând să oprească timpul, ca și cum și-ar ține respirația. De parcă, doar prin forța voinței, ar putea împiedica ceasul să ticăie mai departe, pe băiatul de lângă ea să se trezească, de parcă ar putea să păstreze încă vie amintirea nopții petrecute împreună cu el.

Știe, bineînțeles, că nu poate. Știe că el va uita. Toți uită.

Nu este vina lui. Nu este niciodată vina lor.

Băiatul încă doarme, iar ea îi privește umerii, care se ridică și coboară lent, locul în care părul negru i se ondulează la ceafă, cicatricea de pe coaste. Detalii deja memorate.

Îl cheamă Toby.

Noaptea trecută, i-a spus că numele ei este Jess. A mințit, dar numai fiindcă nu își poate spune numele adevărat – unul dintre detaliile mici și răutăcioase, ascunse precum urzicile în iarbă. Ghimpi tăinuiți, meniți să înțepe. Ce este o persoană, dacă nu ce lasă în urmă? A învățat să calce printre buruienile țepoase, dar unele răni nu pot fi evitate: amintiri, fotografii, nume.

În ultima lună, a fost Claire, Zoe, Michelle. Dar cu două nopți în urmă, când era Elle, la închiderea unei cafenele cu program până târziu după unul dintre concertele lui, Toby spusese că era îndrăgostit de o fată pe nume Jess, doar că nu o cunoscuse încă.

Așa că acum ea este Jess.

Toby începe să se miște, iar ea simte în piept durerea cunoscută. El se întinde, se întoarce spre ea – dar încă nu se trezește. Fața lui este la câțiva centimetri de a ei. Are buzele întredeschise, dormind, cârlionții negri îi umbresc ochii, genele negre i se conturează pe obrajii palizi.

Cândva, întunericul a tachinat-o pe fată, când se plimbau de-a lungul Senei, i-a spus că avea un „gen", insinuând că mai toți bărbații pe care îi alegea, și chiar și o parte dintre femei, semănau foarte bine *cu el.*

Același păr întunecat, aceiași ochi limpezi, aceleași trăsături sculptate.

Dar nu era cinstit.

În fond, întunericul arăta așa numai din cauza *ei*. *Ea* îi dăduse forma aceea, ea alesese cum să îl croiască, în ce formă.

Nu-ți amintești, îi spusese ea atunci, *când nu erai decât umbre și fum?*

Draga mea, îi răspunsese el cu vocea lui calmă și puternică, *eram noaptea însăși.*

Acum e dimineață, în alt oraș, în alt secol, lumina soarelui pătrunde prin perdele, iar Toby se foiește iar, ieșind la suprafață din brațele somnului. Iar fata care este – a fost – Jess își ține iar respirația, încercând să își imagineze o versiune a zilei în care el se trezește, o vede și își amintește.

În care zâmbește, o mângâie pe obraz și îi spune „Bună dimineața".

Dar nu se va întâmpla așa și nu vrea să vadă expresia aceea goală, familiară, nu vrea să-l privească pe băiat încercând să umple golurile în care *ar trebui* să fie amintiri, să fie martoră la cum își adaptează purtarea la o nonșalanță exersată. Fata a văzut de suficiente ori scena aceea, cunoaște procesul pe de rost, așa că alunecă din pat și iese în living, desculță.

Își vede imaginea în oglinda de pe hol și remarcă tot ce observă oricine: cei șapte pistrui, împrăștiați ca pulberea de stele pe nas și pe obraji.

Constelația ei personală.

Se apleacă și aburește sticla suflând. Își mișcă degetul peste suprafață, încercând să își scrie numele. *A... d...*

Dar numai atât reușește să scrie înainte ca literele să dispară. Nu este vorba despre mediu – nu contează cum ar încerca să-și spună numele, povestea. *A încercat* cu creion, cu cerneală, cu vopsea, cu sânge.

Adeline.

Addie.

LaRue.

N-are rost.

Literele se fărâmițează sau se topesc. Sunetele mor, nerostite.

Degetele îi cad de pe sticlă și ea se întoarce, privind livingul.

Toby este muzician, iar semnele artei sale sunt peste tot.

Instrumentele lui se sprijină de pereți. Pe mese sunt împrăștiate versuri și note – măsuri de melodii pe care și le-a amintit pe jumătate, amestecate între liste de cumpărături și liste „de făcut". Dar ici și colo este prezentă altă mână: flori pe care a început să le țină pe pervazul bucătăriei, deși nu își amintește de când. Cartea despre Rilke, pe care nu știe când a cumpărat-o. Lucruri care dăinuie, chiar dacă amintirile pier.

Toby se trezește greu, așa că Addie își face un ceai. El nu bea ceai, dar iată-l în dulăpior, într-o cutie de Ceylon, vrac, și într-una cu săculeți de mătase. Relicva unui drum de noapte la magazin, un băiat și o fată plimbându-se printre rafturi, mână în mână, pentru că nu puteau dormi. Pentru că ea nu voia să permită nopții să se încheie. Nu era pregătită să îi dea drumul.

Ia cana, inhalează și i se trezesc amintirile.

Un parc în Londra. O curte interioară la Praga. O ceainărie din Edinburgh.

Trecutul, aruncat ca un cearșaf din mătase, peste prezent.

La New York, dimineața este friguroasă, geamurile sunt aburite de îngheț, așa că ia o pătură de pe spătarul canapelei și își acoperă umerii cu ea. O cutie de chitară ocupă un capăt al canapelei, iar pisica lui Toby, pe celălalt, așa că Addie se așază pe băncuța de la pian.

Pisica – al cărei nume este *tot* Toby („Ca să pot vorbi singur fără să pară ciudat", îi explicase el) – se uită la ea cum suflă în ceai.

Se întreabă dacă pisica își amintește.

Mâinile i s-au încălzit acum, iar ea pune cana pe pian și împinge capacul claviaturii, își trosnește degetele și începe să cânte, cât mai încet posibil. În dormitor, îl aude pe Toby-omul mișcându-se, și fiecare centimetru din corpul ei, de la schelet la piele, e cuprins de groază.

E cea mai dificilă parte.

Addie ar fi putut pleca – *ar fi trebuit* să plece, să se strecoare afară cât el încă dormea, cât dimineața încă era o prelungire a nopții lor, un moment captiv în chihlimbar. Dar acum e prea târziu, așa că închide ochii și continuă să cânte, își ține capul plecat când îi aude pașii, printre note, își mișcă degetele mai departe când îl simte în cadrul ușii. Va sta acolo, privind scena și încercând să-și amintească de noaptea trecută, cum de s-a putut rătăci, în ce moment cunoscuse o fată și o adusese acasă, dacă băuse prea mult și de ce părea să aibă mintea goală.

Dar ea ştie că Toby nu o va întrerupe, câtă vreme cântă, aşa că savurează muzica pentru câteva clipe, înainte să-şi impună să se oprească, să ridice privirea şi să pretindă că nu îi observă nedumerirea.

— Neaţa, zice ea voioasă, iar accentul ei, cândva de franţuzoaică de la ţară, e abia perceptibil.

— Ăăă, bună dimineaţa, zice el, trecându-şi mâna prin buclele negre, şi, în apărarea lui, Toby arată ca de obicei – niţel confuz, surprins că vede o fată frumoasă în livingul lui, purtând doar o pereche de chiloţi şi tricoul lui cu trupa preferată, pe sub pătură.

— Jess, spune ea, oferind numele pe care el nu îl găseşte, pentru că nu se află în memoria lui. E OK dacă nu-ţi aminteşti.

Toby roşeşte şi dă Toby-pisica la o parte, trântindu-se pe pernele canapelei.

— Îmi pare rău. Eu nu sunt aşa. Nu-s genul ăla de tip.

Ea zâmbeşte.

— Nici eu nu-s genul ăla de tipă.

Zâmbeşte şi el atunci, o dungă de lumină care-i împrăştie umbrele de pe faţă. Arată spre pian, iar ea vrea ca el să spună ceva de genul „Nu ştiam că poţi cânta", dar Toby zice:

— Eşti foarte pricepută.

Este. E uimitor câte poţi învăţa când ai timp.

— Mersi, zice ea trecându-şi vârfurile degetelor peste clape.

Toby se simte agitat şi se duce în bucătărie.

— Cafea? întreabă el deschizând dulapurile.

— Am găsit ceai.

Ea începe să cânte altă piesă. Nimic complicat, doar un şir de note. Un început. Găseşte melodia, o începe, o lasă să i se scurgă printre degete când Toby apare din nou în cameră cu o cană aburindă în mâini.

— Ce-a fost asta? întreabă el, cu ochii luminându-i-se aşa cum se luminează doar ochii artiştilor – scriitori, pictori, muzicieni, toţi cei care sunt loviţi de inspiraţie. Mi s-a părut cunoscută.

Ridică din umeri.

— Ai cântat asta pentru mine ieri-seară.

Nu e tocmai o minciună. A cântat-o pentru ea. După ce tot ea i-a arătat-o.

— Serios? întreabă el încruntându-se. Deja pune jos cana, întinzându-se după un creion și un carneţel de pe masa de alături. Doamne... cred că eram beat.

Scutură din cap când spune asta. Toby nu a fost niciodată unul dintre compozitorii care preferă să lucreze sub influenţa alcoolului.

— Îţi mai aminteşti? întreabă el, întorcând pagina.

Ea începe să cânte iar, conducându-l printre note. El nu ştie, dar lucrează la cântec de mai multe săptămâni. De fapt, lucrează împreună.

Împreună.

Ea zâmbeşte uşor în timp ce cântă mai departe. Iată iarba dintre urzici. Un loc sigur în care să calce. Nu îşi poate lăsa propria amprentă, dar, dacă are grijă, o poate transmite altcuiva. Nimic concret, desigur, dar nici inspiraţia nu este ceva concret.

Toby a luat acum chitara, şi-a sprijinit-o pe genunchi şi cântă acordurile, murmurând ca pentru sine. Că e bine, că e diferit, că e *ceva*. Ea nu mai cântă şi se ridică în picioare.

— Trebuie să plec.

Melodia se năruie pe corzi când Toby ridică privirea.

— Ce? Dar nici măcar nu te cunosc.

— Tocmai, spune ea, îndreptându-se spre dormitor să îşi ia hainele.

— Dar *vreau* să te cunosc, zice Toby punând chitara jos şi urmărind-o prin apartament.

Acela e momentul când ei nimic nu i se pare just, singurul moment în care simte că valul de frustrare dă să se spargă. Şi-a petrecut *săptămâni* întregi cunoscându-l. Iar el a uitat-o în câteva ore.

— Hei, încetişor, îi spune el.

Detestă partea aceea. Nu ar fi trebuit să rămână. Ar fi trebuit să se facă nevăzută şi neştiută, dar păstrează mereu speranţa aceea iritantă că, de data asta, va fi diferit, că, de data asta, el îşi va aminti.

Îmi amintesc eu, îi şopteşte întunericul la ureche.

Ea scutură din cap, obligând vocea să se retragă.

— De ce te grăbeşti? întreabă Toby. Măcar permite-mi să-ţi pregătesc micul dejun.

Dar ea este prea obosită să joace din nou jocul acela, atât de repede, aşa că minte, spune că are ceva de făcut. Nu îşi permite să se

oprească, pentru că, dacă se oprește, știe că nu va avea puterea să o ia de la capăt, iar ciclul va continua, aventura va începe însă dimineața, și nu seara. Dar nu va fi cu nimic mai simplu când se va încheia, iar dacă e să o ia de la capăt, preferă să cunoască pe cineva drăguț într-un bar, și nu să retrăiască dimineața unei aventuri de-o noapte.

La un moment dat, oricum nu contează.

— Jess, stai, spune Toby prinzând-o de mână. Își caută cuvintele, apoi renunță și începe iar. Am un concert în seara asta. Cânt la Alloway. Ar trebui să vii și tu. Este pe...

Ea știe unde e, bineînțeles. Acolo s-au întâlnit prima dată, și a cincea, și a noua. Și, când ea este de acord să se ducă, zâmbetul lui este uluitor. Ca de fiecare dată.

— Promiți? o întreabă.

— Promit.

— Ne vedem acolo, spune el plin de speranță, când ea pășește peste prag.

Ea se întoarce și spune:

— Să nu mă uiți până atunci.

Un obicei vechi. O superstiție. O rugăminte.

Toby clatină din cap.

— Cum aș putea?

Ea zâmbește, de parcă ar fi doar o glumă.

Dar Addie știe, forțându-se să coboare scările, că se întâmplă deja. Știe că, de îndată ce el va închide ușa, ea va dispărea din viața lui.

Martie este o lună foarte capricioasă.

Este cusătura dintre iarnă și primăvară, deși *cusătură* marchează un tiv egal, iar martie este, mai degrabă, o linie aspră de împunsături cusute de o mână nesigură, oscilând sălbatic între rafalele de vânt din ianuarie și verdeața din iunie. Nu știi peste ce dai decât după ce ieși afară.

Estele numea această perioadă „zile neliniștite", când zeii cu sânge mai cald se trezeau la viață, iar cei mai reci se pregăteau de hibernare. Când visătorilor le veneau cel mai des idei proaste, iar rătăcitorii erau în pericol să se piardă.

Addie fusese mereu predispusă spre ambele.

Are sens să se fi născut pe 10 martie, chiar de-a lungul cusăturii zimțate, deși a trecut multă vreme de când îi plăcea să sărbătorească.

Timp de 23 de ani, a detestat momentul acela și ce însemna el: că se maturiza, îmbătrânea. Apoi, secole la rând, aniversarea a devenit inutilă, mult mai puțin importantă decât noaptea în care și-a cedat sufletul.

La acea dată, moartea și nașterea se contopeau.

Dar tot este ziua ei și merită un cadou.

Se oprește în fața unui butic, reflectându-se fantomatic în vitrină.

Un manechin pozează în mijlocul vitrinei largi, ținând capul ușor înclinat într-o parte, parcă ascultând o melodie intimă. Torsul ei lung este învelit într-un pulover cu dungi late. Poartă o pereche de colanți lucioși, care se pierd în cizme până la genunchi. Addie studiază manechinul și se surprinde imitându-i poziția, înclinând capul. Poate că este ziua potrivită, poate că promisiunea primăverii plutește în aer sau poate doar are chef de ceva nou.

În interior, buticul miroase a lumânări stinse și a haine nepurtate, iar Addie își trece degetele peste bumbac și mătase, înainte să găsească puloverul tricotat, în dungi, care se dovedește a fi din cașmir. Îl aruncă pe braț, alături de colanții asortați. Își cunoaște dimensiunile.

Nu s-au schimbat.

— Salut!

Vânzătoarea voioasă este o fată de vreo 20 de ani, la fel ca Addie, însă una din ele este reală şi îmbătrâneşte, iar cealaltă este o imagine captivă în chihlimbar.

— Vrei să-ţi pregătesc o cabină?

— E în regulă, răspunde Addie, luând şi o pereche de cizme de pe un raft. Am tot ce-mi trebuie.

O urmează pe fată spre cele trei cabine cu draperii din partea din spate a magazinului.

— Strigă-mă dacă te pot ajuta cu ceva, spune fata şi întoarce spatele înainte ca draperia să cadă, iar Addie rămâne singură cu o banchetă capitonată, o oglindă înaltă şi propria reflexie.

Îşi scoate ghetele, apoi geaca, pe care o aruncă pe banchetă. Monedele îi zăngănesc în buzunare când geaca aterizează şi ceva cade din ea. Loveşte podeaua cu un trosnet surd şi se rostogoleşte prin cabina strâmtă, oprindu-se în plintă.

Este un inel.

Un cerculeţ cioplit din lemn cenuşiu, ca de frasin. Cunoscut, iubit cândva, acum detestat.

Addie îl priveşte pentru o clipă. Degetele îi tresar, trădătoare, însă nu se întinde după inel, nu îl ridică. Doar îi întoarce spatele şi continuă să se dezbrace. Îşi pune apoi puloverul, îşi trage pe ea colanţii, îşi încheie cizmele. Manechinul era mai slab şi mai înalt, dar lui Addie îi place cum îi stă... căldura caşmirului, greutatea colanţilor, îmbrăţişarea moale a căptuşelii cizmelor.

Scoate etichetele, una după alta, ignorând zerourile.

Joyeux anniversaire[3], se gândeşte, privindu-şi reflexia. Înclină capul, de parcă ar auzi şi ea un cântec intim. Este imaginea unei femei moderne din Manhattan, chiar dacă faţa din oglindă a rămas aceeaşi de secole.

Addie îşi lasă vechile haine împrăştiate ca o umbră pe podeaua cabinei. Inelul devine un copil pedepsit la colţ. Singurul lucru pe care-l ia este geaca.

Este moale, din piele neagră, purtată până aproape să se destrame, genul de haină pentru care oamenii plătesc o avere acum şi o numesc

3 „La mulţi ani!" (în lb. fr. în orig.) (n. trad.)

vintage. E singurul lucru pe care a refuzat să îl lase în urmă și să-l arunce în flăcările din New Orleans, deși mirosul lui se agață încă de ea precum fumul, iar urmele lui sunt acolo pe vecie. Nu îi pasă. Adoră geaca.

Atunci era nouă, acum este distrusă, foarte uzată. Îi amintește de Dorian Gray – timp încapsulat în piele de vacă, nu de om.

Addie iese pe ușa cabinei de probă.

În cealaltă parte a buticului, vânzătoarea tresare, surprinsă să o vadă.

— Se potrivește totul? întreabă ea, prea politicoasă ca să afirme că nu-și amintește să fi lăsat pe cineva în cabină.

Dumnezeu să binecuvânteze serviciile pentru clienți.

Addie clatină din cap cu tristețe.

— Uneori, te mulțumești cu ce ai, spune ea îndreptându-se spre ușă.

Când vânzătoarea va găsi hainele, rămășițele unei fete pe podeaua cabinei, nu își va aminti cui aparțin, iar Addie va fi dispărut deja – din vedere, din minte, din amintire.

Își aruncă geaca pe umăr, ținând-o de guler cu un deget, și pășește în soare.

Villon-sur-Sarthe, Franța
Vara anului 1698

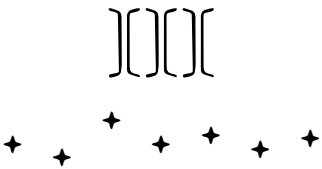

Adeline stă pe capră, lângă tatăl ei.

Tatăl ei este pentru ea un mister, un uriaș solemn, care se simte acasă mai ales în atelierul său.

La picioarele lor, o grămadă de obiecte din lemn creează forme ca niște corpuri mici, sub o pătură, iar roțile căruței se zgâlțâie când Maxime, iapa masivă, îi duce mai departe pe cărare, departe de casă.

Departe – *departe* – un cuvânt care îi face inimioara să bată mai repede.

Adeline are șapte ani și același număr de pistrui pe față. Este isteață, mică, iute ca o rândunică și l-a implorat pe tatăl ei câteva luni să o ia cu el la târg. L-a implorat până când mama ei a jurat că o ia razna, iar tatăl ei a zis, în sfârșit, că da. Tatăl ei lucrează lemnul, iar de trei ori pe an face drumul de-a lungul râului Sarthe până în orașul Le Mans.

Astăzi ea este cu el.

Astăzi, pentru prima dată, Adeline pleacă din Villon.

Se uită la mama ei, care stă cu brațele încrucișate lângă tisa bătrână de la capătul uliței, și apoi o cotesc, iar mama ei dispare. Trec de sat, iată casele, iată câmpurile, iată biserica și copacii, iată-i pe monsieur Berger săpând pământul și pe *madame* Therault punând rufe la uscat, în timp ce fiica ei, Isabelle, stă în iarbă, lângă ea, împletind coronițe de flori, cu limba între dinți, concentrată.

Când Adeline i-a zis fetiței despre plecarea ei, Isabelle a ridicat doar din umeri și a răspuns: „Mie îmi place aici".

De parcă nu ți-ar fi putut plăcea un loc și totuși să vrei să vezi și altele.

Acum se uită la Adeline și îi face cu mâna când căruța trece pe lângă ea. Ajung la liziera satului, locul unde a fost cel mai departe în toată viața ei, iar căruța dă de o groapă și se clatină de parcă și ea ar fi

trecut peste un prag. Adeline își ține respirația, așteptându-se să simtă o frânghie întinsă înăuntrul ei, care o leagă de locul natal.

Dar nu simte nicio lesă și nicio smucitură. Căruța merge mai departe și Adeline e cam speriată când se întoarce să privească imaginea tot mai mică a satului Villon, care, până acum, a fost toată lumea ei, iar acum e doar o parte din ea, micșorându-se cu fiecare pas al iepei, până când pare doar una dintre figurinele tatălui ei, ce încape într-o palmă bătătorită.

Până în Le Mans călătoresc o zi, iar drumul este mai ușor de suportat datorită coșului pregătit de mama și companiei tatălui – unul conține pâine și brânză să îi umple burtica, iar celălalt râde oricând și îi face umbră cu umerii lui lați.

Acasă, tatăl este tăcut, dedicat muncii sale, dar pe drum începe să se deschidă și să vorbească.

Când vorbește, îi spune povești, povești adunate așa cum alții adună vreascuri.

Il était une fois, începe el și alunecă în povești cu palate și regi, cu aur și strălucire, cu baluri mascate și orașe pline de splendoare. A fost odată ca niciodată. Așa începe povestea.

Nu își va aminti poveștile, dar își va aminti cum le spune el, în cuvinte netede ca pietrele de râu, și se va întreba dacă le spune și când e singur, dacă vorbește cu Maxime cu blândețea lui obișnuită. Se întreabă dacă spune povești și lemnului, când îl lucrează. Sau dacă poveștile sunt numai pentru ea.

Adeline își dorește să le poată scrie.

Mai târziu, tatăl ei o va învăța literele. Mama ei va face o criză când va afla și îl va acuza că i-a oferit o altă cale de a pierde vremea, de a irosi orele dintr-o zi, dar Adeline se va strecura oricum în atelierul lui, iar el o va lăsa să stea acolo și să-și exerseze scrierea propriului nume în praful fin ce pare să îmbrace mereu podeaua atelierului.

Dar azi nu poate decât să asculte.

Peisajul rural se desfășoară în jurul lor, un portret zgâlțâit al unei lumi pe care o cunoaște deja. Câmpurile sunt câmpuri, la fel ca al ei, copacii sunt aliniați cam în aceeași ordine, și când ajung la un sat este doar o oglindire spălăcită a satului Villon, iar Adeline începe să se întrebe dacă lumea de afară este la fel de monotonă ca a ei.

Atunci vede zidurile orașului Le Mans.

Creste de piatră se ridică în depărtare, o spinare cu multe modele, urmând apoi dealurile. Este de o sută de ori mai mare decât Villon sau, cel puțin, atât de mare și-l amintește, iar Adeline își ține respirația când trec de porți și intră în orașul fortificat.

Dincolo îi așteaptă un labirint de străzi aglomerate. Tatăl ei conduce căruța printre case strânse laolaltă precum pietrele, până când drumul îngust se deschide într-o piață.

Fireşte că și în Villon au piață, însă nu este cu mult mai mare decât curtea lor. Acest spațiu este imens, iar pământul se pierde sub atâtea picioare, căruțe și dughene. Tatăl ei o îndeamnă pe Maxime să se oprească, iar Addie se ridică în picioare pe capră și se uită prin piață, minunându-se de mirosul îmbietor de pâine și de zahăr, dar și de oameni, care sunt pretutindeni. Nu a mai văzut niciodată atâția, cu atât mai puțin necunoscuți. Sunt o mare de străini, fețe neidentificate, cu haine ciudate, cu voci necunoscute, care rostesc cuvinte diferite. I se pare că ușile lumii sale s-au deschis larg, că s-au adăugat nenumărate camere unei case pe care credea că o cunoaște.

Tatăl ei se sprijină de căruță și vorbește cu oricine trece, iar mâinile i se mișcă întruna peste o bucată de lemn, cu un cuțitaș în palmă. Cioplește suprafața cu ușurința exersată a celui care curăță un măr, iar resturile ca niște panglici i se scurg printre degete. Lui Adeline i-a plăcut întotdeauna să îl privească muncind, să vadă cum se nasc siluetele, de parcă ar fi fost mereu acolo, însă ascunse, precum sâmburii din mijlocul unei piersici.

Munca tatălui ei este minunată. Lemnul e neted, mâinile sale aspre. Lemnul e delicat, iar tatăl ei e voinic.

Amestecate printre castroane și căni, ascunse printre uneltele sale, există jucării de vânzare și figurine din lemn cât pâinicile de mici: un cal, o casă, o pasăre.

Adeline a crescut înconjurară de asemenea fleacuri, însă preferatul ei nu e nici vreun animal, nici vreo figură umană.

Este un inel.

Îl poartă agățat de o fâșie de piele, la gât. Este un inel delicat, dintr-un lemn cenușiu ca de frasin, neted ca piatra lustruită. L-a cioplit când s-a născut ea, l-a făcut pentru fata care va deveni, iar Adeline îl poartă ca pe un talisman, o amuletă, o cheie. Mâna ei îl atinge, când și când, cu degetul mare trecând peste suprafața lui așa cum trece mâna mamei sale peste mătănii.

Se agaţă de el acum – ancoră în mijlocul furtunii – în timp ce se ghemuieşte în spatele căruţei şi priveşte *totul*. Din unghiul acela, este aproape suficient de înaltă să vadă clădirile din depărtare. Se înalţă pe degetele de la picioare, întrebându-se cât de departe se află acestea, până când un cal din apropiere le zgâlţâie căruţa, trecând pe lângă ea, iar Adeline aproape cade. Mâna tatălui ei o apucă de braţ, oferindu-i din nou siguranţă.

La finalul zilei, obiectele din lemn nu mai sunt, iar tatăl lui Adeline îi dă un sol de aramă şi îi spune să-şi cumpere tot ce poftеşte. Ea se plimbă de la o tarabă la alta, privind prăjiturile şi pateurile, pălăriile şi rochiile şi păpuşile, dar, într-un final, decide să îşi ia un jurnal, din pergament legat cu un fir cerat. Goliciunea hârtiei o încântă, ideea că ar putea umple spaţiul cu orice îi place.

Nu îşi poate permite şi creioane, dar tatăl ei foloseşte o a doua monedă să cumpere o legătură de beţe mici şi negre şi îi spune că sunt beţe de cărbune, îi arată cum să apese creta întunecată pe hârtie, cum să întindă liniile ca să transforme marginile dure în umbre. Din câteva atingeri rapide, desenează o pasăre în colţul paginii şi petrece următoarea oră copiind liniile, mult mai interesante decât literele scrise dedesubt.

Tatăl ei strânge lucrurile şi le pune în căruţă. Ziua lasă loc înserării.

Vor petrece noaptea la un han local şi, pentru prima dată în viaţă, Adeline va dormi într-un pat străin, se va trezi în zgomote şi mirosuri necunoscute şi va exista o clipă, scurtă cât un căscat, în care nu va şti unde se află, iar inima ei va bate mai iute – mai întâi de teamă şi apoi dintr-un alt motiv. Pentru care nu găseşte cuvinte încă.

Când se vor întoarce acasă, în Villon, Adeline deja va fi o versiune diferită a ei. O cameră cu ferestrele larg deschise, gata să lase să intre aerul proaspăt, soarele şi primăvara.

Villon-sur-Sarthe, Franța
Toamna anului 1703

IV

Villon este un loc catolic. Cel puțin în partea vizibilă.

În centrul satului se înalță o biserică solemnă, din piatră, unde se duce toată lumea să își salveze sufletul. Mama și tatăl lui Adeline îngenunchează acolo de două ori pe săptămână, își fac semnul crucii, își spun rugăciunile și vorbesc despre Dumnezeu.

Adeline are 12 ani acum, deci așa face și ea. Dar se roagă așa cum apucă tatăl ei feliile de pâine, așa cum își linge mama ei sarea de pe degete.

Este un obicei, nu un semn de credință.

Biserica nu este nouă, și nici Dumnezeu, însă Adeline a ajuns să gândească așa despre El datorită lui Estele, care spune că pericolul cel mai mare al schimbării este să înlocuiești vechiul cu noul.

Estele, care aparține tuturor și nimănui și ei înseși.

Estele, care a crescut ca un arbore în inima satului de lângă râu și nu a fost niciodată tânără, care a răsărit din pământ, cu mâini noduroase, piele ca scoarța copacilor și rădăcini suficient de adânci să o hrănească din propria fântână tăinuită.

Estele, care crede că noul Dumnezeu e ceva delicat. Crede că El aparține orașelor și regilor și că stă deasupra Parisului, pe o pernă aurie, și nu are timp pentru țărani, nu are loc printre lemn și piatră și apa râului.

Tatăl lui Adeline crede că Estele este nebună.

Mama ei spune că femeia se va duce în iad, și o dată, când Adeline a repetat sentința, Estele a râs, cu râsul ei de frunze uscate, și a zis că iadul nu există, că există doar pământul rece și întunecat și promisiunea somnului.

— Și raiul? întrebase Adeline.

— Raiul este un loc plăcut, la umbră, un copac mare deasupra oaselor mele.

La 12 ani, Adeline se întreabă cărui zeu să se roage acum ca să-l facă pe tatăl ei să se răzgândească. Și-a încărcat căruța cu marfă, cu destinația

Le Mans, a înşeuat-o pe Maxime, dar, pentru prima dată în şase ani, Adeline nu îl însoţeşte.

Tatăl i-a promis că îi va aduce un sul nou de pergament, instrumente noi cu care să deseneze. Dar ştiu amândoi că ea ar prefera să meargă şi să rămână fără daruri, ar prefera să vadă lumea de afară decât să aibă pergament. Nu mai are subiecte de desenat, deja cunoaşte pe de rost drumurile obosite ale satului şi toate chipurile familiare din el.

Dar anul acesta mama ei a decis că nu este indicat ca ea să meargă la târg, că nu se cuvine, chiar dacă Adeline ştie că încape încă pe locul de pe capră, lângă tatăl ei.

Mama ei îşi doreşte ca fiica ei să fie mai mult ca Isabelle Therault, dulce şi blândă şi deloc curioasă, mulţumită să îşi ţină privirea la împletitură, în loc să se uite la nori şi să se întrebe ce o fi după cotitură, peste dealuri.

Dar Adeline nu ştie să fie ca Isabelle.

Nu *vrea* să fie ca Isabelle.

Vrea numai să meargă în Le Mans şi, odată ajunsă acolo, să-i privească pe oameni şi să vadă artă, să guste din mâncare, să descopere lucruri neştiute.

— Te rog, spune ea, când tatăl ei urcă în căruţă.

Ar fi trebuit să se ascundă printre obiectele din lemn, sub prelată. Dar acum e prea târziu, iar când Adeline dă să atingă roata, mama ei o trage înapoi, de încheietura mâinii.

— *Ajunge*, zice.

Tatăl ei se uită la ele, apoi îşi întoarce privirea. Căruţa porneşte, iar când Adeline încearcă să se desprindă şi să alerge după ea, mâna mamei ţâşneşte, de data asta găsindu-i obrazul.

În ochi îi apar lacrimi, se înroşeşte puternic, înainte să se învineţească, apoi aude vocea mamei când o loveşte iar:

— Nu mai eşti o copilă.

Adeline înţelege, şi totuşi nu înţelege defel. I se pare că e pedepsită doar pentru că a crescut. E atât de furioasă, încât vrea să fugă. Vrea să arunce broderiile mamei în şemineu şi să distrugă toate sculpturile pe jumătate terminate din atelierul tatălui.

Dar priveşte căruţa cotind şi dispărând printre copaci, ţinând cu o mână inelul făcut de tatăl ei. Adeline aşteaptă ca mama ei să îi dea drumul, să o trimită să îşi vadă de treburi.

Apoi se duce la Estele.

Estele încă venerează vechii zei.

Adeline avea cinci sau șase ani când a văzut-o pentru prima dată pe femeie lăsându-și cupa din piatră să cadă în râu. Era un obiect frumos, cu un model dantelat pe margini, iar bătrâna i-a dat pur și simplu drumul, admirând pleoscăitul. Avea ochii închiși, buzele i se mișcau, iar când Adeline a luat-o prin surprindere – era deja bătrână, fusese mereu – în drum spre casă, Estele a zis că se ruga zeilor.

— Pentru ce?

— Copilul Mariei nu vine așa cum ar trebui, a spus ea. Le-am cerut zeilor râului să facă lucrurile să curgă. Se pricep.

— Dar de ce le-ai dat pocalul?

— Pentru că zeii sunt lacomi, Addie.

Addie. Un nume de alint pe care mama ei îl disprețuia – i se părea băiețesc. Un nume preferat de tatăl ei, când erau singuri. Un nume care-i răsuna în tot corpul, ca un clopot. Un nume care i se potrivea mult mai bine decât *Adeline*.

Acum o găsește pe Estele în grădină, aplecată ca o creangă curbată printre cârceii sălbatici de dovleac, în spatele unui tufiș țepos de mure.

— Addie.

Bătrâna îi rostește numele fără să-și ridice ochii.

Este toamnă, iar pământul e presărat de fructele necoapte, ca niște pietre. Addie le atinge cu vârful încălțării.

— Cum vorbești cu ei? întreabă ea. Cu vechii zei. Le spui pe nume?

Estele se îndreaptă și încheieturile îi trosnesc ca niște bețe uscate. Dacă o surprinde întrebarea, nu o arată.

— Nu au nume.

— Există un descântec?

Estele îi aruncă o privire atentă.

— Descântecele sunt pentru vrăjitoare, iar vrăjitoarele sfârșesc arse pe rug de prea multe ori.

— Atunci cum te rogi?

— Cu daruri, cu laude, dar, chiar și-așa, zeii nu sunt de încredere. Nu prea răspund.

— Atunci ce faci?

— Continui.

Își mestecă interiorul obrazului.

— Câți zei există, Estele?

— Atâţia câte întrebări ai tu, răspunde bătrâna, dar fără urmă de dispreţ în voce, iar Addie ştie să aştepte, să îşi ţină respiraţia până când vede că Estele se înmoaie.

Parcă ar aştepta la uşa unei vecine, după ce a sunat, când ştie că e acasă. Aude paşii, zgomotul aspru al încuietorii şi ştie că se va deschide uşa.

Estele oftează.

— Vechii zei sunt peste tot, spune ea. Înoată în râu, cresc pe câmp şi cântă în pădure. Sunt în lumina soarelui care mângâie grâul, sub mlădiţele de primăvară şi în viţele-de-vie care cresc pe un perete al bisericii din piatră. Se adună la marginile zilei, în zori şi în amurg.

Adeline se uită printre gene.

— Mă înveţi să îi chem?

Bătrâna oftează, ştiind că Adeline LaRue nu este doar isteaţă, ci şi încăpăţânată. Începe să străbată grădina, spre casă, iar fata o urmează, temându-se că Estele va ajunge la uşă înainte să îi răspundă, că o va închide în plină conversaţie. Dar Estele se uită înapoi, cu ochi vioi pe faţa ei ridată.

— Există reguli.

Adeline urăşte regulile, dar ştie că, uneori, sunt necesare.

— Cum ar fi?

— Trebuie să fii umilă în faţa lor. Să le oferi un dar. Ceva preţios. Şi să ai grijă ce le ceri.

Adeline se gândeşte.

— Atât?

Chipul lui Estele se întunecă.

— Străvechii zei or fi măreţi, însă nu sunt nici blânzi, nici milostivi. Sunt instabili, neliniştiţi precum lumina lunii sau ca apa, ca umbrele furtunii. Dacă insişti să îi chemi, ai grijă ce le ceri şi fii gata să plăteşti preţul cerut. Se apleacă deasupra lui Adeline, umbrind-o. Însă, oricâtă disperare sau nevoie te-ar apăsa, să nu te rogi *niciodată* zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Două zile mai târziu, când tatăl lui Adeline se întoarce, aduce un sul nou de pergament şi o legătură de creioane cu plumb negru, iar primul lucru pe care îl face ea este să îl aleagă pe cel mai bun şi să îl înfigă în pământul din spatele grădinii, rugându-se ca, data viitoare când pleacă tatăl ei, să îl însoţească.

Dar, dacă zeii o aud, nu îi răspund.

Nu mai merge niciodată la târg.

Villon-sur-Sarthe, Franța
Primăvara anului 1707

Clipește și anii se scutură precum frunzele.

Adeline are 16 ani și toată lumea vorbește despre ea de parcă ar fi o floare de vară, numai bună de cules, de pus în vază, de parcă menirea ei ar fi să înflorească și să se ofilească. Așa ca Isabelle, care visează la o familie, și nu la libertate, și pare mulțumită să înflorească pentru o perioadă scurtă și apoi să se ofilească.

Nu, Adeline a hotărât că ar prefera să fie un copac, ca Estele. Dacă trebuie să-i crească rădăcini, atunci să fie lăsată să crească, nu să fie altoită, să fie singură, să i se permită să rămână sub cerul liber. Este mai bine decât să fie lemn de foc, tăiat doar ca să ardă în căminul altcuiva.

Ridică rufele, le sprijină pe șold și își croiește drum în jos, pe panta acoperită de buruieni care duce la râu. Când ajunge pe mal, întoarce coșul, lăsând hainele murdare să cadă în iarbă. Acolo, vârât între fuste, șorțuri și lenjerie de corp, ca un secret, este carnetul de schițe. Nu este primul, pentru că le-a adunat, an după an, grijulie să umple fiecare centimetru de spațiu, să profite de fiecare pagină goală.

Dar fiecare carnet i s-a părut o lumânare care arde într-o noapte fără lună: mereu s-au terminat prea repede.Își aruncă încălțările și se apleacă peste pantă, cu fustele adunate sub ea. Își trece degetele prin iarba cu buruieni și găsește colțul ferfeniță al unei hârtii, unul dintre desenele ei favorite, împăturit și vârât în nisipul de pe mal săptămâna trecută, chiar în zori. Un talisman, îngropat ca o sămânță, sau o promisiune. O ofrandă.

Adeline se roagă încă la noul Dumnezeu, atunci când trebuie, dar când părinții ei nu sunt atenți se roagă și la cei vechi. Le poate face pe ambele – să țină unul în gură, ca pe un sâmbure de cireașă, în timp ce îi șoptește altuia.

Niciunul nu i-a răspuns încă.

Și totuși, Adeline este convinsă că o ascultă.

Primăvara trecută, când George Caron a început să o privească cu alți ochi, s-a rugat ca el să-și întoarcă privirea, iar băiatul a început să o remarce pe Isabelle, în schimb. Isabelle a devenit soția lui și acum așteaptă primul lor copil, chinuită de tot ce vine odată cu sarcina.

Când Arnaud Tulle și-a declarat intențiile, toamna trecută, Adeline s-a rugat să găsească altă fată. Nu a găsit, dar în iarnă s-a îmbolnăvit, iar Adeline s-a simțit ușurată, dar și vinovată. A continuat totuși să dăruiască ofrande râului.

S-a rugat și cineva trebuie s-o fi auzit, fiindcă e încă liberă. Nu i se face curte, nu e căsătorită – doar că nu a plecat din Villon. E liberă să crească.

Și să viseze.

Adeline se așază pe pantă, cu schițele pe genunchi. Scoate din buzunar punguța legată cu sfoară, care conține bucățele de cărbune și câteva creioane roase, valoroase pentru ea, care zăngănesc precum monedele în zi de târg.

Lega bucăți de cârpă în jurul beților, să nu își murdărească degetele, până când tatăl ei a confecționat benzi subțiri din lemn, de pus în jurul cărbunelui, și i-a arătat cum să țină cuțitașul, cum să cioplească muchiile și cum să ascută vârful. Acum imaginile sunt mai clare, liniile conturate, detaliile fine. Desenele înfloresc ca niște pete pe hârtie, peisaje din Villon și oamenii din el – conturul părului mamei, ochii tatei, mâinile lui Estele și acolo, între colțurile paginilor...

Secretul lui Adeline.

Străinul ei.

Umple fiecare spațiu nefolosit cu el, un chip desenat atât de des, încât gesturile par acum lipsite de efort, iar liniile se conturează singure. Îl poate invoca din memorie, chiar dacă nu s-au întâlnit niciodată.

De fapt, este doar un produs al imaginației sale. Un tovarăș creat din plictiseală, apoi de dor.

Un vis, să îi țină companie.

Nu își amintește când a început totul, doar că într-o zi și-a aruncat privirea peste sat și nu a mai găsit inspirație.

Arnaud avea ochi frumoși, dar nu avea bărbie.

Jacques era înalt, însă plicticos nevoie mare.

George era puternic, dar avea palmele aspre și firea și mai aspră.

Așa că a furat de la fiecare părți care îi erau pe plac și a creat un om nou.

Un străin.

A început ca un joc, dar, pe măsură ce îl desenează, liniile devin mai sigure și Adeline apasă cărbunele cu mai multă încredere.

Bucle negre. Ochi palizi. Maxilar puternic. Umeri înclinați și o gură arcuită. Un bărbat pe care nu l-a întâlnit, o viață pe care nu o va cunoaște niciodată, o lume la care poate doar să viseze.

Când este agitată, se întoarce la desene, trasând din nou contururile deja familiare. Când nu poate dormi, se gândește la el. Nu la obrazul lui, nici la nuanța de verde pe care a creat-o pentru ochii lui, ci la vocea și la atingerea lui. Stă trează, imaginându-și-l lângă ea, cu degetele puternice trasându-i modele absente pe piele. Îi spune povești.

Nu sunt poveștile tatălui ei, cu regate și cavaleri, cu prințese și tâlhari. Nu sunt basme și avertismente să nu se abată de la drumul drept, ci povești care par adevăruri, despre orașe care strălucesc, despre lumea de dincolo de Villon. Chiar dacă vorbele pe care i le sădește între buze sunt pline de erori și de minciuni, vocea închipuită a străinului le face să sune minunat de reale.

Dacă le-ai putea vedea, spune el.

Aș da orice, răspunde ea.

Într-o bună zi, promite el. Într-o zi, îți voi arăta. Vei vedea totul.

Cuvintele dor când le gândește. Jocul face loc dorinței, prea autentică, prea periculoasă. Chiar și conversațiile din mintea ei sunt îndreptate înapoi pe calea cea bună.

Povestește-mi despre tigri, spune Adeline. A auzit despre acele pisici masive de la Estele, care a auzit despre ele de la zidar, care a făcut parte dintr-o caravană ce includea și o femeie care pretindea că văzuse unul.

Străinul ei zâmbește, gesticulează cu degetele fine și îi povestește despre blana lor mătăsoasă, despre colții lor și despre răcnetele furioase.

Pe povârniș, cu rufele uitate lângă ea, Adeline se joacă absentă cu inelul ei din lemn și desenează cu mâna cealaltă, schițându-i ochii, gura, linia umerilor goi. Îi insuflă viață cu fiecare linie trasată. Cu fiecare tușă, mai stoarce de la el o poveste.

Vorbește-mi despre dansurile de la Paris.

Vorbește-mi despre cum e să navighezi pe mare.

Spune-mi totul.

Nu exista niciun pericol, niciun reproş când era mică. Toate fetele visează. Va depăşi momentul când va creşte, spuneau părinţii ei. Dar Adeline simte mai degrabă că şi-l însuşeşte tot mai bine, că se agaţă tot mai tare de speranţa încăpăţânată de a avea mai mult.

Lumea ar trebui să se extindă. În schimb, ea o simte micşorându-se, strângându-i membrele ca nişte lanţuri, când liniile plate ale propriului corp încep să se curbeze în interiorul ei şi, dintr-odată, cărbunele de sub unghiile ei devine de neconceput, la fel ca ideea că îşi preferă propria companie decât pe cea a unuia ca Arnaud sau George sau a oricărui bărbat care o doreşte.

Se împotriveşte tuturor lucrurilor, nu se integrează, e o insultă adusă feminităţii, o copilă încăpăţânată în trup de femeie, cu capul aplecat şi braţele strânse în jurul schiţelor sale.

Când ridică ochii, privirea i se îndreaptă mereu spre liziera satului.

— Visătoare, o ceartă mama.

— Visătoare, îi plânge de milă tata.

— Visătoare, o previne Estele.

Dar ei nu i se pare un cuvânt atât de rău.

Până se trezeşte.

New York City
10 martie 2014

VI

Când te mişti singur prin lume, ai un ritm.

Descoperi lucrurile fără de care nu poţi trăi, necesităţile simple şi bucuriile mărunte care definesc o viaţă. Nu mâncarea, nu adăpostul, nu cele trebuincioase unui *trup* – acelea, pentru ea, sunt un lux –, ci lucrurile care îţi păstrează mintea în formă. Care-ţi fac plăcere. Care fac viaţa suportabilă.

Addie se gândeşte la tatăl ei şi la sculpturile lui, la felul în care curăţa scoarţa, la cum scotea la iveală formele care trăiau în lemn. Michelangelo numea asta „îngerul din marmură", dar ea nu ştiuse asta când era copilă. Tatăl ei îi spusese „secretul din lemn". Ştia cum să micşoreze un lucru, aşchie cu aşchie, bucată cu bucată, până când îi găsea esenţa. Ştia şi când mersese prea departe. O atingere în plus şi lemnul se transforma din delicat în fragil, în mâinile lui.

Addie a avut la dispoziţie trei sute de ani să exerseze meşteşugul tatălui său, să se ciopleasc㠄 până a ajuns la câteva adevăruri esenţiale, să înveţe care sunt lucrurile fără de care nu poate trăi.

Iată ce a stabilit: poate trăi fără mâncare (nu se ofileşte). Poate trăi fără căldură (frigul nu o ucide). Dar o viaţă fără artă, fără uimire, fără lucruri frumoase ar face-o să o ia razna. A luat-o razna.

Are *nevoie* de poveşti.

Poveştile sunt căi de a te păstra pe tine. De a nu fi uitat. De a uita.

Poveştile capătă multe forme: sunt spuse în cărbune, în note muzicale, în tuşe de pensulă, în poeme, în filme. În *cărţi*.

Cărţile, a descoperit ea, sunt o cale de a trăi o mie de vieţi – sau de a găsi putere într-una foarte lungă.

Două străzi mai sus de Flatbush, vede pe trotuar masa pliantă verde, cunoscută, plină de cărţi cu coperte moi, şi pe Fred, cocoşat pe scaunul lui firav, în spatele mesei, cu nasul roşu îngropat în *M is for*

Malice[4]. Bătrânul i-a explicat o dată, când citea *K is for Killer*[5], că era hotărât să parcurgă întreaga serie a lui Grafton înainte să moară. Ea speră că va reuși. Are o tuse chinuitoare și nu-i face deloc bine să stea acolo, în frig. Dar e acolo când apare Addie.

Fred nu zâmbește, nici nu face conversație. Addie a aflat una, alta despre el în ultimii doi ani, într-un mod lent și foarte greu. Știe că este văduv și că locuiește la etaj, că toate cărțile au aparținut soției sale decedate, Candace. Știe că, după moartea ei, Fred a împachetat toate cărțile și le-a pus la vânzare, vrând parcă să-i dea drumul încetul cu încetul. De parcă și-ar vinde suferința. Addie știe că el stă acolo pentru că se teme că va muri singur în apartamentul lui, că nu va fi găsit, că nu îi va lipsi nimănui.

— Dacă dau ortu' popii afară, spune el, măcar va observa cineva.

Este un bătrân morocănos, dar Addie îl place. Îi intuiește tristețea camuflată în furie, precauția generată de durere.

Addie bănuiește că bătrânul nu prea ar vrea să vândă cărțile.

Nu le pune niciun preț, nu a citit decât unele dintre ele, și uneori este aspru, iar tonul lui e rece, așa că-i sperie pe clienți. Și totuși ei vin, și totuși cumpără, iar de fiecare dată când oferta pare să se reducă apare o cutie nouă, conținutul său este despachetat, ca să umple golurile, și, în ultimele câteva săptămâni, Addie a început să remarce, din nou, apariții recente printre cele mai vechi, coperte noi și cotoare neatinse printre cele uzate. Se întreabă dacă le cumpără sau dacă alte persoane au început să doneze ca să îi întregească această colecție stranie.

Addie încetinește, cu degetele dansând peste cotoare.

Selecția este, întotdeauna, un potpuriu de note discordante. Thrillere, biografii, cărți de dragoste, bestselleruri ferfeniță, majoritatea întrerupte de câteva cărți cu coperte dure, lucioase. S-a oprit să le privească de o sută de ori, dar azi doar ia în mână cartea de la un capăt, cu un gest ușor și rapid, ca de magician. Prestidigitație. Exercițiu îndelung, care a creat perfecțiune. Addie vâră cartea sub braț și continuă să meargă.

Bătrânul nu ridică privirea.

---

4 Al 13-lea roman din seria de romane „Alfabet" ale autoarei americane Sue Grafton. Romanele sale polițiste o au ca protagonistă pe detectiva particulară Kinsey Millhone (n. trad.)

5 Publicat în 1994, este al 11-lea roman din seria ante-menționată (n. trad.)

New York City
10 martie 2014

VII

Piaţa se află, ca un grup de matroane, la liziera parcului.

După ce a fost subţiat de iarnă, numărul dughenelor cu copertine albe începe din nou să crească, în sfârşit, picături de culoare scoţând în evidenţă piaţa când apar noi produse printre rădăcinoase, carne şi pâine sau alte mărfuri rezistente la frig.

Addie îşi croieşte drum printre oameni, îndreptându-se spre cortul mic şi alb, cuibărit în faţa uşilor de la Prospect. Rise and Shine este o tarabă unde se vând cafea şi produse de patiserie, iar proprietarele sunt două surori care îi amintesc lui Addie de Estele, dacă bătrâna ar fi existat în dublu exemplar. Dacă ar fi fost mai blândă, mai bună sau poate dacă ar fi trăit altă viaţă, în alte vremuri.

Surorile sunt acolo tot anul, fie soare, fie ninsoare, o constantă neînsemnată într-un oraş permanent în schimbare.

— Bună, dulceaţă, spune Mel, cea cu umeri laţi şi bucle nestatornice, cu o amabilitate care-i face pe străini să pară din familie.

Addie adoră căldura simplă a oamenilor şi vrea să se cuibărească în ea ca într-un pulover.

— Ce să-ţi pregătim? întreabă Maggie, mai în vârstă, mai slăbuţă, cu riduri în jurul ochilor care neagă ideea că ar zâmbi rar.

Addie comandă o cafea mare şi două brioşe, una cu afine şi alta cu fulgi de ciocolată, şi le întinde o bancnotă mototolită de zece dolari, găsită pe măsuţa de cafea a lui Toby. Ar putea fura ceva de la piaţă, bineînţeles, dar îi place standul lor şi îi place de ele.

— Ai douăzeci de cenţi? întreabă Maggie.

Addie scotoceşte după monede în buzunar, găsind câteva de 25, una de 50, şi iată-l, cald între bucăţile reci de metal. Degetele ei ating inelul din lemn şi strânge din dinţi când îl simte. Ca un gând încăpăţânat, imposibil de uitat. Scotocind printre monede, Addie are grijă să nu îl atingă iar şi îşi stăpâneşte pornirea de a-l arunca în buruieni, ştiind că

nu va schimba nimic cu asta. Inelul își găsește mereu drumul înapoi în buzunar.

Întunericul îi șoptește în ureche, cu brațele în jurul gâtului ei, ca o eșarfă.

Sunt mereu cu tine.

Addie scoate o monedă de 20 și bagă restul în buzunar.

Maggie îi întinde înapoi patru dolari.

— De unde ești, păpușă? întreabă Mel, remarcând o urmă slabă de accent în vocea lui Addie, redus, mai nou, la rostirea eterică a literei *s* și la moliciunea *t*-ului.

A trecut multă vreme și iată că nu se poate desprinde de acel accent.

— De ici, de colo, zice ea, dar m-am născut în Franța.

— Oh, la, la, spune Mel, cu accentul ei plat, din Brooklyn.

— Poftim, soarele meu, spune Maggie, dându-i o pungă și un pahar înalt.

Addie apucă punga din hârtie cu mâna, bucurându-se de căldura pe care o oferă palmelor ei reci. Cafeaua e tare și neagră, iar când ia o gură simte că se încălzește toată și este din nou la Paris, la Istanbul, la Napoli.

O gură de amintiri.

Pornește spre porțile parcului.

— *Au revoir*! strigă Mel, accentuând fiecare literă, iar Addie zâmbește printre aburi.

În parc, aerul e proaspăt. Soarele se luptă pentru căldură, însă frigul aparține iernii, așa că Addie urmează lumina, coborând o pantă acoperită de iarbă sub cerul senin.

Pune brioșa cu afine pe punga din hârtie și soarbe din cafea, examinând cartea împrumutată de pe masa lui Fred. Nu s-a obosit să se uite ce lua, dar se descurajează când vede pe coperta uzată un titlu în germană.

Kinder und Hausmärchen – Brüder Grimm.

Poveștile Fraților Grimm.

Germana ei scârțâie. Stă ascunsă într-un ungher al minții ei, nu a prea folosit-o de la război încoace. O scutură de praf, știind că, sub

stratul de mizerie, va găsi spaţiul intact, netulburat. Avantajul memoriei. Dă paginile vechi şi fragile, cu ochii împiedicându-se de cuvinte.

Odată iubea asemenea poveşti.

Când era copilă, lumea era mică, iar ea visa la porţi deschise.

Dar Addie ştie acum prea bine că poveştile acestea sunt pline de oameni nesăbuiţi care fac lucruri nesăbuite, de avertismente despre zei şi monştri şi muritori lacomi, care vor prea mult, şi apoi nu pricep ce au pierdut. Asta până când plătesc preţul, iar atunci este prea târziu să mai ceară ceva înapoi.

În pieptul ei se ridică o voce.

Nu te ruga nicicând zeilor care-ţi răspund după lăsarea întunericului.

Addie aruncă volumul şi se afundă în iarbă, închizând ochii şi încercând să se bucure de soare.

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1714

VIII

Adeline își dorise să fie un copac.

Să crească sălbatică, având rădăcini adânci, aparținând doar pământului de sub picioarele ei și cerului de deasupra capului, exact ca Estele. Ar fi fost o viață neconvențională și poate cam singuratică, însă ar fi fost a ei. Și-ar fi fost stăpână.

Dar iată pericolul unui loc precum Villon.

Clipești și a trecut un an.

Clipești și mai trec cinci.

Satul e ca un spațiu între pietre, cât să se piardă lucrurile. E genul de loc în care timpul alunecă, se înceţoşează, în care o lună, un an, o viață pot dispărea. În care toată lumea se naște și moare pe aceeași parcelă de zece metri.

Adeline voia să fie un copac.

Dar au apărut Roger și soția lui, Pauline. Crescuseră împreună, se căsătoriseră, apoi, cât ai zice peşte, ea s-a dus.

O sarcină dificilă, o naștere cumplită, două morți în loc de o nouă viață.

Trei copilași rămași în urmă, deși trebuiau să fie patru. Pământul era încă proaspăt pe mormânt când Roger își căuta deja nevastă iar, o mamă pentru copii, o a doua viață, cu prețul singurei vieți a lui Adeline.

Firește că ea a refuzat.

Adeline are douăzeci și trei de ani, prea în vârstă să se mai mărite.

Douăzeci și trei de ani, o treime din viață deja îngropată.

Douăzeci și trei de ani – și apoi dăruită, ca o scroafă premiată, unui bărbat pe care nu îl iubește, nu îl vrea și nici nu îl cunoaște.

A refuzat și a aflat ce valoare are cuvântul „nu". A aflat că, la fel ca Estele, se promisese satului, iar satul avea o nevoie.

Mama ei i-a spus să își facă datoria.

Tatăl ei i-a spus că ar fi vorba despre milă, deși Adeline nu știe pentru cine.

Estele nu a spus nimic, pentru că știa că nu era corect. Știa că acela era riscul când erai femeie – să te dăruiești unui loc, nu unei persoane.

Adeline voia să fie un copac, iar oamenii au apărut agitând un topor.

Au dat-o.

Stă trează în noaptea dinaintea nunții și se gândește la libertate. La evadare. La cum ar fi să fure unul dintre caii tatălui său, chiar dacă știe că simplul gând e o nebunie.

Simte că e suficient de nebună să facă asta.

Dar se roagă.

S-a tot rugat din ziua logodnei, și-a dăruit râului jumătate dintre lucruri și a îngropat cealaltă jumătate pe câmp sau pe povârnișul cu tufișuri unde satul întâlnește pădurea, iar acum aproape că nu mai are timp, și nici daruri.

Stă întinsă în pat pe întuneric, răsucește inelul din lemn pe șnurul lui din piele și se gândește să iasă și să se roage din nou, acum, în toiul nopții, însă își amintește de avertismentul lui Estele referitor la zeii care ar putea răspunde. Așa că își încleștează mâinile și se roagă Dumnezeului mamei sale. Se roagă pentru ajutor, pentru un miracol, pentru o cale de scăpare. Apoi, când întunericul devine mai negru, se roagă pentru moartea lui Roger – orice, numai să scape.

Se simte imediat vinovată, își soarbe înapoi cuvintele, ca pe o respirație vârâtă înapoi în piept, și așteaptă.

Se crapă de ziuă ca un ou care-și varsă albușul peste câmpuri.

Adeline se strecoară afară din casă înainte de ivirea zorilor, după ce nu a dormit deloc. Își croiește drum prin iarba sălbatică, dincolo de grădina de legume, cu fustele adunând roua. Se lasă în jos, sub greutatea lor, cu creionul ei preferat în mână. Adeline nu vrea să renunțe la el, dar nu mai are nici timp, nici talismane.

Înțeapă pământul reavăn cu vârful creionului.

— Ajută-mă, șoptește ea ierbii cu margini conturate de lumină. Știu că ești acolo. Știu că asculți. Te rog. Te rog.

Dar iarba este numai iarbă, iar vântul este numai vânt, și nimeni nu-i răspunde, chiar dacă-și lipește fruntea de pământ și oftează.

Nu e nimic *rău* la Roger.

Dar nici *bine* nu este. Pielea lui e ca de ceară, părul blond i se rărește, vocea lui pare o șoaptă. Când pune mâna pe brațul ei, atingerea lui este slabă, iar când își înclină capul spre al ei, respirația lui e acră.

Și Adeline? Este ca o legumă lăsată prea mult în grădină, cu coaja întărită, cu miezul lemnos, intrată în pământ de bunăvoie, doar ca să fie scoasă și gătită.

— Nu vreau să mă mărit cu el, spune ea, cu degetele înfipte în pământul plin de buruieni.

— Adeline! strigă mama ei, de parcă ar fi o vită rătăcită.

Adeline se ridică anevoie, pustiită de furie și suferință, iar când intră în casă, mama ei vede doar pământul de pe mâinile ei și îi poruncește să se spele. Adeline își scoate mizeria de sub unghii cu peria, rănindu-și degetele, în timp ce mama o mustră.

— Ce-o să zică soțul tău?

Soțul.

Un cuvânt ca o piatră de moară, o greutate fără căldură.

Mama ei strânge din buze.

— După ce-oi avea copii de crescut, o să te liniștești.

Adeline se gândește iar la Isabelle, cu doi băieței agățați de fuste și un al treilea într-un coș lângă șemineu. Cândva, visau împreună, dar Isabelle pare să fi îmbătrânit în doi ani cât în zece. E mereu obosită și obrajii ei, cândva roșii de veselie, sunt acum scobiți.

— Îți va prinde bine, zice mama ei, să fii nevasta cuiva.

Ziua trece ca o sentință.

Soarele cade ca o coasă.

Adeline aproape că aude șuierul lamei, când mama ei îi împletește părul într-o cunună și vâră în cosiță flori, nu giuvaiere. Rochia ei este simplă și ușoară, dar, după cât de grea o simte, pare făcută din zale.

Îi vine să urle. În schimb, apucă inelul din jurul gâtului, pentru a-și păstra echilibrul.

— Trebuie să-ţi scoţi ăla de la gât înainte de ceremonie, îi indică mama, iar Adeline încuviinţează, chiar dacă degetele i se strâng în jurul inelului.

Tatăl ei vine din hambar, plin de aşchii de lemn şi mirosind a sevă. Tuşeşte, cu un gâjâit uşor din piept. Tusea nu l-a mai părăsit de un an, dar el nu le permite să vorbească despre asta.

— Eşti aproape gata? întreabă el.

Ce întrebare stupidă.

Mama ei vorbeşte despre cina de nuntă de parcă ar fi avut loc şi s-ar fi încheiat deja. Adeline priveşte pe fereastră soarele care apune şi nu ascultă ce se vorbeşte, dar simte uşurare şi răzbunare în vocea mamei sale. Chiar şi în ochii tatălui citeşte o urmă de bucurie că, iată, fiica lor a încercat să îşi croiască propriul drum, dar lucrurile s-au aranjat, viaţa ei rătăcită a fost regăsită şi adusă pe calea cea dreaptă.

În casă este prea cald, aerul e apăsător, stătut, iar Adeline nu poate să respire.

În cele din urmă, bate clopotul, la fel de profund ca la înmormântări, şi se forţează să se ridice în picioare.

Tatăl ei îi atinge braţul. Pe faţă i se citeşte regretul, dar o ţine cu fermitate.

— Vei ajunge să îţi iubeşti soţul, spune el, dar cuvintele lui par mai degrabă dorinţă decât promisiune.

— Vei fi o soţie bună, zice mama ei, mai mult o poruncă decât dorinţă.

Apoi, în uşă apare Estele, în veşmânt de doliu. De ce n-ar fi? Femeia care a învăţat-o despre visuri nebune şi despre zei binevoitori, care i-a împuiat lui Adeline capul de libertate, care a suflat peste tăciunii speranţei şi a lăsat-o să creadă că viaţa i-ar putea aparţine.

În spatele părului sur al lui Estele, lumina a devenit apoasă. Încă e timp, îşi spune Adeline, dar zboară tot mai iute, cu fiecare respiraţie.

Timpul – adesea a auzit cum era descris drept nisip într-o clepsidră, liniştit, constant. Dar e o minciună, pentru că simte cum se grăbeşte, cum se avântă către ea.

Panica bate ca o tobă în pieptul ei, iar afară cărarea este o linie întunecată, îngustă şi dreaptă, spre piaţa satului. La celălalt capăt o aşteaptă biserica, palidă şi rigidă ca o piatră de mormânt, iar ea ştie că, dacă păşeşte înăuntru, nu va mai ieşi.

Viitorul va trece la fel de repede precum prezentul, doar că mai rău, pentru că nu va avea libertate, ci doar un pat conjugal și un pat de moarte și poate, între ele, un pat de lăuză, iar când va muri va fi de parcă nici n-ar fi trăit.

Nu va exista niciun Paris.

Niciun iubit cu ochi verzi.

Nicio excursie cu barca spre ținuturi îndepărtate.

Niciun cer străin.

Nicio viață dincolo de satul acesta.

Nicio viață, punct, dacă nu...

Adeline se desprinde din strânsoarea tatălui ei și se oprește pe cărare.

Mama ei se întoarce să o privească, de parcă ar putea fugi, și chiar asta vrea să facă, dar știe că nu poate.

— Am pregătit un dar pentru soțul meu, spune ea, cu mintea lucrând rapid. L-am uitat în casă.

Mama ei se îndulcește și aprobă.

Tatăl ei se înăsprește, suspicios.

Ochii lui Estele se îngustează. Știe.

— Îl aduc imediat, continuă Adeline, deja întorcându-se.

— Merg cu tine, spune tatăl ei, iar inima ei tresare, la fel și degetele, însă Estele îl oprește.

— Jean, zice ea în felul ei viclean, Adeline nu poate fi și fiica ta, și soția lui. Este o femeie în toată firea, nu o copilă căreia să-i porți de grijă.

El își privește fiica în ochi și zice:

— Vino repede.

Adeline și-a luat deja zborul.

Pe cărare, pe ușă, în casă, pe cealaltă parte, spre fereastra deschisă, spre câmp, spre liziera îndepărtată a copacilor. Pădurea stă de strajă la periferia estică a satului, vizavi de soare. Pădurea, deja umbrită, cu toate că ea știe că încă e lumină, încă e timp.

— Adeline? strigă tatăl ei, dar ea nu se uită în urmă.

Sare pe fereastră, cu rochia de mireasă agățându-se în lemnul pervazului când se rostogolește afară și fuge.

— *Adeline? Adeline!*

Vocile strigă după ea, dar se subțiază la fiecare pas și, în curând, Adeline străbate câmpul, apoi intră în pădure, printre copaci, și se afundă până la genunchi în pământul dens al verii.

Ține strâns inelul din lemn și îi simte pierderea înainte să-și dea jos șnurul din piele. Adeline nu vrea să îl sacrifice, dar și-a folosit toate talismanele, a dăruit tot ce a putut pământului și niciun zeu nu i-a răspuns. Acum asta este tot ce i-a rămas, iar lumina se destramă, satul o strigă și ea este disperată să scape.

— Te rog, șoptește ea, iar vocea i se frânge cu fiecare cuvânt.

Înfige inelul în pământul acoperit cu mușchi.

— Fac orice.

Copacii murmură deasupra ei, apoi se liniștesc, parcă așteptând și ei, iar Adeline se roagă fiecărui zeu din pădurea satului Villon, oricui ascultă. Viața ei nu poate fi așa. Nu poate să existe doar atât pentru ea.

— Răspundeți-mi, imploră ea în timp ce umezeala i se strecoară în rochia de mireasă.

Strânge din ochi și se străduiește să asculte, dar singurul zgomot este propria voce, purtată de vânt, și numele ei, răsunându-i în urechi ca bătaia unei inimi.

— *Adeline...*

— *Adeline...*

— *Adeline...*

Își lipește fruntea de pământ, își înfige degetele în el și strigă:

— Răspundeți-mi!

Tăcerea își bate joc de ea.

A trăit aici toată viața și niciodată nu a cunoscut pădurea atât de liniștită. Frigul o cuprinde, iar ea nu știe dacă acesta vine dinspre pădure sau din propriile oase, care abandonează lupta. Ochii ei sunt încă închiși și poate că de aceea nu observă că soarele a apus dincolo de sat, că amurgul a cedat în fața întunericului.

Adeline se roagă mai departe și nu observă nimic.

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1714

IX

Când se apropie, zgomotul este înfundat, adânc și distant, precum tunetul.

Este un hohot de râs, se gândește Adeline, deschizând ochii și remarcând, în sfârșit, cum s-a diminuat lumina.

Ridică privirea și nu vede nimic.

— E cineva aici?

Râsetul se transformă într-o voce, undeva în spatele ei.

— Nu trebuie să îngenunchezi, spune vocea. Să te vedem în picioare.

Se ridică, împleticindu-se, și se întoarce, însă dă cu ochii de întuneric, e înconjurată de el, este o noapte fără lună, după apusul soarelui. Iar Adeline știe atunci că a făcut o greșeală. Este unul dintre zeii despre care a fost avertizată.

— Adeline? Adeline? o strigă vocile din sat, slabe și îndepărtate precum vântul.

Ea mijește ochii în bezna dintre copaci, dar nu vede nicio formă, niciun zeu – aude doar vocea aceea, aproape de gâtul ei, ca o respirație.

— Adeline, Adeline, spune vocea batjocoritor, te strigă.

Se întoarce iar și nu găsește decât umbre adânci.

— Arată-te, poruncește ea, cu vocea fragilă ca un băț.

Ceva îi atinge umărul, apoi încheietura mâinii, se înfășoară în jurul ei ca un iubit. Adeline înghite în sec.

— Ce ești?

Atingerea umbrei se retrage.

— Ce sunt? întreabă, cu o urmă de ironie în tonul catifelat. Depinde ce crezi.

Vocea se frânge, se dublează, zăngănind printre copaci și șerpuind pe mușchi, răspândindu-se peste tot.

— Deci spune-mi... spune-mi, răsună. Sunt diavolul... diavolul... sau întunericul... nericul... nericul? Sunt un monstru... monstru... sau un zeu-eu-eu, sau...

Umbrele din pădure încep să se adune, atrase ca norii de furtună. Dar, când se așază, contururile lor nu mai sunt fuioare de fum, ci linii dure, o siluetă de bărbat, confirmată de lampioanele din sat.

— Sau sunt așa ceva?

Vocea se revarsă de pe niște buze perfecte, o umbră cu ochi de smarald care dansează sub sprâncene negre, păr negru ce i se răsucește pe frunte, încadrând o față pe care Adeline o cunoaște foarte bine. Un chip pe care l-a invocat de o mie de ori, în creion, în cărbune și în vis.

Este străinul.

Străinul *ei*.

Știe că este un truc, o umbră care se dă drept om, dar tot îi taie respirația să-l aibă în fața ochilor. Întunericul își privește silueta, văzându-se astfel pentru prima dată, și pare să fie de acord.

— Ah, deci fata asta crede în ceva, până la urmă, zice ridicându-și ochii verzi. Iată, spune el, m-ai chemat și am venit.

Nicicând să nu te rogi zeilor care-ți răspund după lăsarea întunericului.

Adeline știe, știe, dar este singurul care i-a răspuns. Singurul care ar putea să o ajute.

— Ești gata să plătești?

Să plătească.

Prețul.

Inelul.

Adeline cade în genunchi, scurmă în pământ până când găsește șnurul din piele și scoate inelul făcut de tatăl ei.

I-l întinde zeului. Lemnul palid este pătat de pământ, iar zeul se apropie. Pare din carne și oase, dar se mișcă precum o umbră. Dintr-un pas, este lângă ea și îi umple câmpul vizual, ia inelul în mână și cu cealaltă atinge obrazul lui Adeline. Degetul său mare atinge pistruiul de sub ochiul ei, colțul constelației.

— Draga mea, spune întunericul luând inelul, eu nu mă târguiesc cu tinichele.

Inelul din lemn i se fărâmițează în mână și dispare într-un vălătuc de fum. De pe buzele ei scapă un zgomot gâtuit – a durut-o deja să piardă inelul, dar doare și mai mult să-l vadă șters de pe lume precum o pată de pe piele. Dar dacă nu-i de-ajuns, atunci ce-i de făcut?

— Te rog, spune ea, îți dau orice.

Cealaltă mână a întunericului se află încă pe obrazul ei.

— Crezi că vreau *orice*, spune el ridicându-i bărbia. Dar eu accept o singură monedă de schimb. Se apleacă mai aproape, cu ochii verzi imposibil de scânteietori, cu vocea moale ca mătasea. Eu fac târguri doar cu suflete.

Inima lui Adeline îi tresare în piept.

În minte, o vede pe mama ei îngenunchind în biserică, vorbind despre Dumnezeu și despre rai, îl aude pe tatăl ei vorbind, spunând povești despre dorințe și mistere. Se gândește la Estele, care nu crede în altceva decât în copacul care să-i străjuiască oasele. Care ar spune că un suflet e doar o sămânță întoarsă în pământ, deși ea este cea care a prevenit-o în privința întunericului.

— Adeline, spune acesta, iar numele ei îi alunecă printre dinți precum mușchiul. Sunt aici. Spune-mi de ce.

A așteptat atâta vreme să fie cunoscută, să i se răspundă, să fie întrebată, încât, la început, cuvintele o trădează.

— Nu vreau să mă căsătoresc.

Vorbele o fac să se simtă măruntă. Toată viața ei pare măruntă, iar ea citește asta și în ochii zeului, care par a spune *Doar atât?*.

Nu, e mai mult decât atât. Firește că e mai mult.

— Nu vreau să aparțin altcuiva, spune ea, dintr-odată vehementă. Cuvintele sunt o ușă larg deschisă, iar acum curg cu ușurință. Nu vreau să îmi aparțin decât mie. Vreau să fiu liberă. Liberă să trăiesc, să îmi găsesc drumul, să iubesc sau să fiu singură, dar cel puțin să fie din proprie voință, și sunt atât de sătulă să nu am de ales, atât de speriată de anii care trec pe lângă mine... Nu vreau să mor așa cum am trăit, căci asta nu a fost viață. Vreau...

Umbra o întrerupe, nerăbdătoare.

— Ce folos să îmi spui ce *nu dorești*? Mâna străinului îi trece prin păr, îi mângâie ceafa, o trage mai aproape. Spune-mi ce îți dorești cel mai mult.

Ea ridică privirea.

— Vreau o şansă la viaţă. Să fiu liberă.

Se gândeşte la anii care au trecut.

Clipeşti şi viaţa ta s-a scurs pe jumătate.

— Vreau mai mult timp.

El o priveşte cu ochii lui verzi, care-şi schimbă nuanţa: sunt când precum iarba primăvara, când precum frunzele de vară.

— Cât?

Mintea ei lucrează. Cincizeci de ani. O sută. Orice număr i se pare mic.

— Ah, spune întunericul, înţelegându-i tăcerea. Nu ştii. Din nou, ochii verzi se schimbă, devin mai închişi. Ceri timp fără limite. Vrei libertate fără reguli. Vrei să rătăceşti după bunul plac. Vrei să trăieşti cum pofteşti.

— Da, spune Adeline, abia mai respirând de dorinţă, însă expresia întunericului se aspreşte.

Îşi ia mâna de pe ea şi nu mai este acolo, lângă ea, ci se sprijină de un copac, la câţiva paşi.

— Refuz, spune el.

Adeline se dă înapoi, ca lovită.

— Ce?

A ajuns până aici, a dăruit tot ce avea – a făcut o alegere. Nu se poate întoarce în lumea aceea, la viaţa aceea, la prezent şi trecut, fără un viitor.

— Nu poţi refuza.

O sprânceană întunecată se ridică, dar pe faţa lui nu se citeşte nici urmă de amuzament.

— Nu sunt un soi de djinn[6], să mă supun capriciilor tale. Se desprinde de copac. Nici vreun spirit mărunt al pădurii, bucuros să ofere favoruri pentru tinichele de muritori. Sunt mai puternic decât dumnezeul tău şi mai bătrân decât diavolul. Sunt întunericul dintre stele şi rădăcinile de sub pământ. Sunt promisiune, potenţial, iar când vine vorba despre jocuri, eu fac regulile, eu aşez piesele şi eu aleg când joc. În noaptea asta, refuz.

Adeline? Adeline? Adeline?

---

6 Duh din mitologia popoarelor arabe care sălăşluieşte, de obicei, într-un obiect şi, odată eliberat, îndeplineşte dorinţele eliberatorului (n. trad.)

Dincolo de liziera pădurii, luminile din sat sunt acum mai aproape. Pe câmp sunt torțe aprinse – vin după ea.

Umbra privește peste umăr.

— Du-te acasă, Adeline. Înapoi la viața ta măruntă.

— De ce? imploră ea, apucându-l de braț. De ce refuzi?

El îi atinge obrazul cu mâna, cu un gest blând și cald ca o sobă.

— Nu fac mecenat. Ceri prea mult. Câți ani vor trece până-ți va fi destul? Câți până când îmi primesc tainul? Nu, eu fac înțelegeri care au un final, iar a ta nu are.

Ea își va aminti acest moment de o mie de ori.

Cu frustrare, regret, suferință, autocompătimire și furie nețărmurită.

Va accepta că s-a blestemat singură, înainte să o facă el.

Dar aici și acum nu vede decât lumina torțelor dinspre Villon și ochii verzi ai străinului pe care visa, cândva, că îl va iubi și șansa de a evada odată cu atingerea lui.

— Vrei un final, spune ea. Atunci, când voi sfârși cu viața, ia-mi-o. Îmi poți avea sufletul când nu îl mai doresc.

Duhul înclină capul, dintr-odată interesat.

Un zâmbet – identic celui din desenele ei, strâmb și plin de secrete – îi acoperă buzele. O trage spre el, într-o îmbrățișare de amant. E făcut din fum și din piele, din aer și din os, și când gura lui o atinge pe a ei, primul lucru pe care-l simte ea este pragul dintre anotimpuri, momentul când amurgul cedează întunericului. Sărutul lui se adâncește. Dinții lui îi ating buza de jos și în plăcere simte durere, urmată de gustul de aramă al sângelui pe limbă.

— Fie, șoptește zeul pe buzele ei.

Lumea se întunecă, iar ea cade.

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1714

Adeline tremură.

Se uită în jur şi vede că este întinsă pe un pat de frunze.

În urmă cu o clipă, cădea – pentru o secundă, cât să îţi tragi răsuflarea –, dar timpul pare că i-a luat-o înainte. Străinul a plecat, luând cu sine ultimele frânturi de lumină. Cerul de vară, acolo unde se vede printre coroanele copacilor, este de un negru catifelat, punctat doar de o lună care atârnă foarte jos.

Adeline se ridică şi îşi priveşte mâinile, căutând semne de transformare sub murdărie.

Dar simte că e... neschimbată. Ameţită, poate, de parcă s-ar fi ridicat prea repede sau ar fi băut prea mult vin pe stomacul gol, dar, după o clipă, a trecut şi nesiguranţa, iar ea simte că lumea s-a clătinat fără să cadă, s-a sprijinit şi s-a echilibrat iar, reaşezându-se în aceeaşi matcă.

Îşi linge buzele, aşteptându-se să simtă gust de sânge, dar urma lăsată de dinţii străinului nu mai este. A dispărut, ca orice altă urmă de-ale lui.

Cum să ştie dacă vraja a funcţionat? A cerut timp, a cerut viaţă. Va trebui să aştepte un an sau trei sau cinci ca să vadă semnele lăsate de vârstă? Sau să îşi taie carnea cu un cuţit, să urmărească dacă se vindecă şi în cât timp? Dar nu, a cerut viaţă, nu o viaţă *nevătămată*, şi, ca să fie sinceră, se teme să testeze, se teme să nu afle că pielea ei încă cedează uşor, să afle că promisiunea umbrei a fost un vis sau, mai rău, o minciună.

Dar un lucru ştie: indiferent dacă înţelegerea a fost sau nu reală, nu va permite să bată clopotele, nu se va căsători cu Roger. Îşi va înfrunta familia. Va părăsi Villon, dacă trebuie. Ştie că va face orice acum, pentru că asta şi-a dorit, pe întuneric, şi, într-un fel sau altul, de acum înainte, viaţa ei îi va aparţine.

Gândul o entuziasmează. O sperie, dar o şi entuziasmează, când părăseşte pădurea.

A traversat până la mijlocul câmpului, când îşi dă seama cât este de tăcut satul.

Cât de întunecat.

Felinarele de sărbătoare au fost stinse, clopotele nu mai bat, nicio voce nu îi mai strigă numele.

Adeline îşi croieşte drum spre casă, iar groaza mocnită devine tot mai puternică la fiecare pas. Când ajunge, este deja măcinată de grijă. Uşa de la intrare e deschisă, proiectând lumină pe cărare, şi îşi aude mama fredonând în bucătărie şi tatăl tăind lemne lângă casă. O seară obişnuită, însă anapoda tocmai pentru că nu trebuia să fie aşa.

— *Maman!* exclamă ea păşind înăuntru.

O farfurie se izbeşte de podea, iar mama ei icneşte, nu de durere, ci de uimire, cu faţa crispată.

— Ce cauţi aici? întreabă ea, şi iată furia pe care o aştepta Addie, iată nemulţumirea.

— Îmi pare rău, începe ea. Ştiu că eşti supărată, dar n-am putut...

— Cine eşti?

Cuvintele sunt mai mult scuipate decât rostite şi Addie îşi dă seama că privirea aceea de pe chipul mamei nu reflectă furia unei mame înjosite, ci spaima.

— *Maman...*

Femeia se crispează numai auzind cuvântul.

— Ieşi din casa mea.

Dar Adeline traversează camera şi o apucă de umeri.

— Nu fi absurdă. Sunt eu, A...

Vrea să spună *Adeline.*

Încearcă. Trei silabe nu ar trebui să fie tocmai cât un munte, dar rămâne fără suflare la finalul celei dintâi, incapabilă să o rostească pe a doua. Aerul i se blochează în gât, iar ea rămâne mută. Încearcă din nou, de data asta cu *Addie*, şi apoi cu numele lor de familie, *LaRue*, dar în zadar. Cuvintele întâlnesc un obstacol între minte şi limbă. Şi totuşi, în secunda în care vrea să spună un *alt* cuvânt, orice alt cuvânt, acesta este acolo, plămânii ei sunt plini şi gâtul slobod.

— Dă-mi drumul, zice mama ei.

— Ce înseamnă asta? întreabă o voce profundă.

Vocea care o alina pe Adeline în nopțile de boală, care-i spunea povești când stătea pe podeaua atelierului.

Tatăl ei stă în prag, cu brațele pline de lemne.

— *Papa*, spune ea, iar el se dă înapoi, de parcă l-ar fi tăiat cuvântul.

— Femeia e nebună, suspină mama ei. Sau blestemată.

— Sunt fiica voastră, repetă Adeline.

Tatăl ei se strâmbă.

— Noi nu avem copii.

Cuvintele acelea sunt ca un cuțit foarte ascuțit, ce taie mai adânc.

— Nu, spune Adeline scuturând din cap.

Are douăzeci și trei de ani și a locuit zi și noapte sub acel acoperiș.

— Mă cunoașteți.

Cum să nu o cunoască? Asemănarea dintre ei a fost mereu evidentă: ochii tatălui, bărbia mamei, sprâncenele, buzele, fiecare dintre acestea este o copie perfectă după original.

Văd și ei asta. *Trebuie.*

Dar, pentru ei, este întruchiparea diavolului.

Mama își face cruce, iar palmele tatălui se strâng în jurul brațului lui Adeline. Ea ar vrea să se afunde în puterea îmbrățișării lui, dar atingerea e lipsită de căldură cât el o trage către ușă.

— Nu, imploră ea.

Mama ei plânge acum, cu o mână la gură și cealaltă în jurul crucii din lemn de la gât, când își numește propria fiică demon, monstru, dementă, iar tatăl ei nu spune nimic, ci doar o strânge mai abitir de braț și o trage afară.

— Dispari, spune el cu un ton pe jumătate rugător.

Tristețea îi cuprinde fața, dar nu de felul celei care însoțește cunoașterea. Nu, este tristețea lucrurilor pierdute, a copacului sfâșiat de furtună, a calului ologit, a unei cioplituri care crapă cu un gest înainte să fie gata.

— Te rog, imploră ea. Tată...

Fața lui se înăsprește când o împinge în beznă și trântește ușa. Trage zăvorul. Adeline se împleticește, tremurând de șoc și groază. Apoi fuge.

— Estele.

Numele începe ca o rugăciune blândă, intimă și crește într-un strigăt când Adeline se apropie de cocioaba femeii.

— Estele!

Înăuntru se aprinde lampa și, când Adeline ajunge la marginea luminii, bătrâna stă în prag, așteptând.

— Ești o străină sau un spirit? întreabă Estele, precaută.

— Nici una, nici alta, răspunde Adeline, deși știe cum o fi arătând.

Cu rochia ruptă, cu părul răvășit, scoțând în prag cuvinte ca niște vrăji.

— Sunt om din carne și oase și te cunosc de-o viață. Faci farmece în chip de copii, ca să îi ții sănătoși peste iarnă. Crezi că piersicile sunt cele mai dulci fructe și că zidurile bisericii sunt prea groase ca rugăciunile să le poată străpunge și vrei să fii îngropată nu sub piatră, ci la umbra unui copac mare.

Ceva fulgeră pe fața bătrânei, iar Adeline își ține respirația, sperând să fie vorba despre recunoaștere. Dar e ceva prea scurt.

— Ești un spirit isteț, spune Estele, dar nu vei trece pragul acesta.

— Nu sunt un spirit! strigă Adeline năvălind în lumina dinspre ușă. Tu m-ai învățat despre vechii zei și despre toate căile de a-i chema, dar am greșit. Nu mi-au răspuns, iar soarele apunea prea repede. Își cuprinde coastele cu brațele, neputând să se oprească din tremurat. M-am rugat prea târziu și mi s-a răspuns într-un fel, iar acum totul este greșit.

— Fată nesăbuită, o mustră Estele cu vocea ei obișnuită, de parcă ar recunoaște-o.

— Ce fac acum? Cum repar asta?

Dar bătrâna doar clatină din cap.

— Întunericul are propriul joc, spune ea. Își face singur regulile. Iar tu ai pierdut.

Zicând asta, Estele se retrage în casa ei.

— Așteaptă! strigă Adeline.

Cade zăvorul.

Adeline se repede spre ușă, suspinând, până când îi cedează picioarele și cade în genunchi pe treapta rece, din piatră, cu un pumn bătând încă în ușă.

Dintr-odată, zăvorul este tras din nou.

Ușa se deschide și iat-o pe Estele în prag.

— Ce înseamnă asta? întreabă ea, privind-o pe fata ghemuită pe trepte.

Bătrâna o privește de parcă n-ar mai fi văzut-o. De parcă momentele dinainte ar fi fost șterse în clipa în care a închis ușa. Privirea ei cuprinde rochia de mireasă pătată, părul încâlcit, mizeria de sub unghiile fetei, dar nici urmă de recunoaștere pe chipul bătrânei – doar curiozitate.

— Ești spirit? Sau străină?

Adeline strânge din ochi. Ce se petrece? Numele ei este în continuare o piatră vârâtă în adâncuri, iar când a fost spirit a fost alungată, așa că înghite cu greu și răspunde:

— Străină. Lacrimile încep să îi alunece pe față. Te rog, reușește să spună. Nu am unde să mă duc.

Bătrâna o privește o clipă, apoi încuviințează.

— Așteaptă aici, îi zice și se strecoară înapoi în casă, iar Adeline nu va ști niciodată ce voia să facă Estele, pentru că ușa se închide și rămâne închisă, iar ea stă în genunchi pe pământ, tremurând mai degrabă de șoc decât de frig.

Nu știe cât a stat acolo, dar picioarele îi sunt țepene când le obligă să îi suporte greutatea. Se ridică și trece pe lângă casa bătrânei, spre șirul de copaci, dincolo de liziera pădurii, în bezna densă.

— Arată-te! strigă ea.

Dar se aud doar foșnet de pene, trosnet de frunze, clipocit de pădure tulburată de la somn. Îi invocă fața, ochii verzi, buclele negre, încearcă să poruncească întunericului să capete iar contur, însă clipele trec și ea tot singură este.

Nu vreau să aparțin nimănui.

Adeline pătrunde mai adânc în pădure. Pe o cărare mai sălbatică, cu mărăciniș și tufe, care îi apucă picioarele goale. Dar ea nu se oprește, nu înainte ca arborii să se fi închis în jurul ei, cu ramurile acoperind luna de pe cer.

— Te invoc! strigă ea.

Nu sunt vreun djinn, supus capriciilor tale.

O ramură joasă, pe jumătate îngropată, se ridică suficient să-i prindă picioarele, iar ea cade, cu genunchii lovind pământul aspru și palmele sfâșiate de solul plin de buruieni.

Te rog. Îți dau orice.

Apar lacrimile apoi, bruște și grele. Nesăbuită. Nesăbuită. Nesăbuită. Lovește pământul cu pumnii.

Este o înșelătorie mârșavă, crede ea, un vis oribil, dar va trece.

Așa sunt visele. Nu durează.

— Trezește-te, șoptește ea în beznă.

Trezește-te.

Adeline se ghemuiește pe pământ, închide ochii și vede obrajii pătați de lacrimi ai mamei, tristețea pustie a tatălui, privirea precaută a lui Estele. Vede întunericul zâmbind. Îi aude vocea când șoptește o propoziție simplă, un legământ.

De acord.

New York City
10 martie 2014

XII

Un disc Frisbee aterizează în iarbă, lângă ea.

Addie aude zgomotul de picioare care aleargă şi deschide ochii la timp să vadă un bot mare şi negru grăbindu-se spre faţa ei, înainte să o acopere câinele cu săruturi umede. Râde şi se ridică, îşi trece degetele prin blana lui deasă, prinde câinele de zgardă înainte ca acesta să poată înşfăca a doua brioşă.

— Bună, spune ea când, de cealaltă parte a parcului, cineva strigă o scuză.

Aruncă Frisbee-ul înapoi spre persoana cu pricina, iar câinele o ia din nou la goană. Addie se cutremură, dintr-odată foarte trează, şi îi este frig.

Asta e problema cu luna martie – căldura nu durează. Face paradă în chip de primăvară o perioadă scurtă, cât să te dezgheţi dacă stai la soare, dar apoi dispare. Soarele a plecat. Umbrele i-au luat locul. Addie se înfioară iar şi se ridică din iarbă, scuturându-şi colanţii.

Ar fi trebuit să fure nişte pantaloni mai călduroşi.

Vârând punga din hârtie în buzunar, Addie ia cartea lui Fred sub braţ şi părăseşte parcul, îndreptându-se spre est, pe Union, şi către apă.

La jumătatea drumului, se opreşte când aude o vioară, cu notele căzând ca nişte fructe coapte.

Pe trotuar, o femeie stă pe un scaun, cu instrumentul sprijinit sub bărbie. Melodia este dulce şi lentă şi o poartă pe Addie înapoi în Marseille, în Budapesta, în Dublin.

Câţiva oameni se adună să asculte şi, când se încheie cântecul, trotuarul se umple de aplauze şi de trupuri care trec. Addie îşi scoate ultimele monede din buzunar şi le pune în cutia deschisă a viorii, apoi pleacă mai departe, mai uşoară, şi totuşi mai plină.

Când ajunge la cinematograful de pe Cobble Hill, citeşte programul afişat şi deschide uşa, grăbind pasul când trece pe holul aglomerat.

— Hei, spune Addie către un adolescent cu o mătură. Mi-am lăsat geanta în sala trei.

Îi vine ușor să mintă, dacă-și alege cuvintele potrivite.

El îi face semn fără să se uite, iar ea se strecoară pe sub frânghia din catifea a plasatorilor și intră pe coridorul întunecos, tot mai liniștită cu fiecare pas. Tunete surde se rostogolesc pe sub ușile unui film de acțiune. Muzica unei comedii romantice se revarsă pe hol. Variațiile vocilor, coloanele sonore. Ea rătăcește pe coridor, studiind posterele cu ÎN CURÂND și benzile care anunță ce rulează îndărătul fiecărei uși. Le-a văzut pe toate de zeci de ori, dar nu îi pasă.

În sala cinci s-a terminat filmul, pentru că ușile se deschid și o mare de oameni se revarsă pe coridor. Addie se ferește de ei și intră în sala care se golește, unde găsește o găletușă de popcorn răsturnată pe rândul doi, ca niște pietricele aurii pe podeaua lipicioasă. O ia și iese înapoi pe hol, după care așteaptă în spatele unui trio de fete preadolescente, înainte să ajungă la tejghea și la băiatul din spatele ei.

Își trece o mână prin păr, îl ciufulește și suflă greu.

— Îmi pare rău, spune ea, un băiețel mi-a răsturnat popcornul. Clatină din cap, și la fel face și el, copia exasperării. Ai putea să îmi iei doar banii pentru a-mi umple găletușa, în loc de... Deja bagă mâna în buzunar, ca pentru a scoate portofelul, dar băiatul ia găletușa.

— Stai liniștită, zice privind în jur. Mă ocup.

Addie zâmbește larg.

— Ești o vedetă, spune ea privindu-l în ochi, iar băiatul roșește amarnic și bâiguie că nu e nicio problemă, cu toate că scanează holul să nu îl vadă vreun șef.

Aruncă restul de popcorn și umple găletușa, trecând-o peste tejghea ca pe un secret.

— Vizionare plăcută.

Dintre toate invențiile pe care le-a văzut Addie apărând pe lume – locomotive cu abur, lumini electrice, fotografia și telefonul, avioanele, computerele – filmele sunt, probabil, preferatele ei.

Cărțile sunt minunate, portabile, durabile, dar când stă în cinematograful întunecos, cu ecranul lat umplându-i câmpul vizual, simte că lumea se topește și, pentru câteva ore scurte, este altcineva, adâncită în povești de dragoste și intrigi, comedii și aventuri. Totul la calitate 4K și sunet stereo.

O apăsare tăcută îi umple pieptul când începe genericul. Pentru o vreme, a fost imponderabilă, dar acum redevine ea, coborând cu picioarele pe pământ. Când iese din cinema, este aproape ora șase, iar soarele apune.

Își croiește drum pe străzi, dincolo de parc, de piața acum închisă, fără tarabe, și către masa verde, ruginită, de la celălalt capăt. Fred încă stă pe scaun, citind *M*.

Aranjarea cotoarelor de pe masă s-a schimbat nițel: un spațiu gol unde s-a vândut o carte, un loc nou unde a apărut alta. Lumina scade și în curând Fred va trebui să plece, să strângă cutiile și să le ducă în casă, una câte una, și apoi la etajul doi, în apartamentul lui cu un singur dormitor. Addie s-a oferit să îl ajute de multe ori, însă Fred insistă să facă singur asta. Îi amintește de Estele, încăpățânată ca pâinea râncedă.

Addie se lasă pe vine lângă masa lui și apoi se ridică. Ține în mână cartea împrumutată, de parcă tocmai ar fi căzut și ea ar fi luat-o de jos. O așază la loc, cu grijă, să nu deranjeze șirul, iar Fred a ajuns probabil la o scenă interesantă a poveștii, pentru că mormăie și nici nu o privește. Nu vede nici cartea, nici punga din hârtie pe care Addie o pune deasupra teancurilor, cea cu brioșa cu ciocolată în ea.

Este singura brioșă care îi place.

Candace îl certa mereu pentru că-i plăceau dulciurile, i-a povestit el într-o dimineață lui Addie, spunea că asta îl va ucide, dar viața e o ticăloasă cu un simț al umorului parșiv – „ea nu mai e, iar eu încă mănânc porcării" (așa a spus el).

Temperatura scade, iar Addie își vâră mâinile în buzunare și îi urează lui Fred noapte bună, înainte să meargă mai departe, cu spatele la soare și cu umbra ei alungindu-i-se în față.

Când ajunge la Alloway, este deja întuneric. E unul dintre acele locuri care par să se bucure de reputația lor de speluncă, reputație mânjită de faptul că a devenit un loc preferat al trupelor importante, care vor senzația de Brooklyn. Câțiva oameni fumează, vorbesc, își așteaptă prietenii într-un colț, iar Addie stă printre ei o clipă. Face rost de o țigară, doar ca să fie ocupată cu ceva, rezistă atracției ușii cât de mult poate, senzației de familiaritate – *déjà vu*.

Cunoaște drumul.

Știe unde duce.

În interior, Alloway are forma unei sticle de whisky, cu gâtul îngust de la intrare și barul din lemn închis la culoare care se lărgește într-o încăpere cu mese și scaune. Ia loc la bar. Bărbatul din stânga ei îi cumpără ceva de băut, cu permisiunea ei.

— Să ghicesc, zice el. Un rosé?

Se gândește să comande whisky, doar ca să-l vadă uimit, dar nu i-a plăcut niciodată. A preferat mereu ceva dulce.

— Şampanie.

Bărbatul comandă şi stau de vorbă despre tot felul de fleacuri, până când el primeşte un telefon şi iese, promiţând că se întoarce imediat. Ştie că nu o va face, e bucuroasă şi îşi soarbe băutura, aşteptând să apară Toby pe scenă.

El se aşază, cu un genunchi uşor ridicat, să sprijine chitara, şi zâmbeşte în felul lui aproape ruşinos. Nu a învăţat încă să ocupe spaţiul, dar ea este sigură că va reuşi curând. Se uită la publicul redus, înainte să înceapă să cânte, iar Addie închide ochii şi se pierde în muzică. El cântă câteva *cover*-uri. Una dintre melodiile sale folk. Şi apoi asta.

Primele acorduri plutesc prin local, iar Addie se întoarce cu gândul în locuinţa lui. Stă la pian, forţând notele să iasă, iar el este lângă ea, cu degetele încovoiate în acelaşi ritm.

Acum sună ca un tot, cuvinte învelite în melodie. Devine al lui. Este ca un copac care prinde rădăcini. El îşi va aminti singur. Nu de ea, fireşte – nu de ea, ci de asta. De cântecul lor.

Melodia se sfârşeşte, aplauzele înlocuiesc muzica, iar Toby alunecă spre bar, comandă un Jack & Cola, pentru că îl primeşte gratis, şi, undeva între prima gură şi a treia, o vede şi îi zâmbeşte şi, pentru o secundă, Addie crede, speră, chiar şi acum, că îşi aminteşte ceva, pentru că o priveşte de parcă ar cunoaşte-o, dar adevărul este că el doar îşi doreşte asta; atracţia poate semăna prea bine cu recunoaşterea, în lumina nepotrivită.

— Scuze, spune Toby plecând capul, aşa cum face când este jenat.

Aşa cum a făcut de dimineaţă, când a găsit-o în livingul lui.

Cineva atinge umărul lui Addie, trecând pe lângă ea spre uşa barului. Ea clipeşte şi visul se risipeşte.

Nu a intrat. Încă stă pe stradă, cu ţigara arsă între degete.

Un bărbat îi ţine uşa deschisă.

— Intri?

Addie clatină din cap şi se obligă să facă un pas în spate, departe de uşă, de bar şi de băiatul care va urca în curând pe scenă.

— Nu în seara asta, spune ea.

Căderea este mult prea dureroasă ca să merite urcarea.

New York City
10 martie 2014

XIII

Noaptea se lasă peste Addie în timp ce ea traversează Podul Brooklyn.

Promisiunea primăverii s-a retras precum mareea, înlocuită din nou de răcoarea umedă a iernii. Își strânge jacheta pe lângă corp, respiră abur și pornește de-a lungul Manhattanului.

I-ar fi mult mai ușor cu metroul, dar lui Addie nu i-a plăcut niciodată să fie sub pământ, unde aerul este închis și rânced, iar tunelele seamănă cu niște catacombe. Lucruri care te sperie când ești nemuritoare: să fii captivă, să fii îngropată de vie. În plus, îi place să meargă pe jos, își cunoaște forța membrelor, se bucură de oboseala pe care o detesta cândva.

Dar e târziu și obrajii i-au înghețat, picioarele abia i se târâie. Ajunge totuși la Baxter, pe strada 56.

Un tip cu o haină cenușie, scurtă îi ține ușa, iar căldura bruscă îi furnică pielea când intră în holul din marmură. Deja visează la un duș fierbinte și la patul moale, deja se mișcă spre liftul deschis, când tipul de la recepție se ridică.

— Bună seara, spune el. Vă ajut?

— Am venit să îl văd pe James, răspunde ea, fără să se oprească. Etajul 33.

Bărbatul se încruntă.

— Dar nu este în cameră.

— Și mai bine, spune ea intrând în lift.

— Doamnă, strigă recepționerul vrând să pornească după ea, nu puteți...

Dar ușile se închid deja. El știe că nu o va ajunge și deja se întoarce la recepție, întinzând mâna spre telefon, să cheme paza, și este ultimul lucru pe care-l vede Addie înainte ca ușile să se închidă complet. Poate că va lipi telefonul de ureche și chiar va începe să formeze numărul,

înainte ca gândul să îi alunece din minte, și atunci se va uita la receptorul din mână și se va întreba ce voia să facă. Îi va cere scuze vocii de pe fir, înainte să cadă înapoi pe scaun.

Apartamentul este al lui James St. Clair.

S-au întâlnit într-o cafenea din centru, cu câteva luni în urmă. Toate locurile erau ocupate când a apărut el, cu șuvițe de păr blond ițite de sub căciula de iarnă și ochelarii aburiți de frig. În acea zi, Addie era Rebecca și, înainte să se prezinte, James o întrebase dacă ar putea să stea la masa ei, a văzut că citea *Chéri* a lui Colette și a reușit să lege câteva replici într-o franceză stâlcită și stânjenită. S-a așezat, iar zâmbetele firești au făcut curând loc conversației. E ciudat cum unora le ia multă vreme să se încălzească, iar alții intră imediat în orice cameră ca la ei acasă.

Așa era James: îl plăceai instantaneu.

Când a întrebat-o, i-a spus că este poetă (o minciună simplă, pentru că nu cerea nimeni dovezi), iar el i-a zis că își căuta un job și ea a tras de cafea cât a putut, dar până la urmă i s-a golit cana, la fel și a lui, iar clienții noi dădeau târcoale căutând scaune libere, dar când el s-a ridicat să plece, ea a simțit vechea tristețe cunoscută. Apoi James a întrebat-o dacă îi plăcea înghețata și, chiar dacă era ianuarie și afară era ghețuș acoperit cu sare grunjoasă, Addie a zis că da, iar când s-au ridicat, au plecat împreună.

Acum ea formează codul din șase cifre de la apartamentul lui și intră.

Se aprind luminile, dezvăluind podele din lemn palid și suprafețe din marmură curate, draperii bogate și o mobilă care pare încă nefolosită. Un scaun cu spătar înalt. O canapea crem. O masă pe care se află teancuri ordonate de cărți.

Își desface cizmele, și le dă jos lângă ușă și trece desculță prin apartament, aruncându-și geaca pe brațul unui scaun. În bucătărie, își toarnă merlot într-un pahar, găsește niște Gruyère în frigider și o cutie de biscuiți gourmet într-un dulap, își ia picnicul improvizat în living, unde orașul se desfășoară dincolo de ferestrele înalte.

Addie îi cercetează discurile, pune Billie Holiday și se retrage pe canapeaua crem, cu genunchii vârâți sub ea. Mănâncă.

I-ar plăcea un loc ca ăsta. Un loc al ei. Un pat care să se muleze după trupul ei. Un dulap plin cu haine. O casă decorată cu semne ale

vieții ei, dovezi materiale ale amintirilor. Dar nu pare să se poată atașa de ceva multă vreme.

Nu că nu ar fi încercat.

De-a lungul anilor, a colecționat cărți, obiecte de artă, a ascuns rochii superbe în cufere și le-a încuiat acolo. Dar, indiferent ce ar face, lucrurile dispar mereu. Dispar unul câte unul sau toate deodată, furate în împrejurări stranii sau din cauza timpului. Doar în New Orleans a avut o casă, și nu era a ei, ci a lor, și nu mai e.

Singurul lucru de care nu poate scăpa este inelul.

Au fost vremuri în care nu putea suporta să se despartă de el. Vremuri când i-a jelit pierderea. Vremuri în care inima îi creștea că îl avea, după atâtea decenii.

Acum nu mai poate suporta nici să se uite la el. Este o greutate neplăcută în buzunarul ei, o amintire nedorită a altei pierderi. De fiecare dată când degetele ei ating lemnul, simte întunericul sărutându-i încheietura, când îi pune inelul înapoi pe deget.

Vezi? Acum suntem chit.

Addie se înfioară și își tulbură paharul. Picături de vin roșu cad peste margine, aterizând pe canapeaua crem, ca niște picături de sânge. Nu înjură, nu sare în picioare să aducă sifon și prosop. Doar se uită cum pata se absoarbe și dispare. De parcă nici n-ar fi fost acolo vreodată.

De parcă *ea* n-ar fi fost niciodată acolo.

Addie se ridică și își pregătește o baie. Se spală de mizeria orașului cu uleiuri aromatice, cu săpun de o sută de dolari.

Când totul ți se strecoară printre degete, înveți să savurezi senzația lucrurilor plăcute în palma ta. Se așază mai bine în cadă și oftează, inspirând mirosul de lavandă și mentă.

În ziua aceea, ea și James s-au dus la înghețată, pe care au mâncat-o în localul respectiv, cu capetele alăturate, furând unul din cupa celuilalt. Căciula lui zăcea uitată pe masă, el își etala buclele blonde și era superb, dar ei tot i-a luat o vreme să remarce privirile.

Era obișnuită să fie privită – are trăsături ascuțite, dar feminine, cu ochi strălucitori deasupra constelației de pistrui de pe obraji, o frumusețe atemporală, i s-a spus –, dar acum era diferit. Se întorceau capete. Ochii poposeau. Când s-a întrebat de ce, el a privit-o cu surprindere amuzată și i-a mărturisit că, de fapt, era actor într-un serial foarte cunoscut. A roșit când a zis-o, a privit în altă parte, apoi a studiat din nou chipul fetei, de parcă se pregătea pentru o schimbare fundamentală. Dar Addie nu îl

văzuse jucând și, chiar dacă l-ar fi văzut, nu era genul care să roșească în prezența faimei. A trăit prea mult și cunoaște prea mulți artiști. Chiar și așa, sau poate tocmai de aceea, Addie îi preferă pe cei încă nedefiniți, pe cei care își caută încă forma.

James și Addie au continuat discuția.

Ea l-a tachinat pentru mocasini, pentru pulover, pentru ochelarii cu rame din sârmă.

El i-a spus că s-a născut în deceniul nepotrivit.

Ea i-a spus că s-a născut în secolul nepotrivit.

El a râs, ea nu, dar *era* într-adevăr ceva de modă veche în purtarea lui. Avea doar 26 de ani, dar când vorbea avea ritmul firesc și precizia lentă a unui bărbat care-și cunoaște greutatea vocii, făcea parte din categoria tinerilor care se îmbrăcau ca tații lor, șarada celor prea nerăbdători să îmbătrânească.

Hollywoodul remarcase asta. Îl tot distribuia în producții istorice.

— Am fața potrivită pentru nuanța sepia, a glumit el.

Addie a zâmbit.

— Mai bine decât să fie potrivită pentru radio.

Avea o față frumoasă, dar ceva nu era în regulă, avea zâmbetul prea permanent al unui om care ascundea un secret. Au reușit să-și termine înghețata și abia atunci James s-a destăinuit. Bucuria simplă s-a stins, iar el a lăsat lingura din plastic în cupă și a închis ochii spunând:

— Îmi pare rău.

— Pentru ce? a întrebat ea, iar el s-a lăsat pe spătarul scaunului, trecându-și degetele prin păr.

Străinilor de pe stradă li s-ar fi părut un gest lipsit de griji, o întindere felină, dar ea i-a citit neliniștea pe chip.

— Ești atât de frumoasă, de bună și de amuzantă...

— Dar? a insistat ea, simțind cotitura.

— Sunt gay.

Cuvântul i s-a oprit în gât, ca un dop. I-a explicat că era foarte multă presiune, că detesta ochiul atent al presei și toate solicitările acesteia. Că oamenii începeau să șușotească, să se întrebe, iar el nu era pregătit ca ei să afle.

Addie și-a dat seama că erau pe o scenă. Stăteau în fața geamurilor din sticlă plată ale gelateriei, în văzul lumii, iar James încă își cerea scuze,

spunând că n-ar fi trebuit să flirteze, că n-ar fi trebuit să o folosească așa, dar ea nu îl asculta. Ochii lui albaștri au devenit ușor sticloși, iar ea s-a întrebat dacă la asta apela când scenariul indica lacrimi. Dacă la asta a vrut să ajungă. Addie are și ea secrete, firește, dar nu poate să le destăinuie.

Totuși, știe cum este să ștergi un adevăr.

— Înțeleg, a spus el, dacă vrei să pleci.

Dar Addie nu s-a ridicat, nu și-a luat haina. S-a aplecat și a furat o afină de pe marginea bolului său.

— Nu știu ce crezi tu, a zis voioasă, dar eu mă simt *minunat*.

James a respirat întretăiat, clipind să îndepărteze lacrimile, și a zâmbit.

— Și eu, a răspuns, iar apoi lucrurile au mers mai bine.

E cu mult mai ușor să împarți un secret decât să îl păstrezi pentru tine, și când au ieșit din nou, mână în mână, erau complici și se amuzau de ceea ce numai ei știau. Pe Addie nu o îngrijora că erau văzuți, pentru că știa că, dacă li se făceau fotografii, ea nu ar fi ieșit bine niciodată în ele.

(*Au existat* fotografii, dar fața ei era mereu în mișcare sau ascunsă, și a rămas „fata misterioasă" din tabloidele săptămânii următoare, până când titlurile s-au orientat spre momeli mai grase.)

Se duseseră în apartamentul lui de la hotelul Baxter, să bea ceva. Mesele lui erau pline de cărți și de hârtii, toate despre Al Doilea Război Mondial. Se pregătea pentru un rol, i-a spus, și citea orice relatare directă pe care punea mâna. I-a arătat copiile tipărite, iar Addie i-a spus că fusese fascinată de război și că știa povești, relatându-i-le de parcă aparțineau unei alte persoane, de parcă ar fi fost experiențele unei străine, și nu ale ei. James a ascultat-o din colțul canapelei crem, cu ochii închiși și un pahar de whisky pe piept.

Au adormit unul lângă altul pe patul mare, în umbra căldurii reciproce, iar a doua zi dimineață Addie s-a trezit în zori și s-a strecurat afară, scutindu-i pe amândoi de un rămas-bun incomod.

Simte că s-ar fi putut împrieteni. Dacă el și-ar fi amintit. Încearcă să nu se gândească la asta – jură că, uneori, memoria ei funcționează înainte, nu doar înapoi, desfășurându-se și revelând drumuri pe care nu o va apuca niciodată. Dar într-acolo se află nebunia, iar ea a învățat să nu o urmeze.

Acum ea s-a întors, dar el nu e în apartament.

Addie se înfăşoară într-unul dintre halatele pluşate ale lui James şi deschide uşile franceze, ieşind pe balconul din dormitor. Vântul s-a înteţit, iar frigul o muşcă de tălpile goale. Oraşul se întinde în jurul ei, ca un cer jos, de noapte, plin de stele artificiale, iar ea îşi vâră mâinile în buzunarele halatului şi îl simte, ascuns într-un fald.

Este un cerc micuţ din lemn neted.

Oftează, îl ia în mână şi îl scoate din buzunar. Se sprijină în coate de balcon şi se obligă să privească inelul din palma deschisă, să-l studieze, de parcă nu i-ar fi memorat deja fiecare părticică. Trasează cercul cu mâna liberă, se împotriveşte pornirii de a-şi strecura inelul pe deget. S-a gândit la asta, firește, în clipele mai întunecate, obosite, dar nu va fi ea cea care cedează.

Înclină mâna şi lasă inelul să cadă peste marginea balconului, tot mai jos, în beznă.

Înapoi în interior, Addie îşi mai toarnă un pahar cu vin şi se urcă în patul magnific, se ghemuieşte sub plapuma umplută cu puf şi între cearşafurile din bumbac egiptean şi îşi doreşte să fi intrat în Alloway, să fi stat la bar şi să-l fi aşteptat pe Toby, cu buclele lui încâlcite şi zâmbetul timid. Toby, care miroase a miere şi manevrează trupurile ca pe instrumente şi care ocupă atât de mult spaţiu în pat.

Villon-sur-Sarthe, Franța
30 iulie 1714

XIII

O mână o zgâlțâie pe Adeline.

Pentru o clipă, nu se încadrează în timp sau în spațiu. Somnul se agață încă de ea, la fel și visul – trebuie să fi fost un vis – despre rugăciuni înălțate către zei tăcuți, despre înțelegeri încheiate în beznă, despre cum a fost uitată.

Imaginația ei a depășit întotdeauna limitele.

— Trezește-te, spune o voce pe care o știe de-o viață.

Din nou mâna aceea fermă pe umăr, iar ea clipește să alunge ultimele urme de somn și dă de scândurile unui tavan de hambar, de paie care îi înțeapă pielea și de Isabelle, care a îngenuncheat lângă ea, cu părul blond împletit în cunună, cu sprâncenele ridicate de îngrijorare. Fața ei s-a împuținat odată cu nașterea fiecărui copil. Fiecare naștere i-a mai răpit o parte din viață.

— Ridică-te, nesăbuito.

Asta *ar trebui* să spună Isabelle, o mustrare îmblânzită de vocea ei. Dar buzele i se strâng de îngrijorare, iar fruntea i se încruntă. S-a încruntat mereu așa, cu toată fața, dar, când Adeline se întinde să apese cu degetul mare spațiul dintre sprâncenele ei (ca să-i alunge îngrijorarea, așa cum a mai făcut-o de o mie de ori), Isabelle se retrage, ferindu-se de atingerea unei străine.

N-a fost un vis, deci.

— Mathieu, strigă Isabelle peste umăr, iar Adeline îl vede pe fiul cel mare al prietenei sale în ușa deschisă a hambarului, ținând o găleată. Du-te și adu o pătură.

Băiatul dispare în soare.

— Cine ești? întreabă Isabelle, iar Adeline vrea să răspundă, uitând că nu-și poate rosti numele.

I se blochează în gât.

— Ce-ai păţit? insistă Isabelle. Te-ai rătăcit?

Adeline încuviinţează.

— De unde vii?

— De aici.

Isabelle se încruntă şi mai tare.

— Din Villon? Dar nu e posibil. Ne-am fi întâlnit. Trăiesc aici de când mă ştiu.

— Şi eu, murmură ea, iar Isabelle vede adevărul ca pe o înşelăciune, probabil, pentru că scutură din cap, parcă alungând o idee.

— Băiatul ăla, mormăie ea, unde s-o fi dus?

Îşi întoarce privirea spre Adeline.

— Poţi să te ridici?

Braţ la braţ, ies în curte. Adeline este murdară, dar Isabelle nu îi dă drumul, iar gâtul i se strânge la acest gest simplu de bunătate, la căldura atingerii fetei. Isabelle se poartă cu ea cum te porţi cu un animal sălbatic: îi vorbeşte blând, se mişcă lent, conducând-o pe Adeline spre casă.

— Eşti rănită?

Da, se gândeşte ea. Dar ştie că Isabelle se referă la zgârieturi, la tăieturi şi răni, iar în privinţa acelora nu e foarte sigură. Se priveşte. Întunericul a ascuns ce era mai rău. Lumina dimineţii desluşeşte totul: rochia sfâşiată, pantofii distruşi, pielea murdară de pământul din pădure. A simţit crengile care rupeau din carnea ei în pădure, cu o seară înainte, dar nu găseşte nicio umflătură urâtă, nicio tăietură, nici urmă de sânge.

— Nu, spune încet, când intră amândouă în casă.

Nu se zăreşte nicăieri Mathieu. Nici Henri, al doilea copil – doar Sara, sugara, care doarme într-un coş de lângă vatră. Isabelle o ajută pe Adeline să se aşeze pe un scaun, vizavi de copilă, şi pune o oală cu apă pe foc.

— Eşti atât de bună, şopteşte Adeline.

— „Eram străin, şi totuşi m-ai omenit", recită Isabelle.

Este un verset din Scriptură.

Aduce un lighean şi o cârpă. Îngenunchează la picioarele lui Adeline, îi scoate pantofii murdari, îi aşază lângă vatră, apoi îi ia mâinile şi începe să îi cureţe pământul de pe degete şi de sub unghii.

Isabelle o asaltează cu întrebări, iar Adeline chiar încearcă să îi răspundă, însă tot nu își poate rosti numele, iar când povestește despre viața ei din sat, despre umbra din pădure, despre târgul încheiat, cuvintele îi ies din gură, dar se opresc înainte să atingă urechile prietenei sale. Fața lui Isabelle devine lipsită de expresie, privirea, plată, iar când Adeline se oprește ea clatină repede din cap, alungând parcă un vis cu ochii deschiși.

— Iartă-mă, spune cea mai veche prietenă a ei cu un zâmbet. Ce ziceai?

Cu timpul, va învăța că poate minți și că vorbele pot curge precum vinul, turnate cu ușurință, înghițite la fel. Dar adevărul i se va opri mereu în vârful limbii. Povestea ei va rămâne cunoscută doar de ea.

Adelina se trezește cu o cană în mâini, în timp ce pruncul începe să se agite.

— Cel mai apropiat sat este la un ceas călare, zice Isabelle ridicând copila înfășată. Ai mers pe jos tot drumul? Probabil că da...

Vorbește cu Adeline, firește, dar vocea ei este blândă, dulce, iar atenția îndreptată către Sara. Miroase puful moale de pe capul bebelușului, iar Adeline trebuie să recunoască: prietena ei pare făcută pentru maternitate – prea fericită să remarce altceva.

— Ce facem noi cu tine? gângurește ea.

Se aud pași pe cărarea de afară, grei, încălțați cu cizme, iar Isabelle se îndreaptă nițel și mângâie pruncul pe spate.

— Este soțul meu, George.

Adeline îl cunoaște bine. L-a sărutat o dată, pe când aveau șase ani, când sărutările erau folosite ca monede de schimb la jocuri. Dar acum inima îi tresare de panică și e deja în picioare. Cana se clatină pe masă.

Nu de George se teme.

Se teme de ușă și de ce se va întâmpla după ce Isabelle va ajunge de partea cealaltă.

O apucă pe Isabelle de braț, dintr-odată, tare, și pentru prima dată citește frică pe chipul femeii. Dar Isabelle își revine și mângâie liniștitor mâna lui Adeline.

— Nu-ți face griji, îi spune ea. Vorbesc eu cu el. Va fi bine.

Și, înainte să poată refuza, copila îi este pusă în brațe, iar Isabelle dispare.

— Aşteaptă, te rog.

Teama îi strânge pieptul, dar Isabelle a ieşit deja. Uşa rămâne deschisă, iar vocile se aud când mai tare, când mai încet în curte. Cuvintele par cântece de păsărele. Copila gângureşte în braţele ei, iar Adeline se leagănă uşor, încercând să o liniştească şi pe micuţă, şi pe sine. Sara tace, iar ea tocmai o pune în coş când aude un icnet.

— Pleacă de lângă ea.

Este Isabelle, cu un glas ascuţit, gâtuit de panică.

— Cine te-a lăsat să intri?

Toată bunătatea creştinească s-a şters într-o clipită, fiind înlocuită cu teama de mamă.

— *Tu*, zice Adeline, şi trebuie să se abţină ca să nu râdă.

Nu e nimic amuzant în ceea ce se întâmplă, e doar nebunie.

Isabelle o priveşte îngrozită.

— Minţi, spune ea avântându-se, oprită doar de mâna soţului ei pe umăr.

A văzut-o şi el pe Adeline şi o consideră o sălbăticiune, o lupoaică în casa lor.

— Nu fac niciun rău, spune ea.

— Atunci *pleacă*, îi porunceşte George.

Ce altceva să facă? Lasă copila, lasă şi cana cu zeamă, ligheanul de pe masă şi pe prietena ei din copilărie. Se grăbeşte să iasă în curte şi priveşte în urmă, văzând-o pe Isabelle cu fiica ei lipită de piept. George blochează intrarea în casă, cu un topor în mână, de parcă ea ar fi un copac de doborât, o umbră aruncată asupra casei.

Apoi dispare şi el, iar uşa este închisă şi ferecată.

Adeline rămâne pe cărare, nesigură ce să facă şi încotro s-o apuce. În mintea ei sunt şanţuri săpate adânc. Picioarele ei au dus-o la locul acesta de prea multe ori. Cunoaşte drumul. O ia pe drum, face stânga şi iată-i casa, care nu mai este căminul ei, chiar dacă picioarele ei se îndreaptă deja într-acolo.

Picioarele ei – Adeline clatină din cap. Şi-a lăsat pantofii lângă vatra lui Isabelle.

O pereche de cizme ale lui George se sprijină de perete, lângă uşă, iar ea le încalţă şi începe să meargă. Nu spre casa în care a crescut, ci înapoi spre râul lângă care au început rugăciunile ei.

Ziua s-a încălzit deja, iar ea lasă cizmele pe mal și pășește în pârâul deloc adânc.

Tresare de răcoare, când râul îi atinge pulpele și îi sărută spatele genunchilor. Privește în jos, căutându-și reflexia ondulată, și se așteaptă să nu o vadă, să vadă doar cerul din spatele ei. Dar se vede, distorsionată de curgerea apei.

Părul cândva împletit este acum răvășit. Ochii – mari. Șapte pistrui, ca niște stropi de vopsea pe pielea ei. O față marcată de teamă și de furie.

— De ce nu ai răspuns? se răstește ea la razele soarelui, oglindite în râu.

Dar acesta râde, în felul lui moale și alunecos, șopotul apei peste piatră.

Se luptă cu șnururile rochiei sale de mireasă, își dezlipește materialul murdar de pe trup și îl trântește în apă. Curentul trage de el, iar degetele ei năzuiesc să îl lase să plutească, să lase râul să îi ia ultimul vestigiu al vieții sale, dar are prea puțin acum ca să renunțe.

Adeline plonjează și ea, scoțându-și ultimele flori din păr și eliminându-și urmele pădurii de pe piele. Iese înfrigurată și fragilă, și nouă.

Soarele s-a ridicat pe cer, ziua s-a încălzit, iar ea întinde rochia în iarbă, să se usuce, apoi cade pe povârniș, lângă ea, în furou. Stau una lângă alta în tăcere, rochia fiindu-i stafie. Și își dă seama, privind în jos, că asta e tot ce are.

O rochie. Un furou. O pereche de cizme furate

Neliniștită, ia un băț și desenează absentă modele în mâl. Dar fiecare linie dispare, prea repede să fie lucrătura râului. Desenează o linie și o privește dispărând înainte chiar să o termine. Încearcă să își scrie numele, dar mâna i se oprește, blocată de aceeași piatră care-i paraliza și limba. Apasă mai tare, scobește nisipul, dar nu-i nicio diferență, șanțul dispare și un suspin furios îi iese pe gură. Aruncă bățul.

Lacrimile îi înțeapă ochii. Aude târșâit de piciorușe. Clipește și vede fața unui băiețel deasupra ei. Este fiul de patru ani al lui Isabelle. Addie obișnuia să-l învârtă în brațe până când amețeau amândoi, râzând.

— Bună, zice băiețelul.

— Bună, îi răspunde ea cu vocea tremurând.

— Henri! strigă mama băiețelului și, într-o clipă, Isabelle este acolo, pe mal, cu un coș de rufe sprijinit pe șold.

O vede pe Adeline stând în iarbă, întinde o mână, dar nu pentru prietena ei, ci pentru fiu.

— Vino aici, porunceşte ea, cu ochii albaştri aţintiţi asupra lui Adeline. Cine eşti? întreabă Isabelle şi se simte ca la marginea unui deal abrupt, cu pământul fugindu-i de sub picioare.

Se dezechilibrează, iar căderea de care-i e groază lui Adeline începe iar.

— Te-ai pierdut?

Déjà vu. Déjà su. Déjà vécu.

Deja văzut. Deja cunoscut. Deja trăit.

Au mai fost aici, mergând pe acest drum sau pe un drum asemănător, şi Adeline ştie unde să calce, ştie ce să spună, ştie ce vorbe vor atrage bunătate, ştie că, dacă i-o cere cum trebuie, Isabella o va lua acasă, îi va înfăşura umerii cu o pătură şi îi va oferi un bol cu zeamă, şi va funcţiona până la un moment dat.

— Nu, spune ea. Sunt în trecere.

A spus ceva greşit, pentru că expresia lui Isabelle se înăspreşte.

— Nu se cade ca o femeie să călătorească singură. Cu siguranţă, nu în aşa hal.

— Da, ştiu, spune ea. Aveam mai multe lucruri, dar am fost jefuită.

Isabelle păleşte.

— De cine?

— De un străin din pădure, răspunde ea.

Nu e o minciună.

— Eşti rănită?

Da, se gândeşte ea. *Cumplit*. Dar se obligă să clatine din cap şi să răspundă:

— Voi supravieţui.

Nu are de ales.

Cealaltă femeie pune jos rufele.

— Aşteaptă aici, spune Isabelle, din nou bună şi generoasă. Mă întorc imediat.

Îşi ridică băieţelul în braţe, se întoarce spre casă şi, în clipa în care dispare din câmpul ei vizual, Adeline îşi strânge rochia, încă udă la poale, şi se îmbracă.

Firește că Isabelle va uita iar.

Va ajunge la jumătatea drumului spre casă, apoi va încetini și se va întreba de ce a pornit fără rufe. Va da vina pe mintea ei obosită, pe grijile cu cei trei copii, pe crizele micuțului, și se va întoarce la râu. De data asta nu va sta nicio femeie pe mal, nicio rochie nu va fi întinsă la soare, doar un băț abandonat în iarbă și mâlul perfect neted.

Adeline și-a desenat casa de o sută de ori.

A memorat panta acoperișului, textura ușii, umbrele din atelierul tatălui ei și ramurile bătrânei sălcii care stă de strajă la marginea curții.

Acolo se află și ea acum, ascunsă după trunchi, privind-o pe Maxime care paște lângă hambar, privindu-și mama care atârnă rufe la soare, privindu-și tatăl care cioplește o bucată de lemn.

Adeline privește și își dă seama că nu poate rămâne.

Sau ar putea, ar putea găsi o cale să sară de la o casă la alta – ca pietricelele pe suprafața râului –, dar nu vrea. Când se gândește la asta, nu se simte nici precum râul, nici precum piatra, ci precum mâna sătulă de aruncat.

Estele i-a închis ușa în nas.

Isabelle a fost când bună, când îngrozită.

Mai târziu, mult mai târziu, Adeline va transforma aceste cicluri într-un joc, va testa cât de mult se poate întinde între cornișe, înainte să cadă. Acum însă, durerea este prea recentă, prea acută și nu își poate imagina cum ar fi să treacă din nou prin toate astea, să suporte privirea tatălui ei, respingerea din ochii lui Estele. Adeline LaRue nu poate fi străină aici, pentru acești oameni pe care îi cunoaște dintotdeauna.

Doare prea tare să îi privească uitând-o.

Mama ei intră iar în casă, iar Adeline părăsește adăpostul copacului și pornește prin curte. Nu către ușa din față, ci către atelierul tatei.

Are un singur geam cu oblon, o lampă stinsă, iar singura lumină e o rază de soare care pătrunde prin ușa deschisă și îi e de-ajuns ca să vadă. Știe pe de rost acel loc. Aerul miroase a sevă, a pământ, un miros dulce, podeaua este plină de așchii și de rumeguș, iar pe fiecare suprafață se află roadele muncii tatălui ei. Un cal din lemn, modelat după Maxime, firește – dar cât o pisică de mare. Un set de castroane, decorat numai cu inelele trunchiului din care au fost tăiate. O colecție de păsări cât palma, cu aripile întinse sau strânse ori în plin zbor.

Adeline a învățat să schițeze lumea în cărbune și plumb presat, dar tatăl ei a creat mereu folosind cuțitul. A cioplit forme din nimic, dându-le formă, consistență și viață.

Acum se întinde și își trece degetul peste botul căluțului, cum a mai făcut-o de o mie de ori.

Ce caută aici?

Adeline nu știe.

Poate că își ia rămas-bun de la tatăl ei, persoana ei preferată din lumea întreagă.

Așa și-l va aminti. Nu cu lipsa de recunoaștere tristă din ochi, nici cu maxilarul încordat, în timp ce o ducea spre biserică, ci prin prisma lucrurilor pe care el le-a îndrăgit. Prin felul cum i-a arătat cum să țină un băț de cărbune, creând forme și umbre apăsând cu mâna. Prin cântecele și poveștile pe care el i le-a spus, prin tot ce-a văzut în cele cinci veri în care l-a însoțit la târg, când crescuse suficient cât să călătorească fără să i se interzică. Prin darul atent al unui inel din lemn, făcut pentru prima și unica sa fiică, la nașterea ei – cel pe care i l-a oferit ea întunericului.

Chiar și acum mâna i se ridică spre gât și atinge cu degetul mare șnurul din piele, iar ceva din adâncul ei se crispează când își amintește că acesta nu mai există.

Pe masă sunt risipite bucăți de pergament, acoperite cu desene și șabloane, cu semnele muncii trecute și viitoare. Pe marginea mesei vede un creion și se întinde după el, chiar dacă în piept îi răsună ecoul groazei.

Îl atinge de foaie și începe să scrie.

Cher Papa...

Creionul zgârie hârtia, dar literele pălesc în urma sa. Când Adeline termină primele două cuvinte nesigure, acestea au dispărut deja, iar când izbește cu pumnul în masă, răstoarnă un borcănel cu lac, vărsând uleiul prețios peste notițele tatălui ei și peste lemnul de sub ele. Ea se chinuiește să strângă hârtiile, pătându-și mâinile și lovind una dintre păsările din lemn.

Dar nu era cazul să se agite.

Lacul se resoarbe deja, afundându-se ca o piatră în râu, până când nu mai există. E ceva foarte ciudat să își dea seama ce se întâmplă, să se gândească la ce s-a pierdut și ce nu.

Lacul nu mai este, dar n-a revenit în borcănel, care zace gol, lipsit de conținut. Pergamentul n-are nicio urmă, este neatins, la fel ca masa

de sub el. Doar mâinile ei sunt pătate, cu uleiul intrându-i în liniile din palmă. Încă se uită la ele când face un pas în spate și aude teribilul trosnet al lemnului sub tălpi.

Este mica pasăre din lemn, cu una din aripi frântă pe pământul bătătorit. Adeline tresare – era preferata ei din stol, dar a rămas încremenită în momentul ridicării în zbor.

Se lasă pe vine să adune resturile, dar, când se ridică iar, aşchiile de pe jos au dispărut, iar păsărica e din nou întreagă în mâna ei. Aproape că o scapă, surprinsă, şi nu ştie de ce i se pare imposibil *aşa ceva*. A fost transformată într-o străină, a dispărut din minţile celor pe care i-a cunoscut şi i-a iubit, precum soarele după un nor, a privit cum se ştergea fiecare semn pe care a încercat să îl lase în urmă.

Dar pasărea este diferită.

Poate pentru că îi încape în palme. Poate pentru că, pentru o clipă, acest accident reparat pare o binecuvântare, o îndreptare a unui lucru rău, şi nu doar o extensie a propriei uitări. Incapacitatea de a lăsa urme. Dar Adeline nu se gândeşte la asta în felul acesta, nu încă, nu a petrecut luni întregi întorcând blestemul pe toate părţile, memorându-i forma, studiind suprafeţele netede în căutarea unor fisuri.

Acum doar ţine în mână mica pasăre nevătămată, bucuroasă că este întreagă.

Vrea să o pună la loc în stol, când o opreşte ceva – poate ciudăţenia momentului, poate faptul că deja îi este dor de viaţa aceasta, chiar dacă ei nu îi va fi dor de Adeline –, dar vâră mica pasăre în buzunarul fustei şi se obligă să părăsească atelierul, îndepărtându-se de casa ei.

Pe drum, trece de salcia noduroasă, coteşte şi ajunge la marginea satului. Abia atunci priveşte înapoi, îşi lasă ochii să cuprindă pentru ultima dată liziera copacilor, umbra densă întinsă sub soare, apoi întoarce spatele pădurii şi sătucului Villon şi vieţii care nu-i mai aparţine.

Începe să meargă.

Villon-sur-Sarthe, Franța
30 iulie 1714

XIV

Villon dispare ca o căruță la o cotitură, cu acoperișurile înghițite de copaci și de colinele împrejmuitoare. Când Adeline își adună curajul să privească înapoi, deja satul nu se mai vede.

Oftează, se întoarce și merge mai departe, mai mult țopăind din cauza formei ciudate a cizmelor lui George. Sunt prea mari, cu jumătate de talpă. Adeline a găsit șosete pe o frânghie de uscat rufe, le-a vârât în vârfurile cizmelor ca să se potrivească mai bine, dar, după patru ore de mers, simte că pielea i s-a jupuit pe alocuri și că sângele se adună în interior. Îi este frică să se uite, așa că nu o face. Se concentrează doar la drum.

A decis să se îndrepte spre orașul-fortăreață Le Mans. Pentru ea este cea mai mare distanță parcursă vreodată și n-a mai făcut drumul singură până acum.

Știe că lumea este mult mai mare decât satele de pe râul Sarthe, dar acum nu se poate gândi decât la drumul dinaintea ei. Fiecare pas pe care-l face o duce mai departe de Villon, departe de o viață care nu îi mai aparține.

Ai vrut să fii liberă, zice o voce din mintea ei, dar nu e vocea ei; nu, este mai profundă, mai netedă, croită din satin și fum de lemn.

Ocolește satele, fermele de pe câmpuri. Lumea pare pustie pe întinderi lungi, de parcă un artist ar fi schițat doar peisajul și l-ar fi uitat apoi, distras de altceva.

Adeline aude o căruță pe drum și se ascunde într-un șanț din apropiere, așteptând să treacă. Nu vrea să se îndepărteze de drum sau de râu, dar peste umăr, printr-o pădurice, vede fructe de vară galbene, iar stomacul ei tânjește.

O livadă.

Umbra este plăcută, aerul, răcoros, iar ea culege o piersică de pe o creangă joasă și își înfige lacomă dinții în fruct, cu stomacul gol

strângându-i-se în jurul muşcăturii dulci. În ciuda tristeţii, mănâncă şi o pară, şi un pumn de corcoduşe, apoi îşi umple de mai multe ori palmele cu apă dintr-un puţ de la marginea livezii, înainte să se oblige să continue, întorcându-se în arşiţa verii.

Umbrele se alungesc când se aşază, într-un târziu, pe malul râului şi îşi scoate cizmele să îşi privească rănile.

Dar acolo nu-i nimic.

Şosetele nu sunt însângerate. Tălpile nu au nici urmă de tăieturi. Nici urmă de kilometrii străbătuţi, de ore parcurse pe pământul bătătorit, deşi a simţit durerea fiecărui pas. Nici umerii ei nu sunt arşi de soare, deşi i-a simţit căldura toată ziua. I se strânge stomacul, dorindu-şi mai mult decât nişte fructe furate, dar, în timp ce lumina se diminuează, iar dealurile se întunecă, nu vede nici felinare, nici case.

Extenuată, s-ar ghemui chiar acolo, pe mal, lăsându-se pradă somnului, dar deasupra apei plutesc insecte, care-i înţeapă pielea, aşa că se retrage într-un câmp deschis şi cade în iarba înaltă, aşa cum a făcut de atâtea ori când era mică şi îşi dorea să fie altundeva. Iarba înghiţea casa, atelierul, acoperişurile din Villon, totul, cu excepţia cerului de deasupra ei, un cer care putea aparţine oricui.

Acum priveşte amurgul şi îi este dor de casă. Nu de Roger, nici de un viitor nedorit, ci de atingerea dură a mâinii lui Estele, când femeia îi arăta cum să plivească tufele de zmeură, şi de murmurul blând al tatălui său în timp ce lucra în atelier, de mirosul de sevă şi de rumeguş din aer. De acele părţi din viaţa ei pe care n-a vrut să le piardă.

Îşi strecoară mâna în buzunarul fustei, căutând cu degetele mica pasăre sculptată. Nu şi-a permis să o atingă până acum, fiind aproape sigură că dispăruse, că furtul fusese anulat, ca orice alt gest a ei – dar e încă acolo, cu lemnul neted şi cald.

Adeline o scoate, o ridică spre cer şi se minunează.

Nu a putut să distrugă figurina.

Dar a putut s-o *ia*.

În lista tot mai lungă de aspecte negative – nu poate să scrie, nu îşi poate rosti numele, nu poate lăsa urme –, este primul lucru pe care îl poate face. Poate *fura*. Va dura mult până când îşi va defini contururile blestemului, dar şi mai mult până când va înţelege simţul umorului umbrei, înainte să o privească pe deasupra unui pahar cu vin şi să afirme că un furt de succes este un act anonim. Absenţa urmelor.

Acum este doar recunoscătoare că are talismanul.

Mă numesc Adeline LaRue, își spune ea, ținând mica pasăre din lemn. *M-am născut în Villon, în 1691, sunt fiica lui Jean și a Marthei și am trăit într-o casă din piatră chiar lângă salcia bătrână...*

Îi spune sculpturii mititele povestea vieții sale, parcă temându-se că s-ar putea uita pe sine la fel de ușor cum o fac alții, fără să știe că acum mintea ei este o cușcă impecabilă, memoria ei, o capcană perfectă. Nu va uita niciodată, chiar de și-ar dori.

Noaptea se strecoară, iar cerul violet devine negru. Adeline ridică privirea în beznă și începe să suspecteze că și bezna o privește, zeul acela, sau demonul, cu ochii lui cruzi, cu zâmbetul batjocoritor, cu trăsăturile contorsionate într-un chip nedesenat de ea.

Privește ținându-și capul pe spate, iar stelele par să capete conturul unei fețe, al pometilor și al sprâncenelor. Iluzia se compune până când Adeline se așteaptă ca pătura nopții să se sfâșie și să se răsucească, așa ca umbrele în pădure, iar spațiul dintre stele să se rupă, dezvăluind ochii aceia de smarald.

Își mușcă limba ca să nu îl strige, să nu cumva să-i răspundă altceva.

Nu se află în Villon, la urma urmei. Nu știe ce zei hoinăresc pe aici.

Mai târziu, puterea îi va ceda.

Mai târziu, vor fi nopți în care nevoia va sufoca precauția și va urla, și îl va blestema, și îl va sfida să iasă și să o înfrunte.

Mai târziu... însă în noaptea asta e obosită și flămândă și nu vrea să își risipească puțina energie cu zei care nu vor răspunde.

Așa că se ghemuiește pe o parte, închide ochii strâns și așteaptă să vină somnul. Se gândește la torțele de pe câmp, dincolo de pădure, la vocile care o strigau pe nume.

Adeline, Adeline, Adeline.

Cuvintele o lovesc, bătându-i darabana pe piele precum ploaia.

Se trezește ceva mai târziu, tresărind. Lumea este neagră, ca de cerneală, iar potopul i-a pătruns deja prin rochie. Furtuna cumplită a venit dintr-odată.

Se grăbește de-a lungul câmpului, târându-și fustele, până la cel mai apropiat șir de copaci. Acasă adora zgomotul ploii pe pereții casei, stătea trează și asculta cum era spălată lumea. Dar aici nu are pat, nici adăpost. Face tot ce îi stă în puteri să-și stoarcă apa din rochie, dar i se

răcește deja pe piele, iar ea se ghemuiește printre rădăcini, tremurând sub coroana răsfirată.

Mă numesc Adeline LaRue, își povestește. *Tata m-a învățat să fiu o visătoare, iar mama, să fiu nevastă. Estele mi-a spus cum să vorbesc cu zeii.*

Gândul îi zboară la Estele, care stătea afară, în ploaie, cu palmele deschise, vrând parcă să prindă ploaia. Estele, care nu-și dorea niciodată compania altora, ci prefera să fie singură.

Care s-ar fi mulțumit să trăiască și singură pe lume.

Încearcă să-și închipuie ce ar spune bătrâna dacă ar vedea-o acum, dar de fiecare dată când se străduiește să invoce ochii aceia atenți, gura cunoscătoare, vede doar felul în care a privit-o Estele în acele ultime clipe, cum s-a încruntat și apoi s-a relaxat, o întreagă viață în care o cunoscuse distantă ca o lacrimă.

Nu, n-ar trebui să se gândească la Estele.

Adeline își înconjoară genunchii cu brațele și încearcă să doarmă, iar când se trezește din nou soarele se revarsă printre copaci. Un sticlete se află în apropiere, pe o ridicătură de mușchi, ciugulindu-i tivul rochiei. Îl dă la o parte, verificând că în buzunar încă există pasărea din lemn, și se ridică, se clatină, amețită de foame, și își dă seama că nu a mai mâncat altceva în afară de fructele din urmă cu o zi și jumătate.

Mă numesc Adeline LaRue, își spune, în timp ce se apropie iar de drum. Devine o mantră, ceva cu care să-și umple timpul, să-și numere pașii, și o repetă iar și iar.

Cotește, se oprește, clipind des, de parcă i-ar intra soarele în ochi, deși nu e așa, și totuși lumea din fața ei este scăldată într-un galben brusc și viu, iar câmpurile verzi sunt devorate de o pătură de culoarea gălbenușului de ou.

Privește peste umăr, dar drumul din urma ei este încă verde și maroniu, nuanțele obișnuite ale verii. Câmpul din fața ei are culoarea semințelor de muștar, deși ea încă nu știe asta. Este doar superb și copleșitor. Addie privește și, pentru o clipă, uită de foame, de picioarele care o dor, de pierderea bruscă și se minunează de strălucirea șocantă, de culoarea care înghite totul.

Rătăcește pe câmp, cu mugurii de flori mângâindu-i palmele, fără să-i fie teamă că ar putea strivi plantele sub tălpi – acestea s-au ridicat deja, după ce ea a trecut, căci pașii ei au fost parcă șterși. Când ajunge la capătul celălalt al câmpului, regăsind drumul și verdele cunoscut, îi pare anost, iar ochii ei caută deja o altă sursă de uimire.

La scurtă vreme după aceea dă cu ochii de un sat mai mare și vrea să îl ocolească, dar simte un miros care-i face stomacul să se strângă.

Unt, drojdie – mirosul dulce și îmbietor al pâinii.

Arată ca o rochie care a căzut de pe sfoara de uscat rufe, mototolită și murdară, cu părul ca un cuib încâlcit, dar îi e prea foame ca să-i pese. O ia pe urmele mirosului, printre case și pe un drumeag îngust, către piață. Vocile se intensifică odată cu mirosul de pâine coaptă, iar când cotește vede o mână de femei aflate în jurul unui cuptor comunal. Stau pe banca din piatră și râd și sporovăiesc ca niște păsărele pe o cracă, în timp ce franzelele se îndreaptă spre gura deschisă a cuptorului. Imaginea este atât de familiară, încât pe Adeline o doare și rămâne în umbră un moment, ascultând trilurile și ciripitul din vocile lor, înainte ca foamea să o împingă.

Nu trebuie să se caute prin buzunare, știe deja că nu are bani. Poate că s-ar putea târgui pentru pâine, dar tot ce are este pasărea, iar când o găsește între faldurile fustei, degetele ei refuză să dea drumul lemnului. Ar putea cerși, dar îi vine în minte chipul mamei, cu ochii ei plini de dispreț.

Îi mai rămâne doar furtul – greșit, firește, dar îi este prea foame să cântărească păcatul. Contează numai cum să o facă. Cuptorul este înconjurat de oameni și, indiferent cât de repede pare să se șteargă prezența ei din memoria celorlalți, tot este făcută din carne și oase, nu e o fantomă. Nu se poate duce să ia pâinea fără să provoace agitație. Cu siguranță, oamenii ar putea să o uite suficient de repede, dar la ce pericol s-ar expune înainte? Dacă ia pâinea și apoi fuge, cât de departe ar trebui să fugă și cât de repede?

Atunci aude un zgomot blând, animalic, aproape pierdut în sporovăială.

Dă târcoale cuptorului din piatră și își vede șansa peste drum. Un catâr se află acolo, la umbră, mestecând leneș lângă un sac cu mere și un morman de vreascuri pentru foc.

Nu e nevoie decât de o palmă bruscă, iar catârul tresare, mai mult de șoc, speră ea, decât de durere. Se agită, deranjând merele și vreascurile. Piața se trezește din obișnuință, lumea e aruncată într-un scurt moment de haos, iar animalul se îndepărtează, tropăind, târând un sac cu grâne. Femeile sar în picioare. Cascadele râsetelor se dizolvă în strigăte nemulțumite.

Adeline se strecoară ca un nor spre cuptor, înșfăcând cea mai apropiată franzelă de la marginea acestuia. Durerea îi frige degetele când o apucă și aproape o scapă, dar îi este prea foame și durerea, învață

ea, nu va dura. Franzela e a ei, iar când catârul se liniştește şi grânele sunt puse la loc, merele adunate, femeile revenite la locurile lor de lângă cuptor, Addie a dispărut deja.

Se sprijină de peretele unui grajd, la umbră, cu dinţii sfâşiind pâinea pe jumătate coaptă. Aluatul i se fărâmiţează în gură, cleios şi dulce, greu de înghiţit, dar nu îi pasă. O satură destul şi îi mai potoleşte foamea. Mintea începe să i se limpezească. Pieptul i se relaxează şi, pentru prima dată de când a plecat din Villon, se simte om, chiar dacă nu în totalitate. Se îndepărtează de perete şi începe iar să meargă, urmând soarele şi cursul râului, spre Le Mans.

Mă numesc Adeline... începe iar.

Nu i-a plăcut niciodată numele. Acum nici nu îl poate rosti. Oricum şi-ar spune, o face doar în mintea ei. *Adeline* este femeia lăsată în urmă în Villon, în ajunul unei nunţi nedorite. Dar *Addie* – Addie a fost un dar de la Estele, un nume mai scurt, mai puternic, un nume iute pentru o fată care pleca la târg, care se chinuia să vadă pe deasupra acoperişurilor, care desena şi visa poveşti mai interesante, lumi mai grandioase sau vieţi pline de aventură.

Merge mai departe şi reîncepe povestea din mintea ei.

Mă numesc Addie LaRue...

New York City
11 martie 2014

XV

E prea multă liniște fără James.

Addie nu l-a considerat niciodată zgomotos – fermecător, voios, dar nici pe departe gălăgios –, însă acum își dă seama în ce măsură umplea el spațiul când era prezent.

În noaptea aceea, el pusese un disc și fredonase melodiile, prăjind brânză pe aragazul cu șase ochiuri, pe care o mâncaseră în picioare, fiindcă locuința era nouă și el nu cumpărase încă scaune de bucătărie. Nici acum nu există scaune, însă nici James nu este acolo – e plecat pe undeva –, iar apartamentul se întinde în jurul ei, prea tăcut și prea mare pentru o singură persoană, cu podeaua înaltă și cu sticla dublă combinate pentru a bloca zgomotele orașului, reducând Manhattanul la o imagine mută, cenușie, dincolo de ferestre.

Addie pune mai multe discuri de vinil, dar sunetul reverberează. Încearcă să se uite la televizor, dar zumzetul știrilor este mai degrabă de fundal, la fel și corul vocilor de la radio, prea departe să pară reale.

Cerul de afară a rămas cenușiu. O perdea fină de ploaie atenuează contururile clădirilor. Este o zi perfectă pentru a sta la gura sobei și a bea ceai, alături de cărți îndrăgite.

Dar, chiar dacă James are un șemineu, este pe gaz, și când Addie verifică dulapul, să caute marca preferată de ceai, găsește cutia în spate, dar goală, și toate cărțile lui sunt de istorie, nu de ficțiune, iar Addie știe că nu își poate petrece ziua aici, de una singură.

Se îmbracă în hainele ei și netezește cuvertura pe pat, chiar dacă este sigură că personalul de la curățenie va trece pe acolo înaintea lui James. Aruncând o ultimă privire zilei posomorâte, fură o eșarfă de pe un raft, din cașmir în carouri, moale, cu eticheta încă atașată, și iese. Încuietoarea se răsucește în urma ei.

La început, nu știe încotro se îndreaptă.

Sunt zile în care se simte ca o leoaică în cuşcă, umblând de colo până colo. Picioarele ei au parcă propria independenţă şi, în curând, o poartă spre centrul oraşului.

Mă numesc Addie LaRue, se gândeşte în timp ce merge.

Au trecut trei sute de ani, şi totuşi o parte a ei încă se teme de uitare. Au fost vremuri, firește, în care şi-a dorit să aibă memoria mai slabă, în care ar fi dat orice să înnebunească şi să dispară. E mai simplu să te pierzi.

Aşa ca Peter Pan al lui J. M. Barrie.

Acolo, la finalul poveştii, când Peter stă pe piatră, cu amintirea lui Wendy Darling alunecându-i din minte, firește că este trist să uiţi.

Dar să fii uitat înseamnă însingurare.

Să îţi aminteşti când nimeni altcineva nu o poate face.

Îmi amintesc eu, şopteşte întunericul, aproape cu blândeţe, de parcă nu el ar fi blestemat-o.

Poate că de vină este vremea urâtă sau poate dispoziţia, care o împinge pe Addie spre marginea de est a Central Park, spre strada 82 şi spre sălile din granit de la Met[7].

Addie a simţit mereu predilecţie pentru muzee.

Sunt spaţii pline de istorie, unde se organizează arta şi unde obiectele stau pe piedestaluri sau atârnă pe pereţi, deasupra unor explicaţii scrise pe tăbliţe mici şi albe. Uneori, însăşi Addie se simte un muzeu, pe care numai ea îl poate vizita.

Traversează sala mare, cu arcadele şi colonadele din piatră, îşi croieşte drum printre greci şi romani şi Oceania trecutului, exponate lângă care s-a oprit de sute de ori, continuă până la sculpturile europene, cu siluetele sale din marmură grandioase.

La o cameră distanţă, o găseşte acolo unde se află mereu. Stă într-o casetă din sticlă, lângă un perete, încadrată de o parte şi de cealaltă de piese din fier sau argint. Nu este mare, ca alte sculpturi, ci are lungimea braţului ei, de la cot până la vârfurile degetelor. O plintă din marmură cu cinci păsări mici din lemn, fiecare pe cale să îşi ia zborul. A cincea este cea care-i reţine privirea: felul cum ţine ciocul ridicat, poziţia aripilor, moliciunea penelor capturată în lemn cândva, şi acum iar.

Revenir se numeşte. *Revenire.*

---

7 Muzeul Metropolitan de Artă din New York, unul dintre cele mai mari şi mai cuprinzătoare muzee de profil din lume (n. trad.)

Addie își amintește când a găsit-o prima dată, un mic miracol, stând acolo pe soclul ei alb. Artistul, Arlo Miret, un bărbat pe care ea nu l-a cunoscut, și totuși iată-l, cu o parte din povestea și din trecutul ei. Găsită și transformată în ceva memorabil, ceva demn, ceva superb.

Și-ar dori să atingă mica pasăre, să o mângâie cu degetele, așa cum făcea mereu, chiar dacă știe că nu este cea pierdută, știe că aceasta nu a fost cioplită de mâinile puternice ale tatălui ei, ci de un străin. Dar este acolo, adevărată și, într-un fel, îi aparține.

Un secret păstrat. O amintire. Primul semn pe care l-a lăsat în lume, cu mult înainte să știe adevărul, că ideile sunt mult mai răzlețe decât amintirile, că își caută mereu căi de a prinde rădăcini.

Le Mans, Franța

31 iulie 1714

XVI

Le Mans este un uriaș care doarme pe câmpurile aflate de-a lungul râului Sarthe.

Au trecut peste zece ani de când lui Addie i s-a dat voie să facă drumul spre orașul-fortăreață, alături de tatăl ei, în căruța familiei.

Acum inima îi bate mai repede când pășește prin porțile orașului. De data asta nu are cal, nici tată, nici căruță, dar în lumina după-amiezii târzii orașul este la fel de aglomerat cum și-l amintea. Addie nu se obosește să se integreze – dacă, uneori, o privește cineva, persoana respectivă își ține părerea pentru sine, remarcă tânăra femeie în rochie albă, pătată. Este mai ușor să fie singură între atâția oameni.

Doar că nu știe încotro să o ia. Se oprește o clipă să cumpănească, dar aude copite, prea brusc, prea aproape, și abia se ferește să nu fie călcată de o căruță.

— Dă-te la o parte! strigă căruțașul.

Iar când ea se aruncă în spate, se ciocnește de o femeie cu un coș cu pere. Se înclină și trei sau patru fructe se rostogolesc pe aleea pietruită.

— Uită-te pe unde mergi, mârâie femeia, dar când Addie se apleacă să o ajute să ridice fructele căzute, strigă și o calcă pe degete.

Addie dă înapoi și își vâră mâinile în buzunare, agățându-se de mica pasăre din lemn. Continuă să meargă pe străzile întortocheate, către centrul orașului. Sunt foarte multe drumuri și toate par la fel.

A crezut că locul i se va părea mai cunoscut, dar nu. Este doar o parte dintr-un vis îndepărtat. Când a fost aici ultima dată, i s-a părut o minune, un loc mare, plin de viață: piețele pline de agitație, scăldate de soare, vocile răsunând din piatră, umerii lați ai tatălui ei blocând zonele mai întunecate.

Dar acum, singură, se simte amenințată, iar farmecul zglobiu a dispărut, lăsând doar muchiile ascuțite care ies din ceață. O versiune a orașului a înlocuit-o pe cealaltă.

Palimpsest.

Nu cunoaște cuvântul încă, dar, peste cincizeci de ani, într-un salon parizian, îl va auzi pentru prima dată – ideea unui trecut încețoșat, peste care a fost scris prezentul – și își va aminti de clipa asta din Le Mans.

Un loc pe care-l știe, și totuși nu-l cunoaște.

A fost o prostie să creadă că ar fi rămas la fel, când toate celelalte s-au schimbat. Când *ea* s-a schimbat, din fată a devenit femeie, iar apoi o fantomă.

Înghite cu greu și se îndreaptă de spate, hotărâtă să nu se destrame.

Dar Addie nu găsește hanul la care trăgea cu tatăl ei, dar, chiar de l-ar găsi, ce să facă acolo? Nu poate plăti și, chiar de-ar avea cu ce, cine i-ar închiria o odaie unei femei singure? Le Mans este oraș, dar nu atât de mare încât să treacă asta cu vederea vreun hangiu.

Addie strânge mai tare sculptura din buzunar și merge mai departe. Vede o piață dincolo de primărie, dar care se închide, mesele sunt goale, căruțele se îndepărtează, pe pământ sunt foi rătăcite de salată și câțiva cartofi mucegăiți și, înainte să îi vină ideea să le înșface, sunt deja luate de mânuțe mai agile.

La marginea pieței vede un han cu tavernă.

Privește cum un bărbat se dă jos de pe cal, o iapă cu picățele, și trece frâul unui ajutor de la grajd, întorcându-se deja spre zgomotul și agitația de dincolo de ușile deschise. Îl privește pe grăjdar ducând iapa într-un hambar mare, din lemn, și dispărând în bezna relativă. Dar nu hambarul și nici iapa i-au atras privirea, ci pachetul de pe spinarea ei. Sunt doi saci grei, parcă plini cu grâne.

Addie traversează piața și se strecoară în grajd, în urma bărbatului și a iepei, cu pasul ușor și iute. Lumina soarelui se filtrează subțire printre bârnele acoperișului, îmblânzind locul și punctându-l cu zone mai deschise în umbrele stratificate – e genul de loc pe care ar fi adorat să îl deseneze.

O duzină de cai se agită în boxe, și în partea cealaltă grăjdarul murmură un cântec către iapă, scoțându-i șaua și aruncând-o peste separatorul din lemn. Țesală animalul. Și iapa are coama încâlcită, ca un cuib.

Addie se ascunde, strecurându-se spre boxele din fundul hambarului, spre sacii și săculețele întinse peste barierele din lemn dintre cei. Mâinile ei țâșnesc flămânde, căutând sub catarame și clapete. Nu găsește pungi, ci o haină grea, de călărie, o ploscă de vin, un cuțit cât mâna ei. Își pune haina pe umeri, cuțitul îl vâră într-un buzunar și vinul în celălalt, și se strecoară mai departe, tăcută ca o stafie.

Nu vede găleata goală decât după ce o lovește cu încălțămintea și zăngănește brusc. Cade în fân, iar Addie își ține respirația și speră ca zgomotul să se fi pierdut în cel al copitelor. Dar grăjdarul nu mai fredonează. Ea se lasă mai jos, între umbrele celei mai apropiate boxe. Trec cinci secunde, apoi zece, apoi, în cele din urmă, reîncepe murmurul, iar Addie se ridică și își croiește drum spre ultima boxă, unde se află un cal îndesat, care molfăie grâne. Degetele ei se apropie de catarama unui oblânc.

— Ce faci?

Vocea e prea aproape în spatele ei. Grăjdarul nu mai fredonează, nu mai țesală iapa cu picățele, ci se află între boxe, cu o cravașă în mână.

— Îmi pare rău, domnule, spune ea. Am venit să caut calul tatei. Voia ceva din săculeț.

El o privește neclintit, cu trăsăturile pe jumătate înghițite de părul lui întunecat.

— Care-i calul?

Ea își dorește să fi observat mai bine caii și desagile, dar nu poate ezita, fiindcă ar da de gol minciuna, așa că se întoarce repede spre calul de povară.

— Acesta.

E o minciună bună, ce ar fi putut să fie adevărată, dacă ar fi ales un alt cal. Un zâmbet de rău augur apare deasupra bărbiei omului.

— Ah, zice el, lovindu-și palma cu cravașa, doar că ăsta e *al meu*.

Lui Addie îi vine să râdă – straniu, nu?

— Pot să mai ghicesc o dată? șoptește ea, apropiindu-se de ușa grajdului.

Undeva în apropiere nechează o iapă. O alta bate din copită. Cravașa nu se mai lovește de palma omului, iar Addie sare într-o parte, între boxe, cu grăjdarul după ea.

Este rapid, are o viteză dobândită din prinderea animalelor, dar ea este mai ușoară și are mai multe de pierdut. Mâna lui atinge gulerul hainei furate, dar nu o poate prinde. Pașii lui greoi ezită și încetinesc, iar

Addie crede că a scăpat, chiar înainte să audă zgomotul limpede al unui clopoțel care sună pe peretele grajdului, urmat de niște pași de cizme ce vin din exterior.

Aproape c-a ajuns la gura hambarului, când apare al doilea bărbat, tăindu-i calea ca o umbră mare.

— A scăpat un animal? strigă el înainte s-o vadă, înfășurată în haina furată, cu cizmele prea mari lipăind în fân.

Ea se dă înapoi și ajunge drept în brațele grăjdarului. Degetele lui îi cuprind umerii, grele ca niște cătușe, și ea încearcă să se desprindă, însă ele apasă suficient cât să lase vânătăi.

— Am prins-o la furat, zice el, iar țepii aspri ai bărbii lui îi zgârie obrazul.

— Dă-mi drumul, se roagă ea.

— Ăsta nu-i un iarmaroc, mârâie al doilea bărbat, scoțând un cuțit de la cingătoare. Știi ce facem aici cu hoții?

— A fost o greșeală. Te rog, dă-mi drumul.

Cuțitul se mișcă precum un deget care admonestează.

— Nu până nu plătești.

— Dar nu am bani.

— E în regulă, spune al doilea, venind mai aproape. Hoții plătesc în natură.

Ea încearcă să i se smulgă din brațe, dar strânsoarea bărbatului este de fier. Cuțitul i se lipește de șnururile rochiei, desfăcându-le ca pe niște sfori. Când se răsucește iar, nu mai încearcă să se elibereze, ci doar să ajungă la arma din buzunarul hainei furate. Atinge de două ori mânerul din lemn, înainte să-l apuce.

Lovește în coapsa primului bărbat, simte cum îi pătrunde în carne. El zbiară și o îndepărtează ca pe o viespe, aruncând-o în față, în tăișul celuilalt.

Durerea îi intră prin umăr, când lama o mușcă și îi alunecă peste claviculă, lăsând în urmă o arsură. Mintea ei se golește, dar picioarele i se mișcă deja, ducând-o prin ușile grajdului și afară, în piață. Se aruncă în spatele unui butoi, iar bărbații ies în urma ei împleticindu-se și înjurând, cu fețele contorsionate de furie și de ceva mai rău, de ceva brutal și flămând.

Apoi, după câțiva pași, încetinesc.

După câțiva pași, urgența lor se clatină și piere, scopul le scapă, ca un gând îndepărtat. Bărbații se uită în jur și apoi unul la altul. Cel pe care l-a înjunghiat pare acum să stea mai drept, nici urmă de pantaloni sfâșiați, de sânge prin materiale. Însemnul ei s-a șters.

Se clatină și se întorc spre hambar, iar Addie se apleacă, sprijinindu-și capul de butoi. Pieptul îi freamătă, simte durerea vie pe claviculă, iar când își apasă rana cu mâna, degetele îi devin roșii.

Nu poate rămâne în spatele butoiului, deci se ridică forțat și se clatină, simțindu-se slăbită, dar valul de amețeală îi trece în curând. Merge cu o mână pe umăr și cu cealaltă strângând cuțitul, sub haina furată. Nu știe când decide să părăsească Le Mans, dar traversează curtea, se îndepărtează de grajd și pătrunde pe străduțele întortocheate, trecând pe lângă hanuri gălăgioase și taverne, din care se aud râsete, renunțând la oraș cu fiecare pas.

Durerea din umăr se transformă din arsură în pulsație mută, după care dispare. Își trece degetele peste tăietură, dar a dispărut. La fel și sângele de pe rochie, înghițit precum cuvintele pe care le-a scris pe pergamentul tatălui ei, precum liniile trasate în mâlul de pe malul râului. Singurele urme de pe pielea ei sunt o crustă de sânge care i se usucă pe claviculă și o pată de roșu-maroniu în palmă. Addie se miră, pentru o clipă, deși îi este ciudă, de magia aceea ciudată, de dovada că, într-un fel, umbra s-a ținut de cuvânt. A răsucit înțelegerea după plac, așa este, i-a transformat dorințele în ceva greșit, putred. Dar măcar i-a dăruit viață.

Un sunet mic și furios îi scapă din gâtlej, de ușurare, poate, dar și de groază. Pentru foamea pe care o descoperă abia acum. Pentru durerea din picioare, deși încă o ține și nu se învinețesc. Pentru durerea rănii din umăr, înainte să se vindece. Întunericul a scutit-o de moarte, poate, dar nu și de suferință.

Vor trece ani înainte să învețe adevărata semnificație a acelui cuvânt, dar acum, mergând prin amurgul care se îndesește, este încă ușurată că trăiește.

Ușurarea se clatină când ajunge la marginea orașului. Până acolo a ajuns cel mai departe Adeline, vreodată.

Le Mans rămâne în urmă, iar în fața ei zidurile înalte din piatră lasă loc orășelelor împrăștiate, fiecare ca o pădurice, și apoi câmpurilor deschise, și apoi nu mai știe cui.

Când era mică, urca pantele care se ridicau și coborau în jurul satului Villon, se apleca spre marginea dealului, spre locul în care se

prăvălea pământul, și se oprea, cu inima bătându-i puternic, cu trupul aplecat, dorindu-și căderea.

Un brânci și greutatea ei ar fi făcut restul.

Acum nu are un deal abrupt în față, nici o pantă, și totuși se teme că își va pierde echilibrul.

Vocea lui Estele se ridică atunci din întuneric.

Cum mergi până la capătul pământului? o întrebase ea, cândva. Și pentru că Addie nu știuse răspunsul, bătrâna îi zâmbise făcând riduri în jurul gurii și îi spusese: *Pas cu pas.*

Addie nu merge la capătul pământului, dar trebuie să meargă *undeva*, și atunci se hotărăște.

Merge la Paris.

În afară de Le Mans, e singurul oraș pe care-l știe după nume, un nume care s-a jucat de-atâtea ori pe buzele străinului ei și care a fost prezent în fiecare poveste spusă de tatăl ei, un nume pentru un loc al zeilor și regilor, cu aur și promisiuni, magnific.

Așa începe povestea, ar fi zis el, dacă ar fi putut s-o vadă acum.

Addie face primul pas și simte că pământul cedează, că ea se clatină. Dar nu cade.

New York City
12 martie 2014

XVII

Este o zi mai bună.

Soarele e pe cer. Aerul nu-i atât de rece. Sunt multe de iubit la un oraş precum New Yorkul.

Mâncarea, arta, evenimentele culturale constante – deşi Addie îl iubeşte mai ales pentru dimensiunile sale. Orăşelele şi satele sunt uşor de cucerit. O săptămână în Villon era suficientă pentru a parcurge fiecare cărare şi pentru a învăţa fiecare chip. Dar cu oraşe precum Parisul, Londra, Chicago şi New York nu trebuie să se drămuiască, nici să ia înghiţituri mici, ca să facă noutatea să dureze. Un oraş pe care-l poate consuma flămândă, cum îi place, este acela pe care-l devorează în fiecare zi şi totuşi îi rămâne suficientă mâncare.

Este genul de loc pentru care ai nevoie de ani întregi să vizitezi totul, şi totuşi mereu pare să mai existe o alee, o scară, o uşă.

Poate că de aceea nu a remarcat-o până acum.

După colţ, după ce cobori câteva trepte, vede o prăvălie pe jumătate ascunsă de cotitura străzii. Cândva, faţada era violetă, dar a pălit de mult spre cenuşiu, deşi firma este încă lizibilă, cu literele sale albe.

Ultimul cuvânt.

Pare un anticariat, după nume, iar ferestrele sunt pline ochi de cotoare stivuite. Lui Addie i se accelerează pulsul. Era convinsă că le ştia pe toate. Dar iată ce e minunat la New York. Addie a parcurs o porţiune serioasă din cele cinci zone rezidenţiale, şi totuşi oraşul încă are secrete, unele ascunse – baruri la subsol, cârciumi clandestine, cluburi cu intrarea rezervată membrilor – şi altele la vedere. Sunt ca ouăle de Paşti dintr-un film, pe care le remarci doar la a doua sau a treia vedere. Şi totuşi nu sunt deloc ca ouăle de Paşti, pentru că, ori de câte ori trece pe străzile astea, oricâte ore, zile sau oricâţi ani ar petrece învăţând contururile oraşului, într-un minut de neatenţie pare să se schimbe iar, să se reasambleze. Clădirile se ridică şi se dărâmă, afacerile se deschid şi se închid, oamenii vin şi pleacă, pachetul de cărţi se amestecă iar şi iar.

Firește că intră în anticariat.

Un sunet slab de clopoțel îi anunță sosirea, sunet sufocat iute de zgomotul de cărți care se prăbușesc. Unele librării sunt organizate – mai degrabă galerii decât magazine. Altele sunt sterile, rezervate doar pentru cărți noi, neatinse.

Nu și aceasta.

Prăvălia e un labirint de rafturi și teancuri de cărți, de texte puse pe două, chiar pe trei rânduri, piele lângă hârtie, lângă scândură. Este genul ei de librărie preferat, cel în care se poate rătăci cu ușurință.

Lângă ușă se află o casă de marcat, dar nu este nimeni acolo, așa că se plimbă nestingherită printre rânduri, croindu-și drum de-a lungul rafturilor. Prăvălia pare pustie, cu excepția unui tip alb, mai în vârstă, care studiază un rând dedicat thrillerelor, și a unei fate afro-americane superbe, care stă turcește pe un scaun din piele de la capătul unui rând, cu argint strălucindu-i pe degete și în urechi și cu un album de artă imens deschis în poală.

Addie trece pe lângă o placă pe care scrie POEZIE, iar întunericul îi șoptește pe piele. Simte cum niște dinți îi atinge ca o lamă umărul gol.

Vino să trăiești cu mine și să fii iubirea mea.

Refrenul lui Addie, deja lustruit de atâtea repetări este: *Nu știi ce-i iubirea.*

Nu se oprește, ci se răsucește, cu degetele alunecându-i de-a lungul șirului de cărți de TEOLOGIE. A citit Biblia, Upanișadele, Coranul, după un fel de cotitură spirituală de acum un secol. A trecut și prin operele lui Shakespeare, o religie în sine.

Se oprește la MEMORII, studiind titlurile de pe cotoare – foarte multe *Eu* și *Ale mele* și *Meu*, cuvinte posesive pentru vieți posesive. Ce lux este să-ți poți spune povestea. Să fii citit, să nu fii uitat.

Ceva o lovește pe Addie peste cot, iar ea se uită în jos și vede o pereche de ochi ca de ambră privind-o peste mânecă, înconjurați de o masă de blană portocalie. Pisica pare să aibă aceeași vârstă cu cartea din mâna ei. Deschide gura și scoate ceva între un mieunat și un căscat, un sunet dogit, ca un șuierat.

— Bună.

Addie scarpină pisica între urechi, iar aceasta toarce ușor, de plăcere.

— Uau, spune o voce masculină din spatele ei. De obicei, Carte nu se sinchisește să aibă de-a face cu oamenii.

Addie se întoarce, vrând să comenteze numele pisicii, dar își pierde ideea când îl vede, pentru că, pentru o clipă, doar pentru o clipă, înainte să îi descifreze bine chipul, este sigură că e...

Dar nu este el.

Bineînțeles că nu.

Părul băiatului, deși negru, îi cade în jurul feței în onduleuri blânde, iar ochii lui, în spatele ochelarilor cu rame groase, sunt mai degrabă cenușii decât verzi. Au ceva fragil, mai degrabă asemănător cu sticla decât cu piatra, și când vorbește, vocea lui este blândă, caldă, inexorabil umană.

— Te pot ajuta să găsești ceva?

Addie clatină din cap.

— Nu, spune ea dregându-și glasul. Doar mă uit.

— Atunci continuă, zice zâmbind.

Îl privește plecând. Buclele negre dispar în labirintul de titluri. Caută din nou pisica din priviri.

Dar și pisica a plecat.

Addie pune cartea de memorii înapoi pe raft și continuă să se uite, trecând pe la ARTĂ și ISTORIA LUMII. Așteaptă să reapară băiatul, să o ia de la capăt, întrebându-se ce va spune ea. Ar fi trebuit să îi ceară ajutorul, să îl lase să o conducă printre rafturi – dar el nu se întoarce.

Clopoțelul sună iar, anunțând un nou client, chiar când Addie ajunge la literatura clasică. *Beowulf. Antigona. Odiseea.* Cea din urmă este disponibilă într-o duzină de versiuni, iar ea tocmai scoate una de pe raft când aude un hohot brusc de râs, tare, luminos și privește printr-un spațiu dintre rafturi. Vede o fată blondă, care se sprijină de biroul de la casa de marcat. Băiatul se află de cealaltă parte, ștergându-și ochelarii cu marginea tricoului.

El lasă capul în jos.

Nici măcar nu se uită la fată, care se ridică pe vârfuri să se apropie mai mult de el. Se întinde și își trece mâna peste mâneca lui, așa cum tocmai a făcut Addie peste rafturi, iar el zâmbește liniștit, rușinat și nu mai seamănă deloc cu întunericul.

Addie vâră cartea sub braț și se îndreaptă spre ușă, ieșind, profitând de clipa de neatenție.

— Hei! strigă o voce – vocea lui –, dar ea continuă să urce treptele spre stradă.

Băiatul va uita într-o clipă. Într-o clipă, mintea lui se va detașa și... O mână îi aterizează pe umăr.

— Trebuie să o plătești.

Se întoarce și-l vede pe băiatul din prăvălie, gâfâind ușor, foarte iritat. Ochii ei privesc spre scări, dincolo de el, spre ușa deschisă. Probabil că se luase imediat după ea. Și totuși, o urmărise până afară.

— Deci? o întreabă, luându-și mâna de pe umărul ei și oprind-o undeva în spațiul dintre ei, cu palma deschisă.

Ar putea fugi, bineînțeles, dar nu merită. Verifică prețul de pe spatele cărții. Nu costă mult, dar mai mult decât are la ea.

— Îmi pare rău, spune și i-o înapoiază.

El se încruntă atunci, prea adânc pentru fața lui. E o linie săpată de ani de repetare a acelui gest, chiar dacă nu are mai mult de 30 de ani. Se uită la carte și, în spatele ochelarilor, ridică o sprânceană.

— Intri într-o prăvălie plină de cărți vechi și furi un exemplar nelegat, uzat, din *Odiseea*? Știi că n-o să iei nimic pe el, nu?

Addie îl privește în ochi.

— De unde știi că l-aș fi revândut?

— Este în greacă.

Asta nu remarcase. Nu că ar fi contat. Studiase clasicii mai întâi în latină, dar, în deceniile ulterioare, învățase și greaca.

— Ce prostie, spune ea sec. Ar fi trebuit s-o fur în engleză.

El aproape – *aproape* – că zâmbește, dar nu prea se cuvine să facă asta. Clatină din cap.

— Ia-o, zice întinzându-i cartea. Cred că prăvălia se poate lipsi de ea.

Ea trebuie să se lupte cu dorința bruscă de a i-o împinge înapoi în brațe.

Gestul i se pare pornit din milă.

— Henry! strigă fata de culoare din ușă. Chem poliția?

— Nu, strigă și el, încă privind-o pe Addie. E în regulă. Își mijește ochii, parcă studiind-o. Am făcut o greșeală.

Ea se uită lung la băiat – la *Henry*. Ia cartea și o strânge la piept, în timp ce librarul dispare înapoi în anticariat.

PARTEA A DOUA

CEA MAI ÎNTUNECATĂ PARTE A NOPȚII

Titlu: O noapte uitată

Artistă: Samantha Benning

Dată: 2014

Mediu: Acrilic pe pânză întinsă peste lemn

Locație: Împrumutată de la Galeria Lisette Price, NYC

Descriere: O piesă în mare parte monocromatică, vopsea stratificată pe o topografie în negru, tușe de cărbune și nuanțe cenușii. Șapte puncte mici, albe, ies în evidență pe fundal.

Detalii: Cunoscută ca piesă autonomă, această pictură servește și drept frontispiciu pentru o serie în desfășurare, numită Privesc în sus spre voi, în care Benning își imaginează familia, prietenii și iubiții ca iterații diferite ale cerului.

Valoare estimată: 11 500 de dolari

New York City
12 martie 2014

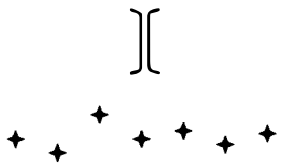

Henry Strauss coboară înapoi în librărie.

Bea s-a aşezat din nou pe scaunul uzat, din piele, cu albumul de artă deschis în poală.

— Unde ai fost?

El priveşte înapoi spre uşa deschisă şi se încruntă.

— Nicăieri.

Ea ridică din umeri, răsfoind paginile, un ghid de artă neoclasică pe care nu are nicio intenţie să îl cumpere.

Nu este bibliotecă. Henry oftează şi se întoarce la birou.

— Scuze, îi spune fetei care îl aşteaptă. Unde rămăseserăm?

Ea îşi muşcă buza. Parcă o cheamă Emily, îşi spune el.

— Voiam să te întreb dacă ai vrea să ieşim la un suc.

El râde, puţin nervos – un obicei de care începe să creadă că nu va reuşi să scape. Este frumoasă, chiar este, doar că are o licărire ciudată în ochi, o lumină sfioasă, familiară, şi este uşurat că nu trebuie să mintă când spune că are planuri în acea seară.

— Altă dată, zice ea zâmbind.

— Altă dată, repetă el, iar fata ia cartea şi pleacă.

Uşa nici nu a apucat să se închidă bine, că Bea îşi drege glasul.

— Ce e? întreabă el, fără să se întoarcă.

— Ai fi putut să-i ceri numărul de telefon.

— Avem planuri, spune el, lovind cu biletele în masă.

Aude scârţâitul moale al pielii, când ea se ridică.

— Ştii ce, spune ea, cu un braţ după umerii lui, faza fainã cu planurile e că poţi să le amâni pentru alte zile.

El se întoarce, cu mâinile pe talia ei, şi acum sunt ca nişte copii la un bal şcolar, cu braţele executând cercuri mari, ca nişte plase sau ca nişte lanţuri.

— Beatrice Helen, o mustră el.

— Henry Samuel.

Stau acolo, în mijlocul prăvăliei, doi tineri de douăzeci şi ceva de ani într-o îmbrăţişare preadolescentă. Şi poate, cândva, Bea s-ar fi lipit mai tare de el, ar fi ţinut un discurs despre găsirea cuiva (nou), despre dreptul la fericire (din nou). Dar au o înţelegere: ea nu o pomeneşte pe Tabitha, iar Henry nu zice nimic despre Profesor. Toată lumea are duşmani căzuţi şi cicatrice din bătălie.

— Scuzaţi-mă, spune un om mai în vârstă, părându-i sincer rău că îi întrerupe.

Are o carte în mână, iar Henry zâmbeşte şi se desprinde din îmbrăţişare, strecurându-se înapoi îndărătul biroului, ca să-i facă bonul. Bea îşi ia biletul şi îi spune că îl aşteaptă la spectacol, iar Henry îi face semn din cap. Bătrânul pleacă, iar restul după-amiezii şi-l petrece în compania tăcută a unor străini politicoşi.

Întoarce afişul pe partea cu şase fără cinci şi parcurge rutina închiderii prăvăliei. *Ultimul cuvânt* nu îi aparţine, dar ar putea. Au trecut săptămâni de când a văzut-o pe proprietară, pe Meredith, care-şi petrece vârsta de aur călătorind prin lume cu banii din asigurarea soţului ei decedat – o femeie în toamna vieţii ce se bucură de a doua primăvară.

Henry pune o mână de boabe în castronaşul roşu din spatele casei de marcat, pentru Carte, bătrâna pisică a librăriei, şi, o secundă mai târziu, un cap portocaliu apare de după raftul cu POEZIE. Pisicii îi place să se caţăre pe un teanc de cărţi şi să doarmă zile în şir, iar prezenţa sa e marcată doar de castronaşul care se goleşte şi de icnetul ocazional al unui client care dă peste o pereche de ochi neclintiţi, galbeni.

Carte este acolo de mai multă vreme decât Henry.

El lucrează în librărie de cinci ani. A început când era încă student la Teologie. La început, a fost doar o slujbă cu jumătate de normă, o cale de a suplimenta bursa universitară, dar apoi şcoala s-a terminat şi librăria a rămas. Henry ştie că ar trebui să-şi găsească alt job, pentru că banii sunt puţini şi a urmat 21 de ani de educaţie scumpă. În plus, mai aude şi glasul fratelui său, David, care sună la fel ca glasul tatălui lor, întrebându-l calm încotro duce slujba lui, dacă aşa plănuieşte să îşi petreacă viaţa. Dar Henry nu ştie ce altceva să facă şi nici nu se poate urni să plece. Este singurul lucru încă nedistrus.

Adevărul e că iubește librăria. Adoră mirosul de cărți și greutatea lor stabilă pe rafturi, prezența vechilor titluri și sosirea altora noi, faptul că într-un oraș ca New York vor exista mereu cititori.

Bea insistă că toți cei care lucrează în librării vor să fie scriitori, dar Henry nu și-a dorit niciodată asta. A încercat să scrie, dar n-a mers. Nu își găsește cuvintele, povestea, vocea. Nu își dă seama ce ar putea adăuga la atâtea rafturi pline.

Ar prefera să fie păstrător de povești, nu scriitor.

Stinge luminile și apucă biletul, apoi își ia haina și se îndreaptă spre spectacolul lui Robbie.

Henry n-a avut timp să se schimbe de haine.

Spectacolul începe la șapte, iar *Ultimul cuvânt* s-a închis la șase, și oricum nu știe sigur care e codul vestimentar la un spectacol despre zânele din Bowery[8] care nu se joacă pe Broadway, așa că încă poartă blugi negri și un pulover uzat. Bea numește asta „biblioteșic", chiar dacă el nu lucrează într-o bibliotecă, lucru pe care ea nu pare să-l prițeapă. Pe de altă parte, Bea arată foarte elegantă, ca întotdeauna, cu un blazer alb cu mânecile suflecate, inele subțiri din argint pe degete și cercei în urechi, cozi groase răsucite într-o cunună pe cap. Henry se întreabă, în timp ce stau la coadă, dacă unii au stil în mod firesc sau dacă pur și simplu au disciplina de a se îngriji în fiecare zi.

Avansează, arătându-și biletele la ușă.

Piesa este unul dintre acele amestecuri stranii de teatru și dans modern care există doar într-un loc precum New York. Potrivit lui Robbie, se bazează pe *Visul unei nopți de vară*, dar cu ritmul lui Shakespeare mult mai lent.

Bea îi dă un ghiont în coaste.

— Ai văzut cum s-a uitat la tine?

El clipește.

— Ce? Cine?

Bea își dă ochii peste cap.

— Ești complet lipsit de speranță.

Foaierul se deschide în fața lor, gălăgios, iar ei își croiesc drum prin mulțime, până când cineva îl apucă pe Henry de braț. Este o fată, înfășurată într-o rochie boemă, rufoasă, cu înfloriturii de vopsea verde în chip de viță-de-vie abstracte la tâmple și pe obraji, marcând-o drept

8 Stradă și cartier din partea sudică a Manhattanului (n. trad.)

una dintre actriţele din spectacol. Henry a văzut acele urme pe pielea lui Robbie de zeci de ori în ultimele săptămâni.

Fata ridică o pensulă şi un borcănel auriu.

— Nu eşti împodobit, spune ea cu o sinceritate sobră.

Şi, înainte să îi treacă prin minte să o oprească, îi pictează praf auriu pe obraji, cu o atingere ca o pană. De aproape, vede licărirea slabă din ochii fetei.

Henry înclină bărbia.

— Cum arăt? întreabă el, făcând o faţă de model, şi, chiar dacă glumeşte, fata îi aruncă un zâmbet sincer şi îi spune:

— Perfect.

Simte un fior şi se află în altă parte, cu o mână ţinând-o pe a lui în beznă, un deget care-i mângâie obrazul. Dar se scutură de senzaţie.

Bea o lasă pe fată să îi picteze o dungă sclipitoare pe nas, un punct auriu pe bărbie, reuşeşte să flirteze serios timp de 30 de secunde înainte să răsune clopoţeii în foaier, iar zâna artistă dispare înapoi în mulţime, în timp ce ei înaintează spre uşi.

Henry o ia pe Bea de braţ.

— Nu crezi că sunt perfect, nu?

Ea pufneşte.

— Doamne, nu.

El zâmbeşte fără să vrea, iar un alt actor, un bărbat cu piele negricioasă şi auriu pe obraji, le întinde fiecăruia câte o creangă, cu frunze prea verzi ca să fie reale. Privirea lui se opreşte asupra lui Henry, blândă, tristă şi strălucitoare.

Îşi arată biletele plasatoarei – o femeie în vârstă, cu părul alb, micuţă – şi ea se agaţă de braţul lui Henry, pentru echilibru, arătându-le rândul, apoi îl mângâie pe cot când pleacă, murmurând „Ce băiat bun".

Henry caută numărul locului de pe bilet şi se îndreaptă spre scaunele lor, un grup de trei aproape de mijlocul sălii. Henry se aşază cu Bea într-o parte, iar scaunul gol rămâne în cealaltă parte. Este locul pe care îl rezervase pentru Tabitha, pentru că, firește, cumpăraseră bilete cu luni în urmă, când încă erau împreună, când totul era la plural.

O durere surdă îi umple pieptul lui Henry, iar el îşi doreşte să fi plătit cei zece dolari pentru o băutură.

Luminile se sting şi cortina se ridică, înfăţişând un regat de neon şi oţel vopsit cu spray, şi iată-l pe Robbie, chiar în mijloc, stând pe tron într-o poziţie tipică regelui goblinilor.

Părul i se ondulează, ridicat, dungi de violet și auriu îi sculptează trăsăturile în ceva uluitor și straniu. Când zâmbește, lui Henry îi e ușor să își amintească de cum s-a îndrăgostit când aveau 19 ani, un amestec de dorință și de singurătate, de visuri îndepărtate. Când Robbie vorbește, vocea lui este de cristal și învăluie teatrul.

— Aceasta, spune el, este o poveste despre zei.

Scena se umple de actori, muzica începe. Pentru o vreme, totul e simplu.

Pentru o vreme, lumea se îndepărtează și totul tace în jur. Henry dispare.

Spre finalul piesei există o scenă care se imprimă în bezna minții lui Henry, expusă asemenea luminii pe film.

Robbie, regele din Bowery, se ridică de pe tronul său, în timp ce o perdea de ploaie se revarsă deasupra scenei pe care, chiar dacă în urmă cu câteva minute erau multe persoane, acum nu mai există decât Robbie. Întinde mâna prin perdeaua de ploaie, care-i trece printre degete, în jurul încheieturii, brațului, pe măsură ce se mișcă, centimetru după centimetru, până când întregul trup îi ajunge sub revărsarea de apă.

Își lasă capul pe spate, ploaia îi spală auriul și sclipiciul de pe piele, îi lipește buclele perfecte de față, șterge orice urmă de magie, îl transformă din prinț arogant și leneș într-un băiat: muritor, vulnerabil și singur.

Luminile se sting și, pentru o clipă, singurul sunet din sala de teatru este cel al ploii, reducându-se de la potop la ritmul constant al unei căderi torențiale și apoi la o picurare ușoară.

Apoi – nimic.

Luminile se aprind, distribuția pășește pe scenă și toată lumea aplaudă. Bea izbucnește în urale, îl privește pe Henry cu bucuria strălucindu-i pe chip.

— Ce este? întreabă ea. Pari pe cale să leșini.

El înghite în sec și clatină din cap. Mâna îi zvâcnește. Și-a înfipt unghiile în cicatricea din palmă. Îi curge sânge.

— Henry?

— Sunt bine, spune el, ștergându-și mâna de scaunul îmbrăcat în catifea. A fost frumos.

Se ridică și o urmează afară pe Bea.

Mulțimea se cerne până când mai rămân doar prietenii și membrii familiei, care îi așteaptă pe actori. Dar Henry simte cum privirile și atenția

se mişcă, asemenea unui curent. Oriunde se întoarce găseşte un chip prietenos, un zâmbet cald, şi uneori chiar mai mult.

În cele din urmă, apare Robbie, ţopăind, şi îi îmbrăţişează pe amândoi.

— Adoratorii mei! spune el pe un ton dramatic.

Henry pufneşte, iar Bea îi întinde un trandafir de ciocolată, o glumă de-ale lor, de când Robbie s-a plâns că trebuie să alegi între bomboane şi flori, iar Bea i-a răspuns că asta se întâmpla de Ziua Îndrăgostiţilor şi că la evenimente se obişnuiau flori, la care Robbie a zis că el nu este o persoană tipică şi, în plus, dacă îi era foame?

— Ai fost minunat, spune Henry şi e adevărat.

Robbie *e* minunat – a fost mereu. Are cele trei atuuri pentru a obţine de lucru în New York: dansează, face muzică şi teatru. Este încă la câteva străzi distanţă de Broadway, dar Henry n-are niciun dubiu că acolo va ajunge.

Îşi trece mâna prin părul lui Robbie.

Moale, are culoarea zahărului ars, o nuanţă de arămiu, între şaten şi roşcat, în funcţie de lumină. Acum e încă ud, după scena finală, şi, pentru o clipă, Robbie îşi sprijină capul în palma lui Henry. Simte o durere în piept şi trebuie să îşi aducă aminte că inima lui nu mai este reală.

Henry îşi bate prietenul pe spate, iar Robbie se îndreaptă, parcă înviind. Ridică trandafirul ca pe un baston şi anunţă:

— La petrecere!

Henry credea cândva că petrecerile de după un spectacol sunt doar pentru ultimele reprezentaţii, ca un fel de a-şi lua la revedere pentru distribuţie, dar a aflat între timp că, pentru copiii scenei, fiecare spectacol se sărbătoreşte. Pentru a coborî de pe culmi sau, în cazul grupului lui Robbie, pentru a merge mai departe.

Este aproape miezul nopţii şi ei sunt înghesuiţi într-un apartament din SoHo, la etajul trei, cu lumini scăzute şi playlist-ul cuiva răsunând dintr-o pereche de boxe fără fir. Distribuţia se mişcă în mijlocul încăperii, cu feţele încă pictate, dar fără costume, prinşi astfel între personajele de pe scenă şi sinele lor din afara ei.

Henry bea o bere călâie şi îşi trece degetul mare peste cicatricea din palmă. Devine repede un tic.

Pentru o vreme, Bea i-a ţinut companie.

Bea preferă mai degrabă petrecerile elegante, nu pe cele de teatru. Îi plac mesele aranjate şi dialogurile, nu paharele din plastic şi replicile

urlate peste muzică. S-a plâns, înghesuită cu Henry într-un colț, studiind tabloul de actori, de parcă s-ar fi aflat într-unul dintre albumele ei de artă. Dar o altă zână din Bowery a răpit-o, iar Henry i-a urlat *trădătoareo*, chiar dacă s-a bucurat să o vadă din nou fericită.

Robbie dansează în mijlocul camerei, fiind mereu sufletul petrecerii.

Îi face semn lui Henry să i se alăture, dar Henry clatină din cap, ignorând atracția parcă gravitațională, brațele deschise care-l așteaptă. Erau o pereche perfectă, iar diferențele dintre ei țineau doar de legile fizicii. Robbie reușea mereu să plutească. Henry se prăbușea mereu.

— Salut, frumosule.

Henry se întoarce, ridicând privirea din paharul cu bere, și o vede pe una dintre actrițele principale, o fată răpitoare, cu buze roșii și o coroană de crini albi, cu sclipiciul auriu de pe obraji părând graffiti. Se uită la el cu o dorință atât de clară, încât *ar trebui* să se simtă dorit, ar trebuit să simtă și altceva decât tristețe și singurătate.

— Bea cu mine.

Ochii ei albaștri strălucesc când îi întinde o tavă mică, pe care se află două pahare de *shot*, cu ceva mic și alb dizolvându-se pe fund. Henry se gândește la toate poveștile care avertizează să nu se accepte mâncare sau băutură de la zâne, dar se întinde după pahar. Bea și, la început, simte doar un gust dulce, arsura slabă a tequilei, dar apoi lumea se încețoșează.

Vrea să se simtă mai ușor și mai voios, dar camera se întunecă și el simte furtuna apropiindu-se.

Avea doar 12 ani când a trăit-o pe cea dintâi. Nu a știut că va veni.

Într-o zi, cerul era albastru, a doua zi, norii erau joși și denși, iar a treia zi bătea vântul și ploua.

Avea să dureze ani până când Henry avea să învețe să privească momentele întunecate ca pe niște furtuni, să creadă că vor trece dacă rezista suficient.

Părinții lui i-au vrut binele, bineînțeles, dar îi spuneau mereu Înveselește-te sau *Va fi bine* sau, mai rău, *Nu e chiar așa de nasol*, ceea ce-i ușor de zis când nu ai trăit niciodată o zi ploioasă. Fratele lui mai mare, David, este doctor și tot nu înțelege. Sora lui, Muriel, spune că pricepe că toți artiștii trec prin furtuni, înainte să-i ofere o pastilă din cutiuța de dropsuri pe care o ține în poșetă. Umbrelele ei mici și roz, le spune ea, adoptând metafora lui, de parcă ar fi doar o întorsătură isteață a frazei, și nu singurul mod în care Henry îi poate face să înțeleagă ce se petrece în mintea sa.

Este doar o furtună, se gândește el din nou, când se retrage și inventează scuza că vrea să ia aer. Atmosfera de la petrecere s-a încălzit,

iar el vrea afară, vrea să iasă pe acoperiș și să privească, să vadă că nu e vreme rea, ci doar stele, dar bineînțeles că în SoHo nu sunt stele.

Ajunge la jumătatea holului când își amintește de spectacol, de Robbie în ploaie și se cutremură, hotărând să coboare, nu să urce, și să se ducă acasă.

E aproape la ușă când ea îl prinde de mână. Este fata cu iederă pe piele. Cea care l-a pictat cu auriu.

— Tu ești, spune ea.

— Tu ești, spune el.

Ea îi șterge un strop de praf auriu de pe obraz, iar atingerea e ca un șoc, o scânteie de energie la întâlnirea dintre piele și piele.

— Nu pleca, spune ea, și el încearcă încă să se gândească la ce să spună mai departe, când ea îl trage mai aproape și el o sărută, repede, pătimaș, și se întrerupe când o aude icnind.

— Scuze, spune el automat, așa cum zice *te rog*, *mulțumesc*, *sunt bine*.

Dar ea îl apucă de bucle.

— De ce? întreabă, trăgându-i iar gura spre a ei.

— Ești sigură? murmură el, chiar dacă știe ce va zice ea, pentru că i-a citit deja lumina din ochi, norii palizi care-i întunecă vederea. Asta vrei?

Vrea adevărul – dar pentru el nu există adevăr, nu mai există, iar fata zâmbește și îl trage spre cea mai apropiată ușă.

— Asta, spune ea, este *exact* ce vreau.

Ajung într-un dormitor, ușa se închide și atenuează zgomotele petrecerii de dincolo de perete, gura ei se lipește de a lui și, pe întuneric, el nu îi vede ochii, așa că e ușor să creadă că totul e real.

Pentru o vreme, Henry dispare.

New York City
12 martie 2014

Addie se îndreaptă spre centru, citind *Odiseea* la luminile de pe stradă. A trecut o vreme de când nu a mai citit ceva în greacă, dar cadența poemului epic o atrage înapoi spre limba antică și, când vede hotelul Baxter, este deja pe jumătate pierdută în imaginea corabiei de pe mare, abia așteptând un pahar cu vin și o baie fierbinte.

Dar nu va avea parte de ele.

Sincronizarea ei este ori foarte bună, ori foarte proastă, în funcție de cum vrei să o vezi, pentru că Addie coteşte pe strada 56 chiar când o limuzină neagră trage în fața hotelului, iar James St. Clair coboară din ea. S-a întors de la filmări, este bronzat și pare fericit, poartă ochelari de soare, deși e întuneric. Addie încetinește și se oprește, rămâne vizavi cât portarul îl ajută să-și descarce bagajele și să le ducă înăuntru.

— Rahat, mormăie ea încet, ratându-și planurile pentru acea noapte.

Nici vorbă de băi cu spumă și sticle de merlot.

La stânga ei, Central Park se întinde ca o pânză de un verde-închis, în centrul orașului.

La dreapta ei, Manhattan se înalță în zigzaguri, cu străzi pline de clădiri, din Midtown până în Districtul Financiar.

Alege dreapta și pornește spre East Village.

Stomacul începe să îi chiorăie, iar pe strada Second își vede cina. Un tânăr coboară de pe bicicletă, scoate o comandă dintr-o geantă cu fermoar și urcă în clădire. Addie se apropie de bicicletă. Este mâncare chinezească, crede ea, după dimensiuni și forme, după colțurile hârtiei, împăturite și prinse cu mânere mici, metalice. Scoate o cutie și o pereche de bețișoare de unică folosință și-și continuă drumul, înainte ca omul de la ușă să apuce să plătească.

Cândva, se simțea vinovată pentru că fura.

Dar vina, la fel ca multe alte lucruri, s-a șters și, chiar dacă foamea nu o poate ucide, tot o doare, de parcă asta ar urma.

Addie se îndreaptă spre Avenue C, vârându-și *lo mein*[9] în gură, în timp ce picioarele o poartă prin Village spre o clădire din cărămidă cu ușă verde. Lasă cutia goală să cadă într-o pubelă de la colț și ajunge la intrarea în clădire chiar când iese un bărbat. Addie îi zâmbește, iar el îi răspunde și îi ține ușa.

În interior, urcă patru rânduri de trepte înguste până la ușa din oțel și caută sub pragul prăfuit după cheița argintie, descoperită toamna trecută, când ea și o iubită s-au împleticit spre casă într-o încâlceală de membre. Buzele lui Sam îi apăsau gâtul, degetele pătate de vopsea îi alunecau sub talia blugilor.

Pentru Sam era un moment de rară impulsivitate.

Pentru Addie era a doua lună a unei relații.

O relație pasională, cu siguranță, însă doar pentru că timpul este un lux pe care ea nu și-l poate permite. Sigur că visează la dimineți somnoroase, cu cafele, picioare în poală, glume înțelese doar de ei și râsete, dar toate astea însoțesc cunoașterea. Pentru ea, nu se poate construi încet, nu se poate pofti în tăcere, nu se poate dezvolta intimitate de-a lungul unor zile, săptămâni, luni. Așa că râvnește la dimineți, dar acceptă nopțile, și dacă nu poate fi vorba de iubire, măcar nu este singură.

Degetele se închid în jurul cheii, metalul scârțâie ușor când o scoate din ascunzătoare. Trei încercări până reușește să o facă să funcționeze, așa ca atunci, în acea primă seară, dar apoi ușa se deschide și ea urcă pe acoperiș. O lovește o adiere și își vâră mâinile în buzunarul gecii din piele.

Acoperișul este pustiu, cu excepția a trei șezlonguri, toate imperfecte – contorsionate, înclinate în unghiuri diferite, cu un braț care atârnă. Un ventilator murdar se află lângă ele și între stâlpii pentru sforile de rufe atârnă un șir de beculețe, transformând acoperișul într-o oază uzată.

Aici este tăcere, nu *liniște*, liniștea nu e de găsit în orașe, este un lucru pe care ea începe să îl creadă pierdut între buruienile lumii vechi – dar pe cât posibil în această parte a Manhattanului. Și totuși, nu e același tip de liniște care o sufoca la James, nu este liniștea pustie și interioară a locurilor prea mari pentru o persoană. Este o liniște vie,

9 Fel de mâncare chinezesc pe bază de tăieței cu ou, combinați adesea cu legume și carne (n. trad.)

plină de țipete îndepărtate, de claxoane și de muzică, reduse la zgomot de fundal.

Acoperișul este împrejmuit de un zid scund, din cărămidă, iar Addie se apleacă, sprijinindu-se de el în coate, și privește până când clădirea se destramă și tot ce vede este un Manhattan luminat, modele sclipitoare pe cerul vast, lipsit de stele.

Lui Addie îi este dor de stele.

În anii ´65 a cunoscut un băiat, iar când i-a spus despre stele, el a dus-o cu mașina la o oră distanță de L. A., doar ca să le vadă. Fața lui strălucea de mândrie când a oprit în beznă și i le-a arătat. Addie își dăduse capul pe spate să privească șirul de luminițe de pe cer și a simțit ceva atârnând înăuntrul ei. A simțit o tristețe grea, ca o pierdere. Pentru prima dată într-un secol, i-a fost dor de Villon. De *casă*. De un loc în care stelele erau atât de strălucitoare, că formau un fluviu, un șuvoi de lumină argintie și purpurie, în întuneric.

Ridică acum privirea, peste acoperișuri, și se întreabă dacă, după atâta vreme, întunericul încă o urmărește. Chiar dacă a trecut multă vreme. Chiar dacă întunericul i-a spus cândva că nu ține socoteala fiecărei vieți, că lumea este mare și geme de suflete și că are suficiente de făcut ca să nu-și piardă vremea cu gânduri despre ea.

Ușa acoperișului se deschide în spatele ei și o mână de oameni se împleticesc prin ea.

Doi băieți. Două fete.

Și Sam.

Poartă un pulover alb și blugi gri. Are trupul ca o tușă de penel, alungit și subțire și luminos, profilându-se pe acoperișul întunecos. Părul ei este mai lung acum, buclele blonde, încâlcite îi scapă dintr-un coc lejer. Are urme de vopsea roșie pe antebrațe, sub mânecile suflecate, și Addie se întreabă, aproape absentă, la ce lucrează. Este pictoriță. Pictează mai ales chestii abstracte. Locuința ei, deja mică, este micșorată de teancurile de pânze sprijinite de pereți. Numele ei este ușor, proaspăt, doar Samantha pe lucrările finalizate sau pentru mângâiat pe șira spinării, la miezul nopții.

Ceilalți patru se grăbesc zgomotos peste acoperiș, unul dintre tipi povestește ceva, dar Sam rămâne în urmă cu un pas, cu capul lăsat pe spate, savurând aerul proaspăt, și Addie își dorește să aibă ceva la care să se uite. O ancoră care să o țină ca să nu se prăbușească în gravitația orbitei celeilalte fete.

Și chiar are.

Odiseea.

Addie vrea să deschidă cartea când ochii albaştri ai lui Sam coboară de pe cer şi o găsesc. Pictoriţa zâmbeşte şi, pentru o clipă, este din nou august şi ele râd la o bere, într-o curte interioară, cu Addie ridicându-şi părul de pe ceafă ca să se răcorească. Sam se apleacă să îi sufle pe piele. Este septembrie, şi ele zac în patul nefăcut, cu degetele împletite în cearşafuri şi între ele. Gura lui Addie conturează căldura întunecoasă dintre picioarele lui Sam.

Inima lui Addie îi bate cu putere în piept, când fata se desprinde de grup şi se apropie de ea cu nonşalanţă.

— Îmi pare rău că ţi-am stricat liniştea.

— Nu mă deranjează, zice Addie, obligându-şi privirea să se îndrepte spre oraş, de parcă l-ar studia, chiar dacă Sam a făcut-o mereu să se simtă ca floarea-soarelui, îndreptându-se inconştient către lumina ei.

— Acum toată lumea se uită în jos, murmură Sam. Mă bucur să văd pe cineva care ridică privirea.

Timpul alunecă. Sam a spus acelaşi lucru prima dată când s-au întâlnit. Şi a şasea. Şi a zecea. Dar nu este doar o replică. Sam are ochi de artistă, iar privirea ei este prezentă, mereu în căutare, genul acela de privire care studiază subiectul şi vede mai mult decât nişte forme.

Addie se întoarce şi aşteaptă zgomotul paşilor care se retrag, dar aude o brichetă, apoi Sam e lângă ea. O şuviţă ondulată, blond platinat, îi dansează la periferia câmpului vizual. Cedează şi o priveşte.

— Aş putea să fur una? întreabă, arătând spre ţigară.

Sam zâmbeşte.

— Ai putea. Dar nu e nevoie.

Scoate alta din pachet şi i-o întinde, împreună cu o brichetă albastră. Addie le ia, îşi pune ţigara între buze şi îşi trece degetul mare peste aprinzător. Din fericire, bate vântul, aşa că are o scuză când flacăra se stinge.

Se stinge. Se stinge. Se stinge.

— Uite.

Sam se apropie, umărul ei îl atinge pe al lui Addie, blocând vântul. Miroase a prăjiturelele cu fulgi de ciocolată pe care vecinul ei le coace ori de câte ori e stresat, a săpunul cu lavandă pe care ea îl foloseşte să-şi cureţe vopseaua de pe degete, a balsamul cu aromă de cocos pe care şi-l aplică seara pe păr.

Lui Addie nu i-a plăcut niciodată mirosul de tutun, dar fumul îi încălzește pieptul și îi dă ceva de făcut cu mâinile, ceva la care să se concentreze, în afară de Sam. Sunt atât de aproape una de alta, cu răsuflările înceţoşând acelaşi aer, şi apoi Sam se întinde şi atinge un pistrui de pe obrazul drept al lui Addie, așa cum a făcut și prima dată când s-au întâlnit, un gest atât de simplu, și totuși atât de intim.

— Ai stele, spune ea, iar pieptul lui Addie se contractă și se răsucește.

Déjà vu. Déjà su. Déjà vécu.

Se luptă cu nevoia de a închide spațiul, de a-și trece palma peste curbura gâtului lui Sam, de a și-o lăsa să poposească pe ceafă, unde Addie știe cât de bine se potrivește. Stau amândouă în tăcere, suflând nori de fum palid, în timp ce grupul de patru râde și strigă în spate, până când un tip – Eric? Aaron? – o cheamă pe Sam, iar ea pleacă, străbătând acoperișul. Addie ar vrea să nu îi dea drumul – din nou.

Dar o face.

Se sprijină de zidul din cărămidă și îi ascultă vorbind despre viață, despre îmbătrânire, despre liste de dorințe și decizii proaste, și apoi una dintre fete spune: „Rahat, o să întârziem". Berile sunt date peste cap, țigările stinse, iar grupul se îndreaptă iar spre ușă, toți cinci retrăgându-se precum refluxul.

Sam este ultima care pleacă.

Privește peste umăr, zâmbindu-i lui Addie înainte să se aplece ca să iasă, și Addie știe că, dacă ar alerga, ar prinde-o din urmă, ar putea ajunge înainte ca ușa să se închidă.

Dar nu se mișcă.

Metalul se izbește și ușa se închide.

Addie se lasă să cadă lângă zidul scund.

Să fii uitată, se gândește ea, seamănă puțin cu nebunia. Începi să te întrebi ce este adevărat, dacă *tu* ești reală. În fond, cum ar putea fi real ceva ce nu ne amintim? Ca în acel *koan Zen*[10] despre copacul care cade în mijlocul pădurii.

Dacă n-a auzit nimeni, s-a întâmplat?

Dacă o poveste nu poate lăsa urme, *există*?

---

10 Poveste, dialog, întrebare sau afirmație folosite în practica Zen pentru a provoca „marea îndoială" și a testa progresul unui învățăcel (n. trad.)

Addie stinge țigara de muchia cărămizii și se întoarce cu spatele la cer, își face drum printre șezlongurile stricate și ventilatorul dintre ele. Găsește o bere și o desface, așezându-se pe cel mai puțin deteriorat șezlong.

Nu e chiar așa de frig și e prea obosită să-și caute alt pat.

Sclipirea luminițelor e suficientă, iar Addie se întinde, deschide *Odiseea* și citește despre ținuturi ciudate, despre monștri și despre oameni care nu se pot întoarce acasă, până când cade în brațele somnului.

Paris, Franța
9 august 1714

Arșița acoperă Parisul, transformându-l într-o mansardă joasă.

Aerul de august este greu, îngreunat mai mult de clădirile din piatră, de duhoarea mâncării putrede și a dejecțiilor umane, de numărul de trupuri care trăiesc înghesuite.

Într-o sută cincizeci de ani, Haussman[11] își va pune amprenta asupra orașului, va crea o fațadă uniformă și va vopsi clădirile în aceeași paletă palidă, creând un testament al artei, al echilibrului și al frumuseții.

Este genul de Paris la care a visat Addie, pe care va trăi să îl vadă.

Dar acum săracii se înghesuie claie peste grămadă, în timp ce nobilii înveșmântați în mătăsuri se plimbă prin grădini. Străzile sunt aglomerate de căruțe și de cai, piețele gem de oameni și ici, colo turnurile distrug arhitectura orașului. Bogăția face paradă pe străzi și se ridică odată cu fiecare palat și conac, în timp ce colibele se lipesc unele de altele pe alei înguste, cu pietrele pătate de murdărie și de fum.

Addie este prea copleșită să remarce asta.

Înconjoară o piață, privindu-i pe bărbații care demontează dughene și-i lovesc pe copiii zdrențăroși care se învârt în jurul lor, căutând resturi. Merge cu mâna în buzunarul fustei, trecând de mica pasăre din lemn și dând de cei patru soli de aramă găsiți în căptușeala hainei furate. Patru soli cu care să-și croiască viața.

Se face târziu și plutește amenințarea ploii, așa că trebuie să își găsească un loc pentru odihnă. Ar trebui să fie o sarcină ușoară – se pare că la fiecare colț este câte un han –, dar tocmai trece pragul primului, că este imediat respinsă.

---

11 Baronul Haussman a fost un funcționar francez, numit prefect de Sena (1853-1870) și ales de Napoleon al III-lea pentru remodelarea urbană a Parisului, cunoscută în sens larg drept „Renovarea Parisului a lui Haussman". (n. trad.)

— Aici nu e bordel, o mustră proprietarul, privind-o superior.

— Iar eu nu sunt o târfă, spune ea, dar el pufneşte şi flutură din degete, parcă îndepărtând ceva nedorit.

Al doilea han este plin, al treilea prea scump, al patrulea găzduieşte doar bărbaţi. Când intră pe uşa celui de-al cincilea, soarele a apus şi, odată cu el, şi entuziasmul ei, şi este deja pregătită de respingere, cu o scuză care să-i explice de ce nu este potrivită pentru a sta sub acest acoperiş.

Dar nu este refuzată.

La intrare o întâmpină o femeie în vârstă, slabă şi ţeapănă, cu un nas lung şi ochii mici şi ageri, ca de şoim. Se uită la Addie şi o conduce pe coridor. Camerele sunt mici şi dărăpănate, dar au pereţi şi uşi, o fereastră, un pat.

— Plata pe o săptămână, spune femeia, în avans.

Addie simte că o ia cu leşin. O săptămână pare o perioadă imposibilă, când amintirile par să dureze doar o clipă, o oră, o zi.

— Deci?

Mâna lui Addie se închide în jurul celor patru monede. Are grijă să scoată doar trei, iar femeia le înşfacă repede, ca o cioară care fură coji de pâine. Acestea dispar în punga de la talia ei.

— Îmi puteţi da o hârtie? întreabă Addie. Dovada că am plătit?

Femeia se încruntă, jignită.

— Acesta este un stabiliment onest.

— Cu siguranţă, spune Addie, dar aveţi multe camere. Ar fi uşor să uitaţi care au...

— Conduc acest han de 34 de ani, o întrerupe femeia, şi niciodată n-am uitat faţa nimănui.

Este o glumă crudă, se gândeşte Addie, şi femeia se întoarce şi pleacă, lăsând-o în odaia închiriată.

A plătit pentru o săptămână, dar ştie că va avea noroc dacă poate rămâne o zi. Ştie că de dimineaţă va fi dată afară, proprietara va avea trei coroane în plus, iar ea va fi din nou pe străzi.

În broască se află o cheie mică, din bronz, iar Addie o întoarce, bucurându-se de sunetul solid, ca o piatră aruncată într-un pârâu. N-are ce să despacheteze, niciun schimb de haine. Aruncă haina de călătorie, scoate din buzunar mica pasăre din lemn şi o pune pe pervaz, ca un talisman împotriva întunericului.

Se uită afară, așteptându-se să vadă acoperișurile mărețe și clădirile uluitoare ale Parisului sau măcar Sena. Dar s-a îndepărtat prea mult de apă, iar ferestruica dă numai într-o alee îngustă și spre zidul din piatră al altei case, care s-ar putea afla oriunde.

Tatăl lui Addie i-a spus atât de multe povești despre Paris! L-a făcut să pară un loc clădit din strălucire și din aur, gemând de magie și de visuri care așteaptă să fie descoperite. Acum ea se întreabă dacă el l-a văzut vreodată sau dacă nu cumva orașul a fost doar un nume pentru el, un fundal ușor de găsit pentru prinți și cavaleri, pentru aventurieri și regine.

Poveștile acelea i s-au contopit în minte, au devenit o paletă, un ton, dar nu neapărat o pictură. Poate că orașul era mai puțin splendid. Poate că găzduia și umbre, nu doar lumini.

Este o noapte cenușie, umedă, iar zgomotele negustătorilor și căruțelor sunt înăbușite de ploaia fină, care începe să cadă. Addie se ghemuiește pe patul îngust și încearcă să adoarmă.

A crezut că va avea parte măcar de noaptea aceea, dar nici nu s-a oprit bine ploaia și abia ce s-a lăsat întunericul, că femeia bate la ușă, o cheie este vârâtă în broască și cămăruța se umple de zgomot. Mâini aspre o ridică pe Addie de pe pat. Un bărbat o apucă de braț, în timp ce femeia mârâie:

— Cine te-a lăsat să intri?

Addie se luptă să se scuture de rămășițele somnului.

— Dumneata, spune, dorindu-și ca femeia să-și fi înghițit mândria și să-i fi scris o chitanță, dar tot ce are Addie este cheia și, înainte să o poată arăta, mâna osoasă a femeii o lovește puternic peste obraz.

— Nu minți, fato, spune ea șuierând. Asta nu e casă de binefacere.

— Am plătit, zice Addie cu mâna la față, dar e inutil.

Cei trei soli din punga de la talia femeii nu vor fi o dovadă suficientă.

— Am discutat, noi două. Ați spus că aveți hanul de 34 de ani...

Pentru o clipă, femeia o privește nesigură. Dar nu durează mult. Addie va învăța, cândva, să ceară secrete, detalii pe care le-ar cunoaște doar o prietenă apropiată, dar nici măcar atunci nu își va câștiga mereu încrederea. I se va spune că este escroacă, vrăjitoare, fantomă și nebună. Va fi aruncată afară pentru zeci de motive, când, de fapt, există doar unul.

Ei nu își amintesc de ea.

— Afară, porunceşte femeia, şi Addie abia dacă are timp să îşi ia haina, înainte să fie împinsă afară.

La jumătatea holului îşi aminteşte de pasărea din lemn, aflată încă pe pervaz, şi încearcă să se elibereze, să se întoarcă după ea, dar bărbatul o ţine strâns.

E aruncată în stradă, tremurând după acest act de violenţă, iar singura consolare este că, înainte ca uşa să se închidă, pasărea din lemn este şi ea aruncată afară. Aterizează pe pietrele de lângă ea şi o aripă i se frânge.

De data asta, pasărea nu se mai repară de la sine.

Zace acolo, lângă ea, cu o aşchie de lemn ruptă, ca o pană căzută, iar femeia dispare înapoi în casă. Iar Addie îşi înăbuşe dorinţa cumplită de a râde, nu de haz, ci de necaz, de nebunie, de sfârşitul inevitabil de absurd al nopţii.

E foarte târziu, sau foarte devreme, oraşul tace şi cerul este de un cenuşiu noros, pătat de ploaie, dar ştie că întunericul o urmăreşte când ridică pasărea şi o îngroapă în buzunar, alături de ultima monedă. Se ridică în picioare, strângându-şi haina în jurul umerilor. Poala rochiei deja i s-a udat.

Extenuată, îşi croieşte drum pe strada îngustă şi se adăposteşte sub o copertină din lemn, aşteptând zorile în spaţiul de piatră dintre clădiri.

Alunecă într-un soi de somn febril şi simte mâna mamei sale pe frunte, vocea ei slabă, ridicându-se şi coborând când îi murmură un cântec, întinzând o pătură pe umerii ei. Ştie că e bolnavă – e singura dată când o vedea pe mama ei purtându-se blând. Addie rămâne agăţată de amintire, chiar dacă se stinge, chiar dacă zgomotul aspru de copite şi de căruţe de lemn cuprinde cântecul şoptit al mamei sale, îngropându-l notă cu notă, până când ea se desprinde din ceaţa amintirii.

Are fustele ţepene de murdărie, pătate şi boţite după somnul scurt, neliniştit.

S-a oprit ploaia, dar oraşul pare la fel de murdar ca la sosirea ei.

Acasă, o furtună zdravănă ar fi spălat lumea, ar fi lăsat în urmă un miros de proaspăt şi de nou.

Dar se pare că nimic nu poate spăla murdăria de pe străzile Parisului.

Dimpotrivă, furtuna pare să fi înrăutăţit lucrurile. Lumea este acum udă şi anostă, cu bălţi maronii de noroi.

În tot mâlul acela, adulmecă un lucru dulce.

Urmărește mirosul până când găsește o piață în plină desfășurare, cu vânzători care își strigă prețurile de la mese și tarabe, cu găini care cotcodăcesc încă, luate din spatele căruțelor.

Addie este înfometată. Nici nu știe când a mâncat ultima dată. Rochia nu i se potrivește – de la început, pentru că a furat-o de pe o frânghie, acum două zile, înainte să ajungă la Paris, sătulă de cea purtată în ziua nunții. Dar nu este mai largă nici acum, în ciuda zilelor fără mâncare și apă. Crede că nu *are nevoie* să mănânce, că nu va pieri de foame, dar cum să le spună asta stomacului care o doare și picioarelor care-i tremură?

Cercetează piața aglomerată, atinge ultima monedă din buzunar. Nu-i vine să o cheltuiască. Poate că nu e necesar. Cu atâția oameni în piață, ar trebui să-i fie ușor să fure. Sau așa crede, căci negustorii parizieni sunt la fel de vicleni precum hoții orașului și sunt de două ori mai atenți la fiecare marfă. Addie învață asta pe pielea ei. Vor trece săptămâni până când va învăța să pună mâna pe un măr și chiar mai mult ca să reușească fără să lase vreo urmă.

Azi face un efort stângaci, încearcă să tragă un baton cu semințe de pe dugheana unui brutar și primește o mână cărnoasă înșurubată în jurul încheieturii.

— Hoață!

Vede bărbați înarmați în mulțime și este cuprinsă de teama de a ajunge într-o temniță. E tot din carne și oase, nu a învățat încă să spargă încuietori sau să farmece bărbați ca să îi dea drumul, să se elibereze din cătușe la fel de ușor cum dispare chipul ei din mintea oamenilor.

Așa că se roagă în grabă, întinzând ultima monedă.

Brutarul o ia, le face semn bărbaților să plece, iar solul dispare în punga lui. E prea mult pentru un baton, dar el nu îi dă restul. Este plata, spune el, pentru că a încercat să fure.

— Ai noroc că nu-ți tai degetele, mormăie el.

Așa ajunge Addie la Paris, cu o coajă de pâine și o pasăre din lemn stricată.

Se grăbește să părăsească piața, încetinind doar când ajunge pe malul Senei. Aici, gâfâind, mușcă din baton, încearcă să-l facă să dureze, dar dispare în câteva clipe, ca o picătură de apă într-o fântână secată. Abia dacă i-a amăgit foamea.

Se gândește la Estele.

Cu un an înainte, femeii începuseră să îi țiuie urechile.

Auzea asta mereu, zi și noapte, iar când Addie o întrebase cum putea îndura zgomotul permanent, ridicase din umeri.

— În timp, te obișnuiești cu orice, spusese femeia.

Dar Addie nu crede că se va putea obișnui vreodată.

Se uită la bărci și la fluviu, la catedrala care se înalță ca prin ceață. Așchii de frumusețe care sclipesc ca niște nestemate pe fundalul murdar al clădirilor, prea departe și prea plate ca să fie reale.

Stă acolo până când își dă seama că așteaptă. Așteaptă să o ajute cineva. Să vină și să rezolve problema. Dar nu vine nimeni. Nimeni nu își amintește și, dacă se resemnează, va aștepta o veșnicie.

Așa că pleacă.

Studiază Parisul. Remarcă o casă, un drum, podurile, caii de trăsură, porțile unei grădini. Vede trandafiri dincolo de zid, frumusețea crăpăturilor.

Va dura ani să învețe cum funcționează orașul. Să memoreze mecanismul cartierelor, pas cu pas, să cartografieze poziția fiecărui vânzător, magazin sau alee. Să studieze nuanțele zonelor, să găsească fortărețele și dărăpănăturile, să învețe să supraviețuiască, să prospere, în spațiile dintre viețile altora, să își facă un loc între ei.

În cele din urmă, Addie va fi expertă în Paris.

Va deveni o hoață fără cusur, foarte greu de prins, rapidă.

Se va strecura în case frumoase ca o stafie filigranată, se va mișca prin saloane, se va furișa pe acoperișuri noaptea și va bea vin șutit sub cerul liber.

Va zâmbi și va râde la fiecare victorie furată.

În cele din urmă. Nu azi.

Azi încearcă doar să se distragă de la foame și frică. Azi este singură într-un oraș străin, nu are bani, nici trecut, nici viitor.

Cineva golește o găleată de la geamul etajului doi, fără să o prevină, și apa groasă și maronie stropește pietrele de la picioarele ei. Addie sare înapoi, încercând să evite apa, dar se izbește de două femei îmbrăcate frumos, care o privesc ca pe o pată.

Addie se retrage, așezându-se pe o treaptă, dar peste câteva clipe iese o femeie, agitând o mătură și acuzând-o că îi fură clienții.

— Du-te la docuri, dacă vrei să-ți vinzi marfa, o mustră ea.

La început, Addie nu înțelege. Are buzunarele goale. Nu are ce să vândă. Dar, când îi spune, femeia o privește într-un fel ciudat și zice:

— Ai un trup, nu?

Se înroșește când pricepe.

— Nu sunt târfă, răspunde ea, iar femeia îi zâmbește rece.

— Că mândre mai suntem, zice, iar Addie se ridică și se întoarce să plece. Să știi, strigă femeia după ea, croncănind, că mândria nu-ți umple burta.

Addie își strânge haina în jurul umerilor și își obligă picioarele să meargă în continuare, simțind că sunt pe cale să cedeze, când vede ușile deschise ale unei biserici. Nu este Notre-Dame, cu turnurile sale impozante, ci o clădire micuță, din piatră, înghesuită între celelalte clădiri de pe o străduță.

Nu a fost niciodată religioasă – nu ca părinții ei. S-a simțit mereu prinsă între vechii zei și cel nou, dar să cunoască diavolul în pădure a pus-o pe gânduri. Pentru fiecare umbră trebuie să existe lumină. Poate că întunericul are un egal, și Addie și-ar putea contracara dorința. Estele ar rânji, dar unul dintre zei nu i-a dat decât un blestem, așa că femeia nu o poate învinui că ar căuta refugiu la celălalt.

Ușa masivă se deschide, iar ea intră, clipind în bezna bruscă, până când ochii i se obișnuiesc și ea vede geamurile cu vitralii. Inspiră, lovită de frumusețea tăcută a spațiului, de tavanul cu boltă, de roșul și albastrul și verdele luminii care pictează modele pe ziduri. Este un fel de artă, se gândește ea pășind, când un bărbat îi apare în cale.

Își desface brațele, dar nu ca să o întâmpine.

Preotul îi blochează calea. Scutură din cap.

— Îmi pare rău, spune el, gonind-o înapoi ca pe o pasăre rătăcită. Nu avem spațiu. Este plin.

Se întoarce pe scările bisericii. Aude scrâșnetul greoi al ivărului și, undeva în mintea ei, Estele începe să chicotească.

— Vezi tu, spune ea, doar noii zei au *lacăte*.

Addie nu ia decizia să meargă spre docuri.

Picioarele aleg pentru ea, o poartă de-a lungul Senei, cât soarele coboară peste râu, o duc pe trepte în jos, cizme furate care calcă scândurile cu zgomot.

Aici e mai întuneric, în umbra navelor, un peisaj compus din lăzi și din butoaie, frânghii și bărci care se leagănă. Sunt ochi care o privesc. Bărbați care ridică privirea de la munca lor, femei care privesc și ele, pândind ca niște pisici. Au un aspect bolnăvicios, cu obraji prea colorați și guri pictate cu nuanțe prea violente de roșu. Au rochii zdrențuite și murare, și totuși mai frumoase decât a lui Addie.

Nu s-a decis ce vrea să facă, chiar dacă își dă jos haina de pe umeri. Nici chiar când se apropie un bărbat de ea, cu o mână deja întinsă, parcă încercând fructe.

— Cât? întreabă el, ţâfnos.

N-are idee cât valorează un trup sau dacă vrea să-l vândă. Când ea nu răspunde, mâinile lui devin aspre și strânsoarea puternică.

— Zece soli, spune ea, iar bărbatul hohotește.

— Da' ce, ești vreo prințesă?

— Nu, răspunde ea, sunt virgină.

Acasă, fuseseră nopți în care Addie visase la plăcere, în care invocase străinul alături de ea, în beznă, îi simțise buzele pe sânii ei, își imaginase că mâna ei îi aparținea lui, când și-o strecura între picioare.

— Iubirea mea, spunea străinul, deasupra ei în pat, cu buclele negre rostogolindu-se în ochii lui verzi.

— Iubirea mea, ofta ea când el o pătrundea și trupul ei se desfăcea în jurul forței lui solide.

El intra mai adânc și ea icnea, mușcându-și mâna ca să nu geamă prea tare. Mama ei spunea că plăcerea femeii era păcat de moarte, dar în acele momente lui Addie nici că îi păsa.

În acele momente rămâneau numai dorința și străinul, șoptindu-i pe piele, în timp ce tensiunea se adâncea, căldura se intensifica, asemenea unei furtuni, în căușul dintre șoldurile ei, iar apoi, în mintea ei, Adeline îi trăgea trupul deasupra trupului ei, trăgându-l mai adânc și mai adânc, până când se dezlănțuia furtuna și prin ea se rostogolea tunetul.

Dar acum nu se întâmplă așa.

În icnetele bărbatului necunoscut nu este poezie, nici melodie, nici armonie, ci doar zgomotul constant cât el împinge. Nu e deloc plăcere, doar apăsare și durere și un lucru împins cu dificultate într-altul, și Addie se uită la cerul nopții ca să nu se uite la trupul lui, care se mișcă, și simte că întunericul o privește și el.

Ei se află din nou în pădure, iar gura lui este pe a ei, sângele i se adună pe buze când el șoptește.

— S-a făcut.

Bărbatul încheie cu o ultimă mișcare și se lasă peste ea, greoi ca plumbul, și nu poate fi asta viața pentru care Addie a dat tot ce avea, nu poate fi acesta viitorul care i-a șters trecutul. O cuprinde panica, dar *acestui* străin nu pare să îi pese și nici măcar să remarce. Se ridică, îi aruncă un pumn de monede la picioare, pleacă și Addie cade în genunchi să își adune răsplata, apoi își golește stomacul în Sena.

Dac-o întrebi despre primele ei amintiri de la Paris, despre acele prime luni teribile, va spune că a fost un anotimp al disperării îngropate în ceață. Va spune că nu își amintește.

Dar sigur că își amintește.

Își amintește mirosul de mâncare putredă, de deșeuri, apele mâloase ale Senei, siluetele de la docuri. Momentele de bunătate șterse de o ușă sau de ivirea zorilor, jalea după casa ei, cu pâine proaspătă și o vatră caldă, după armonia tăcută a familiei sale și după ritmul puternic al lui Estele. Viața pe care o avea, la care și renunțase pentru cea pe care credea că o dorește, viața furată și înlocuită cu aceasta.

Și totuși, își amintește și cum s-a lăsat fermecată de oraș, de felul în care lumina îl învăluia dimineața și seara, de grandoarea cioplită între străzile brute. Cum, în ciuda murdăriei, durerii și dezamăgirii, Parisul era plin de surprize. Frumusețea se întrezărea printre crăpături.

Addie își amintește scurtul răgaz al primei toamne, schimbarea superbă a frunzelor pe alei, trecerea de la verde la auriu ca într-o casetă cu bijuterii, înainte de plonjonul scurt și dureros în iarnă.

Își amintește de frigul care-i rodea degetele de la mâini și de la picioare și le înghițea complet. Frigul și foamea. Avuseseră parte de luni sărace în Villon, desigur, când mușcătura frigului le fura și ultima fărâmă de recoltă sau când un îngheț târziu distrugea tot ce crescuse nou – dar asta e o foame diferită. O scobește din interior, își târăște unghiile de-a lungul coastelor ei. O obosește și, chiar dacă Addie știe că nu o poate ucide, știința nu face nimic să potolească durerea surdă și teama. Nu a pierdut niciun gram de carne, dar stomacul i se înnoadă, se roade singur și, așa cum picioarele ei refuză să facă bătături, la fel și nervii ei refuză să se obișnuiască. Nu există amorțire, care vine odată cu obișnuința. Durerea este mereu nouă, fragilă, șocantă, o senzație la fel de acută precum amintirile.

Își amintește și ce a fost mai rău.

Înghețul brusc, frigul brutal care a răpit suflarea orașului, valul de boală care l-a urmat, ca o pală de vânt de toamnă târzie ce împrăștie mormanele de frunze moarte și muribunde. Sunetul și vederea căruțelor care se hurducăiau ducând o încărcătură posomorâtă. Addie își întoarce fața și încearcă să nu se uite la formele osoase, înghesuite neglijent în spate. Își trage mai aproape haina furată și se împleticește pe drum, visând la căldura verii, în timp ce frigul îi pătrunde în oase.

Nu crede că îi va mai fi cald vreodată. De două ori s-a mai dus la docuri, dar frigul i-a obligat pe clienți să intre în adăposturile călduroase ale bordelurilor, iar în jurul ei Parisul a devenit crud, din cauza frigului. Cei bogați se baricadează în case, se lipesc de focurile din vetre, iar pe străzi cei săraci sunt vestejiți de iarnă. Addie nu are unde să se ascundă – sau, mai bine zis, toate locurile au fost deja luate.

Este prea obosită ca să lupte pentru spațiu, în primul an. Prea obosită să caute adăpost.

Altă pală de vânt o lovește și Addie se chircește, cu ochii încețoșați. Alunecă într-o parte, pe o stradă îngustă, ca să scape de violența aerului rece, și liniștea bruscă, spațiul protector al aleii sunt ca fulgii, moi și calzi. Îi cedează genunchii. Se lasă să cadă într-un colț, lângă trepte, și își privește degetele învinețindu-se. Își imaginează înghețul pe pielea ei și se minunează încet, aproape adormită, de propria transformare. Respirația ei încețoșează aerul din fața ei și, cu fiecare expirație, lumea devine neclară, până când orașul cenușiu se albește și se tot albește. Cât de ciudat i se pare acum, de parcă ar aburi sticla unui geam! Se întreabă după câte respirații va ascunde lumea. O va șterge, așa ca pe sine.

Poate că i se încețoșează privirea.

Nu îi pasă.

Este obosită.

Foarte obosită.

Nu poate să rămână trează. De ce ar încerca?

Somnul este o binecuvântare.

Poate că se va trezi din nou la primăvară, precum prințesa dintr-o poveste a tatălui ei, și va fi pe malul acoperit cu iarbă al râului Sarthe, cu Estele înghiontind-o cu papucul uzat și tachinând-o că visează iar.

Aceasta este moartea.

Pentru o clipă, Addie așa crede.

Lumea este întunecoasă, frigul nu poate ține la distanță duhoarea și putreziciunea, iar ea nu se poate mișca. Atunci își amintește că nu poate muri. Pulsul ei încăpățânat se luptă să zvâcnească, iar plămânii ei, să se umple, și Addie își dă seama că membrele ei nu sunt lipsite de viață, ci doar atârnă greu de o parte și de alta. Se simte ca de plumb sub sacii de deasupra, iar panica vibrează înăuntrul ei, dar mintea ei este încă împotmolită în somn. Se răsucește, iar sacii de deasupra ei se mișcă puțin. Întunericul se crapă și o rază de lumină cenușie pătrunde prin el.

Addie se zvârcolește până când își scoate afară un braț și apoi pe celălalt. Începe să se împingă de sub saci și doar atunci simte oasele de sub material, doar atunci simte cum mâna ei atinge pielea ca de ceară, doar atunci i se încâlcesc degetele în șuvițele de păr ale altcuiva, și acum este trează, cât se poate de trează, și se chinuiește, sfâșie, disperată să iasă afară.

Încearcă să se elibereze, cu mâinile întinse pe spatele osos al unui mort. În apropiere o privesc niște ochi lăptoși. Un maxilar atârnă, iar Addie se împleticește afară din căruță și cade, vomitând, suspinând, trăind.

Un sunet oribil îi sfâșie pieptul, o tuse aspră, ceva între oftat și hohot.

Aude apoi un strigăt și durează o clipă să-și dea seama că nu l-a produs ea. O femeie zdrențăroasă se află peste drum, cu mâinile la gură, îngrozită, și Addie nu o poate acuza.

Ce șoc trebuie să fi fost să vadă un cadavru târându-se afară din căruță.

Femeia își face cruce, iar Addie spune, cu o voce răgușită:

— Nu sunt moartă.

Dar femeia fuge, iar Addie își întoarce furia către căruță.

— Nu sunt moartă! repetă ea, lovind roata din lemn.

— Hei! strigă un bărbat, care ține picioarele unui cadavru fragil.

— Rămâi pe loc, strigă al doilea, care l-a apucat de umeri.

Bineînțeles că nu își amintesc să o fi aruncat acolo. Addie dă înapoi când ei aruncă leșul în căruță. Acesta aterizează cu un pocnet scârbos, deasupra celorlalte, iar stomacul lui Addie se strânge când se gândește că a petrecut chiar și scurtă vreme printre acele cadavre.

Se aude plesnet de bici, caii se mișcă, roțile se învârt pe dalele din piatră, și de-abia când căruța pleacă, de-abia când Addie își vâră mâinile

care tremură în buzunarele hainei furate, își dă seama că acestea sunt goale.

Mica pasăre din lemn nu mai e.

Ultima dovadă a vieții sale trecute a fost dusă departe, laolaltă cu morții din căruță.

Luni întregi va continua să caute pasărea, mâna alunecându-i în buzunar așa cum alunecă spre o șuviță încăpățânată, o mișcare născută din obișnuință. Nu pare să își poată aminti că pasărea nu mai e, nici cu degetele, nici cu inima, care tresare de fiecare dată când regăsește buzunarul gol. Dar acolo, în mijlocul durerii, există o ușurare teribilă. De când a părăsit satul Villon, în fiecare clipă s-a temut de pierderea ultimului talisman.

Acum, că a dispărut, simte o bucurie vinovată ascunsă în durere.

Acest ultim fir fragil ce o lega de viața ei de dinainte s-a rupt, iar Addie este, deși forțat, cu adevărat liberă.

Paris, Franța
29 iulie 1715

IV

Visătoare este un cuvânt prea blând.

Invocă gânduri care duc la somn mătăsos, la zile lenevoase pe câmpuri cu iarbă înaltă, la pete de cărbune pe pergamentul moale.

Addie încă se agață de vise, dar învață să fie mai hotărâtă. Mai puțină artă, mai mult tăiș care ascute vârful creionului.

— Toarnă-mi de băut, spune ea întinzând sticla cu vin, iar bărbatul scoate dopul și umple două pahare de pe raftul de jos din camera închiriată.

Îi întinde unul și ea nu îl atinge, în timp ce el îl dă peste cap pe al lui dintr-o înghițitură, apoi dă peste cap și al doilea pahar și se întinde după rochia ei.

— Care-i graba? întreabă ea, împingându-l ușor. Ai plătit camera, o avem toată noaptea.

Are grijă să nu îl îndepărteze, să păstreze tensiunea împotrivirii ei ca pe un flirt. Unii bărbați, descoperă ea, simt plăcere în a desconsidera dorințele unei femei. Addie își ridică paharul spre gura lui flămândă, îi varsă conținutul ruginiu printre buze, încercând ca gestul să pară seducător, nu forțat.

El bea cu sete, dar dă apoi paharul la o parte. Mâinile lui neîndemânatice o pipăie, luptându-se cu dantela și cu copcile.

— Abia aștept să... se împleticește el, dar drogul din vin își face deja efectul și în curând limba i se îngreunează în gură.

Se lasă să cadă iar pe pat, încă ținând-o de rochie, și o clipă mai târziu ochii i se închid, victimă a somnului înainte să-i cadă capul pe perna moale.

Addie se apleacă peste el și îl împinge până când se rostogolește de pe pat, lovind podeaua ca un sac cu grâne. Scoate un icnet înfundat, dar nu se trezește.

Ea îi termină treaba, dezlegându-şi şnururile rochiei până când poate respira din nou. Moda pariziană impune haine de două ori mai strâmte decât la ţară şi doar pe jumătate practice.

Se întinde pe pat, bucuroasă că-l are doar pentru ea, cel puţin în noaptea aceea. Nu vrea să se gândească la ziua de mâine, când va trebui să o ia de la capăt.

Aceasta-i nebunia. Fiecare zi este un chihlimbar, iar ea, musca prinsă în el. Nu se poate gândi la zile sau săptămâni dacă trăieşte clipe. Timpul începe să-şi piardă înţelesul – şi totuşi, ea nu pierde noţiunea timpului. Nu pare să îl calculeze greşit (oricât ar încerca), aşa că Addie ştie ce lună este, ce zi, ce noapte şi ştie că a trecut un an.

Un an de când a fugit de la propria nuntă.

Un an de când a evadat în pădure.

Un an de când şi-a vândut sufletul pentru asta. Pentru libertate. Pentru timp.

Un an pe care l-a petrecut învăţând limitele acestei noi vieţi.

Se plimbă pe marginile blestemului ca o leoaică în cuşcă. (Acum *a văzut* lei. Au venit la Paris în primăvară, făcând parte dintr-o expoziţie. Nu semănau cu animalele din imaginaţia ei. Cu mult mai maiestuoase şi cu mult mai mici, micşorate de dimensiunile cuştilor. Addie s-a dus să îi vadă de zece ori, le-a studiat privirile îndurerate, care se uitau dincolo de vizitatori, spre deschizătura cortului, spre libertate.)

Un an petrecut captivă în prisma acestei înţelegeri făcute cu întunericul, forţată să sufere fără să moară, să îi fie foame fără să se consume, să ducă o viaţă plină de lipsuri fără să se ofilească. Fiecare clipă presată în propria memorie, în timp ce ea alunecă din minţile altora la cea mai mică tresărire, ştearsă de o uşă închisă, de o clipă de neatenţie, de adormire. Incapabilă să lase o urmă pe ceva sau în cineva.

Nici măcar în bărbatul de pe podea.

Îşi scoate sticluţa de laudanum din buzunarele fustei şi o ridică în lumina slabă. Trei încercări şi două sticle irosite din doctoria preţioasă, înainte să îşi dea seama că ea însăşi nu putea pune drogul direct în băuturile din pahar, nu putea fi mâna care provoca răul. Dar, dacă îl amesteca în sticla de vin, dacă punea dopul şi dacă-şi turnau chiar ei, bărbaţii, atunci funcţiona.

Vedeţi?

Învaţă.

Este o autodidactă însingurată.

Înclină sticla, iar ultimii stropi din substanța lăptoasă se clatină pe fundul ei. Se întreabă dacă i-ar putea asigura o noapte de somn fără vise, o pace adâncă.

— Dezamăgitor.

La sunetul acelei voci, Addie aproape scapă laudanumul. Se răsucește în camera mică, scrutând întunericul, dar nu îi găsește sursa.

— Mărturisesc, draga mea, că mă așteptam la mai mult.

Vocea pare să vină dinspre fiecare umbră – apoi, doar de la una. Se adună în cel mai întunecat colț al încăperii, precum fumul. Apoi el face un pas în față în cercul proiectat de flacăra lumânării. Buclele negre i se rostogolesc pe frunte. Umbrele îi sculptează chipul, iar ochii verzi strălucesc datorită unei lumini interioare.

Pentru o clipă înșelătoare, inima îi tresare la vederea străinului ei, dar apoi își amintește că nu-i decât *el*.

Întunericul din pădure.

Trăiește de un an în acest blestem și, în tot acest timp, l-a chemat. S-a rugat de noapte, a vârât monede pe care nu-și permitea să le cheltuiască în malurile Senei, l-a implorat să îi răspundă doar pentru a-l întreba de ce, de ce, de ce.

Acum aruncă sticluța cu laudanum în capul lui.

Întunericul nu se mișcă să o prindă, fiindcă nu are nevoie. Trece direct prin el și se sparge de zidul din spate. El îi oferă un zâmbet compătimitor.

— Bună, Adeline.

Adeline. Un nume pe care nu credea că îl va mai auzi. Un nume care doare ca o vânătaie, chiar dacă inima îi tresare când îl aude.

— Tu, mârâie ea.

El înclină ușor capul. Zâmbește.

— Ți-a fost dor de mine?

Ea se năpustește spre el, așa cum a făcut-o cu sticluța aruncată, dând să îl prindă și așteptându-se să cadă prin el, să se spargă la fel ca sticla. Dar mâinile ei întâlnesc carne și oase sau, cel puțin, iluzia lor. Îl lovește în piept și i se pare un copac, la fel de dur și de lipsit de sens.

El o privește amuzat.

— Văd că da.

Ea se smulge de lângă el, îi vine să urle, să plângă în hohote.

— M-ai lăsat acolo. Mi-ai luat totul și ai plecat. Știi câte nopți am implorat...

— Da, te-am auzit, spune el, cu o plăcere îngrozitoare.

Addie mârâie de furie.

— Dar nu ai venit.

Întunericul își desface brațele, spunând parcă: *Am venit acum.* Ea vrea să îl lovească, chiar dacă este inutil, vreau să îl izgonească, să îl dea afară din cameră ca pe un blestem, dar trebuie să întrebe. Să știe.

— De ce? De ce mi-ai făcut asta?

Sprâncenele lui întunecate se ridică într-o îngrijorare falsă, batjocoritoare.

— Ți-am îndeplinit dorința.

— Ți-am cerut mai mult timp, o viață în libertate...

— Și ți le-am oferit pe amândouă. Degetele lui mângâie piciorul patului. Anul ăsta nu ți-a luat nimic... Ea scoate un sunet înfundat, dar el continuă: Ești întreagă, nu? Nu ești rănită. Nu îmbătrânești. Nu te ofilești. Cât despre libertate, există vreo eliberare mai precisă decât ce ți-am dăruit? O viață fără nicio responsabilitate.

— Știi că nu asta mi-am dorit.

— Nu știai *ce* îți doreai, spune el aspru, făcând un pas spre ea. Dacă știai, atunci trebuia să fii mai atentă.

— M-ai păcă...

— Ai *greșit*, spune întunericul, umplând spațiul dintre ei. Nu îți amintești, Adeline? Vocea lui coboară până devine o șoaptă. Erai atât de grăbită, de hotărâtă, dar te împiedicai de cuvinte ca de rădăcini. Vorbeai despre toate lucrurile pe care *nu* le voiai.

Acum e atât de aproape de ea, cu o mână pe brațul ei, și ea își impune să nu îi ofere satisfacția retragerii, să nu îi permită să facă pe lupul cel rău și să o oblige să joace rolul oiței. Dar este greu. O fi având el chipul străinului ei, dar nu e bărbat. Nu e uman. Poartă o mască și nu i se potrivește. Vede ce se află dincolo de ea, la fel ca în pădure, ceva fără formă, fără limite, monstruos și amenințător. Întunericul tremură în spatele privirii sale verzi.

— Ai cerut o eternitate, iar eu am spus nu. Ai implorat și ai stăruit. Îți amintești ce ai zis apoi? Când vorbește iar, vocea lui încă îi aparține, dar ea o aude pe a ei răsunând: *Poți să-mi iei viața, când am încheiat cu ea. Poți să-mi iei sufletul când nu-l mai doresc.*

Ea se retrage din fața cuvintelor, din fața lui, sau cel puțin încearcă, dar de data asta el nu îi permite. Mâna de pe brațul ei strânge mai tare. Cealaltă îi rămâne pe ceafa fetei, într-o atingere ca a unui iubit.

— Nu a fost oare în interesul meu, în cazul ăsta, să-ți fac viața amară? Să te îndemn spre renunțarea inevitabilă?

— Nu era cazul, șoptește ea, detestând că îi tremura vocea.

— Draga mea Adeline, spune el, cu mâna alunecându-i prin părul ei. Fac tranzacții cu suflete, nu acte de caritate.

Degetele lui se încordează, împingându-i capul pe spate, ca s-o privească în ochi, și pe chipul lui nu se citește nici urmă de blândețe, doar un soi de frumusețe sălbatică.

— Haide, spune el, dă-mi ce vreau și târgul se încheie.

Un suflet pentru un singur an de suferință și nebunie.

Un suflet pentru monede din aramă pe un doc din Paris.

Un suflet, doar pentru asta.

Și totuși, ar fi o minciună să spună că nu ezită. Să spună că nicio parte din ea nu dorește să renunțe, să cedeze, chiar dacă numai pentru o clipă. Poate că partea aceea este cea care întreabă:

— Ce s-ar întâmpla cu mine?

Umerii aceia – pe care i-a desenat de atâtea ori, cei pe care chiar ea i-a invocat – se ridică pentru o clipă.

— Nimic, draga mea, spune el simplu. Dar este un nimic mai blând decât acesta. Cedează și te voi elibera.

Dacă o parte din ea a ezitat, dacă o părticică din ea a vrut să renunțe, nu a durat mai mult de o clipă. Să fii visătoare presupune și sfidare.

— Refuz, mârâie ea.

Umbra se încruntă. Ochii săi verzi se întunecă asemenea unei pânze umede. Mâinile lui coboară.

— Vei ceda, zice el. Curând.

Nu se dă înapoi, nu se întoarce. Pur și simplu dispare, înghițit de întuneric.

New York City
13 martie 2014

Henry Strauss nu a fost niciodată matinal.

Ar vrea să fie, tot visează să se trezească odată cu soarele, sorbindu-şi prima ceaşcă de cafea cât oraşul încă se dezmorţeşte, având toată ziua în faţa lui, plină de promisiuni.

A încercat să fie o persoană matinală şi, în rarele dăţi în care a reuşit să se trezească înainte de răsărit, a fost o bucurie: să privească începutul zilei, să simtă, cel puţin pentru scurtă vreme, că era înaintea tuturor, şi nu în urmă. Dar apoi noaptea se lungea, ziua următoare începea târziu, şi acum simte că nu mai are timp deloc. Că e mereu în întârziere.

Astăzi întârzie la micul dejun cu sora lui mai mică, Muriel.

Henry se grăbeşte pe stradă, cu capul încă vâjâindu-i după noaptea anterioară, şi ar fi trebuit să anuleze micul dejun. Dar a anulat deja de trei ori numai în ultima lună şi nu vrea să fie un frate de rahat. Ea vrea să fie o soră bună şi asta i se pare minunat. Este ceva nou.

N-a mai fost niciodată în locul ăsta. Nu e unul dintre cele pe care le frecventează – deşi adevărul este că nu prea mai are cafenele în apropiere. Vanessa a stricat-o pe prima. Milo, pe a doua. Espresso-ul de la a treia avea gust de cărbune. Aşa că a lăsat-o pe Muriel să aleagă, iar ea s-a decis pentru o „gaură în zid", numită *Floarea-soarelui*, care nu are nici firmă, nici adresă, nici altă cale de identificare decât un radar hipsteresc care-i lipseşte lui Henry.

În cele din urmă, vede floarea-soarelui în graffiti, pe zidul de vizavi. Aleargă să prindă semaforul, lovindu-se de un tip la colţ, murmurând scuze (deşi celălalt spune că e în regulă, chiar e în regulă). Când Henry găseşte intrarea, chelneriţa e pe cale să-i spună că nu au locuri, dar apoi ridică privirea şi îi zâmbeşte şi spune că se va descurca.

Henry o caută din priviri pe Muriel, dar pentru ea timpul a fost mereu un concept flexibil, iar dacă el a ajuns târziu, ea va ajunge şi mai

târziu. El este bucuros, pentru prima dată, pentru că asta îi permite să respire, să își netezească părul și să se elibereze de fularul care încerca să îl stranguleze, chiar să comande o cafea. Încearcă să arate prezentabil, chiar dacă, indiferent de eforturi, nu va schimba ce vede ea. Dar tot contează. Trebuie.

Cinci minute mai târziu, intră Muriel. Ca de obicei, e o tornadă de bucle negre și încredere nestrămutată.

Muriel Strauss, care, la 24 de ani, vorbește despre lume doar în termeni de genul *autenticitate conceptuală* și *adevăr creativ*, a fost una dintre cele mai îndrăgite prezențe de pe scena artistică a orașului încă din primul ei semestru la Tisch, când și-a dat repede seama că se pricepea mai bine să critice arta decât să o creeze.

Henry își iubește sora cu adevărat. Dar Muriel a fost întotdeauna ca un parfum puternic. E mai bună în doze mici. Și la distanță.

— Henry! strigă ea, dându-și jos haina și lăsând-o pe scaun, cu o mișcare dramatică. Arăți minunat, spune – nu e adevărat, dar el zice doar:

— Și tu, Mur.

Ea zâmbește larg și comandă un *flat white*, iar Henry se pregătește de o tăcere stânjenitoare, pentru că adevărul e că habar n-are cum să îi vorbească. Dar, dacă Muriel se pricepe la ceva, este să susțină o conversație. Așa că el își bea cafeaua neagră și se așază confortabil, în timp ce ea trece prin ultimele drame de galerie, peste programul ei de Paștele evreiesc, povestește cu încântare despre un festival de artă de pe High Line, chiar dacă nici nu s-a lansat. Doar după ce termină să se plângă că o piesă de artă stradală nu fusese deloc o tâmpenie, ci un comentariu pe marginea risipei capitaliste, în ecoul „îhî"-urilor și încuviințărilor lui Henry, Muriel îl aduce în discuție pe fratele lor mai mare.

— Întreabă de tine.

E ceva ce Muriel n-a mai zis niciodată. Nu despre David. Nu lui Henry. Nu se poate abține.

— De ce?

Sora lui își dă ochii peste cap.

— Cred că fiindcă îi pasă.

Henry aproape că se îneacă.

Lui David Strauss îi pasă de multe. Îi pasă de statutul lui de cel mai tânăr neurochirurg de la spitalul Sinai. Îi pasă, probabil, de pacienții săi.

Îi pasă și își face timp pentru Midraș[12], chiar dacă trebuie să se ocupe de asta la miezul unei nopți de miercuri. Îi pasă de părinții lui și de cât de mândri sunt de ce a realizat. Lui David Strauss *nu îi pasă* de fratele lui mai mic, exceptând miile de feluri în care acesta distruge reputația familiei.

Henry se uită la ceas, chiar dacă nu arată ora sau nicio oră.

— Scuze, surioară, spune el, împingându-și scaunul în spate. Trebuie să deschid anticariatul.

Ea se întrerupe – ceva ce înainte nu făcea niciodată – și se ridică de pe scaun, prinzându-i talia cu brațele și strângându-l cu putere. E ceva ce se simte ca o scuză, ca un gest de afecțiune, ca *iubirea*. Muriel e cu vreo 15 centimetri mai scundă decât el, suficient ca el să-și poată sprijini bărbia de creștetul ei, dacă ar fi apropiați, dar nu sunt.

— Nu te înstrăina, spune ea, și Henry promite.

12 Act de interpretare, prin care se caută răspunsuri la întrebări religioase, atât teoretice, cât și practice, cercetând semnificațiile cuvintelor din Tora (n. trad.)

New York City
13 martie 2014

VI

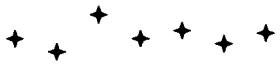

Addie se trezește când cineva îi atinge obrazul.

Gestul este atât de blând, încât la început crede că visează, dar apoi deschide ochii și vede luminițele de pe acoperiș, o vede pe Sam ghemuită lângă șezlong, încruntată de îngrijorare. Are părul desfăcut, o claie de bucle blonde care-i încadrează fața.

— Salut, Frumoasa din pădurea adormită, spune ea, vârând o țigară neaprinsă înapoi în pachet.

Addie se înfioară și se ridică în capul oaselor, strângându-și geaca pe lângă corp. Este o dimineață rece și noroasă, iar cerul – doar o dungă de alb fără soare. Nu avusese intenția să doarmă până atât de târziu. Nu că ar fi trebuit să meargă undeva, dar cu siguranță păruse o idee mai bună aseară, când încă își putea simți degetele.

Odiseea i-a căzut din poală. Zace pe jos, întoarsă, cu coperta udă de rouă. O ridică, încearcă să o scuture, să netezească paginile care s-au îndoit sau murdărit.

— E groaznic de frig aici, spune Sam, trăgând-o pe Addie în picioare. Haide.

Sam vorbește mereu așa, nu întreabă, ci folosește afirmații imperative, care sună ca niște invitații. O trage după ea pe Addie, către ușa care dă spre acoperiș, și Addie simte că-i este prea frig să se opună și pur și simplu o urmează pe scări, spre apartamentul ei, pretinzând că nu cunoaște drumul.

Ușa se deschide către haos.

Holul, dormitorul, bucătăria sunt pline de obiecte de artă. Numai livingul – în spate – este spațios și gol. Acolo nu se află nici canapea, nici măsuțe, ci doar două ferestre mari, un șevalet și un scăunel.

— Aici îmi duc traiul, zisese ea prima dată când o adusese pe Addie acasă.

Addie răspunsese:

— Îmi dau seama.

A înghesuit tot ce deține în trei sferturi din spațiu, doar ca să poată păstra liniștea și pacea din a patra parte. Un prieten îi oferise un spațiu pentru studio la un preț extraordinar, dar ei i se păruse rece și avea nevoie de căldură ca să picteze.

— Scuze, spune Sam ocolind o pânză, călcând peste o cutie. E cam înghesuit.

Addie nici n-a văzut vreodată locul altfel. I-ar plăcea să vadă la ce lucrează Sam acum, ce a murdărit-o de vopsea albă sub unghii și i-a lăsat urma de roz sub bărbie. Dar se obligă să o urmeze prin dezordine, până la bucătărie. Sam pornește cafetiera, iar ochii lui Addie mângâie locul, înregistrând schimbările. O nouă vază mov. Un teanc de cărți pe jumătate citite, o carte poștală din Italia. Colecția de căni, unele cu pensule curate în ele, din ce în ce mai multe.

— Pictezi, spune ea, arătând spre teancul de pânze sprijinit de aragaz.

— Așa este, zice Sam cu un zâmbet. Mai ales lucrări abstracte. Artă fără sens, cum spune prietenul meu Jake. Dar nu e tocmai fără sens, doar că... alții pictează ce văd. Eu pictez ce simt. Poate că este confuz să schimbi un simț cu altul, dar tranziția asta are frumusețea ei.

Sam toarnă cafea în două căni: una verde, puțin adâncă, largă ca un castron, cealaltă înaltă și albastră.

— Câini sau pisici? întreabă ea, în loc de „verde sau albastră", deși nu sunt nici pisici, nici câini pe cănile acelea, iar Addie spune „pisici" și Sam îi întinde cana înaltă, albastră, fără nicio explicație.

Li se ating degetele, iar ele două stau mai aproape una de cealaltă decât își dăduseră seama, suficient de aproape ca Addie să vadă petele argintii din ochii albaștri ai lui Sam, suficient de aproape ca Sam să îi numere pistruii de pe față.

— Ai stele, spune ea.

Déjà vu, se gândește din nou Addie. Își impune să se retragă, să plece, să se scutească de nebunia repetiției și a reflexiei. În schimb, bea prelung din cană. Prima înghițitură este tare și amară, dar a doua este consistentă și dulce.

Scoate un suspin de plăcere, iar Sam îi zâmbește încântată.

— E bună, nu-i așa? întreabă ea. Secretul stă în...

Pudra de cacao, se gândește Addie.

— Pudra de cacao, spune Sam, sorbind îndelung din cana despre care Addie este acum convinsă că ar fi un castron.

Se sprijină de blat, cu capul aplecat peste cana de cafea, de parcă ar fi o ofrandă.

— Arăți ca o floare ofilită, o tachinează Addie.

Sam îi face cu ochiul și ridică mâna în care ține cana.

— Udă-mă și voi înflori.

Addie nu a mai văzut-o pe Sam așa, dimineața. Firește că s-a trezit lângă ea, dar zilele acelea erau pline de scuze și de disconfort. Dimineața de după absența memoriei. Nu e niciodată plăcut să prelungească momentele acelea. Dar acum e ceva nou – e o amintire pe care și-o țese pentru prima dată.

Sam scutură din cap.

— Îmi cer scuze. Nu te-am întrebat cum te cheamă.

Este unul dintre lucrurile pe care le adoră la Sam, unul dintre primele lucruri pe care le-a remarcat la ea. Sam trăiește și iubește cu o inimă atât de deschisă, împărtășește căldura de obicei rezervată doar celor mai apropiați oameni din viața cuiva. Motivele nu sunt la fel de importante ca nevoile. A primit-o în casa ei, a încălzit-o și abia apoi s-a gândit să o întrebe cum o cheamă.

— Madeline, spune Addie, pentru că e cea mai apropiată variantă a numelui ei.

— Hmmm, spune Sam, madlenele sunt dulciurile mele preferate. Eu sunt Sam.

— Salut, Sam, spune ea, parcă gustând numele pentru prima dată.

— Deci, face Sam, de parcă atunci s-ar fi gândit pentru prima dată la asta, ce făceai pe acoperiș?

— Ah, zice Addie cu un hohot de râs scurt, depreciativ. Nu am vrut să adorm acolo. Nici măcar nu-mi amintesc când m-am așezat pe șezlong. Cred că eram mai obosită decât simțeam. Tocmai m-am mutat la 2F și nu sunt obișnuită cu atâta zgomot. Nu puteam să dorm, așa că am renunțat și am urcat pe acoperiș să iau puțin aer, să privesc răsăritul soarelui.

Minciuna i se rostogolește ușor de pe buze, după atâta practică.

— Suntem vecine! exclamă Sam. Știi ce, spune ea punând deoparte cana goală, mi-ar plăcea să te pictez cândva.

Iar Addie se luptă cu dorința de a zice: *Dar ai făcut-o deja.*

— N-ar *arăta* ca tine, continuă Sam, îndreptându-se spre hol.

Addie o urmează, o priveşte oprindu-se şi trecându-şi degetele peste un teanc de pânze, privind printre ele de parcă ar fi discuri într-un magazin de muzică.

— Lucrez acum la o serie, explică ea, care-i înfăţişează pe oameni ca pe nişte ceruri.

În pieptul lui Addie reverberează un ecou surd şi simte la fel ca acum şase luni, când stăteau întinse în pat, cu degetele lui Sam atingându-i pistruii de pe obraji, uşor ca o pensulă.

— Ştii, zisese ea, se spune că oamenii sunt ca fulgii de zăpadă, fiecare este unic, dar cred că sunt mai degrabă precum cerul. Unele sunt noroase, altele furtunoase, unele sunt senine, dar nu poţi găsi două persoane la fel.

— Eu ce fel de cer sunt? întrebase atunci Addie, iar Sam se uitase lung la ea, fără să clipească, şi apoi se luminase, cu acea lumină pe care o văzuse la sute de artişti, de sute de ori, scânteia inspiraţiei, de parcă le-ar fi aprins cineva lumina sub piele.

Şi Sam, dintr-odată animată, s-a trezit la viaţă, a sărit din pat şi a luat-o pe Addie cu ea în living.

După o oră de stat pe podeaua din lemn, învelită într-o pătură, ascultând murmurul şi scârţâitul făcute de Sam, care amesteca vopseaua, scrâşnetul pensulei pe pânză, a fost gata. Şi când Addie s-a dus să se uite, tot ce a văzut a fost cerul nopţii. Nu cerul nopţii aşa cum l-ar fi pictat oricine. Tuşe curajoase de cărbune, de negru, şi dungi subţiri de cenuşiu, cu vopsea atât de groasă, că se ridica de pe pânză. Pe suprafaţă erau răspândite o mână de puncte argintii. Arătau aproape ca un accident, de parcă ar fi fost stropite cu pensula, dar erau exact şapte, mici, distanţate, ca nişte stele.

Vocea lui Sam o atrage înapoi în prezentul din bucătărie.

— Mi-aş dori să îţi pot arăta lucrarea mea preferată, spune ea acum. A fost prima din serie. *O noapte uitată*. Am vândut-o unui colecţionar din Lower East Side. Prima mea vânzare *importantă*, din care am plătit chiria trei luni şi cu ajutorul căreia am ajuns într-o galerie. Mi-e greu să renunţ la artă. Ştiu că trebuie – ideea cu artistul care moare de foame mi se pare depăşită –, dar mi-e dor de acea pictură în fiecare zi.

Vocea ei devine mai blândă.

— Nebunia e că fiecare dintre lucrările din seria aceea este creată după cineva: prieteni, oameni din clădirea asta, străini de pe stradă. Mi-i

amintesc pe toți. Dar nu pot să-mi aduc aminte cine a fost inspirația pentru acea lucrare.

Addie înghite în sec.

— Crezi că era o fată?

— Da. Așa cred. Are o *energie*.

— Poate că ai visat-o.

— Poate, spune Sam. Nu m-am priceput niciodată să-mi amintesc visele. Dar știi... Se oprește, privind-o pe Addie așa cum a privit-o în noaptea aceea, în pat, cu un început de sclipire. Îmi aduci aminte de lucrarea aceea. Își duce mâna la față. Doamne, pare cea mai proastă replică de agățat din lume. Îmi pare rău. Mă duc să fac duș.

— Ar trebui să plec, spune Addie. Mersi pentru cafea.

Sam își mușcă buzele.

— Chiar trebuie?

Nu, nu trebuie. Addie știe că ar putea-o urma pe Sam la duș, s-ar putea înfășura într-un prosop și s-ar putea așeza pe podeaua din living, să vadă cum ar picta-o Sam astăzi. Ar putea. Chiar ar putea. Ar cădea pradă acestui moment pentru totdeauna, dar știe că nu are niciun viitor. Ar fi doar un număr infinit de prezenturi, iar ea a trăit deja cu Sam atâtea câte poate îndura.

— Îmi pare rău, spune ea cu o durere în piept, dar Sam ridică din umeri.

— Ne vom revedea, îi răspunde Sam cu încredere. În fond, acum suntem vecine.

Addie reușește să schițeze un zâmbet.

— Da, așa este.

Sam o conduce la ușă. Cu fiecare pas, Addie se împotrivește dorinței de a se uita în urmă.

— Să nu te înstrăinezi, îi spune Sam.

— În niciun caz, îi promite Addie, iar ușa se închide.

Oftează, sprijinindu-se de ea și ascultând pașii lui Sam, care se retrage pe holul ticsit. Se desprinde apoi de ușă și pleacă.

Afară, cerul de marmură albă s-a crăpat, lăsând să treacă dungi subțiri de albastru.

Frigul s-a îmblânzit, iar Addie găsește o cafenea unde se poate sta pe trotuar, suficient de aglomerată încât chelnerul să aibă timp doar de

o trecere pe la mesele de afară la fiecare zece minute. Numără secundele ca un prizonier care reține cât de frecvent trece garda, comandă o cafea – nu e la fel de bună ca a lui Sam, ci complet amară, dar este suficient de caldă să țină frigul la distanță. Își ridică gulerul gecii din piele, deschide iar *Odiseea* și încearcă să citească.

Ulise crede că se îndreaptă spre casă, pentru a o regăsi pe soția lui, Penelopa, după ororile războiului, dar Addie a citit povestea de suficiente ori încât să știe cât de departe e de fapt eroul.

Traduce din greacă în engleza modernă.

(...) mi-e teamă

Ca nu cumva răcoarea cea haină,

Cu brumă din belșug împreunată,

Viața să-mi răpuie, așa *puțină*

Și *șubredă cum e, de zbuciumată,*

Căci boarea nopții de la râu e rece[13].

Chelnerul iese iar, ea ridică privirea din carte, îl urmărește cum se încruntă nițel când vede băutura deja comandată și deja livrată. În locul clientei, în memoria lui se cască un gol. Dar ea pare să se potrivească în peisaj și deja bătălia e pe jumătate câștigată, așa că o clipă mai târziu el se întoarce spre cuplul din prag, care așteaptă un loc liber.

Ea se întoarce la carte, dar nu ajută. N-are chef de bătrâni pierduți pe mare, de parabole ale unei vieți însingurate. Vrea să fie purtată departe, să uite. Ar citi un roman fantastic sau poate unul de dragoste.

Cafeaua s-a răcit oricum, iar Addie se ridică și pornește, cu cartea în mână, spre *Ultimul cuvânt*, să găsească alt volum.

13 Homer, *Odiseea*, în românește de G. Murnu, publicată la Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1965 (n. trad.)

Paris, Franța

29 iulie 1716

VII

Stă la umbra unei prăvălii de mătăsuri.

Vizavi, croitoria e aglomerată și, chiar dacă ziua se apropie de sfârșit, agitația nu se domolește. Lui Addie îi picură sudoarea de pe ceafă și își tot leagă și dezleagă boneta, purtată de vânt până la ea, sperând că va fi suficientă să se dea drept camerista unei doamne, să-i ofere invizibilitatea rezervată slujitorilor. Dacă o consideră cameristă, Bertin nu se va uita la ea de două ori. Dacă o crede o cameristă, nu va remarca rochia lui Addie, simplă, dar de calitate, furată de pe un manechin de croitorie cu o săptămână în urmă, dintr-un loc asemănător aflat de cealaltă parte a Senei. La început, a fost drăguță, până când și-a prins fusta într-un cui rătăcit și cineva a aruncat o găleată cu zoaie prea aproape de picioarele ei și apoi a pătat o mânecă de vin roșu.

Și-ar dori ca și hainele ei să fie la fel de rezistente la schimbare cum pare să fie ea însăși. Mai ales fiindcă nu are decât o rochie – nu are sens să strângă o garderobă sau orice altceva, dacă nu are unde să le pună. (În anii următori, va încerca să adune tinichele, să le ascundă ca o coțofană în cuib, dar îi vor fi mereu furate. Așa ca mica pasăre din lemn, pierdută printre trupurile neînsuflețite din căruță. Nu pare să poată păstra nimic prea multă vreme.)

În cele din urmă, ultimul client iese pe ușă – un valet cu câte o cutie legată cu fundă sub fiecare braț – și, înainte să i-o ia altcineva în față, Addie țâșnește peste drum și pășește în croitorie.

Este un spațiu strâmt: o masă încărcată cu role de material, câteva manechine pe care se află cele mai recente ținute la modă. Sunt genul de rochii pentru care e nevoie de cel puțin patru mâini ca să le îmbraci și cel puțin de tot atâtea ca să le dai jos, numai șolduri umflate, mâneci bufante și corsete prea strânse să-ți permită să mai și respiri. Crema societății pariziene este împachetată fără vreo intenție de a fi deschisă, deocamdată.

Un clopoţel de deasupra uşii îi anunţă sosirea, iar croitorul, *monsieur* Bertin, ridică ochii spre ea, pe sub sprâncenele groase ca nişte tufe, şi face o mutră acră.

— Am închis, zice scurt.

Addie înclină capul – imaginea discreţiei.

— Sunt aici pentru *madame* Lautrec.

Este un nume prins din zbor, cules de pe străzi, dar şi răspunsul potrivit. Croitorul devine interesat.

— Orice pentru familia Lautrec.

Ia un carneţel şi un creion, iar degetele lui Addie tresar într-un moment de regret, de dor să deseneze, cum o făcea adesea.

— Cât de ciudat totuşi, spune el scuturându-şi mâinile amorţite, că trimite o cameristă, şi nu un valet.

— Este bolnav, răspunde repede Addie. Învaţă să mintă, să preia direcţia conversaţiei, să îi urmeze cursul. Aşa că m-a trimis pe mine. *Madame* ar dori să organizeze un bal şi vrea o rochie nouă.

— Desigur, zice el. Ai măsurile ei?

— Da.

El se uită lung, aşteptând ca ea să scoată o bucată de hârtie.

— Nu, spune ea, chiar *am* măsurile ei – adică sunt la fel cu ale mele. De aceea m-a trimis.

I se pare o minciună isteaţă, dar croitorul se încruntă şi se întoarce spre o draperie din spatele prăvăliei.

— Mă duc după centimetru.

Vede o porţiune din camera din spate, o duzină de manechine, un munte de mătăsuri, şi draperia cade la loc. Dar, când Bertin dispare, dispare şi ea, între manechine, role de muselină şi de bumbac sprijinite de perete. Nu e prima ei vizită în croitorie şi i-a învăţat bine fiecare cotlon, toate ungherele unde să se ascundă. Addie se ghemuieşte într-un spaţiu potrivit, iar când Bertin revine în încăperea din faţă, cu centimetrul în mână, a uitat deja de *madame* Lautrec şi de camerista ei stranie.

Printre rolele de material aerul e închis, şi ea se bucură când aude clopoţelul şi zgomotele făcute de Bertin în timp ce închide. Va urca în camera de deasupra, va mânca supă şi îşi va lăsa la înmuiat mâinile care îl dor, apoi se va culca înainte de căderea nopţii. Ea aşteaptă, lăsând liniştea să o înconjoare, aşteaptă până când aude zgomotul paşilor lui deasupra.

Apoi e liberă să cutreiere prin croitorie și să-și vâre nasul peste tot.

O lumină slabă, cenușie se strecoară prin geamul din față cât umblă ea prin prăvălie, dă la o parte draperia grea și păşeşte în interior.

Lumina se strecoară înăuntru printr-o singură fereastră, cât să se vadă puțin. De-a lungul peretelui din spate sunt haine pe jumătate terminate, iar ea își notează să revină când vara se transformă în toamnă și se instalează frigul. Dar acum se concentrează spre mijlocul odăii, unde o duzină de manechine stau ca niște dansatoare în poză, cu taliile înguste înfășurate în nuanțe de verde și de gri, o rochie bleumarin cu alb, o alta albastru-deschis, cu tiv galben.

Addie zâmbește și își aruncă boneta pe o masă, scuturându-și părul.

Își trece mâna peste mătasea imprimată și bumbacul vopsit, plin, savurând texturile. Atinge structura corsetelor, pernuțele de pe șolduri și se imaginează purtând fiecare rochie. Trece de muselină și de lână, simple, aspre, și rămâne mai mult lângă pliuri și straturi de satin, mai fin decât tot ce a văzut acasă.

„Acasă" – un cuvânt la care îi e greu să renunțe, chiar și acum, când nu a mai rămas nimic care să o lege de el.

Trage de copcile unui corset, albastru-deschis, ca un cer de primăvară, și se oprește, cu răsuflarea întretăiată, când surprinde o mișcare cu coada ochiului. E doar o oglindă sprijinită de un perete. Se întoarce, se privește, de parcă ar vedea portretul altcuiva, deși adevărul este că arată ca ea însăși.

Ultimii doi ani i s-au părut zece, și totuși nu se cunoaște că au trecut. Ar fi trebuit să fie numai piele și os, înăsprită, dar chipul ei este la fel de rotofei ca în vara când a plecat de acasă. Pielea ei, fără urmă de riduri săpate de timp sau de încercările vieții, neatinsă, cu excepția pistruilor familiari de pe obrajii netezi. Doar ochii ei marchează schimbarea, prin umbrele de auriu și căprui.

Addie clipește. Își obligă privirea să se îndepărteze de ea însăși și de rochii.

De cealaltă parte a camerei vede un trio de forme întunecate. Sunt siluete masculine, îmbrăcate cu pantaloni, veste și jachete. În lumina slabă, formele lor par vii, sprijinindu-se una de cealaltă în timp ce o studiază. Le cântărește croiul, absența balenelor și a fustelor înfoiate, și se gândește, nu pentru prima dată, și cu siguranță nu pentru ultima, cât de ușor i-ar fi să fie bărbat, cât de simplu se mișcă ei prin lume și fără prea mari eforturi.

Se întinde după cel mai apropiat manechin, scoţându-i haina. Desface nasturii din faţă. Gestul de a-l dezbrăca are o intimitate stranie şi se bucură, cu atât mai mult de el cu cât bărbatul de sub degetele sale nu este real şi nu o poate pipăi, nu poate insista, nu o poate atinge.

Îşi desface şnururile rochiei şi îmbracă pantalonii, fixându-i sub genunchi. Îşi pune tunica şi îşi încheie vesta, îşi trage haina dungată pe umeri, îşi prinde cravata din dantelă de la gât. Se simte în siguranţă în armura acestor haine, dar când se întoarce spre oglindă se dezumflă. Are pieptul prea plin, talia prea îngustă, şoldurile îi umplu pantalonii în locul nepotrivit. Jacheta ajută niţel, dar nimic nu îi poate ascunde faţa. Conturul buzelor, linia obrajilor, netezimea sprâncenelor – toate sunt prea netede şi prea rotunde să pară altceva.

Ia o foarfecă şi încearcă să îşi taie părul până la umeri, dar în câteva secunde creşte la loc, iar şuviţele căzute sunt strânse parcă de o mână invizibilă. Nu există nicio urmă, nici măcar în ceea ce o priveşte. Găseşte o agrafă şi îşi prinde onduleurile de un şaten-deschis la spate, cum a văzut că poartă bărbaţii, ia un tricorn de pe un manechin şi-l fixează pe frunte.

Poate de la distanţă. Poate în treacăt. Poate noaptea, când întunericul e gros şi înceţoşează detaliile. Dar nici chiar la lumina felinarelor iluzia nu ar rezista.

Bărbaţii din Paris sunt plăcuţi la vedere, chiar frumuşei, dar tot bărbaţi.

Oftează, înlătură deghizarea şi îşi petrece ora următoare încercând rochie după rochie, deja tânjind după libertatea dată de pantaloni, după confortul tunicii. Dar rochiile sunt frumoase şi elegante. Preferata ei este una cu verde şi alb – dar încă nu e terminată. Gulerul încă aşteaptă dantela. Va trebui să revină într-o săptămână sau două, sperând să o prindă înainte să dispară, învelită în hârtie şi trimisă la reşedinţa vreunei baronese.

În cele din urmă, Addie alege o rochie de culoarea safirului, cu marginile gri. Îi aminteşte de o furtună de noapte, când norii întunecă tot cerul. Mătasea îi sărută pielea, materialul este moale, nou, neatins. E prea elegantă pentru ea, o rochie de banchet, de bal, dar nu îi pasă. Şi ce dacă atrage priviri ciudate? Vor uita înainte să aibă şansa de a bârfi.

Addie îşi lasă propria rochie pe manechinul gol, nu se mai deranjează să ia boneta, pe care o furase de pe o frânghie de rufe în acea dimineaţă. Se strecoară iar după draperie şi traversează prăvălia, cu fusta foşnind, găseşte cheia de rezervă pe care Bertin o ţine în sertarul de sus, descuie uşa, atentă să ţină clopoţelul cu mâna. Închide după ea,

se ghemuiește să strecoare cheia prin crăpătura ușii, apoi se ridică și se întoarce, dar se izbește de un bărbat de pe stradă.

Nu e de mirare că nu l-a văzut. Îmbrăcat în negru de la pantofi până la gulerul jachetei, se confundă cu întunericul. Deja murmură scuze, deja dă înapoi, când ridică privirea și îi vede conturul maxilarului, buclele ca pana corbului, ochii foarte verzi, în ciuda lipsei luminii.

El îi zâmbește.

— Adeline.

Numele acela scapără ca un amnar din gura lui și generează o scânteie de răspuns între coastele ei. Privirea lui îi mângâie rochia cea nouă.

— Arăți bine.

— Arăt la fel.

— Răsplata nemuririi. Așa cum ți-ai dorit.

De data asta, ea nu mușcă momeala. Nu țipă, nu blestemă, nu îi arată toate felurile în care el a damnat-o, dar probabil că el citește chinul pe fața ei, pentru că râde, dulce ca briza.

— Haide, spune umbra, oferindu-i brațul său. Te conduc.

Nu îi spune că o va conduce *acasă*. Dacă ar fi miezul zilei, i-ar nesocoti oferta, doar ca să-i facă în ciudă. (Firește, dacă ar fi miezul zilei, întunericul nu ar fi acolo.) Dar este târziu și numai un anumit gen de femeie înfruntă noaptea de una singură.

Addie a învățat că femeile – cel puțin cele cu clasă – nu se aventurează singure nici măcar ziua. Sunt ținute în interior, ca niște plante în ghiveci, ascunse îndărătul draperiilor. Când ies, ies în grupuri, în siguranța companiei reciproce, și mereu la lumina zilei.

Să meargă singură dimineață înseamnă scandal, dar să meargă singură noaptea înseamnă altceva, iar Addie știe asta. Le-a simțit privirile, judecata, din toate părțile. Femeile o disprețuiesc de la ferestre, bărbații încearcă să o cumpere pe străzi, iar credincioșii, să îi salveze sufletul, de parcă nu l-ar fi vândut deja. A spus „da" bisericii de mai multe ori, însă doar pentru adăpost, nu pentru mântuire.

— Deci? întreabă umbra, oferindu-i din nou brațul.

Poate că e mai singură decât credea.

Poate că e mai bine în compania dușmanului decât a nimănui.

Addie nu îl ia de braț, dar începe să meargă și nu e nevoie să se uite ca să știe că el pășește alături de ea. Pantofii lui răsună moale pe dale și o adiere ușoară apasă spatele fetei, ca o mână.

Merg în tăcere până când ea nu mai poate îndura. Până când hotărârea ei se năruie și ea privește spre el, văzându-l cu capul lăsat ușor pe spate, cu genele negre atingându-i obrajii palizi, parcă perfect în largul lui. Imaginea lui își râde de ea, chiar dacă i se înceţoșează contururile, întuneric în întuneric, fum peste umbre, o amintire a ceea ce este și a ceea ce nu este.

Tăcerea ei se frânge. Cuvintele se revarsă.

— Poți lua orice formă poftești, nu?

— Așa este.

— Atunci, preschimbă-te. Nu suport să mă uit la tine.

Un zâmbet.

— Îmi place forma asta. Cred că și ție.

— Cândva, zice ea. Dar ai stricat-o.

Este o deschidere, și ea o vede prea târziu, o fisură în armură.

El nu se va mai schimba niciodată.

Addie se oprește pe o străduță îngustă, șerpuită, în fața unei case, dacă poate fi numită așa. Este o structură din lemn care cedează, ca un morman de vreascuri, părăsită, pustie, dar nu goală.

După ce el pleacă, ea se va cățăra prin spațiul dintre scânduri, încercând să nu își strice poalele noii rochii, va traversa podeaua neregulată și va urca un rând de scări stricate până în pod, sperând că nu l-a găsit altcineva.

Se va dezbrăca de rochia ei ca norii de furtună și o va împături cu grijă pe o bucată de hârtie, apoi se va întinde pe un pat din scândură și rafie și se va uita printre scândurile crăpate ale tavanului, aflate la nici un metru deasupra capului, sperând să nu plouă, în timp ce sufletele rătăcite se târâie prin restul casei, dedesubt.

Mâine, cămăruța va fi luată și, într-o lună, clădirea va arde, dar acum nu are rost să se gândească la viitor.

Întunericul se mișcă în spatele ei; ca o perdea.

— Cât vei mai rezista? întreabă el. Care e rostul să te târăști așa, când nu ai scăpare?

Și-a pus și ea aceleași întrebări în miez de noapte, în clipe de slăbiciune, când iarna își înfigea dinții în pielea ei sau foamea îi rodea oasele, când un spațiu era luat, munca unei zile, distrusă, pacea unei nopți, pierdută, și nu putea suporta gândul de a se ridica să o ia de la capăt. Și totuși, să își audă cuvintele repetate așa, cu vocea lui în loc de a ei, le face să-și mai piardă din venin.

— Nu vezi? întreabă el, cu ochii verzi tăioși ca sticla spartă. Altă soluție nu există decât cea pe care ți-o propun eu. Tot ce trebuie să faci e să re...

— Am văzut un elefant, spune Addie, și cuvintele sunt ca apa rece turnată pe cărbuni încinși.

Întunericul se oprește lângă ea, iar ea continuă, cu privirea lipită de casa dărăpănată, de acoperișul stricat și de cerul liber de deasupra.

— De fapt, doi. Erau la palat, făceau parte dintr-un fel de expoziție. Nu știam că există animale atât de mari. Iar zilele trecute, în piață era un scripcar. Muzica lui m-a făcut să plâng. Era cel mai frumos cântec pe care l-am auzit vreodată. Am băut șampanie, direct din sticlă, și am privit soarele apunând peste Sena, în timp ce clopotele de la Notre-Dame băteau, și niciuna dintre aceste experiențe nu s-ar fi întâmplat în Villon. Se întoarce spre el. Au trecut doar doi ani, spune ea. Gândește-te la timpul pe care îl mai am, la toate lucrurile pe care le voi mai vedea.

Addie rânjește spre întuneric, un zâmbet mic, de fiară, numai dinți, desfătându-se cu felul în care cheful piere de pe fața lui.

E o victorie mică, și totuși dulce, să-l vadă ezitând chiar și o clipă.

Dintr-odată, e prea aproape, iar aerul dintre ei se stinge ca o lumânare. Miroase a nopți de vară, a pământ, a mușchi și a iarbă înaltă, care se unduiește sub stele. A ceva mai întunecos. A sânge pe pietre și a lupi liberi în pădure.

El se apleacă până când obrazul lui îl atinge pe al ei, iar când vorbește iar, cuvintele sale sunt doar șoapte pe piele.

— Crezi că va fi mai ușor, spune el. Nu va fi. Ești ca și cum n-ai fi, și fiecare an pe care-l trăiești ți se va părea o viață, iar în fiecare viață vei fi uitată. Durerea ta nu are sens. Viața ta nu are sens. Anii vor fi ca niște greutăți în jurul gleznelor tale. Te vor strivi, încetul cu încetul, și când nu vei mai putea suporta, mă vei *implora* să te cruț de suferință.

Addie vrea să-l privească, dar el a plecat deja.

Stă singură, pe străduța îngustă. Inspiră scurt, nesigur, se obligă să expire, apoi se îndreaptă, își netezește fusta și intră în casa care, măcar în noaptea asta, este casa ei.

New York City
13 martie 2014

VIII

Astăzi, prăvălia de cărţi este mai aglomerată.

Un puşti se joacă de-a v-aţi ascunselea cu prietenul său imaginar, în timp ce tatăl lui răsfoieşte o carte de istorie militară. Un student se ghemuieşte să scaneze ediţii diferite ale lui Blake, iar băiatul de ieri se află la casa de marcat.

Ea îl priveşte, ca de obicei.

Părul lui negru îi alunecă în ochi, de neîmblânzit. Îl dă la o parte, dar în câteva secunde cade la loc, făcându-l să pară mai tânăr decât este.

Pare genul care nu poate să ţină un secret, se gândeşte ea, pentru că-l trădează faţa.

Coada de la casă e scurtă, aşa că Addie se opreşte între POEZIE şi MEMORII. Bate darabana pe un raft cu degetele, iar în câteva clipe apare un cap portocaliu, din întunericul de deasupra cotoarelor. Îl mângâie pe Carte absentă şi aşteaptă să se reducă rândul de la trei persoane la două, apoi la una.

Băiatul – *Henry* – o remarcă, iar pe faţa lui se schimbă ceva, prea repede să-l poată înţelege ea, apoi atenţia lui revine la femeia de la casă.

— Da, doamnă Kline, spune el. Nu, e în regulă. Dacă nu asta dorea, atunci o puteţi returna.

Femeia pleacă, ţinându-şi plasa de cumpărături, şi Addie face un pas în faţă.

— Salut, spune ea voioasă.

— Salut, zice Henry cu o urmă de precauţie. Te pot ajuta?

— Aşa sper, răspunde ea cu un farmec studiat. Pune *Odiseea* pe masa dintre ei. Prietenul meu mi-a cumpărat cartea asta, dar o am deja. Speram să o pot schimba cu alta.

El o priveşte. Se încruntă în spatele ochelarilor.

— Vorbeşti serios?

— Da, ştiu, zice ea râzând, e greu de crezut că o aveam deja în greacă, dar...

— *Chiar* vorbeşti serios.

Addie ezită, surprinsă de tonul vocii lui.

— Credeam că merită să întreb...

— Aici nu e bibliotecă, o mustră el. Nu poţi schimba o carte cu alta.

— Evident, spune ea, cam indignată. Dar, după cum am zis, nu *eu* am cumpărat-o. Prietenul meu a cumpărat-o şi tocmai am auzit cum îi spuneai doamnei Kline că...

Chipul lui se înăspreşte şi capătă aspectul unei uşi închise în nas.

— Am un sfat pentru tine. Data viitoare când încerci să dai înapoi o carte, nu o înapoia persoanei de la care ai furat-o.

Addie simte o greutate în piept.

— Ce?

El clatină din cap.

— Ai fost ieri aici.

— Nu am...

— Îmi amintesc.

Două cuvinte, suficiente să încline balanţa lumii.

Îmi amintesc.

Addie tresare, parcă lovită, şi simte că o să cadă. Încearcă să-şi revină.

— Nu îţi aminteşti, spune ea ferm.

Ochii lui verzi se îngustează.

— Ba da. Ai venit ieri aici, erai îmbrăcată cu un pulover verde şi blugi negri. Ai furat exemplarul ăsta uzat din *Odiseea*, pe care ţi l-am lăsat, pentru că nu ştiu cine ar decide să fure un exemplar uzat din *Odiseea* în greacă, şi acum ai tupeul să te întorci şi să încerci să îl schimbi cu altceva? Când nici măcar nu ai cumpărat cartea?

Addie închide ochii. Parcă plutеşte.

Nu înţelege.

Nu poate...

— Uite ce e, zice el, te rog să pleci.

Ea deschide ochii și îl vede arătând spre ușă. Nu i se mișcă picioarele. Refuză să o ducă departe de acele două cuvinte.

Îmi amintesc.

Trei sute de ani.

Trei sute de ani și nimeni nu i-a zis cuvintele acelea, nimeni nu și-a amintit de ea nici măcar *o dată*. Vrea să îl apuce de mânecă, să îl tragă spre ea, să știe de ce și cum, ce are el atât de special, un băiat dintr-un anticariat, dar bărbatul cu istoria militară așteaptă să plătească, iar puștiul i se agață de picior, și băiatul cu ochelari o privește urât, și totul e aiurea. Se sprijină de tejghea, pentru că simte că leșină. I se încețoșează privirea.

— Te rog, spune el încet. Te rog să pleci.

Ea încearcă. Nu poate.

Ajunge la ușa deschisă, la cele patru trepte ale prăvăliei care dau spre stradă, apoi ceva din ea cedează.

Se lasă să cadă pe pragul din capătul scărilor, își ia capul în mâini, simte că îi vine să plângă sau să râdă, însă tot ce face este să privească prin sticla ușii. Îl privește pe băiat de fiecare dată când intră în cadrul ușii. Nu își poate lua ochii de la el.

Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc. Îmi amintesc...

— Ce faci?

Clipește și îl vede în ușa deschisă, cu brațele încrucișate. Soarele a mai coborât de pe cer, iar lumina se subțiază.

— Te aștept, spune ea, crispându-se când se aude vorbind. Voiam să îți cer scuze pentru povestea de mai devreme.

— E în regulă, spune el scurt.

— Nu este, zice ea ridicându-se. Îți iau o cafea.

— Nu e nevoie.

— Ca scuză. Insist.

— Lucrez.

— *Te rog*.

Trebuie să fie ceva în felul în care o spune, în amestecul crud de speranţă şi de nevoie, pentru că e evident că nu-i vorba doar despre carte sau despre scuze, e altceva ce-l face pe băiat să o privească în ochi şi ea să îşi dea seama că e prima dată când o face. În privirea lui e ceva ciudat, care caută, dar, indiferent ce vede când o priveşte, îl face să se răzgândească.

— O cafea, spune. Şi tot nu ai voie în librărie.

Addie simte că are din nou aer în plămâni.

— S-a făcut.

New York City
13 martie 2014

IX

Addie rămâne pe treapta librăriei până la închidere.

Henry încuie şi se întoarce, o vede stând acolo, iar ea se pregăteşte din nou pentru lipsa de recunoaştere din privirea lui, pentru confirmarea că întâlnirea lor de mai devreme a fost doar o scăpare stranie, o cusătură desfăcută în secolele de blestem.

Dar când o priveşte, el o recunoaşte. Ea este sigură de asta.

Sprâncenele i se ridică sub buclele încâlcite, de parcă ar fi surprins că ea e încă acolo. Dar iritarea lui a lăsat loc unei alte emoţii – pe care ea nu o înţelege bine. Este mai mult suspiciune decât ostilitate, mai degrabă precauţie decât uşurare, şi totuşi e ceva minunat, căci o recunoaşte. Nu e prima întâlnire, ci a doua – sau, mai degrabă, a treia – şi, pentru prima dată, nu ştie doar ea că s-au mai văzut.

— Deci? spune el întinzând mâna, nu pentru ca ea să o apuce, ci ca să îl conducă, ceea ce şi face.

Merg câteva străzi într-o tăcere nefirească, iar Addie îl priveşte pe furiş, fără să vadă nimic altceva decât linia nasului şi conturul maxilarului său.

Are o privire flămândă, de lup şi, chiar dacă nu este neobişnuit de înalt, îşi încovoaie umerii parcă pentru a se micşora, pentru a deveni mai puţin evident. Poate că în hainele potrivite, poate că având aerul potrivit, poate, poate – dar, cu cât se uită mai mult la el, cu atât seamănă mai puţin cu celălalt străin.

Şi totuşi...

Are ceva care îi tot atrage atenţia, ca un cui care agaţă un pulover.

De două ori, el o surprinde privindu-l şi se încruntă.

O dată, ea îl surprinde privind-o şi zâmbeşte.

La cafenea, Addie îi spune să aleagă o masă în timp ce ea cumpără băuturile, iar el ezită, parcă între dorinţa de a plăti şi teama

de a fi otrăvit, înainte să se retragă într-un separeu pe colţ. Îi comandă un *latte*.

— Trei optzeci, spune fata din spatele tejghelei.

Addie se crispează când aude preţul. Scoate câteva monede din buzunar, ultimele pe care le-a luat de la James St. Clair. Nu are suficienţi bani pentru două băuturi şi nu poate pleca fără să plătească, pentru că o aşteaptă un băiat, un băiat care îşi aminteşte.

Addie se uită spre masa la care stă el, cu braţele încrucişate, privind pe geam.

— Eve! strigă barmaniţa. Eve!

Addie tresare, pentru că este vorba despre ea.

— Deci, zice băiatul, când ea se aşază. Eve?

Nu, se gândeşte ea.

— Da, răspunde. Şi tu eşti...

Henry, se gândeşte, înainte să i-o spună el.

— Henry.

I se potriveşte mănuşă. Henry: blând, poetic. Tăcut şi liniştit. Buclele negre, ochii palizi din spatele ramelor groase ale ochelarilor. A cunoscut o duzină de Henry, la Londra, Paris, Boston şi L. A., dar el nu e ca ei.

Privirea lui cade pe masă, vede cana lui şi mâinile ei goale.

— Nu ţi-ai luat nimic.

Ea flutură din mână.

— Nu mi-e sete, minte.

— Mi se pare ciudat.

— De ce? ridică ea din umeri. Am zis că-ţi iau o cafea. În plus, ezită, mi-am pierdut portofelul. Nu aveam suficienţi bani pentru două cafele.

— De-aia ai furat cartea?

— Nu am *furat*-o. Am vrut să fac schimb. Am spus că îmi pare rău.

— Da?

— Cu cafeaua.

— Că veni vorba, spune el şi se ridică. Cum o preferi?

— Ce?

— Cafeaua. Nu pot sta aici, bând singur. Mă face să mă simt un ticălos.

Ea zâmbește.

— Ciocolată caldă. Neagră.

Sprâncenele lui se ridică iar. Se duce să comande, spune ceva care o face pe barmaniță să râdă și să se aplece, ca o floare către soare. Se întoarce cu o cană și un croasant, le pune pe masă și se așază și iar nu e egalitate. Balanța se înclinase, s-a echilibrat, și acum este din nou înclinată, iar jocul acesta l-a jucat ea de o mie de ori, un duel al gesturilor mărunte, cu străinul care-i zâmbește de vizavi.

Dar nu este străinul ei și nu zâmbește.

— Deci, spune Henry, care a fost faza cu cartea?

— Sincer? Addie ia cana în mâini. Nu credeam că-ți vei aminti.

Întrebarea zăngănește ca un pumn de monede în pieptul ei, ca niște pietricele într-un bol din porțelan. Se zgâlțâie înăuntrul ei, amenințând să se reverse.

Cum de ți-ai amintit? Cum?

— *Ultimul cuvânt* nu are chiar atât de mulți clienți, spune Henry. Foarte puțini încearcă să plece fără să plătească. Ai făcut impresie.

Impresie.

O impresie e un semn.

Addie își trece degetele prin spuma din ciocolata caldă, vede laptele așezându-se la loc, dar Henry nu observă. Însă a observat-o pe ea și își amintește.

Ce se petrece?

— Deci, zice el, dar nu continuă.

— Deci, repetă ea, pentru că nu poate spune ce ar vrea.

Cine ești? De ce ești? Ce se petrece?

Henry își mușcă buza.

— Nu-s foarte multe de zis.

— Ai vrut mereu să lucrezi într-o librărie?

Henry devine meditativ.

— Nu sunt sigur că e o slujbă la care visează lumea, dar mie-mi place.

Duce *latte*-ul la gură, când cineva trece pe lângă el şi îi loveşte scaunul. Henry îndreaptă cana la timp, dar bărbatul începe să se scuze. Şi nu se opreşte.

— Îmi pare atât de rău, spune cu o faţă vinovată.

— E OK.

— Te-am făcut să verşi? întreabă îngrijorat.

— Nu, răspunde Henry, este în regulă.

Dacă îşi dă seama de regretul omului, nu trădează nimic. Rămâne concentrat la Addie, de parcă în felul acesta l-ar putea goni pe bărbat.

— Ce ciudat, zice ea, după ce tipul pleacă.

Henry ridică din umeri.

— Se întâmplă.

Ea nu la asta s-a referit. Dar gândurile sunt trenuri în trecere, iar ea nu-şi permite să deraieze.

— Deci, zice ea, librăria e a ta?

Henry clatină din cap.

— Nu. Ar putea să fie, pentru că sunt singurul angajat, dar aparţine unei femei pe nume Meredith, care-şi petrece cea mai mare parte a timpului în croazieră. Eu doar lucrez acolo. Dar tu ce faci când nu furi cărţi?

Addie cântăreşte întrebarea cu atâtea opţiuni de răspuns, toate minciuni, şi se opreşte la ceva mai apropiat de adevăr.

— Caut talente, spune ea. Muzică, mai ales, dar şi artă.

Faţa lui se înăspreşte.

— Ar trebui să-mi cunoşti sora.

— Ah? face Addie. E artistă?

— Cred că ea ar spune că *găzduieşte* arta, că e un fel de artistă, poate. Îi place să – face un semn – hrănească potenţialul brut, să modeleze narativul viitorului creativ.

Addie crede că i-ar plăcea să îi cunoască sora, dar nu o spune.

— Tu ai fraţi? întreabă el.

Ea clatină din cap, rupând o bucăţică de croasant, pentru că Henry nu s-a atins de el, iar stomacul ei chiorăie.

— Ce noroc, zice el.

— Ce noroc, îl îngână ea.

— Atunci poți să-i ai pe ai mei. David, care e medic, cercetător și un ticălos pompos, și Muriel, care e... Muriel.

El o privește și iată din nou intensitatea aceea ciudată, și poate că se simte așa pentru că doar puțini oameni se conectează vizual cu ea, dar are impresia că îi caută ceva pe chip.

— Ce este? întreabă ea, iar el vrea să spună ceva, dar se răzgândește.

— Pistruii tăi arată ca niște stele.

Addie zâmbește.

— Mi s-a mai spus. Mica mea constelație. E primul lucru pe care-l remarcă toată lumea.

Henry se foiește.

— Ce vezi când te uiți la *mine*?

Vocea-i răsună ușoară, dar întrebarea are ceva, o greutate, o piatră îngropată într-un bulgăre de zăpadă. El aștepta să întrebe asta. Răspunsul contează.

— Văd un băiat cu părul negru, ochi blânzi și un chip luminos.

— Atât? se încruntă el.

— Firește că nu, spune ea. Dar nu te cunosc încă.

— Încă, repetă el și în vocea lui se formează un zâmbet.

Ea strânge din buze și îl privește iar.

Pentru o clipă, ei sunt singurul punct de liniște din cafenea.

Dacă ai trăit suficient, vei învăța să citești o persoană. Să o deschizi ca pe o carte, în care unele pasaje sunt subliniate, iar altele, ascunse printre rânduri.

Addie îi privește fața, ridul care se formează când sprâncenele lui se ridică, buzele lui hotărâte, felul în care-și masează palma, ca pentru a alunga o durere, când se apleacă, cu atenția la ea.

— Văd pe cineva căruia îi pasă, zice ea încet. Poate prea mult. Care simte prea mult. Cineva pierdut, flămând. Genul de persoană care simte că se irosește într-o lume plină de mâncare, pentru că nu poate decide ce vrea.

Henry o privește. Fața lui e serioasă, iar ea știe că a ajuns prea aproape de adevăr.

Addie râde nervos, iar zgomotul revine în jurul lor.

— Scuze, spune ea scuturând din cap. Prea profund. Ar fi trebuit să spun doar că arăţi bine.

Gura lui Henry tremură, dar zâmbetul nu i se reflectă în ochi.

— Măcar crezi că arăt bine.

— Şi eu? întreabă ea, încercând să întrerupă tensiunea bruscă.

Dar, pentru prima dată, Henry nu o priveşte în ochi.

— Nu m-am priceput niciodată la oameni.

Împinge cana şi se ridică, iar Addie crede că a stricat totul. El vrea să plece. Dar apoi se uită la ea şi spune:

— Mi-e foame. Ţie?

Aerul îi revine în plămâni.

— Mereu, răspunde ea.

De data asta, când el îi întinde mâna, ea ştie că o invită să o accepte.

Paris, Franța
29 iulie 1719

Addie a descoperit *ciocolata.*

Este mai greu de dobândit decât sarea, șampania sau argintul, și totuși marchiza are o cutie întreagă de bomboane dulci lângă pat. Addie se întreabă, cu o bucată care i se topește pe limbă, dacă femeia numără bomboanele în fiecare seară sau dacă observă doar când degetele ei ating fundul cutiei. Nu e acolo, să o poată întreba. Dacă ar fi, Addie nu s-ar afla întinsă pe plapuma ei.

Dar Addie și stăpâna casei nu s-au întâlnit.

Speră că nici nu se vor întâlni vreodată.

Marchizul și soția lui au o viață socială foarte plină, iar în ultimii ani casa lor din oraș a devenit unul dintre locurile în care lui Addie îi place să bântuie.

Să bântuie – un cuvânt potrivit pentru cineva care trăiește ca o stafie.

De două ori pe săptămână marchizul și soția lui invită prieteni la cină în casa de la oraș și la fiecare două săptămâni găzduiesc o petrecere mai mare aici, iar o dată pe lună, adică în seara asta, iau o trăsură și străbat Parisul ca să joace cărți cu alte familii de nobili și se întorc abia dimineață.

Servitorii s-au retras deja în odăile lor, fără îndoială să bea și să se bucure de libertate. Vor sta treji pe rând, așa încât o santinelă să fie mereu la baza scărilor, pe când ceilalți să aibă parte de liniște. Poate că și ei joacă acum cărți. Sau poate că se bucură doar de liniștea casei goale.

Addie își mai pune o bucățică de ciocolată pe limbă și se trântește iar pe patul marchizei, în plapuma pufoasă. Aici sunt mai multe pernuțe decât în tot satul Villon, este sigură de asta, și fiecare este de două ori mai plină de pene. Se pare că nobilii sunt făcuți din sticlă și se sparg dacă se așază pe o suprafață prea dură. Addie își desface brațele ca o copilă care face îngeri în zăpadă și oftează de plăcere.

A petrecut vreo oră căutând printre rochiile marchizei, dar nu are suficiente mâini să se îmbrace cu niciuna, așa că poartă un halat din mătase albastră, mai fin decât orice haină a avut vreodată. Rochia ei de culoarea ruginii, cu tiv din dantelă crem, zace abandonată pe șezlong, iar când o privește își amintește de rochia ei de mireasă, aruncată pe iarba de lângă râul Sarthe, cu lenjeria de un alb palid lepădată ca o piele lângă ea.

Amintirea se lipește de ea ca pânza de păianjen.

Addie își strânge pe lângă corp halatul, inhalează parfumul de trandafiri de pe guler, închide ochii și își imaginează că acela este patul ei, că aceea este viața ei și, pentru câteva minute, e suficient de plăcut. Dar camera este prea călduroasă, prea tăcută, și ei îi este teamă că, dacă mai rămâne pe pat, acesta o va înghiți. Sau, mai rău, ar putea adormi și s-ar trezi scuturată de stăpâna casei. Și ar fi enervant, pentru că dormitorul se află la etajul doi.

Îi ia un minut să se dea jos din pat, cu mâinile și genunchii afundați în plapumă și chinuindu-se să ajungă la margine. Se rostogolește fără grație pe covor. Se sprijină de un stâlp din lemn, cu rămurele delicate sculptate în stejar, se gândește la copaci în timp ce privește în jur, încercând să se decidă ce să facă. O ușă din sticlă duce spre balcon, una din lemn, spre hol. Un scrin cu sertare. Un șezlong. O măsuță de toaletă cu oglindă lustruită.

Addie se așază pe un scăunel cu pernuță, în fața oglinzii, cu degetele dansându-i deasupra sticluțelor de parfum și a cremelor, a pufului moale de pudră și a unui bol cu agrafe argintii.

Ia o mână de agrafe și începe să își răsucească șuvițele, prinzându-și-le la spate, în jurul feței, de parcă ar ști ce face. Coafura din prezent amintește de un cuib de rândunică, de un mănunchi de bucle. Cel puțin, nu trebuie încă să poarte perucă, una dintre acele monstruozități ca niște turnuri de bezea, care vor deveni la modă peste 50 de ani.

Cuibul ei de bucle este gata, dar are nevoie de un ultim accesoriu. Addie ia un pieptăn din perle în formă de pană și își prinde șuvițele cu dinții lui, în spatele urechii.

Ce ciudat cât de mult contează micile diferențe!

Pe scăunelul cu pernuță, înconjurată de lux, în halatul din mătase împrumutat, cu părul prins în vârful capului, Addie aproape că uită de sine, aproape că e altcineva. O tânără stăpână a casei, care poate să se miște liber, sub protecția reputației.

Doar pistruii de pe obrajii ei ies în evidență, să-i amintească lui Addie cine a fost, cine este, cine va fi mereu.

Dar pistruii se pot acoperi cu ușurință.

Ia pudra și ajunge la jumătatea drumului spre obraz, când o adiere slabă mișcă aerul, purtând miros de câmp deschis. O voce joasă spune:

— Mai degrabă aș vedea norii acoperind stelele.

Addie se uită în oglindă, la reflexia camerei din jurul ei. Ușile balconului sunt încă închise, dar camera nu mai este goală. Umbra să sprijină de perete, cu ușurința cuiva care se află acolo de ceva vreme. Nu este surprinsă să îl vadă – a venit an de an –, dar este tulburată. Mereu va fi.

— Bună, Adeline, spune întunericul și, deși se află de cealaltă parte a camerei, cuvintele lui îi ating pielea lui Addie ca niște frunze.

Ea se răsucește pe scăunel, cu mâna liberă la gulerul deschis al halatului.

— Pleacă.

El plesnește din limbă.

— Un an deja și asta-i tot ce ai de zis?

— Nu.

— Atunci?

— Atunci, *nu*, repetă ea. Este răspunsul la întrebarea ta. Singurul motiv pentru care ești aici. Ai venit să întrebi dacă mă predau, iar răspunsul este nu.

Zâmbetul lui se schimbă. Gentlemanul dispare. Apare lupul.

— Adeline a mea, ți-au crescut colții.

— Nu sunt a ta, spune ea.

O fulgerare amenințătoare, iar lupul se retrage, pretinde că e din nou om, când pășește în lumină. Și totuși, umbrele se agață de el, încețoșând împrejurimile.

— Eu îți ofer nemurirea, iar tu îți petreci nopțile mâncând bomboane în paturile altora. Îmi imaginasem mai mult pentru tine.

— Și totuși, m-ai condamnat la mai puțin. Ai venit să te lauzi?

El își trece mâna peste stâlpul din lemn, atingând rămurelele.

— Atâta venin pentru aniversarea noastră! Și eu, care am venit să te scot la cină...

— Nu văd mâncare. Și nu am nevoie de compania ta.

El se mișcă precum fumul, acum este de cealaltă parte a camerei, iar în clipa următoare e lângă ea.

— N-aș dispreţui oferta atât de repede, zice el cu un deget lung atingând pieptănele din părul ei. Este singura companie pe care o vei avea.

Înainte ca ea să se poată retrage, aerul se goleşte. El e deja de cealaltă parte a camerei, din nou, cu mâna pe ciucurele de lângă uşă.

— Termină, spune ea sărind în picioare, dar e prea târziu.

El trage şi clopoţelul sună, rupând tăcerea din casă.

— Să te ia naiba, sâsâie ea, când aude paşi pe scări.

Addie se întoarce deja după rochia ei, să înşface şi ce mai poate înainte să fugă, dar întunericul o apucă de braţ. O obligă să rămână lângă el, ca pe o copilă obraznică. O cameristă deschide uşa.

Ar trebui să se sperie când îi vede, doi străini în casa stăpânilor, dar nu suferă un şoc. Nicio surpriză, nici urmă de furie sau de teamă. Nimic. Doar un fel de lacună, un calm specific doar visării şi uluirii. Camerista rămâne pe loc, cu capul plecat şi mâinile cuminţi, aşteptând instrucţiuni, iar Addie îşi dă seama, cu groază şi uşurare, că este vrăjită.

— Luăm cina în salon în seara asta, spune întunericul, de parcă locul i-ar aparţine.

Are un timbru nou al vocii, o un voal care îmbracă piatra. Tulbură aerul, o învăluie pe cameristă, iar Addie simte cum îi alunecă pe piele şi apoi dispare.

— Da, domnule, spune camerista cu o plecăciune.

Se întoarce să îi conducă pe scări, iar întunericul o priveşte pe Addie şi zâmbeşte.

— Haide, spune el, cu ochii de smarald strălucind de o veselie arogantă. Am auzit că bucătarul marchizului este cel mai bun din Paris.

Îi oferă braţul, dar ea nu îl acceptă.

— Doar nu te aştepţi să iau cina cu *tine*.

El ridică bărbia.

— Ai irosi o masă doar pentru că sunt şi eu cu tine? Cred că stomacul tău face mai mult zgomot decât orgoliul. Dar fie cum doreşti, draga mea. Stai aici, în camera ta împrumutată, şi îndoapă-te cu dulciuri furate. Voi mânca fără tine.

Zicând asta, pleacă, iar ea e sfâşiată între dorinţa de a trânti uşa în urma lui şi ideea că i-a distrus oricum noaptea, fie că mănâncă sau nu cu el. Ştie că, rămânând singură în cameră, mintea ei îl va însoţi jos, la cină.

Aşa că pleacă.

Peste șapte ani, Addie va urmări un spectacol cu păpuși într-o piață pariziană. O căruță cu perdele, cu un bărbat în spate, cu mâinile ridicate, ținând figurinele din lemn cu membrele dansând, atârnate de ață.

Se va gândi la seara aceasta.

La cină.

Servitorii casei se mișcă în jurul lor, trași parcă de ațe, în tăcere, iar fiecare gest are o ușurință adormită. Scaunele se trag în spate, șervetele se netezesc, sticlele de șampanie sunt desfăcute și se toarnă în paharele care așteaptă.

Dar mâncarea vine prea repede, primul fel ajunge deja când sunt umplute paharele. Orice putere ar avea întunericul asupra servitorilor casei, s-a declanșat înainte ca el să intre în camera ei furată. S-a declanșat înainte să sune clopoțelul și să cheme camerista, apoi să o invite la cină.

Ar trebui să pară nepotrivit în camera filigranată. În fond, este sălbatic, un zeu al nopților din pădure, un demon întunecat, și totuși el se comportă cu eleganța și grația unui nobil care se bucură de cină.

Addie atinge argintăria, marginea aurie a farfuriilor.

— Ar trebui să fiu impresionată?

Întunericul o privește peste masă.

— Nu ești? întreabă, în timp ce servitorii fac plecăciuni și se retrag lângă pereți.

Adevărul este că e speriată. Neliniștită de ce se întâmplă. Îi cunoaște puterea – cel puțin, așa crede –, dar una este să faci un târg, și alta să asiști la un asemenea control. Ce i-ar putea convinge să facă pe servitori? Cât de departe ar putea să meargă? Este atât de ușor pentru el?

Primul fel de mâncare este așezat în fața ei, o supă-cremă de un portocaliu palid, ca zorile. Miroase minunat, iar șampania clipocește în pahar, dar ea nu pune mâna pe nimic.

Întunericul îi citește precauția pe chip.

— Haide, Adeline, spune el, nu sunt din neamul zeilor, să încerc să te țin captivă cu mâncare și băutură.

— Și totuși, totul pare să aibă un preț.

El expiră, iar ochii i se luminează într-un verde mai deschis.

— Cum vrei, spune el ridicând paharul și bând îndelung.

După o clipă, Addie cedează, ridică și ea cristalul la buze și ia prima ei gură de șampanie. Nu seamănă cu nimic din ce a mai gustat. O mie de bule fragile îi aleargă pe limbă, dulci și acide, iar ea s-ar topi de plăcere dacă ar fi la orice altă masă, cu orice alt bărbat, în orice altă seară.

În loc să savureze fiecare înghițitură, își golește imediat paharul și, când îl pune pe masă, capul îi plutește ușor, iar servitorul este deja lângă ea și îi mai toarnă un pahar.

Întunericul bea și el și privește, fără să spună ceva. Ea mănâncă. Tăcerea din cameră devine apăsătoare, dar ea nu o întrerupe.

În schimb, se concentrează mai întâi la supă, apoi la pește, apoi la carnea de vită în crustă. Este mai mult decât a mâncat de luni, de ani întregi și se simte îndestulată într-un fel care nu ține doar de stomac. Încetinește și îl studiază pe bărbatul care nu e bărbat, aflat de cealaltă parte a mesei, studiază felul în care umbrele se pliază în spatele lui.

Este cea mai lungă perioadă petrecută împreună.

Înainte, au mai fost doar clipele acelea din pădure, minutele dintr-o cameră dărăpănată, o jumătate de oră lângă Sena. Dar acum, pentru prima dată, el nu așteaptă în spatele ei, ca o umbră, nu apare fantomatic în colțul ochilor. Acum stă vizavi de ea, perfect vizibil și, deși îi cunoaște detaliile statice ale chipului, pentru că le-a desenat de sute de ori, nu se poate abține să nu îl studieze în mișcare.

Iar el îi permite.

Nu este deloc timid.

Pare să se bucure de atenția ei.

Cuțitul lui taie de-a curmezișul farfuriei, iar el duce o bucată de carne la buze, cu sprâncenele negre ridicate. I se ridică un colț al gurii. Nu e atât un bărbat, cât o colecție de trăsături, desenate de o mână grijulie.

Cu timpul, se va schimba. Se va umfla, se va extinde să umple spațiile dintre liniile desenelor ei, se va lupta să își scoată imaginea din strânsoarea ei, până când ea nu își va mai putea închipui că i-a aparținut.

Dar acum singurul lucru care-i aparține în totalitate este privirea lui.

Ea și-a imaginat ochii lui de sute de ori, și da, au fost mereu verzi, dar în visele ei aveau o singură nuanță: verdele stabil al frunzelor de vară.

Ai lui sunt diferiți.

Uluitori, fără permanență, reflectă cea mai mică modificare de temperament sau stare.

Addie va avea nevoie de ani buni să învețe limba acelor ochi. Să știe că amuzamentul îi îmbracă în nuanța iederii de vară, iar iritarea îi luminează în luciri de coajă de măr, în timp ce plăcerea îi întunecă până aproape de negrul pădurii pe timpul nopții, când doar marginile sunt în continuare nuanțate în verde.

În seara asta, sunt de culoarea buruienilor prinse în curentul unui curs de apă.

La finalul cinei vor avea altă nuanță.

Poziția lui are ceva languros. Stă cu un cot pe masă, cu atenția distrasă, ascultând parcă un zgomot îndepărtat, în timp ce degetele lui elegante își mângâie maxilarul, parcă amuzate de propria formă, și, înainte să-și dea seama, Addie rupe din nou tăcerea.

— Cum te cheamă?

Ochii lui alunecă înapoi la ea.

— De ce ar trebui să mă numesc cumva?

— Toate lucrurile au nume, spune ea. Numele au un rost. Numele au putere. Ea își înclină paharul spre el. Știi asta, altfel nu l-ai fi furat pe al meu.

Un zâmbet îi ridică un colț al gurii, lupesc, amuzant.

— Dacă este așa, zice el, și numele au putere, de ce să ți-l spun pe al meu?

— Fiindcă trebuie să îți zic cumva, să dau un nume feței tale în mintea mea. Acum am doar blesteme pentru tine.

Întunericului nu pare să-i pese.

— Spune-mi cum vrei, mi-e totuna. Cum îi spuneai străinului în jurnalele tale? Bărbatului după care m-ai modelat?

— Tu te-ai modelat ca să îți bați joc de mine și aș prefera să fi luat orice altă formă.

— Vezi violență în fiecare gest, spune el, trecându-și degetul mare peste pahar. Eu m-am modelat pentru a-ți face plăcere. A te face să te simți confortabil.

Ea simte furia ridicându-i-se în piept.

— Ai stricat singurul lucru pe care îl aveam.

— Cât de trist că aveai doar visuri.

Ea își înfrânează pornirea de a arunca un pahar spre el, știind că nu ar ajuta la nimic. În schimb, se uită la servitorul de lângă perete și ridică paharul ca el să îl umple. Dar servitorul nu se mișcă – niciunul nu se mișcă. Sunt mișcați de voința lui, nu de a ei. Așa că ea se ridică și ia sticla.

— Cum îl chema pe străinul tău?

Ea se întoarce la locul ei, își umple iar paharul, se concentrează pe cele o mie de bule sclipitoare care se ridică în mijlocul lui.

— Nu avea nume, zice ea.

Este o minciună, firește, iar întunericul o privește de parcă ar ști asta.

Adevărul este că a încercat o duzină de nume de-a lungul anilor – Michel, Jean, Nicolas, Henri, Vincent – și niciunul nu i se potrivise. Apoi, într-o noapte, iată-l picurându-i de pe limbă, când era ghemuită în pat, învăluită de imaginea lui lângă ea, cu degetele lui lungi în părul ei. Numele îi apăruse pe buze, simplu ca o respirație, natural ca aerul.

Luc.

În mintea ei, venea de la Lucien, dar acum, că stă vizavi de umbra lui, de șarada aceea, ironia este ca o băutură prea fierbinte, ca un tăciune care îi arde în piept.

Luc.

De la Lucifer.

Cuvintele vibrează prin ea, purtate ca o adiere.

Sunt diavolul sau întunericul?

Nu știe, nu va ști niciodată, dar numele e deja distrus. Așa că poate să-l aibă.

— Luc, murmură ea.

Umbra zâmbește, o imitație crudă a bucuriei, și își ridică băutura ca într-un toast.

— Luc să fie.

Addie își golește din nou paharul, agățându-se de amețeala pe care i-o provoacă băutura. Efectele nu vor dura, firește, ea își simte simțurile luptându-se să își revină, după fiecare pahar, dar insistă, hotărâtă să le învingă, cel puțin pentru o vreme.

— Te urăsc, spune ea.

— Ah, Adeline. El lasă jos paharul. Fără mine, unde ai fi acum?

El vorbește și rotește între degete piciorul subțire al paharului, și în reflexia sa fațetată ea vede o altă viață – viața ei și totuși nu a ei –, o versiune în care Adeline nu a fugit în pădure la apus, în timp ce se adunau nuntașii, și nu a chemat întunericul să o elibereze.

În pahar, se vede pe ea, așa cum era, așa cum ar fi putut fi, cu copiii lui Roger alături și un bebeluș nou pe șold, cu chipul ei familiar îngălbenit de osteneală. Addie se vede alături de el, în pat, cu un spațiu rece între corpurile lor, se vede aplecată peste vatră, așa cum o văzuse mereu pe mama ei, cu aceleași riduri, cu degetele durând-o prea tare să poată coase rupturile hainelor, prea tare ca să-și poată ține creioanele în mână. Se vede ofilindu-se pe vița vieții și urmând pașii scurți, atât de cunoscuți fiecărei persoane din Villon, drumul îngust din leagăn în coșciug – bisericuța o așteaptă, tăcută și cenușie, ca o piatră de mormânt.

Addie vede totul și este bucuroasă că întunericul nu o întreabă dacă ar vrea să se întoarcă, să schimbe ce trăiește acum cu viața aceea, pentru că, în ciuda suferinței, nebuniei, pierderii, foamei și durerii, pe ea tot o scârbește vederea imaginilor din sticlă.

Cina s-a terminat, iar servitorii casei stau în umbră, așteptând indicațiile stăpânului. Deși au capetele plecate și fețele golite de expresie, nu se poate abține să nu-i considere ostatici.

— Aș vrea să-i trimiți de aici.

— Nu mai ai dorințe disponibile, spune el.

Dar Addie îl privește în ochi și îi susține privirea – este mai ușor, acum că are un nume, să îl considere om, și oamenii pot fi provocați – și, după o clipă, întunericul oftează și se întoarce spre cel mai apropiat servitor, spunându-i să deschidă o sticlă pentru ei și să plece.

Acum sunt singuri, iar camera pare mai mică decât fusese înainte.

— Uite, zice Luc.

— Când marchizul și soția lui vor reveni acasă și-i vor găsi pe servitori beți, aceștia vor avea de suferit.

— Și cineva va fi învinuit, mă întreb, pentru bomboanele de ciocolată care lipsesc din camera stăpânei? Sau pentru halatul albastru? Crezi că nu suferă nimeni când tu furi?

Addie se zbârlește, iar căldura îi atacă obrajii.

— Nu mi-ai dat de *ales*.

— Ți-am dat ce mi-ai cerut, Adeline. Timp fără restricții. Viață fără restricții.

— M-ai blestemat să fiu uitată.

— Ai cerut libertate. Mai mare libertate decât asta nu există. Te poţi mişca prin lume nestingherită. Fără legături.

— Nu mai pretinde că mi-ai oferit bunătate, nu cruzime.

— Am făcut un *târg*.

Mâna lui izbeşte masa când spune asta, iar iritarea îi sticleşte galben în privire, scurt, ca un fulger.

— Ai venit la mine. Te-ai milogit. Ai implorat. Ai ales cuvintele. Eu am ales condiţiile. Nu se mai poate face nimic. Dar, dacă te-ai săturat să mergi înainte, trebuie doar să spui.

Iat-o din nou: ura, atât de uşor de păstrat.

— A fost o greşeală să mă blestemi. Limba i se dezleagă şi nu ştie dacă e de la şampanie sau de la prezenţa lui îndelungată, de la obişnuinţa care se instalează în timp, ca un corp ce se obişnuieşte cu o baie prea fierbinte. Dacă îmi ofereai ce am cerut, m-aş fi stins, cu timpul, m-aş fi săturat de viaţă şi amândoi am fi câştigat. Dar acum, indiferent cât aş fi de ostenită, nu îţi voi da *niciodată* acest suflet.

El zâmbeşte.

— Eşti încăpăţânată. Dar până şi pietrele se fărâmiţează.

Addie se apleacă spre el.

— Te crezi o pisică jucându-se cu prada. Dar eu nu sunt şoarece şi nu voi deveni cina ta.

— Chiar sper că nu. A trecut multă vreme de când am fost provocat.

Un joc. Pentru el, *totul* este un joc.

— Mă subestimezi.

— Serios? spune el ridicând dintr-o sprânceană neagră şi sorbind din pahar. Vom vedea.

— Da, zice Addie, luând şi ea paharul. Vom vedea.

În seara asta el i-a oferit un dar, deşi ea se îndoieşte că ştie. Timpul nu are chip, nici formă, nimic cu care să te lupţi. Dar, prin zâmbetul lui batjocoritor şi cuvintele care se joacă, întunericul i-a oferit singurul lucru de care are nevoie: un duşman.

Acum se trasează liniile de luptă.

Primul foc s-o fi tras la Villon, când el i-a furat viaţa şi sufletul, dar acum începe războiul.

New York City

13 martie 2014

XI

Îl urmează pe Henry într-un bar care e prea aglomerat, prea zgomotos.

Toate barurile din Brooklyn sunt așa, cu prea puțin spațiu pentru prea multe trupuri, iar *Negustorul* nu pare să facă excepție, nici măcar într-o joi. Addie și Henry stau înghesuiți într-o curte interioară îngustă, din spate, sub o streașină, dar ea tot trebuie să se aplece ca să-i audă vocea în acea gălăgie.

— De unde ești? începe ea.

— Din Newburgh[14]. Tu?

— Din Villon-sur-Sarthe, spune ea.

Cuvintele îi ard gâtul.

— Franța? Nu ai accent.

— M-am tot mutat.

Împart cartofi prăjiți și două beri la *happy hour*, pentru că, explică el, jobul de librar nu e chiar atât de bine plătit. Addie își dorește să poată intra în local și să aducă niște băuturi ca lumea, dar i-a zis deja minciuna cu portofelul și nu vrea să mai apeleze la alte trucuri, nu după întâmplarea cu *Odiseea*.

În plus, se teme.

Se teme să îl lase să plece.

Se teme să îl piardă din vedere.

Orice ar fi, un impuls, o greșeală, un vis frumos sau un noroc imposibil, se teme să îi dea drumul. Să îl lase să plece.

---

14 Oraș din statul american New York, diviziunea administrativă Orange (n. trad.)

Un pas greşit şi se va trezi. Un pas greşit şi firul se va rupe, blestemul va reveni şi totul se va termina, iar Henry nu va mai fi şi ea va rămâne iar singură.

Se obligă să revină în prezent. Să se bucure cât mai poate. Nu e posibil să dureze. Dar acum şi aici...

— Un bănuţ pentru gândurile tale, strigă el peste zgomotul mulţimii.

Ea zâmbeşte.

— Abia aştept vara.

Nu e o minciună. A fost o primăvară lungă şi umedă, iar ea s-a săturat de frig. Vara înseamnă zile fierbinţi şi nopţi în care căldura rămâne. Vara înseamnă încă un an de viaţă. Încă un an fără...

— Dacă ai putea avea un lucru, o întrerupe Henry, care ar fi acela?

O priveşte atent, de parc-ar fi o carte, nu o persoană. Ceva de citit. Ea se uită la el ca la o stafie. Un miracol. Un lucru imposibil.

Asta, se gândeşte ea, dar îşi ridică halba goală şi spune:

— Încă o bere.

XII

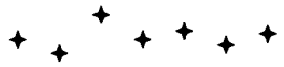

Addie își poate povesti fiecare secundă din viață, dar în seara aceea, cu Henry, momentele par să se topească. Timpul alunecă pe lângă ei pe când frecventează mai multe baruri, *happy hour* devine cină, apoi aperitive târziu în noapte, și de fiecare dată când ajung în momentul în care seara se bifurcă și un drum duce spre alte căi separate, iar altul continuă mai departe, împreună, ei îl aleg pe al doilea.

Stau împreună, fiecare așteptând să spună celălalt „Se face târziu", sau „Ar trebui să plec", sau „Ne mai vedem". E ca un pact nerostit, prin care nu doresc să rupă ce s-a creat între ei, iar ea știe de ce îi este frică să rupă firul, însă e uimită de motivele lui Henry. Se miră că îi citește singurătatea în ochi. Se miră de căldura cu care îl privesc barmanii și alți clienți, pe care el nu pare să o remarce.

Apoi e aproape miezul nopții și ei mănâncă pizza ieftină, mergând alături prin cea dintâi noapte caldă a primăverii, cu norii întinzându-se deasupra lor, joși, luminați de lună.

Addie ridică privirea, la fel și Henry și, pentru o clipă, doar pentru o clipă, el pare copleșitor de trist.

— Mi-e dor de stele, spune el.

— Și mie, confirmă Addie, iar privirea lui se întoarce spre ea, însoțită de un zâmbet.

— Cine ești?

Ochii lui au devenit sticloși, iar felul în care spune „cine" aduce a „cum", mai puțin o întrebare despre cine este, cât una despre cum de se află acolo, și ea vrea să îl întrebe același lucru, dar are un motiv întemeiat, pe când el este doar nițel beat.

Și perfect obișnuit.

Dar *nu poate* fi obișnuit.

Pentru că oamenii obișnuiți nu își amintesc de ea.

Au ajuns la metrou. Henry se oprește.

— Eu iau metroul.

Mâna lui se desprinde dintr-a ei și, iat-o, frica familiară de sfârșituri, de ceva care devine nimic, de momente nescrise și amintiri șterse. Addie nu vrea ca noaptea să se termine. Nu vrea ca vraja să se rupă. Nu vrea...

— Aș vrea să te revăd, spune Henry.

Speranța îi umple pieptul până când începe să o doară. A auzit acele cuvinte de o sută de ori, dar, pentru prima dată, i se par reale. Posibile.

— Și eu vreau să mă revezi.

Henry zâmbește, genul de zâmbet care acoperă tot chipul. Își scoate mobilul și Addie simte că o ia cu amețeală. Îi spune că telefonul ei este stricat, când adevărul e că n-a avut niciodată nevoie de el. Chiar dacă ar fi avut pe cine să sune, nu ar fi putut. Degetele ei ar fi alunecat inutil pe ecran. Nu are nici e-mail, pentru că nu poate trimite mesaje de niciun fel, ca urmare a părții blestemului care o împiedică să scrie.

— Nu știam că poți exista fără să ai telefon.

— Sunt de modă veche, zice ea.

Henry se oferă să se ducă la ea acasă, a doua zi. Unde locuiește? Lui Addie i se pare că universul își bate joc de ea.

— Stau la o prietenă, cât e plecată din oraș, spune ea. Nu vrei să ne vedem la anticariat?

El încuviințează.

— Așa să fie, răspunde tânărul.

— Sâmbătă?

— Sâmbătă.

— Să nu dispari.

Addie râde ușor. Apoi el dă să plece, are deja un picior pe prima treaptă a scărilor, și o cuprinde panica.

— Așteaptă, zice ea. Trebuie să-ți spun ceva.

— Doamne, mârâie Henry. Ai pe cineva.

Inelul îi arde buzunarul.

— Nu.

— Ești de la CIA și pleci mâine într-o misiune supersecretă.

— Nu, râde Addie.

— Atunci...

— De fapt, nu mă numesc Eve.

El se dă înapoi, confuz.

— OK...

Nu știe dacă-l poate rosti, dacă blestemul îi va permite, dar trebuie să încerce.

— Nu ți-am spus numele meu adevărat pentru că... în fine, e complicat. Dar îmi placi și aș vrea să îl știi, să îl afli de la mine.

Henry se îndreaptă de spate.

— Care este?

— Este A...

Sunetul se blochează, pentru o secundă doar, ca un mușchi înțepenit pentru că nu a mai fost folosit de multă vreme. Ca un cep ruginit. Apoi îi scapă de pe buze.

— Addie. Înghite în sec. Mă numesc Addie.

Numele atârnă în aer, între ei.

Henry zâmbește.

— Atunci noapte bună, Addie.

Pur și simplu.

Două silabe care picură de pe o limbă.

Este cel mai frumos sunet pe care ea l-a auzit. Vrea să îl ia în brațe, să îl audă rostit iar și iar, cuvântul imposibil care o umple precum aerul, o face să se simtă solidă.

Adevărată.

— Noapte bună, Henry, spune Addie, dorindu-și ca el să se întoarcă și apoi să plece, pentru că ea nu se simte în stare să se miște.

Stă acolo, parcă a prins rădăcini în acel loc, în capul scărilor care coboară spre peroane, până când el dispare, apoi își ține respirația și așteaptă să audă cum se rupe firul, cum lumea se scutură și își recapătă forma, așteaptă teama și pierderea și recunoașterea că a fost doar o eroare cosmică, o greșeală, că s-a terminat și că nu se va mai întâmpla.

Dar nu simte nimic de genul ăsta.

Simte doar bucurie și speranță.

Călcâiele cizmei lovesc ritmic caldarâmul străzii și, chiar și după toți acești ani, aproape că se așteaptă ca o a doua pereche de încălțări să

lovească asfaltul lângă ale ei. Să-i audă vocea blândă, dulce, batjocoritoare. Dar nu e nicio umbră lângă ea, nu în seara asta.

Seara e liniştită, ea e singură, dar, pentru prima dată, nu se simte singură.

Noapte bună, Addie, a zis Henry, iar Addie nu poate să nu se întrebe dacă a rupt vraja cumva.

Zâmbeşte şi îşi şopteşte:

— Noapte bună, Ad...

Dar blestemul o strânge de gât, iar numele i se blochează acolo, ca întotdeauna.

Şi totuşi.

Şi totuşi.

Noapte bună, Addie.

De trei sute de ani testează limitele târgului încheiat, găseşte locuri în care cedează, ocolişuri subtile ale gratiilor, dar nicio cale de scăpare.

Şi totuşi.

Cumva, imposibil, Henry a găsit o cale să *intre*.

Cumva, îşi aminteşte de ea.

Cum? Cum? Întrebarea bubuie în ritmul inimii ei, dar lui Addie nu îi pasă.

Acum păstrează sunetul numelui ei, numele ei adevărat, pe buzele altei persoane, şi este suficient, îndeajuns, suficient.

Paris, Franța
29 iulie 1720

XIII

Decorul este pregătit, la fel și locurile la masă.

Addie netezește fața de masă, aranjează farfuriile din porțelan, cupele – nu din cristal, ci din sticlă – și scoate cina din coș. Nu are cinci feluri de mâncare, nu este servită de mâini fermecate, dar este proaspătă și delicioasă. Franzelă caldă încă, brânză, o terină de porc. O sticlă de vin roșu. Este mândră de ce a strâns, dar și mai mândră că nu a avut ajutorul magiei, exceptând blestemul, ca să le adune, că nu a poruncit ca toate astea să apară pur și simplu printr-un cuvânt, dintr-o privire.

Nu e doar masa.

Este întreaga cameră. Nu e furată. Nu e cocioabă de cerșetori. Este un loc pe care-l numește al său, deocamdată. I-a luat două luni să îl găsească, două săptămâni să îl repare, dar a meritat. Din afară, nu arată cine știe ce: sticlă crăpată și lemn noduros. Și este adevărat: caturile de jos sunt deteriorate, găzduiesc doar rozătoare și câte o pisică ocazională, iar iarna sunt pline de trupuri care-și caută orice fel de adăpost, însă acum e miezul verii și săracii orașului se înghesuie pe străzi, iar Addie și-a revendicat etajul. A blocat scările cu scânduri și și-a croit drum în interior printr-o fereastră, ca o copilă într-o casă din copac. Este o intrare neconvențională, dar merită pentru camera de dincolo de ea, pe care a făcut-o să devină acasă.

Are un pat cu multe pături, un cufăr plin cu haine furate. Pervazul este plin de tinichele, din sticlă, porțelan și os, adunate și asamblate ca un șir de păsări improvizate.

În mijlocul cămăruței, o pereche de scaune sunt așezate în fața unei mese acoperite cu o față de masă deschisă la culoare. În centru se află un buchet de flori, culese noaptea dintr-o grădină regală și strecurate între fuste. Addie știe că nu va dura nimic – nu durează niciodată. O adiere îi va fura totemurile de la geam; va fi incendiu sau inundație; podeaua va ceda sau casa ei secretă va fi găsită și însușită de altcineva.

Dar a păzit toate piesele în ultima lună, le-a strâns și le-a aranjat una câte una, ca să arate a viață, și, ca să fie sinceră, nu sunt doar pentru ea.

Sunt pentru întuneric.

Pentru *Luc*.

Sau, mai degrabă, sunt pentru a-i face în ciudă, pentru a-i dovedi că trăiește și că este liberă. Că Addie nu îi va permite să o mai controleze, să o mai batjocorească prin mila lui.

Prima rundă i-a aparținut întunericului, dar a doua este a ei.

Așa că și-a făcut o casă și a pregătit-o pentru companie, și-a prins părul și s-a îmbrăcat în mătase ruginie, culoarea frunzelor de toamnă, chiar s-a strâns într-un corset, deși urăște balenele.

A avut un an în care a plănuit, și-a conturat postura pe care o va adopta, iar cât aranjează camera răsucește spini în minte, își ascute armele discursului. Își imaginează cum va împunge el, cum va para ea, felul în care ochii lui se vor lumina sau se vor înnegura, după fluxul și refluxul conversației.

Ți-au crescut colții, a spus el, iar Addie îi va arăta cât sunt de ascuțiți.

Acum soarele a apus, și nu-i mai rămâne decât să aștepte. Trece o oră, iar stomacul ei chiorăie de poftă, în timp ce pâinea se răcește în pânza ei, dar nu își permite să mănânce. Se sprijină de geam și privește orașul, luminile felinarelor care se aprind.

El nu vine.

Ea își toarnă un pahar de vin și se plimbă, iar lumânările furate picură și ceara se adună pe fața de masă, și noaptea se lasă tot mai greu, se face târziu, apoi iar devreme.

El tot nu vine.

Lumânările se sting, iar Addie stă pe întuneric și înțelege.

A trecut noaptea, primele semne ale dimineții se strecoară pe cer și este deja mâine, aniversarea lor s-a sfârșit, și din cinci ani s-au făcut șase fără prezența lui, fără chipul lui, fără să o întrebe dacă s-a săturat, și lumea alunecă, pentru că este nedrept, este o înșelătorie, este ceva greșit.

Ar fi trebuit să vină. Așa e dansul lor. Nu îl *voia* acolo, nu l-a vrut niciodată, dar *se aștepta* la el, el *a făcut-o* să se aștepte. I-a oferit

un prag, o punte îngustă a speranței, pentru că îl urăște, dar un lucru detestat tot e *ceva*. Singurul lucru pe care-l are.

Asta e și ideea.

Motivul paharului gol, al farfuriei curate, al scaunului nemișcat.

Se uită pe geam și își amintește privirea din ochii lui când au toastat, conturul buzelor lui când i-au declarat război, și își dă seama ce nesăbuită este și cât de ușor mușcă din momeală.

Dintr-odată, tabloul i se pare jalnic și Addie nu mai suportă îl privească, nu mai poate respira în mătasea ei ruginie. Rupe șnururile corsetului, își smulge agrafele din păr, se eliberează din rochie, trântește tot ce e pe masă și sparge sticla deja goală izbind-o de perete.

Sticla îi mușcă mâna, iar durerea e ascuțită și reală, arsura bruscă fără cicatrice, dar nu îi pasă. În câteva clipe, tăieturile se vor închide. Paharele și sticla sunt întregi. Cândva, a crezut că e o binecuvântare această incapacitate de a sparge, dar acum neputința o scoate din minți.

Strică toate lucrurile doar pentru a le privi refăcându-se batjocoritor, revenind ca un decor la începutul piesei.

Addie urlă.

Furia fierbe înăuntrul ei, clocotește, furie pe Luc, pe ea însăși, dar se transformă în teamă, în durere, în teroare, pentru că trebuie să se confrunte cu un alt an de una singură, un an fără să își audă numele, fără să se vadă în ochii nimănui, fără o noapte de pauză de la acest blestem, un an, sau cinci, sau zece, și își dă seama cât de mult se baza pe asta, pe promisiunea prezenței lui, pentru că, fără ea, se prăbușește.

Cade pe podea, între ruinele nopții.

Vor trece ani până când va vedea marea, cu valurile izbindu-se de stânci albe, colțuroase, și atunci își va aminti cuvintele lui Luc.

Chiar și pietrele se fărâmițează.

Addie adoarme chiar după ce se crapă de ziuă, dar este un somn agitat și scurt și plin de coșmaruri, iar când se trezește și vede soarele sus, pe cerul Parisului, nu îi vine să se ridice. Doarme toată ziua și jumătate din noapte, și când se trezește, lucrul acela frânt din ea s-a reparat, ca un os rupt urât, iar tot ce era moale a devenit dur.

— Ajunge, își spune, ridicându-se în picioare. Ajunge, repetă, mâncând pâinea veche, brânza înmuiată de căldură.

Ajunge.

Vor mai fi nopți întunecate, firește, și zori cumplite, iar hotărârea ei va slăbi mereu când zilele se lungesc, iar aniversarea se apropie și speranța înșelătoare se strecoară ca un curent de aer. Dar durerea a pălit, înlocuită de o furie încăpățânată, și se decide să o reaprindă, să apere și să hrănească flacăra până când e nevoie de mai mult de o răsuflare ca să o stingă.

New York City
13 martie 2014

XIV

Henry Strauss merge pe jos spre casă, singur, pe întuneric.

Addie, se gândește, gustând numele.

Addie, care l-a privit și a văzut un băiat cu părul negru, ochi blânzi și un chip sincer.

Nimic mai mult. Nimic altceva.

Se iscă un vânt rece și el își trage haina mai aproape de corp, privește apoi cerul fără stele și zâmbește.

Titlu: Schiță de salon fără nume

Artist: Bernard Rodel

Dată: cca. 1751-1753

Mediu: Peniță cu tuș pe pergament

Locație: Împrumutată de la expoziția Salonul parizian de la British Library

Descriere: O schiță a faimosului salon al lui madame Geoffrin, gemând de siluete în diverse stadii ale conversației și relaxării. Câteva personaje recognoscibile – Rousseau, Voltaire, Diderot – se disting din grup, dar cea mai interesantă incluziune este a celor trei femei care străbat odaia. Una este, cu siguranță, madame Geoffrin. Despre a doua se crede că ar fi Suzanne Necker. Dar a treia, o femeie elegantă, cu chipul pistruiat, rămâne un mister.

Detalii: Pe lângă contribuțiile sale la Enciclopedia lui Diderot, Rodel a fost un realizator de schițe avid și pare să își fi folosit abilitățile de redare în multe dintre participările sale la salonul lui madame Geoffrin. Femeia pistruiată apare în câteva dintre schițele sale, însă nu are niciodată un nume.

Valoare estimată: Neprecizată

PARTEA A TREIA

TREI SUTE DE ANI ȘI TREI CUVINTE

Paris, Franța

29 iulie 1724

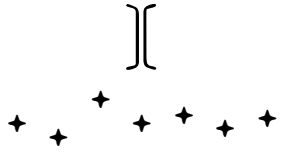

Libertatea e o pereche de pantaloni și o haină cu nasturi.

O tunică bărbătească și un tricorn.

Dacă ea ar fi știut...

Întunericul *pretindea* că îi oferise libertate, dar nu există așa ceva pentru o femeie, nu într-o lume în care ele sunt ferecate în haine și în case, o lume în care doar *bărbații* au dreptul să rătăcească.

Addie țopăie pe stradă, cu un coș furat pe braț. În apropiere, o bătrână stă în cadrul unei uși, scuturând un covor, iar muncitorii stau pe treptele unei cafenele și nici nu clipesc, pentru că nu văd o femeie mergând singură. Văd un tânăr, aproape un copilandru, care se fâțâie în amurg. Nu se gândesc că este scandalos să o vadă plimbându-se. Nu se gândesc la nimic.

Addie și-ar fi putut păstra sufletul și ar fi putut cere doar aceste haine.

Au trecut patru ani fără nicio vizită a întunericului.

Patru ani și, în zorile fiecăruia, ea jură că nu își va risipi timpul pe care-l are așteptând. Dar este o promisiune pe care nu o poate respecta. În ciuda eforturilor sale, Addie este ca un ceas întors tot mai mult, pe măsură ce ziua se apropie, un arc răsucit care nu se poate destinde înainte de zori. Și nici atunci, pentru că relaxarea este mai degrabă resemnare decât ușurare, fiindcă știe că o va lua de la capăt.

Patru ani.

Patru ierni, patru veri, patru nopți fără vizite.

Celelalte zile și nopți măcar sunt ale ei, să le petreacă așa cum poftește, dar oricum ar încerca să își petreacă timpul, acesta îi aparține lui Luc, chiar și când nu este acolo.

Și totuși, nu vrea să îl declare pierdut, să sacrifice orele de parcă ar fi deja pierdute, deja ale lui.

Addie trece pe lângă un grup de bărbați și își atinge borul pălăriei, salutându-i, folosindu-se de acest gest pentru a-și trage mai jos tricornul.

Ziua încă nu a cedat în faţa nopţii, iar în lumina lungă a verii ea are grijă să păstreze distanţa, ştiind că iluzia se va clătina la o privire mai atentă. Ar fi putut aştepta încă un ceas, să fie la adăpostul vălului nopţii, dar adevărul este că nu mai putea îndura liniştea şi secundele care se târau.

Nu şi în noaptea asta.

În noaptea asta a decis să îşi sărbătorească libertatea.

Să urce în vârful catedralei Notre-Dame şi să facă un picnic acolo, cu oraşul la picioare.

Coşul îi flutură pe braţ, plin de mâncare. Degetele i-au devenit iscusite şi rapide, după atâta practică, şi a petrecut câteva zile organizând un ospăţ: o franzelă, carne afumată, brânză, chiar şi un borcănel de miere care îi încape în palmă.

Mierea este o indulgenţă pe care Addie nu şi-a mai permis-o de când trăia în Villon, când tatăl lui Isabelle avea un şir de stupi şi storcea substanţa de culoarea chihlimbarului pentru târguri, lăsându-le fagurii, pe care-i sugeau până când degetele li se pătau cu dulceaţă. Acum îşi ridică belşugul în lumina care scade şi lasă soarele care apune să transforme bucatele în aur.

Bărbatul apare de nicăieri.

Un umăr o loveşte în braţ, iar borcănelul preţios îi alunecă din mână şi se face ţăndări pe dalele străzii şi, pentru o secundă, Addie se gândeşte că este atacată sau jefuită, dar străinul deja bâlbâie nişte scuze.

— Nesăbuitule, sâsâie ea, ridicând privirea de la siropul auriu, acum scânteind ca sticla, la bărbatul care i-a pricinuit pierderea.

Este tânăr, adorabil, cu pomeţi înalţi şi părul de culoarea mierii pierdute.

Însoţitorii lui sunt mai în spate, izbucnesc în urale la greşeala lui – au aerul fericit al celor care-şi încep petrecerile la amiază –, dar tânărul roşeşte cumplit, cu siguranţă stânjenit.

— Scuzele mele sincere, începe el, dar apoi faţa i se transformă.

Mai întâi de uimire, apoi de amuzament, şi ea îşi dă seama prea târziu cât de aproape se află, cât de limpede i s-a luminat ei faţa. Îşi dă seama prea târziu că el a văzut prin iluzia pe care ea a creat-o, că mâna lui e încă pe mâneca ei şi, pentru moment, se teme că o va da de gol.

Dar, când tovarăşii lui îi strigă să se grăbească, le spune să o ia înainte, şi acum sunt singuri pe străduţa pietruită, iar Addie este gata să se tragă din atingerea lui şi să fugă. Pe chipul lui nu vede însă nicio ameninţare, ci doar o încântare ciudată.

— Dă-mi drumul, spune ea coborând vocea, iar asta pare să îl încânte și mai mult, chiar dacă-i eliberează brațul cu viteza unuia care s-a ars.

— Scuze, repetă el, am uitat de mine. Apoi, cu un rânjet obraznic: Se pare că și tu.

— Chiar deloc, răspunde ea, cu degetele plutind spre cuțitul scurt pe care-l ține în coș. M-am rătăcit intenționat.

Zâmbetul se adâncește, iar el coboară privirea și vede mierea de pe jos. Clatină din cap.

— Trebuie să mă revanșez, spune bărbatul.

Ea este pe cale să îi spună să nu se deranjeze, că e în regulă, când el își înalță capul spre drum și zice „Aha", apoi o ia de braț, de parcă ar fi deja prieteni.

— Haide, zice el, conducând-o spre cafeneaua de la colț.

Ea nu a intrat niciodată într-o cafenea, nu a fost niciodată suficient de îndrăzneață, nu singură, nu cu o deghizare atât de fragilă. Dar el o trage înăuntru de parcă ar fi cel mai firesc lucru și în ultima clipă o ia de după umeri cu brațul, iar greutatea i se pare atât de bruscă și de intimă, încât e pe cale să se retragă înainte să-i surprindă zâmbetul și își dă seama că el a transformat totul într-un joc și că s-a pus în slujba secretului ei.

În interior, cafeneaua este un loc plin de viață și de energie, cu voci suprapuse și un miros dens, de fum.

— Ai grijă, spune el, cu o privire amuzată. Stai aproape de mine și ține capul plecat, altfel vom fi descoperiți.

Îl urmează la tejghea, unde el comandă două căni deloc adânci, cu un conținut subțire și negru precum cerneala.

— Stai aici, spune el, lângă perete, unde lumina nu e foarte puternică.

Se așază într-un colț, iar el pune cănile între ei, cu un gest agitat, și îi spune că este cafea. A auzit despre asta, firește, e ultima modă la Paris, dar, când duce porțelanul la buze și ia o înghițitură, este dezamăgită.

Este închisă la culoare, tare și amară, la fel ca bomboanele de ciocolată pe care le-a gustat cu ani în urmă, doar că nu are nici urmă de dulceață. Dar băiatul o privește lung, nerăbdător ca un cățeluș, iar ea zâmbește și înghite, ține cana în mână și se uită pe sub borul pălăriei, studiind mesele la care stau bărbați, unii cu capetele apropiate, alții râzând, jucând cărți sau trecându-și de la unul la altul teancuri de hârtii. Îi privește și se miră iar că lumea le este deschisă și pot depăși atât de ușor granițele.

Atenția i se îndreaptă înapoi la însoțitorul său, care o privește cu aceeași fascinație.

— La ce te gândești? o întreabă el.

Fără introducere, fără adresări formale. Pur și simplu se aruncă în conversație, de parcă s-ar cunoaște de ani buni, și nu de câteva minute.

— Mă gândeam, zice ea, că trebuie să fie foarte ușor să fii bărbat.

— De aceea te deghizezi?

— De aceea și pentru că urăsc corsetele.

El râde, atât de sincer, încât Addie simte că îi înflorește un zâmbet pe buze.

— Ai un nume? întreabă el, iar ea nu știe dacă o întreabă de al ei sau de al deghizării, așa că se decide să fie „Thomas" și îl privește întorcând numele pe toate fețele, ca pe un fruct.

— Thomas, murmură el. Mă bucur să te cunosc. Eu sunt Remy Laurent.

— Remy, repetă ea, gustându-i blândețea, vocala accentuată.

I se potrivește, mai mult decât i s-a potrivit ei vreodată *Adeline*. Este tânăr și dulce și o va bântui, la fel ca toate numele, plutind ca niște mere într-un pârâu. Oricâți bărbați va mai cunoaște, *Remy* i-l va aminti mereu pe el, pe băiatul acela voios – genul pe care, dacă ar fi avut șansa, l-ar fi iubit.

Mai ia o gură, atentă să nu țină cana prea delicat, să se sprijine în cot și să stea în felul nonșalant al bărbaților când nu se așteaptă să îi privească nimeni.

— Extraordinar, se minunează el. Mi-ai studiat cu atenție genul.

— Serios?

— Ești o imitatoare foarte pricepută.

Addie i-ar putea spune că a avut timp să exerseze, că a devenit un fel de joc, de-a lungul anilor, un fel de distracție. Că a adăugat deja vreo duzină de personaje și că știe perfect diferențele dintre o ducesă și o marchiză, dintre un docher și un negustor. Dar zice numai:

— Cu toții avem nevoie de moduri în care să ne petrecem timpul.

Râde iar și iar, ridică și cana, dar apoi, între o înghițitură și următoarea, atenția lui Remy străbate încăperea și aterizează pe ceva șocant. Se înecă și se înroșește.

— Ce este? întreabă ea. Ești bine?

Remy tușește, aproape scăpând cana când face un gest spre ușă, pe care tocmai intră un bărbat.

— Îl cunoşti? întreabă ea.

Remy bolboroseşte:

— Tu nu? Este *monsieur* Voltaire!

Ea clatină uşor din cap. Numele nu îi spune nimic.

Remy scoate un pachet din haină. Este o cărţulie subţire, cu ceva imprimat pe copertă. Ea se încruntă văzând titlul cursiv şi reuşeşte să citească doar jumătate din litere, când Remy deschide cartea şi îi arată un zid de cuvinte, scrise cu cerneală neagră, elegantă. A trecut mult de când încercase tatăl ei să o înveţe, iar acelea erau doar litere.

Remy o priveşte studiind pagina.

— Poţi să citeşti?

— Cunosc literele, recunoaşte ea, dar nu am suficientă educaţie să înţeleg mare lucru. Iar când reuşesc să citesc un rând, cred că i-am pierdut sensul.

Remy clatină din cap.

— Mi se pare o crimă că femeile nu sunt educate la fel ca bărbaţii. De ce să trăieşti într-o lume fără lectură, eu nu înţeleg! O viaţă fără poeme, fără piese de teatru, fără filosofi! Shakespeare, Socrate, să nu mai zic de Descartes!

— Asta-i tot? îl tachinează ea.

— Şi Voltaire, continuă el. Fireşte, Voltaire. Eseuri, *romane*.

Ea nu cunoaşte cuvântul.

— Este o singură poveste lungă, îi explică el, complet inventată. Plină de romantism, sau comedie, sau aventură.

Ea se gândeşte la poveştile spuse de tatăl ei, la cele ţesute de Estele despre zeii cei vechi. Dar *romanul* ăsta, de care-i spune Remy, pare a cuprinde mult mai mult. Îşi trece degetele peste pagina cărţuliei, dar atenţia ei este asupra lui Remy, iar a lui, deocamdată, asupra lu Voltaire.

— Nu ai de gând să faci cunoştinţă cu el?

Privirea lui Remy se întoarce spre ea, oripilată.

— Nu, nu, nu în seara asta. Este mai bine aşa – gândeşte-te numai ce poveste ar ieşi! Se aşază iar, strălucind de bucurie. Vezi, de asta iubesc eu Parisul.

— Deci nu eşti de aici.

— Dar este cineva? Nu, sunt din Rennes. Dintr-o familie de tipografi. Sunt fiul cel mai mic, iar tatăl meu a făcut greşeala de a mă trimite la şcoală şi, cu cât citeam mai mult, cu atât gândeam mai mult, iar cu cât gândeam mai mult, cu atât ştiam că locul meu e în Paris.

— Familia ta nu s-a supărat?

— Ba da, bineînțeles! Dar trebuia să vin. Aici sunt toți marii gânditori. Aici locuiesc visătorii. Aici este inima lumii, și capul, și schimbarea. Lumina îi dansează în ochi. Viața e atât de scurtă și, în fiecare seară, la Rennes, zăceam în pat și mă gândeam că a mai trecut o zi și cine știe cât de puține mai urmează.

Este aceeași teamă care a gonit-o pe ea în pădure, în noaptea aceea, aceeași nevoie care a îndemnat-o și pe ea să își schimbe soarta.

— Așa că iată-mă, spune el. N-aș vrea să fiu în altă parte. Nu-i minunat?

Addie se gândește la vitralii și la ușile încuiate, la grădini, la porțile din jurul lor.

— S-ar putea.

— Ah, mă consideri un idealist.

Addie își duce cafeaua la buze.

— Cred că este mai ușor dacă ești bărbat.

— Ah, așa este, recunoaște el și face un semn spre ținuta ei. Și totuși, spune el rânjind, nu mi se pare că ți se poate pune limite ușor. *Aut viam invenium aut faciam*, ca să zic așa.

Încă nu știe latină, iar el nu îi traduce, dar, peste un deceniu, va căuta cuvintele și va afla ce înseamnă.

Găsește-ți drumul sau croiește-ți singur drum.

Atunci va zâmbi, umbra unui zâmbet pe care el a reușit să i-l smulgă în seara asta.

El roșește.

— Cred că te plictisesc.

— Deloc, ripostează ea. Spune-mi, câștigă bine un gânditor?

Pe el îl apucă râsul.

— Nu foarte bine. Dar sunt fiul tatălui meu.

Își întinde mâinile, cu palmele în sus, iar ea remarcă urma cernelii pe ele, pătându-i degetele, așa cum pe ale ei le păta cândva cărbunele.

— E o meserie bună, spune el.

Dar, dincolo de cuvintele lui, se aude un zgomot ușor: îi chiorăie stomacul.

Addie aproape că a uitat de borcanul spart, de mierea pierdută. Dar restul festinului e încă la picioarele ei.

— Ai fost vreodată în catedrala Notre-Dame?

New York City
15 martie 2014

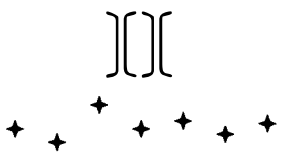

După atâţia ani, Addie crezuse că va ajunge la un compromis cu timpul.

Crezuse că se împăcase cu el – sau că găsiseră o cale de a coexista –, nu erau prieteni, în niciun caz, dar nici duşmani nu mai erau.

Şi totuşi, perioada dintre joi noaptea şi sâmbătă după-amiază este nemiloasă, iar fiecare secundă este socotită cu grija unei bătrâne care-şi numără banii de pâine. Nici măcar o dată nu pare să se grăbească, nici măcar o dată nu pierde noţiunea lui. Nu pare să îl poată cheltui, risipi sau pierde. Minutele se umflă în jurul ei, un ocean de timp nepotabil între acum şi atunci, între aici şi anticariat, între ea şi Henry.

Şi-a petrecut ultimele două nopţi în Prospect Park, un loc cu două dormitoare, elegant, cu o fereastră franţuzească, ce-i aparţine lui Gerard, un autor de cărţi pentru copii pe care l-a cunoscut într-o iarnă. Un pat foarte mare, un morman de pături, ticăitul hipnotizant al aerotermei – şi totuşi, nu a putut dormi. Nu a putut decât să numere şi să aştepte şi să-şi dorească să fi spus *mâine*, ca să trebuiască să aştepte doar o zi, în loc de două.

Trei sute de ani a reuşit să suporte timpul, dar acum există un prezent şi un viitor, există ceva ce o aşteaptă, e nerăbdătoare să vadă privirea de pe faţa lui Henry, să îşi audă numele pe buzele lui.

Addie face duş până când se răceşte apa, se usucă, îşi coafează părul în trei feluri diferite, se aşază pe blatul de bucătărie, aruncând cereale în aer şi încercând să le prindă pe limbă, cât ceasul de pe perete se mişcă de la 10:13 la 10:14. Addie mârâie. Se întâlneşte cu Henry la 17:00 şi timpul pare că încetineşte cu fiecare minut, iar ea simte că-şi pierde minţile.

A trecut atâta vreme de când a simţit plictiseala asta, incapacitatea de a se concentra, şi durează toată dimineaţa să îşi dea seama că nu e plictisită defel.

E *agitată.*

Agitată, la fel ca *mâine*, un cuvânt pentru lucruri care încă nu s-au întâmplat. Un cuvânt pentru viitor, când n-a avut decât prezent de atâta vreme.

Addie nu e obișnuită să fie agitată.

Nu are motiv să fie dacă e mereu singură, dacă orice moment jenant poate fi șters de o ușă închisă, de un moment de absență, iar fiecare întâlnire e un nou început. *Tabula rasa.*

Ceasul ajunge la 11:00, iar ea decide că nu mai poate sta înăuntru.

Adună cele câteva cereale căzute pe jos, aranjează apartamentul așa cum l-a găsit și se iese în dimineața târzie din Brooklyn. Se fâțâie printre buticuri, disperată după ceva care să-i distragă atenția, creându-și o nouă ținută, pentru că aceea pe care o poartă nu se potrivește. Este cea pe care a purtat-o deja, înainte.

Înainte – alt cuvânt care și-a pierdut sensul.

Addie alege niște blugi deschiși la culoare și o pereche de balerini din mătase neagră, un top cu decolteu, își trage geaca din piele peste el, deși nu se potrivește. Este singura piesă vestimentară la care nu se îndură să renunțe.

Spre deosebire de inel, haina nu se va întoarce.

Addie o lasă pe o fată entuziasmată, dintr-un magazin de cosmetice, să o așeze pe un scaun și să-și petreacă o oră aplicându-i iluminatoare, creioane de ochi și farduri. Când este gata, fața din oglindă este frumoasă, dar de nerecunoscut, culoarea caldă a ochilor căprui s-a răcit, de la umbra din jur, pielea ei e prea netedă, iar cei șapte pistrui sunt ascunși de un fond de ten mat.

Vocea lui Luc se ridică precum ceața.

Aș prefera să văd norii acoperind stelele.

Addie o trimite pe fată să caute ruj corai și, de îndată ce aceasta dispare, își șterge norii.

Cumva, reușește să mai fenteze timpul până când se face ora 16:00, dar acum este în fața anticariatului, plină de speranță și de teamă. Se străduiește să facă ture pe străzi, să numere dalele din pavaj, să memoreze fiecare fațadă de magazin până când se face ora 16:45 și nu mai suportă.

Patru trepte. O ușă de deschis.

Și o singură teamă, ca de plumb.

Și dacă?

Dacă au stat prea mult despărțiți?

Dacă fisurile s-au umplut și blestemul s-a lipit la loc?

Dacă a fost doar un rateu? O glumă sinistră?

Dacă, dacă, dacă...

Addie își ține respirația, deschide ușa și intră.

Dar Henry nu e acolo – în locul lui, vede pe altcineva la casa de marcat.

Este fata aceea. Cea care stătuse pe scaunul din piele, cea care îl strigase pe nume când Henry fugise să o prindă pe Addie din urmă. Acum se sprijină de tejghea și răsfoiește o carte mare, cu fotografii lucioase.

Fata este o operă de artă, tulburător de frumoasă, cu pielea închisă la culoare, cu reflexe argintii, un pulover care-i alunecă de pe un umăr. Ridică privirea când aude clopoțelul.

— Pot să te ajut cu ceva?

Addie ezită, dezechilibrată de un vârtej de dorință și de teamă.

— Așa sper, spune ea. Îl caut pe Henry.

Fata se uită la ea, o studiază...

Apoi, din spate, se aude o voce familiară.

— Bea, crezi că arată...

Henry apare de după colț, netezindu-și cămașa, și se oprește când o vede pe Addie. Pentru o secundă, pentru o frântură de secundă, Addie crede că s-a terminat. Că a uitat și că e din nou singură, că vraja slabă a zilelor trecute a fost tăiată, ca un fir rătăcit.

Dar Henry zâmbește.

— Ai ajuns devreme.

Addie e ametită de aer, de speranță, de lumină.

— Scuze, spune ea.

— Stai liniștită. Văd că ai cunoscut-o pe Beatrice. Bea, ea este Addie.

Adoră felul în care-i spune Henry numele.

Luc îl folosea ca armă, un cuțit care-i atingea pielea, dar pe limba lui Henry e ca un clopoțel, ceva ușor și luminos și dulce. Răsună între ei.

Addie. Addie. *Addie.*

— *Déjà vu*, zice Bea clătinând din cap. Ai întâlnit pe cineva pentru prima dată, şi totuşi să fii convinsă că ai mai văzut persoana aceea?

Addie aproape că râde.

— Da.

— L-am hrănit deja pe Carte, spune Henry vorbind cu Bea, în timp ce-şi pune haina. *Nu* mai presăra iarba mâţei în zona de literatură horror.

Ea ridică mâinile, iar brăţările îi zăngănesc. Henry se întoarce spre Addie, rânjind.

— Gata?

Sunt deja la jumătatea drumului, când Bea pocneşte din degete.

— Baroc, zice ea. Sau poate neoclasicism.

Addie o priveşte derutată.

— Curentele artistice?

Cealaltă fată încuviinţează.

— Am o teorie: fiecare faţă aparţine unei perioade. Unei şcoli.

— Bea lucrează pentru doctorat, intervine Henry. Istoria artei, în caz că nu ţi-ai dat seama.

— Henry, aici de faţă, este romantism pur. Prietenul nostru Robbie este post-modernism, din avangardă, evident, nu din minimalism. Dar tu... Îşi duce un deget la buze. Ai ceva atemporal.

— Nu mai flirta cu fata cu care am întâlnire, spune Henry.

Întâlnire. Cuvântul o încântă. E ceva planificat, nu doar întâmplător, ci timp pus deoparte pentru o persoană, un moment din viitor.

— Distracţie plăcută! strigă Bea, voioasă. Să nu staţi până târziu!

Henry îşi dă ochii peste cap.

— Pa, Bea, spune el, ţinând uşa.

— Rămâi dator.

— Îţi ofer acces gratuit la cărţi.

— Aproape ca o bibliotecă.

— Nu e o bibliotecă! strigă el, iar Addie zâmbeşte, urmându-l pe stradă.

Este, evident, o glumă de-ale lor, ceva împărtăşit, cunoscut de ei, şi Addie îşi doreşte, se întreabă cum ar fi să cunoască pe cineva atât de

bine, să fie și ea cunoscută la fel. Se întreabă dacă ei ar putea avea o asemenea glumă, ea și Henry. Dacă se pot cunoaște suficient de mult.

Este o seară rece și ei merg alături, cu coatele atingându-li-se, fiecare bazându-se puțin pe căldura celuilalt. Addie se minunează de băiatul de lângă ea, cu nasul îngropat în fularul din jurul gâtului. Se minunează de purtarea lui ușor diferită, de schimbarea de atitudine. Cu câteva zile în urmă, era o străină pentru el, iar acum nu mai e, iar el învață să o cunoască în același ritm cu ea, și este doar începutul, atât de nou, însă ei au făcut un pas în față între necunoscut și familiar. Un pas pe care nu i-a fost permis să îl facă decât cu Luc.

Și totuși.

Iat-o aici, cu acest băiat.

Cine ești? se gândește, iar ochelarii lui Henry se aburesc. O surprinde privindu-l și îi face cu ochiul.

— Unde mergem? întreabă ea când ajung la metrou, iar Henry o privește și zâmbește.

— E o surpriză, răspunde când coboară scările.

Iau trenul G spre Greenpoint, se întorc o jumătate de stradă spre o fațadă de magazin indescriptibilă, cu un afiș în vitrină care spune SPĂLĂM ȘI ÎMPĂTURIM. Henry îi deschide ușa, iar Addie intră. Se uită în jur, la mașinile de spălat, la zumzetul ciclului de clătire, la tremurul tamburilor.

— Este o spălătorie, zice ea.

Dar ochii lui se aprind.

— Este un bar clandestin.

O amintire o face să tresară, și iat-o din nou în Chicago, cu aproape un secol în urmă, cu jazz-ul dând târcoale barului precum fumul, cu aerul îngreunat de mirosul de gin și de trabucuri, cu zăngănit de pahare. Stau sub o fereastră cu vitralii pe care e desenat un înger ce-și ridică paharul, și șampania îi atinge limba lui Addie, iar întunericul îi zâmbește pe piele și o trage pe ringul de dans. Acolo începe și acolo se termină totul.

Addie se scutură, dându-se înapoi. Henry ține ușa din spate a spălătoriei deschisă pentru ea, iar ea se pregătește pentru o cameră întunecoasă, o retragere forțată spre trecut, însă dă de neoane și de zăngănitul electronic al unor jocuri de modă veche. Pinball, mai precis. Mașinăriile sunt aliniate pe pereți, înghesuite una în alta, ca să facă loc meselor și scaunelor, barului din lemn.

Addie se uită în jur. Nu este deloc un bar clandestin, nu în sensul strict al cuvântului. Este doar un lucru ascuns de un altul. Un palimpsest inversat.

— Deci? întreabă el rânjind. Ce părere ai?

Addie simte că-i zâmbește la rândul ei, ameţită de uşurare.

— Îl ador.

— Bine, spune el, scoţând o pungă de monede dintr-un buzunar. Eşti gata să pierzi?

Este devreme, dar locul e departe de a fi pustiu.

Henry o conduce într-un colţ, unde solicită două maşinării vintage şi pune câte un turn de monede pe fiecare. Ea îşi ţine respiraţia când vâră prima monedă şi se pregăteşte pentru inevitabilul zăngănit al rostogolirii acesteia. Dar funcţionează şi jocul se trezeşte la viaţă, scoţând un amestec vesel de culoare şi sunet.

Addie expiră cu un amestec de încântare şi uşurare.

Poate este anonimă, poate că actul este la fel de lipsit de chip ca un furt. Poate, dar pe moment nu îi pasă.

Trage de manetă şi joacă.

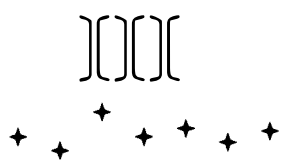

— Cum de te pricepi atât de bine la pinball? întreabă Henry, în timp ce ea adună punct după punct.

Addie nu e sigură. Adevărul este că nu a mai jucat niciodată şi i-au trebuit câteva încercări să prindă jocul, dar acum şi-a găsit ritmul.

— Învăţ repede, spune ea, chiar înainte ca mingiuţa să i se strecoare printre palete.

— SCOR MARE! anunţă jocul, cu un zumzet mecanic.

— Bravo, strigă Henry, acoperind zgomotul. Ai face bine să îţi marchezi victoria.

Ecranul clipeşte şi aşteaptă ca ea să îşi introducă numele. Addie ezită.

— Aşa, spune el, arătându-i cum să mute caseta roşie între litere.

Se dă la o parte, dar, când încearcă ea, cursorul nu se mişcă. Lumina doar clipeşte batjocoritor deasupra literei *A*.

— Nu contează, spune ea dând înapoi, dar Henry face un pas în faţă.

— Maşini noi, probleme vechi. Loveşte maşinăria cu şoldul, iar pătratul redevine solid în jurul literei *A*. Iată.

E pe cale să se dea la o parte, dar Addie îl prinde de braţ.

— Introdu tu numele meu, cât mă duc eu să iau următorul rând de băuturi.

Acum, că locul e plin, este mai simplu. Ia câteva beri de pe marginea tejghelei şi îşi croieşte drum prin mulţime înainte ca barmanul să se întoarcă. Când ajunge din nou lângă Henry, cu băuturile în mână, primul lucru pe care-l vede sunt literele, clipind roşii pe ecran.

ADI.

— Nu ştiam cum să-ţi scriu numele, spune el.

Este greşit, dar nu contează. Nimic nu contează în afară de cele trei litere, care sclipesc spre ea, aproape ca o ştampilă, ca o semnătură.

— Hai să facem schimb, propune Henry, cu mâinile pe şoldurile ei, ghidând-o spre aparatul lui. Să vedem dacă pot să bat scorul tău.

Ea îşi ţine respiraţia şi speră să nu o poată face nimeni.

Joacă până când nu mai au monede, nici bere, până când locul devine prea aglomerat să mai fie comod, până când nu-şi mai vorbesc peste zgomotele şi bufnetele jocurilor şi peste strigătele altora şi părăsesc barul întunecos. Se întorc prin spălătoria prea luminoasă şi apoi ies în stradă, încă vibrând de energie.

Acum s-a întunecat, cerul este o panoplie de nori denşi, cenuşii, care anunţă ploaie, iar Henry îşi îndeasă mâinile în buzunare, privind în toate direcţiile.

— Şi acum?

— Vrei să aleg eu?

— Este o întâlnire cu egalitate de şanse, spune el. Am oferit primul capitol. Acum este rândul tău.

Addie mormăie, privind în jur şi formându-şi în minte imaginea a împrejurimilor.

— Ce bine că mi-am găsit portofelul, zice ea atingându-şi buzunarul.

Nu l-a găsit, firește, dar a scos câteva bancnote de 20 din sertarul ilustratorului, înainte să plece de dimineaţă. Ţinând cont de ultimul portret din *The Times* şi de cât se zvoneşte că a primit pe ultima carte, Gerald nu le va duce lipsa.

— Pe aici.

Addie porneşte pe trotuar.

— Cât de departe mergem? întreabă el, după 15 minute.

— Credeam că eşti new yorkez, îl tachinează ea.

Dar paşii lui sunt destul de lungi să ţină ritmul vitezei cu care merge ea şi, cinci minute mai târziu, o cotesc şi iată-l. Nitehawk luminează strada întunecoasă, becurile albe trasează modele pe faţada din cărămidă, cuvântul CINEMA este zugrăvit în neon roşu în partea de sus.

Addie a fost la toate cinematografele din Brooklyn, la multiplexurile cu locurile ca la stadion şi la cinema-urile independente, cu canapele uzate, a fost martora fiecărei noi lansări amestecate cu nostalgie.

Iar Nitehawk este unul dintre preferatele ei.

Scanează anunțurile, cumpără două bilete pentru *La nord prin nord-vest*[15], pentru că Henry a spus că nu l-a văzut încă, îl ia de mână și îl conduce pe holul întunecat.

Între fiecare două scaune sunt măsuțe cu meniuri din plastic și bucăți de hârtie pe care îți poți scrie comanda. Ea nu a reușit niciodată să comande nimic, bineînțeles, pentru că urmele de creion dispar, chelnerul uită de ea de îndată ce se îndepărtează, așa că îl privește pe Henry scriind comanda, încântată de actul acela atât de simplu.

Avanpremierele rulează în timp ce locurile din jurul lor se umplu, iar Henry îi ia mâna. Degetele li se împletesc precum zalele unui lanț. Ea se uită la el, profilat în lumina slabă a ecranului. Bucle negre. Pometi înalți. Buze arcuite. Asemănarea.

Nu este prima dată când îl vede pe Luc reflectat pe un chip uman.

— Te holbezi, șoptește Henry, ca să nu acopere avanpremierele.

Addie clipește.

— Îmi pare rău, scutură ea din cap. Arăți ca o persoană cunoscută.

— Cineva plăcut, sper.

— Nu tocmai.

El se preface jignit, iar Addie aproape că izbucnește în râs.

— E mai complicat.

— Atunci, iubit?

Clatină din cap.

— Nu... Însă acum e mai lentă, mai puțin empatică. Dar era plăcut la vedere.

Henry râde și luminile se sting. Începe filmul.

Apare un alt chelner, care se ghemuiește să le servească mâncarea, iar ea ia cartofi prăjiți de pe farfurie, unul câte unul, bucurându-se de confortul filmului. Se uită să vadă dacă Henry se simte bine, dar el nici măcar nu privește spre ecran. Fața lui, cu o oră înainte alcătuită din lumină și energie, este un rictus de încordare. Își mișcă un genunchi, neliniștit.

Ea se apleacă spre el și șoptește:

— Nu îți place?

Henry îi aruncă un zâmbet sec.

---

15 *North by Northwest* (1959), thriller american de spionaj, produs și regizat de Alfred Hitchcock (n. trad.)

— E în regulă, spune el foindu-se. Doar că mi se pare lent.

E Hitchcock, ar vrea să spună ea, dar şopteşte:

— Merită, promit.

Henry se întoarce spre ea.

— L-ai văzut deja?

Fireşte că l-a văzut.

Mai întâi în 1959, într-un cinematograf din Los Angeles, apoi din nou în anii ´70, într-o proiecţie dublă cu ultimul film al lui Hitchcock, *Complot de familie*[16], şi apoi iar, acum câţiva ani, chiar în Greenwich Village, la o retrospectivă. Hitchcock găseşte mereu o cale de a reveni şi este mereu reinventat de sistemul cinematografic.

— Da, şopteşte ea, dar nu mă deranjează.

Henry nu spune nimic, dar cu siguranţă este supărat. Genunchiul lui începe din nou să tresalte, iar câteva minute mai târziu se ridică de pe scaun şi iese pe hol.

— Henry, îl strigă ea, derutată. Ce este? Ce ai păţit?

Îl prinde din urmă, chiar când deschide uşa cinematografului şi iese pe trotuar.

— Scuze, mormăie el. Aveam nevoie de aer.

Dar nu e asta. Se plimbă de colo până colo.

— Vorbeşte cu mine.

Paşii încetinesc.

— Aş fi vrut să-mi fi spus.

— Ce să-ţi fi spus?

— Că l-ai văzut deja.

— Dar *tu* nu l-ai văzut, zice ea. Iar eu nu mă supăr. Îmi place să văd din nou lucrurile.

— Mie nu, se răsteşte şi apoi se dezumflă. Îmi pare rău. Clatină din cap. Îmi pare rău. Nu eşti tu de vină. Îşi trece mâinile prin păr. Doar că... Scutură din cap şi se întoarce să o privească, cu ochii verzi sticloşi în beznă. Simţi vreodată că nu mai ai timp?

---

16 *Family Plot* (1976), thriller de comedie american, ultimul film regizat de Alfred Hitchcock (n. trad.)

Addie clipește și se află cu trei sute de ani în urmă, înapoi în genunchi în pădure, cu mâinile înfipte în pământul acoperit cu mușchi și cu clopotele bisericii răsunând în spatele ei.

— Nu mă refer la ideea firească de *timp care zboară*, spune Henry. Vreau să zic, să simți că trece atât de repede pe lângă tine, că încerci să îl apuci, să îl reții, dar el continuă să se grăbească. Fiecare secundă face să fie mai puțin timp, mai puțin aer și, uneori, când stau liniștit, încep să mă gândesc la asta, iar când mă gândesc la asta nu pot să respir. Trebuie să mă ridic. Trebuie să mă mișc.

Și-a înconjurat corpul cu brațele, cu degetele înfipte în coaste.

A trecut multă vreme de când Addie a simțit asta, dar și-o amintește bine, își amintește frica, atât de grea, încât credea că o va strivi.

Clipește și jumătate din viața ta a trecut.

Nu vreau să mor așa cum am trăit.

Născută și îngropată în același spațiu de zece metri.

Addie întinde o mână și îl apucă de braț.

— Haide, spune ea trăgându-l pe stradă. Să mergem.

— Unde ? întreabă el, iar mâna ei o apucă pe a lui și o strânge tare.

— Să găsim ceva nou pentru tine.

Paris, Franța
29 iulie 1724

IV

Remy Laurent este râset înfășurat în piele. Se revarsă din el la fiecare pas.

Își croiesc drum spre Ile de la Cité. El îi lovește ușor borul pălăriei, o trage de guler, o ia cu brațul pe după umeri și își înclină capul, parcă pentru a-i șopti un secret rușinos. Remy se bucură să facă parte din șarada ei, iar ea e încântată să aibă un partener cu care să o împartă.

— Thomas, zevzecule, strigă el tare când trec pe lângă un grup de bărbați. Thomas, ticălosule, strigă iar când trec pe lângă două femei – de fapt, fete, deși sunt toate numai ruj și dantelă – la capătul unei alei.

Și ele intră în joc.

— Thomas, repetă ele, tachinând dulce, hai să fii ticălosul nostru, Thomas. Thomas, hai să ne simțim bine.

Alunecă în interiorul marii catedrale, se agață de umbre, cățărându-se pe turnul dinspre nord. Se opresc, cu membrele amorțite, în vârf, abia mai respirând după urcare și datorită priveliștii. Remy își întinde haina pe piatră, făcându-i semn lui Addie să se așeze.

Împart mâncarea, iar cât mănâncă, ea își studiază tovarășul ciudat.

Remy este opusul lui Luc, în toate privințele. Are părul ca o coroană din aur lucios, ochii de un albastru văratic, dar, mai mult, e vorba despre atitudine: are un zâmbet sincer, un râset și mai sincer, energia vibrantă a tinereții. Dacă unul este întunericul plin de fiori, celălalt este strălucirea miezului zilei, iar dacă băiatul nu e chiar la fel de chipeș, ei bine, e numai fiindcă este uman.

Adevărat.

Remy o surprinde privindu-l și râde.

— Mă studiezi pentru meșteșugul tău? Trebuie să recunosc că redai minunat postura și manierele unui tânăr parizian.

Ea se uită în jos și își dă seama că stă cu un genunchi la piept, cu brațul înconjurându-l alene.

— Dar mă tem că ești prea frumoasă, chiar și pe întuneric, adaugă el.

S-a apropiat și mâna lui a găsit-o pe a ei.

— Cum te numești, de fapt? întreabă, iar ea își dorește să-i poată spune.

Încearcă, încearcă din greu, crezând că poate, măcar o dată, sunetele îi vor ieși de pe limbă. Dar vocea i se frânge după ce rostește *A*, așa că spune:

— Anna.

— Anna, repetă Remy, dându-i o șuviță rătăcită după ureche. Ți se potrivește.

Va folosi o sută de nume de-a lungul anilor și, de nenumărate ori, va auzi acele cuvinte, până când va începe să se întrebe dacă numele este cu adevărat important. Ideea își va pierde sensul, așa cum se întâmplă când rostești prea des un cuvânt, care se desface în sunete și silabe inutile. Va folosi fraza obosită ca dovadă că un nume chiar nu contează, chiar dacă tânjește să îl spună și să îl audă pe al ei.

— Spune-mi, Anna, *cine* ești? o întreabă Remy.

Îi spune. Sau încearcă. Relatează călătoria ei stranie și întortocheată, iar când nu ajunge la urechile lui, o ia de la capăt și îi spune altă versiune a adevărului, una care ocolește marginile poveștii, netezind colțurile aspre și umanizându-le.

Povestea Annei este umbra palidă a poveștii lui Adeline.

O fată care fuge de viața unei femei. Lasă în urmă tot ce a știut și evadează în oraș, dezmoștenită, dar liberă.

— Incredibil, spune el. Ai plecat?

— A trebuit, răspunde ea, și nu e o minciună. Recunoaște că mă consideri nebună.

— Așa este, spune Remy zâmbind. Cea mai nebună. Și cea mai incredibilă. Cât curaj!

— Mie nu mi s-a părut curaj, spune Addie, trăgând de coaja pâinii. Mi s-a părut că nu am avut de ales. De parcă... Vorbele i se blochează, dar nu e sigură că de vină e blestemul, ci poate doar amintirea. Parcă simțeam că mor acolo.

Remy dă din cap, gânditor.

— Locurile mici cuprind vieți mărunte. Unora le place așa. Le place să se știe în siguranță. Dar dacă nu faci decât să calci pe urmele altora, nu îți poți croi propriul drum. Nu poți lăsa ceva în urmă.

Addie simte un nod în gât.

— Crezi că viața nu are valoare dacă nu lași ceva în urmă?

Expresia lui Remy devine serioasă și probabil că intuiește tristețea din glasul ei, pentru că spune:

— Cred că sunt multe feluri de a conta. Își scoate cartea din buzunar. Acestea sunt cuvintele unui bărbat – Voltaire. Dar sunt și mâinile care au mânuit tiparul. Cerneala care le-a făcut citibile, copacul din care e făcută hârtia. Toate contează, deși aprecierea merge numai spre numele de pe copertă.

El a interpretat-o greșit, presupunând că întrebarea provenea dintr-o frică mai obișnuită. Dar vorbele lui contează – deși vor trece ani până când Addie va descoperi cât de mult.

Tac atunci amândoi, o tăcere pe care apasă gândurile lor. Căldura verii s-a domolit, făcând loc unei adieri confortabile, odată cu lăsarea nopții. Ora târzie se așterne asupra lor, ca un cearșaf.

— Este târziu, spune el când coboară, strecurându-se înapoi pe stradă. Te conduc acasă.

Ea clatină din cap.

— Nu e nevoie.

— Dar vreau, insistă el. Te-oi fi deghizând tu în bărbat, dar eu cunosc adevărul, așa că onoarea nu îmi permite să te las aici. Întunericul nu-i un loc în care să fii singură.

Nici măcar n-are habar ce adevăr grăiește. Pieptul o doare la ideea că va pierde magia nopții și dezinvoltura care începea să se contureze între ei, o dezinvoltură născută din ore, nu din zile sau luni petrecute împreună, însă tot e ceva, chiar dacă ceva fragil.

— Prea bine, spune ea, iar zâmbetul lui, când răspunde, e bucurie pură.

— Ia-o înainte.

Ea nu are unde să-l ducă, dar pornește în direcția aproximativă a unui loc în care a stat cu câteva luni în urmă. I se strânge pieptul tot mai tare, cu fiecare pas, pentru că fiecare pas o duce mai aproape de final. Și, când cotesc pe strada pe care și-a plasat casa inventată și se opresc în fața ușii ei închipuite, Remy o sărută o dată, pe obraz. Chiar și pe întuneric ea îl vede roșind.

— Aș vrea să te revăd, zice el, pe lumină sau pe întuneric. Ca femeie sau ca bărbat. Te rog să îmi permiți.

Inima ei se frânge, pentru că nu există o zi de mâine, doar noaptea aceea, iar Addie nu este pregătită să se rupă firul, să se încheie noaptea, așa că spune:

— Permite-mi să te conduc acasă, și când el deschide gura să protesteze, ea insistă: Întunericul nu-i potrivit să-l înfrunți singur.

El o privește în ochi și poate că știe ce vrea ea să spună, sau poate că nu vrea deloc să lase noaptea asta în urmă, la fel ca ea, pentru că îi oferă repede brațul și zice:

— Cât de nobil!

Și iată-i pornind iar la drum, râzând când își dau seama că nu fac decât să se întoarcă pe unde au venit. Dacă drumul spre casa ei închipuită a fost relaxat, drumul spre a lui este plin de încântarea nerăbdării.

Când ajung la casa în care locuiește el, nu se mai prefac că-și iau la revedere. El o conduce sus, pe scări, cu degetele împletite, cu pașii împleticiți, respirând greu, și când ajung în odaia lui închiriată, nu mai zăbovesc în prag.

Ea simte un nod în piept când se gândește la ce urmează.

Sexul a fost mereu o povară, o necesitate generată de circumstanțe, o monedă, iar până acum a fost dispusă să plătească prețul. Chiar și acum este pregătită ca el să o împingă și să îi dea jos hainele. E pregătită pentru întreruperea dorinței, îndepărtată de un act deloc subtil.

Dar el nu se impune. Există o nerăbdare, într-adevăr, însă Remy o păstrează între ei, întinsă ca o frânghie. Întinde o mână sigură și îi ia pălăria de pe cap, o pune pe birou. Degetele lui alunecă pe ceafa ei, prin părul ei, iar gura lui o găsește pe a ei.

Pentru prima dată, ea nu simte nicio împotrivire, nici urmă de groază, ci doar un fel de entuziasm agitat, iar tensiunea din aer este îndoită de o foame teribilă. Degetele ei se joacă cu șnurul pantalonilor lui, dar mâinile lui se mișcă mai încet, descheindu-i tunica, trecându-i materialul peste cap, desfăcând muselina pe care și-a petrecut-o peste sâni.

— Mult mai ușor decât cu un corset, murmură el sărutându-i pielea gâtului și, pentru prima dată dintre toate acele nopți din patul copilăriei sale din Villon, Addie simte căldură în obraji, pe piele, între picioare.

El o ghidează în spate, spre saltea, cu o ploaie de sărutări pe gât, pe curbura sânilor, înainte să se desprindă și să se urce în pat, deasupra ei. Ea se desface în jurul lui, cu respirația întretăiată la prima împunsătură,

iar Remy se retrage, cât să o privească, să se asigure că este bine, iar când ea încuviințează, el o sărută și abia apoi continuă, mai adânc.

Spatele ei se arcuiește, iar presiunea face loc plăcerii, o căldură profundă, cutremurătoare. Corpurile lor se apasă, se mișcă împreună, iar ea își dorește să poată șterge celelalte nopți, pe ceilalți bărbați, respirația lor acră și greutatea jenantă, împungerile brutale care se încheiau cu spasme bruște, abrupte, înainte ca ei să se retragă și să plece. Pentru ei, umezeala era umezeală, iar căldura, căldură, și ea nu era decât un instrument al plăcerii lor.

Nu poate șterge amintirea nopților de dinainte, așa că decide să devină un palimpsest și să îl lase pe Remy să scrie peste celelalte rânduri.

Așa ar fi trebuit să fie.

Numele pe care Remy i-l șoptește în păr nu este al ei, dar nu contează. Acum poate fi Anna. Poate fi oricine.

Respirația lui Remy se întețește, el crește ritmul și intră mai adânc, iar Addie simte că și ea se agită, că trupul ei se strânge în jurul lui, condus spre apogeu de mișcarea șoldurilor lui și de buclele blonde care i se rostogolesc pe față. Ea se strânge tot mai tare și mai tare și apoi se pierde și, la câteva momente după aceea, și el.

Remy se prăbușește lângă ea, dar nu se rostogolește într-o parte. Îi dă la o parte o șuviță de păr de pe obraz, îi sărută tâmpla și râde, doar ceva mai mult decât un zâmbet sonor, dar care o încălzește peste tot.

El cade pe pernă, iar somnul îi cuprinde pe amândoi, al lui de plumb, după momentul de plăcere, al ei ușor, pe aținite, dar fără vise.

Addie nu mai visează.

Nu a mai visat de la noaptea aceea din pădure. Sau, dacă visează, e singurul lucru pe care nu și-l amintește. Poate că în mintea ei nu este spațiu, fiind foarte plină de amintiri. Poate că e o altă fațetă stranie a blestemului, să trăiască așa cum trăiește ea. Sau poate că, într-un fel, e o dovadă de compasiune, pentru că multe dintre vise ar fi coșmaruri.

Dar rămâne, bucuroasă, lângă el, și pentru câteva ore aproape că uită.

Remy s-a îndepărtat de ea în timp ce doarme și are spatele expus, iar ea își pune mâna între omoplații lui și îl simte respirând, îi conturează șira spinării cu degetele, studiindu-i contururile cum le-a studiat și el pe ale ei, în momentele de pasiune. Atingerea ei este ușoară ca o pană, dar el se agită și se mișcă și se întoarce spre ea.

Pentru o clipă, fața lui este luminoasă și caldă. Este fața care s-a aplecat spre ea pe stradă și care i-a zâmbit printre secrete împărtășite în cafenea, care a râs când a condus-o acasă, apoi ea l-a condus pe el.

Dar, în timpul cât îi ia lui să se trezească, fața aceea dispare, și odată cu ea, tot ce a știut. O umbră îi întunecă ochii albaștri, calzi, gura primitoare. Tresare ușor, se sprijină în cot, nu știe ce caută străina aceea în patul lui.

Firește că acum e o străină.

Pentru prima dată de când s-au cunoscut, seara trecută, el se încruntă, se bâlbâie rostind cuvinte prea formale, stânjenite, și inima lui Addie se frânge. Încearcă să fie bun, dar ea nu poate îndura, așa că se ridică și se îmbracă pe cât de repede poate, într-o inversare a timpului cât i-a luat lui să o dezbrace. Nu se chinuiește cu șnururi sau catarame. Nu se întoarce spre el, nu înainte de a-i simți căldura mâinii pe umăr, cu o atingere aproape blândă, și crede, disperată, că poate – poate – mai există o cale. Se întoarce, sperând să îl privească în ochi, dar el se uită în altă parte și îi vâră trei monede în palmă.

Totul se răcește.

Plată.

Vor trece mulți ani până când ea va putea să citească în greacă și mult mai mulți până când va auzi mitul lui Sisif, dar când se va întâmpla, va încuviința, cu palmele durând-o de greutatea bolovanilor împinși pe deal, cu inima grea după ce i-a privit rostogolindu-se înapoi.

În clipa aceea, nu există niciun mit.

Doar băiatul acesta frumos, cu spatele la ea.

Doar Remy, care nu dă să o urmeze, când ea se grăbește spre ușă.

Ceva îi atrage atenția: un teanc de foi legate pe podea. Este cărțulia din cafenea. Ultima publicată de Voltaire. Addie nu știe ce o face să o ia – poate că își dorește o amintire a nopții lor, ceva mai mult decât arama din palmă –, dar într-o clipă cartea este pe jos, aruncată printre haine, și în clipa următoare este lipită la pieptul ei, cu celelalte lucruri.

Mâinile ei au devenit iscusite, dar, chiar dacă furtul ar fi fost stângaci, Remy tot nu ar fi observat, pentru că încă stă pe pat și se uită în altă parte.

New York City
15 martie 2014

V

Addie îl conduce pe Henry pe stradă şi o cotesc spre o uşă din oţel indescriptibilă, plină de postere vechi. Un bărbat se află în zonă, fumând şi uitându-se la poze pe telefon.

— Jupiter, zice ea dintr-odată, iar bărbatul devine atent şi deschide uşa, expunând un peron îngust şi un set de scări care duc spre o zonă nevăzută.

— Bine aţi venit la *A Patra Linie.*

Henry îi aruncă o privire precaută, dar Addie îl apucă de mână şi îl trage prin uşă. Se răsuceşte, uitându-se înapoi când uşa se închide.

— Nu există a patra linie, spune el şi Addie rânjeşte.

— Exact.

Asta adoră Addie la un oraş precum New Yorkul. Este atât de plin de locuri ascunse, de uşi infinite, care duc spre camere infinite, şi dacă ai timp, poţi găsi multe dintre ele. Pe unele le-a găsit întâmplător, iar pe altele, în decursul unei aventuri. Le ţine la păstrare, ca pe nişte hârtiuţe între paginile unei cărţi.

O scară duce spre alta, iar a doua este mai lată şi făcută din piatră. Tavanul se arcuieşte deasupra lor, rigipsul face loc pietrei, apoi dalelor, unui tunel luminat doar de o serie de felinare electrice, dar sunt suficient de distanţate ca să nu influenţeze prea mult întunericul. Sunt ca o dâră de firimituri de pâine, cât să vadă cu ajutorul lor, şi de aceea Addie se bucură să remarce expresia lui Henry când îşi dă seama unde se află.

Metroul din New York City are aproape cinci sute de staţii active, dar nu se ştie sigur care este numărul tunelelor abandonate. Unele dintre ele sunt deschise publicului, atât monumente ale trecutului, cât şi saluturi către viitorul încă nedefinit. Unele sunt doar nişte linii închise, vârâte între cele funcţionale.

Altele sunt secrete.

— Addie... murmură Henry, dar ea ridică un deget, cu capul înclinat, ascultând.

Muzica începe ca un ecou, un murmur îndepărtat, o senzaţie ca un sunet. Se ridică la fiecare pas pe care ei îl fac, pare să umple aerul din jurul lor, mai întâi un zumzet, apoi un puls, şi, în cele din urmă, un ritm.

În faţă, tunelul este zidit în cărămidă, marcat doar de o săgeată albă la stânga. După colţ, muzica se intensifică. Încă o fundătură, încă o cotitură şi...

Sunetul se prăvăleşte asupra lor.

Întreg tunelul vibrează de forţa basului, de reverberaţia corzilor în piatră. Leduri pulsează în alb-albastru, un stroboscop reduce clubul ascuns la imagini mute. O lume care se zvârcoleşte, trupuri săltând în ritm, câţiva muzicieni agită chitare electrice pe o scenă din beton, iar un şir de barmani sunt surprinşi în timp ce toarnă băuturi în pahare.

Zidurile tunelului sunt acoperite cu dale cenuşii şi albe, benzi late care se răsucesc în arce deasupra capului, coboară din nou, ca nişte coaste, de parcă s-ar afla în burta unei bestii măreţe, uitate, iar ritmul ar fi cel al inimii sale.

A Patra Linie este un loc primordial. Genul de loc care i-ar plăcea lui Luc.

Dar este *al ei*. Addie a găsit singură tunelul. I l-a arătat muzicianului devenit manager, care căuta un spaţiu. Mai târziu, în seara aceea, i-a sugerat chiar şi numele, cu capetele aplecate deasupra unui cocktail. Urmele lui de pix. Ideea ei. Este convinsă că s-a trezit a doua zi mahmur şi cu primele idei de *A Patra Şină*. Şase luni mai târziu, l-a văzut în faţa uşilor din oţel. A văzut logoul pe care-l concepuseră amândoi, dar într-o versiune finisată, vârât între posterele care se scorojeau, şi a simţit încântarea acum familiară de a şopti o dorinţă şi a o vedea căpătând contururi.

Addie îl trage pe Henry spre barul improvizat.

Este simplu: zidul tunelului a fost separat în trei, în spatele unei plăci late din piatră palidă, care serveşte drept element de susţinere. Opţiunile sunt votcă, coniac sau tequila, iar în faţa fiecăreia stă câte un barman.

Addie comandă două pahare de votcă.

Tranzacţia are loc în tăcere. Nu are sens să urle peste perdeaua de sunete. Mai multe degete ridicate, o bancnotă de zece pusă pe bar. Barmanul – un tip afro-american subţirel, cu licăriri argintii în ochi – toarnă două shoturi şi îşi desface mâinile ca un dealer care aşază cărţile.

Henry ridică paharul şi Addie face la fel cu al ei, iar gurile lor se mişcă simultan (crede că el spune *noroc*, iar ea răspunde *salut*), dar

sunetele sunt înghițite, iar ciocnirea paharelor nu e decât o vibrație scurtă în degetele lor.

Votca îi aprinde stomacul ca un chibrit, iar căldura îi pătrunde prinre coaste.

Pun amândoi paharele goale pe bar, iar Addie îl trage deja pe Henry către trupurile care se strivesc pe scenă, când tipul din spatele tejghelei se întinde și îl prinde pe Henry de încheietura mâinii.

Barmanul zâmbește, scoate un al treilea pahar de shot și toarnă iar. Își duce mâna la piept, într-un gest universal care înseamnă *Din partea casei.*

Beau amândoi și ea simte din nou căldura răspândindu-i-se din piept spre membre, iar mâna lui Henry este într-a ei și se mișcă împreună spre mulțime. Addie privește în spate, îl vede pe barman uitându-se după ei și o cuprinde o senzație ciudată, ridicându-se ca niște ultime rămășițe de vis, și vrea să spună ceva, dar muzica e un zid, iar votca îi netezește zimții gândurilor, până când uită, și apoi iată-i pierduți în mulțime.

La suprafață o fi început de primăvară, dar acolo, în subterna, este vară târzie, umedă și apăsătoare. Muzica e lichidă, aerul, dens ca un sirop, când plonjează în încrengătura de brațe. Tunelul este zidit cu cărămidă în spatele scenei, creând o lume a reverberațiilor, un loc în care sunetul revine, se dublează, subțiindu-se cu fiecare notă, fără să dispară pe deplin. Chitariștii se lansează într-un *riff*[17] complicat, la unison, suplinind efectul de ecou și agitând apele mulțimii.

Atunci fata pășește în lumina reflectoarelor.

Este un spiriduș adolescent – *din neamul zânelor*, ar zice Luc –, într-o rochie baby doll neagră și bocanci în stil militar. Părul ei blond platinat e ridicat pe creștet, în două cocuri identice, cu vârfurile ca niște țepușe. Singurele tușe de culoare sunt buzele roșii și curcubeul desenat ca o mască peste ochi. Chitariștii iuțesc ritmul, cu degetele alergând peste corzi. Aerul se zguduie, ritmul bubuie prin piele, prin mușchi, prin os.

Fata începe să cânte.

Vocea ei este vaiet, strigăt de *banshee*[18], dacă o *banshee* s-ar tângui ritmat. Silabele se topesc laolaltă, consoanele se încețoșează, iar

17 Frază melodică sau motiv care se repetă ca temă principală, termen introdus prin muzica jazz (n. trad.)

18 Ființă supranaturală din folclorul celtic, al cărei vaiet se spune că ar prezice decesul unei persoane dragi celui sau celei care o aude. (n. trad.)

Addie se trezește că așteaptă nerăbdătoare cuvintele. Dar ele se retrag, alunecă sub ritm, se pliază după energia feroce din *A Patra Linie*.

Chitarele cântă mai departe refrenul hipnotic.

Solista pare aproape o marionetă, manevrată cu sfori.

Addie se gândește că Luc ar adora-o, se întreabă dacă el a fost vreodată aici, de când ea a găsit locul. Inspiră, de parcă ar putea adulmeca întunericul, ca fumul, în aer. Dar apoi își impune să se oprească, își golește mintea de el, face loc pentru băiatul de lângă ea, care se zbânțuie în ritm.

Henry are capul dat pe spate, cu ochelarii aburiți și cu sudoarea alunecându-i pe obraji ca lacrimile. Pentru o clipă, arată imposibil, nemărginit de trist, și ea își amintește de durerea din vocea lui când a vorbit despre pierderea timpului.

Dar apoi se uită la ea și zâmbește, și momentul dispare, un renghi al luminilor, iar ea se întreabă cum și de unde a apărut el, știe că este prea frumos să fie adevărat, dar acum doar se bucură de prezența lui acolo.

Închide ochii și se abandonează ritmului, și este la Berlin, în Mexico City, la Madrid, și este acolo, acum, cu el.

Dansează până când îi dor picioarele.

Până când sudoarea le cuprinde pielea și aerul devine prea dens să poată fi respirat.

Până când ritmul scade și între ei mai are loc doar o conversație mută, ca o scânteie.

Până când el o trage spre bar și spre tunel, în direcția din care au venit, însă traficul este cu sens unic, scările și ușa din oțel duc doar înăuntru.

Până când ea face semn din cap în altă direcție, spre arcada întunecoasă din zidul tunelului, aproape de scenă, îl duce pe scările înguste, iar muzica scade tot mai mult, cu fiecare treaptă, și urechile zumzăie de zgomotul lăsat în urmă.

Până când ies împreună în noaptea rece de martie, umplându-și plămânii cu aer curat.

Și primul sunet limpede pe care-l aude Addie este râsul lui.

Henry se întoarce spre ea, cu ochii sclipind, cu obrajii roșii, îmbătat nu atât de votcă, ci de energia din *A Patra Linie*.

Încă râde când se declanșează furtuna.

Un tunet și, câteva clipe mai târziu, începe ploaia. Nu e doar o bură – nici măcar stropi de ploaie de avertizare, din care se formează

curând ploaia molcomă –, ci un șuvoi, căzând subit, ca o cascadă. Genul de ploaie care te izbește ca un zid și te murează complet în doar câteva secunde.

Addie icnește simțind șocul subit de frig.

Sunt la trei metri de streașina cea mai apropiată, dar niciunul nu fuge la adăpost.

Ea zâmbește ploii și lasă apa să îi sărute pielea.

Henry o privește, Addie îl privește pe el, apoi el își deschide brațele, parcă pentru a întâmpina furtuna, cu pieptul ridicându-se și coborând rapid. Apa i se agață de genele negre, îi alunecă pe față, îi spală hainele, și Addie își dă seama că, în ciuda asemănărilor, Luc nu a arătat niciodată așa.

Tânăr.

Uman.

Viu.

Îl trage pe Henry spre ea, se bucură de apăsarea trupului său cald, își trece mâna prin părul lui și, pentru prima dată, rămâne așa, expunându-i trăsăturile ascuțite ale feței, liniile maxilarului, ochii într-o nuanță mai puternică de verde, cum nu i-a mai văzut până acum.

— Addie, respiră el, iar sunetul o face să simtă scântei pe piele, și când o sărută are gust de sare și de vară.

Dar i se pare că seamănă prea mult cu punctul de la sfârșitul unei propoziții, iar ea nu este pregătită ca seara să se încheie, așa că îl sărută și ea, adânc, și transformă punctul într-o întrebare, într-un răspuns.

Apoi fug amândoi, nu la adăpost, ci după metrou.

Se împleticesc în apartamentul lui, cu hainele ude lipindu-li-se de trupuri.

Sunt amândoi o încâlceală de membre pe coridor, incapabili să ajungă suficient de aproape. Ea îi scoate ochelarii, îi aruncă pe un scaun de alături, se dezbracă de geacă, deși pielea i se lipește de a gecii. Se sărută iar. Disperați, flămânzi, sălbatici, iar ea își trece degetele peste coastele lui, se agață de fermoarul blugilor lui.

— Ești sigură? o întreabă el și, drept răspuns, ea îi trage gura spre a ei, îi ghidează mâinile spre nasturii bluzei, cât ale ei îi găsesc cureaua.

El o lipește de perete și îi rostește numele, care îi fulgeră fetei prin membre, îi încinge vintrele, îi trezește dorința între picioare.

Și apoi sunt pe pat și, pentru o secundă, doar pentru o secundă, ea e transportată în altă parte, în *alt timp*, iar întunericul se pliază în jurul ei. Un nume șoptit pe piele.

Dar pentru el a fost Adeline, doar Adeline. Adeline *a lui. Adeline a mea.*

Aici și acum, este Addie. În sfârșit.

— Spune-l din nou.

— Ce să spun? murmură el.

— Numele meu.

Henry zâmbește.

— Addie, șoptește el, cu buzele lipite de gâtul ei.

— Addie.

Săruturile îi acoperă clavicula.

— Addie.

Stomacul.

— Addie.

Șoldurile.

Gura lui găsește căldura dintre picioarele ei, iar degetele ei se încurcă în buclele lui negre și spatele i se arcuiește de plăcere. Timpul se înfioară, alunecă. El își reia acțiunile, o sărută iar, apoi ea ajunge deasupra lui, împingându-l între așternuturi.

Nu se potrivesc perfect. N-a fost făcut pentru ea, așa ca Luc – dar e mai bine, pentru că el este real, și blând, și uman, și își amintește.

Când se termină, ea se prăbușește, abia mai respirând, între cearșafuri, lângă el, cu sudoarea și ploaia răcindu-i-se pe piele. Henry se ghemuiește în jurul ei, o trage în cercul căldurii lui și ea îi simte inima bătându-i între coaste, un metronom care-și recapătă ritmul.

Camera se umple de tăcere, marcată doar de ploaia care bate molcom în ferestre. Momente lenețe de după pasiune – curând, ea îl simte că adoarme.

Addie privește tavanul.

— Să nu uiți, zice ea încet, cuvinte care sunt pe jumătate rugăminte, pe jumătate implorare.

Brațele lui Henry o strâng mai tare, iar corpul i se trezește din somn.

— Ce să uit? murmură el, deja adormind la loc.

Addie așteaptă ca respirația lui să se calmeze, înainte să șoptească în întuneric:

— Pe mine.

Paris, Franța
29 iulie 1724

VI

Addie țâșnește în noapte, ștergându-și lacrimile de pe obraji.

Își strânge jacheta pe lângă corp, în ciuda căldurii de vară, și își croiește drum singură prin orașul adormit. Nu se îndreaptă spre coliba pe care o numește „acasă" în acest anotimp. Doar se mișcă înainte, pentru că nu poate suporta să stea pe loc.

Așa că merge.

La un moment dat, își dă seama că nu mai este singură. Aerul se schimbă, se simte o briză ușoară, care aduce mirosul de frunze al pădurilor de la țară, și iată-l, pas la pas cu ea. O umbră elegantă, îmbrăcată după ultima modă pariziană, cu gulerul și manșetele tivite cu dantelă.

Doar buclele negre îi flutură în jurul feței, libere.

— Adeline, Adeline, spune el cu vocea încărcată de plăcere, iar ei i se pare că a revenit alături de Remy, în pat, de Remy care-i șoptește *Anna, Anna* în păr.

Au trecut patru ani de la ultima lui vizită.

Patru ani în care ea și-a ținut respirația și, deși nu o va recunoaște niciodată, să îl vadă i se pare că o ajută să respire din nou. Este o ușurare teribilă, care îi deschide pieptul. Oricât ar detesta umbra, zeul, monstrul în trupul său furat, este încă singurul care și-o amintește.

Asta nu o face să îl urască mai puțin.

De fapt, îl urăște mai mult.

— Unde ai fost? se răstește ea.

O plăcere arogantă îi sclipește în ochi, precum stelele.

— De ce? Ți-a fost dor de mine?

Addie nu se încrede să vorbească.

— Haide, insistă Luc, doar n-ai crezut că-ți voi înlesni lucrurile.

— Au trecut patru ani, spune ea, tresărind de furia din voce, care seamănă prea mult cu nevoia.

— Patru ani nu înseamnă nimic. Sunt ca o respiraţie. O clipită.

— Şi totuşi, vii acum.

— Îţi cunosc inima, draga mea. Ştiu când ezită.

Degetele lui Remy, închizându-i palma în jurul monedelor, greutatea bruscă a tristeţii, şi întunericul, atras către durere ca un lup care simte iz de sânge.

Luc se uită la pantalonii ei, prinşi sub genunchi, la tunica bărbătească, descheiată la gât.

— Trebuie să spun că te prefer în roşu, comentează el.

Inima i se opreşte când el pomeneşte despre noaptea aceea de acum patru ani, prima dată când nu a venit. Savurează să o vadă surprinsă.

— Ai văzut, spune ea.

— Sunt noaptea însăşi. Văd totul. Face un pas mai aproape, purtând miros de furtuni văratice, sărutul frunzelor pădurii. Dar rochia pe care ai purtat-o pentru mine era superbă.

Ruşinea i se strecoară sub piele, urmată de căldura mâniei, ştiind acum că el o privise. O privise cum îşi pierdea speranţa, stinsă odată cu lumânările de la geam, cum se prăbuşea singură, în beznă.

Îl detestă şi poartă ura ca pe o haină, o strânge în jurul ei şi îi zâmbeşte lui.

— Ai crezut că mă voi ofili fără atenţia ta. Dar iată că nu.

Întunericul mârâie.

— Au trecut doar patru ani, spune el. Poate că data viitoare voi aştepta mai mult. Sau poate... Mâna lui îi atinge bărbia, ridicându-i faţa spre a lui. Voi renunţa la aceste vizite şi te voi lăsa să rătăceşti până la sfârşit.

O îngrozeşte gândul, dar nu-i permite să vadă.

— Dacă ai face asta, spune ea, nu mi-ai căpăta sufletul.

El ridică din umeri.

— Am o mie de alte suflete care aşteaptă să fie culese, şi tu eşti numai una. Acum e mai aproape de ea, prea aproape, cu degetul mare mângâindu-i maxilarul, cu degetele alunecându-i pe ceafă. Ar fi atât de uşor să te uit. Toată lumea a făcut-o deja. Ea încearcă să se retragă, dar mâna lui e de piatră şi o ţine bine. Voi fi blând şi totul se va termina repede. Spune da acum, o îndeamnă el, înainte să mă răzgândesc.

Pentru o clipă cumplită, ea nu are încredere să vorbească. Greutatea monedelor din palma ei este prea recentă, durerea nopții smulse, iar în ochii lui Luc dansează izbânda. Este suficient ca ea să-și revină.

— Nu, spune Addie mârâind.

Și iat-o, ca un dar, o fulgerare de mânie pe fața lui perfectă.

Mâna lui cade, greutatea lui dispare precum fumul, iar Addie este din nou lăsată singură, în întuneric.

La un moment dat, noaptea se destramă.

Când întunericul începe să slăbească, să-și piardă puterea asupra cerului, se întâmplă lent, atât de lent, încât nu observă imediat, ci de-abia când lumina se strecoară deja înăuntru, de-abia când luna și stelele au dispărut, iar greutatea atenției lui Luc i se ridică de pe umeri.

Addie urcă scările de la Sacré Coeur, se așază în vârf, cu biserica în spate și Parisul întins la picioare, și privește cum 29 iulie devine 30, privește soarele răsărind peste oraș.

Aproape a uitat de cartea luată de pe podeaua lui Remy.

A strâns-o atât de tare, că o dor degetele. Acum, în lumina apoasă a dimineții, încearcă să descifreze titlul, silabisindu-l. *Henriade*[19]. Cuvântul acela nou este un roman, deși ea încă nu știe asta. Addie trece de copertă și încearcă să citească prima pagină, dar reușește un singur rând înainte să se sfarme cuvintele în litere, iar literele să se înceţoşeze, și trebuie să reziste pornirii de a arunca blestemata de carte, de a o azvârli pe scări.

Închide ochii și inspiră adânc, se gândește la Remy, nu la cuvintele sale, ci la plăcerea blândă din vocea lui când vorbea despre citit, la încântarea din ochii lui, la bucurie și la speranță.

Va fi o călătorie dificilă, plină de începuturi și de sfârșituri și de mii de frustrări.

Îi va lua aproape un an să descifreze primul roman – un an de aplecări asupra fiecărui rând, încercând să facă fiecare propoziție să capete sens, apoi fiecare pagină, apoi fiecare capitol. Și totuși, va dura încă un deceniu înainte ca acțiunea să i se pară naturală, înainte ca truda să dispară și să găsească plăcerea ascunsă din poveste.

Va dura, însă Adeline are timp suficient.

Deschide ochii și o ia de la capăt.

---

19 Poem epic scris de filosoful francez Voltaire și publicat în 1723 (n. trad.)

New York City
16 martie 2014

VII

Addie se trezește în miros de pâine prăjită, în sfârâitură de unt într-o tigaie încinsă. Patul este gol lângă ea, ușa aproape închisă, dar ea îl aude pe Henry mișcându-se prin bucătărie, în murmurul blând al radioului. Camera este răcoroasă, iar patul, cald, și ea își ține respirația, încercând să păstreze și momentul, așa cum a făcut-o deja de o mie de ori, când s-a agățat de trecut în prezent și a încercat să evite viitorul, căderea.

Dar astăzi e altceva.

Cineva își amintește.

Aruncă păturile deoparte, își caută hainele pe podea, dar nu vede nici urmă de blugii sau de bluza udate de ploaie – doar geaca din piele, așezată pe spătarul unui scaun. Addie găsește un halat și îl înfășoară în jurul ei, îngropându-și nasul în guler. Este purtat și moale, miroase a bumbac curat și a balsam și are un iz slab de cocos din șampon, un miros pe care va ajunge să-l identifice drept al lui.

Intră desculță în bucătărie. Henry toarnă cafea dintr-o presă franceză. Ridică privirea și zâmbește.

— Bună dimineața.

Două cuvinte scurte, care mișcă lumea.

Nu sunt *Îmi pare rău.* Nici *Nu îmi amintesc.* Nici *Cred că eram beat.*

Doar *bună dimineața.*

— Ți-am pus hainele în uscător, spune el. Ar trebui să fie gata în curând. Ia-ți o cană.

Majoritatea oamenilor au un raft de căni. Henry are un perete. Atârnă de cârlige pe un rastel, cinci orizontale, șapte verticale. Unele au modele, altele sunt simple și nu vede două la fel.

— Nu sunt sigură că ai suficiente.

Henry îi aruncă o privire piezişă. Are un fel de a zâmbi cu jumătate de gură. E ca lumina ascunsă după o perdea, dunga de soare din spatele norilor, o promisiune, nu o realitate – dar căldura pătrunde.

— Era o chestie în familia mea, spune el. Indiferent cine venea la cafea, putea alege cana care-i spunea ceva în ziua cu pricina.

Cana lui stă pe blat. Este cenuşie, ca de cărbune, cu interiorul argintiu, parcă lichid. O furtună de nori şi contururile sale. Addie studiază peretele, încercând să aleagă. Se întinde după o cană mare, din porţelan, cu frunzuliţe albastre, o cântăreşte în palmă, dar observă alta. Dă să pună mâna pe ea, când Henry o opreşte.

— Mă tem că toate alegerile sunt definitive, spune el, întinzând unt pe pâine. Va trebui să încerci din nou mâine.

Mâine. Cuvântul i se umflă în piept.

Henry toarnă cafea, iar Addie îşi sprijină coatele pe blat, ia cana în mâini, inspiră mirosul dulce-amărui. Pentru o clipă, este din nou în Paris, unde stă într-un colţ de cafenea, cu Remy, care-i spune: *Bea.* Astea sunt amintirile ei, trecutul ridicând capul în prezent, un palimpsest scos la lumină.

— Hei, spune Henry, readucând-o lângă el. Am găsit ăsta pe podea. E al tău?

Ea se uită la inelul din lemn.

— Nu îl atinge.

Addie i-l smulge din mână, prea repede. Interiorul îi atinge vârful degetului, i se rostogoleşte în jurul unghiei ca o monedă, cu uşurinţa unei busole în căutarea nordului.

— Rahat.

Addie se cutremură şi scapă inelul. Acesta se rostogoleşte pe jos şi se prinde de marginea unui covoraş. Fata îşi apucă degetele de parcă s-ar fi ars, cu inima bubuindu-i.

Nu şi l-a pus pe deget.

Cu toate acestea, privirea ei se opreşte pentru o clipă asupra ferestrei, dar este dimineaţă şi lumina soarelui pătrunde prin perdele. Întunericul nu o poate găsi aici.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Henry derutat.

— Nimic, răspunde ea, scuturând din mână. O aşchie, atât. O prostie. Îngenunchează încet, să îl recupereze, atentă să îi atingă doar exteriorul. Scuze, spune apoi, ridicându-se.

Pune inelul pe blat, între ei, cu palmele întinse de o parte și de alta. În lumina artificială, lemnul palid pare aproape gri. Addie se uită urât la inel.

— Ai avut vreodată un lucru pe care îl iubești, dar îl și urăști, și totuși nu te înduri să scapi de el? Ceva pe care aproape că-ți dorești să îl pierzi, pentru că atunci nu ar mai fi acolo și nu ar fi vina ta...

Încearcă să vorbească nonșalant.

— Da, zice el încet. Da.

Deschide un sertar și scoate ceva mic, auriu. Steaua lui David. Un pandantiv fără lanț.

— Ești evreu?

— Am fost.

Două cuvinte, atât spune. Atenția i se îndreaptă iar spre inel.

— Pare vechi.

— Este.

La fel ca ea.

Amândoi ar fi trebuit să nu mai existe, cu mult timp în urmă.

Ea își apasă palma peste inel, simte marginea netedă care-i sapă în palmă.

— A aparținut tatălui meu, zice ea, și nu e o minciună, ci doar un început de adevăr.

Închide palma în jurul lui și-l pune în buzunar. Nu este greu, dar îl simte. Îl simte mereu.

— În fine, zice ea cu un zâmbet prea strălucitor. Ce avem la micul dejun?

De câte ori a visat Addie așa ceva?

Cafea fierbinte, pâine prăjită cu unt, razele soarelui pătrunzând prin ferestre, zile noi care nu sunt începuturi de la zero, lipsa tăcerii stânjenite a străinilor, un băiat și o fată, coate pe blat, vizavi de ea, confortul simplu al unei nopți neuitate.

— Cred că adori micul dejun, spune Henry, iar ea își dă seama de propriul zâmbet larg la mâncare.

— Da, este masa mea preferată, răspunde, înfigând furculița în ouă.

Dar speranța începe să piară pe măsură ce mănâncă.

Addie nu este proastă. Știe că, orice ar fi, nu va dura. A trăit prea mult să creadă că este o șansă, a fost blestemată suficient să creadă că ar putea fi soarta.

A început să se întrebe dacă nu cumva e o capcană.

O cale nouă de tortură. De forțare a remizei, a revenirii în joc. Dar, chiar și după toți anii aceștia, vocea lui Luc se înfășoară în jurul ei, moale, scăzută, arogantă.

Eu sunt tot ce ai. Tot ce vei avea vreodată. Singurul care-și va aminti.

Era singurul lui atu, arma propriei atenții, și nu crede că ar renunța la ea. Dar, dacă nu e o capcană, atunci ce este? Un accident? Un noroc? Poate că înnebunește. N-ar fi prima dată. Poate că a înghețat pe acoperișul lui Sam și e captivă într-un vis.

Poate că nimic din toate astea nu e adevărat.

Și totuși, mâna lui este peste a ei, îi inhalează mirosul din halat, își aude numele.

— La ce te gândești? întreabă el, iar ea mai ridică o bucată de mâncare între ei.

— Dacă ai putea mânca un singur fel de mâncare pentru tot restul vieții, spune ea, care-ar fi acela?

— Ciocolată, răspunde Henry fără să ezite. Cea amăruie. Tu?

Addie se gândește. O viață e o perioadă lungă.

— Brânză, răspunde serios, iar Henry încuviințează, și tăcerea se așterne asupra lor, mai degrabă timidă, mai puțin stânjenită.

Râd nervos între două priviri aruncate, sunt doi străini care nu mai sunt străini, dar știu foarte puțin unul despre altul.

— Dacă ai locui undeva și ar fi mereu același anotimp, întreabă Henry, care ar fi acela?

— Primăvara, spune ea, când totul este nou.

— Toamna, răspunde el, când totul pălește.

Au ales amândoi marginile, liniile acelea neregulate, unde lucrurile nu sunt nici așa, nici pe dos. Addie se întreabă, parcă pentru sine:

— Ai prefera să simți totul sau să nu simți nimic?

O umbră trece peste chipul lui Henry, el își privește mâncarea neterminată și ezită, apoi se uită la ceas.

— Rahat. Trebuie să plec la anticariat.

Se ridică, își pune farfuria în chiuvetă. Ultima întrebare rămâne fără răspuns.

— Ar trebui să plec și eu acasă, zice Addie, ridicându-se și ea. Să mă schimb. Să lucrez.

Nu există o casă, firește. Nici haine. Nici job. Dar ea joacă rolul unei fete obișnuite, o fată care poate avea o viață normală, care se poate culca cu un băiat și se poate trezi cu *bună dimineața*, în loc de *cine ești*.

Henry își termină cafeaua dintr-o înghițitură.

— Cum găsești talente? întreabă, iar Addie își amintește că i-a zis că asta face în viață.

— Ții ochii deschiși, spune ea.

El o apucă de mână.

— Vreau să te revăd.

— Și eu vreau să mă revezi, repetă ea.

— Tot n-ai telefon?

Clatină din cap, iar el bate darabana cu degetele, o clipă. Se gândește.

— În Prospect Park este o zonă de camionete cu mâncare. Ne vedem acolo la șase?

Addie zâmbește.

— S-a făcut. Te superi dacă fac duș înainte să plec?

Henry o sărută.

— Deloc. Te descurci tu să ieși.

— Da, zâmbește ea.

Henry pleacă. Ușa de la intrare se închide după el, dar, pentru prima dată, sunetul nu o face să înghită în sec. E doar o ușă. Nu un semn de punctuație final. O serie de trei puncte. Va urma.

Face un duș lung, își înfășoară părul într-un prosop și se plimbă prin apartament, remarcând toate lucrurile pe care nu le văzuse cu o seară în urmă.

Apartamentul lui Henry este la fel de haotic și de aglomerat ca multe altele din New York: prea puțin spațiu de locuit și de respirat.

Este și presărat cu rămășițe ale unor pasiuni abandonate. Un dulap plin cu vopsele pe bază de ulei, cu pensulele uscate într-o cană pătată. Jurnale și carnețele, majoritatea goale. Câteva blocuri de lemn și un cuțit de cioplit – undeva, în spațiul de dinaintea memoriei sale fără greș, își aude tatăl fredonând, așa că se mișcă mai departe, încetinind doar când vede aparatele foto.

Un șir întreg o privește de pe un raft, cu obiective mari, ample și negre.

Vintage, se gândește, deși cuvântul n-a avut niciodată suficientă greutate.

Era acolo când camerele erau niște bestii masive, pe trepied, cu fotograful ascuns sub un material greu. Era acolo când s-a inventat pelicula alb-negru, apoi cea color, când cadrele s-au transformat în video, când analogul a devenit digital și povești întregi au ajuns să fie ținute în palmă.

Își trece degetele peste corpurile aparatelor, ca niște cochilii, și simte praful de pe ele. Dar fotografiile sunt peste tot. Pe pereți, sprijinite pe măsuțe, într-un colț, așteptând să fie atârnate. Una cu Beatrice, la o galerie de artă, o siluetă profilată într-un spațiu puternic luminat. Una cu Beatrice și Henry, înlănțuiți, ea cu privirea în sus, el cu capul în jos, ambii surprinși când se pregăteau să râdă. Una cu un băiat despre care ea presupune că este Robbie. Bea avea dreptate: el arată ca și cum tocmai ar fi ieșit de la o petrecere din mansarda lui Andy Warhol. Lumea din spatele lui este o ceață de trupuri, însă Robbie e focalizat, râde, cu sclipici purpuriu pe pomeți, tușe de verde de-a lungul nasului și auriu la tâmple.

Altă fotografie, pe hol. Aici, ei trei stau pe o canapea, Bea în mijloc, cu picioarele lui Robbie întinse în poala ei, și Henry de cealaltă parte, cu bărbia sprijinită în palmă.

De partea cealaltă a holului este opusul. Un portret de familie studiat, rigid printre cele nonșalante. Henry stă iar pe marginea canapelei, dar mai drept, iar de data asta este alături de două persoane care sunt fratele și sora lui, cu siguranță. Fata este un vârtej de bucle, ochii ei dansează în spatele unor ochelari cu ramă stil *cat-eye*, reflexia mamei care-și ține o mână pe umărul ei. Băiatul mai în vârstă este sever, ecoul tatălui din spatele canapelei. Și mai este fiul cel mic, subțirel, precaut, zâmbind doar din buze, și nu din priviri.

Henry o privește pe Addie din pozele în care apare și din cele pe care le-a făcut el. Îl simte – artistul din cadru. Ar putea rămâne

aici, studiind pozele, încercând să-i găsească adevărul în ele, secretul, răspunsul la întrebarea care i se tot învârte în minte.

Dar tot ce vede este o persoană pierdută, tristă, care caută.

Se întoarce spre cărți.

Henry are o colecție eclectică, împrăștiată pe suprafețele din fiecare cameră. Un raft în living, unul mai îngust pe hol, un teanc lângă pat, altul pe măsuța pentru cafea. Benzi desenate stivuite lângă manuale școlare cu titluri precum *Revizuirea legământului* și *Teologie iudaică pentru era post-modernă*. Sunt romane, biografii, cărți cu coperte moi și dure laolaltă, unele vechi, dezintegrându-se, altele nou-nouțe. Semnele de carte ies dintre pagini, marcând o duzină de lecturi neterminate.

Degetele ei alunecă pe cotoare, se opresc deasupra unei cărți aurii, groase. *Istoria lumii în o sută de obiecte*. Se întreabă dacă poți cuprinde viața unei persoane, darămite civilizația umană, într-o listă de lucruri, dacă este o cale validă de măsurare a valorii, nu după viețile trăite, ci după lucrurile rămase. Încearcă să își creeze propria listă. *O istorie a lui Addie LaRue*.

Pasărea tatălui ei, pierdută printre leșuri în Paris.

Place Royale, furată din camera lui Remy.

Inelul din lemn.

Dar acele lucruri își lăsaseră amprenta asupra ei. Și moștenirea lui Addie? Fața ei, stafie într-o sută de opere de artă. Liniile ei melodice, în centrul a o sută de cântece. Idei care prinseseră rădăcini, crescuseră sălbatice, cu semințe invizibile.

Addie își continuă cercetarea, curiozitatea ei capătă un scop. Caută indicii, caută ceva, orice, care să-l justifice pe Henry Strauss.

Pe măsuța de cafea se află un laptop. Se deschide fără parolă, dar când Addie își trece degetul mare peste touchpad, cursorul nu se mișcă. Atinge absentă tastele, dar nu se întâmplă nimic.

Tehnologia se schimbă.

Blestemul nu.

Doar că s-a schimbat și el.

S-a schimbat, dar nu în totalitate.

Așa că umblă dintr-o cameră în alta, căutând indicii pentru întrebarea la care nu pare să aibă un răspuns.

Cine ești, Henry Strauss?

În dulăpiorul cu medicamente vede un teanc de rețete, cu denumiri pline de consoane. Lângă ele, o sticluță de pilule roz, marcată doar cu un post-it: o umbrelă mică, desenată de mână.

În dormitor, alt raft cu cărți și un teanc de jurnale cu diferite forme și mărimi. Le răsfoiește, dar sunt toate goale.

Pe pervaz vede o fotografie mai veche – cu Henry și Robbie. Sunt îmbrățișați, cu fața lui Robbie lipită de a lui Henry, cu fruntea lui sprijinită de tâmpla lui Henry. Poza are ceva intim, în felul în care Robbie are ochii pe jumătate închiși, în care mâna lui Henry îi cuprinde ceafa, de parcă l-ar susține sau l-ar aduce mai aproape. Felul relaxat al gurii lui Robbie. Este fericit. *Acasă.*

Lângă pat se află un ceas de modă veche, pe noptieră. Nu are minutar și arată că e trecut de ora șase, chiar dacă era 9:32, potrivit ceasului din perete. Îl duce la ureche, dar nu pare să mai aibă baterie.

În sertarul de sus găsește o batistă pătată de sânge. Când o ia, din ea se rostogolește un inel. Un diamant mic, pe un cerc din platină. Addie se uită la inelul de logodnă și se întreabă pentru cine o fi fost, cine era Henry înainte să o întâlnească și ce s-a întâmplat de i-a ieșit în cale.

— Cine ești? șoptește ea camerei goale.

Învelește inelul în batista pătată de sânge și o pune la loc, închizând sertarul.

VIII

— Îmi retrag cuvintele, spune ea. Dacă aş putea mânca un lucru tot restul vieţii, ar fi aceşti cartofi prăjiţi.

Henry râde şi îi fură câţiva din cornetul din mână, în timp ce aşteaptă la coada pentru gyros. Camionetele cu mâncare desenează o dungă colorată de-a lungul cartierului Flatbush[20], iar mulţimi de oameni stau la coadă pentru rulouri cu homar şi brânză gratinată, *banh mi*[21] şi kebab. Există chiar şi o coadă la îngheţată, chiar dacă aerul de martie nu mai este cald şi se anunţă o noapte friguroasă. Addie se bucură că şi-a luat o pălărie şi o eşarfă şi că a schimbat balerinii cu ghetuţe până la jumătatea pulpei, chiar dacă se sprijină de Henry pentru a se încălzi, până când se creează un spaţiu la coada de la falafel, iar el îşi revendică locul.

Addie îl urmăreşte păşind spre geamul tejghelei şi comandând, o priveşte pe femeia între două vârste care lucrează în camionetă aplecându-se, cu coatele pe pervaz, cei doi vorbesc, iar Henry încuviinţează solemn. Coada se îngroaşă în spatele lui, dar femeia nu pare să remarce. Nu zâmbeşte, nu tocmai; pare pe cale să izbucnească în lacrimi, apoi îi ia mâna şi o strânge.

— Următorul!

Addie clipeşte, ajunge în faţa propriei cozi, îşi cheltuieşte ultimii bani furaţi pe un gyro cu miel şi un suc de afine, se trezeşte dorindu-şi, pentru prima dată, să fi avut un card de credit sau mai multe lucruri decât hainele de pe ea şi mărunţişul din buzunare. Îşi doreşte ca lucrurile să nu pară a-i aluneca printre degete, precum nisipul, să aibă lucruri fără să trebuiască să le fure.

— Te uiţi la sandviciul ăla de parcă ţi-a frânt inima.

Addie ridică privirea spre Henry şi zâmbeşte.

— Arată foarte bine, spune ea. Mă gândesc cât de tristă voi fi când va dispărea.

---

20 Cartier din Brooklyn, New York (n. trad.)

21 Termen generic pentru sandviciuri vietnameze, care pot avea diverse umpluturi (n. trad.)

El oftează, prefăcându-se îndurerat.

— Cea mai nasoală parte a fiecărei mese este finalul.

Își iau prada și urcă pe o pantă cu iarbă din parc, o oază de lumină pe cale de dispariție. Henry adaugă falafelul și niște găluște la gyro-ul ei cu cartofi prăjiți și împart, schimbând bucăți între ei ca într-un joc de gin.

Henry dă să ia falafelul și Addie își amintește de femeie.

— Ce s-a întâmplat acolo? întreabă ea. La camionetă, cu femeia care lucra acolo – părea cât pe ce să plângă. O cunoști?

Henry clatină din cap.

— Mi-a spus că îi amintesc de fiul ei.

Addie se uită lung la el. Nu e o minciună, dar nici adevărul complet. Îi ascunde ceva, dar nu știe cum să îl întrebe. Înfige furculița într-o gălușcă și o vâră în gură.

Mâncarea este unul dintre cele mai bune lucruri în viață.

Nu doar mâncarea, ci mâncarea *bună*. Există o falie imensă între subzistență și satisfacție și, chiar dacă ea și-a petrecut mare parte din trei sute de ani mâncând doar să-și potolească foamea, ultimii cincizeci i-a dedicat descoperirii aromelor. Mare parte din viață devine rutină, dar mâncarea este ca muzica, precum arta, plină de promisiuni de ceva nou.

Își șterge grăsimea de pe degete și se întinde în iarbă, lângă Henry, simțindu-se sătulă. Știe că nu va dura. Saţietatea este ca orice altceva în viaţa ei. Dispare mult prea repede. Dar aici și acum... este perfectă.

Închide ochii și zâmbește și crede că ar putea rămâne aici toată noaptea, în ciuda frigului tot mai aspru, că poate lăsa amurgul să cedeze întunericului, că se poate lipi de Henry și poate spera la stele.

Din buzunarul hainei lui se aude un sunet.

Henry răspunde.

— Salut, Bea, începe el, apoi se ridică brusc.

Addie aude numai jumătate, dar își poate imagina restul.

— Nu, firește că nu am uitat. Da, știu, am întârziat. Îmi pare rău. Sunt pe drum. Da, știu.

Henry închide și își ia capul în mâini.

– Bea dă o petrecere. Iar eu trebuia să duc desertul.

Se uită spre camionete, de parcă una dintre ele ar putea avea un răspuns, privește apoi cerul, care s-a transformat din roșiatic în cenușiu, își trece mâinile prin păr, trântește o înjurătură. Dar a întârziat deja și nu are timp de văicăreli.

— Haide, zice Addie, ridicându-l în picioare. Știu eu un loc.

Cea mai bună patiserie franțuzească din Brooklyn nu are firmă.

Marcată doar de o streașină de culoarea untului, cu o fereastră îngustă între două fațade din cărămidă lată, aparține unui bărbat pe nume Michel. În fiecare dimineață, sosește când se crapă de ziuă și începe să își pregătească încet bunătățile. Tarte cu măr, cu fructele tăiate subțire ca hârtia, și prăjituri Opera, cu partea de sus acoperită de cacao, și *petit fours*[22] îmbrăcate în marțipan și ornate cu trandafiraș rozalii.

Acum magazinul este închis, dar Addie vede umbra proprietarului, care se mișcă prin bucătăria din spate, și bate cu buricele degetelor în geam. Așteaptă.

— Ești sigură? întreabă Henry, când forma lui se apropie și crapă ușa.

— Am închis, zice el cu un accent puternic.

Dar Addie trece de la engleză la franceză, explicându-i că este prietenă cu Delphine, iar bărbatul se înmoaie la menționarea numelui fiicei lui, se înmoaie și mai mult când își aude limba maternă, și ea înțelege. Vorbește germană, italiană, spaniolă, retoromană, dar franceza este diferită – franceza este pâinea care se cocea în cuptorul mamei sale, mâinile tatălui ei cioplind lemnul, Estele murmurând în grădină. Franceza înseamnă acasă.

— Pentru Delphine, spune el, orice.

Deschide ușa.

În interior, New Yorkul dispare. E numai Paris, cu gustul de zahăr și unt încă plutind în aer. Acum vitrinele sunt aproape goale și doar câteva bunătăți minunate se mai află pe polițe, luminoase și rare ca florile sălbatice pe câmp.

Ea o cunoaște pe Delphine, deși firește că tânăra nu o cunoaște pe Addie. Îl cunoaște și pe Michel, pentru că privește magazinul așa cum alții se uită la o fotografie, amintindu-și.

22 Foietaje dulci sau sărate (n. trad.)

Henry rămâne câțiva pași în urmă, cât Addie discută cu Michel despre nimicuri, fiecare bucuros de pauza bine-venită a limbii lor comune, iar patiserul așază toate dulciurile rămase într-o cutie roz și le-o întinde. Când ea se oferă să plătească, întrebându-se dacă își permite, Michel scutură din cap și îi mulțumește că i-a adus aminte de acasă, iar ea îi urează noapte bună și Henry o privește de parcă ar fi făcut magie.

O îmbrățișează.

— Ești minunată, spune el, și ea roșește, pentru că până acum nu a mai avut public.

— Uite, zice, punându-i cutia cu produse de patiserie în mână. Bucură-te de petrecere.

Zâmbetul lui se stinge. Fruntea i se încruntă.

— De ce nu vii cu mine?

Ea nu știe cum să spună *Nu pot*, când nu există o explicație, când era gata să își petreacă noaptea cu el. Așa că zice:

— Nu ar trebui, iar el o roagă, și ea știe că este o idee foarte proastă, că nu poate ține secretul blestemului departe de atâtea capete, că nu îl poate păstra doar pentru ea, că este doar un joc cu timp împrumutat.

Dar iată cum te îndrepți spre sfârșitul lumii.

Cum trăiești veșnic.

O zi, și apoi alta, și alta, și iei ce poți, savurezi fiecare secundă pierdută, te agăți de fiecare moment până când nu mai e.

Așa că acceptă.

Merg braț la braț, iar seara devine din răcoroasă de-a dreptul rece.

— Ar trebui să știu ceva despre prietenii tăi? întreabă ea.

Henry se încruntă. Se gândește.

— Robbie este artist. E foarte bun, dar poate fi... dificil. Expiră adânc. Am fost împreună, în facultate. A fost primul tip de care m-am îndrăgostit.

— Dar n-a mers?

Henry râde.

— Nu. M-a părăsit. Dar a fost acum multă vreme. Acum suntem doar prieteni. Scutură din cap, parcă să scape de amintire. Apoi mai e Bea, deja o cunoști. E minunată. E la doctorat și locuiește cu un tip pe nume Josh.

— Sunt împreună?

El pufnește.

— Nu. Bea este lesbiană. Și el e gay... cred. Nu știu, s-a speculat mult pe tema asta. Dar Bea le va invita ori pe Mel, ori pe Elise, nu știu cu cine este împreună acum. E un fel de pendulare. Ah, să nu-l menționezi pe „Profesor".

Addie îl privește întrebătoare.

— Bea a avut o aventură acum câțiva ani cu o tipă care preda la universitatea Columbia. Bea s-a îndrăgostit, dar tipa era căsătorită și s-a dus naibii. Îi spunem „Profesorul".

Addie repetă numele, iar Henry zâmbește.

— Nu e un test, zice el. N-ai cum să-l pici.

Addie și-ar dori să aibă dreptate.

Henry se apropie de ea. Ezită și expiră.

— Mai trebuie să știi ceva despre mine.

Inima ei tresare și ea se pregătește de o mărturisire, de un adevăr incomod, de o explicație pentru ce se întâmplă, pentru ei. Dar Henry ridică privirea spre noaptea fără stele și spune:

— A existat o fată.

O fată. Asta nu-i oferă niciun răspuns.

— O chema Tabitha, continuă el, și ea simte durerea din fiecare silabă.

Se gândește la inelul din sertar, la batista însângerată înnodată în jurul lui.

— Ce s-a întâmplat?

— Am cerut-o de nevastă și a zis nu.

Este adevărul, gândește ea, dar numai o versiune. Addie începe să își dea seama că Henry se pricepe foarte bine la ocolit minciunile, spunând adevărurile doar pe jumătate.

— Cu toții avem cicatrice din bătălie, spune ea. Oameni din trecut.

— Și tu? întreabă el și, pentru o clipă, ea se află în New Orleans, în camera dezordonată, cu ochii aceia verzi întunecați de furie, când clădirea începe să ardă.

— Da, răspunde ea încet și apoi, testând terenul: Și cu toții avem secrete.

El o priveşte, iar ea vede cum îi pluteşte în ochi lucrul acela nemărturisit, însă nu este Luc, iar verdele nu trădează nimic.

Spune-mi, se gândeşte. *Orice ar fi.*

Dar el nu îi spune.

Ajung în tăcere acasă la Bea, iar ea le răspunde la interfon şi, în timp ce urcă scările, Addie se gândeşte la petrecere şi că poate va fi OK.

Poate că-şi vor aminti de ea la finalul serii.

Poate că, dacă el este cu ea...

Poate...

Dar uşa se deschide şi iat-o pe Bea, cu mănuşile de bucătărie în şolduri, iar din spatele ei se revarsă voci când spune:

— Henry Strauss, ai întârziat atât de mult, că ar fi bine să ai desert acolo.

Şi Henry ţine cutia cu produse de patiserie de parcă ar fi un scut, însă, când i-o ia din mână, Bea se uită dincolo de el. Ea cine e?

— Ea este Addie, spune el. V-aţi cunoscut la librărie.

Bea îşi dă ochii peste cap.

— Henry, n-ai suficienţi prieteni încât să nu-i reţinem. În plus, adaugă ea zâmbindu-i strâmb lui Addie, nu aş putea uita o asemenea faţă. Are ceva... atemporal.

Henry se încruntă.

— Dar *chiar* v-aţi cunoscut, şi exact asta ai spus şi atunci. Se uită la Addie. Îţi aminteşti, nu?

Ea ezită, prinsă între adevărul imposibil şi minciuna mai uşoară, şi începe să clatine din cap.

— Îmi pare rău, eu...

Dar e salvată de sosirea unei fete care poartă o rochie galbenă, sfidând curajoasă frigul de dincolo de geamuri, şi Henry îi şopteşte la ureche că este Elise. Fata o sărută pe Bea şi îi ia cutia din mâini, spunând că nu găseşte tirbuşonul, şi apare Josh, care le ia hainele şi îi conduce înăuntru.

Apartamentul este o mansardă transformată, una dintre acele încăperi deschise, în care holul dă în living şi livingul în bucătărie, şi este lipsită de pereţi şi de uşi, din fericire.

Sună iar interfonul şi, câteva clipe mai târziu, soseşte un băiat ca o cometă, cu o sticlă de vin într-o mână şi o eşarfă în cealaltă. Chiar

dacă Addie l-a văzut doar în pozele de pe peretele lui Henry, știe că este Robbie.

El străbate holul, o sărută pe Bea pe obraz, îi face cu mâna lui Josh și o îmbrățișează pe Elise, apoi se întoarce spre Henry, dar o vede *pe ea*.

— Cine ești? întreabă el.

— Nu fi nesimțit, spune Henry. Ea este Addie.

— Se întâlnește cu Henry, adaugă Bea, iar Addie își dorește să n-o fi făcut, pentru că acele cuvinte par să toarne apă rece pe dispoziția lui Robbie.

Henry își dă și el seama, așa că o ia de mână și spune:

— Addie caută talente.

— Serios? întreabă Robbie, încălzindu-se. Ce fel de talente?

— Artă. Muzică. Orice.

El se încruntă.

— N-ar trebui să fii specializată în ceva?

Bea îl lovește cu cotul.

— Fii politicos, spune ea și se întinde după vin.

— Nu știam că pot aduce pe cineva, zice Robbie, urmând-o în bucătărie.

— Împrumută-l pe Josh.

Masa se află între canapea și blatul de bucătărie, iar Bea mai pune un set de tacâmuri, în timp ce Henry deschide primele două sticle de vin, Robbie toarnă băutura și Josh aduce salata. Elise verifică lasagna din cuptor și Addie are grijă să nu stea în calea nimănui.

Este obișnuită să aibă parte fie de toată atenția, fie deloc. Să fie centrul scurt, dar sclipitor al lumii unui străin sau o umbră la marginile sale. Este ceva diferit acum. Este nou.

— Sper că vă este foame, spune Bea așezând lasagna și pâinea cu usturoi în mijlocul mesei.

Henry se strâmbă puțin când o vede, iar Addie aproape că râde, amintindu-și festinul de la camionetele cu mâncare. Ei îi este mereu foame, cea mai recentă masă e doar o amintire, și acceptă bucuroasă o porție.

Paris, Franța
29 iulie 1751

IX

Este scandalos să vezi o femeie singură.

Şi totuşi, Addie a ajuns să se bucure de şuşoteli. Stă în grădinile Tuileries, cu fustele împrăştiate în jurul ei pe bancă, şi dă paginile unei cărţi, ştiind că este privită. Sau, mai degrabă, că se holbează lumea la ea. Dar de ce s-ar îngrijora? O femeie care stă singură la soare nu este o *crimă*, şi zvonurile nu vor depăşi zona parcului. Trecătorii vor fi şocaţi, poate, şi vor remarca ciudăţenia, dar vor uita totul înainte să aibă şansa de a bârfi.

Întoarce pagina, lasă ochii să i se mişte peste cuvintele imprimate. Addie fură acum cărţi la fel de bucuroasă cum fură mâncare – sunt parte vitală din hrana ei zilnică. Preferă romanele, nu filosofia, romane despre aventuri şi despre evadări, iar acest roman este o cheie menită să îi ofere accesul la o anumită uşă.

Şi-a sincronizat prezenţa în parc, s-a aşezat la marginea grădinii, pe drumul despre care ştie că îl preferă *madame* Geoffrin[23]. Când femeia apare, ştie ce are de făcut.

Întoarce pagina, prefăcându-se absorbită.

Cu coada ochiului, Addie o vede apropiindu-se, cu camerista în urma ei, cu braţele pline de flori, şi se ridică în picioare, cu ochii încă în carte, se întoarce şi face doi paşi mari, înainte de inevitabila ciocnire, atentă să nu o răstoarne, ci doar să o sperie. Cartea cade pe alee, între ele.

— Ce nesăbuită! se răsteşte *madame* Geoffrin.

— Îmi pare foarte rău, spune Addie în acelaşi timp. V-am lovit?

— Nu, răspunde femeia, iar privirea ei trece de la Addie la carte. Dar ce te-a distras într-atât?

---

23 Marie-Thérèse Rodet Geoffrin (1699-1777), gazdă a salonului de pe Hôtel de Rambouillet, loc de întâlnire al artiştilor şi literaţilor internaţionali la Paris, între 1749 şi 1777 (n. trad.)

Camerista ridică obiectul perfid şi i-l întinde stăpânei.

Geoffrin cercetează titlul. *Pensées philosophiques*[24].

— Diderot, remarcă ea. Cine te-a învăţat să citeşti asemenea lucruri arogante?

— Tata.

— Serios? Ce fată norocoasă.

— A fost un început, răspunde Addie, însă orice femeie trebuie să îşi asume răspunderea propriei educaţii, pentru că nu o va face niciun bărbat.

— Cât de adevărat, spune *madame* Geoffrin.

Addie joacă un scenariu, deşi femeia nu o ştie. Oamenii au, de obicei, o singură şansă de a face o primă impresie bună, dar, din fericire, Addie a avut deja destule.

Cealaltă femeie se încruntă.

— Dar ce cauţi afară, în parc, fără servitoare? Fără însoţitoare? Nu îţi este teamă că lumea cleveteşte?

Un zâmbet sfidător flutură pe buzele lui Addie.

— Bănuiesc că-mi prefer libertatea în locul reputaţiei.

Madame Geoffrin râde, un sunet scurt, mai degrabă a surprindere decât a amuzament.

— Draga mea, sunt căi de a încăleca sistemul şi căi de a-l juca pe degete. Cum te numeşti?

— Marie Christine, răspunde Addie. La Trémoille, adaugă ea, savurând felul în care ochii celeilalte se măresc, drept răspuns.

A petrecut o lună învăţând numele familiilor nobile şi apropierea lor de Paris, eliminându-le pe cele care ar putea genera prea multe întrebări şi găsind un copac suficient de des pentru ca o verişoară să poată trece neobservată. Din fericire, chiar dacă patroana salonului se mândreşte că le ştie pe toate, nu le poate şti chiar atât de bine.

— La Trémoille. *Mais non*[25]! exclamă *madame* Geoffrin, dar cuvintele ei nu dovedesc lipsă de încredere, ci numai surprindere. Îl voi mustra pe Charles pentru că te-a ţinut ascunsă.

— Aşa ar trebui, spune Addie cu un zâmbet tâmp, ştiind că nu se va ajunge niciodată acolo. Ei bine, *madame*, continuă ea, întinzând

24 Prima lucrare originală a lui Denis Diderot, publicată în 1746 (n. trad.)

25 „Nu se poate!" (lb. franceză în original) (n. trad.)

mâna după carte. Ar trebui să plec. Nu aș vrea să fac rău reputației *dumitale*.

— Prostii, zice Geoffrin, cu ochii scânteind de plăcere. Sunt imună la scandal. Îi întinde lui Addie cartea, dar gestul nu este unul de despărțire. Trebuie să vii la salonul meu. Diderot al dumitale va fi prezent.

Addie ezită pentru o fracțiune de secundă. Ultima dată când s-au întâlnit, a greșit, afișând un aer de falsă umilință. Dar, de atunci, a învățat că patroana preferă femeile care își apără drepturile, și de data asta zâmbește încântată.

— Mi-ar plăcea foarte mult.

— Minunat, spune *madame* Geoffrin. Vino cam într-o oră.

Aici țesătura trebuie să fie foarte precisă. O singură împunsătură ratată și se va destrăma.

Addie se privește.

— Ah, spune ea cu dezamăgire pe chip. Mă tem că nu am timp să mă duc acasă și să mă schimb și, cu siguranță, nu sunt hainele potrivite.

Își ține respirația, așteptând ca femeia să răspundă, iar când aceasta o face, îi întinde mâna.

— Stai liniștită, zice ea. Sunt convinsă că se va găsi ceva și pentru dumneata.

Străbat împreună parcul, camerista ținându-se după ele.

— Nu ne-am mai întâlnit niciodată? Îi cunoaștem pe toți cei de vază.

— Eu nu sunt de vază, spune Addie. Și sunt doar în vizită, pe timpul verii.

— Accentul tău este parizian.

— Timp și exercițiu, răspunde ea, și este adevărat.

— Și totuși, ești necăsătorită?

Alt test. De câteva ori, Addie a fost văduvă, căsătorită, dar astăzi, decide ea, este de necăsătorit.

— Nu, răspunde. Mărturisesc că nu doresc stăpân și încă nu am găsit un egal.

Asta o face să câștige un zâmbet din partea gazdei sale.

Interogatoriul continuă tot drumul de-a lungul parcului și spre strada Saint-Honoré, când femeia își ia, în sfârșit, la revedere, pentru a se duce să se pregătească pentru salon.

Addie o priveşte plecând, cu regret.

De aici, se descurcă singură.

Camerista o conduce la etaj şi aşază pe pat o rochie din cel mai apropiat dulap. Este mătase cu brocart, cu model, cu un strat din dantelă în jurul gulerului. N-ar fi ales-o, dar este foarte potrivită. Addie a văzut o bucată de carne condimentată şi gata de pus la cuptor şi îi aduce aminte de moda pariziană actuală.

Addie se aşază în faţa unei oglinzi şi îşi aranjează părul, auzind cum uşile se deschid şi se închid jos, cum casa se agită de mişcările oaspeţilor care sosesc. Trebuie să aştepte ca salonul să fie plin, camerele suficient de aglomerate, ca să se piardă printre oameni.

Addie îşi mai aranjează părul o dată, îşi netezeşte fustele, iar când zgomotul devine suficient de constant şi vocile se amestecă în zăngănit de pahare, coboară în camera principală.

Când a ajuns prima dată Addie în salon, a fost din întâmplare, nu ca înscenare. A fost uluită să găsească un loc în care unei femei i se permitea să vorbească sau, cel puţin, să asculte, în care se putea mişca fără să fie judecată sau privită condescendent. Îi plăceau mâncarea, băutura, conversaţia şi compania. Putea pretinde că era cu prietenii, nu cu nişte străini.

Asta până când a cotit-o şi a dat nas în nas cu Remy Laurent.

Iată-l, pe un scăunel, între Voltaire şi Rousseau, fluturând din mâini în timp ce explica. Avea degetele pătate de cerneală.

Să-l vadă a fost ca o treaptă ratată, ca un material prins într-un cui.

Un moment în care şi-a pierdut echilibrul.

Iubitul ei de altădată devenise mai rigid, odată cu vârsta, iar diferenţa dintre 23 şi 51 de ani era marcată de ridurile de pe chipul lui. Fruntea încruntată de la atâtea ore de lectură, o pereche de ochelari pe nas. Dar un subiect îi aprindea apoi o lumină în ochi, iar ea îl revedea pe băiatul care fusese cândva, pe tânărul pasionat care venise la Paris să găsească minţi luminate cu idei măreţe.

Astăzi, nici urmă de el.

Addie ia un pahar cu vin de pe o masă joasă şi se mişcă dintr-o cameră în alta, ca o umbră proiectată pe un perete, neremarcată, dar în voia ei. Ascultă, face conversaţie şi se simte inclusă între faldurile istoriei. Întâlneşte un naturalist cu o pasiune pentru viaţa marină, iar când ea îi mărturiseşte că nu a fost niciodată la mare, el îşi petrece o jumătate de oră dăruindu-i poveşti despre vietăţile crustacee şi i se pare

un mod foarte plăcut de a-și petrece după-amiaza, și apoi seara – cu atât mai mult cu cât în seara asta are nevoie de orice distragere.

Au trecut șase ani, dar nu vrea să se gândească nici la asta, nici la el.

Când apune soarele, iar vinul este înlocuit cu porto, ea se simte minunat, bucurându-se de compania oamenilor de știință, a literaților.

Ar fi trebuit să știe că el va strica totul.

Luc pășește în încăpere ca o pală de vânt rece, îmbrăcat în nuanțe de cenușiu și negru, de la cizme la cravată. Ochii lui verzi sunt singura pată de culoare.

Șase ani, iar „ușurare" este termenul greșit pentru ce simte Addie când îl vede, și totuși este cel mai apropiat. Senzația unei poveri lăsate jos, a unei expirații, a unui trup care oftează. Nu îi face plăcere, dincolo de eliberarea simplă, fizică, ușurarea de a înlocui necunoscutul cu certitudinea.

Aștepta, iar acum nu mai așteaptă.

Acum se pregătește pentru necazuri.

— *Monsieur* Lebois, spune *madame* Geoffrin, salutându-și oaspetele, iar Addie se întreabă, pentru o clipă, dacă este doar o coincidență, dacă umbra ei preferă salonul, mințile dinăuntru – însă bărbații care se înghesuie aici venerează progresul, nu pe zei.

Atenția lui Luc s-a fixat deja *asupra ei*, iar chipul lui s-a luminat amenințător.

— *Madame*, spune el cu o voce suficient de puternică să ajungă la ea, mă tem că v-ați deschis prea larg ușile.

Addie simte un gol în stomac, iar *madame* Geoffrin se trage un pic în spate, iar conversația din cameră pare să se domolească.

— Ce vreți să spuneți?

Addie încearcă să dea înapoi, dar salonul este plin, iar calea îi este tăiată de picioare și de scaune.

— Femeia de acolo. Capetele încep să se întoarcă în direcția lui Addie. O cunoașteți?

Firește că *madame* Geoffrin nu o mai cunoaște, dar este prea bine-crescută să admită un asemenea pas greșit.

— Salonul meu este deschis multora, *monsieur*.

— De data asta, ați fost prea generoasă, spune Luc. Femeia este o escroacă și o hoață. O creatură teribilă. Iată, face el semn, poartă

chiar una dintre rochiile dumneavoastră. Aţi face bine să vă verificaţi buzunarele şi să vă asiguraţi că nu a furat şi altceva.

Şi iată cum a întors el jocul în favoarea sa.

Addie porneşte spre uşă, dar în jurul ei sunt bărbaţi în picioare.

— Opriţi-o, declamă Geoffrin, şi Addie nu are de ales decât să abandoneze totul, să se grăbească spre uşă, să treacă pe lângă ei, afară din salon, în noapte.

Nimeni nu vine după ea, firește.

Doar Luc.

Întunericul e pe urmele ei, chicotind. Ea se întoarce spre el.

— Credeam că ai lucruri mai bune de făcut.

— Şi totuşi, treaba asta mi se pare foarte amuzantă.

Ea clatină din cap.

— Nu e mare lucru. Ai stricat un moment, ai distrus o noapte, dar, datorită *darului* meu, am încă un milion de alte nopţi la dispoziţie. Şanse infinite de a mă reinventa. Aş putea să mă întorc chiar acum, iar vicleşugurile tale vor fi la fel de uitate ca faţa mea.

În ochii lui verzi scânteiază răutatea.

— Cred că îţi dai seama că vorbele mele nu dispar la fel de repede ca ale tale. Ridică din umeri. Nu îşi vor aminti de tine, firește. Dar ideile sunt mult mai sălbatice decât amintirile şi prind mult mai repede rădăcini.

Vor trece alţi 50 de ani până să-şi dea ea seama de adevărul spuselor lui.

Ideile chiar sunt mai sălbatice decât amintirile.

Dar şi ea le poate planta.

New York City
16 martie 2014

Seara aceasta are ceva magic.

Este plăcerea simplă a unui act de sfidare.

Addie își petrece prima oră cu răsuflarea întretăiată, pregătindu-se de catastrofă, dar, undeva între salată și felul principal, între primul și al doilea pahar, expiră. Stând acolo, între Henry și Elise, între căldură și râsete, aproape crede că trăiește ceva real, că este o fată obișnuită lângă un băiat obișnuit la o petrecere obișnuită. Ea și Bea discută despre artă, ea și Josh discută despre Paris, ea și Elise discută despre vin, iar mâna lui Henry îi găsește genunchiul sub masă, și totul este foarte simplu. Vrea să păstreze noaptea ca pe o bomboană de ciocolată, pe limbă, să se bucure de fiecare secundă înainte să se topească.

Numai Robbie pare nemulțumit, chiar dacă Josh a încercat să flirteze cu el toată noaptea. Se foiește pe scaun, un actor în căutarea reflectoarelor. Bea prea mult, prea repede, nu poate sta liniștit nici măcar câteva minute. Este aceeași energie neliniștită pe care Addie o observase la Henry, dar, în seara asta, el pare perfect în largul lui.

Elise se duce la baie, iar Addie crede că fata e piesa de domino care le dărâmă pe celelalte. Când se întoarce la masă, Addie vede confuzia de pe chipul fetei, dar este genul de stânjeneală pe care o acoperi și nu o arăți, iar ea nu zice nimic, doar clatină din cap, parcă alungând o idee, și zâmbește, iar Addie și-o imaginează întrebându-se dacă a băut prea mult, și-o imaginează trăgând-o pe Bea deoparte, înainte de desert, și șoptindu-i că nu își poate aminti numele ei.

Robbie și gazda, între timp, s-au adâncit în conversație.

— Bea, se plânge el, nu am putea...

— E petrecerea mea, sunt regulile mele. Când a fost ziua *ta*, am fost într-un club sexual din Bushwick.

Robbie își dă ochii peste cap.

— Era o sală de concerte cu tematică exhibiționistă.

— Era un club sexual, spun Henry şi Bea în acelaşi timp.

— Stai aşa. Addie se apleacă în scaun. Este ziua ta?

— Nu, spune Bea cu emfază.

— Beatrice detestă zilele de naştere, explică Henry. Nu vrea să ne spună când este ziua ei. Am ajuns la ideea că este în aprilie sau în martie. Sau în mai. Deci orice petrecere din primăvară ar putea fi cea mai apropiată de ziua ei.

Bea soarbe din vin şi ridică din umeri.

— Nu văd rostul. Este doar o zi. De ce să pui atât accent pe ea?

— Ca să primeşti cadouri, evident, spune Robbie.

— Înţeleg, zice Addie. Cele mai frumoase zile sunt întotdeauna cele neplanificate.

Robbie se uită urât.

— Cum spuneai că te cheamă? Andy?

Ea vrea să îl corecteze, doar că literele i se blochează în gât. Blestemul îi sugrumă cuvântul.

— *Addie*, spune Henry. Şi tu eşti un ticălos.

Un curent nervos străbate masa, iar Elise, încercând să aplaneze energiile negative, taie un *petit four* şi spune:

— Desertul este minunat, Henry.

Iar el răspunde:

— Addie a rezolvat.

Este suficient ca Robbie să se încline pentru ca un pahar să se verse. Se ridică de la masă, pufnind.

— Vreau să fumez.

— Nu aici, zice Bea. Du-te pe acoperiş.

Addie ştie că acolo se termină seara aceea frumoasă, cu o uşă care se trânteşte, pentru că nu îi poate opri, şi după ce nu o mai văd...

Josh se ridică.

— Şi mie mi-ar prinde bine.

— Vrei doar să scapi de spălatul vaselor, spune Bea, dar cei doi se îndreaptă deja spre uşă, ochii care nu se văd se uită, şi iată că bate miezul nopţii, se gândeşte Addie, magia se termină şi te transformi înapoi în dovleac.

— Ar trebui să plec, spune ea.

Bea încearcă să o convingă să rămână, îi zice să nu îi permită lui Robbie să o afecteze, iar Addie spune că nu este vina lui, că a fost o zi lungă, îi mulțumește pentru masă, pentru companie. Și chiar a avut noroc să ajungă până aici, să aibă parte de timpul acesta, de seara aceasta, de fâșia aceasta de normalitate.

— Addie, stai, spune Henry, dar ea îl sărută repede și se strecoară afară din apartament, pe scări, în beznă.

Oftează, încetinește, plămânii o dor din cauza frigului brusc. Și, în ciuda ușilor și pereților dintre ei, simte greutatea a ceea ce a lăsat în urmă și își dorește să fi stat, își dorește ca, atunci când Henry i-a spus să stea, să îi fi răspuns *Hai cu mine*, dar știe că nu este corect să îl facă să aleagă. El este numai rădăcini, pe când ea are doar crengi.

Aude apoi pași în urma ei și încetinește, se înfioară chiar și acum, după tot acest timp, așteptându-se să fie Luc.

Luc, care știa mereu când era fragilă.

Dar nu e întunericul, ci doar un băiat cu ochelari care se aburesc și haina descheiată.

— Ai plecat foarte repede, zice Henry.

— M-ai prins din urmă, spune ea.

Și poate că ar trebui să se simtă vinovată, dar este recunoscătoare.

Se pricepe la pierdut lucruri.

Dar Henry e încă acolo.

— Prietenii sunt problematici uneori, nu?

— Da, zice ea, deși habar n-are.

— Îmi pare rău, spune el, făcând semn din cap spre clădire. Nu știu ce l-a apucat.

Dar Addie știe.

Dacă trăiești suficient, oamenii ți se deschid ca niște cărți. Robbie este un roman de dragoste. O poveste cu inimi frânte. Este bolnav de dragoste.

— Ai spus că sunteți doar prieteni.

— Așa este, insistă el. Îl iubesc ca pe fratele meu, mereu îl voi iubi. Dar nu...

Ea se gândește la fotografie, la capul lui Robbie aplecat peste obrazul lui Henry, la privirea de pe fața lui când Bea a spus că Addie îl însoțește și se întreabă cum de Henry nu își dă seama.

— Încă este îndrăgostit de tine.

Henry se dezumflă.

— Da, ştiu, spune el. Dar nu îi pot împărtăşi sentimentul.

Nu pot. Nu că *nu vrea*. Nu că *n-ar trebui*.

Addie îl priveşte pe Henry în ochi.

— Mai e ceva ce vrei să-mi spui?

Nu ştie ce se aşteaptă să audă, ce adevăr ar putea explica prezenţa aceea permanentă, dar, pentru o secundă, când Henry o priveşte, ea vede o tristeţe adâncă, răvăşitoare.

Dar apoi el o trage mai aproape şi geme şi spune cu o voce moale, învinsă:

— Sunt atât de plin!

Iar Addie râde, împotriva voinţei sale.

Este prea frig să stea pe loc, aşa că merg împreună pe întuneric, iar ea nici măcar nu îşi dă seama că au ajuns la el până nu vede uşa albastră. E atât de obosită, iar el, atât de cald. Nu vrea să plece, iar el nu i-o cere.

New York City
17 martie 2014

XII

Addie s-a trezit într-o sută de moduri.

Cu pojghiță de gheață pe piele și sub un soare atât de fierbinte, că ar fi trebuit să o ardă. În locuri pustii și în locuri care ar fi trebuit să fie pustii. În război și pe ocean, izbindu-se de carenă. În șuier de sirene, în zgomot de oraș, în tăcere și, o dată, cu un șarpe încolăcit lângă cap.

Dar Henry Strauss o trezește cu sărutări.

Le plantează una câte una, ca pe niște bulbi de flori, le lasă să înflorească pe pielea ei. Addie zâmbește și se rostogolește spre el, îi trage brațele în jurul ei ca pe o pelerină.

Întunericul îi șoptește în minte: *Fără mine, vei fi mereu singură.*

Dar ea ascultă bătăile inimii lui Henry, murmurul dulce al vocii lui în părul ei, când o întreabă dacă îi este foame.

E târziu și el ar trebui să fie la muncă, dar îi spune că *Ultimul cuvânt* este închis lunea. Nu are de unde să știe că ea își amintește mica firmă din lemn, orele trecute în dreptul fiecărei zile. Este închis doar joia.

Nu îl corectează.

Își pun haine pe ei și se duc la magazinul de la colț, unde Henry cumpără ouă și rulouri cu brânză de la tejghea, iar Addie se duce să caute suc.

Atunci aude clopoțelul de la intrare.

Ea vede un cap arămiu și o față cunoscută, când Robbie intră brusc. Atunci i se oprește inima, așa cum se întâmplă când ratezi o treaptă și te dezechilibrezi.

Addie a început să se priceapă să piardă...

Dar nu e pregătită.

Și vrea să oprească timpul, să se ascundă, să dispară.

Dar nu poate. Robbie îl vede pe Henry, iar Henry o vede pe ea, şi se află într-un triunghi de străzi cu sens unic. O comedie a amintirilor şi a absenţei şi a ghinionului, căci Henry o prinde cu braţul de talie, iar Robbie o priveşte cu ochi glaciali şi spune:

— Cine-i asta?

— Nu e amuzant, zice Henry. Eşti încă beat?

Robbie se dă înapoi, indignat.

— Sunt... ce? Nu, n-am văzut-o în viaţa mea. Nu mi-ai zis că ai cunoscut pe cineva.

Este ca un accident de maşină în ralanti, şi Addie ştia că era menit să se întâmple, coliziunea inevitabilă dintre oameni şi spaţiu, timp şi circumstanţe.

Henry este un lucru imposibil, oaza ei stranie, frumoasă. Dar este om, iar oamenii au prieteni, familii, o mie de iţe care-i leagă de alţi oameni. Spre deosebire de ea, el n-a fost niciodată liber, n-a existat niciodată într-un vid.

Aşa că era inevitabil.

Dar tot nu e pregătită.

— La naiba, Robbie. *Abia* ai cunoscut-o.

— Sunt sigur că mi-aş aminti. Ochii lui Robbie se întunecă. Dar, din nou, mi se pare greu să ţin socoteala ultimelor zile.

Spaţiul dintre ei dispare când Henry face un pas în faţă. Addie ajunge prima, îi prinde mâna când el o ridică, îl trage înapoi.

— Henry, opreşte-te.

Povestea lor stătea într-un borcănel atât de frumos! Dar acum sticla se sparge. Apa dă pe dinafară.

Robbie îl priveşte pe Henry, uluit, trădat. Ea înţelege. Nu e corect. Niciodată nu e.

— Haide, spune ea, strângându-l de mână.

Atenţia lui Henry se îndreaptă în sfârşit spre ea.

— Te rog, zice ea, hai cu mine.

Ies pe stradă, uitând de pacea dimineţii, lăsată în urmă, cu sucul de portocale şi cu sandviciurile.

Henry tremură de furie.

— Îmi pare rău, spune el. Robbie poate fi ticălos, dar a fost...

Addie închide ochii și se sprijină de un zid.

— Nu este vina lui.

Ar putea salva situația, ar putea ține borcănelul care se crapă, ar putea astupa crăpăturile cu degetele. Dar câtă vreme? Câtă vreme îl poate păstra pe Henry pentru ea? Câtă vreme îl poate împiedica să remarce blestemul?

— Nu cred că și-a amintit de mine.

Henry se uită suspicios, derutat.

— Cum să *nu* poată?

Addie ezită.

E ușor să fii sincer când nu există cuvinte greșite, pentru că sunt date uitării. Când orice ai spune îți aparține doar ție.

Dar Henry este diferit, el o ascultă, își amintește și, dintr-odată, fiecare cuvânt este plin de greutate, iar sinceritatea este foarte apăsătoare.

Are o singură șansă.

Îl poate minți, așa cum ar face cu oricine altcineva, dar, dacă începe, nu va mai putea să se oprească, și chiar mai mult, *nu vrea* să îl mintă. A așteptat prea mult să fie văzută și auzită.

Așa că Addie alege adevărul.

— Știi că sunt oameni care uită fețe? Se uită la prieteni, la familie, la oameni pe care îi știu de o viață și nu îi recunosc?

Henry se încruntă.

— Teoretic, sigur că...

— Eu sunt opusul.

— Adică îți amintești de toată lumea?

— Nu, spune Addie. Adică da, și asta, dar nu despre asta vorbesc. Oamenii mă uită. Chiar dacă ne-am întâlnit de o sută de ori, ei mă uită.

— Nu are sens.

Firește că nu are.

— Da, știu, spune ea, dar este adevărat. Dacă ne-am întoarce acum în magazin, Robbie nu și-ar aminti. M-ai putea prezenta, dar, în clipa în care aș pleca, în clipa în care nu m-ar mai vedea, ar uita iar.

Henry clatină din cap.

— De ce? Cum așa?

Cea mai mică întrebare. Cel mai mare răspuns.

Pentru că am fost nesăbuită.

Pentru că îmi era teamă.

Pentru că nu am fost atentă.

— Pentru că, spune ea, lăsându-se să cadă lângă zid, sunt blestemată.

Henry se uită lung la ea, cu sprâncenele ridicate.

— Nu înțeleg.

Addie inspiră adânc, încercând să își calmeze nervii. Apoi, pentru că a decis să îi spună adevărul, chiar asta face.

— Mă numesc Addie LaRue. M-am născut în Villon, în 1691, iar părinții mei se numeau Jean și Marthe. Locuiam într-o casă din piatră, lângă o salcie bătrână...

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1764

XII

Căruța se oprește lângă râu.

— Pot să te duc mai departe, spune căruțașul, trăgând frâiele. Suntem la doi kilometri.

— E în regulă, zice ea, cunosc drumul.

O căruță necunoscută ar putea atrage atenția, iar Addie ar prefera să se întoarcă așa cum a plecat, așa cum a învățat fiecare centimetru al acelui loc: pe jos.

Îi plătește omului și coboară, iar marginea pelerinei cenușii mătură pământul. Nu s-a obosit cu bagajele, ci a învățat să călătorească cu strictul necesar sau, mai degrabă, să lase lucrurile să-i scape la fel de ușor cum le primește. Este mai simplu așa. E prea greu să păstreze lucrurile.

— Ești de pe-aici? întreabă el, iar Addie mijește ochii în soare.

— Da, răspunde. Dar am fost plecată multă vreme.

Căruțașul o măsoară din priviri.

— Cu siguranță, *nu prea* multă.

— Ai fi uimit, spune ea, iar el pocnește din bici și căruța pornește.

Ea rămâne din nou singură, într-un ținut cunoscut până-n măduva oaselor. Un loc în care nu a mai fost de 50 de ani.

Ciudat este că a trecut dublul de timp petrecut aici, și totuși încă i se pare acasă.

Nu știe când a luat decizia să se întoarcă sau cum, doar că a crescut în ea ca o furtună, de când primăvara a început să devină vară, iar apăsarea a sporit, ca promisiunea ploii, până când a văzut norii întunecați la orizont, a auzit tunetele în minte și a simțit că o îndemnau să plece.

Poate că întoarcerea este un fel de ritual. Un mod de a se purifica, de a lăsa satul Villon în trecut. Poate că încearcă să se desprindă. Sau poate că încearcă să îl păstreze.

Nu va rămâne – atâta știe.

Pe suprafața râului Sarthe scânteiază soarele și, pentru o clipă, se gândește să se roage, să își afunde mâinile în apa nu foarte adâncă, dar acum n-are nimic de oferit zeilor râului și nimic de spus. Nu i-au răspuns când ar fi contat.

După cotitură, dincolo de pădurice, Villon se ridică între colinele scunde, case din piatră cenușie cuibărite în vale. A crescut puțin, s-a mărit ca un bărbat de vârstă mijlocie, dar este tot Villon. Iată biserica, piața și acolo, dincolo de centrul satului, liziera verde-închis a pădurii.

Nu trece prin sat, ci o ia spre sud.

Spre casă.

Bătrâna salcie încă stă de pază la capătul aleii. Cincizeci de ani i-au adăugat aspecte noduroase crengilor și parcă i s-a mai lățit și baza, dar altfel, e aceeași. Pentru o clipă, când tot ce poate vedea este marginea casei, timpul se poticnește și alunecă, și ea are din nou 23 de ani, merge acasă dinspre sat, sau de la râu, sau de la Isabelle, cu rufele sprijinite pe șold sau cu foile pentru desen sub braț, și din clipă în clipă o va vedea pe mama ei în ușă, cu făină la încheieturi, va auzi zgomotul constant al toporului tatălui său căzând și sunetul moale scos de iapa lor, Maxime, care dă din coadă și rontăie iarbă.

Dar se apropie de casă, iar iluzia se transformă în amintire. Calul nu mai e, firește, și în curte atelierul tatălui ei stă obosit într-o parte, iar peste iarba buruienoasă vede coliba alor săi, întunecoasă, tăcută.

La ce se aștepta?

50 de ani. Addie știa că nu vor mai fi acolo, dar să vadă locul abandonat, în paragină, o tulbură. Picioarele ei se mișcă singure, purtând-o pe aleea bătătorită, prin curte, spre ruinele atelierului.

Deschide încet ușa – lemnul este putred – și intră.

Razele soarelui pătrund printre scândurile rupte, dungând întunericul, și aerul miroase a degradare în loc de lemn proaspăt cioplit, pământos, dulce; fiecare suprafață este acoperită de mucegai, umedă și prăfuită. Uneltele ascuțite zilnic de tatăl ei zac acum abandonate, ruginite. Rafturile sunt goale. Nu mai există păsări mici din lemn, ci vede doar un castron mare, pe jumătate terminat, sub o perdea de pânze de păianjen și murdărie.

Își trece mâna prin praf, îl privește adunându-se la loc.

De câtă vreme tatăl ei nu mai este?

Se obligă să iasă iar în curte și se oprește.

Casa s-a trezit la viață sau, cel puțin, se agită. O panglică subțire de fum iese pe coș. O fereastră e deschisă, cu perdelele bătute de adiere.

Cineva mai e acolo.

Ar trebui să plece și știe asta, pentru că locul nu mai e al ei, dar deja traversează curtea, deja se pregătește să bată la ușă. Degetele ei încetinesc, pentru că își amintește de noaptea aceea, ultima din altă viață.

Stă acolo, pe treaptă, dorindu-și ca mâna ei să aleagă – dar și-a anunțat deja prezența. Perdeaua flutură, o umbră trece pe lângă geam, iar Addie se dă înapoi doi pași, înainte ca ușa să se deschidă nițel, cât să dezvăluie o fărâmă de obraz ridat și un ochi albastru, disprețuitor.

— Cine-i acolo?

Vocea femeii e fragilă, dar tot atârnă ca o piatră în pieptul lui Addie și este sigură că, chiar de-ar fi fost muritoare, cu mintea tulburată de vreme, tot și-ar fi amintit vocea mamei sale.

Ușa se deschide, gemând, și iat-o, vestejită ca o plantă iarna, cu degetele noduroase ținând un șal zdrențuit. Este bătrână, străveche, dar trăiește.

— Te cunosc? întreabă mama ei, dar fără urmă de recunoaștere în vocea ei, doar îndoiala celor bătrâni și nesiguri.

Addie clatină din cap.

După aceea, se întreabă dacă ar fi trebuit să spună da, dacă mama ei, cu mintea golită de amintiri, ar fi putut lăsa spațiu acelui unic adevăr. Dacă și-ar fi invitat fiica înăuntru, să stea lângă vatră și să împartă o masă simplă, pentru ca, după ce avea să plece, Addie să aibă ceva la care să revină, pe lângă versiunea mamei sale care o alunga.

Dar nu face asta.

Încearcă să își spună că femeia nu i-a mai fost mamă din momentul în care ea nu i-a mai fost fiică, dar nu funcționează așa. Și totuși, trebuie. A jelit deja și, deși e șocată să vadă fața femeii, durerea este difuză.

— Ce vrei? întreabă Martha LaRue.

Nu poate răspunde, pentru că nu știe. Se uită dincolo de bătrână, spre camera întunecoasă care fusese cândva casa ei, și doar atunci simte o speranță ciudată. Dacă mama ei trăiește, atunci poate, poate... dar știe.

Ştie, după pânzele de păianjen din atelier, după praful de pe castronul neterminat. Ştie după privirea obosită de pe chipul mamei, după starea colibei dindărătul ei.

— Îmi pare rău, spune ea, dând înapoi.

Femeia nu o întreabă de ce, ci doar o priveşte fără să clipească.

Uşa se închide şi Addie ştie, plecând, că nu îşi va mai revedea niciodată mama.

New York City
17 martie 2014

XIII

Cuvintele sunt uşor de rostit.

În fond, nu povestea a fost partea dificilă.

Este un secret pe care a încercat să îl împărtăşească de multe ori, cu Isabelle, cu Remy, cu prieteni şi străini şi cu oricine ar fi fost dispus să o asculte, şi de fiecare dată le-a văzut expresiile aplatizându-se, feţele devenind pustii, a privit cuvintele atârnând în aer, înainte să-şi ia zborul ca un fum.

Dar Henry o priveşte şi o ascultă.

Îi povesteşte despre nuntă, despre rugăciunile fără răspuns, despre ofrandele aduse în zori şi la amurg. Despre întunericul din pădure, prefăcându-se în bărbat, despre dorinţa ei şi refuzul lui, despre greşeala comisă.

Îmi poţi avea *sufletul* când nu-l mai vreau.

O ascultă când îi povesteşte cum trăieşte veşnic, dar uitată, şi cum renunţă. Când termină, îşi ţine respiraţia, aşteptându-se ca Henry să clipească şi să o întrebe ce voia să îi spună. Dar el se uită la ea atât de concentrat, că îşi dă seama, cu inima bubuind, că a auzit totul.

— Ai făcut un târg? întreabă el cu detaşare în glas, cu un calm tulburător.

Fireşte că sună a nebunie.

Fireşte că nu o crede.

Aşa îl pierde. Nu din cauza amintirilor, ci a neîncrederii.

Apoi, dintr-odată, Henry *râde*.

Se sprijină de un rastel pentru biciclete, cu capul în mâini, şi râde, iar ea crede că a luat-o razna, crede că ea i-a făcut ceva, crede chiar că râde de ea.

Dar nu e genul de râs care urmează după o glumă. Este prea maniacal.

— Ai făcut un târg, repetă el.

— Uite, știu că sună...

— Te cred.

Ea clipește, confuză.

— Ce...?

— Te cred, spune el iar.

Două cuvinte scurte, la fel de rare ca Îmi amintesc, și ar trebui să fie suficiente – dar nu sunt. Nimic nu are sens, nici Henry și nici asta. Nu a avut de la început, iar ei i-a fost prea teamă să întrebe, să știe, de parcă să știe ar fi năruit visul, dar acum vede fisurile și le simte în pieptul ei.

Cine ești? vrea să întrebe. *De ce ești diferit? Cum de îți amintești, când nimeni nu poate? De ce mă crezi că am făcut un târg?*

În final, spune doar:

— De ce?

Henry își dă la o parte mâinile de pe față și o privește, cu ochii verzi febrili, apoi spune:

— Pentru că și eu am făcut un târg.

PARTEA A PATRA

BĂRBATUL PE CARE NU-L ATINGE PLOAIA

Titlu: Deschisă iubirii

Artist: Muriel Strauss (design) și Lance Harringer (manufactură)

Dată: 2011

Mediu: Aluminiu, oțel și sculptură în sticlă

Locație: Împrumutată de la Școala de Arte Tisch

Descriere: Expusă, inițial, ca o instalație interactivă, în care inima de aluminiu, perforată de orificii mici, era suspendată deasupra unei găleți. Pe o masă, alături de inima metalică, borcănele de forme și mărimi diferite conțineau lichide în culori diferite, unele apă, altele alcool, altele vopsea, iar participanții erau încurajați să aleagă unul și să îl golească în inima. Lichidul începea să curgă imediat, cu o viteză care depindea de vâscozitatea substanței turnate.

Detalii: Această sculptură a reprezentat piesa centrală a portofoliului de sculpturi al lui Strauss, o colecție de lucrări pe tema familiei. Pe atunci, Strauss nu a specificat ce membru al familiei sale era asociat cărei lucrări, însă insista că Deschisă iubirii fusese creată ca „omagiu adus epuizărilor generale de monogamia în serie și ca testament al pericolelor afecțiunii dezechilibrate".

Valoare estimată: Necunoscută, lucrarea a fost oferită școlii Tisch de către artistă, pentru o instalare permanentă.

New York City
4 septembrie 2013

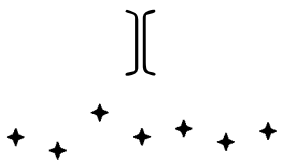

Se naşte un băiat cu inima frântă.

Doctorii intră în scenă şi o reconstruiesc, o reîntregesc, iar bebeluşul este trimis acasă, norocos că trăieşte. Spun că acum este mai bine, că poate duce o viaţă normală, şi totuşi, crescând, este convins că are ceva stricat înăuntru.

Sângele pompează, valvele se deschid şi se închid, iar pe radiografii şi ecografii totul funcţionează cum ar trebui. Dar ceva nu este în regulă.

I-au lăsat inima prea deschisă.

Au uitat să îi închidă armura pieptului.

Acum simte... prea mult.

Alţii îl numesc „sensibil", dar e mai mult decât atât. S-a stricat butonul, iar volumul este prea puternic. Momentele de bucurie se înregistrează scurt, dar extatic. Momentele de durere se întind la infinit şi sunt insuportabile.

Când primul lui câine moare, Henry plânge o săptămână. Când părinţii lui se ceartă şi nu poate suporta violenţa din cuvintele lor, fuge de acasă. Durează mai mult de o zi să îl aducă înapoi. Când David îi aruncă ursuleţul din copilărie, când prima lui iubită, Abigail, îi trage clapa la un bal, când trebuie să disece un porc la ore, când pierde cardul dat de bunicul său înainte să moară, când află că Liz îl înşală, în timpul excursiei de absolvire a liceului, când Robbie îl părăseşte, înainte de anul doi de facultate, de fiecare dată, indiferent de importanţa situaţiei, inima i se frânge din nou în piept.

Henry are 14 ani prima dată când fură o duşcă din băutura tatălui său, doar ca să dea volumul mai încet. Are 16 ani când ia două pastile din dulăpiorul mamei, doar ca să amorţească durerea. Are 20 de ani când se droghează atât de tare, încât are impresia că-şi poate vedea crăpăturile din piele, în locurile în care se dezmembrează.

Inima lui permite curentului să intre.

Luminii.

Furtunilor.

Oricui.

Timpul să mişcă foarte repede.

Clipeşti şi ai terminat jumătate de şcoală, eşti paralizat de ideea că, indiferent ce ai alege să faci, înseamnă să alegi *să nu faci* o sută de alte lucruri, aşa că îţi schimbi specializarea de cinci, şase ori, înainte să ajungi la teologie, şi, pentru o vreme, pare calea potrivită, dar este doar un reflex la mândria de pe chipurile părinţilor, pentru că ei presupun că eşti un rabin în devenire, şi adevărul este că tu nu-ţi doreşti deloc să devii practicant, vezi textele sacre ca pe nişte poveşti, ca pe nişte aventuri uluitoare, şi cu cât studiezi mai mult, cu atât crezi mai puţin ce spun ele.

Clipeşti şi ai 24 de ani, călătoreşti prin Europa, crezând, sperând că schimbarea va crea ceva în tine, că o scânteie din lumea mare, grandioasă te va ajuta să o focalizezi pe a ta. Pentru o vreme, ajută. Dar nu ai job, nu ai viitor, doar un interludiu, şi când se termină, contul tău bancar este gol, iar tu nu ai ajuns la nicio concluzie.

Clipeşti şi ai 26 de ani şi eşti chemat în biroul decanului ca să îţi spună că nu-ţi mai dai interesul, şi te sfătuieşte să alegi altă cale, şi te asigură că îţi vei găsi vocaţia, dar asta este problema, că nu te-ai simţit atras de *un singur* lucru. Nu există nicio tragere violentă într-o direcţie, ci doar câte un ghiont către o sută de drumuri posibile, iar acum toate par intangibile.

Clipeşti şi ai 28 de ani şi toată lumea a parcurs deja o bucată de drum, iar tu încă încerci să îl identifici şi ironia este evidentă: dorind să trăieşti, să înveţi, să te defineşti, te-ai pierdut.

Clipeşti şi întâlneşti o fată.

Prima dată când Henry a văzut-o pe Tabitha Masters, ea dansa.

Erau vreo zece pe scenă. Henry era acolo să îl vadă pe Robbie, dar membrele *ei* aveau o atracţie, iar silueta ei, un soi de gravitate. Privirea lui era atrasă de ea încontinuu. Avea genul de frumuseţe care-ţi răpeşte respiraţia, genul pe care nu îl poţi surprinde în fotografii, pentru că magia este în mişcare. Se mişca de parcă ar fi spus o poveste doar cu o

melodie și o frângere a spinării, o mână întinsă, o coborâre lentă spre podeaua întunecată.

S-au cunoscut la un after party.

Pe scenă, trăsăturile ei erau o mască, o pânză pentru arta altora. Dar acolo, într-o cameră aglomerată, tot ce vedea Henry era zâmbetul ei. Îi acapara chipul, de la bărbia ascuțită la rădăcina părului, o bucurie atotconsumatoare, de la care el nu își putea lua ochii. Râdea de ceva – el nu a aflat niciodată motivul – și parcă se aprinseseră brusc toate luminile.

Inima a început să îl doară.

I-au trebuit lui Henry 30 de minute și trei băuturi ca să își facă suficient curaj să o salute, dar, de atunci, a fost ușor. Ritmul și fluxul frecvențelor sincronizate. La finalul serii, el se îndrăgostea.

Se mai îndrăgostise înainte.

Sophia, la liceu.

Robbie, la facultate.

Sarah, Ethan, Jenna – dar fusese dificil și complicat. Relații pline de începuturi și pauze, de cotituri greșite și fundături. Însă cu Tabitha era ușor.

Doi ani.

Atât au fost împreună.

Doi ani de cină și mic dejun, și înghețată în parc, și repetiții pentru dans și buchete de trandafiri, de rămas peste noapte unul la celălalt, de prânzuri în weekend și de maratoane de spectacole TV, de excursii în nordul statului, ca să-i cunoască părinții.

Doi ani în care băuse mai puțin, pentru ea, în care nu se drogase, pentru ea, în care se îmbrăcase elegant, pentru ea, și în care își cumpărase lucruri pe care nu și le putea permite, pentru că voia să o facă să zâmbească, voia să o facă fericită.

Doi ani fără o ceartă, iar acum se gândește că, poate, nu a fost un lucru chiar atât de bun.

Doi ani și, între o întrebare și un răspuns, relația s-a destrămat.

Într-un genunchi, cu un inel, în mijlocul parcului, iar Henry este un idiot sinistru, pentru că ea a spus nu.

A spus nu și n-a fost cel mai rău cuvânt.

— Eşti minunat, a zis ea. Chiar eşti. Dar nu eşti...

Şi nu încheie, nici nu e nevoie, pentru că el ştie ce urmează.

Nu eşti potrivit.

Nu eşti suficient.

— Credeam că vrei să te căsătoreşti.

— Da, vreau. Într-o zi.

Cuvintele sunt limpezi precum cristalul, deşi nerostite.

Dar nu cu tine.

Apoi ea a plecat, şi acum Henry e aici, la bar, şi este beat, dar nu suficient.

Ştie, pentru că lumea e încă acolo, pentru că noaptea pare încă reală, pentru că totul doare. Stă aplecat, cu bărbia pe braţele îndoite, privind la colecţia de sticle goale de pe masă. Îşi întoarce privirea de la cele cinci, şase reflexii distorsionate ale sale.

Negustorul este plin de trupuri, un zid de zgomot alb, aşa că Robbie trebuie să strige.

— Dă-o dracului.

Şi, pentru că vine de la fostul lui prieten, nu îl face pe Henry să se simtă mult mai bine.

— Sunt bine, zice el mecanic, aşa cum răspund mereu oamenii când îi întrebi cum se simt, chiar dacă inima lui atârnă deschisă în balamale.

— E mai bine aşa, spune şi Bea.

Şi, dacă ar fi spus-o altcineva, ar fi fost trimis în colţul barului – zece minute de pauză pentru platitudini. Dar e tot ce primeşte în noaptea asta.

Henry termină paharul din faţa lui şi se întinde să ia altul.

— Mai încet, puştiule, spune Bea, masându-i gâtul.

— Sunt bine, repetă el.

Amândoi îl cunosc suficient să ştie că e o minciună. Ştiu despre inima lui frântă. Amândoi i-au fost alături pe timp de furtună. Sunt cei mai buni oameni din viaţa lui, cei care-l ţin întreg sau, cel puţin, care nu îi permit să se destrame. Dar acum sunt prea multe fisuri. Acum există o crevasă între cuvintele lor şi urechile lui, între mâinile lor şi pielea lui.

Ei sunt chiar acolo, dar par foarte departe.

El ridică privirea, studiindu-le expresiile, numai milă, ceea ce nu-l miră, și își dă seama de ceva.

— Știați că va spune nu.

Tăcerea durează prea mult. Bea și Robbie se uită unul la altul, încercând parcă să decidă cine să înceapă, și Robbie îi pune mâna pe braț.

— Henry...

El se smulge din atingere.

— Știați.

Acum e în picioare, aproape dând peste masa din spatele lui.

Fața Beei se încruntă.

— Haide, așază-te.

— Nu. Nu. Nu.

— Hei, spune Robbie, te conduc acasă.

Dar Henry detestă felul în care-l privește Robbie, așa că scutură din cap, chiar dacă asta încețoșează contururile camerei.

— Nu, spune el. Vreau să fiu singur.

Este cea mai mare minciună.

Dar mâna lui Robbie se retrage, iar Bea clatină din cap și îl lasă să plece.

Henry nu este suficient de beat.

Intră într-un magazin de băuturi alcoolice și cumpără o sticlă de votcă de la un tip care-l privește de parcă îi e clar că a băut deja suficient, dar și că are nevoie de mai mult. Scoate capacul sticlei cu dinții când începe să plouă.

Telefonul îi vibrează în buzunar.

Este Bea, probabil. Sau Robbie. Nimeni altcineva nu l-ar suna.

Îl lasă să sune, ținându-și respirația până se oprește. Își spune că, dacă sună iar, va răspunde. Dacă sună iar, le va spune că nu e bine. Dar nu mai sună.

Nu îi poate acuza, nu acum, nu după toate astea. Știe că nu e un prieten ușor de suportat, că ar fi trebuit să se aștepte la ceea ce s-a întâmplat, ar fi...

Sticla îi alunecă dintre degete, se sparge de trotuar şi ar trebui să o lase acolo, dar nu o lasă. Se apleacă să o ia, dar se dezechilibrează. Mâna i se sprijină de cioburi, când vrea să se ridice.

Doare, firește că doare, dar durerea este amorţită de votcă, de şuvoiul de durere, de inima lui distrusă, de toate celelalte.

Henry se scotocește după batista din buzunar, bucata de mătase albă brodată cu un *T* argintiu. Nu dorise o cutiuţă – un lucru clasic, impersonal, care trăda mereu întrebarea –, dar când scoate batista, inelul se rostogolește pe trotuarul ud.

Cuvintele îi răsună în minte.

Eşti minunat, Henry. Chiar eşti. Dar nu eşti...

Îşi apasă batista pe mâna rănită. În câteva secunde, mătasea este pătată cu roşu. Distrusă.

Nu eşti suficient.

Mâinile, precum capetele, sângerează prea mult.

Fratele lui, David, este cel care i-a zis asta. David, doctorul, care ştia ce voia să fie de când avea zece ani.

Este uşor să păstrezi direcţia când drumul este drept şi paşii, număraţi.

Henry se uită la batista care se înroşeşte, la diamantul de pe stradă şi se gândeşte să-l lase acolo, dar nu-şi poate permite, aşa că se obligă să se aplece şi să îl ia.

Bea de fiecare dată când auzi că nu eşti suficient.

Nu eşti potrivit.

Nu ai aspectul potrivit.

Nu ai concentrarea necesară.

Nu ai ambiţie.

Nu e momentul.

Nu e slujba potrivită pentru tine.

Nu e calea cea bună.

Nu e viitorul adecvat.

Nici prezentul.

Nu eşti tu cum trebuie.

Nu eşti tu.

(Nu sunt eu?)

Lipseşte ceva.

(Lipseşte...)

La noi.

Ce aş fi putut face?

Nimic. Doar că...

(Eşti tu.)

Nu credeam că e o relaţie serioasă.

(Eşti prea...

...amabil.

...blând.

...sensibil.)

Nu ne văd împreună.

Am cunoscut pe altcineva.

Îmi pare rău.

Nu eşti tu.

Taci şi înghite.

Nu suntem pe aceeaşi lungime de undă.

Nu ne aflăm în acelaşi punct.

Nu e vorba de tine.

Nu putem hotărî de cine să ne îndrăgostim.

(Şi de cine nu.)

Eşti un prieten foarte bun.

O vei face fericită pe fata potrivită.

Meriţi mai mult.

Să rămânem prieteni.

Nu vreau să te pierd.

Nu e vorba de tine.

Îmi pare rău.

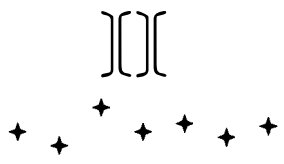

Acum ştie că a băut prea mult.

Încerca să ajungă în locul acela în care nu simte, dar crede că a trecut de el, că se află într-un punct mai rău. I se învârte capul, iar senzaţia nu mai e de mult plăcută. Găseşte câteva pastile în buzunarul de la spate al pantalonilor, strecurate acolo de sora lui, Muriel, când s-au văzut ultima oară. Umbreluţe roz, i-a spus ea. Le înghite fără apă şi ploaia măruntă se preface în potop.

Apa îi curge în păr, pe ochelari şi prin tricou.

Nu îi pasă.

Poate că ploaia îl va purifica.

Poate că-l va lua şi îl va duce departe.

Henry ajunge la clădirea în care locuieşte, dar nu se poate convinge să urce cele şase trepte până la intrare, celelalte 24 până la apartament, care aparţine unui trecut în care avea un viitor, aşa că se lasă să cadă lângă zid şi se uită spre locul în care acoperişul întâlneşte cerul, şi se întreabă câte trepte or fi până la limită. Se obligă să se oprească, îşi apasă palmele pe ochi şi îşi spune că este doar o furtună.

Că trebuie să coboare obloanele şi să aştepte.

Este doar o furtună.

Doar o furtună.

Doar o...

Nu ştie sigur când se aşază lângă el bărbatul.

Henry e singur acum, iar peste o clipă nu mai e.

Aude o brichetă, o flăcăruie îi dansează în colţul ochiului. Apoi aude o voce. Pentru o clipă, pare să vină de pretutindeni, şi apoi chiar de lângă el.

— Ai o noapte proastă.

O întrebare fără semnul întrebării.

Henry se uită la bărbatul îmbrăcat într-un costum elegant, de culoarea cărbunelui, sub un trenci negru, descheiat, şi, pentru o secundă oribilă, crede că e fratele lui, David, care a venit să-i amintească toate felurile în care dezamăgeşte.

Au acelaşi păr negru şi acelaşi maxilar incisiv, însă David nu fumează, nu ar fi văzut nici mort în partea asta de Brooklyn şi nu e nici pe departe la fel de chipeş. Cu cât se uită Henry mai bine la străin, cu atât dispare orice asemănare – înlocuită de conştientizarea faptului că omul nu se udă.

Chiar dacă ploaia încă toarnă, chiar dacă-i murează jacheta din lână lui Henry, tricoul din bumbac, chiar dacă el are mâinile reci, străinul în costum elegant nu face niciun efort să-şi protejeze flăcăruia brichetei sau ţigara. Inhalează lung şi se sprijină în coate, pe spate, pe trepte, şi îşi ridică bărbia, parcă întâmpinând ploaia.

Ploaia nu îl atinge. Cade în jurul lui, dar el rămâne uscat.

Henry se gândeşte că e o stafie. Sau un vrăjitor. Sau, cel mai probabil, o halucinaţie.

— Ce vrei? îl întreabă străinul, încă privind cerul, şi Henry se crispează din instinct, dar în vocea bărbatului nu e nici urmă de mânie.

Dacă simte ceva, este curiozitate. Îşi întoarce din nou capul şi se uită la Henry cu cei mai verzi ochi pe care băiatul i-a văzut vreodată. Sunt atât de strălucitori, că scânteiază în noapte.

— Acum, pe loc, spune el. Ce vrei?

— Să fiu fericit.

— Ah, zice străinul şi fumul i se strecoară printre buze. Nimeni nu-ţi poate oferi asta.

Tu sigur nu.

Henry habar n-are cine este acest bărbat sau dacă este real, dar ştie, chiar şi prin ceaţa băuturii şi a drogurilor, că ar trebui să se ridice şi să intre în clădire. Dar nu îşi poate face picioarele să se mişte, lumea este prea grea, iar cuvintele se revarsă dinăuntrul lui.

— Nu ştiu ce vor de la mine, zice el. Nu ştiu cine vor ei să fiu. Mi se spune să fiu eu însumi, dar nu e pe bune, şi eu am obosit... I se frânge vocea. Sunt sătul să nu ies la socoteală. Să fiu... Nu e vorba că sunt singur. Nu mă deranjează. Dar asta... Degetele i se împletesc în tricou. Doare.

O mână îi ridică bărbia.

— Henry, uită-te la mine, spune străinul, care nu-l întrebase cum se numește.

Henry se uită la el, privește ochii aceia luminoși. Vede cum se ondulează în ei ceva ca un fum. Străinul este frumos ca un lup. Flămând, tăios. Privirea de smarald alunecă peste el.

— Ești perfect, murmură bărbatul, cu degetul mare mângâindu-i obrazul.

Vocea lui este mătăsoasă, iar Henry o primește, primește și atingerea, aproape își pierde echilibrul când bărbatul își retrage mâna.

— Durerea poate fi frumoasă, spune el, expirând un nor de fum. Poate transforma. Poate crea.

— Dar eu nu vreau durere, spune Henry răgușit. Vreau...

— Să fii iubit.

Un sunet mic și gol, pe jumătate tuse, pe jumătate oftat.

— Da.

— Atunci, fii iubit.

— Faci totul să pară simplu.

— Este, spune străinul. Dacă vrei să plătești.

Henry râde.

— Nu caut genul ăla de iubire.

Un zâmbet întunecat se joacă pe chipul străinului.

— Nici eu nu vorbesc despre bani.

— Atunci ce-ar mai fi?

Străinul își lipește mâna de sternul lui Henry.

— Singurul lucru pe care-l poate oferi un om.

Pentru o secundă, Henry crede că străinul vrea inima lui, așa stricată cum este, apoi înțelege. Lucrează într-un anticariat, a citit suficiente romane, a devorat alegorii și mituri. La naiba, și-a petrecut primele două treimi din viață studiind scripturile și a crescut cu o dietă constantă de Blake, Milton și Faust. Dar a trecut ceva vreme de când i se par altceva decât niște povești.

— Cine ești? întreabă el.

— Sunt cel care vede vreascurile și le aprinde. Sunt cel care hrănește potențialul uman.

Se uită la străin, încă uscat, în ciuda furtunii, cu o frumusețe diavolească pe un chip cunoscut, și la ochii lui, dintr-odată perfizi, și Henry știe ce este: un vis aievea. Le-a mai avut de câteva ori, o consecință a automedicației agresive.

— Nu cred în diavoli, spune el și se ridică. Și nici în suflete.

Străinul ridică bărbia.

— Atunci nu ai nimic de pierdut.

Tristețea profundă, ținută la distanță câteva minute de compania străinului, se întoarce brusc. Presiune pe sticla spartă. Se clatină nițel, dar străinul îl sprijină.

Henry nu își amintește să îl fi văzut ridicându-se, dar acum se privesc ochi în ochi. Când diavolul vorbește iar, are o nouă profunzime în glas, o căldură stabilă, ca o pătură în jurul umerilor. Henry se simte atras de ea.

— Vrei să fii iubit, spune străinul, de toată lumea. Vrei să fii *suficient* pentru toți. Eu îți pot oferi asta, iar prețul e ceva ce nici nu vei regreta. Străinul întinde o mână. Deci, Henry? Ce zici?

Henry nu crede că este real.

Așa că nu contează.

Sau poate că omul din ploaie are dreptate.

N-are nimic de pierdut.

Așa că i se pare ușor.

La fel de ușor ca un pas peste margine.

O cădere.

Henry îi ia mâna, iar străinul o strânge, suficient de tare să-i redeschidă tăieturile din palmă. Dar nu simte. Nu mai simte nimic, iar întunericul zâmbește și spune doar:

— S-a făcut.

New York City
17 martie 2014

Sunt sute de feluri de tăcere.

Există o tăcere adâncă a locurilor închise de multă vreme şi o tăcere înfundată a urechilor astupate. Tăcerea pustie a morţilor şi tăcerea apăsătoare a celor care mor.

Există o tăcere seacă, a unui om care nu se mai roagă, şi o tăcere eterică, a unei sinagogi goale, dar şi tăcerea celui care se ascunde chiar de sine şi îşi ţine respiraţia.

Există o tăcere jenantă, care umple spaţiul dintre doi oameni care nu ştiu ce să spună. Şi tăcerea încordată, care cade asupra celor care ştiu ce să-şi spună, dar nu şi de unde să înceapă.

Henry nu ştie ce fel de tăcere este aceasta, dar îl ucide.

A început să vorbească lângă magazinul de la colţ şi a vorbit cât timp au mers, pentru că era mai uşor să vorbească dacă se putea uita în altă parte decât la ea. Cuvintele s-au revărsat din el când au ajuns la uşa albastră a clădirii lui, când au urcat scările, când s-au mişcat prin apartament, iar acum adevărul umple aerul dintre ei, gros ca fumul, şi Addie nu spune nimic.

Stă pe canapea, cu bărbia sprijinită în palmă.

Pe fereastră, ziua continuă, de parcă nu s-ar fi schimbat nimic, dar i se pare că s-a schimbat totul, pentru că Addie LaRue este nemuritoare, iar Henry Strauss este damnat.

— Addie, spune el, când nu mai poate îndura. Te rog să spui ceva.

Iar ea ridică privirea spre el, cu ochii strălucind, nu de vreo vrajă, ci de lacrimi, şi nu ştie, la început, dacă suferă sau este fericită.

— Nu puteam înţelege, spune ea. Nimeni nu şi-a amintit vreodată. Credeam că e un accident, o capcană. Dar nu eşti un accident, Henry. Nu eşti o capcană. Îţi aminteşti de mine pentru că ai făcut un târg. Clatină din cap. Am petrecut trei sute de ani încercând să rup blestemul, şi Luc

a făcut unicul lucru la care nu m-aș fi așteptat. Își șterge lacrimile și zâmbește. A făcut *o greșeală*.

În privire i se citește triumful, dar Henry nu înțelege.

— Deci târgurile noastre se anulează reciproc? De asta suntem imuni?

Addie clatină din cap.

— Nu sunt imună, Henry.

El se crispează, de parcă ar fi fost lovit de ceva.

— Dar târgul meu nu funcționează cu tine.

Addie se îmblânzește și îl ia de mână.

— Ba sigur că da. Târgurile noastre se potrivesc, ca niște păpuși matrioșka în aceeași carcasă. Mă uit la tine și văd *exact* ce vreau. Doar că eu nu vreau ceva legat de aspect, de farmec sau de succes. Ar suna groaznic, într-o altă viață, dar ce vreau eu cel mai mult, de ce *am nevoie*, nu are legătură cu *tine*. Ce vreau și ce am vrut mereu este să-și amintească cineva de mine. De aceea îmi poți rosti numele. De aceea poți pleca și reveni și totuși mă recunoști. Și de aceea mă uit la *tine* și te văd așa cum ești. Este suficient. Va fi mereu suficient.

Suficient. Cuvântul plutește între ei, ajungând la gâtul lui. Îi permite să respire.

Suficient.

Cade pe canapea, lângă ea. Mâna ei se strecoară printr-a lui, degetele li se împletesc.

— Ai spus că te-ai născut în 1691, zice el. Asta te face...

— Am 323 de ani, spune ea.

Henry fluieră.

— Nu am fost niciodată cu o femeie mai matură.

Addie râde.

— Dar arăți foarte, foarte bine pentru vârsta ta.

— Mulțumesc.

— Povestește-mi, spune el.

— Despre ce?

— Nu știu. Despre toate. Trei sute de ani e ceva vreme. Ai asistat la războaie și la revoluții. Ai văzut cum s-au inventat trenuri, mașini, avioane, televizoare. Ai fost martora *istoriei* în desfășurare.

Addie se încruntă.

— Probabil, zice ea, dar nu știu ce să cred. Istoria o privești în urmă, nu o simți mereu. Pe moment, doar trăiești. Eu nu am vrut să trăiesc veșnic, ci doar să *trăiesc*.

Se ghemuiește lângă el și stau întinși pe canapea cu capetele alăturate, ca niște îndrăgostiți dintr-o fabulă, și o nouă tăcere se așterne peste ei, ușoară ca o frunză de vară.

Apoi ea întreabă:

— Pentru câtă vreme?

El se întoarce spre ea.

— Ce?

— Când ai încheiat târgul, spune ea atentă, ca un picior care testează gheața, pentru câtă vreme a fost?

Henry ezită și privește tavanul.

— Pe viață, spune el, și nu e o minciună, dar pe chipul lui Addie trece o umbră.

— Și a fost de acord?

Henry încuviințează și o trage din nou lângă el, extenuat de tot ce a spus și de tot ce nu a spus.

— Pe viață, șoptește ea.

Cuvintele rămân suspendate între ei, în întuneric.

New York City
18 martie 2014

IV

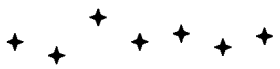

Addie e în multe feluri, însă nu e de uitat, se gândeşte Henry.

Cum poate cineva să o uite pe fata asta, care ocupă atâta spaţiu? Umple camera cu poveşti, cu râsete, cu lumină şi căldură.

A pus-o la muncă sau, mai degrabă, ea s-a pus. Reface stocul de cărţi şi le rearanjează pe rafturi, cât se ocupă el de clienţi.

Ea s-a denumit fantomă şi poate că este, pentru alţii, dar Henry nu-şi poate lua ochii de la ea.

Addie se mişcă printre cărţi de parcă i-ar fi prietene. Şi poate că, într-un fel, îi sunt. Fac parte, se gândeşte el, din povestea ei, sunt un alt lucru pe care l-a atins. Aici, spune ea, este un scriitor pe care l-a cunoscut, iar aici, o idee a ei, aici o carte pe care a citit-o chiar când a apărut. Din când în când, Henry vede o scânteie de tristeţe, de dor, dar sunt doar nişte flash-uri, iar ea îşi revine, se luminează şi începe altă poveste.

— L-ai cunoscut pe Hemingway? întreabă el.

— Ne-am întâlnit de câteva ori, răspunde ea zâmbind, dar Colette era mai isteaţă.

Carte se ţine după Addie ca o umbră. Nu l-a văzut niciodată pe motan atât de interesat de o persoană, iar când o întreabă, ea scoate o mână de bunătăţi pisiceşti din buzunar şi rânjeşte.

Ochii lor se întâlnesc, de-a curmezişul librăriei, şi el ştie c-a zis că nu este imună, că târgurile lor doar se potrivesc, dar rămâne ideea că ochii ei căprui nu se înceţoşează. Are privirea limpede – un far pe timp noros.

Ea zâmbeşte, şi lumea lui Henry se luminează. Când ea se întoarce cu spatele, lumea lui se întunecă iar.

O femeie se apropie de casa de marcat, iar Henry o întâmpină.

— Aţi găsit tot ce aveaţi nevoie?

Ochii ei sunt deja lăptoşi.

— Da, spune femeia zâmbind călduros, şi el se întreabă ce vede. Un fiu, un iubit, un frate, un prieten?

Addie se sprijină cu coatele de tejghea. Arată spre cartea pe care o răsfoieşte el, când nu are clienţi. O colecţie de instantanee din New York.

— Am văzut aparatele foto de la tine, zice ea. Şi fotografiile. Sunt făcute de tine, nu?

Henry încuviinţează şi rezistă tentaţiei de a spune *E doar un hobby* sau *A fost cândva un hobby.*

— Eşti foarte priceput, zice ea, şi e drăguţ, mai ales că vine din partea ei.

Ştie şi el că se pricepe, poate uneori chiar mai mult. I-a făcut portrete lui Robbie, în facultate, dar doar pentru că nu îşi permitea un fotograf profesionist. Muriel spunea despre fotografiile lui că sunt *drăguţe.* Subversive, în convenţionalitatea lor.

Dar Henry nu avea intenţia asta. Doar încerca să surprindă *ceva.*

Se uită la carte.

— Există o fotografie de familie, spune el, nu cea de pe hol, ci alta, de când aveam şase, şapte ani. A fost o zi îngrozitoare. Muriel a pus gumă de mestecat în cartea lui David, iar eu eram răcit şi părinţii mei s-au certat chiar înainte să se declanşeze blitzul. În fotografie, arătăm cu toţii atât de... fericiţi. Îmi amintesc că m-am uitat la poza aceea şi mi-am dat seama că fotografiile nu sunt reale. Nu există context, doar iluzia că arăţi un moment de viaţă, însă viaţa nu e compusă din instantanee, ci e fluidă. Aşa că fotografiile sunt opere de ficţiune. Asta mi-a plăcut la ele. Toată lumea crede că fotografia este adevăr, dar mie mi se pare doar o minciună foarte pertinentă.

— De ce ai renunţat?

Pentru că timpul nu funcţionează aşa.

Clic şi timpul se opreşte.

Clipeşti, şi o ia înainte.

S-a gândit mereu la fotografie ca la un hobby, ca la nişte credite pentru cursul de artă, şi când şi-a dat seama că se putea *ocupa* cu asta, era prea târziu. Sau aşa i s-a părut.

Era mult în urmă.

Așa că a renunțat. A pus camerele pe raft, laolaltă cu restul pasiunilor abandonate. Dar ceva la Addie îl face să vrea să se apuce iar.

Nu are aparatul cu el, firește, doar telefonul mobil, dar e suficient. Îl ridică, o încadrează cu rafturile în spate.

— Nu merge, zice Addie, când Henry face poza.

Sau încearcă. Apasă pe ecran, dar nu se întâmplă nimic. Nici clic, nici captură. Încearcă iar, și de data asta se face poza, dar e neclară.

— Ți-am spus, zice ea încet.

— Nu înțeleg, spune el. A trecut foarte multă vreme. Cum ar fi putut anticipa pelicula sau telefoanele?

Addie zâmbește trist.

— Nu și-a făcut de lucru cu tehnologia. Ci cu mine.

Henry și-l imaginează pe străin zâmbind în întuneric.

Pune telefonul jos.

New York City
5 septembrie 2013

V

Henry se trezeşte în zgomotul traficului matinal.

Tresare la claxoanele maşinilor, iar soarele se revarsă prin fereastră. Încearcă să găsească amintirile din noaptea trecută şi, pentru o clipă, nu obţine nimic, ci doar o placă neagră, o tăcere capitonată. Dar, când strânge din ochi, întunericul se crapă şi face loc unui val de durere şi de tristeţe, unui amestec de sticlă spartă şi ploaie grea şi unui străin în costum negru, unei conversaţii care sigur a fost un vis.

Henry ştie că Tabitha a spus nu – partea aceea este reală, amintirea este prea înţepătoare ca să nu fie adevărată. De aceea a început să bea. Băutura l-a dus acasă prin ploaie, unde s-a oprit înainte să intre, şi acolo, străinul – dar nu, partea aceea nu s-a întâmplat.

Străinul şi conversaţia lor sunt o poveste, o parte a subconştientului, demonii lui dezlănţuiţi de disperarea mintală.

Capul lui Henry pulsează sec de durere, iar el se freacă la ochi cu dosul mâinii. O greutate metalică îl loveşte în obraz. Se uită şi vede o brăţară din piele neagră în jurul încheieturii. Un ceas analog, elegant, cu numere aurii pe un fundal de onix. Pe cadran se află un singur braţ auriu, oprit cu o fracţiune de secundă înainte de miezul nopţii.

Henry nu a purtat niciodată ceas.

Să-l vadă, greu şi necunoscut, la încheietura mâinii lui, îi aminteşte de o cătuşă. Se ridică în capul oaselor, trăgând de cataramă, consumat de teama subită că ar putea fi legat de el, că nu îl va putea da jos – dar, la prima atingere, catarama se desface şi ceasul cade pe pilota răsucită.

Aterizează cu cadranul în jos, şi acolo, pe spate, Henry vede două cuvinte gravate cursiv.

Trăieşte bine.

Se ridică din pat, departe de ceas, se uită la el parcă aşteptându-se să îi sară la beregată. Dar ceasul zace în tăcere pe pat. Inima îi

bate puternic, atât de tare, că o aude, şi e din nou în întuneric, cu ploaia curgându-i din păr. Străinul îi zâmbeşte şi-i întinde mâna.

S-a făcut.

Dar asta nu s-a întâmplat.

Henry îşi priveşte palma şi vede tăieturile superficiale, cu sângele închegat. Remarcă picăturile de roşu maroniu de pe cearşafuri. Sticla spartă a fost, deci, reală. Dar mâna diavolului într-a lui a fost un vis febril. Durerea poate pricinui asta, se poate strecura din veghe în somn. Când avea nouă sau zece ani, Henry a avut un streptococ în gât, iar durerea era atât de cumplită, încât, de fiecare dată când adormea, visa că înghiţea cărbuni încinşi, că era captiv în clădiri în flăcări sau că fumul îi aluneca pe gât ca nişte gheare. Mintea lui încerca să dea sens suferinţei.

Dar ceasul...

Henry aude un ticăit slab când îl duce la ureche. Nu scoate alt sunet (într-o noapte, curând, îl va desface şi va descoperi că nu are nici urmă de şurub sau de altceva care să-i explice mecanismul lent).

Şi totuşi, este solid, chiar greu, în mâna lui. Pare adevărat.

Ticăitul devine mai intens, devine ciocănit, şi îşi dă seama că nu vine dinspre ceas. Este doar lovirea constantă cu buricele degetelor în lemn – cineva bate la uşa lui. Henry îşi ţine respiraţia, aşteaptă să vadă dacă bocănitul încetează, dar nu se opreşte. Se dă înapoi de lângă ceas, de lângă pat şi apucă un tricou curat de pe spătarul unui scaun.

— Vin, mormăie, trăgându-şi-l peste cap.

Gulerul i se prinde în ochelari, iar el se loveşte cu umărul de cadrul uşii şi înjură încet, sperând, de la dormitor la uşa de la intrare, că persoana va renunţa şi va pleca. Nu se întâmplă asta, aşa că Henry deschide, aşteptându-se să fie Bea, Robbie sau poate Helen, de pe palier, care-şi caută din nou pisica.

Dar este sora lui, Muriel.

Muriel, care a venit la Henry de exact două ori în ultimii cinci ani. O dată pentru că băuse prea mult ceai de plante la prânz şi nu reuşise să ajungă la timp în Chelsea.

— Ce cauţi aici? o întreabă el, dar ea trece deja pe lângă el, desfăcându-şi eşarfa mai degrabă decorativă decât funcţională.

— Familia are nevoie de motive?

Întrebarea este clar retorică.

Se întoarce, cercetându-l cu privirea, așa cum își imaginează că-și plimbă ochii peste exponate, și el așteaptă evaluarea ei obișnuită, o versiune a replicii *Arăți ca naiba*.

Dar sora lui spune:

— Arăți bine, ceea ce i se pare ciudat, pentru că Muriel nu minte niciodată („nu îi place să încurajeze inducerea în eroare într-o lume deja suprasaturată de discursuri lipsite de sens"), și o privire în oglinda de pe hol e suficientă să îi confirme că arată aproape la fel de rău cum se simte. Beatrice mi-a scris aseară, când n-ai răspuns la telefon, continuă ea. Mi-a povestit despre Tabitha și despre faza cu refuzul. Îmi pare rău, Hen.

Muriel îl îmbrățișează, iar Henry nu știe unde să-și pună mâinile. Ajung să plutească în jurul umerilor ei, până când ea îi dă drumul.

— Ce s-a întâmplat? Te înșela?

Iar Henry își dorește să spună da, fiindcă adevărul e mai rău, adevărul e că el nu e suficient de interesant.

— Nu contează, zice însă Muriel. Dă-o naibii, meriți pe cineva mai bun.

Aproape că-i vine să râdă, pentru că nici nu poate număra de câte ori i-a spus Muriel că Tabitha era prea bună pentru el.

Muriel se uită prin apartament.

— Ai redecorat? Îmi place aici.

Henry privește livingul, evidențiat de lumânări și obiecte de artă și alte urme ale Tabithei. Haosul e al lui. Stilul, al ei.

— Nu.

Sora lui încă stă în picioare. Muriel nu se așază niciodată, n-are astâmpăr, nici măcar nu se sprijină de ceva.

— Văd că ești bine, spune ea, dar data viitoare să răspunzi la telefon. Ah, adaugă, punându-și din nou eșarfa, fiind deja pe hol. An Nou fericit!

Îi ia o clipă să-și amintească.

Roș Hașana[26].

Muriel îi citește confuzia pe chip și rânjește.

— Ai fi fost un rabin foarte prost.

---

26 Începutul noului an, potrivit calendarului evreiesc (n. trad.)

Nu o contrazice. În mod normal, Henry s-ar fi dus acasă – amândoi s-ar fi dus –, dar David nu şi-a putut schimba tura la spital anul ăsta, aşa că părinţii lor şi-au făcut alte planuri.

— Te duci la templu? întreabă el.

— Nu, zice Muriel. Dar în centru este un spectacol în seara asta, un hibrid pervers-burlesc, şi sunt convinsă că vor fi jocuri cu focul. Aşa că o să aprind o lumânare.

— Mama şi tata ar fi foarte mândri, spune el sec, dar, de fapt, bănuieşte că exact aşa stau lucrurile.

Muriel Strauss nu poate greşi.

Ea ridică din umeri.

— Sărbătorim în felul nostru. Îşi răsuceşte eşarfa, cu un gest dramatic. Ne vedem de Iom Kipur[27].

Muriel dă să deschidă uşa, apoi se întoarce iar spre el şi se întinde să îi ciufulească părul.

— Micul meu nor de furtună, zice ea. Nu lăsa întunericul să te copleşească.

Apoi pleacă, iar Henry se lipeşte de uşă, uluit, obosit şi complet derutat.

Henry a auzit de stadiile suferinţei.

Se întreabă dacă e valabil şi pentru iubire.

Dacă e normal să se simtă pierdut, mânios, trist şi pustiu, şi totuşi oribil de uşurat. Poate că este pulsaţia mahmurelii, care-i îneacă toate simţurile, lucrurile pe care *ar trebui* să le simtă, şi le coagulează în ce simte *de fapt*.

Se opreşte la Roast, cafeneaua plină de viaţă aflată la o stradă distanţă de magazin. Are brioşe bune, băuturi pe jumătate decente şi o servire oribilă, se potriveşte foarte bine în peisajul acestei părţi din Brooklyn, şi o vede pe Vanessa la tejghea.

New York este plin de oameni frumoşi, actori şi modele care lucrează ca barmani şi barmaniţe, preparând băuturi ca să poată plăti chiria până la primul contract important. A crezut mereu că aşa e şi Vanessa, o blondă subţire, cu un mic simbol al infinitului tatuat pe încheietura mâinii. *Presupune* că numele ei este Vanessa – este numele

27 Cea mai importantă dintre cele trei mari sărbători evreieşti (n. trad.)

de pe ecusonul prins pe șorț –, dar ea nu i-a zis niciodată. Nu i-a spus niciodată nimic, exceptând „Ce să-ți prepar?"

Henry se va așeza în fața tejghelei și ea îi va cere comanda și îl va întreba cum îl cheamă (deși vine aici șase zile pe săptămână în ultimii trei ani, și ea lucrează aici de doi), și între momentul în care îi va bate pe casă flat white-ul și cel în care-i va scrie numele pe pahar și va striga după următoarea comandă, nu se va uita la el. Privirea ei se va muta de la tricoul lui la computer și la bărbia lui, iar Henry va simți că nici măcar nu e prezent.

Așa se întâmplă mereu.

Doar că azi nu este așa.

Azi, când îi ia comanda, Vanessa ridică privirea.

E o schimbare foarte mică, o diferență de cinci centimetri, poate șapte, dar acum îi vede ochii, tulburător de albaștri, și barmanița se uită la el, nu la bărbia lui. Îl privește și îi zâmbește.

— Salut, ce pot să-ți ofer?

El comandă un flat white, își spune numele, și acolo se termină totul.

Sau nu.

— Ai o zi faină? întreabă ea, în timp ce-i scrie numele pe pahar.

Vanessa n-a mai făcut niciodată conversație cu el.

— Mă duc la muncă, spune el, și atenția ei se îndreaptă iar spre fața lui.

De data asta, surprinde o licărire slabă – *greșită* – în ochii ei. Este o iluzie optică, trebuie să fie, dar, pentru o secundă, arată ca o pojghiță, ca o ceață.

— Cu ce te ocupi? întreabă ea, părând interesată, și el îi povestește despre *Ultimul cuvânt*, iar ochii ei se luminează.

Este cititoare și nu se poate gândi la un loc mai bun decât o librărie. Când Henry plătește comanda, degetele lor se ating, iar ea se uită din nou la el.

— Ne vedem mâine, Henry.

Barmanița îi spune numele de parcă l-ar fi furat, cu un zâmbet poznaș.

El nu-și dă seama dacă ea flirtează până când nu primește băutura și vede săgeata micuță pe care a desenat-o, arătând spre partea de jos, și când înclină paharul inima îi tresare puțin, ca un motor care pornește.

Şi-a scris numele şi numărul de telefon pe fundul paharului.

La muncă, Henry descuie grilajul, apoi uşa, în timp ce-şi termină cafeaua. Întoarce afişul cu firma şi îl hrăneşte pe Carte, deschide librăria şi pune pe rafturi stocul nou de cărţi, până când sună clopoţelul, anunţând primul client.

Henry parcurge culoarul dintre rafturi şi dă de o doamnă mai în vârstă, care parcurge cărţile, de la ISTORIE la MISTER la DRAGOSTE şi înapoi. O lasă câteva minute, dar când o ia de la capăt a treia oară intervine.

— Pot să vă ajut?

— Nu ştiu, nu ştiu, murmură ea, pe jumătate pentru sine, dar apoi îl priveşte şi ceva se schimbă pe chipul ei. Adică da, desigur, aşa sper. Are o strălucire vagă în privire şi îi povesteşte că e în căutarea unei cărţi deja citite. Nu-mi prea amintesc ce am citit în ultima vreme, explică ea, clătinând din cap. Totul mi se pare cunoscut. Toate copertele arată la fel. De ce fac asta? De ce fac ca totul să semene?

Henry presupune că totul are legătură cu marketingul şi tendinţele, dar ştie că nu ar ajuta la nimic să i-o spună. Doar întreabă dacă-şi aminteşte ceva despre carte.

— Să vedem. Era mare. Era despre viaţă şi moarte, şi istorie.

Nu prea oferă multe opţiuni, dar Henry este obişnuit cu lipsa detaliilor. Cu numărul de oameni care au intrat căutând ceva ce văzuseră, incapabili să spună mai mult decât „Coperta era roşie" sau „Cred că avea cuvântul *fată* în titlu".

— Era o carte tristă şi foarte frumoasă, explică doamna în vârstă. Sunt convinsă că acţiunea se petrecea în Anglia. Doamne, mintea mea! Cred că avea un trandafir pe copertă.

Se uită pe rafturi, frângându-şi mâinile. Nu se va decide, aşa că o face el. Groaznic de stânjenit, scoate o carte de ficţiune istorică de pe cel mai apropiat raft.

— Să fi fost asta? întreabă, arătându-i *Wolf Hall*[28].

Dar ştie, în clipa în care o ţine în mână, că nu e aceea. Pe copertă are un mac, nu un trandafir, şi viaţa lui Thomas Cromwell n-a avut nimic deosebit de trist sau de frumos, chiar dacă scriitura este deosebită.

---

28 Publicată în original în 2009, este un roman de ficţiune istorică al autoarei britanice Hilary Mantel (n. trad.)

— De fapt, lăsați, spune el, întinzându-se deja să o pună la loc, dar femeia se luminează la față.

— Asta este! O apucă în mâinile sale osoase. Este *exact* ce căutam.

Henry nu prea crede, dar bucuria femeii este atât de limpede, că începe să se îndoiască de sine.

Se pregătește să-i facă bonul, când își amintește. Atkinson. *Viață după viață*[29]. O carte despre viață, moarte și istorie, tristă și frumoasă, cu acțiunea în Anglia, cu un trandafir pe copertă.

— Stați așa, spune el aplecându-se să ia de după tejghea, din colțul cu ficțiune recentă, cartea cu pricina.

— *Asta* este?

Fața femeii se luminează, la fel ca înainte.

— Da! Ce deștept ești, chiar asta e! spune ea, cu aceeași convingere.

— Mă bucur că v-am fost de folos, zice el, nesigur că așa a fost.

Ea decide să ia ambele cărți și spune că este sigură că îi vor plăcea.

Restul dimineții este la fel de straniu.

Un bărbat între două vârste caută un thriller și iese cu toate cele cinci titluri recomandate de Henry. O studentă vine căutând o carte de mitologie japoneză, iar când Henry își cere scuze că nu o are, practic se dă peste cap să spună că nu este vina lui și insistă ca el să o comande pentru ea, chiar dacă nu este sigură că-i trebuie. Un tip cu alură de model și un maxilar mai ascuțit decât un cuter se uită la secțiunea fantasy și îi lasă e-mailul pe bon, sub semnătura lui, când plătește.

Henry se simte nelalocul lui, la fel ca atunci când sora lui i-a spus că arată bine. Este un *déjà vu* și totuși nu este, pentru că senzația e complet nouă. E ca o păcăleală de 1 Aprilie, când regulile se schimbă și totul este un joc, și toată lumea știe despre ce e vorba, mai puțin el, și încă se miră de ultima întâlnire, cu chipul ușor înroșit, când intră Robbie pe ușă, iar clopoțelul sună în urma lui.

— Doamne, spune el, aruncându-și brațele în jurul lui Henry, și, pentru o clipă, Henry se gândește că trebuie să se fi întâmplat ceva teribil, însă își dă seama că deja a pățit *el* asta.

— E OK, spune Henry.

---

29 Roman din 2013 al autoarei Kate Atkinson (n. trad.)

Şi bineînţeles că nu e, dar a fost o zi atât de ciudată, că tot ce s-a întâmplat înainte pare un vis. Sau poate acesta e visul? Dacă da, nu prea îşi doreşte să se trezească.

— E OK, repetă el.

— Nu trebuie să fie OK, spune Robbie. Vreau doar să ştii că sunt aici şi aş fi vrut să vin şi noaptea trecută – voiam să vin la tine când nu ai răspuns la telefon, dar Bea a zis să îţi lăsăm spaţiu şi nu ştiu de ce am ascultat-o. Îmi pare rău.

Cuvintele se revarsă ca un şuvoi.

Strânsoarea lui Robbie e mai puternică, iar Henry savurează îmbrăţişarea. Se potrivesc, în confortul familiar al unei haine purtate. Îmbrăţişarea este cam lungă însă. Henry îşi drege glasul şi se retrage, iar Robbie râde stânjenit şi se întoarce cu faţa la lumină. Atunci Henry remarcă o dungă fină de mov de-a lungul tâmplei lui Robbie, chiar acolo unde-i întâlneşte rădăcinile nisipii ale părului.

— Sclipeşti.

Robbie dă cu mâna a lehamite peste machiaj.

— Ah, de la repetiţii.

În ochii lui e o sclipire veche. Henry cunoaşte prea bine acea sticlire şi se întreabă dacă Robbie a consumat ceva sau dacă doar n-a mai dormit de mult. În facultate, Robbie se droga sau visa atât de intens la idei măreţe, că trebuia să-şi ardă toată energia din sistem şi apoi se prăbuşea.

Se aude clopoţelul.

— Ticălosul, anunţă Bea, trântindu-şi săculeţul pe tejghea. Nenorocit cu minte de struţ.

— Clienţii, o avertizează Henry, chiar dacă singurul client este un bătrân aproape surd, un client fidel pe nume Michael, care e în zona cărţilor horror.

— Cărui fapt îi datorăm această criză? întreabă Robbie voios.

Dramele îl înveselesc de fiecare dată.

— Nenorocitului de îndrumător de doctorat, spune ea, ţâşnind pe lângă ei spre zona de artă şi istoria artei.

Ei se privesc şi se iau după ea.

— Nu i-a plăcut propunerea? întreabă Henry.

Bea încearcă să i se aprobe un subiect de aproape un an.

— A respins-o!

Trece pe lângă un raft, aproape răsturnând un teanc de reviste. Henry o urmează, străduindu-se să repare distrugerea.

— A spus că este prea *ezoterică*. De parcă ar ști ce înseamnă cuvântul!

— Folosește-l într-o propoziție, îi cere Robbie, dar ea îl ignoră, scoțând o carte.

— Nenorocitul...

Și încă una.

— ... cu creier atrofiat...

Și încă una.

— ... de *cadavru*.

— Aici nu e bibliotecă, spune Henry, când ea duce teancul spre scaunul de piele din colț și îl lasă să cadă, speriind movila de blană portocalie dintre două pernuțe uzate.

— Scuze, Carte, mormăie ea, ridicând pisica pe spătarul scaunului vechi, unde ia forma unei franzele incomodate.

Bea continuă să scoată pe gură un șir de înjurături înfundate, în timp ce dă paginile cărților.

— Știu de ce avem nevoie, spune Robbie, întorcându-se spre magazie. N-are Meredith un stoc de whisky în spate?

Chiar dacă e de-abia ora 15:00, Henry nu protestează. Se lasă pe podea, cu spatele sprijinit de cel mai apropiat raft, cu picioarele întinse, simțindu-se dintr-odată nespus de obosit.

Bea ridică privirea spre el și oftează.

— Îmi pare rău, începe ea, dar Henry flutură din mână.

— Te rog, continuă să-ți distrugi verbal îndrumătorul în secțiunea mea de istoria artei. *Cineva* trebuie să se poarte normal.

Dar ea închide cartea, o pune înapoi în teanc și se așază alături de Henry pe podea.

— Pot să-ți spun ceva? Vocea ei se ridică puțin, dar știe că nu e o întrebare. Mă bucur că te-ai despărțit de Tabitha.

O săgeată dureroasă, ca tăietura din palma lui.

— Ea s-a despărțit de mine.

Bea flutură din mână, de parcă detaliul acela mărunt nu ar conta.

— Meriți pe cineva care să te iubească așa cum ești. Cu bune, cu rele, cu enervante.

Vrei să fii iubit. Vrei să fii suficient.

Henry înghite în sec.

— Păi, n-a prea mers să fiu eu.

Bea se apleacă spre el.

— Asta e ideea, Henry, că nu ai prea *fost* tu. Risipești prea mult timp cu oameni care nu te merită. Oameni care nu te cunosc, pentru că nu le permiți. Bea îi ia fața în mâini, cu strălucirea aceea stranie în privire. Henry, ești inteligent, bun și enervant. Detești măslinele și oamenii care vorbesc în timpul filmelor. Îți plac milkshake-urile și oamenii care râd până le dau lacrimile. Crezi că este o crimă să sari direct la finalul unei cărți. Când ești furios, devii tăcut, când ești trist, devii zgomotos, iar când ești fericit, mormăi.

— Și?

— Și nu te-am mai auzit mormăind de *ani* întregi. Mâinile ei se îndepărtează. Dar te-am văzut mâncând o tonă de măsline.

Reapare Robbie, cu o sticlă și trei căni. Singurul client de la *Ultimul cuvânt* părăsește incinta, iar Robbie închide ușa în urma lui, întorcând afișul cu ÎNCHIS spre exterior. Se așază între Henry și Bea, pe podea, și scoate dopul cu dinții.

— Pentru ce bem? întreabă Henry.

— Pentru noi începuturi, răspunde Robbie, cu ochii sclipind.

New York City

18 martie 2014

VI

Clopoţelul sună şi intră Bea, cu paşi mari.

— Robbie ar vrea să ştie dacă îl eviţi, spune ea, în loc de salut.

Henry se posomorăşte. Răspunsul este „da, normal", dar este şi „nu". Nu poate uita privirea îndurerată din ochii lui Robbie, dar aceasta nu scuză felul în care s-a comportat, sau poate că da.

— Iau asta drept „da", spune Bea. Şi unde te-ai ascuns?

Henry vrea să spună *Ne-am văzut la petrecere*, dar se întreabă dacă ea a uitat toată seara sau doar părţile cu prezenţa lui Addie.

— Bea, ea este Addie.

Că tot veni vorba.

Beatrice se întoarce spre ea şi, pentru o secundă, numai pentru o secundă, Henry crede că îşi aminteşte. Din felul în care o priveşte pe Addie, de parcă ar fi un obiect de artă, însă unul deja cunoscut. În ciuda tuturor lucrurilor, Henry se aşteaptă ca ea să încuviinţeze şi să spună „Ah, ce bine-mi pare să te revăd". Dar Bea zâmbeşte şi spune doar:

— Ştii, faţa ta are ceva atemporal, şi el este zguduit de stranietatea ecoului, de forţa acestui *déjà vu*.

Addie zâmbeşte şi răspunde:

— Mi s-a mai spus.

Bea continuă să o studieze pe Addie, dar Henry o priveşte pe ea. A fost mereu ca scoasă din cutie, însă astăzi are vopsea neon pe degete, o pată de auriu la tâmple şi ceva ce arată ca zahărul pudră pe mânecă.

— Ce-ai pus la cale? o întreabă el.

Ea se priveşte.

— Ah, am fost la Artefact! zice, de parcă ar trebui să însemne ceva.

Văzând confuzia de pe chipul lui Henry, explică. Artefactul este, potrivit lui Beatrice, pe de-o parte carnaval şi pe de altă parte obiect de artă expus, un amestec de instalaţii interactiv de pe High Line.

Bea vorbeşte despre camere în oglindă şi despre domuri din sticlă pline cu stele, nori de zahăr, fulgi din bătăi cu perne şi picturi murale făcute dintr-o mie de notiţe ale unor străini. Addie se luminează, iarşi Henry crede că e greu să surprinzi o fată care a trăit trei sute de ani.

Deci, când se întoarce spre el şi spune „Trebuie să mergem", e tot ce-şi doreşte. Mai e problema librăriei, firește, fiindcă e singurul angajat şi mai sunt patru ore până la închidere. Dar îi vine o idee.

Apucă un semn de carte, singurul lucru cu logoul librăriei, şi începe să scrie ceva pe spate.

— Bea, spune el, împingând cardul improvizat pe tejghea, închizi tu?

— Am şi eu o viaţă, răspunde ea, dar apoi se uită la scrisul oblic al lui Henry.

Biblioteca de la Ultimul cuvânt.

Bea zâmbeşte şi pune cardul în buzunar.

— Distracţie plăcută, le spune, făcându-le semn când ei doi ies.

New York City
5 septembrie 2013

VII

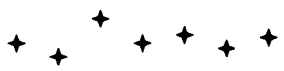

Uneori, Henry şi-ar dori să aibă o pisică.

Presupune că l-ar putea adopta pe Carte, însă vărgatul pare inseparabil de *Ultimul cuvânt* şi nu poate scăpa de credinţa superstiţioasă că, dacă ar încerca să scoată motanul matusalemic din anticariat, s-ar transforma în praf înainte să ajungă acasă.

Ştie că e o idee morbidă despre oameni şi locuri sau, în cazul acesta, despre animale de companie şi locuri, dar s-a lăsat seara, iar el a băut cam mult whisky, şi Bea a trebuit să se ducă să ţină un curs, iar Robbie e la spectacolul unui prieten, aşa că e din nou singur, se îndreaptă spre un apartament gol, dorindu-şi să fi avut o pisică sau ceva care să-l aştepte.

Testează fraza când intră.

— Salut, pisicuţo. Am venit, spune el, înainte să-şi dea seama că este un burlac de 28 de ani care vorbeşte cu un animal imaginar, iar asta e mult mai rău.

Ia o bere din frigider, se uită la deschizătorul de sticle şi îşi dă seama că este al Tabithei. Este o chestie roz şi verde, în formă de *lucha libre*[30], dintr-o călătorie pe care ea o făcuse în Mexico City luna trecută. Îl aruncă, deschide un sertar din bucătărie, căutând altul, găseşte o lingură din lemn, un magnet cu o trupă de dans, câteva paie ridicole, priveşte în jur, mai vede o duzină de lucruri împrăştiate prin apartament, toate ale ei. Găseşte o cutie cu cărţi şi le scoate, apoi începe să o umple cu fotografii, bileţele, cărţi, o pereche de balerini, o cană, o brăţară, o perie de păr, o altă fotografie.

Termină prima bere, o deschide pe a doua, de marginea blatului din bucătărie, şi continuă să intre dintr-o cameră în alta, nu atât urmând o procedură metodică, ci rătăcind. O oră mai târziu, cutia e doar pe jumătate plină, dar Henry îşi pierde avântul. Nu mai vrea să facă asta, nici măcar nu vrea *să fie* aici, într-un apartament care pare, cumva, totodată pustiu şi aglomerat. E prea mult spaţiu de gândire şi insuficient ca să respire.

---

30 Termen folosit în Mexic pentru luptele libere profesioniste (n. trad.)

Henry se așază timp de câteva minute între sticlele goale de bere și cutia pe jumătate plină, cu genunchiul tresărindu-i, și apoi sare în picioare și iese din apartament.

Negustorul este aglomerat.

Întotdeauna este – e unul dintre barurile de cartier al căror succes depinde mai degrabă de proximitate decât de calitate. O instituție locală. Majoritatea oamenilor care îl frecventează îi spun pur și simplu „barul".

Henry își croiește drum prin mulțime, ia loc pe un scaun de lângă tejghea, speră că ambianța îl va face să se simtă mai puțin singur.

Mark este în tură în această seară, un tip la vreo 50 de ani, cu favoriți cărunți și zâmbet de catalog. De obicei, durează cam zece minute să îi atragă atenția, dar în seara asta vine direct la el, ignorând coada. Henry comandă tequila, iar Mark se întoarce cu o sticlă și două pahare de shot.

— Din partea casei, zice, turnându-și și el.

Henry reușește să zâmbească vag.

— Așa de rău arăt?

Dar în privirea lui Mark nu citește milă, ci doar o lumină ciudată și subtilă.

— Arăți grozav, spune el, exact ca Muriel, și este prima dată când barmanul îi adresează mai mult decât o replică.

De obicei, răspunsurile lui constau în comenzi și încuviințări.

Ciocnesc, iar Henry mai cere un rând, și încă unul. Știe că bea prea mult, prea repede, că adaugă și tăria la berile pe care le băuse deja acasă, la whisky-ul de la muncă.

O fată se apropie de bar și se uită la Henry.

Se uită în altă parte, apoi iar la el, de parcă l-ar vedea pentru prima dată. Apoi iată din nou pelicula de lumină de pe ochii ei și se apleacă spre el, dar el nu pare să îi prindă numele. Nu contează.

Se străduiesc să vorbească peste zgomot, cu mâna ei pe brațul lui, apoi pe umăr, apoi prin părul lui.

— Hai cu mine acasă, spune ea, și el e foarte captivat de dorul din vocea ei, de dorința evidentă.

Dar prietenii ei se apropie și o smulg de lângă el, cu ochii scânteind când zic *Scuze,Ești un tip mișto* și *Să ai o seară frumoasă*.

Henry alunecă de pe scaun și se îndreaptă spre toaletă, și, de data asta, simte valul, capetele care se întorc spre el.

Un tip îl apucă de braț și spune ceva despre un proiect de fotografie, despre cum s-ar potrivi perfect, înainte să-i strecoare o carte de vizită.

Două femei încearcă să îl atragă în cercul conversației lor.

— Mi-aș dori să am un fiu ca tine, zice una din ele.

— *Fiu?* spune cealaltă, râzând deșănțat, în timp ce el se eliberează, fuge pe hol și la toalete.

Se sprijină de chiuvetă.

Habar n-are ce se întâmplă.

Se gândește din nou la cafeneaua de dimineață, la numărul Vanessei de pe fundul paharului. La clienții din librărie, atât de dornici de ajutorul lui. La Muriel, care i-a spus că arată bine. La ceața palidă, ca fumul de lumânare, din ochii lor.

Se uită la ceasul de la încheietură, care scânteiază în lumina toaletei, și, pentru prima dată, este sigur că e adevărat.

Că bărbatul din ploaie a fost real.

Că târgul chiar s-a încheiat.

— Hei.

Ridică privirea și vede un tip cu ochi sticloși, care-i zâmbește de parcă ar fi cei mai buni prieteni.

— Ți-ar prinde bine un cui.

Îi întinde un borcănel, iar Henry se uită la pudra din interior.

Avea 12 ani când s-a drogat prima dată.

Cineva i-a dat un cui în spatele băncilor de pe terenul de sport, iar fumul i-a ars plămânii și aproape că a vomitat, dar apoi totul a devenit... moale. Iarba îi croia spațiu în creier și îi liniștea teroarea nervoasă din inimă. Dar nu putea controla locurile în care-i purta mintea. Valiumul și Xanaxul erau mai bune, pentru că amorțeau totul deodată, însă s-a ținut mereu la distanță de chestiile mai puternice, de teamă – nu teama că i-ar putea merge rău, ci dimpotrivă: teama că i s-ar putea părea bine. Teama să nu alunece, știind că nu ar fi suficient de puternic să se oprească.

Dar nu și-a dorit niciodată senzația de plutire, nu tocmai.

A vrut doar liniștea.

Efectul secundar fericit.

A încercat să fie mai bun, pentru Tabitha.

Dar Tabitha nu mai e și, oricum, nu mai contează.

Nu mai contează.

Acum Henry vrea doar să se simtă bine.

Își toarnă pudra pe degetul mare, neștiind dacă face bine ce face, dar inhalează și îl love ște ca o răceală bruscă, și apoi lumea se deschide. Detaliile se limpezesc, culorile devin puternice, și cumva totul este mai clar și totuși mai înceţoșat, în același timp.

Henry o fi spus ceva, pentru că tipul râde. Apoi întinde mâna și șterge o pată de pe obrazul lui Henry, iar contactul este ca un șoc, o scânteie de energie când pielea întâlnește piele.

— Ești perfect, spune străinul, cu degetele de-a lungul maxilarului său, iar Henry se înroșește de o căldură amețitoare, care-l face să vrea să se miște.

— Scuze, spune el ieșind pe hol.

Se sprijină de zid, așteaptă să se calmeze lumea.

— Hei.

Ridică privirea și vede un tip cu brațul în jurul umerilor unei fete, amândoi lungi, subțiri, felini.

— Cum te numești? întreabă tipul.

— Henry.

— Henry, repetă fata, cu un zâmbet de pisică.

Îl privește cu o dorință atât de evidentă, încât e dat pe spate. Nimeni nu l-a privit așa vreodată. Nici măcar Tabitha. Nici Robbie. Nimeni – nici la prima întâlnire, nici în mijlocul sexului, nici când a îngenuncheat...

— Eu sunt Lucia, spune ea, iar el e Benji. Te căutam.

— Ce am făcut?

— Nimic, încă.

Ea își mușcă buza, tipul se uită la Henry, cu fața plină de dorință, și prima dată nu își dă seama despre ce vorbesc.

Apoi, da.

Îl scutură râsul, un lucru ciudat, nestingherit.

N-a fost niciodată într-un *ménage à trois*, dacă nu punea la socoteală seara aceea de la facultate, când el, Robbie și încă o persoană se îmbătaseră cumplit și încă nu e sigur cât de departe au mers lucrurile.

— Vino cu noi, zice ea, întinzând mâna.

O duzină de scuze îi apar în minte, apoi dispar. Henry îi urmează.

New York City
7 septembrie 2013

VIII

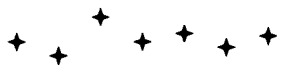

Doamne, ce bine e să fii dorit!

Oriunde s-ar duce, simte valul, atenţia care se îndreaptă spre el. Henry se bucură de atenţie, de zâmbete, de căldură, de lumină. Pentru prima dată, înţelege cu adevărat conceptul beţiei de putere.

Este ca atunci când pui jos o povară grea, după ce braţele ţi-au obosit de mult. Este o uşurare bruscă, ameţitoare, ca aerul din piept, ca soarele după ploaie.

Este bine să fii tu cel care foloseşte, nu să fii folosit.

Să fii cel care primeşte, nu cel care pierde.

Se simte bine. Nu ar trebui, şi ştie asta, dar se simte bine.

Stă la rând la Roast, cu o nevoie disperată de cafea.

Ultimele zile s-au amestecat în mintea lui, nopţile târzii au cedat unor dimineţi stranii, cu fiecare moment alimentat de plăcerea de a fi dorit, de a şti că, indiferent de ce văd ei, este bine, grozav, perfect.

El este perfect.

Şi nu este doar gravitaţia directă a poftei carnale – nu mereu. Oamenii sunt atraşi acum de el, fiecare ajunge pe orbita lui, dar motivul este de fiecare dată diferit. Uneori este dorinţă, dar alteori este mai nuanţat. Uneori este o nevoie evidentă, iar alteori nu îşi dă seama ce văd ei când se uită la el.

Este singura parte care chiar îl deranjează: ochii lor. Ceaţa care se răsuceşte prin ei, îngroşându-se ca o pojghiţă de gheaţă. Un memento constant că această viaţă nouă nu e tocmai normală sau reală.

Dar e *suficientă*.

— Următorul!

Face un pas în faţă şi o vede pe Vanessa.

— Salut, spune el.

— Nu m-ai sunat.

Dar nu pare furioasă, nici iritată. Pare prea voioasă, îl tachinează, dar este genul de tachinare pe care-l adopți ca să acoperi jena. Ar trebui să știe, fiindcă a folosit și el același ton de zeci de ori, pentru a-și ascunde durerea.

— Îmi pare rău, spune el roșind. Nu eram sigur că ar trebui.

Vanessa zâmbește viclean.

— Povestea cu numele și numărul a fost prea subtilă?

Henry râde și îi întinde mobilul peste tejghea.

— Sună-mă, spune el, iar ea își tastează numărul și apasă pe Apelare. Gata, spune Henry, luându-și telefonul, acum nu mai am nicio scuză.

Se simte ca un idiot când o spune, ca un copil care zice replici dintr-un film, dar Vanessa se înroșește și își mușcă buza de jos, iar el se întreabă ce s-ar întâmpla dacă i-ar spune să iasă împreună atunci, pe loc, dacă și-ar scoate șorțul și ar trece pe sub tejghea, dar nu încearcă, doar zice:

— Te voi suna.

— Ai face bine, spune ea.

Henry zâmbește și se întoarce să plece. Aproape ajunge la ușă când își aude numele.

— Domnule Strauss.

Henry simte un gol în stomac. Cunoaște vocea, își poate imagina jacheta din tweed a bărbatului în vârstă, părul lui înspicat cu alb, privirea dezamăgită de pe fața lui când l-a sfătuit pe Henry să părăsească atât catedra, cât și școala și să încerce să își dea seama de ce era pasionat, pentru că sigur nu de ceea ce făcea.

Henry încearcă să-și stoarcă un zâmbet, dar nu reușește.

— Domnule decan Melrose, spune el, întorcându-se spre omul care i-a dat brânci de pe drumul său.

Iată-l, în carne, oase și tweed. Dar, în loc de disprețul cu care Henry s-a obișnuit, decanul pare mulțumit. Un zâmbet îi despică barba tunsă ordonat.

— Ce întorsătură norocoasă, spune el. Ești exact omul pe care voiam să îl văd.

Lui Henry îi vine greu să creadă, până când remarcă fumul palid din ochii bărbatului. Știe că ar trebui să fie politicos, dar tot ce vrea să îi spună este să se ducă dracului, așa că întreabă doar:

— De ce?

— Avem un post liber la școala de teologie și mă gândesc că ai fi persoana potrivită.

Henry aproape că râde.

— Cred că glumiți.

— Deloc.

— Nu mi-am terminat doctoratul. M-ați picat.

Decanul ridică un deget.

— Nu te-am picat.

Henry se încordează.

— M-ați amenințat că faceți asta, dacă nu plecam.

— Da, știu, spune el, părând să regrete sincer. Am greșit.

Sunt două cuvinte pe care este sigur că bărbatul nu le-a mai spus niciodată. Henry ar vrea să le savureze, dar nu poate.

— Nu, spune el, ați avut dreptate. Nu mă potriveam. Nu eram fericit. Și n-am nici cea mai mică dorință să mă întorc.

Este o minciună. Îi este dor de structură, de cale, de scop. Poate că nu se potriveau perfect, dar unde ar găsi așa ceva?

— Hai la un interviu, spune decanul, întinzându-și cartea de vizită. Lasă-mă să te conving.

— Ai întârziat.

Bea așteaptă pe treptele anticariatului.

— Scuze, spune el descuind ușa. Tot nu e bibliotecă, adaugă, când ea trântește o bancnotă de cinci dolari pe tejghea și dispare în secțiunea de artă.

Zice un *aha* și el o aude scoțând cărți de pe rafturi.

Bea este singura care nu s-a schimbat și care nu pare să îl trateze diferit.

— Hei, spune el urmând-o. Arăt ciudat?

— Nu, răspunde ea, cu ochii la rafturi.

— Bea, *uită-te* la mine.

Se întoarce și îl privește de sus până jos.

— În afară de rujul de pe gât?

Henry se înroşeşte, ştergându-se.

— Da, în afară.

Ea ridică din umeri.

— Nu tocmai.

Dar este acolo, în ochii ei, sclipirea inconfundabilă, o peliculă subţire, iridescentă, care pare să se întindă când îl studiază.

— Serios? Nimic?

Ea scoate o carte de pe raft.

— Henry, ce vrei să zic? întreabă, căutând alta. Arăţi ca *tine*.

— Deci nu mă... Nu ştie cum să întrebe. Nu mă *vrei*, nu?

Bea se întoarce şi îl priveşte lung, apoi începe să râdă.

— Scuze, dragule, spune, când poate respira din nou. Nu mă înţelege greşit. Eşti simpatic. Dar eu tot lesbiană sunt.

În clipa în care o spune, el se simte ridicol şi absurd de uşurat.

— Care-i faza?

Am făcut un târg cu diavolul, iar acum, când oamenii se uită la mine, văd doar ce vor ei să vadă.

Henry clatină din cap.

— Nimic. Nu contează.

— Păi, zice ea, adăugând încă o carte la teanc, cred că am găsit un nou subiect de teză.

Duce teancul de cărţi la tejghea şi le înşiră peste chitanţe. Henry o priveşte dând paginile până când găseşte ce căuta în fiecare, apoi se dă înapoi ca să vadă şi el.

Trei portrete, toate ale unei tinere, deşi sunt clar din perioade şi de la şcoli diferite.

— La ce să mă uit?

— Eu îi spun fantoma din ramă.

Una este o schiţă în creion, cu margini dure, nefinisate. În ea, femeia stă întinsă pe burtă, între cearşafuri. Părul o încadrează, iar faţa ei este compusă din umbre, cu pistrui răspândiţi pe obraji. Titlul este scris în italiană.

Ho portato le stelle a letto

Traducerea se află dedesubt.

Am adus stelele în patul meu.

A doua este franceză, un portret mai abstract, în nuanțe de albastru și verde viu ale Impresionismului. Femeia stă pe o plajă, iar lângă ea se află o carte cu fața în jos. Privește peste umăr, la artist, doar cu conturul feței vizibil, iar pistruii ei sunt doar pete de lumină, absențe ale culorii.

La sirène se numește.

Sirena.

Ultima este o sculptură a unei siluete, pătrunsă de lumină, tunele cât gămălia unui ac îngropate într-un panou din lemn de cireș.

Constelație.

— Vezi?

— Sunt portrete.

— Nu, spune ea, sunt portretele *aceleiași femei*.

Henry ridică o sprânceană.

— E cam mult spus.

— Privești linia maxilarului, a nasului și pistruii. Numără-i.

Henry îi numără. Sunt șapte, în fiecare imagine.

Bea le atinge pe prima și pe a doua.

— Cea italiană este datată chiar la începutul secolului al XIX-lea. Cea franceză, cu 50 de ani mai târziu. Iar asta, spune atingând fotografia sculpturii, este din anii ´60.

— Deci s-au inspirat una de la cealaltă, sugerează Henry. Nu era o tradiție, am uitat cum îi zice, un fel de telefon vizual? Un artist prefera ceva și alt artist îl prefera pe el, și tot așa? Ca un șablon.

Dar Bea flutură deja din mână.

— Sigur, în lexicoane și bestiare, dar nu în școli de artă formale. E ca și cum ai pune-o pe „Fata cu cercel de perlă" într-un Warhol și într-un Degas, fără să fi văzut vreodată tabloul lui Vermeer. Și chiar dacă a devenit un șablon, ideea este că acest „șablon" a influențat *secole* de artă. Este o piesă de legătură între epoci. Este...

— Este... repetă Henry.

— Deci, cine este ea?

Ochii Beei se luminează, la fel ca ai lui Robbie când tocmai i-a ieșit un rol sau a prizat cocaină, iar Henry nu vrea să o dezamăgească, dar este clar că ea așteaptă să spună și el ceva.

— Bine, începe el blând. Bea, dacă nu a fost cineva? Chiar dacă se bazează pe aceeaşi femeie, dacă artistul a inventat-o?

Bea se încruntă şi deja clatină din cap.

— Uite, spune el, nimeni nu vrea să îţi găseşti un subiect mai mult decât mine. De dragul acestei librării, dar şi al sănătăţii tale mintale. Toate astea sună cool, dar ultima ta propunere a fost respinsă pentru că era prea visătoare.

— Ezoterică.

— Aşa, spune Henry. Dacă un subiect precum „Postmodernismul şi efectele sale asupra arhitecturii din New York" este ezoteric, cum crezi că va considera decanul Parrish *asta*?

Arată spre cărţile deschise, spre chipurile pistruiate care-l privesc din imagini.

Bea îl priveşte în tăcere, pentru moment, apoi se uită la cărţi.

— *Futu-i!* strigă ea, luând una dintre cărţile gigantice şi ieşind din anticariat.

Henry o priveşte plecând şi oftează.

— Nu suntem bibliotecă, strigă după ea, ducând celelalte cărţi pe rafturile lor.

New York City
18 martie 2014

IX

Henry ezită când își dă seama.

Uitase de încercarea Beei de a găsi un nou subiect de teză, un detaliu mărunt amestecat într-un anotimp gălăgios, dar acum i se pare evident.

Fata din schiță, din tablou, din sculptură se sprijină de balustradă lângă el, cu o față încântată.

Străbat strada Chelsea, pe drum spre High Line, și el se oprește, la jumătatea unei treceri de pietoni, dându-și seama de adevăr, de licărul de lumină ca o fisură în poveste.

— Tu erai, spune el.

Addie îi zâmbește orbitor.

— Da, eu eram.

Se aude un claxon, flash-urile devin solide, ca un avertisment, și ei aleargă pe cealaltă parte.

— Ce mi se pare ciudat este că nu știam despre a doua, spune ea în timp ce urcă treptele din fier. Îmi amintesc că am stat pe plaja aceea, îmi amintesc de bărbatul cu șevalet de pe doc, dar n-am găsit niciodată lucrarea terminată.

Henry clatină din cap.

— Credeam că nu poți lăsa urme.

— Nu pot, spune ridicând privirea. Nu pot ține un pix. Nu pot spune o poveste. Nu pot folosi o armă, nici nu pot face pe cineva să își amintească. Dar arta, spune ea cu un zâmbet domol, arta este despre idei. Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile. Sunt precum buruienile, găsesc mereu o cale de a ieși la suprafață.

— Dar nu în fotografii sau filmări.

Expresia ei se clatină o secundă.

— Nu, spune ea, iar cuvântul e o formă pe buzele ei.

El se simte prost că a întrebat, fiindcă i-a arătat din nou limitele impuse de blestem, în loc de spațiile ocolitoare pe care le-a găsit ea. Dar Addie se îndreaptă, ridică bărbia, zâmbește cu o bucurie aproape sfidătoare.

— Nu-i minunat, continuă ea, să fii o idee?

Ajung la High Line chiar când o pală de vânt suflă peste ei, cu iz de iarnă, însă, în loc să se împotrivească, adăpostindu-se, Addie se îndreaptă spre suflul sălbatic, cu obrajii înroșindu-i-se de frig, cu părul lovindu-i fața, și atunci el poate vedea ce-au văzut toți artiștii, ce i-a atras către creioane și vopsele, pe fata aceasta imposibilă, greu de imortalizat.

Chiar dacă este în siguranță, cu ambele picioare pe pământ, Henry simte că începe să cadă.

New York City
13 septembrie 2013

Oamenii vorbesc foarte mult despre *acasă*.

Acasă e acolo unde-ţi este inima, se spune. Nicăieri nu-i ca acasă. Dacă petreci prea mult timp departe, ţi se face dor de casă.

Dor de casă – Henry ştie că asta înseamnă să-i lipsească prezenţa căminului părintesc, nu invers, dar tot nu i se pare potrivit. Îşi iubeşte familia. Doar că nu îi place mereu de ei. Nu îi place nici cine este el în prezenţa lor.

Şi totuşi, iată-l, conducând timp de 90 de minute spre nord, cu oraşul dispărând în urma lui, cu maşina huruind sub mâinile sale. Henry ştie că ar fi putut lua trenul, care ar fi fost mai ieftin, dar adevărul e că-i place să conducă. Sau, mai degrabă, îi place zgomotul care însoţeşte condusul, senzaţia permanentă de concret a deplasării dintr-un punct în altul, indicaţiile, controlul. Cel mai mult îi place incapacitatea de a face altceva decât să conducă: mâinile pe volan, ochii la drum, muzica urlând din boxe.

S-a oferit să o ducă pe Muriel cu maşina şi a răsuflat uşurat când ea a zis că ia trenul, că David ajunsese deja şi că o va lua el de la gară, ceea ce însemna că Henry avea să ajungă ultimul acasă.

Henry întotdeauna ajunge ultimul.

Cu cât se apropie de Newburgh, cu atât se schimbă vremea în mintea lui. Un tunet de avertisment la orizont, o furtună care se formează. Inspiră adânc, pregătindu-se pentru o cină în familia Strauss.

Şi-o imaginează. Ei cinci, în jurul unei mese acoperite, ca o imitaţie aşkenazi[31] proastă a unui tablou de Rockwell[32], un tablou rigid, cu mama lui la un capăt, tatăl lui la celălalt, fraţii lui stând de-o parte şi de alta, vizavi de el.

---

31 Evreii de rit aşkenaz sunt o populaţie care provine din vestul şi centrul Europei, mai ales din ţările germanice (n. trad.)

32 Norman Perceval Rockwell (1894-1978), desenator, ilustrator şi pictor american, cu o popularitate deosebită în SUA (n. trad.)

David, stâlpul, cu ochi severi şi o poziţie ţeapănă.

Muriel, tornada, cu buclele ei negre, sălbatice şi energia permanentă.

Şi Henry, stafia (chiar dacă numele nu i se potriveşte – nu este deloc evreiesc, ci doar un salut adresat unuia dintre cei mai vechi prieteni ai tatălui său).

Cel puţin *arată* a familie: dacă te uiţi la masă, observi uşor asemănările în obraji, în maxilare, în sprâncene. David îşi poartă ochelarii exact ca tatăl lor, pe vârful nasului, astfel încât partea de sus a ramei îi taie privirea. Muriel zâmbeşte ca mama lor, deschis, cu uşurinţă, şi râde ca ea, cu capul dat pe spate, cu un zgomot luminos şi plin.

Henry are buclele negre ale tatălui, ochii verzi-cenuşii ai mamei, dar s-a pierdut ceva în aranjament. Îi lipseşte din stabilitatea unuia şi din voioşia celeilalte. Umerii, linia gurii, aspectele subtile îl fac să pară mai degrabă oaspete în casa altora.

Aşa va decurge cina. Tatăl şi fratele lui vor discuta despre medicină, mama şi sora lui despre artă, iar Henry va detesta momentul în care întrebările se vor întoarce spre el. Când mama lui se va îngrijora cu voce tare de absolut orice, iar tatăl lui va găsi un pretext să folosească termenul *neancorat*, iar David îi va aminti că se apropie de 30 de ani şi Muriel îl va sfătui să îşi asume un angajament adevărat – de parcă părinţii lor nu i-ar plăti în continuare şi ei facturile telefonice.

Henry iese de pe autostradă şi simte vântul în urechi.

Trece prin centrul oraşului şi aude tunetul în cap.

Energia statică a tensiunii.

Ştie că a întârziat.

Mereu întârzie.

A fost cauza care a stârnit multe certuri şi a existat o perioadă în care credea că era vorba despre neglijenţă din partea lui, înainte să îşi dea seama că era o încercare ciudată de autoconservare, o lălăială intenţionată, chiar dacă subconştientă, o amânare a inevitabilului, o necesitate incomodă de a-şi face apariţia. Să stea la masa aceea, încadrat de fraţi ca într-o boxă a acuzării, poziţionat vizavi de părinţi ca un criminal în faţa plutonului de execuţie.

Aşa că Henry întârzie, iar când tatăl lui răspunde la uşă, se pregăteşte să îi menţioneze ora, cu încruntarea tipică mustrării, cu o remarcă tăioasă despre fraţii lui, care reuşesc mereu să ajungă cu cinci minute mai devreme...

Dar tatăl lui zâmbeşte.

— Iată-te! spune el cu o privire caldă și luminoasă.

Înceţoşată.

Poate că nu va fi la fel ca alte cine din familia Strauss.

— Ia uitaţi cine a venit! strigă tatăl lui, conducându-l pe Henry înăuntru.

— Nu ne-am văzut de mult, spune David, strângându-i mâna, pentru că, chiar dacă locuiesc în acelaşi oraş – la naiba, pe aceeaşi linie de metrou –, ultima dată când s-au văzut a fost tot aici, în prima seară de Hanuka[33].

— Henry!

O tornadă de bucle negre, apoi Muriel îşi azvârle braţele în jurul gâtului său. Îl sărută pe obraz, lăsându-i o urmă de ruj corai, pe care el o va şterge mai târziu la oglinda de pe hol.

Între hol şi living, nimeni nu comentează despre lungimea părului său, care e mereu prea lung, despre starea puloverului pe care-l poartă (uzat) – de altfel cel mai confortabil din câte are.

Nici măcar o dată nu i se spune că este prea slab, sau că ar trebui să stea mai mult la soare, sau că pare obosit, chiar dacă toate astea preced, de obicei, remarcile despre cum nu poate fi atât de greu să lucreze într-o librărie din Brooklyn.

Mama lui iese din bucătărie, trăgându-şi de pe mâini o pereche de mănuşi pentru cuptor. Îi ia faţa în mâini şi zâmbeşte şi îi spune cât se bucură că a venit.

Henry o crede.

— Pentru familie, toastează tatăl, când se aşază toţi la masă. Din nou împreună.

Simte că a păşit în altă versiune a vieţii sale – nici în faţă, nici în spate, ci în lateral. Una în care sora lui îl priveşte cu respect, iar fratele lui nu-l priveşte cu superioritate, în care părinţii săi sunt mândri de el şi în care orice reproş a fost eliminat din aer, ca fumul ventilat dintr-un incendiu. Nu şi-a dat seama în ce măsură ţesutul conector era croit din vinovăţie. Fără apăsarea aceea, se simte ameţit şi uşor.

Euforic.

Nimeni nu o pomeneşte pe Tabitha, nici cererea în căsătorie ratată, deşi, firește, se ştie că s-au despărţit, iar rezultatul este scaunul neocupat, pe care nimeni nu încearcă să îl ascundă conform unei tradiţii a casei.

---

33 Sărbătoarea Luminilor în calendarul evreiesc (n. trad.)

Luna trecută, la telefon, când Henry i-a zis lui David despre inel, fratele lui l-a întrebat, aproape absent, dacă credea că fata va accepta. Muriel nu o plăcuse niciodată, dar ei nu îi plăceau niciodată partenerii lui Henry. Nu fiindcă erau cu toţii prea buni pentru el, deşi ar fi spus şi asta, ci pur şi simplu pentru că-i găsea *plictisitori*, o extensie a părerii ei despre Henry însuşi.

Televiziune prin cablu, le spunea ea, uneori. Era mai bine decât să te uiţi la cum se usucă vopseaua, desigur, dar doar puţin mai bine decât reluările. Singurul pe care Muriel îl aprobase vag fusese Robbie şi, chiar şi atunci, Henry fusese singur că motivul ei era scandalul pe care l-ar fi provocat dacă-l aducea acasă. Doar Muriel ştie despre Robbie, că a fost mai mult decât un prieten. Este singurul secret pe care a reuşit să-l păstreze.

Cina este tulburătoare.

David este cald şi curios.

Muriel, atentă şi blândă.

Tatăl lor ascultă tot ce are de zis Henry şi pare sincer interesat.

Mama îi spune că este mândră.

— De ce? întreabă el derutat, iar ea râde de parcă ar fi ridicol.

— De tine.

Absenţa criticilor îl roade – un vertij existenţial.

Le povesteşte cum s-a întâlnit întâmplător cu decanul Melrose, aşteaptă ca David să menţioneze că nu e calificat, să îl întrebe tatăl lor care-i poanta. Mama lui va tăcea, sora lui va izbucni, va exclama că Henry a schimbat direcţia cu un motiv, apoi va întreba care e rostul, dacă nu face decât să se târască înapoi.

Dar nu se întâmplă aşa ceva.

— Bine, zice tatăl lui.

— Ar fi norocoşi să te aibă, spune mama.

— Ai fi un profesor bun, spune David.

Doar Muriel pare uşor dezamăgită.

— Dar nu ai fost niciodată fericit acolo...

Însă nu este o critică, ci doar o remarcă protectoare.

După cină, toată lumea se retrage: mama în bucătărie, tatăl şi fratele în birou, sora lui în noapte, să privească stelele şi să se simtă înrădăcinată, ceea ce, de obicei, înseamnă să fumeze iarbă.

Henry intră în bucătărie, să o ajute pe mama lui cu vasele.

— Eu spăl, tu ștergi, zice ea și îi întinde un prosop.

Își găsesc un ritm plăcut, apoi mama lui își drege glasul.

— Îmi pare rău pentru Tabitha, spune ea încet, de parcă ar ști că este un subiect tabu. Îmi pare rău că ai pierdut atât de mult timp cu ea.

— N-a fost așa, zice el, deși nu crede asta.

Ea clătește o farfurie.

— Vreau doar să fii fericit. Meriți. Ochii ei sclipesc și nu e sigur dacă de vină este pojghița aceea stranie sau sunt doar lacrimi de mamă. Ești puternic, deștept și plin de succes.

— Nu știu ce să zic, spune Henry, ștergând o farfurie. Tot simt că sunt o dezamăgire.

— Nu vorbi așa, zice mama, părând jignită. Îi ia obrajii în mâini. Te iubesc, Henry, așa cum ești. Îi ia farfuria. Termin eu, zice ea. Du-te la sora ta.

Henry știe precis unde se află fata.

Iese pe veranda din spate, o vede pe Muriel în leagăn, fumând un cui și privind copacii, într-o poziție gânditoare. Mereu stă așa, parcă așteptând să îi facă cineva o poză. De câteva ori, i-a făcut, dar par mereu rigide, studiate. Muriel are talentul să facă un instantaneu să pară regizat.

Scândurile îi trosnesc sub picioare, iar ea zâmbește fără să ridică privirea.

— Salut, Hen.

— De unde ai știut că sunt eu? întreabă el, așezându-se lângă ea.

— Pășești cel mai ușor, spune ea dându-i cuiul.

Henry inhalează prelung, ține fumul în piept până când simte că i se urcă la cap, ca o ceață moale. Își trec cuiul de la unul la altul, studiindu-și părinții prin geam. Părinții și pe David, care adoptă aceleași poziții ca tatăl lui.

— Cât de *creepy*, spune Muriel.

— Supranatural.

Ea chicotește.

— De ce nu petrecem mai mult timp împreună?

— Ești ocupată, zice el, pentru că este mai politicos decât să-i amintească faptul că nu au o relație cordială.

Ea își sprijină capul de umărul lui.

— Am mereu timp pentru tine.

Fumează în tăcere până când nu mai au ce fuma, iar mama lor strigă că va servi desertul. Henry se ridică. Capul i se învârte în mod plăcut.

— Bomboană mentolată? îl întreabă ea, întinzându-i o cutiuță, dar, când o deschide, vede pilulele rozalii.

Umbreluțele. Se gândește la ploaia care cădea, la străinul de lângă el, complet uscat, și o închide.

— Nu, mersi.

Intră din nou în casă, servesc desertul, vorbesc o oră verzi și uscate, și totul este atât de plăcut, atât de agresiv de plăcut, atât de liber de remarci urâcioase, de certuri meschine, de dezaprobare pasivă, că Henry simte că încă își ține respirația, că încă plutește, că îl dor plămânii, dar e fericit.

Se ridică, lăsându-și cafeaua deoparte.

— Ar trebui să plec.

— Ai putea să rămâi, îi spune mama.

Și, pentru prima dată în zece ani, este tentat, se întreabă cum ar fi să se trezească așa, în căldură, în senzația de familie, dar adevărul e că a fost o seară prea perfectă. Simte că a mers pe o dungă subțire între o distracție plăcută și o noapte pe podeaua băii și nu vrea să dezechilibreze situația.

— Trebuie să mă întorc, spune el, pentru că trebuie să deschid librăria la zece.

— Muncești din greu, a zis mama lui, ceea ce până azi nu a mai spus.

David îl ia de umăr și îl privește cu ochi încețoșați.

— Te iubesc, Henry. Mă bucur că-ți merge atât de bine.

Muriel îi înconjoară talia cu brațele.

— Nu te mai înstrăina.

Tatăl lui îl conduce la mașină, și când Henry îi întinde mâna, îl trage într-o îmbrățișare și spune:

— Sunt mândru de tine, fiule.

O parte din el vrea să întrebe de ce, să arunce momeala, să testeze limitele vrăjii, să insiste ca tatăl lui să greșească, dar nu se poate convinge să facă asta. Știe că nu este real, nu în sens strict, dar nu îi pasă.

Se simte bine.

New York City

18 martie 2014

XI

Dinspre High Line se revarsă râsete.

Construit de-a lungul unei şine scoase din uz, parcul duce până la liziera vestică a Manhattanului, de pe strada 30 pe strada 12. De obicei, e un loc plăcut, cu tarabe cu mâncare şi grădini, tuneluri, bănci, cărări întortocheate şi peisaje citadine.

Astăzi e cu totul altceva.

Artefactul a consumat o porţiune a şinei ridicate, a transformat-o într-o junglă desprinsă din vis, făcută din culoare şi lumină. Este un peisaj tridimensional de fantezie şi uimire.

La intrare, o fată voluntar le dă brăţări din cauciuc colorate. Un curcubeu pe piele, fiecare oferind acces la o lucrare diferită din expoziţie.

— Asta vă duce la Cer, spune ea, de parcă operele de artă ar fi curse dintr-un parc de distracţii. Asta la Voce. Asta la Memorie.

Îi zâmbeşte lui Henry în timp ce vorbeşte, cu ochii de un albastru lăptos. Dar, în timp ce ei se mişcă prin carnavalul de exponate gratuite, artiştii se întorc cu toţii către *Addie*. El o fi soarele, dar ea este o cometă sclipitoare, care le atrage atenţia ca un duş de meteoriţi arzând.

În apropiere, un tip sculptează bucăţi de vată de zahăr, apoi întinde spre trecători lucrările comestibile. Unele sunt forme recognoscibile – un câine, o girafă, un dragon –, dar altele sunt abstracte – un apus, un vis, o nostalgie.

Lui Henry i se pare că toate au gust de zahăr.

Addie îl sărută. Şi ea are gust de zahăr.

Brăţara verde îi duce la Memorie, care este un soi de caleidoscop tridimensional făcut din sticlă colorată – o sculptură ce se ridică în fiecare parte şi se roteşte la fiecare pas.

Se ţin unul de altul câtă vreme lumea se înclină, se îndreaptă şi se înclină iar în jurul lor, şi niciunul n-o zice, dar amândoi, crede el, se bucură când ies de acolo.

Arta se revarsă în spaţiul dintre exponate. Un câmp de floarea-soarelui metalice. O piscină de creioane topite. O perdea de apă, subţire ca hârtia, care nu lasă decât abur pe ochelarii lui, o sclipire iridescentă pe pielea lui Addie.

Cerul locuieşte într-un tunel.

Făcut de un artist al luminilor, este o serie de camere conectate. De afară nu par mare lucru, ramele din lemn sunt doar cochilii goale, construcţii de bază din cuie şi şuruburi, dar interiorul este totul.

Se mişcă ţinându-se de mână, să nu se rătăcească. Un spaţiu este orbitor de luminos, următorul atât de întunecos, că lumea pare să plonjeze în neant, şi Addie se cutremură lângă el, cu degetele înfipte în braţul lui. Următorul este palid, ca o ceaţă, ca interiorul unui nor, iar în următorul filamente subţiri ca ploaia se ridică şi coboară de ambele părţi. Henry îşi trece degetele prin câmpul de picături argintii şi ele sună ca nişte clopoţei.

Ultima cameră este plină de stele.

Este o cameră neagră, la fel ca aceea de dinainte, doar că, de data asta, o mie de lumini cât gămăliile de ac pătrund obscuritatea, sculptând o Cale Lactee suficient de aproape să poată fi atinsă, o maiestuozitate de constelaţii. Şi chiar şi în bezna aproape deplină Henry vede chipul încântat al lui Addie şi zâmbetul ei.

— Trei sute de ani, şopteşte ea, şi tot găsesc lucruri noi.

Când ies de partea cealaltă, clipind ca să se obişnuiască iar cu lumina după-amiezii, ea îl trage deja mai departe, afară din Cer şi sub următoarea arcadă, prin următorul set de uşi, grăbită să descopere ce îi aşteaptă dincolo.

New York City

19 septembrie 2013

XIII

Henry ajunge mai devreme, pentru prima dată.

Asta e mai bine decât să întârzie, crede el, însă nu vrea să ajungă nici *prea* devreme, pentru că ar fi mai rău, mai ciudat şi... trebuie să nu se mai gândească atât.

Îşi netezeşte cămaşa, îşi verifică părul în geamul unei maşini parcate şi intră.

Taqueria este luminoasă şi gălăgioasă, o peşteră din beton, cu ferestre cât uşile de garaj şi o camionetă cu mâncare parcată în colţul încăperii, şi nu contează că a ajuns mai devreme, pentru că Vanessa este deja înăuntru.

A schimbat şorţul de barmaniţă cu nişte colanţi şi o rochie imprimată, iar părul ei blond, pe care l-a văzut doar prins, îi înconjoară în onduleuri lejere faţa, şi când îl vede, îi zâmbeşte.

— Mă bucur că m-ai sunat, zice ea.

Henry îi zâmbeşte la rândul lui.

— Şi eu.

Comandă amândoi folosindu-se de hârtiuţe şi creionaşe cum Henry nu a mai văzut de când a jucat minigolf, pe când avea zece ani. Degetele lor se ating când ea arată spre *tacos* şi completează comanda. Mâinile li se ating iar peste cartofii prăjiţi, picioarele se mişcă sub masa metalică, şi de fiecare dată în pieptul lui explodează o luminiţă.

Pentru prima dată, nu analizează fiecare replică, nu se mustră pentru fiecare mişcare, nu se convinge că trebuie să spună lucrul potrivit – nu are nevoie să găsească vorbele corecte, dacă nu există unele greşite. Nu trebuie să mintă, nu trebuie să încerce, nu trebuie să fie decât el însuşi, fiindcă este suficient.

Mâncarea este excelentă, dar locul e zgomotos, vocile răsună din tavanele înalte, și Henry se crispează când se trage câte un scaun pe podeaua din beton.

— Scuze, spune el. Știu că nu e un loc elegant.

El l-a ales, știe că probabil ar fi trebuit să meargă doar să bea ceva, dar, fiind în New York, cocktailurile costă de două ori mai mult decât mâncarea, și de-abia-și poate permite chiar și asta din salariul de librar.

— Omule, zice ea, amestecând o *agua fresca*, lucrez într-o cafenea.

— Măcar primești bacșiș.

Vanessa se preface șocată.

— Ceee, librarii nu primesc?

— Nu.

— Nici dacă recomanzi o carte bună?

El scutură din cap.

— Ce odios! zice ea. Ar trebui să pui un borcan pe tejghea.

— Ce să zic? Bate cu degetele în masă. *Cărțile hrănesc mințile curioase. Bacșișul hrănește pisica?*

Vanessa râde brusc.

— Ești atât de amuzant!

— Sunt?

Ea scoate limba.

— Pescuiești complimente?

— Nu, spune el. Sunt doar curios. Ce vezi la mine?

Vanessa zâmbește, dintr-odată timidă.

— Ești... ăăă, sună siropos, dar ești exact ce căutam.

— Adică?

Dacă ar fi spus *real, sensibil, atent*, ar fi crezut-o.

Dar nu o spune.

Spune, în schimb, *extrovertit, simpatic, ambițios*, și cu cât vorbește mai mult despre el, cu atât i se îngroașă ceața din ochi, cu atât se răspândește mai mult, până când el abia mai vede culoarea de dedesubtul ei. Și Henry se întreabă cum de fata mai vede, însă nu vede, de fapt.

Asta e și ideea.

Peste o săptămână, el, Bea și Robbie sunt la *Negustor*, cu trei beri și un coș cu cartofi prăjiți între ei.

— Ce face Vanessa? întreabă ea, în timp ce Robbie își analizează băutura.

— Bine, spune Henry.

Chiar face bine. Și el. Și ei.

— Te vezi des cu ea.

Henry se încruntă.

— Tu ești cea care mi-a zis să mi-o scot pe Tabitha din minte.

Bea ridică mâinile.

— Da, știu, știu.

— E ceva nou. Știi cum stau lucrurile. Este...

— O copie, mormăie Robbie.

Henry se întoarce spre el.

— Ce-ai zis? întreabă el, iritat. Vorbește mai tare. Știu că ai fost învățat să-ți proiectezi vocea.

Robbie ia o dușcă zdravănă de bere, părând nemulțumit.

— Zic doar că este trasă la indigo după Tabby. Blondă, subțire...

— Femeie?

Este un subiect dureros care stă de multă vreme între ei, faptul că Henry nu e *gay*, că e atras întâi de persoană și apoi se uită la gen. Robbie se crispează, dar nu se scuză.

— În plus, adaugă Henry, nu eu am curtat-o pe Vanessa, ci ea pe mine. Mă place.

— Tu o placi pe ea? întreabă Bea.

— Bineînțeles, spune el, cam repede.

O place. Sigur că o place și ea îl place pe el (pe el, cel pe care-l vede) și s-a creat o diagramă Venn între cele două, un loc în care se suprapun. Este sigur că se află în zona suprapusă. Nu se folosește de ea, nu? Cel puțin, nu e singurul superficial – și ea se folosește de el, pictând altă persoană pe pânza vieții ei. Dacă este reciproc, nu e vina lui... nu?

— Vrem doar să fii fericit, spune Bea. După tot ce s-a întâmplat... nu o lua prea repede.

Dar, pentru prima dată, nu el este cel care trebuie să-şi măsoare paşii.

În dimineaţa aceea, Henry s-a trezit şi a dat de clătite cu fulgi de ciocolată şi un pahar cu suc de portocale, alături de un bileţel lângă farfurie, cu o inimioară şi un *V*. Fata a dormit la el în ultimele trei nopţi şi, de fiecare dată, a lăsat ceva în urmă. O bluză. O pereche de pantofi. O periuţă de dinţi în suportul de lângă chiuvetă.

Prietenii lui îl privesc, cu ochii încă înceţoşaţi, şi ştie că le pasă, că îl iubesc, că îi vor doar binele. Acum sunt nevoiţi să-i vrea binele, graţie târgului.

— Nu vă faceţi griji, zice el sorbind din bere. O iau încet.

— Henry...

E pe jumătate adormit, când simte că-l atinge cu unghia vopsită pe spate.

O lumină slabă, cenuşie se revarsă prin ferestre.

— Hm? spune el, întorcându-se.

Vanessa îşi sprijină capul într-o mână, cu părul blond revărsându-se pe pernă, şi el se întreabă de câtă vreme stă ea aşa, aşteptându-l să se trezească.

— Vreau să-ţi spun ceva.

Se uită la el, cu ochii acoperiţi de pojghiţa aceea lăptoasă. Începe să urască sclipirea aceea, fumul palid care-l urmăreşte de pe fiecare chip.

— Ce este? spune el, ridicându-se într-un cot. Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Doar că... Ea zâmbeşte. Te iubesc.

Ce-l sperie e că pare să vorbească serios.

— Nu trebuie să-mi spui acelaşi lucru. Este devreme. Dar voiam să ştii.

Se gudură pe lângă el.

— Eşti sigură? întreabă Henry. A trecut doar o săptămână.

— Şi ce? Când ştii, ştii. Iar eu ştiu.

Henry înghite în sec şi o sărută pe tâmplă.

— Mă duc la duş.

Rămâne cât poate de mult sub apa fierbinte, întrebându-se ce ar trebui să îi răspundă, dacă şi cum o poate convinge că nu e iubire, ci

obsesie, dar firește că nici asta nu e tocmai adevărat. El a încheiat târgul. El a pus condițiile. Asta și-a dorit.

Dar chiar și-a dorit asta?

Oprește apa, își înfășoară prosopul în jurul taliei și simte miros de fum.

Nu este mirosul unui chibrit care aprinde o lumânare și nici ceva ce fierbe pe aragaz, ci mirosul de cărbune al lucrurilor care nu ar trebui să ardă, dar ard.

Henry iese repede pe hol și o vede pe Vanessa în bucătărie, lângă blat, cu o cutie de chibrituri în mână și cutia cu lucrurile Tabithei arzând în chiuvetă.

— Ce faci? întreabă el.

— Te agăți de trecut, spune ea, aprinzând încă un chibrit și aruncându-l în cutie. Literalmente. Ai cutia asta de când te știu.

— Ne știm doar de o săptămână! strigă el.

— Meriți mai mult. Meriți să fii fericit. Meriți să trăiești în prezent. Este un lucru bun. Să pui punct. Este...

El o lovește peste mână și o dă la o parte, deschizând robinetul. Apa curge peste cutie, care scoate un nor de fum.

— Vanessa, spune el printre dinți, vreau să pleci.

— Acasă?

— *Pleacă*.

— Henry, zice ea, atingându-i brațul. Ce am făcut?

Ar putea să arate spre rămășițele fumegânde din chiuvetă, sau să îi spună că lucrurile avansează prea repede, sau că, atunci când îl privește, vede pe altcineva. Dar zice:

— Nu e vorba despre tine, ci despre mine.

— Nu-i așa, zice ea, cu lacrimi pe obraji.

— Am nevoie de spațiu, bine?

— Îmi pare rău, suspină ea. Îmi pare rău. Te iubesc.

Brațele ei îi înconjoară talia, capul i se ascunde într-o parte, și, pentru o secundă, crede că va trebui să o desprindă fizic din jurul lui.

— Vanessa, dă-mi drumul.

Pare distrusă. Arată așa cum s-a simțit el în noaptea târgului și i se rupe inima că ea va pleca simțindu-se atât de pierdută și de singură.

— Ţin la tine, spune el, apucând-o de umeri. Chiar ţin la tine.

Ea se luminează puţin, ca o plantă vestejită pe care o uzi.

— Deci, nu eşti supărat?

Bineînţeles că este.

— Nu, nu sunt supărat.

Îşi îngroapă faţa la pieptul lui, iar el îi mângâie părul.

— Ţii la mine.

— Da. El se desprinde. Te sun, promit.

— Promiţi, repetă ea, în timp ce el o ajută să îşi adune lucrurile.

— Promit, spune el, conducând-o pe hol şi apoi afară.

Uşa se închide între ei, şi Henry se sprijină de ea, chiar când începe să sune alarma de incendiu.

New York City
23 octombrie 2013

XIII

— Seară de filme!

Robbie se aruncă pe canapeaua lui Henry ca o meduză, cu membrele lungi atârnându-i peste spătar şi braţe. Bea îşi dă ochii peste cap şi îl împinge.

— Dă-te.

Henry scoate punga din cuptorul cu microunde, agitând-o să scape de abur. Toarnă popcornul în castron.

— Ce film vedem? întreabă el.

— *Strălucirea*[34].

Henry icneşte. N-a fost niciodată un iubitor al filmelor horror, dar Robbie adoră să aibă motive de urlat şi tratează totul ca pe un spectacol. E rândul lui să aleagă, oricum.

— Este Halloween! se apără Robbie.

— Suntem pe 23, răspunde Henry, dar Robbie tratează şi sărbătorile ca pe zilele de naştere, întinzându-le zile şi săptămâni în şir, uneori chiar anotimpuri întregi.

— Anunţăm costumele, spune Bea.

Să te costumezi, se gândeşte Henry, e ca şi cum te-ai uita la desene animate, ceva ce ţi-a plăcut când erai copil, înainte să treci prin zona nedefinită a anxietăţii adolescentine, vârsta ironică a primilor ani după 20. Apoi, cumva, miraculos, redevine autentic şi nostalgic, un loc al minunilor.

Robbie ia poziţie pe canapea.

— Ziggy Stardust[35], anunţă, şi are sens.

---

34 Adaptare cinematografică de Stanley Kubrick după romanul omonim (*The Shining*) al autorului american Stephen King. Film din 1980 (n. trad.)

35 Protagonistul albumului din 1972 al lui David Bowie *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders From Mars* (n. trad.)

Şi-a petrecut ultimii ani lucrând la diverse personaje ale lui Bowie. Anul trecut a fost Thin White Duke[36].

Bea spune că va fi Cumplitul Pirat Roberts[37], iar Robbie se întinde şi ia un aparat de pe măsuţa de cafea a lui Henry, un Nikon vintage cu rol actual de prespapier. Îşi lasă capul pe spate şi se uită la Henry invers, prin obiectiv.

— Şi tu?

Lui Henry i-a plăcut mereu Halloween. Nu partea cu speriatul, ci pretextul pentru schimbare, pentru a fi altcineva. Robbie spune că ar fi trebuit să se facă actor, că aşa s-ar fi putut costuma tot timpul, dar ideea de a-şi petrece viaţa pe o scenă îi dă ameţeli. A fost Freddie Mercury, Pălărierul Nebun, Mascatul în frac şi Joker.

Acum însă se simte deja altcineva.

— Sunt deja costumat, spune el, arătând spre blugii lui negri şi tricoul strâmt. Ştiţi cine sunt?

— Peter Parker? întreabă Bea.

— Un librar?

— Harry Potter în plină criză a vârstei mijlocii?

Henry râde şi scutură din cap.

Bea mijeşte ochii.

— N-ai ales nimic, nu-i aşa?

— Nu, recunoaşte el, dar voi alege.

Robbie se joacă mai departe cu aparatul. Îl răsuceşte, strânge din buze, face o poză. Scoate un ţăcănit sec. Nu are film. Bea i-l ia din mâini.

— De ce nu mai faci fotografii? Eşti talentat.

Henry ridică din umeri, neştiind sigur dacă ea vorbeşte serios.

— Poate în altă viaţă, spune el, dându-le câte o bere.

— Ai putea, să ştii, zice ea. Nu e târziu.

Poate. Dar dacă ar începe acum, fotografiile ar fi autonome, ar fi privite după propriile merite? Sau fiecare i-ar duce dorinţa mai departe? Persoanele ar vedea fotografiile pe care ar dori să le vadă, în loc de cele făcute de el? Ar avea încredere în ele?

---

36 Una dintre multiplele personalităţi asumate de muzicianul englez David Bowie, în perioada 1975-1975 (n. trad.)

37 Personaj din romanul *Mireasa prinţului* (*The Princess Bride*), al scriitorului american William Goldman, publicat în original în 1973 (n. trad.)

Începe filmul și Robbie insistă să stingă toate luminile, înghesuindu-se toți trei pe canapea. Îl obligă pe Robbie să lase castronul cu popcorn *pe masă*, ca să nu-l răstoarne în primul moment în care acțiunea filmului îl va speria, ca Henry să nu fie nevoit să adune boabele împrăștiate după ce pleacă ei, și își petrece următoarea oră ferindu-și ochii de fiecare dată când coloana sonoră geme un avertisment.

Când băiatul merge cu tricicleta pe hol, Bea mormăie „Nu, nu, nu", iar Robbie se apleacă, pregătindu-se de sperietură, și Henry își ascunde fața în umărul lui. Apar gemenele, ținându-se de mână, și Robbie îl apucă pe Henry de picior.

După ce trece momentul, mâna lui Robbie e tot pe coapsa lui. E ca o ceașcă spartă care se lipește la loc, cu marginile crăpate aliniindu-se – și nu e bine.

Henry se ridică, ducând castronul gol în bucătărie.

Robbie își ia piciorul de pe spătarul canapelei.

— Te ajut.

— E popcorn, spune Henry peste umăr. Rupe ambalajul din plastic, scutură punga. Sunt convins că pot să pun punga în cuptor și să apăs pe buton.

— Mereu îl lași prea mult, se plânge Robbie, din spatele lui.

Henry vâră punga în cuptorul cu microunde și închide ușița. Apasă pe Start, apoi se întoarce.

— Acum ești poliția popc...

Dar nu reușește să-și termine fraza, pentru că gura lui Robbie o astupă pe a lui. Henry inspiră brusc, surprins de sărut, dar Robbie nu se desprinde. Îl lipește de blatul din bucătărie, presându-i șoldurile cu ale lui, cu degetele alunecându-i pe maxilar, adâncind sărutul.

Este mai bine decât în orice altă noapte.

Este mai bine decât atenția de la o mie de străini.

Este diferența dintre un pat de hotel și acasă.

Îl simte pe Robbie întărindu-se, lipit de el, și pieptul lui Henry pulsează de dorință, și ar fi atât de ușor să se întoarcă la căldura familiară a săruturilor lui, la trupul lui, la confortul simplu al unui lucru real.

Dar asta e problema.

A fost real. Ei au fost reali. Dar, ca toate lucrurile din viața lui Henry, s-a sfârșit. A eșuat.

Întrerupe sărutul când primele grăunțe încep să pocnească în cuptor.

— Aştept de săptămâni să fac asta, şopteşte Robbie, cu obrajii arzând, cu ochii febrili. Dar nu sunt limpezi. Ceaţa îi cuprinde, întunecând albastrul viu.

Henry expiră întretăiat şi îşi freacă ochii, în dosul ochelarilor.

Popcornul se zgâlţâie şi pocneşte, iar Henry îl trage pe Robbie pe hol, departe de Bea şi de coloana sonoră a filmului. Robbie se lipeşte iar de el, luând-o ca pe o invitaţie, însă Henry îi apucă mâna şi îl ţine la distanţă.

— E o greşeală.

— Nu este, spune Robbie. Te iubesc. Mereu te-am iubit.

Sună atât de sincer, de real. Henry trebuie să închidă ochii ca să se concentreze.

— Atunci de ce te-ai despărţit de mine?

— Ce? Nu ştiu. Erai diferit. Nu ne potriveam.

— Cum? insistă Henry.

— Nu ştiai ce voiai.

— Te voiam pe tine. Voiam să fii fericit.

Robbie clatină din cap.

— Nu poate fi totul despre celălalt. Trebuie să fii şi tu cineva. Trebuie să ştii cine eşti. Atunci nu ştiai. Zâmbeşte. Acum ştii.

Dar asta e problema.

Nu ştie.

Henry habar n-are cine este, iar acum nimeni altcineva nu are.

Se simte pierdut. Dar pe drumul ăsta nu are de gând s-o ia.

El şi Robbie au fost prieteni înainte să fie mai mult de atât, apoi au fost din nou prieteni ani întregi, după ce *Robbie* se despărţise de el, cât Henry era încă îndrăgostit de el, şi acum rolurile s-au inversat, iar Robbie va trebui să găsească o cale să meargă mai departe sau măcar o cale prin care îndrăgostirea să se transforme în *afecţiune*, aşa cum s-a descurcat şi Henry când lucrurile erau invers.

— Cât durează popcornul ăla? strigă Bea.

Dinspre cuptor se simte un miros, iar Henry trece pe lângă Robbie şi intră în bucătărie, apasă pe Stop şi scoate punga.

A ajuns prea târziu.

Popcornul s-a ars iremediabil.

New York City
14 noiembrie 2013

XIV

Slavă Cerului că în New York sunt nenumărate cafenele.

Henry nu a mai fost la Roast de la Marele Incendiu din 2013, cum numeşte Robbie incidentul cu Vanessa (cu o bucurie nedisimulată). Ajunge în faţă şi comandă un *latte* de la un tip simpatic, pe nume Patrick, care, din fericire, este *straight* şi care îl priveşte cu ochi înceţoşaţi, dar vede numai clientul perfect, pe cineva prietenos şi...

— Henry?

Simte un gol în stomac. Ştie vocea aia, sonoră, dulce, ştie cum i se pliază în jurul numelui, şi este iar noaptea aceea, în care a îngenuncheat şi ea a spus nu.

Eşti minunat. Chiar eşti. Dar nu eşti...

Se întoarce şi iat-o.

— Tabitha.

I-a mai crescut părul, bretonul e o chică blondă pe fruntea ei, i se ondulează pe lângă obraji, şi are graţia unei dansatoare. Henry n-a mai văzut-o de atunci, a reuşit să o evite, să evite momentul revederii. Vrea să plece, să pună cât mai multă distanţă între ei. Dar picioarele lui refuză să se mişte.

Ea îi zâmbeşte larg. El îşi aminteşte că fusese îndrăgostit de zâmbetul ei, că i se părea o victorie de fiecare dată când obţinea o fărâmă din el. Acum i-l oferă direct, cu ochii căprui pierduţi în ceaţă.

— Mi-a fost dor de tine, spune ea. Mi-a fost foarte dor de tine.

— Şi mie, zice el, fiindcă e adevărat.

Doi ani de viaţă împreună, înlocuiţi de o viaţă despărţiţi, şi va exista mereu un spaţiu gol cu forma ei.

— Aveam o cutie cu lucruri de-ale tale, dar a avut loc un incendiu.

— Doamne. Îi atinge braţul. Eşti bine? Au fost răniţi?

— Nu, nu, scutură el din cap, gândindu-se la Vanessa aplecată peste chiuvetă. A fost... stins.

Tabitha se leagănă spre el.

— Ah, ce bine.

De aproape, miroase a liliac. A durat o săptămână ca mirosul ei să se risipească dintre aşternuturile lui, încă una să dispară din pernuţele de pe canapea, din prosoape. Vine spre el şi lui i-ar fi atât de uşor să îi răspundă, să cedeze aceleiaşi atracţii gravitaţionale care-l trăgea spre Robbie, atracţia familiară a cuiva iubit, pierdut, revenit.

Dar nu este real.

Nu este real.

— Tabitha, spune el, ai pus capăt relaţiei.

— Nu, scutură ea din cap. Doar că nu eram pregătită pentru pasul următor. Dar nu am vrut niciodată ca lucrurile să se termine. Te iubesc, Henry.

În ciuda tuturor celor întâmplate, el cedează. Pentru că o crede. Sau, cel puţin, crede că ea e convinsă de ce spune, şi este chiar mai rău, pentru că asta tot nu face ca lucrurile să fie reale.

— Putem încerca din nou? întreabă ea.

Henry înghite în sec şi clatină din cap.

Vrea să o întrebe ce vede, să înţeleagă abisul dintre cine era şi ce dorea ea. Dar nu întreabă.

Pentru că nu contează.

Ceaţa se răsuceşte în ochii ei. El ştie că, pe oricine ar vedea, nu este el.

N-a fost niciodată.

Nici nu va fi.

Aşa că îi dă drumul.

New York City
18 martie 2014

XV

Henry şi Addie îşi oferă brăţările din cauciuc Artefactului, sacrificând fiecare culoare, pe rând.

Pentru cea mov, merg prin bălţi de doi centimetri adâncime, care li se unduiesc în jurul picioarelor. Sub apă, pământul este făcut din oglinzi, care reflectă totul şi pe toată lumea. Addie se uită la panglicile de mişcare, la undele care mor, şi e greu de spus dacă a ei se încheie cu o clipă mai devreme decât a lui.

Pentru galben, sunt invitaţi în cuburi izolate fonic, de dimensiunea unor dulapuri. Unele amplifică zgomotele, iar altele par să înghită fiecare respiraţie. Este o sală a oglinzilor, dacă suprafeţele ar contorsiona o voce, nu o imagine.

Primul mesaj le spune să ŞOPTEASCĂ. Cuvântul este imprimat pe un zid, cu font mic, negru, şi Addie şopteşte „Am un secret", iar cuvintele se pliază şi se contorsionează în jurul lor.

Al doilea le comunică să ŢIPE, un cuvânt mare cât zidul pe care este scris. Henry nu poate striga mai tare decât îi permite jena, însă Addie inspiră adânc şi răcneşte, aşa cum ai face sub un pod, când trece trenul pe deasupra, şi ceva din libertatea neînfricată a sunetului îi dă şi lui curaj şi, dintr-odată, îşi goleşte plămânii, cu un sunet gutural, frânt, sălbatic ca un urlet.

Addie nu dă înapoi. Îşi ridică vocea şi, împreună, urlă până când nu mai pot, până când răguşesc şi părăsesc cuburile ameţiţi, cu capul învârtindu-li-se. Plămânii îi vor durea mâine, dar va fi meritat.

Când se împleticesc afară, zgomotul le asaltează din nou urechile, iar soarele apune şi norii au luat foc. E una dintre serile acelea ciudate, care îmbracă totul în lumină portocalie.

Merg până la şina cea mai apropiată şi se uită la oraş, la lumina reflectată de clădiri, la apusul care se revarsă peste oţel, şi Henry o trage spre el, îi sărută gâtul, îi zâmbeşte în guler.

Este îndopat cu zahăr şi se simte beat, mai fericit decât a fost vreodată.

Addie este mai bună decât o umbreluţă roz.

Este mai bună decât whisky-ul tare într-o noapte de iarnă.

Mai bună decât orice a simţit vreodată.

Când Henry e cu ea, timpul aleargă, şi asta nu îl sperie.

Când este cu Addie, se simte viu şi nimic nu doare.

Ea se sprijină de el, de parcă el ar fi umbrela, iar ea cea care are nevoie de ajutor. Henry îşi ţine respiraţia, de parcă asta ar păstra cerul deasupra lor. De parcă asta ar face zilele să nu mai treacă.

De parcă asta ar împiedica totul să se prăbuşească.

New York City
9 decembrie 2013

XVI

Bea spune mereu că revenirea în campus este ca o întoarcere acasă.

Dar Henry nu simte aşa. Însă el nu s-a simţit niciodată acasă nici măcar la el *acasă*, a simţit doar o groază vagă, un mers ca pe coji de ouă al cuiva pândit constant de pericolul de a dezamăgi. Aşa se simte şi acum, aşa că, poate, ea are dreptate.

— Domnule Strauss, spune decanul de dincolo de birou. Mă bucur că ai ajuns.

Îşi strâng mâinile, iar Henry se aşază pe scaun. E acelaşi pe care stătea cu trei ani în urmă, când decanul Melrose l-a ameninţat că îl pică dacă nu avea bunul-simţ să plece singur. Acum...

Vrei să fii suficient.

— Scuze că am întârziat, spune el, dar decanul flutură din mână.

— Eşti un om ocupat, cu siguranţă.

— Da, zice Henry, foindu-se.

Costumul îl irită. A stat prea multe luni printre molii, în fundul dulapului. Nu ştie cum să-şi ţină mâinile.

— Deci, spune el jenat, aţi zis că ar fi un post liber la şcoala de teologie, dar nu mi-aţi spus dacă este vorba despre adjunct sau asistent.

— Titular.

Henry se uită la decan şi trebuie să se străduiască să nu îi râdă în faţă. O poziţie de titular de catedră nu este doar râvnită, ci provoacă rivalităţi crunte. Oamenii tânjesc ani întregi după asemenea posturi.

— Şi v-aţi gândit la mine.

— Din clipa în care te-am văzut în cafenea, zice decanul, cu un zâmbet menit să colecteze fonduri.

Vrei să fii ce îşi doresc ei.

— Întrebarea, domnule Strauss, este ce-ţi doreşti tu, spune decanul.

Cuvintele îi răsună în minte, cu o simetrie cumplită, cu ecou.

Este aceeaşi întrebare pe care i-a pus-o Melrose în ziua de toamnă în care l-a chemat în acelaşi birou, la trei ani de când îşi începuse doctoratul, şi i-a spus că se terminase. Cumva, Henry ştia ce urmează. Se transferase deja de la seminarul teologic la programul de studii religioase mai vast, concentrarea lui se plimba între subiecte explorate deja de o sută de persoane, nu găsea nimic nou, nu credea în nimic.

— Ce îţi doreşti? întrebase decanul.

Atunci Henry se gândise să răspundă *mândria părinţilor*, dar nu i se păruse un răspuns potrivit, aşa că spusese următorul lucru adevărat – că nu era sigur. Că anii trecuseră pe lângă el şi toată lumea îşi săpase deja şanţurile, îşi pavase drumurile, iar el încă se afla în mijlocul unui câmp şi se gândea de unde să înceapă.

Decanul ascultase, se sprijinise cu coatele de birou şi îi spusese că era bun.

Dar nu suficient de bun.

Ceea ce însemna, firește, că *el* nu era suficient.

— Ce îţi doreşti? întreabă decanul acum, iar Henry tot nu are alt răspuns.

— Nu ştiu.

Decanul ar trebui să dea din cap, să îşi dea seama că Henry Strauss este la fel de pierdut ca întotdeauna, doar că firește că nu procedează aşa. Zâmbeşte doar şi spune:

— Este în regulă. E bine să fii deschis. Dar *vrei* să te întorci, nu-i aşa?

Henry tace. Cumpăneşte întrebarea.

I-a plăcut mereu să înveţe. A adorat studiul. Dacă şi-ar fi putut petrece viaţa într-o sală de curs, luând notiţe, dacă ar fi putut pluti de la o catedră la alta, încercând diverse direcţii, absorbind limbi străine şi istorie şi artă, poate că ar fi fost fericit.

Aşa îşi petrecuse primii doi ani.

Fusese fericit. Îi avea pe Bea şi pe Robbie, şi tot ce trebuia să facă era să înveţe. Să construiască o bază. Problema era casa pe care se presupunea că trebuia să o clădească deasupra acelei suprafeţe netede.

Era atât de... permanentă.

Să aleagă un curs se transformase în alegerea unei discipline, iar alegerea unei discipline în alegerea unei cariere, iar să aleagă o carieră a devenit alegerea unei vieți, și cum să faci asta, când tu ai doar una la dispoziție?

Dar dacă ar fi predat, ar fi putut obține ce-și dorea.

Predarea este o extensie a învățării, un mod de a fi veșnic student.

— Nu sunt pregătit, domnule.— Ești o alegere neconvențională, recunoaște decanul, dar asta nu înseamnă că este alegerea greșită.

Doar că, în cazul lui, exact asta înseamnă.

— Nu mi-am luat doctoratul.

Pojghița se întinde ca o peliculă de gheață peste ochii decanului.

— Ai o perspectivă nouă.

— Nu există exigențe?

— Ba da, însă avem o oarecare libertate, pentru a justifica fondurile diferite.

— Nu cred în Dumnezeu.

Cuvintele se rostogolesc ca niște pietre, aterizând cu zgomot pe biroul dintre ei. Henry își dă seama, acum că le-a rostit, că nu sunt tocmai adevărate. Nu știe în ce crede, n-a știut multă vreme, dar este greu să descurajeze total prezența unei puteri superioare, ținând cont că, recent, și-a vândut sufletul uneia inferioare.

În încăpere domnește încă tăcerea.

Decanul îl privește lung și Henry crede că până aici i-a fost.

Dar Melrose se apleacă spre el și spune, pe ton măsurat:

— Nici eu. Se lasă pe spate. Domnule Strauss, suntem o instituție academică, nu o biserică. Dezacordul stă la baza diseminării.

Dar tocmai asta e problema. Nimeni nu este în *dezacord*. Henry se uită la decanul Melrose și își imaginează că ar vedea aceeași acceptare oarbă pe chipul fiecărui membru al facultății, al fiecărui student. Îi vine rău. Se vor uita la el și vor vedea exact ce vor. Pe cine vor. Dacă dă peste cineva care *vrea* contradicție, care se bucură de conflict, de o dezbatere, nu va fi real.

Nimic nu va mai fi vreodată real.

De partea cealaltă a biroului, ochii decanului sunt de un cenușiu lăptos.

— Poți avea tot ce-ți dorești, domnule Strauss. Poți fi oricine dorești. Ne-am bucura să te avem aici. Se ridică și îi întinde mâna. Gândește-te.

— Așa voi face.

Și chiar se gândește.

Se gândește cât străbate campusul, în metrou, cu fiecare stație ducându-l mai departe de viața aceea. Cea care a fost și cea care nu a fost. Se gândește în timp ce descuie librăria, în timp ce-și dă jos jacheta nepotrivită și o aruncă pe cel mai apropiat raft și își desface cravata. Se gândește cât timp hrănește pisica, despachetează cea mai recentă cutie cu cărți, strângându-le până când îl dor degetele, dar măcar ele sunt solide, sunt reale, și simte norii de furtună formându-i-se în minte, așa că se duce în spate, găsește sticla de whisky a lui Meredith, în care au mai rămas câteva degete, de a doua zi după târgul lui, și o ia cu el în față.

Nu e nici măcar ora prânzului, dar nu îi pasă.

Scoate dopul și umple o cană, în timp ce clienții intră și ies, așteptând să îi arunce careva o privire urâtă, să clatine din cap a dezaprobare, să mormăie ceva sau chiar să plece. Dar toți își continuă cumpărăturile, zâmbesc mai departe, îl privesc pe Henry de parcă nu ar putea greși cu nimic.

În sfârșit, intră un polițist în civil, iar Henry nici măcar nu încearcă să ascundă sticla de lângă tejghea. Se uită direct la omul acela și bea îndelung din cană, convins că încalcă legea, fie pentru că recipientul este desfăcut, fie pentru că ar consuma alcool în public.

Dar polițistul zâmbește și ridică un pahar imaginar.

— Noroc, spune el, cu ochii acoperiți de pojghiță.

Bea de fiecare dată când auzi o minciună.

Gătești minunat.

(Spun ei, când tu ai ars pâinea prăjită.)

Ești *atât* de amuzant!

(N-ai făcut niciodată o glumă.)

Ești atât de...

...chipeș.

...ambițios.

...plin de succes.

...puternic.

(*Bei sau ce faci?*)

Ești atât de...

...fermecător.

...deștept.

...sexy.

(*Bea.*)

Atât de încrezător.

Atât de timid.

Atât de misterios.

Atât de deschis.

Ești imposibil, ești un paradox, ești o colecție de lucruri contrarii.

Ești totul pentru toți.

Fiul pe care nu l-au avut.

Prietenul pe care și l-au dorit.

Un străin generos.

Un fiu de succes.

Gentlemanul perfect.

Partenerul perfect.

Perfect...

Ești perfect.

(*Bea.*)

Îți adoră corpul.

Abdomenul.

Râsul.

Mirosul.

Sunetul vocii.

Te doresc.

(Nu pe tine.)

Au nevoie de tine.

(Nu de tine.)

Te iubesc.

(Nu pe tine.)

Eşti cine vor ei să fii.

Eşti mai mult decât suficient, pentru că nu eşti real.

Eşti perfect, pentru că nu exişti.

(Nu tu.)

(Niciodată tu.)

Se uită la tine şi văd ce vor ei...

Pentru că *pe tine* nu te văd.

New York City

31 decembrie 2013

XVII

Secundele trec – sunt ultimele din anul care tocmai a trecut. Toată lumea îți spune să trăiești momentul, să îl savurezi, dar e greu când momentul înseamnă o sută de persoane înghesuite într-un apartament închiriat din Bed-Stuy[38], pe care Robbie îl împarte cu alți doi actori. Henry este captiv într-un colț de pe hol, unde cuierul pentru haine se unește cu o debara. Are o bere într-o mână și cealaltă i se agață de cămașa unui tip care-l sărută, un tip care nu-i de nasul lui, sau care nu ar fi, dacă Henry ar mai funcționa după asemenea categorii.

Crede că tipul se numește Mark, dar i-a fost greu să înțeleagă în acel vacarm. Ar putea fi Max sau Malcolm. Henry nu știe. Vrea să pretindă că e prima persoană sărutată în noaptea aceea, sau măcar primul tip, dar nici asta nu știe sigur. Nu știe nici cât a băut sau dacă gustul care i se topește acum pe limbă e de zahăr ori de altceva.

A băut prea mult, prea repede, încercând să spele totul, și sunt prea mulți oameni în Castel.

Castelul – așa îi spun apartamentului lui Robbie, deși Henry nu își amintește precis când l-au botezat așa sau de ce. O caută pe Bea, nu a văzut-o de când s-a îndreptat spre bucătărie, cu o oră în urmă, când se sprijinea de blat, făcea pe barmanița și avea o suită de femei în jur, și...

Dintr-odată, tipul își face de lucru la cureaua lui.

— Stai, spune el, dar muzica e prea tare și trebuie să strige, trebuie să apropie urechea lui Mark/Max/Malcolm de gura lui, lucru pe care acesta îl ia drept un semn că ar trebui să îl sărute mai departe. *Așteaptă!* strigă el, împingându-l. Asta vrei, de fapt?

Întrebare stupidă. Sau greșită.

Fumul palid se răsucește în ochii tipului.

---

38 Termen colocvial pentru Bedford-Stuyvesant, cartier din nordul Brooklyn-ului, în New York (n. trad.)

— De ce nu? întreabă el, lăsându-se în genunchi.

Dar Henry îl prinde de cot.

— Oprește-te. Te rog. Îl trage în picioare. Ce vezi în mine?

O întrebare pe care acum o pune tuturor, sperând să audă ceva aproape de adevăr. Dar tipul se uită la el, cu ochii înceţoşaţi, şi spune mecanic:

— Eşti superb. Sexy. Deştept.

— De unde ştii? strigă Henry să acopere muzica.

— Ce?

— De unde ştii că sunt deştept? N-am apucat să vorbim.

Dar Mark/Max/Malcolm zâmbeşte, cu pleoapele lăsate în jos, cu gura înroşită de săruturi, şi spune:

— Uite-aşa, ştiu eu.

Dar nu mai e suficient, nu e OK, şi Henry vrea să se desprindă, fix când apare Robbie de după colţ şi îl vede pe Mark/Max/Malcolm practic călare pe Henry. Robbie îl priveşte de parcă i-ar fi aruncat o bere pe faţă.

Se întoarce şi pleacă, iar Henry mârâie, şi tipul care se freacă de el pare să creadă că sunetul îi este destinat, şi aici e prea cald ca Henry să poată gândi sau respira.

Camera începe să se învârtă, iar Henry murmură ceva despre pipi, dar trece pe lângă toaletă şi intră în camera lui Robbie, trântind uşa după el. Se duce la geam, îl deschide şi îl izbeşte în faţă un val de frig. Îl muşcă de piele când iese pe scara de incendiu.

Inspiră aerul îngheţat, îl lasă să-i ardă plămânii, trebuie să se sprijine de fereastră ca să o închidă la loc, dar în clipa aceea lumea tace.

Nu este *linişte* – în New York nu e niciodată – şi Anul Nou a trimis un curent care străbate oraşul, dar măcar poate respira, poate gândi, poate uita noaptea, anul, într-o pace relativă.

Vrea să ia o duşcă de bere, dar sticla este goală.

— Futu-i, mormăie de unul singur.

Îngheaţă. Haina lui e îngropată undeva într-o grămadă de alte haine, lângă patul lui Robbie, dar nu se poate convinge să se întoarcă înăuntru, să-şi ia haina sau o băutură. Nu poate suporta valul de capete care se întorc, ceaţa care le umple ochii, nu vrea atenţia lor apăsătoare. Şi vede ironia. Acum ar da orice pentru una dintre umbreluţele roz ale lui Muriel, dar nu mai are, aşa că se aşază pe treptele din metal îngheţate, îşi spune că e fericit, îşi spune că asta şi-a dorit.

Pune sticla goală lângă un ghiveci care a fost cândva casa unei plante. Acum în el se află doar un munte de mucuri de țigară.

Uneori, Henry își dorește să fie fumător, doar ca să aibă pretexte să ia aer. A încercat de câteva ori, dar n-a putut trece peste gustul de gudron, peste mirosul pe care i-l lăsa în haine. Când era mic, o mătușă de-ale lui fumase până când unghiile i se îngălbeniseră și pielea i se crăpase, până când fiecare tuse suna de parcă ar fi avut monede care i se zguduiau în piept. De fiecare dată când trăgea un fum se gândea la ea și i se făcea rău, și nu știa dacă de la amintire sau de la gust, știa doar că nu merită.

Mai era și iarba, firește, dar iarba era ceva ce trebuia să împarți cu alții, nu să te strecori să o fumezi singur, și îi provoca oricum foame și tristețe. Sau mai multă tristețe. Nu netezea nicio cută din mintea lui, ci doar le transforma în spirale, gânduri care se răsuceau la infinit în ele însele.

Își amintește încă acea ocazie când el, Bea și Robbie s-au făcut praf, în ultimul an de facultate, și au zăcut într-o încâlceală de membre, în centrul campusului universității Columbia, la ora trei dimineața, complet dușI, privind cerul. Chiar dacă trebuiau să mijească ochii ca să deosebească stelele, și poate că stelele erau doar rodul efortului de a vedea ceva pe întinderea întunecată, Bea și Robbie au vorbit la nesfârșit despre cât de mare era cerul, cât de minunat, cât de calmi erau când se știau atât de mici, iar Henry nu a zis nimic, ocupat cum era să-și țină respirația ca să nu urle.

— Ce naiba faci aici?

Bea se apleacă peste geam. Își trece un picior peste pervaz și i se alătură pe treaptă, icnind când colanții ei ating metalul rece. Stau câteva momente în tăcere. Henry se uită de-a lungul clădirilor. Norii sunt joși, iar luminile din Times Square se profilează pe fundalul lor.

— Robbie este îndrăgostit de mine, zice el.

— Robbie a fost mereu îndrăgostit de tine.

— Asta e problema, zice el scuturând din cap. Nu era îndrăgostit de cine eram. Era îndrăgostit de cine aș fi putut fi. Voia să mă schimb, iar eu nu m-am schimbat și...

— De ce să te schimbi? Se întoarce să se uite la el, cu ceața aceea în priviri. Ești perfect așa cum ești.

Henry înghite în sec.

— Altceva ce mai sunt?

I-a fost frică să întrebe, frică să afle ce însemna strălucirea din ochii ei, ce vedea ea când îl privea. Chiar şi acum îşi doreşte să îşi retragă cuvintele. Dar Bea zâmbeşte şi îi spune:

— Eşti cel mai bun prieten al meu, Henry.

Pieptul i se relaxează puţin. Pentru că asta e adevărat.

E adevărat.

Dar ea continuă.

— Eşti amabil, sensibil şi un ascultător minunat.

Ultima parte îi sapă un gol în stomac, pentru că Henry nu s-a priceput niciodată să asculte. A pierdut deja şirul certurilor care au fost generate de lipsa lui de atenţie.

— Eşti mereu acolo când am nevoie de tine, continuă ea, iar pe el îl doare în piept, pentru că ştie că nu este aşa, şi nu e ca orice altă minciună, nu e ca pătrăţelele de pe abdomen, ca maxilarul dăltuit sau ca vocea profundă, nu este farmecul poznaş, ca fiul dorit, ca fratele de care-ţi este dor, nu este ca mia de alte lucruri pe care i le spun oamenii când îl privesc, lucruri pe care nu le poate controla. Aş vrea să te vezi şi tu cum te văd eu.

Ce vede Bea este un prieten bun.

Henry nu are nicio scuză că nu este un prieten bun.

Îşi ia capul în mâini, îşi lipeşte palmele de ochi, apăsând până vede stele, şi se întreabă dacă poate repara măcar asta, dacă poate deveni prietenul pe care-l vede Bea, dacă va face pojghiţa de pe ochii ei să dispară iar, dacă măcar ea îl va vedea limpede.

— Îmi pare rău, şopteşte el în spaţiul dintre genunchi şi piept.

O simte trecându-i degetele prin păr.

— Pentru ce?

Ce ar putea să-i spună?

Henry scoate un suspin şi ridică privirea.

— Dacă ai putea avea orice, ce ai alege? întreabă el.

— Depinde, zice ea. Care-i preţul?

— De unde ştii că e un preţ?

— Nu se poate altfel.

— OK, spune Henry. Dacă ţi-ai vinde sufletul pentru ceva, pentru ce-ai face-o?

Bea își mușcă buza.

— Pentru fericire.

— Ce-i aia? Adică, te referi doar la a te simți fericit fără motiv? Sau să faci alți oameni fericiți? Să fii mulțumit la job, cu viața ta, sau...

Bea râde.

— Mereu analizezi prea mult, Henry. Se uită spre scara de incendiu. Nu știu. Cred că vreau să fiu mulțumită de mine însămi. Tu?

Se gândește să o mintă. Nu o face.

— Aș vrea să fiu iubit.

Bea îl privește cu ochii încețoșați și, chiar și prin pojghiță, pare dintr-odată nespus de tristă.

— Nu-i poți *face* pe oameni să te iubească, Hen. Dacă nu e o alegere, nu e ceva real.

Lui Henry i se usucă gura.

Normal că are dreptate.

Iar el este un idiot, blocat într-o lume ireală.

Bea îl lovește cu umărul.

— Hai înăuntru, zice ea. Găsește pe cineva de sărutat înainte de miezul nopții. Aduce noroc.

Se ridică, dar Henry nu se poate convinge să i se alăture.

— Du-te tu, spune el.

Și el știe că e vorba despre târgul încheiat, știe că este despre ce vede ea, și nu despre ce este el, dar tot e ușurat când Bea se așază iar, se sprijină de el, și este cea mai bună prietenă care rămâne alături de el în beznă. Curând, muzica scade, vocile cresc, și Henry aude cum se numără secundele.

Zece, nouă, opt.

Doamne.

Șapte, șase, cinci.

Ce a făcut?

Patru, trei, doi.

Trece prea repede.

Unu.

Aerul se umple de fluierături, şi urale, şi dorinţe. Bea îşi lipeşte buzele de ale lui, un moment de căldură în atâta frig. Anul a trecut, ceasul s-a întors, un trei a fost înlocui cu un patru, iar Henry ştie că a comis o greşeală teribilă.

A cerut zeului greşit lucrul greşit, iar acum el e suficient pentru că nu e nimic. E perfect, pentru că nu este acolo.

— Va fi un an bun, prezice Bea. Simt asta. Oftează o dâră de abur în aerul dintre ei. Futu-i, îngheţăm. Se ridică, îşi freacă mâinile. Hai înăuntru.

— Du-te înainte, că vin şi eu imediat.

Ea îl crede. Paşii îi răsună când străbate scara de incendiu şi se strecoară iar pe fereastră, lăsând-o deschisă pentru el.

Henry stă pe întuneric până nu mai poate suporta frigul.

New York City
Iarna lui 2014

XVIII

Henry se dă bătut.

Se resemnează cu târgul încheiat, pe care îl priveşte acum ca pe un blestem. Încearcă: să fie un prieten mai bun, un frate mai bun, un fiu mai bun, încearcă să uite de semnificaţia ceţii din privirea oamenilor, să pretindă că totul este real, că el este real.

Într-o zi, întâlneşte o fată.

Intră în librăria lui şi fură o carte, iar când o prinde pe stradă şi ea se întoarce să îl privească, nu vede în ochii ei nicio pojghiţă, nicio peliculă, niciun zid de gheaţă. Doar ochi căprui, limpezi, pe o faţă în formă de inimă, cu şapte pistrui împrăştiaţi pe obraji, ca nişte stele.

Iar Henry crede că-i o iluzie optică, însă ea revine a doua zi, şi iat-o din nou, absenţa. Nu doar o absenţă, ci şi ceva în locul ei. O prezenţă, o greutate, prima atracţie solidă pe care a simţit-o de luni întregi. Forţa atracţiei gravitaţionale a altei persoane.

A altei orbite.

Şi când fata asta îl priveşte nu vede perfecţiune. Vede pe cineva căruia îi pasă prea mult, care simte prea mult, care e pierdut, flămând şi care se risipeşte, captiv în blestemul său.

Vede adevărul, iar el nu ştie cum sau de ce, ştie doar că nu vrea să se termine.

Pentru prima dată în luni, ani, poate chiar în întreaga lui viaţă, Henry nu se mai simte blestemat.

Pentru prima dată, simte că îl vede cineva.

New York City
18 martie 2014

XIX

A mai rămas un singur exponat.

Lumina se subțiază, iar Henry și Addie își întind brățările albastre și intră într-un spațiu făcut din plexiglas. Pereții transparenți se ridică în șiruri. Îi amintesc lui Henry de teancurile de cărți de la bibliotecă sau de la anticariat, dar aici nu sunt cărți, ci doar o indicație deasupra lor, pe care scrie:

TU EȘTI ARTA.

Recipiente pline cu vopsea neon se află pe rafturile din jurul lor, și pereții sunt plini de urme. Semnături, scrijeliturі, amprente, modele.

Unele se întind pe toată lungimea zidului, altele se cuibăresc, ca niște secrete, în interiorul semnelor mai mari. Addie își înmoaie degetul în vopsea verde și îl pune pe zid. Desenează o spirală, un singur semn care tot crește. Dar, când ajunge la a patra buclă, prima se duce deja, căzând ca o pietricică în apă adâncă.

Imposibilă, ștearsă.

Fața ei nu se schimbă, nu renunță, dar el îi vede tristețea înainte să dispară și aceasta.

Cum reziști? vrea să o întrebe. În schimb, își înmoaie mâna în vopseaua verde, trece pe lângă Addie, dar nu desenează nimic, doar așteaptă.

— Pune-ți mâna peste a mea, spune el, iar ea ezită doar o clipă, înainte să-și lipească palma pe dosul mâinii lui, cu degetele suprapuse. Așa, adaugă el, acum putem desena.

Cu mâna peste a lui, ea îi ghidează arătătorul pe sticlă și lasă doar o urmă, o dungă de verde. Simte cum aerul i se blochează în piept, simte rigiditatea bruscă a membrelor ei, cât așteaptă ca urma să dispară.

Dar nu dispare.

Rămâne, privindu-i cu nuanța aceea neînfricată.

Ceva se frânge înăuntrul ei.

Face al doilea semn, al treilea, râde, apoi, cu mâna ei pe a lui și a lui pe sticlă, Addie începe să deseneze. Pentru prima dată în trei sute de

ani, desenează păsări, copaci, o grădină, un atelier, un oraș, o pereche de ochi. Imaginile se revarsă din ea, prin el, pe peretele din sticlă, cu o nevoie frenetică și stângace. Ea râde, cu lacrimi pe obraji, iar el vrea să i le șteargă, dar mâinile lui sunt ale ei, și ea desenează.

Apoi îi înmoaie degetul în vopsea și îl duce spre panoul din sticlă, și, de data asta, scrie cu litere cursive, una câte una.

Numele ei.

Acesta rămâne acolo, cuibărit între multele desene.

Addie LaRue.

Zece litere, două cuvinte. Nu e diferit, își spune el, de sutele de alte însemne făcute – dar este. Știe că este.

Mâna ei cade de pe a lui, iar ea se întinde, își trece degetele printre litere și, pentru o clipă, numele e distrus, devine pete de verde pe sticlă. Dar, când ea își retrage degetele, iată-l neatins, neschimbat.

Atunci ceva se schimbă în ea. O cuprinde, așa cum furtunile îl acaparează pe el, dar este diferit, căci nu e întuneric, ci o claritate amețitoare, bruscă și pătrunzătoare.

Îl trage pe Henry după ea. Departe de labirint, de oamenii sub noaptea fără stele, de carnavalul artei și de insulă, și își dă seama că nu fug de ceva, ci spre ceva.

Spre peron.

Spre metrou.

Spre Brooklyn.

Spre casă.

Tot drumul îl ține strâns pe Henry de mână, cu degetele împletite, pătate de vopsea verde, cât urcă scările, cât el deschie ușa, iar apoi ea îi dă drumul și țâșnește pe lângă el. O găsește în dormitor, scoțând un carnețel albastru de pe raft, apucând un pix de pe masă. I le pune pe ambele în mână, iar Henry se așază pe marginea patului, deschide unul din duzina de carnețele nefolosite, iar ea îngenunchează lângă el.

— Fă-o din nou, spune ea.

Iar el așază vârful rotunjit al pixului pe pagina albă și îi scrie numele, cu grijă, cu litere adunate.

Addie LaRue.

Nu dispare, nu se șterge, ci rămâne scris, singur, în mijlocul paginii. Henry o privește, așteptând ca ea să continue, să dicteze ce urmează, dar ea se uită dincolo de el, la cuvinte.

Addie își drege glasul.

— Așa începe totul, spune ea.

Iar el începe să scrie.

PARTEA A CINCEA

UMBRA CARE ZÂMBEȘTE ȘI FATA CARE-I RĂSPUNDE

Titlu: Ho portato le stelle a letto[39]

Artist: Matteo Renatti

Dată: cca. 1806-1808

Mediu: Schiță în creion pe pergament, 20 x 35 cm

Locație: Împrumutată de la Gallerie dell'Accademia

Descriere: Ilustrație reprezentând o femeie, cu liniile trupului simulate de cearșafurile răsucite. Fața ei este creată din unghiuri, încadrată de păr ciufulit, dar artistul i-a oferit o trăsătură foarte specifică: șapte pistrui mici pe obraji.

Detalii: Desenul, descoperit în carnetul lui Renatti din 1806-1808, este considerat de unii inspirația pentru capodopera sa ulterioară, Muza. Chiar dacă postura modelului și mediul de lucru sunt diferite, numărul și amplasarea pistruilor sunt suficiente pentru ca mulți să lanseze speculații privind importanța de lungă durată a modelului în opera lui Renatti.

Valoare estimată: 267 000 de dolari

39 „Am adus stelele în patul meu" (lb. italiană în original) (n. trad.)

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1764

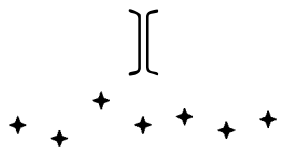

Addie se îndreaptă spre biserică.

E aproape de centrul satului Villon, mediocru, cenușiu, neschimbat, cu câmpul de lângă el înconjurat de un zid jos din piatră.

Nu durează mult să găsească mormântul tatălui său.

Jean LaRue.

Mormântul este simplu – nume, ani, un verset biblic – *Oricine va chema numele Domnului se va mântui*[40]. Nicio mențiune despre bărbatul care fusese tatăl ei, despre meșteșugul său, despre bunătatea sa.

O viață redusă la un bloc din piatră, la un petic de iarbă.

Pe drum, Addie a cules o mână de flori sălbatice, de pe marginea cărării, care seamănă cu niște buruieni albe și galbene. Îngenunchează să le pună pe mormânt și se oprește când vede anii deasupra numelui tatălui ei.

1670-1714.

Este anul în care a plecat ea.

Caută în memorie și încearcă să-și amintească orice semne de boală. Tusea care îi chinuia pieptul, umbra slăbiciunii în membre. Amintirile din a doua ei viață sunt captive în ambră, perfect conservate. Dar cele de *dinainte*, de când era Adeline LaRue – amintiri în care frământa pâinea pe scăunel, lângă mama ei, în care-și privea tatăl cioplind chipuri în blocuri din lemn, amintiri cu Estele, pe care o urmărea prin apele puțin adânci ale râului Sarthe – acelea se pierd. Cei 23 de ani trăiți înainte de pădure, înainte de învoială, au rămas simple contururi.

Mai târziu, Addie își va putea aminti perfect aproape trei sute de ani, iar fiecare moment din fiecare zi va rămâne în mintea ei.

---

40 Romani 10:13, Biblia sau Sfânta Scriptură cu trimiteri, 1924, Dumitru Cornilescu (n. trad.)

Dar uită deja cum râdea tatăl ei.

Nu își amintește precis ce culoare aveau ochii mamei sale.

Nici cum arăta Estele când era hotărâtă.

Ani întregi va sta trează și își va spune povești despre fetița care fusese, sperând să poată păstra orice fragment care piere, dar va avea efectul opus: amintirile vor fi talismane pe care le atingi prea des. Ca niște monede cu sfinți, din care mai rămân doar argintul plat și niște urme slabe de chipuri.

Cât despre boala tatălui, probabil că se strecurase între două anotimpuri și, pentru prima dată, Addie este recunoscătoare pentru proprietățile blestemului ei, pentru că a încheiat târgul – nu de dragul ei, ci de al mamei sale. Marthe LaRue a jelit o singură pierdere, și nu două.

Jean este îngropat printre ceilalți membri ai familiei lor. O surioară care a trăit doar doi ani. Un tată și o mamă care au dispărut înainte ca Addie să împlinească zece ani. Un rând mai încolo, propriii lor părinți și frați necăsătoriți. Parcela de lângă el este goală și îi așteaptă soția.

Addie nu are un loc păstrat, firește. Dar șirul acesta de morminte, ca o cronologie, din trecut în viitor, este ceea ce a atras-o în pădure în noaptea aceea, teama de o viață ca aceea, care ar fi dus spre parcela acoperită de iarbă.

Privind mormântul tatălui ei, Addie simte tristețea grea a sfârșitului, greutatea unui obiect care se odihnește. Durerea a venit și a plecat – l-a pierdut acum 50 de ani, a jelit deja, și deși doare, durerea nu e nouă. A devenit de mult doar un ghimpe, rana s-a cicatrizat.

Așază florile pe mormântul tatălui și se ridică, adâncindu-se printre parcele, atrasă înapoi în timp cu fiecare pas, până când nu mai e Addie, ci Adeline. Nu mai e o stafie, ci e făcută din carne și oase, muritoare. Legată de acel loc, cu rădăcini care dor așa cum dor membrele fantomă.

Studiază numele de pe pietrele de mormânt, le cunoaște pe fiecare, dar diferența este că, odată, și numele acelea o cunoșteau pe ea.

Roger, îngropat lângă prima și singura lui soție, Pauline.

Isabelle și fiica ei cea mai mică, Sara, dispărute în același an.

Iar aici, aproape de centrul cimitirului, este numele care contează cel mai mult. Este cel care a ținut-o de mână de atâtea ori și i-a arătat că viața înseamnă mai mult.

Estele Magritte scrie pe piatră. *1642-1719*.

Anii sunt ciopliți deasupra unei cruci simple, iar Addie aproape că o aude pe bătrână șuierând.

Estele, îngropată în umbra unei case pe care nu o venera.

Estele, care spunea că un suflet nu e decât o sămânță întoarsă în pământ, care nu dorea decât un copac deasupra oaselor sale. Ar fi trebuit să se odihnească la liziera pădurii sau printre legumele din grădina sa. Ar fi trebuit să fie îngropată măcar într-un colț, unde ajung crengile unei sălcii bătrâne, peste zidul jos, să facă umbră.

Addie se apropie de magazia micuță de la marginea curții bisericii, găsește o lopată printre unelte și pornește spre pădure.

Este miezul verii, dar aerul e răcoros la umbra copacilor. Chiar dacă e ora prânzului, mirosul nopții încă persistă pe frunze. Mirosul acestui loc este universal, și totuși specific. Cu fiecare respirație, simte pe limbă gustul de pământ, amintirea disperării, vede o fată care-și înfigea mâinile în tină, rugându-se.

Acum vâră lopata și scoate o mlădiță. Este fragilă și probabil va cădea la prima furtună puternică, însă o duce în curtea bisericii, în brațe, ca pe un copil, și dacă i se pare cuiva ciudat, vor uita de asta cu mult înainte să se gândească să spună cuiva. Iar dacă vor observa copacul crescând deasupra mormântului bătrânei, poate se vor opri și se vor gândi iar la vechii zei.

Când Addie lasă biserica în urmă, clopotele încep să răsune, chemându-i pe săteni la slujbă.

Ea merge pe drum, în timp ce ei se revarsă din case, copii agățați de mâinile mamelor, bărbați și femei unii lângă alții. Unele fețe sunt noi, pe altele le cunoaște. Îi vede pe George Therault și pe fiica mai mare a lui Roger, pe cei doi fii ai lui Isabelle și, următoarea dată când va veni aici, vor fi cu toții morți – ultimele frânturi din vechea ei viață, prima ei viață, îngropate în același spațiu de zece metri pătrați.

Coliba zace la marginea pădurii, abandonată.

Gardul scund s-a prăbușit, iar grădina lui Estele este sălbăticită. Casa cedează și ea lent, doborâtă de vechime și de neglijență. Ușa este închisă, dar obloanele atârnă în balamale rupte, expunând sticla unei singure ferestre, crăpată ca un ochi obosit.

Data viitoare când Addie va veni aici, structura casei se va fi pierdut sub verdeață, iar după o vreme pădurea va înghiți orice urmă de ea. Dar azi e încă în picioare, și ea își croiește drum printre buruieni, cu felinarul furat într-o mână. Se tot așteaptă ca bătrâna să iasă din

pădure, cu braţele ridate pline de plante tăiate, dar singurul foşnet e cel făcut de coţofene şi de propriile picioare.

Înăuntru, coliba este umedă şi goală, spaţiul întunecos e plin de resturi –cioburile de lut ale unei căni sparte, o masă pe ducă –, dar nu se mai văd castroanele în care-şi amesteca salviile, toiagul pe care-l folosea când era vreme umedă, sau legăturile de ierburi care atârnau de bârne, sau oala din fier de pe vatră.

Addie este sigură că lucrurile lui Estele au fost luate după moartea ei, împărţite prin sat, aşa cum fusese şi viaţa ei, considerată proprietate publică doar pentru că nu era măritată. Villon devenise pupilul ei, pentru că Estele nu avea copii.

Se duce în grădină şi culege ce poate de pe parcela sălbăticită, duce recolta amărâtă de morcovi şi păstăi înăuntru şi pregăteşte masa. Deschide obloanele şi se trezeşte faţă în faţă cu pădurea.

Copacii sunt aliniaţi într-un şir întunecat, cu crengile încâlcite îndreptate spre cer. Rădăcinile lor avansează, târându-se în grădină şi de-a lungul curţii. Este o deplasare lentă, răbdătoare.

Soarele apune şi, chiar dacă e vară, umezeala s-a strecurat prin spaţiile de pe acoperişul din paie, printre pietre şi pe sub uşă, şi un fior de frig scutură structura micuţei cocioabe.

Addie apropie felinarul furat de vatră. A fost o lună ploioasă, iar lemnul este umed, dar ea are răbdare şi convinge flacăra să aprindă vreascurile.

Cincizeci de ani, şi ea încă învaţă contururile blestemului.

Nu poate crea un lucru, dar îl poate folosi.

Nu poate sparge un lucru, dar îl poate fura.

Nu poate face focul, dar îl poate înteţi.

Nu ştie dacă este un soi de îndurare sau doar o fisură în mortarul blestemului, una dintre puţinele găsite în zidurile noii sale vieţi. Poate că Luc nu a remarcat. Sau poate că le-a pus acolo intenţionat, să o scoată afară, să o facă să spere.

Addie scoate o rămurică fumegândă din vatră şi o apropie de rogojina destrămată. Este suficient de uscată ca să aprindă şi să ardă, dar nu arde. Se răceşte prea repede, chiar lângă siguranţa oferită de cămin.

Se aşază pe podea, murmurând încet în timp ce hrăneşte flacăra cu mai multe beţe, până când acestea ard şi alungă frigul, ca un suflu care împrăştie praful.

Îl simte ca pe un curent de aer.

Nu adie.

Nu adie niciodată.

Acum e singură și imediat după aceea nu mai e.

— Adeline.

Detestă felul în care o face să se simtă când îl aude rostindu-i numele, detestă felul în care se agață de cuvânt, ca un trup care-și caută adăpost pe timp de furtună.

— Luc.

Se întoarce, așteptându-l să îl vadă ca la Paris, îmbrăcat cu eleganță de salon, dar este la fel ca în noaptea în care s-au întâlnit prima dată, bătut de vânt și înconjurat de umbre. Poartă o tunică simplă, închisă la culoare, cu șnururile desfăcute la guler. Lumina flăcărilor îi dansează pe chip, îi întunecă marginea maxilarului, obrazului și tâmplelor, precum cărbunele.

Ochii lui alunecă peste recolta slabă de pe pervaz, înainte să revină la ea.

— Înapoi de unde ai plecat...

Addie se ridică în picioare, ca el să nu o poată privi de sus.

— Cincizeci de ani, spune el. Ce repede au trecut!

Nu au trecut deloc repede, cel puțin nu pentru ea, iar el știe asta. Caută piele dezgolită, locuri moi în care să înfigă lama, dar ea nu-i va oferi o țintă atât de ușoară.

— Da, într-o clipă, repetă ea cu răceală. Cum să crezi că o viață ar putea fi de ajuns?

Luc zâmbește vag.

— Ce imagine, cu tine controlând focul. Ai putea fi Estele.

Este prima dată când aude numele ei pe buzele lui și o spune aproape nostalgic. Luc se îndreaptă spre fereastră și privește liziera pădurii.

— Câte nopți a stat ea aici, șoptind spre pădure!

Privește peste umăr, cu un rânjet plimbându-i-se pe buze.

— Cât de mult a vorbit ea despre libertate, la final tot singură a fost.

Addie scutură din cap.

— Nu.

— Ar fi trebuit să-i fii aproape, spune el. Să îi ușurezi suferința, când a fost bolnavă. Să o ajuți să treacă la cele veșnice. Îi datorai asta.

Addie se dă înapoi, ca lovită.

— Ai fost foarte egoistă, Adeline. Din cauza ta, ea a murit singură.

Toți murim singuri. Asta ar fi zis Estele – sau, cel puțin, așa crede Addie. Speră. Cândva, ar fi fost sigură, dar încrederea ei a scăzut odată cu amintirea vocii femeii.

De cealaltă parte a camerei, întunericul se mișcă. Acum e la geam, în clipa următoare e în spatele ei, cu vocea împletindu-i-se în păr.

— Era atât de pregătită să moară, spune Luc. Atât de disperată pentru locul acela la umbră. Stătea la fereastră, implora și implora. Aș fi putut să o ajut.

O amintire, degete bătrâne strânse în jurul încheieturii lui Addie.

Să nu te rogi niciodată la zeii ce-ți răspund după lăsarea întunericului.

Addie se întoarce spre el.

— Nu s-ar fi rugat niciodată la *tine*.

Un zâmbet fugar.

— Nu. Dar gândește-te cât ar întrista-o să știe că *tu* ai făcut-o.

Addie se înfurie. Mâna ei lovește înainte să se gândească și, chiar și așa, se așteaptă să nu nimerească decât aer și fum. Dar Luc e luat prin surprindere, așa că palma ei lovește pielea – sau ceva asemănător. Capul lui se întoarce ușor, ca urmare a forței loviturii. Nici urmă de sânge pe buzele perfecte, firește, iar pielea lui rece nu se încălzește, dar măcar i-a șters zâmbetul de pe buze.

Sau așa crede.

Până când el începe să râdă.

Sunetul este ireal, nefiresc, iar când își întoarce din nou fața spre ea, Addie încremenește. Nu are nimic uman. Oasele lui sunt prea ascuțite, umbrele prea adânci, ochii prea sclipitori.

— Uiți cine ești, spune el, iar vocea i se destramă în fum de lemne. Uiți cine sunt *eu*.

Durerea îi săgetează picioarele, bruscă și ascuțită. Privește în jos, căutând rana, dar durerea o arde din interior. Este surdă, adâncă, lăuntrică, este forța fiecărui pas pe care l-a făcut vreodată.

— Poate că am fost prea milostiv.

Durerea i se răspândește prin membre, infectând genunchi și șold, încheietură și umăr. Picioarele îi sunt secerate și abia se abține să nu țipe.

Întunericul o privește zâmbind.

— Am făcut ca lucrurile să fie prea ușoare.

Addie privește îngrozită cum mâinile încep să i se veștejească și să se subțieze, iar venele albastre i se reliefează sub pielea ca de pergament.

— Ai cerut doar viață. Ți-am dat și sănătate, și tinerețe.

Părul i se desface din coc și îi atârnă peste ochi, șuvițele se usucă, devin fragile și încărunțesc.

— Asta te-a făcut arogantă.

Vederea îi slăbește, înceţoşându-se până când încăperea devine doar pete și forme vagi.

— Poate că trebuie să suferi.

Addie închide ochii strâns, cu inima bătându-i panicată.

— Nu, spune ea și aproape că imploră.

Îl simte mișcându-se mai aproape. Simte umbra lui deasupra ei.

— Îți voi lua durerile. Te voi lăsa să te odihnești. Chiar îți voi ridica un copac să-ți facă umbră oaselor. Tot ce trebuie să faci – vocea lui pătrunde întunericul din jurul ei – este să cedezi.

La cuvântul acela, vălul se rupe. Cu toată durerea și groaza momentului, Addie știe că nu va ceda.

A supraviețuit la mai rău. Va supraviețui la mai rău. Este doar proasta dispoziție a unui zeu.

Când își găsește suflu să vorbească, cuvintele ies afară într-o șoaptă întretăiată.

— Du-te dracului.

Se întreabă dacă va decide să o putrezească până-n măduva oaselor, să îi transforme corpul într-un cadavru și să o lase acolo, ca pe o coajă uscată, pe podeaua colibei bătrânei. Dar aude hohote adânci și apoi nimic. Noaptea se întinde în jurul ei, tăcută.

Addie se teme să deschidă ochii, dar, când o face, se trezește singură.

Oasele nu o mai dor. Părul și-a recăpătat nuanța castanie. Mâinile ei distruse sunt din nou tinere, netede și puternice.

Se ridică tremurând şi se întoarce spre vatră.

Dar focul, atât de bine vegheat, s-a stins.

În noaptea aceea, Addie se ghemuieşte pe scânduri mucegăite, sub o pătură destrămată, şi se gândeşte la Estele.

Închide ochii şi inhalează până când *aproape* poate simţi mirosul ierburilor care atârnau în părul bătrânei, grădina şi seva de pe pielea ei. Se agaţă bine de amintirea zâmbetului strâmb al lui Estele, a râsului ei ca un croncănit, a vocii pe care o folosea când se adresa zeilor şi a vocii cu care îi vorbea lui Addie. Îşi aminteşte de perioada când era tânără, când Estele o învăţa să nu îi fie teamă de furtuni, de umbre, de zgomotele nopţii.

New York City

19 martie 2014

Addie se sprijină de fereastră şi se uită cum răsare soarele peste Brooklyn.

Îşi ţine degetele în jurul unei căni de ceai şi savurează căldura care-i pătrunde palmele. Geamul se abureşte, de la frig, rămăşiţele iernii se agaţă de marginea zilei. Poartă una dintre bluzele de trening ale lui Henry. Este din bumbac şi are sigla Universităţii Columbia. Are mirosul lui. A cărţi vechi şi cafea proaspătă.

Se întoarce desculţă în dormitor, unde Henry este întins cu faţa în jos, cu braţele îndoite sub pernă, cu obrazul întors. Seamănă atât de bine cu Luc, şi totuşi deloc. Asemănarea dintre ei se înceţoşează, de parcă ar vedea dublu. Buclele lui, împrăştiate ca un penaj negru pe suprafaţa albă a pernei, se transformă într-un puf la ceafă. Spatele lui se ridică şi coboară, într-un somn liniştit, uşor.

Addie pune cana pe noptieră, între ochelarii lui Henry şi un ceas cu brăţară din piele. Trasează conturul ramei metalice. Numerele aurii sunt imprimate pe un fundal negru. Se clatină sub atingerea ei şi dezvăluie inscripţia de pe spate.

Trăieşte bine.

O străbate un scurt fior şi vrea să ia ceasul în mână, când Henry geme în pernă, un protest scurt adus dimineţii.

Addie abandonează ceasul şi se urcă iar în pat, lângă el.

— Bună.

El bâjbâie după ochelari, şi-i pune şi o priveşte zâmbind. Aceasta e partea de care ea nu se plictiseşte niciodată. Recunoaşterea. Prezentul, continuând trecutul, în loc să îl şteargă, să îl înlocuiască. O trage spre el.

— Bună, şopteşte în părul ei. Cât e ceasul?

— Aproape opt.

Henry icneşte şi o strânge mai tare în braţe. Este cald, şi Addie îşi doreşte cu voce tare să poată rămâne aşa toată ziua. Dar el s-a trezit, iar energia lui neliniştită îl cuprinde ca o frânghie. O simte în tensiunea braţelor, în greutatea care i se schimbă subtil.

— Ar trebui să plec, zice ea, pentru că presupune că asta spui când eşti în patul altcuiva.

Dar nu zice „Ar trebui să plec *acasă*", iar Henry simte cuvântul omis.

— Unde locuieşti?

Nicăieri, se gândeşte ea. Peste tot.

— Mă descurc. Oraşul este plin de paturi.

— Dar nu ai un loc al tău.

Addie se uită la bluza împrumutată. Tot ce posedă în prezent este aruncat pe un scaun.

— Nu.

— Atunci poţi sta aici.

— După trei întâlniri îmi ceri să mă mut cu tine?

Henry râde, pentru că este absurd. Dar nu e nici pe departe cel mai ciudat lucru din vieţile lor.

— Ce spui dacă-ţi propun să rămâi deocamdată?

Addie nu ştie ce să răspundă. Înainte să se gândească la ceva, el a coborât din pat şi deschide sertarul de jos. Împinge lucrurile la o parte, creând spaţiu.

— Poţi să-ţi pui lucrurile aici.

Se uită la ea, nesigur.

— Ai lucruri?

Ea îi va explica, în cele din urmă, detaliile blestemului ei, felul în care acesta se răsuceşte în jurul ei. Dar el nu le cunoaşte încă şi nici nu e nevoie. Pentru el, povestea ei abia a început.

— Nu are sens, sincer, să am mai mult decât pot duce, când nu am un loc al meu.

— Dacă obţii lucruri – dacă le vrei –, le poţi pune aici.

Cu asta, el se îndreaptă somnoros spre duş, iar ea se uită la spaţiul creat în sertar şi se întreabă ce s-ar întâmpla dacă ar avea lucruri de pus în el. Ar dispărea pe loc? Ar începe să lipsească încet, încet, ca nişte şosete furate de pe uscător? Nu a reuşit să păstreze nimic prea multă

vreme. Doar geaca din piele și inelul din lemn, iar despre ele a știut mereu că Luc a vrut să le aibă pe amândouă, că a legat-o de ele, prezentându-i-le drept daruri.

Se întoarce și se uită la hainele azvârlite pe scaun.

Sunt pătate de vopsea de la High Line. Are verde pe bluză, o pată mov pe genunchiul blugilor. Ghetele ei sunt stropite cu alb și galben. Știe că vopseaua va păli, va fi spălată de bălți sau de timp, dar așa *ar trebui* să funcționeze amintirile.

Să existe acum, apoi să dispară încetul cu încetul.

Se îmbracă în hainele de ieri, ia geaca din piele, dar, în loc să o îmbrace, o împăturește atentă și o pune în sertar. Rămâne acolo, înconjurată de spațiul care așteaptă să fie umplut.

Addie înconjoară patul și aproape calcă pe carnețel.

Zace deschis pe podea – probabil a alunecat de pe pat, în timpul nopții – și ea îl ridică grijulie, de parcă ar fi legat în cenușă și iță de păianjen, nu cu hârtie și lipici. Se așteaptă să se sfarme la atingere, dar rezistă, și când riscă să dea coperta la o parte, găsește primele pagini scrise. Addie își încearcă din nou norocul, trecându-și ușor degetele peste cuvinte, simte apăsarea pixului, anii ascunși în spatele fiecărui cuvânt.

Așa începe totul, a scris el sub numele ei.

Primul lucru pe care și-l mai amintește este călătoria la târg. Tatăl ei, pe capră, lângă ea, căruța plină cu lucrările lui...

Își ține respirația, citind, în timp ce dușul umple camera de un susur domol.

Tatăl ei îi spune povești. Nu își amintește cuvintele, ci doar felul în care le spunea...

Addie se așază să citească, până când rămâne fără cuvinte, iar scrisul înlocuiește paginile goale, ce așteaptă să fie umplute.

Când îl aude pe Henry oprind apa, se obligă să închidă carnețelul și îl așază înapoi pe pat cu blândețe, aproape cu respect.

Fécamp, Franța
29 iulie 1778

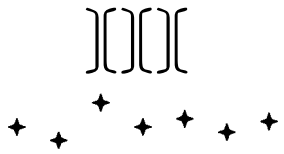

Când se gândeşte că ar fi putut trăi şi muri fără să vadă marea!

Dar nu contează. Addie este aici acum, la dreapta ei se ridică stâncile palide, santinele din piatră la marginea plajei pe care se află, cu fustele adunate pe nisip. Se uită la spaţiul vast din jurul ei, la coasta care devine apă, la apa care devine cer. A văzut hărţi, desigur, însă cerneala şi hârtia nu se compară cu ce vede acum. Cu mirosul sărat, cu murmurul valurilor, cu atracţia hipnotizantă a mareei. Cu întinderea şi dimensiunile mării şi ştiind că undeva, dincolo de orizont, lumea continuă.

Va dura un secol până să treacă Atlanticul, iar când o va face se va întreba dacă hărţile erau greşite, va începe să se îndoiască de existenţa pământului – dar aici şi acum Addie este pur şi simplu încântată.

Odată, lumea ei se limita la un sătuc din centrul Franţei. Dar acum se tot măreşte. Harta vieţii ei se desfăşoară, revelând văi şi coline, târguri, oraşe şi mări. Dezvăluind Le Mans. Paris. Asta.

Este în Fécamp de aproape o săptămână, petrecându-şi zilele între doc şi maree, iar dacă o observă cineva pe femeia ciudată, singură pe nisip, nu consideră necesar să o deranjeze. Addie priveşte vapoarele venind şi plecând şi se întreabă încotro se îndreaptă. Se întreabă ce s-ar întâmpla dacă ar urca pe unul dintre ele, unde ar duce-o. La Paris, mâncarea este tot mai puţină, pedepsele se înăspresc, totul este din ce în ce mai rău. Tensiunea s-a revărsat şi în afara oraşului, o energie nervoasă care ajunge până aici, pe coastă. Cu atât mai mult ar fi cazul să plece, îşi spune Addie.

Şi totuşi...

Ceva o reţine, mereu.

Astăzi este furtuna care se apropie. Pluteşte peste mare, învineţind cerul. Ici şi colo apare soarele, o dungă de lumină arsă care cade pe apa cenuşie, lucioasă. Ia din nou cartea care stă lângă ea în nisip şi începe să citească.

Actorii, cum ţi-am spus, au fost doar duhuri

Şi toate s-au topit acum în aer:

Aidoma acestei năluciri...

Este *Furtuna*[41] lui Shakespeare. Când şi când, se împiedică de ritmul dramaturgului, stilul i se pare straniu, rima şi ritmul englezeşti îi sunt încă străine. Dar învaţă şi ici, colo se trezeşte absorbită.

Palatele şi turnurile-nalte,

Şi templele, şi însuşi globu-acesta

Cu tot ce-i viu pe el — se vor topi...

Ochii încep să o doară, din cauza luminii care păleşte.

Făr-a lăsa vreo urmă, ca şi-această

Părelnică serbare: viaţa noastră

E din plămada viselor făcută...

— E din plămada viselor făcută, aude un glas familiar în spate. Şi somnul o-mpresoară. Un sunet blând, ca un hohot brusc. Mă rog, nu toate vieţile.

Luc se înalţă deasupra ei, ca o umbră.

Ea nu l-a iertat pentru violenţa acelei nopţi din Villon. Se pregăteşte şi acum pentru acea violenţă, deşi s-au mai văzut de câteva ori între timp şi au făcut un soi de armistiţiu.

Dar ea ştie că nu e cazul să se încreadă în el, când se aşază pe nisip, lângă ea, cu un braţ înconjurându-i leneş genunchiul, imaginea graţiei languroase.

— Eram acolo, să ştii, când a scris versurile acelea.

— Shakespeare?

Nu îşi poate ascunde mirarea.

— Pe cine crezi că a chemat în miez de noapte, când nu-i veneau cuvintele?

— Minţi.

— Mă laud, spune el. Nu e acelaşi lucru. William al nostru căuta un protector, iar eu m-am oferit.

Furtuna se apropie acum, o perdea de ploaie care alunecă spre coastă.

---

41 *Opere, vol. I: Sonete – Furtuna*, editura Tracus Arte, 2016. Citatele sunt preluate din traducerea menţionată. (n. trad.)

— Așa te vezi? întreabă ea, scuturând nisipul de pe carte. Ca pe un binefăcător?

— Nu te bosumfla doar fiindcă ai ales prost.

— Serios? remarcă ea. În fond, sunt liberă.

— Și uitată.

Dar ea e pregătită de înțepătură.

— Majoritatea lucrurilor sunt uitate.

Addie privește marea.

— Adeline, o mustră el, cât de încăpățânată ești! Și totuși, nici o sută de ani nu au trecut. Mă întreb cum te vei simți după încă o sută.

— Nu știu, spune ea sec. Să mă întrebi atunci.

Furtuna ajunge la coastă. Primele picături încep să cadă, iar Addie strânge cartea la piept, protejând paginile.

Luc se ridică.

— Hai cu mine, spune el întinzându-i mâna.

E mai mult o poruncă decât o invitație, dar ploaia se transformă repede din promisiune în potop, iar ea e îmbrăcată doar cu o rochie. Se ridică fără ajutorul lui, scuturându-și nisipul de pe rochie.

— Pe aici, continuă el.

O conduce prin orășel, spre silueta unei clădiri, cu acoperișul-cupolă străpungând norii joși. Dintre toate lucrurile, e taman o biserică.

— Glumești.

— Nu eu mă ud, spune el.

Așa este. Ea este murată până la piele când ajung la adăpostul cornișei, dar Luc este uscat. Ploaia nici măcar nu l-a atins. Zâmbește și se întinde spre ușă.

Nu contează că biserica este încuiată. Dacă ar fi fost ferecată în lanțuri, tot s-ar fi deschis pentru el. Asemenea limite, a aflat ea, nu înseamnă nimic pentru întuneric.

Înăuntru, aerul este sufocant, zidurile din piatră reține căldura verii, și este prea beznă să vadă mai mult decât contururile stranelor, silueta de pe cruce.

Luc își desface brațele.

— Iată Casa Domnului.

Vocea lui răsună în încăpere, ușoară și sinistră.

Addie s-a întrebat mereu dacă Luc poate pătrunde într-un loc sacru, dar zgomotul pantofilor săi pe podeaua bisericii îi servește drept răspuns.

Ea își croiește drum spre altar, dar locul acela continuă să i se pară ciudat. Fără clopote, orgă, trupuri care se înghesuie pentru slujbă, biserica pare abandonată. Mai puțin loc de adorație, mai mult mormânt.

— Vrei să-ți mărturisești păcatele?

Luc s-a mișcat cu ușurința umbrelor pe întuneric. Nu mai este în spatele ei, ci stă în primul rând, cu brațele întinse pe spătarul stranei, cu picioarele încrucișate în dreptul gleznelor.

Addie a fost crescută să îngenuncheze în micuța capelă de piatră din Villon, și-a petrecut zile ghemuită în strane pariziene. A ascultat clopotele și orga și chemările la rugăciune. Și totuși, nu a înțeles niciodată atracția. Cum te aduce un tavan mai aproape de ceruri? Dacă Dumnezeu e atât de mare, de ce ai construi ziduri ca să-L reții?

— Părinții mei erau credincioși, se gândește ea, cu degetele mângâind stranele. Vorbeau mereu despre Dumnezeu. Despre puterea Lui, despre milostenia Lui, despre lumină. Spuneau că este peste tot, în toate. Addie se oprește în fața altarului. Credeau orice atât de ușor...

— Și tu?

Addie ridică privirea spre panourile de vitralii, imagini ceva mai clare decât niște stafii, fără un soare care să le lumineze. Voia să creadă. Asculta și aștepta să Îi audă vocea, să Îi simtă prezența, cum simțea razele soarelui pe umeri sau grâul sub degete. Cum simțea prezența vechilor zei, preferații lui Estele. Dar acolo, în casa din piatră rece, nu simțise niciodată nimic.

Scutură din cap și spune tare:

— Nu am înțeles niciodată de ce ar trebui să cred în ceva ce nu simt, nu văd și nu aud.

Luc ridică o sprânceană.

— Cred, spune el, că se numește credință.

— Asta spune diavolul în Casa Domnului.

Addie se uită la el când rostește cuvintele și surprinde o scânteie galbenă în irișii verzi.

— O casă este doar atât: o casă, zice el iritat. Aceasta aparține tuturor sau nimănui. Acum mă crezi diavolul? În pădure nu erai atât de sigură.

— Poate că m-ai făcut să cred, spune ea.

Luc își lasă capul pe spate, cu un zâmbet maliţios pe buze.

— Și tu crezi că, dacă eu sunt real, așa e și el. Lumină pentru umbra mea, zi pentru întunericul meu? Ești convinsă că, dacă te rugai lui, și nu mie, ţi-ar fi arătat bunătate și îndurare.

S-a întrebat exact asta de sute de ori, deși nu recunoaște.

Mâinile lui Luc alunecă de pe strană, când se apleacă.

— Acum, adaugă el, nu vei ști niciodată. Cât despre mine, spune ridicându-se, *diavol* este doar un cuvânt nou pentru o idee veche. Iar *Dumnezeu*, ei bine, dacă tot ce trebuie este o aplecare către dramă și puţină spoială aurită...

Flutură din degete și, dintr-odată, nasturii hainei lui, cataramele pantofilor, tivul vestei nu mai sunt negre, ci aurite. Stele arse într-o noapte fără lună.

Zâmbește și scutură filigranul ca pe praf.

Ea îl privește căzând, ridică iar privirea și îl găsește pe Luc la câţiva centimetri de faţa ei.

— Dar asta e diferenţa dintre noi, Adeline, șoptește el, cu degetele mângâindu-i bărbia. *Eu* voi răspunde mereu.

Ea se cutremură, deși nu vrea. De atingerea prea cunoscută pe pielea ei, de verdele languros al ochilor lui, de rânjetul lupesc, sălbatic.

— În plus, zice el, îndepărtându-și degetele de faţa ei, toţi zeii au un preţ. Nu sunt singurul care negociază în suflete. Luc ridică palma deschisă, într-o parte, și deasupra ei înfloreşte lumina. *El* lasă sufletele să se ofilească pe rafturi. Eu le pun apă la rădăcină.

Lumina se abate și se ondulează.

— El face promisiuni. Eu plătesc pe loc.

Ţâșnește o dată, brusc, strălucitoare, și apoi se apropie, luând formă solidă.

Adeline s-a întrebat mereu cum arată un suflet.

Suflet este un cuvânt foarte grandios. La fel ca *zeu*, ca *timp*, ca *spaţiu*, și când a încercat să și-l imagineze, a invocat imagini de lumină, de raze ale soarelui dansând în praf, de furtuni luând forme omenești, de alb vast, fără margini.

Adevărul este mult mai mic.

Lumina din palma lui este o bilă sticloasă, care sclipeşte cu o lumină interioară slabă.

— Atât?

Şi totuşi, Addie nu îşi poate desprinde privirea de la globul fragil. Simte cum se întinde după el, dar Luc îl trage înapoi, departe de ea.

— Nu te lăsa înşelată de aparenţe. Întoarce bila sclipitoare între degete. Te uiţi la mine şi vezi un bărbat, deşi ştii că nu sunt aşa ceva. Forma asta este numai un aspect menit privitoarei.

Lumina se suceşte şi se învârte, iar globul se aplatizează într-un disc. Apoi într-un inel. Inelul ei. Lemnul de frasin străluceşte, iar inima ei tresare la vederea lui, când simte suprafaţa uzată pe piele. Dar strânge pumnii, ca să nu îl atingă iar.

— Cum arată, de fapt?

— Pot să-ţi arăt, toarce el, lăsând lumina să i se aşeze în palmă. E suficient să spui şi îţi voi dezveli propriul suflet. Cedează şi promit că ultimul lucru pe care-l vezi e adevărul.

Din nou.

O dată sare, data următoare, miere, ambele menite să ascundă gustul otrăvii.

Addie priveşte inelul, pentru ultima dată, şi apoi îşi obligă privirea să treacă de la lumină la întuneric.

— Ştii ce? Cred că prefer să trăiesc cu întrebarea, spune ea.

Gura lui Luc tresare, iar ea nu-şi dă seama dacă de furie sau de amuzament.

— Cum doreşti, draga mea, zice el stingând lumina între degete.

New York City
23 martie 2014

IV

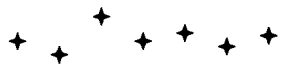

Addie stă ghemuită pe un scaun din piele într-un colţ de la *Ultimul cuvânt*, iar torsul domol al pisicii vine de undeva dintre rafturile din spatele ei, şi-i priveşte pe clienţi aplecându-se spre Henry aşa cum se întorc florile după soare.

Când ştii un lucru, începi să-l vezi peste tot.

Cineva zice *elefant roz* şi, dintr-odată, îl vezi în vitrine sau pe tricouri, în animale de pluş şi pe afişe şi te întrebi cum de nu ai remarcat înainte.

La fel e şi cu Henry şi cu târgul făcut de el.

Un bărbat râde la tot ce spune el.

O femeie zâmbeşte larg, radiind de bucurie.

O adolescentă încearcă să îi atingă umărul, braţul, roşind de o atracţie evidentă.

În ciuda tuturor, Addie nu este geloasă.

A trăit prea mult şi a pierdut prea multe, iar puţinul avut a fost împrumutat sau furat, niciodată al ei. A învăţat să împartă – şi totuşi, de fiecare dată când Henry o priveşte, ea simte o căldură plăcută, la fel de bine-venită ca apariţia bruscă a soarelui printre nori.

Addie îşi ridică picioarele pe scaun, cu o carte de poezii în poală.

A schimbat hainele stropite de vopsea cu o pereche nouă de blugi negri şi un pulover supradimensionat, luate dintr-un second hand cât Henry lucra. Dar a păstrat ghetele, cu micile pete de galben şi alb care-i amintesc de seara anterioară, cel mai apropiat lucru de o fotografie, de o amintire materială.

— Eşti gata?

Ea ridică privirea, vede afişul deja întors cu ÎNCHIS la exterior şi pe Henry lângă uşă, cu jacheta pe braţ. Băiatul întinde mâna şi o ajută să se ridice de pe scaunul din piele, despre care el spune că înghite oameni.

Urcă cele patru trepte până la stradă.

— Unde mergem? întreabă Addie.

Este devreme şi Henry debordează de energie. Pare că e mai energic la amurg, când apusul marchează constant încă o zi trecută, când timpul care trece odată cu dispariţia luminii.

— Ai fost la Fabrica de Îngheţată?

— Sună extraordinar.

Îi pică faţa.

— Ai fost deja.

— Nu mă supăr să merg iar.

Dar Henry deja scutură din cap.

— Vreau să-ţi arăt ceva nou. Există un loc în care *nu ai fost*? întreabă el şi, după o clipă lungă, Addie ridică din umeri.

— Cu siguranţă, spune ea. Doar că nu ştiu încă.

A vrut să fie amuzantă, dar Henry se încruntă, adâncit în gânduri, şi se uită în jur.

— OK, spune luând-o de mână. Hai cu mine.

O oră mai târziu, se află în Grand Central.

— Nu-mi place să-ţi dau vestea asta, spune ea privind în jur, la staţia aglomerată, dar am mai fost aici. Majoritatea oamenilor au mai fost aici.

Dar Henry îi aruncă un rânjet poznaş.

— Pe aici.

Îl urmează, coborând cu liftul la nivelul inferior. Trec, ţinându-se de mână, printr-un flux constant de călători de seară, către zona cu mâncare, aglomerată, dar Henry se opreşte chiar înainte de ea, sub o intersecţie de arcade, unde coridoarele se ramifică în toate direcţiile. O trage într-un colţ cu stâlp, unde se separă arcadele, curbându-se deasupra capului şi de-a curmezişul şi o întoarce spre zidul acoperit cu dale.

— Stai aici, spune el şi dă să plece.

— Unde te duci? întreabă ea, deja vrând să îl urmeze.

Dar Henry revine şi îi lipeşte umerii de arcadă.

— Stai aici, aşa, spune el, şi ascultă.

Addie îşi lipeşte urechea de zid, dar nu aude nimic în afară de trafic, de zgomotul mulţimii de seară. Se uită peste umăr.

— Henry, nu...

Dar Henry nu mai e acolo. Aleargă prin sală în partea opusă a arcadei, la vreo zece metri distanță. Se uită la ea, apoi se întoarce și își îngroapă fața într-un colț, arătând, pentru oricine, ca un puști care se joacă de-a v-ați ascunselea și numără până la zece.

Addie se simte ridicol, dar se apleacă aproape de zid și așteaptă, ascultând.

Imposibil, aude o voce.

— Addie.

Tresare. Cuvântul este limpede, de parcă el s-ar afla chiar lângă ea.

— Cum faci? întreabă ea arcada și simte zâmbetul din vocea lui Henry când băiatul răspunde.

— Sunetul urmează curba arcadei. Este un fenomen care are loc când spațiile se pliază potrivit. Se numește galerie de șoapte.

Addie se minunează. Trei sute de ani și încă are lucruri de învățat.

— Vorbește cu mine, spune vocea.

— Ce să îți spun? șoptește ea către zid.

— Păi, zice Henry încetișor în urechea ei, de ce nu-mi spui o poveste?

Paris, Franța
29 iulie 1789

Parisul arde.

Afară, aerul duhneşte a praf de puşcă şi a fum, iar dacă oraşul n-a fost niciodată liniştit, în ultimele două săptămâni zgomotul n-a contenit. Muschete, ghiulele, soldaţi care urlă ordine, replica purtată din gură în gură.

Vive la France. Vive la France. Vive la France.

La două săptămâni după căderea Bastiliei, oraşul pare hotărât să se rupă în două. Şi totuşi, trebuie să continue, să supravieţuiască, şi toţi cei care au rămas trebuie să găsească o cale prin furtuna cotidiană.

Addie a ales să se deplaseze noaptea.

Îşi croieşte drum prin întuneric, cu sabia la şold şi tricornul tras pe frunte. A furat hainele de la un bărbat care fusese împuşcat pe stradă, iar materialul sfâşiat şi pata întunecată de pe burtă sunt ascunse sub o vestă de la alt cadavru. Nu prea îşi permite nazuri şi este prea periculos să călătorească în chip de femeie. Mai rău zilele acestea este să joace rol de membră a nobilimii – aşa că se face nevăzută în alte feluri.

Un curent a străbătut oraşul, triumfător şi totodată îmbătător, şi în timp Addie va învăţa să simtă schimbarea în aer, limita dintre vigoare şi violenţă. Dar astă-noapte rebeliunea e încă nouă, iar energia e ciudată, indescifrabilă.

Străzile Parisului s-au transformat în labirint: ridicarea bruscă a barierelor şi baricadelor face din orice drum o serie de fundături. Nu este o surpriză când o coteşte şi dă de o grămadă de lăzi şi resturi arzând sub ochii ei.

Addie înjură încet, vrea să se întoarcă, dar aude zgomot de cizme în spatele ei şi un pistol pocnind. Întoarce capul şi vede o duzină de bărbaţi care-i taie calea, îmbrăcaţi în veşmintele pestriţe ale revoltei. Muschetele şi săbiile lor lucesc vag în lumina ce dispare. Este bucuroasă că hainele ei au aparţinut cândva unui om obişnuit.

Addie își drege glasul, atentă să își transforme vocea, să o facă profundă, și strigă:

— *Vive la France!*

Bărbații răspund aidoma, dar nu se retrag, ci continuă să avanseze spre ea, cu mâinile pe arme. Ochii lor par sticloși de la vin și de la energia fără nume a nopții.

— Ce faci aici? întreabă unul.

— Ai putea să fii spion, zice altul. Mulți soldați se plimbă în haine obișnuite. Jefuiesc trupurile celor care au murit cu vitejie.

— Nu vreau necazuri, strigă ea. Doar m-am rătăcit. Lăsați-mă să trec și plec.

— Și te întorci cu o duzină, mormăie altul.

— Nu sunt nici soldat, nici spion, nici cadavru, strigă ea. Căutam doar...

— ...să sabotezi, spune al treilea.

— Sau să ne jefuiești proviziile, sugerează altul.

Deja nu mai strigă. Nu e nevoie. Au ajuns suficient de aproape să vorbească pe un ton egal, lipindu-și spatele de baricada în flăcări. Dacă ar trece de ei, să dispară din vedere și din minte – dar nu are unde să fugă. Străzile lăturalnice au fost baricadate. Lăzile ard în spatele ei.

— Dacă ești prieten, dovedește.

— Pune jos sabia.

— Scoate-ți pălăria. Să-ți vedem fața.

Addie înghite în sec și își dă jos pălăria, sperând că întunericul va fi suficient să-i ascundă delicatețea trăsăturilor. Dar chiar atunci baricada trosnește în jurul ei, o bârnă cedează focului și, pentru o clipă, acesta se întețește, iar ea știe că lumina e suficient de puternică ca ei să vadă. Știe asta după cum li se schimbă expresia.

— Lăsați-mă să trec, spune iar, cu mâna pe sabia de la șold.

Știe cum să o folosească, știe că sunt cinci, iar ea doar una și, dacă scoate sabia, nu va putea trece decât cu forța. Promisiunea supraviețuirii este un confort prea mic, în comparație cu ce s-ar putea întâmpla înainte.

Se apropie, iar Addie scoate sabia.

— Înapoi, mârâie ea.

Spre surprinderea ei, bărbații se opresc. Pașii lor se opresc și pe fețele lor cade o umbră. Expresiile li se înmoaie. Mâinile lor alunecă

de pe arme și capetele atârnă pe umeri, iar noaptea se blochează, cu excepția trosnetului lăzilor care ard și a vocii ușoare din spatele ei.

— Oamenii nu sunt deloc pregătiți pentru pace.

Se întoarce, cu sabia încă ridicată, și dă de Luc, cu contururile negre, profilate pe lumina flăcărilor. El nu se retrage din fața sabiei, ci își trece mâna peste oțel, cu grația unui amant care atinge pielea, a unui muzician cu un instrument. Ea mai că se așteaptă ca lama să-i cânte sub degete.

— Adeline a mea are un fel al ei de a da de necazuri, spune întunericul. Privirea de un verde viu alunecă spre bărbații nemișcați. Ce norocos am fost!

— Ești noaptea însăși, îl ironizează ea. N-ar trebui să fii peste tot?

El zâmbește.

— Ce memorie bună. Degetele lui se îndoaie în jurul sabiei, care începe să ruginească. Trebuie să fie foarte obositor.

— Deloc, zice ea sec. Este un dar. Gândește-te câte sunt de învățat. Iar eu am tot timpul să...

Este întreruptă de o rafală de gloanțe, în depărtare, de replica unui tun, grea precum tunetul. Luc se încruntă, nemulțumit, și o amuză să îl vadă tulburat. Tunul răsună iar. El o apucă de încheietură.

— Haide, spune el. Nu mă aud gândind.

Se întoarce repede pe călcâie și o trage după el. Dar în loc să meargă în față, o ia într-o parte, în umbrele adânci ale celui mai apropiat zid. Addie tresare, așteptându-se să dea de piatră, însă zidul se deschide și lumea cedează și, înainte să poată respira, să se poată retrage, Parisul a dispărut, și Luc odată cu el.

Este absorbită de întuneric.

Nu este la fel de liniștit, de gol sau de calm ca moartea. Există violență în vidul acesta orb și negru. Aripile sale de pasăre îi bat pe piele. Este vântul din părul ei. Este o mie de voci care șoptesc. Sunt frică și cădere și o senzație feroce, sălbatică, iar când se gândește să strige, întunericul s-a desprins iar, noaptea a revenit, iar Luc este din nou lângă ea.

Addie se clatină, se sprijină de o ușă, se simte rău, pustie și confuză.

— Ce a fost asta? întreabă ea, dar Luc nu răspunde.

Acum se află la câțiva metri, cu mâinile pe balustrada unui pod, privind spre râu. Dar nu este Sena.

Nu vede baricade arzând. Nu aude salve de tun. Nu există oameni care așteaptă cu armele pregătite. Doar un râu străin, care curge pe sub un pod străin, și clădiri străine care se ridică de-a lungul unor maluri străine, cu acoperișurile din tablă roșie.

— Este mai bine așa, spune el, ajustându-și manșetele.

Cumva, în momentul de nimicnicie, și-a schimbat hainele, are gulerul mai ridicat, hainele dintr-o mătase mai lejeră, în timp ce Addie poartă aceeași tunică nepotrivită, furată de pe străzile Parisului.

Un cuplu trece, braț la braț, iar ea surprinde doar sunetele unei limbi necunoscute.

— Unde suntem? întreabă ea.

Luc privește peste umăr și spune ceva pe același ton fluid, dar tăios. Apoi repetă în franceză:

— Suntem în Florența.

Florența. A auzit numele și înainte, dar știe puține lucruri despre el, în afară de ceea ce este evident – nu se află în Franța, ci în *Italia*.

— Ce-ai făcut? întreabă ea. Cum ai... Nu, lasă. Doar du-mă înapoi.

El ridică o sprânceană.

— Adeline, pentru cineva care are *tot* timpul, ești mereu pe fugă.

Zicând asta, se îndepărtează, iar lui Addie nu-i rămâne decât să îl urmeze.

Observă ciudățenia noului oraș. Florența este numai forme stranii și muchii ascuțite, domuri și turnuri, ziduri din piatră albă și acoperișuri îmbrăcate în aramă. Este un loc pictat într-o paletă diferită, o muzică în altă gamă. Inima îi tresare de frumusețea sa, iar Luc zâmbește, parcă simțindu-i plăcerea.

— Ai prefera străzile în flăcări ale Parisului?

— Credeam că-ți place războiul.

— Nu e război, spune el scurt. E doar o încăierare.

Ea îl urmează într-o curte deschisă, o piațetă în care sunt împrăștiate bănci din piatră, în care aerul este îngreunat de parfumul florilor de vară. El merge mai departe, un gentleman care se bucură de aerul nopții, încetinind doar când vede un bărbat cu o sticlă de vin sub braț. Își încârligă degetele, iar bărbatul își schimbă direcția, apropiindu-se ca un câine. Luc trece la cealaltă limbă, cea pe care Addie va

ajunge să o cunoască drept florentină, și deși nu cunoaște încă vorbele, recunoaște atracția din vocea lui, sclipirea care se formează în aerul din jurul lor. Cunoaște și privirea visătoare din ochii italianului când întinde vinul cu un zâmbet placid și pleacă absent.

Luc se lasă pe o bancă și scoate două pahare din neant.

Addie nu se așază. Stă în picioare și îl privește desfăcând sticla și turnând vinul în timp ce spune:

— De ce mi-ar fi drag războiul?

Este prima dată, se gândește ea, când a pus o întrebare sinceră, una care nu e menită să ceară sau să oblige.

— Nu ești un zeu al haosului?

Expresia lui devine ursuză.

— Sunt un zeu al promisiunii, Adeline, iar războaiele sunt niște patroni teribili. Îi oferă un pahar, dar văzând că ea nu îl ia, își ridică propriul pahar, parcă pentru un toast. Pentru o viață lungă, spune.

Addie nu se poate abține. Scutură din cap, derutată.

— Sunt nopți în care adori să mă vezi suferind, ca să cedez. În altele, pari decis să mă scuteși de suferință. Aș vrea să te hotărăști.

O umbră îi trece lui Luc peste față.

— Crede-mă, draga mea, n-ai vrea. Un scurt fior o străbate când el ridică paharul la buze. Nu confunda asta sau orice din ceea ce fac cu bunătatea, Adeline. Ochii lui strălucesc. Vreau doar să fiu cel care te supune.

Ea privește în jur, la piațeta străjuită de copaci, luminată de felinare, cu lumina lunii strălucind peste acoperișurile roșii.

— Va trebui să încerci mai din greu, pentru că...

Dar se oprește, când atenția ei revine la banca din piatră.

— La naiba, mormăie ea privind în jur, în piațeta pustie.

Firește că Luc a dispărut.

New York City
6 aprilie 2014

VI

— Te-a lăsat pur şi simplu acolo? întreabă Henry uluit.

Addie ia un cartof prăjit şi îl învârte între degete.

— Sunt şi locuri mai rele în care să poţi fi lăsat.

Stau la o masă înaltă dintr-un aşa-zis pub – ceea ce se consideră pub în afara Marii Britanii – împărţind o comandă de *fish and chips* cu oţet şi o halbă de bere caldă.

Trece un chelner, care-i zâmbeşte lui Henry. Două fete care se îndreaptă spre toaletă încetinesc când ajung în dreptul lui şi îl privesc lung. Un şuvoi de cuvinte pluteşte spre ei de la o masă din apropiere. Este ritmul sacadat şi rapid al germanei, iar Addie zâmbeşte.

— Ce este? întreabă Henry.

Ea se apleacă spre el.

— Cuplul de acolo, îşi înclină ea capul în direcţia lor, se ceartă. Se pare că tipul s-a culcat cu secretara lui. Şi cu asistenta. Şi cu instructoarea de pilates. Femeia ştia despre primele două, dar este supărată pentru a treia, fiindcă amândoi fac pilates în acelaşi loc.

Henry se uită la ea, minunându-se.

— Câte limbi ştii?

— Suficiente, spune ea, dar el pare să vrea să ştie, aşa că le enumeră pe degete. Franceza, firește. Engleză, greacă, latină, germană, italiană, spaniolă, retoromană şi ceva portugheză, deşi sunt departe de perfecţiune.

— Ai fi fost o spioană extraordinară.

Ea ridică o sprânceană în spatele halbei.

— Cine spune că n-am fost?

Farfuriile sunt goale când priveşte în jur şi-l vede pe chelner dispărând în bucătărie.

— Haide, spune ea apucându-l pe Henry de mână.

El se încruntă.

— Dar nu am plătit.

— Da, știu, zice ea sărind de pe scaun, dar dacă plecăm acum, va crede că a uitat să strângă. Nu-și va aminti.

Asta-i problema cu o viață ca a lui Addie. A petrecut atâta vreme fără rădăcini, încât nu mai știe cum să le cultive. Este obișnuită să piardă lucruri, așa că nu e sigură cum să le păstreze. Cum să facă spațiu într-o lume mare cât ea.

— Nu, spune Henry, nu-și va aminti de *tine*. Dar își va aminti de mine. Nu sunt invizibil, Addie. Sunt exact opusul.

Invizibil. Cuvântul o zgârie pe piele.

— Nici eu nu sunt invizibilă, spune ea.

— Știi ce vreau să zic. Nu pot veni și pleca după plac. Și, chiar dacă aș putea, spune el dând să scoată portofelul, ar fi *greșit*.

Cuvântul o lovește, iar ea se simte aruncată înapoi în Paris, leșinată de foame. Este acasă la marchiz, cinând în haine furate, cu stomacul răsucindu-i-se când Luc îi spune că va plăti cineva fiecare înghițitură a ei.

Fața îi arde de rușine.

— Bine, spune ea, scoțând o mână de bancnote din buzunar. Pune două pe masă. E mai bine așa?

Dar, când îl privește, Henry e și mai încruntat.

— De unde ai luat banii?

Nu vrea să-i spună că a ieșit dintr-un magazin de firmă și a intrat la amanet, că a trecut obiecte din mână în mână. Nu vrea să-i explice că tot ce are – cu excepția lui – este furat. Și că, oarecum, și el este. Addie nu vrea să-i citească critica pe chip, nu vrea să se gândească la cât de justificată ar fi.

— Contează? întreabă ea.

Iar Henry spune *Da* cu atâta convingere, că ea se face stacojie.

— Crezi că eu vreau să trăiesc așa? Addie scrâșnește. Fără slujbă, fără legături, fără să pot păstra pe nimeni și nimic? Crezi că îmi place să fiu atât de singură?

Henry pare supărat.

— Dar nu ești singură. Mă ai pe mine.

— Da, știu, însă n-ar trebui să faci tu totul – să fii totul.

— Nu mă deranjează.

— Mă deranjează *pe mine!* se răstește ea, uimită de furia din propria voce. Sunt o persoană, nu un animal de companie, Henry, și nu vreau să mă privești de sus sau să mă răsfeți. Fac ce trebuie să fac și nu e mereu bine și nici cinstit, dar așa supraviețuiesc eu. Îmi pare rău că nu ești de acord. Dar asta sunt. Asta funcționează pentru mine.

Henry clatină din cap.

— Dar nu va funcționa pentru *noi*.

Addie se dă înapoi, parcă lovită. Dintr-odată, pub-ul i se pare prea zgomotos, iar ea nu poate rămâne pe loc, așa că se întoarce și fuge.

În clipa în care o lovește aerul nopții, i se face rău.

Lumea se clatină, se echilibrează... și cumva, între un pas și următorul, furia se evaporă, iar ea rămâne doar tristă și obosită.

Nu înțelege cum de seara a fost distrusă.

Nu înțelege greutatea bruscă din pieptul ei, până când își dă seama că de fapt este vorba despre teamă, teamă că a dat-o în bară, că a pierdut singurul lucru pe care și l-a dorit mereu. Teamă că era atât de fragil, încât acum s-a risipit.

Dar aude pași și îl simte pe Henry apropiindu-se.

Nu zice nimic, doar merge la jumătate de pas în spatele ei, și este un nou tip de tăcere. Tăcerea de după furtună, când daunele n-au fost încă socotite.

Addie își șterge o lacrimă.

— Am stricat totul?

— Ce să strici?

— Pe noi.

— Addie. O apucă de umăr. Ea se întoarce, așteptându-se ca fața lui să fie furioasă, dar este netedă și calmă. A fost doar o ceartă. Nu e sfârșitul lumii. Cu siguranță, nu al nostru.

Trei sute de ani a visat asta.

A crezut mereu că ar fi ușor.

Opusul lui Luc.

— Nu știu cum să fiu cu cineva, șoptește ea. Nu știu cum să fiu o persoană normală.

Gura lui schițează un zâmbet strâmb.

— Eşti incredibilă, puternică, încăpăţânată şi genială. Dar cred că suntem siguri că nu vei fi niciodată normală.

Merg braţ la braţ prin aerul rece al nopţii.

— Te-ai întors la Paris? întreabă Henry.

Este o ramură de măslin, o punte, şi ea e recunoscătoare.

— Într-un târziu, răspunde Addie.

Durase mult mai mult să ajungă înapoi, fără ajutorul lui Luc sau fără hotărârea ei naivă de a ajunge în oraş, şi îi este jenă să spună că nu s-a prea grăbit. Că, dacă Luc a vrut să o abandoneze, să o lase baltă la Florenţa, a rupt un fel de pecete procedând aşa. Într-un alt mod caracteristic lui, a obligat-o să fie liberă.

Până în acel moment, Addie nu îşi imaginase niciodată că ar putea părăsi Franţa. Este absurd să o gândească acum, dar lumea i se părea mult mai mică atunci. Şi apoi, dintr-odată, nu a mai fost aşa.

Poate că el a dorit să o azvârle în haos.

Poate că a crezut că devenea prea comodă, prea încăpăţânată.

Poate, poate, poate – nu va şti niciodată.

Veneția, Italia
29 iulie 1806

VII

Addie se trezește în soare și între așternuturi din mătase.

Își simte membrele de plumb și capul parcă umplut cu muselină. Este genul de apăsare care însoțește prea mult soare și prea mult somn.

În Veneția este nefiresc de cald, mai cald decât a fost vreodată la Paris.

Fereastra e deschisă, dar nici adierea slabă, nici așternuturile din mătase nu sunt suficiente să risipească această căldură înăbușitoare. E dimineață și sudoarea deja îi acoperă pielea cu un strat de broboane. Detestă să se gândească la amiază în timp ce se târăște din pat și îl vede pe Matteo la capătul acestuia.

Este la fel de frumos și pe timp de zi, sărutat de soare și puternic, dar e mai puțin impresionată de trăsăturile lui minunate și mai mult de calmul straniu al acelui moment.

Diminețile sunt, de obicei, înecate în scuze, confuzie și urmările uitării. Sunt dureroase și mereu stânjenitoare.

Dar Matteo pare complet detașat.

Nu își amintește de ea, evident, dar prezența ei acolo, a străinei din patul lui, nu pare nici să îl sperie, nici să îl deranjeze. Atenția lui se concentrează numai la carnetul de schițe sprijinit pe genunchi. Cărbunele alunecă grațios pe hârtie. Doar când privirea lui se ridică spre ea și apoi coboară iar, Addie își dă seama că *ea* este personajul desenat.

Nu face nicio mișcare să se acopere sau să se întindă după furoul aruncat pe scaun, după capotul subțire de la capătul patului. Addie nu mai este pudică de multă vreme. A ajuns să se bucure de admirație. Poate că este abandonul firesc care vine cu timpul, sau poate permanența siluetei ei, ori poate eliberarea care însoțește siguranța că toți cei care o privesc nu și-o vor aminti.

În fond, *există* libertate în uitare.

Matteo încă desenează cu mişcări iuţi şi lejere.

— Ce faci? întreabă ea cu blândeţe, iar el îşi îndepărtează privirea de la pergament.

— Scuze, spune el. Arătai... Trebuia să te imortalizez.

Addie se încruntă, vrea să se ridice, dar el scoate un sunet înfundat.

— Nu încă, spune, iar ea se străduieşte să rămână pe pat, cu mâinile încurcate în cearşafuri, până când el oftează şi pune carnetul deoparte, cu ochii sticlind de privirea de după, proprie doar artiştilor.

— Pot să văd? întreabă ea, în italiana melodică pe care a deprins-o.

— Nu am terminat, explică el, dar îi întinde carnetul.

Addie se uită la desen. Tuşele sunt uşoare, imprecise, o schiţă rapidă făcută de o mână talentată. Are faţa abia schiţată, aproape abstractă în gesturile din lumini şi umbre.

E ea şi nu e ea.

Este o imagine contorsionată de filtrul altcuiva. Dar se recunoaşte. De la curbura obrazului la forma umerilor, la părul ciufulit de somn şi la punctele de cărbune împrăştiate pe faţă. Şapte pistrui, ca o constelaţie.

Atinge cărbunele dinspre partea de jos a paginii, unde membrele ei se dizolvă în cearşafurile de pe pat. Îl simte întinzându-i-se pe piele.

Dar când ia mâna, degetul ei mare rămâne pătat, iar linia este din nou curată. Nu a lăsat un semn, şi totuşi, a lăsat. S-a imprimat asupra lui Matteo, iar el a imprimat-o pe o pagină.

— Îţi place? întreabă el.

— Da, murmură ea, rezistând pornirii de a smulge desenul din carnet, de a-l lua cu ea.

Îl doreşte foarte mult, vrea să-l păstreze, să se privească precum Narcis în lac. Dar, dacă-l ia acum, va dispărea sau îi va aparţine numai ei, şi apoi se va pierde şi va fi uitat şi el.

Dacă Matteo îl păstrează, va uita sursa, dar nu şi schiţa. Poate că se va întoarce asupra ei când Addie nu va mai fi şi se va întreba cine era femeia întinsă în aşternutul lui şi, chiar dacă o va crede rodul unei beţii, un vis febril, imaginea ei tot va fi acolo, cărbune pe hârtie, un palimpsest dincolo de lucrarea terminată.

Va fi real, şi reală va fi şi ea.

Addie studiază desenul, recunoscătoare pentru memoria sa, şi i-l întinde înapoi artistului. Se ridică, întinzându-se după haine.

— Ne-am simțit bine? întreabă Matteo. Mărturisesc că nu îmi amintesc.

— Nici eu, minte ea.

— Atunci, spune el, cu un zâmbet seducător, probabil că ne-am simțit *foarte* bine.

Îi sărută umărul gol, iar pulsul i se accelerează, trupul i se încălzește de amintirea nopții trecute. Acum e o străină pentru el, dar Matteo e stăpânit de pasiunea ușoară a unui artist înamorat de cel mai nou subiect. Ar fi simplu să rămână, să o ia de la capăt, să se mai bucure o zi de compania lui, dar gândurile ei sunt la desen, la semnificația liniilor, la greutatea lor.

— Trebuie să plec, spune ea, sărutându-l pentru ultima dată. Încearcă să îți amintești de mine.

El râde, un sunet ușor, luminos, și o trage mai aproape, lăsând fantome ale unor degete de cărbune pe pielea ei.

— Cum aș putea să te uit?

În seara aceea, apusul poleiește canalele cu aur.

Addie se află pe un pod, peste apă, și își șterge cărbunele de pe degetul mare, gândindu-se încă la desen, la felul în care a reprezentat-o un artist, într-un ecou al adevărului, se gândește la cuvintele lui Luc, când a dat-o afară din salonul lui Geoffrin.

Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile.

Cu siguranță, a vrut să o doară, însă ea ar fi trebuit să-i vadă vorbele drept indicii, drept o cheie. Amintirile sunt rigide, dar gândurile sunt libere. Dezvoltă rădăcini, se înfășoară și se încâlcesc și se desprind de sursa lor. Sunt inteligente, încăpățânate și poate – poate – îi sunt la îndemână.

Pentru că, la două străduțe distanță, în atelierul mic de deasupra cafenelei, există un artist, și pe una dintre foile lui există un desen, un desen cu ea. Acum Addie închide ochii și își lasă capul pe spate, zâmbind, cu pieptul plin de speranță. O fisură în zidurile blestemului. Credea că-i studiase fiecare centimetru, dar uite o ușă întredeschisă către o cameră nouă, nedescoperită.

În spatele ei, aerul se schimbă. Este mirosul proaspăt al copacilor, imposibil și nepotrivit aici, în căldura acidă a Veneției.

Deschide ochii.

— Bună seara, Luc.

— Adeline.

Se întoarce spre el, spre bărbatul pe care ea l-a făcut real, spre întuneric, spre diavolul adus la viaţă. Când el o întreabă dacă i-a fost suficient, dacă n-a obosit, dacă îi va ceda în seara asta, ea zâmbeşte şi spune:

— Nu în seara asta.

Îşi trece din nou degetele peste degetul mare şi simte cărbunele acolo şi se gândeşte să îi spună ce-a descoperit, doar pentru a-i savura surprinderea.

Am găsit o cale de a lăsa o urmă, vrea să îi zică. *Ai crezut că mă poţi şterge din această lume, dar nu poţi. Sunt încă aici. Voi fi mereu aici.*

Gustul cuvintelor, triumful sunt dulci ca zahărul pe limba ei. Dar privirea lui pare să o avertizeze în seara asta şi, ştiindu-l pe Luc, va găsi o cale să întoarcă totul împotriva ei, să îi ia scânteia de speranţă înainte să găsească ea o metodă de a o folosi.

Aşa că nu spune nimic.

New York City
25 aprilie 2014

VIII

Un ropot de aplauze se rostogolește prin iarbă.

Este o zi de primăvară splendidă, una dintre primele în care căldura se păstrează și după apusul soarelui, iar ei stau pe o pătură la marginea Prospect Park. Artiștii intră și ies de pe o scenă improvizată în iarbă.

— Nu pot să cred că îți amintești totul, spune el, când un nou cântăreț urcă treptele.

— Este ca și cum ai trăi un *déjà vu*, spune ea, doar că știi exact unde ai auzit sau ai văzut lucrul respectiv. Știi fiecare moment și loc și ele se află unele peste altele, ca niște pagini dintr-o carte lungă și foarte complicată.

Henry clatină din cap.

— Mi-aș fi pierdut mințile.

— Ah, și eu, spune ea sec. Dar când trăiești suficient, chiar și nebunia are un sfârșit.

Noul cântăreț... nu e prea genial.

Este un adolescent a cărui voce e parțial mârâit, parțial scâncet. Addie nu a reușit să prindă mai mult de o vorbă, două din versuri, cu atât mai puțin să intuiască o linie melodică. Dar iarba este plină, publicul exultă, mai puțin datorită spectacolului cât mai ales pentru șansa de a-și flutura cartonașele cu numere.

Este răspunsul Brooklynului la un spectacol în aer liber: un concert caritabil, la care oamenii plătesc să cânte, iar spectatorii, să îi evalueze.

— Mi se pare o cruzime, a spus ea când Henry i-a întins cartonașele.

— Dar este pentru o cauză nobilă, i-a răspuns el, crispându-se la notele finale ale unui saxofon.

Acum cântecul se încheie în aplauze slabe.

Câmpul este o mare de note de 2 și 3. Henry ridică un 9.

— Nu poți să le dai tuturor 9 și 10, spune ea.

Henry ridică din umeri.

— Îmi pare rău pentru ei. Ai nevoie de tupeu serios ca să urci pe scenă și să cânți. Și tu?

Se uită la cartonașe.

— Nu știu.

— Mi-ai zis că ești căutătoare de talente.

— Na, a fost mai ușor decât să-ți zic că sunt o stafie de 323 de ani al cărei unic hobby este să-i inspire pe artiști.

Henry își trece un deget pe obrazul ei.

— Nu ești o stafie.

Începe următorul cântec. Se termină, iar aplauzele cad precum ploaia peste câmp.

Henry îi dă un 7.

Addie ridică un 3.

Henry o privește șocat.

— Ce? spune ea. N-a fost bun.

— Notăm *talentul*? Rahat.

Addie râde, iar între numere se așterne o pauză, o dispută despre cine ar trebui să fie următorul. Din boxe se revarsă muzică înregistrată, iar ei se întind pe iarbă, cu capul lui Addie pe burta lui Henry, simțindu-i respirația ușoară, ca pe un val superficial, sub ea.

Este un nou tip de tăcere, mai rară decât celelalte. Liniștea spațiilor familiare, spațiilor care se umplu doar pentru că nu ești singur în ele. Lângă ei, pe pătură, se află un carnețel. Nu este cel albastru, care deja e plin. Cel nou este verde smarald, aproape în aceeași nuanță ca ochii lui Luc când se dă în spectacol.

Un pix iese dintre pagini, marcând locul unde a rămas Henry.

În fiecare zi Addie i-a spus povești.

La un mic dejun cu omletă și cafea, i-a povestit drumul chinuitor spre Le Mans. În anticariat, într-o dimineață, cât despachetau cărțile noi, a retrăit primul an la Paris. Noaptea trecută, între cearșafuri, i-a povestit despre Remy. Henry i-a cerut adevărul, adevărul ei, și ea i-l povestește. Pe bucăți, în fragmente vârâte ca niște semne de carte în decursul zilelor.

Henry n-are astâmpăr, nu poate să stea locului multă vreme, e plin de o energie nervoasă, dar în fiecare moment de pauză, de liniște și pace, apucă un carneţel și un pix și, chiar dacă ea se bucură de fiecare dată să vadă cuvintele – cuvintele ei – pe foaie, îl tachinează pe seama disperării cu care le scrie.

— Avem timp, îi aminteşte ea, mângâindu-i părul.

Addie se întinde peste el și privește lumina muribundă, cerul vârstat în roșu și mov. Este aproape noapte și știe că un acoperiș n-ar fi de niciun folos dacă întunericul și-ar întoarce privirea spre ea, dar i se pare că se expune stând aici, sub cerul liber.

Au avut noroc, foarte mult noroc, dar problema cu norocul este că mereu ia sfârșit.

Poate că este doar darabana nervoasă a degetelor lui Henry pe jurnal.

Poate că este doar cerul lipsit de nori.

Poate că este doar fericirea înfricoșătoare.

Următoarea trupă urcă pe scenă.

Dar, în sunetul muzicii peste iarbă, ea nu își poate lua ochii de la întuneric.

Londra, Anglia
26 martie 1827

IX

Ar fi în stare să *locuiască* în National Gallery.

Într-adevăr, a petrecut o vreme acolo, trecând dintr-o sală în alta, bucurându-se de tablouri şi de portrete, de sculpturi şi de tapiţerii. O viaţă petrecută între prieteni şi ecouri.

Se mişcă prin sălile din marmură, numără obiectele atinse, semnele lăsate de alte mâini, ghidate însă de ale ei.

Ultima dată când a numărat, erau şase în această colecţie.

Şase stâlpi care o ţin la suprafaţă.

Şase voci care o poartă mai departe.

Şase oglinzi care reflectă bucăţi din ea în lume.

Nici urmă de schiţa lui Matteo, nu printre lucrările finalizate, dar vede liniile acelea reflectate în capodopera lui, *Muza*, le revede în sculptura care reprezintă o faţă sprijinită într-o mână, în tabloul cu o femeie care stă pe plajă.

Este o stafie, un fir de borangic, întins ca o peliculă peste lucrare.

Dar e acolo.

Ea este acolo.

Un angajat o informează că vor închide în curând, iar Addie îi mulţumeşte şi-şi continuă rondul. Ar putea rămâne, dar sălile vaste nu sunt la fel de comode ca apartamentul din Kensington, o nestemată nesupravegheată în lunile de iarnă.

Addie se opreşte în faţa lucrării ei preferate, portretul unei fete ce priveşte în oglindă. Este cu spatele la artist, camera şi fata sunt redate cu mare atenţie la detalii, însă reflexia ei este formată doar din tuşe. Faţa ei e formată din pete argintii în oglindă. Şi totuşi, de aproape, se vede puzderia de pistrui, ca nişte stele plutitoare pe cerul cenuşiu.

— Cât de isteaţă eşti, spune o voce din spatele ei.

Addie era singură în galerie, dar acum nu mai este.

Se uită la stânga şi îl vede pe Luc privind dincolo de ea spre tablou, cu capul înclinat, parcă admirând lucrarea, şi, pentru o clipă, Addie se simte ca un dulap cu uşile deschise. Nu este încordată, în aşteptare, pentru că mai sunt nişte luni până la aniversarea lor.

— Ce cauţi aici? întreabă ea.

Gura lui tresare o dată, bucurându-se de uimirea ei.

— Eu sunt peste tot.

Nu s-a gândit niciodată că ar putea veni când pofteşte, că nu este legat în vreun fel de datele târgului lor. Că vizitele sale, la fel ca absenţa lor, au fost mereu o *alegere*.

— Văd că ai fost ocupată, spune el, cu ochii verzi plimbându-se peste portret.

Da, aşa este. S-a împrăştiat ca firimiturile de pâine, într-o sută de opere de artă. Nu ar fi prea uşor pentru el să le şteargă pe toate. Şi totuşi, are o întunecime în priviri, o dispoziţie în care ea nu se încrede.

Se întinde şi mângâie rama cu degetul.

— Distruge-l, spune ea, şi voi face altele.

— Nu contează, zice el lăsând mâna în jos. *Tu* nu contezi, Adeline.

Cuvintele muşcă, chiar şi acum.

— Poţi să-ţi păstrezi ecourile şi să pretinzi că acestea sunt o voce.

Cunoaşte deja toanele lui Luc, momentele de proastă dispoziţie, scurte şi puternice precum fulgerul. Dar în seara asta tonul lui are o urmă de violenţă. Un tăiş, şi nu crede că viclenia ei l-a supărat, frântura din ea ascunsă între straturile tabloului.

Nu, dispoziţia lui întunecată l-a însoţit aici.

O umbră pe care o târăşte după el.

Dar a trecut aproape un secol de când l-a lovit, în Villon, când a lovit-o şi el, reducând-o la un leş noduros, pe podeaua colibei lui Estele. Aşa că, în loc să se retragă când îi vede colţii, muşcă momeala.

— Ai spus-o chiar tu, Luc. Ideile sunt mai sălbatice decât amintirile. Iar eu pot fi sălbatică. Pot fi încăpăţânată ca o buruiană, şi tu

nu mă vei dezrădăcina. Cred că te bucuri. Cred că de aceea vii, pentru că şi tu eşti singur.

Ochii lui Luc sclipesc de un verde furtunos, parcă bolnav.

— Nu fi absurdă, mârâie el. *Toţi oamenii* îi cunosc pe zei.

— Dar foarte puţini îşi amintesc de ei, spune ea. Câţi muritori te-au întâlnit de mai multe ori decât în momentul târgului şi-n cel al plăţii? Câţi au făcut parte din viaţa ta la fel de mult ca mine? Addie zâmbeşte triumfătoare. Poate că de aceea m-ai blestemat aşa. Ca să ai companie. Ca să-şi aducă aminte cineva de *tine*.

E lângă ea într-o clipă, lipindu-i spatele de zidul muzeului.

— Te-am blestemat fiindcă ai fost nesăbuită.

Addie râde.

— Ştii, când mi-i imaginam pe vechii zei, copilă fiind, credeam că sunteţi nişte nemuritori măreţi, mai presus de grijile meschine care-i împovărau pe adepţii voştri. Credeam că sunteţi mai măreţi decât noi. Dar nu e aşa. Sunteţi la fel de capricioşi şi de plini de cusururi ca oamenii pe care-i dispreţuiţi.

Mâinile lui se strâng în jurul ei, dar ea nu tremură şi nu se sperie, ci îl priveşte în ochi.

— Nu suntem atât de diferiţi, nu-i aşa?

Furia lui Luc se înteţeşte, se răceşte, verdele ochilor săi devine negru.

— Pretinzi că mă cunoşti foarte bine acum. Să vedem...

Mâna lui coboară de pe umărul ei pe încheietură şi, prea târziu, ea îşi dă seama ce vrea să facă.

Au trecut 40 de ani de când a târât-o ultima dată prin întuneric, dar nu a uitat senzaţia, teama brută şi speranţa sălbatică, dar şi libertatea nesăbuită a uşilor care se deschid în noapte.

Este infinit.

Apoi se încheie, şi ea se sprijină în palme şi genunchi pe o podea din lemn, cu membrele tremurându-i de ciudăţenia călătoriei.

Vede un pat, dezordonat şi gol, perdele date la o parte, podeaua acoperită de partituri muzicale. Boala pluteşte în aer.

— Ce risipă, murmură Luc.

Addie se ridică nesigură în picioare.

— Unde suntem?

— Mă iei drept un muritor singuratic, spune el. Un om în căutarea companiei. Te înşeli.

O mişcare de cealaltă parte a camerei şi ea îşi dă seama că nu sunt singuri. Stafia unui bărbat, cu părul alb şi ochi sălbatici, se află pe o băncuţă de pian, cu spatele la clape.

Se roagă în germană.

— Nu încă, spune el, cu o mână de partituri la piept. Nu încă. Am nevoie de timp.

Vocea lui este stranie, prea puternică, de parcă n-ar auzi. Dar a lui Luc, când vorbeşte, are un ton dur şi neted, ca un clopot profund, care nu doar că se aude, ci se simte.

— Lucrul supărător despre timp, spune el, e că nu este niciodată suficient. Poate că-i cu zece ani mai puţin, poate cu o clipă. Dar viaţa se încheie mereu prea repede.

— Te rog, imploră omul, prosternat în faţa întunericului, iar Addie tresare pentru el, fiindcă ştie că rugăminţile lui nu vor funcţiona.

— Oferă-mi un alt târg!

Luc îl obligă pe om să se ridice în picioare.

— Vremea târgurilor a trecut, *Herr* Beethoven. Acum trebuie să spui cuvintele.

Omul clatină din cap.

— Nu.

Addie nu îl poate privi pe Luc în ochi, dar simte cum i se schimbă dispoziţia. Aerul se mişcă în cameră, în jurul lor, o pală de vânt şi ceva mai puternic.

— Cedează-mi sufletul, spune Luc, sau ţi-l voi lua cu forţa.

— Nu! strigă bărbatul, isteric. Piei, diavole! Piei şi...

Este ultimul lucru pe care-l spune, înainte ca Luc să se *desfăşoare*. I se pare singurul termen potrivit.

Părul negru i se ridică în jurul feţei, prin aer, ca nişte buruieni, şi pielea lui crapă, iar ce iese din ea nu este un bărbat. Este un monstru. Este un zeu. Este noaptea însăşi şi încă ceva, ceva ce ea nu a mai văzut

vreodată, ceva la care nu suportă să se uite. Ceva mai vechi decât întunericul.

— *Cedează.*

Vocea nu mai este o voce, este un amestec de crengi care trosnesc și vânt de vară, un mârâit de lup și scrâșnet de pietre sub tălpi.

Omul continuă să implore.

— Ajutor! strigă el, dar totul e în zadar. Dacă e cineva dincolo de ușă, nu îl va auzi. Ajutor! strigă din nou, degeaba însă.

Apoi monstrul îi vâră mâna în piept.

Bărbatul se clatină, palid, cenușiu, când întunericul îi culege sufletul ca pe un fruct. Se desprinde cu un zgomot de sfâșiere, iar compozitorul se împleticește și cade pe podea. Dar ochii lui Addie sunt fixați pe lumina instabilă din mâna umbrei. Înainte să apuce să-i studieze culorile, înainte să se mire de imaginile care se zvârcolesc în interiorul acesteia, întunericul își închide degetele în jurul sufletului, care trosnește prin el ca fulgerul, apoi dispare.

Compozitorul zace peste băncuța de pian, cu capul dat pe spate, cu ochii goi.

Mâna lui Luc, va afla ea, este mereu subtilă. Oamenii îi vor vedea fapta și o vor numi boală, infarct, nebunie, sinucidere, supradoză, accident.

Dar acum ea știe numai că omul de pe podea este mort.

Întunericul se întoarce spre Addie și în fumul covârșitor nu-i nici urmă de Luc. Nici ochi verzi, nici zâmbet jucăuș, nimic în afara unui vid amenințător, o umbră plină de colți.

A trecut multă vreme de când Addie a simțit teamă adevărată. Tristețea o cunoaște; la fel singurătatea și durerea. Dar teama aparține celor care au mai multe de pierdut.

Și totuși.

Privind spre întuneric, Addie se teme.

Le poruncește picioarelor să reziste, se obligă să stea pe loc, și reușește, și apoi face primul pas, al doilea, dar la al treilea se trezește că bate în retragere. Departe de întunericul care se zvârcolește, de noaptea monstruoasă, până când se lipește cu spatele de un perete.

Dar întunericul tot vine.

Cu fiecare pas înainte, se adună, marginile i se conturează, până când pare mai puţin o furtună şi mai mult fum dintr-o sticlă. Faţa i se formează, umbele se răsucesc în bucle negre, lejere, iar ochii – pentru că are din nou ochi – se aprind ca ardezia, botul cavernos se îngustează în arcuirea buzelor, iar buzele exprimă o mulţumire şireată.

Este din nou Luc, deghizat în carne şi oase, suficient de aproape ca ea să simtă aerul rece al nopţii venind dinspre el ca o briză.

De data asta, când vorbeşte, foloseşte vocea lui cunoscută.

— Draga mea... spune el ridicând mâna spre obrazul ei. Suntem diferiţi acum?

Addie nu are şansa de a-i răspunde.

O împinge uşurel, iar zidul se deschide în spatele ei, şi nu e sigură dacă ea cade sau dacă umbrele se întind şi o trag în jos, ştie doar că Luc a dispărut, şi camera compozitorului a dispărut, şi, pentru o clipă, întunericul este pretutindeni, şi apoi este afară, pe nişte dale, iar noaptea e plină de râsete şi de luminiţe scânteind deasupra apei, şi de efortul dulce şi melodic al unui om care cântă undeva, pe Tamisa.

New York City
15 mai 2014

Este ideea lui Addie să aducă pisica acasă.

Poate că şi-a dorit mereu un animal de companie.

Poate că doar crede că se simte singur.

Poate că îşi imaginează că-i va face bine lui Henry.

Nu ştie. Nu contează. Într-o zi, când Henry închide librăria, apare lângă el, cu un roman într-o mână şi cu bătrânul animal vărgat sub cealaltă, şi aici se încheie povestea.

Îl duc pe Carte acasă la Henry, îi prezintă uşa albastră, urcă în apartamentul micuţ din Brooklyn şi, în ciuda superstiţiilor lui Henry, animalul nu devine agitat pentru că a fost luat de la anticariat. Se plimbă de colo până colo vreun ceas, apoi se sprijină de un teanc de cărţi filosofice şi se simte acasă.

Acasă e şi ea.

Stau ghemuiţi laolaltă pe canapea când ea aude clicul aparatului foto Polaroid, surprinde blitzul brusc şi, pentru o clipă, se întreabă dacă va funcţiona, dacă Henry va putea să îi facă o poză, aşa cum i-a scris şi numele.

Dar scrisul din jurnale nu este al ei în întregime. Este povestea ei scrisă de el, viaţa ei în cuvintele lui.

Când se developează filmul şi apare fotografia, pe hârtie nu este ea – nu tocmai. Fata din cadru are părul ei şaten, ondulat. Poartă bluza ei albă. Dar n-are faţă. Dacă are, este întoarsă, parcă pe punctul de a privi în altă parte.

Ştia că nu va funcţiona, dar tot suferă.

— Nu înţeleg, spune Henry răsucind aparatul în mâini. Pot încerca din nou? întreabă el, iar ea înţelege dorinţa.

Este mai greu de acceptat, când imposibilul e atât de evident. Mintea lui nu poate găsi un sens, aşa că încearcă iar şi iar, convins că, de data asta, va fi diferit.

Ea ştie că aşa înnebuneşti.

Dar Addie îl lasă pe Henry să mai încerce o dată, și încă o dată. Privește aparatul blocându-se și scuipând afară un carton gol, apoi supraexpus, prea puțin expus, încețoșat, până când mintea ei amețește de fulgere în alb.

Îl lasă să încerce unghiuri diferite, o lumină diferită, până când fotografiile zac peste tot pe podea, în jurul lor. E acolo și nu e acolo, e reală, dar e o stafie.

El o vede devenind tot mai fragilă cu fiecare blitz, îi vede tristețea și se obligă să lase aparatul la o parte.

Addie se uită la poze și se gândește la tabloul din Londra, la vocea lui Luc din mintea ei.

Nu contează.

Tu nu contezi.

Ridică ultima încercare de fotografie, studiază forma fetei din cadru, cu trăsăturile de nerecunoscut în ceață. Închide ochii, își amintește că sunt multe feluri de a lăsa o urmă, își amintește că fotografiile mint.

Apoi simte corpul solid al aparatului în mâinile ei și inspiră, pregătindu-se să îi spună că nu va funcționa, nu are cum, dar Henry este în spatele ei, îndoindu-i degetele peste ale lui, ridicându-i aparatul în dreptul ochilor. O lasă să îi ghideze ea mâinile, așa cum a făcut când au pictat pe zidul din sticlă. Inima ei bate mai repede, când încadrează fotografiile de pe podea, cu propriile picioare goale în partea de jos a cadrului.

Își ține respirația și speră.

Clic. Blitz.

Fotografia este bună.

O viață în instantanee.

Momente în Polaroid. Tablouri. Flori între paginile unei cărți. Perfect conservate.

Ei trei, moțăind la soare.

Addie, mângâind părul lui Henry, în timp ce-i spune poveștii și el scrie, scrie, scrie.

Henry, apăsând-o pe pat, cu degetele lor împletite, cu respirația agitată, cu numele ei – un ecou prins în păr.

Iată-i împreună în bucătăria lui, cu brațele lui printre ale ei, cu mâinile ei peste ale lui, amestecând în sosul *béchamel*, frământând aluat de pâine. După ce îl pun la cuptor, el îi ia fața în mâinile pline de făină și lasă urme peste tot.

Fac mizerie, în timp ce camera se umple de miros de pâine coaptă.

Dimineața, totul arată de parcă prin bucătărie ar fi dansat fantome, iar ei se prefac că au fost două, și nu una.

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1854

Villon nu trebuia să se schimbe.

În copilăria ei, satul fusese mereu foarte static – ca aerul de vară înaintea unei furtuni. Un sat săpat în piatră. Și totuși, n-o spusese Luc? Până și pietrele se macină și pier.

Villon n-a pierit. S-a transformat, s-a dezvoltat, și-a întins unele rădăcini, iar altele i-au fost tăiate. Pădurea a fost împinsă, copacii de la lizieră au fost doborâți ca hrană pentru focurile din vetre și au făcut loc câmpurilor și recoltelor. Acum sunt mai multe ziduri decât înainte. Mai multe clădiri. Mai multe drumuri.

Addie își croiește drum prin sat, cu părul vârât sub o bonetă, și remarcă un nume, o față, fantoma unei fantome a unei familii pe care a cunoscut-o cândva. Dar satul Villon al copilăriei și tinereții sale s-a pierdut, iar ea se întreabă dacă așa o fi memoria pentru alții, ștergerea progresivă a detaliilor.

Pentru prima dată, nu recunoaște fiecare cărare.

Pentru prima dată, nu este sigură că nu se va rătăci.

Cotește, așteptându-se să dea peste o casă, dar găsește două, despărțite de un zid scund, din piatră. O ia la stânga, dar în locul unui câmp deschis dă peste un grajd înconjurat de un gard. În cele din urmă, identifică drumul spre casă, își ține respirația când se îndreaptă într-acolo, simte că înăuntrul ei se înfiripă ceva la vederea bătrânei sălcii, încă aplecată și noduroasă, străjuind locul.

Dar dincolo de copac locul s-a schimbat. Haine noi peste oase vechi.

Atelierul tatălui ei nu mai este. Magazia a rămas doar o umbră pe pământ, pe care iarba a crescut într-o nuanță diferită. Deși Addie s-a pregătit pentru pustietate, dă peste mișcare, voci și râsete.

Altcineva s-a mutat în casa ei, unii dintre noii sosiți în satul în creștere. O familie, cu o mamă care zâmbește mai mult și un tată care nu zâmbește deloc, și doi băieți care aleargă prin curte, cu părul de culoarea paiului. Cel mai mare fugărește un câine, care s-a ascuns cu o șosetă, iar

cel mai mic se urcă în salcia bătrână, cu picioarele goale găsind aceleași noduri și ridicături ca ea, când era copilă, cu desenele vârâte sub braț. Probabil că pe atunci ea avea vârsta lui... sau era mai mare?

Închide ochii și încearcă să își amintească, dar amintirea îi scapă printre degete. Acele amintiri de la început nu sunt captive în memorie. Toți anii aceia dinainte s-au pierdut. Închide ochii doar pentru o clipă, dar când îi redeschide copacul este gol. Băiatul a dispărut.

— Bună, zice o voce din spatele ei.

Este cel mic, cu fața ridicată spre ea.

— Bună, zice Addie.

— Te-ai rătăcit?

Ea ezită, nu știe dacă să aleagă *da* sau *nu*, nesigură care răspuns e mai aproape de adevăr.

— Sunt o fantomă, spune ea.

Ochii băiatului se măresc de uimire, de încântare și îi cere să-i dovedească. Ea îi spune să închidă ochii, iar când el îi închide, ea dispare.

În cimitir, copacul transplantat de Addie a prins rădăcini.

Se apleacă deasupra mormântului lui Estele, scăldându-i oasele în umbră.

Addie își trece mâna peste scoarță, se minunează de cum a crescut mlădița, transformându-se într-un copac cu trunchiul lat, cu rădăcini și crengi în toate părțile. Au trecut o sută de ani de când a fost plantat – cândva o perioadă prea lungă să și-o poată închipui, iar acum prea greu de măsurat. Până acum a socotit timpul în secunde, în anotimpuri, în frig și dezghețuri, în revolte și urmări. A văzut clădiri ridicându-se și căzând, orașe arzând și fiind reconstruite, trecutul și prezentul încețoșate laolaltă, în ceva fluid și efemer.

Dar asta e ceva tangibil.

Sunt ani marcați în lemn și scoarță, în rădăcină și pământ.

Addie se sprijină de piatra de mormânt a femeii și își odihnește oasele obosite la umbră, povestindu-i lui Estele despre ce-a făcut de la ultima ei vizită. Despre Anglia, despre Italia, despre Spania, despre Matteo, despre galerie, despre Luc, despre arta ei și despre cum s-a schimbat lumea. Chiar dacă nu primește răspuns, cu excepția foșnetului de frunze, știe ce-ar zice bătrâna.

Totul se schimbă, fată prostuță. Așa e-n firea lucrurilor. Nimic nu rămâne la fel.

Cu excepția mea, se gândește ea, dar Estele răspunde, sec ca vreascurile: *Nici măcar*.

I-a fost dor de sfaturile bătrânei, chiar și închipuite. Vocea i-a devenit fragilă, uzată de anii trecuți, încețoșată ca toate acele amintiri de muritoare.

Soarele a parcurs deja o porțiune de cer când Addie se ridică iar și se apropie de marginea satului, de liziera pădurii, de locul pe care bătrâna l-a numit cândva „acasă". Grădina, cândva sălbăticită, a fost înghițită de pădure, iar sălbăticia a câștigat războiul cu coliba, a dărâmat-o, i-a sădit mlădițe printre oase. Lemnul a putrezit, pietrele au alunecat, acoperișul nu mai este, iar buruienile și vițele-de-vie destramă tot ce a mai rămas, încetișor.

Data viitoare când va veni aici, nu va mai fi rămas nici urmă, iar orice rămășiță va fi înghițită de pădurea care avansează. Dar, deocamdată, rămâne scheletul, îngropat alene între mușchi.

Addie a ajuns aproape de colibă, când își dă seama că aceasta nu este complet părăsită.

Surprinde o mișcare în movila ruinată și mijește ochii, așteptându-se să zărească un iepure sau poate o căprioară. Dar găsește un băiat. Se joacă între dărâmături, cățărându-se pe ce-a mai rămas din pereții de piatră, lovind buruienile cu o nuia din pădure.

Îl cunoaște. Este băiatul mai mare, cel pe care-l văzuse alergând după câine prin curtea „ei". Are nouă sau zece ani. Suficient de mare ca ochii lui să o privească bănuitori. Ridică nuiaua ca pe o sabie.

— Cine ești?

De data asta, nu se mai mulțumește să fie o fantomă.

— O vrăjitoare.

Nu știe de ce spune asta. Poate pentru a-și face pe plac. Poate pentru că, dacă adevărul nu este o opțiune, ficțiunea își croiește singură drum. Sau poate pentru că asta ar spune Estele, dacă ar fi acolo.

Băiatul se înnegurează.

— Nu există vrăjitoare, zice el, dar vocea lui tremură când rostește cuvintele și, când ea face un pas în față, cu pantofii făcând crenguțele să trosnească, el dă înapoi.

— Te joci printre oasele mele, spune ea. Ți-aș zice să te dai jos sau o să cazi.

Băiatul aproape că se împiedică, surprins, aproape că alunecă pe un petic de mușchi.

— Dacă nu cumva preferi să rămâi, continuă ea. Sunt convinsă că este loc destul şi pentru oasele tale.

Băiatul sare pe pământ şi fuge. Addie îl priveşte îndepărtându-se, cu râsetul ca un croncănit al lui Estele în urechi.

Nu se simte prost fiindcă l-a speriat pe copil. El nu îşi va aminti. Şi totuşi, mâine va veni din nou, iar ea va rămâne ascunsă la marginea pădurii şi îl va privi suindu-se pe ruine, apoi ezitând, cu o umbră de agitaţie în ochi. Îl va urmări dând înapoi şi se va întreba dacă se gândeşte la vrăjitoare şi la oase pe jumătate îngropate. Dacă ideea a crescut în mintea lui ca o buruiană.

Dar azi Addie este singură şi se gândeşte numai la Estele.

Îşi trece mâna peste un perete pe jumătate prăbuşit şi se gândeşte să rămână, să devină vrăjitoarea din pădure, un rod al imaginaţiei altcuiva. Îşi imaginează cum ar fi să reclădească locuinţa bătrânei, chiar începe nunchează să pună câteva pietre una peste alta. Dar, la a patra, movila se năruie, iar pietrele aterizează în iarbă, în aceeaşi ordine în care erau înainte să le ridice ea.

Cerneala *nu* scrie.

Rana se retrage.

Casa se năruie.

Addie oftează când o mână de păsări îşi iau zborul din pădurea apropiată, croncănind. Se întoarce spre copaci. A mai rămas lumină, poate mai e un ceas până la înserare, şi totuşi, privind pădurea, simte întunericul care o priveşte. Îşi croieşte drum printre pietrele pe jumătate îngropate şi păşeşte în umbra copacilor.

O străbate un fior.

I se pare că păşeşte printr-un văl.

Trece printre copaci. Cândva, i-ar fi fost teamă să nu se rătăcească. Acum paşii îi sunt întipăriţi în memorie. Nu şi-ar putea pierde direcţia nici dac-ar vrea.

Aerul este mai răcoros aici, noaptea, mai aproape. Se vede uşor, acum, de ce a pierdut firul acelei zile. Cum a devenit atât de neclară linia dintre amurg şi întuneric. Se întreabă dacă s-ar mai fi rugat, de ar fi ştiut ora.

Dacă ar fi implorat, ştiind ce zeu îi va răspunde.

Nu îşi răspunde.

Nu are nevoie.

Nu știe de câtă vreme o urmărește el, dacă a fost în spatele ei, în tăcere, știe doar în clipa în care aude crengile trosnind.

— Ce pelerinaj ciudat insiști să faci.

Addie zâmbește pentru sine.

— Crezi?

Se întoarce și-l vede pe Luc sprijinit de un copac.

Nu este prima dată când îl vede, din noaptea în care a smuls sufletul lui Beethoven. Dar tot nu a uitat ce a văzut. Nici că a vrut ca ea să vadă, să îl privească, să cunoască adevărul puterii sale. Dar a fost un lucru nesăbuit, ca atunci când îți dezvălui mâna la cărți cu miza maximă pe masă.

Te văd, se gândește ea. *Te-am văzut în cea mai adevărată formă a ta. Nu mă poți speria acum.*

El pășește într-o lumină slabă.

— Ce te împinge aici? o întreabă.

— Poate nostalgia, ridică ea din umeri.

El ridică bărbia.

— Eu îi zic slăbiciune. Te învârți în cerc, când ai putea s-o iei pe drumuri noi.

Addie se încruntă.

— Cum aș putea s-o iau pe un drum nou, când nici măcar nu pot clădi o movilă de pietre? Eliberează-mă și vei vedea ce bine mă descurc.

El oftează și se dizolvă în beznă.

Când vorbește iar, este în spatele ei, iar vocea lui e o adiere prin părul ei.

— Adeline, Adeline, o mustră el, iar ea știe că, dacă se va întoarce din nou, el nu va fi acolo, așa că rezistă, cu ochii la pădure.

Nu tresare când mâinile lui îi ating pielea. Când brațul lui îi încolăcește umerii.

De aproape, miroase a stejar, a frunză și a câmp ud de ploaie.

— N-ai obosit? șoptește el.

Ea tresare.

S-a pregătit pentru atac, pentru înțepături, dar nu și pentru întrebarea aceea, pentru blândețea cu care i-o adresează el.

Au trecut *140 de ani*. Un secol și jumătate de trai ca un ecou, ca o stafie. Normal că este obosită.

— Nu ai vrea să te odihnești, draga mea?

Cuvintele i se lipesc de piele ca pânza de păianjen.

— Aș putea să te îngrop aici, lângă Estele. Să plantez un copac, care să-ți crească peste oase.

Addie închide ochii.

Da, este obosită.

Nu simte anii care-i slăbesc oasele, nu simte trupul care-i devine mai fragil odată cu vârsta, dar oboseala este ceva psihic, ca putregaiul, în sufletul ei. Sunt zile în care jelește ideea unui nou an, unui alt deceniu, încă unui secol. Sunt nopți în care nu poate dormi, momente în care zace trează și visează la moarte.

Dar când se trezește și vede zorii roz-portocalii deasupra norilor sau aude jelania unei viori, muzica și melodia, își amintește cât de multă frumusețe se găsește în lume.

Și nu vrea să o rateze, deloc.

Addie se întoarce în brațele lui Luc și îl privește în ochi.

Nu știe dacă este apropierea nopții sau pădurea înseși, dar el arată diferit. În ultimii ani l-a văzut în catifea și dantelă, după ultima modă. Și l-a văzut în chip de vid, neînfrânat, violent. Dar aici e diferit.

Aici este întunericul pe care l-a cunoscut în acea primă noapte. Este magie feroce, în trup de iubit.

Contururile i se încețoșează, pielea lui are culoarea luminii lunii, ochii lui – aceeași nuanță cu a mușchiului din spate. Este sălbatic.

Dar și ea este.

— Obosită? spune ea zâmbind. Abia mă dezmorțesc.

Se pregătește pentru nemulțumire, pentru umbra feroce, pentru colți.

Dar în ochii lui nu e nici urmă de galben.

De fapt, vede o nuanță de verde nouă și atrăgătoare.

Va dura ani ca ea să înțeleagă sensul acelei nuanțe, să înțeleagă că este *amuzament*.

În noaptea asta vede doar o scânteie, și apoi simte sărutul lui pe obraz.

— Chiar și pietrele, murmură el și dispare.

New York City
13 iunie 2014

XIII

Un băiat şi o fată merg braţ la braţ.

Se îndreaptă spre *Fabrica de tricotaje*, care, la fel ca multe altele din Williamsburg, nu este ce-i spune numele, nu e vreo prăvălie de produse artizanale sau un loc de unde să-ţi cumperi lână, ci o sală de concerte la liziera nordică a Brooklynului.

Este ziua de naştere a lui Henry.

Mai devreme, când a întrebat-o când este ziua *ei* şi când ea i-a spus că a fost deja, în martie, s-a întristat.

– Îmi pare rău că am ratat-o.

— Ce e minunat la aniversări, a spus ea atunci, e că se întâmplă în fiecare an.

A râs niţel, a râs şi el, dar vocea lui avea ceva cavernos, o tristeţe pe care ea a luat-o drept absenţă.

Prietenii lui Henry au ocupat deja o masă în apropierea scenei, iar pe masă se află cutiuţe.

— Henry! strigă Robbie, care deja are câteva sticle goale în faţă.

Bea îi ciufuleşte părul.

— Copilul nostru văratic – literalmente.

Atenţia ei alunecă dincolo de el şi se opreşte asupra lui Addie.

— Salut, spune el. Ea este Addie.

— În sfârşit! exclamă Bea. Muream de nerăbdare să te cunoaştem.

Fireşte că au cunoscut-o deja.

Cer de săptămâni să o cunoască pe fata din viaţa lui Henry. Îl acuză că o ţine ascunsă, dar Addie i-a întâlnit la bere, la *Negustor*, a fost la serile de film de la Bea, a dat peste ei în galerii şi parcuri. De fiecare dată, Bea menţionează *déjà vu*, şi curentele artistice, şi de fiecare dată Robbie se bosumflă, în ciuda eforturilor lui Addie de a-l împiedica.

Pare să-l deranjeze pe Henry mai mult decât pe ea. El crede, probabil, că ea s-a împăcat cu asta, dar adevărul e că nu-i posibil. Ciclul infinit de *salut, cine este ea, îmi pare bine să te cunosc, salut* o roade așa cum apa erodează piatra – deteriorarea este lentă, dar inevitabilă. A învățat să trăiască așa.

— Știi ceva, spune Bea privind-o, îmi pari atât de cunoscută!

Robbie se ridică de la masă, să comande un rând de băuturi, iar Addie simte o strângere de inimă la gândul că se va reseta, că o va lua iar de la capăt, dar Henry intervine și atinge brațul lui Robbie.

— Mă ocup eu, spune el.

— Sărbătoritul nu plătește! protestează Bea, dar Henry flutură din mână și se îndepărtează prin mulțime.

Addie rămâne singură cu prietenii lui.

— Chiar mă bucur mult să vă cunosc, spune ea. Henry vorbește mereu despre voi.

Robbie mijește ochii, bănuitor.

Ea simte din nou zidul ridicându-se între ei, dar dispozițiile lui nu-i sunt străine, așa că insistă.

— Ești actor, nu-i așa? Mi-ar plăcea să te văd jucând. Henry spune că ești minunat.

El își jupoaie eticheta de pe bere.

— Da, sigur... mormăie, dar ea surprinde o urmă de zâmbet când spune asta.

Apoi intervine Bea.

— Henry pare fericit. Foarte fericit.

— Chiar sunt, zice Henry așezând pe masă un rând de beri.

— Pentru 29, spune Bea ridicând paharul.

Încep să dezbată avantajele vârstei și cad de acord că este un an inutil, pentru că nu-i decât cel de dinainte de monumentalul 30.

Bea îl ia de guler pe Henry.

— Anul viitor vei deveni adult, oficial.

— Sunt convins că asta s-a întâmplat la 18, spune el.

— Nu fi ridicol. 18 înseamnă că poți vota, 21 că poți bea alcool, dar 30 îți permite să iei decizii.

— Ești mai aproape de criza vârstei mijlocii decât de cea de la sfertul vieții, glumește Robbie.

Microfonul prinde viață, jeluindu-se scurt, când un bărbat urcă pe scenă și anunță un artist special în deschidere.

— Este o stea în devenire și sunt sigur că ați auzit deja numele lui, dar dacă nu, atunci îl veți auzi curând. Aplauze pentru Toby Marsh!

Inima lui Addie tresare.

Mulțimea izbucnește în urale, Robbie fluieră, și Toby pășește pe scenă, același băiat frumos, care roșește ușor, dar, când face semn cu mâna publicului, ridică bărbia, cu un zâmbet mândru - diferența dintre primele linii ale unei schițe, exploratoare, și desenul finisat.

Se așază la pian și începe să cânte, iar primele note o lovesc ca un dor. Apoi începe să cânte cu vocea.

Sunt îndrăgostit de o fată cu care nu m-am întâlnit

Timpul alunecă, și ea e din nou în livingul lui, pe scaunul de la pian, cu ceaiul aburind pe pervaz și degetele ei absente alegând notele.

Dar o văd noapte de noapte, mi se pare...

Este în patul lui, iar mâinile lui late îi cântă melodia pe piele. Fața ei se înroșește puternic, când își amintește.

Și mă tem, mă tem atât de tare *c-o să uit de ea, deși e doar un vis.*

Nu i-a oferit niciodată cuvintele, dar le-a găsit el, oricum.

Vocea lui este mai limpede, mai puternică, are un ton mai încrezător. Avea nevoie doar de cântecul potrivit. De ceva care să facă mulțimea să asculte.

Addie închide ochii strâns, iar trecutul și prezentul se încâlcesc în mintea ei.

Toate acele nopți la Alloway, privindu-l cântând.

Toate acele seri în care a găsit-o la bar și i-a zâmbit.

Toate acele prime dăți care nu au fost primele și pentru ea.

Palimpsestul care se scurge prin hârtie.

Toby ridică privirea de la pian și n-are cum să o vadă într-un loc atât de vast, dar ea este sigură că ochii lui îi întâlnesc pe ai ei, și spațiul se înclină nițel, iar ea nu știe dacă de vină sunt berile, pe care le-a băut prea repede, sau vertijul memoriei, însă melodia se încheie, înlocuită de aplauze călduroase, și ea este în picioare și se îndreaptă spre ușă.

— Addie, aşteaptă, zice Henry, dar ea nu poate, chiar dacă ştie ce înseamnă să plece acum, ştie că Robbie şi Bea o vor uita şi va trebui să o ia de la capăt, la fel şi Henry, dar, în clipa aceea, nu îi pasă.

Nu poate respira.

Uşa se deschide, noaptea năvăleşte înăuntru, iar Addie icneşte, trăgând aer în plămâni.

Şi ar trebui să se simtă bine să-şi audă muzica, ar trebui să fie just.

În fond, s-a dus să-şi viziteze arta de multe ori.

Dar erau numai frânturi, desprinse din context. Păsări sculptate pe plinte din marmură şi tablouri împrejmuite de şnur. Casete didactice, lipite de pereţi văruiţi, şi cutii din sticlă care separă prezentul de trecut.

E diferit când se sparge sticla.

Este mama ei, în uşă, cu pielea lipită de oase.

Este Remy, la salonul din Paris.

Este Sam, care o invita de fiecare dată să rămână.

Este Toby Marsh, cântând melodia lor.

Singura cale prin care Addie ştie cum să continue este să meargă înainte. Ei sunt Orfeu, iar ea Euridice, şi de fiecare dată când ei se întorc, o distrug.

— Addie? Henry este în spatele ei. Ce s-a întâmplat?

— Îmi pare rău, spune ea. Îşi şterge lacrimile şi scutură din cap, pentru că e o poveste prea lungă şi, totodată, prea scurtă. Nu pot să mă întorc acolo acum.

Henry priveşte peste umăr şi probabil că a remarcat cum pălise ea în timpul concertului, fiindcă spune:

— Îl cunoşti? Pe tipul ăla, Toby Marsh?

Nu i-a spus încă povestea aceea – nu au ajuns atât de departe.

— Da, l-am cunoscut, spune ea, şi nu e tocmai adevărat, pentru pare ceva din trecut, când trecutul este singurul lucru la care Addie nu are dreptul, iar Henry intuieşte minciuna îngropată în cuvinte, pentru că se încruntă. Îşi duce mâinile la ceafă.

— Mai simţi ceva pentru el?

Vrea să fie sinceră, să spună că da, bineînţeles. Nu are niciodată parte de un final, nu apucă să îşi ia rămas-bun. Nu are parte de puncte, de semne de exclamare, ci doar de o viaţă formată din puncte de suspensie. Toată lumea o ia de la capăt, au parte de o pagină goală, dar ale ei sunt

pline de text. Oamenii vorbesc despre iubiri pe care nu le pot uita, deși nu mai sunt prezente, însă pentru Addie ele pâlpâie mai departe. Cum să le lase în urmă, cum să le șteargă? De mult nu mai are energie.

Dar nu este iubire.

Nu este iubire, iar el despre iubire o întreabă.

— Nu, spune ea. Doar că... m-a luat pe nepregătite, atât. Îmi pare rău.

Henry o întreabă dacă vrea să meargă acasă, și Addie nu știe dacă se referă la amândoi sau doar la ea, nu vrea să afle, așa că scutură din cap și se reîntorc înăuntru, iar luminile s-au schimbat, scena este goală, muzica din boxe umple aerul, până revine trupa principală, și Bea și Robbie discută, cu capetele alăturate, exact cum făceau și când au intrat prima dată. Și Addie face tot posibilul să le zâmbească atunci când ajung amândoi la masă.

— Iată-te! zice Robbie.

— Unde ai dispărut? întreabă Bea, privind de la Henry la Addie. Și ea cine este?

El îi înconjoară talia cu brațul.

— Lume, ea este Addie.

Robbie o măsoară cu privirea, dar Bea zâmbește larg.

— În sfârșit! exclamă ea. Abia așteptam să te cunosc...

În drum spre Berlin, Germania
29 iulie 1872

XIV

Paharele zăngănesc uşor pe masă. Trenul se deplasează prin peisajul german. Addie se află în vagonul-restaurant, sorbind din cafea şi privind pe geam, minunându-se de viteza cu care lumea trece pe lângă ea.

Oamenii sunt capabili de lucruri uimitoare. De cruzime şi de război, dar şi de artă şi de invenţii. Se va gândi la asta iar şi iar, peste ani, când cad bombe, când să prăbuşesc clădiri, când teroarea consumă ţări întregi. Dar şi când primele imagini sunt imprimate pe film, când avioanele se ridică în aer, când filmele alb-negru devin color.

Este uluită.

Va fi mereu.

Pierdută în gânduri, nu-l aude pe conductor decât atunci când este deja lângă ea, cu o mână uşoară pe umărul ei.

— *Fräulein*, spune el, biletul, vă rog.

Addie zâmbeşte.

— Desigur.

Se uită la masă şi pretinde că-şi caută prin poşetă.

— Îmi pare rău, zice ridicându-se. Cred că l-am lăsat în cuşeta mea.

Nu este prima dată când execută acest dans, dar de data asta el decide să o urmeze ca o umbră, în timp ce ea se îndreaptă spre un vagon pe care nu îl are, să găsească un bilet necumpărat.

Iuţeşte pasul, sperând să se interpună o uşă între ei, dar n-are rost, căci conductorul o urmăreşte pas cu pas, aşa că încetineşte şi se opreşte în faţa unei uşi care duce într-o cuşetă despre care ştie sigur că nu îi aparţine, sperând să fie goală.

Nu este.

Se întinde după clanță, dar îi scapă și ușa se deschide într-un compartiment slab luminat, unde un bărbat elegant așteaptă în prag, cu bucle negre desenate parcă în cerneală în jurul tâmplelor.

E cuprinsă de ușurare.

— *Herr* Wald, spune conductorul îndreptându-se de spate, de parcă bărbatul din ușă ar fi un duce, și nu întunericul.

Luc zâmbește.

— Aici erai, Adeline, zice el cu o voce netedă și bogată ca mierea de vară. Ochii lui verzi alunecă de la ea la conductor. Soția mea are obiceiul să dispară. Acum, spune el, zâmbind viclean, ce te-a adus înapoi la mine?

Addie reușește să zâmbească și ea, scârbos de dulce.

— Mi-am uitat biletul aici, iubirea mea, zice ea.

El chicotește, scoțând o bucată de hârtie din buzunarul hainei. O trage mai aproape.

— Uitucă mai ești.

Ea se înfoaie, dar își ține gura și se sprijină de el.

Conductorul privește hârtia și le urează o seară plăcută. În clipa în care acesta dispare, ea se desprinde de Luc.

— Adeline a mea. Pocnește din limbă. Nu așa îți tratezi soțul.

— Nu sunt a ta. Și nu aveam nevoie de ajutorul tău.

— Firește că nu, spune el sec. Hai, să nu ne ciondănim pe coridor.

Luc o trage într-un compartiment, sau cel puțin așa crede ea, dar, în loc să intre între pereții cunoscuți ai cabinei, găsește doar întunericul, vast și adânc. Inima îi tresare ca la un pas greșit, ca atunci când ratează o treaptă, iar trenul dispare, lumea dispare, și ei sunt din nou în nimicnicie, în spațiul gol dintre lumi, și știe că nu îl va cunoaște niciodată complet, nu va putea niciodată să înțeleagă natura întunericului. Pentru că își dă seama acum ce este locul acesta.

Este *el*.

Este adevărul lui, noaptea întinsă și sălbatică, întunericul plin de promisiuni și de violență, de teamă și de libertate.

Când noaptea se scutură și prinde din nou formă în jurul lor, ei nu se mai află în tren, ci pe o stradă, în centrul unui oraș despre care ea încă nu știe că este München.

Ar trebui să fie furioasă din cauza răpirii, din cauza schimbării bruște de direcție a nopții, dar nu își poate înăbuși curiozitatea de după confuzie. Șuvoiul brusc de noutate. Aventura.

Inima îi bate mai repede, dar ea decide să nu-i permită să vadă cât e de încântată. Bănuiește că-și dă seama oricum. În ochii lui se vede o pâlpâire de plăcere, un fir de verde mai închis.

Stau pe treptele unei clădiri de operă sprijinite pe coloane. Hainele ei de călătorie au fost înlocuite de o rochie mult mai elegantă, iar Addie se întreabă dacă rochia este reală, în măsura în care sunt reale lucrurile, sau doar invocată din fum și umbre. Luc se află lângă ea, cu o eșarfă cenușie la gât, cu ochii verzi dansând sub borul unui joben din mătase.

Seara este plină de mișcare, bărbați și femei care urcă treptele braț la braț, să vadă spectacolul. Ea află că este vorba despre Wagner, cu *Tristan și Isolda*, deși lucrurile acestea încă nu înseamnă nimic pentru ea. Nu știe că Wagner se află la apogeul carierei. Nu știe că opera aceasta a devenit capodopera sa. Dar simte promisiunea cu gust de zahăr în aer, când trec printr-un hol cu arcade pictate și coloane din marmură, apoi intră în sala de concerte din catifea și aur.

Luc își pune mâna pe talia ei, ghidând-o în față, către un balcon, o boxă joasă, cu vedere perfectă spre scenă. Inima ei îi bate mai repede, de încântare, dar apoi își amintește de Florența.

Să nu iei toate astea drept bunătate, spusese el. *Vreau doar să fiu cel care te distruge.*

Dar când se așază nu îi citește nimic fals în ochi. Zâmbetul nu i se răsucește cu cruzime. Tot ce vede este plăcerea languroasă a unei pisici întinse la soare.

Le sunt aduse două pahare pline ochi cu șampanie, iar el ridică unul în cinstea ei.

— Aniversare fericită, zice el, iar luminile se sting și cortina se ridică.

Începe cu muzică.

Tensiunea galopantă a unei simfonii, cu notele ca niște valuri: se rostogolesc prin sală, se izbesc de pereți. O furtună zdrobită de o navă.

Apoi sosește Tristan. Sosește și Isolda.

Vocile lor depășesc scena.

A ascultat spectacole, firește, simfonii și piese muzicale, voci atât de pure încât i-au dat lacrimile. Dar nu a mai auzit niciodată așa ceva.

Felul în care cântă. Dimensiunea emoțiilor.

Pasiunea disperată din mișcările lor. Forța brută a bucuriei lor și durerea.

Vrea să strângă senzația într-o cutie și să o ia cu ea, în întuneric.

Vor trece ani până să asculte un disc pe care a fost înregistrată simfonia și să dea volumul atât de tare, încât să o doară, să se înconjoare de sunet, deși nu se va compara niciodată cu momentul acela.

Addie își desprinde o dată privirea de la cei de pe scenă, doar ca să vadă că Luc o privește pe ea, și nu pe ei. Și iată din nou nuanța aceea ciudată de verde. Nu este nici ironică, nici mustrătoare, nici crudă. Luc este încântat.

Mai târziu, își va da seama că este prima noapte în care el nu îi cere să cedeze.

E prima dată când nu îi pomenește sufletul.

Pe moment se gândește doar la muzică, la simfonie, la poveste. Este atrasă înapoi spre scenă de angoasa unei note. De încâlceala membrelor într-o îmbrățișare, de cum arată cei doi iubiți pe scenă.

Se apleacă și inspiră opera până când o doare în piept.

Cortina cade după primul act, iar Addie este în picioare, vibrând de aplauze.

Luc râde, ca mătasea, când ea cade înapoi pe scaun.

— Îți place.

Iar ea nu minte, nici măcar pentru a-i face în ciudă.

— Este minunat!

Un zâmbet îi joacă lui Luc pe față.

— Îți poți da seama care sunt ai mei?

La început, nu înțelege, dar apoi da.

Se dezumflă.

— Ești aici ca să îi iei? întreabă ea, respirând ușurată când Luc clatină din cap.

— Nu, nu în seara asta, spune el. Curând.

Addie clatină din cap.

— Nu pricep. De ce să le pui capăt vieților în culmea carierei?

El o privește.

— Au făcut un târg. Știau ce-i costă.

— De ce ar da cineva o viață de talent pe câțiva ani de glorie?

Zâmbetul lui Luc se întunecă.

— Pentru că timpul este crud cu toată lumea, și chiar mai crud cu artiștii. Pentru că vederea slăbește, vocile se ofilesc și talentul pălește. Se apleacă mai aproape de ea, își răsucește în jurul degetului o șuviță de-ale ei. Pentru că fericirea este scurtă și istoria durează, dar, în final, *toți* vor ca lumea să-și amintească de ei.

Cuvintele sunt ca un cuțit care taie repede și adânc.

Addie îi dă mâna la o parte și se întoarce iar spre scenă, când opera se reia.

Este o piesă lungă și totuși se termină mult prea repede.

Orele trec în câteva clipe. Addie își dorește să rămână pe scaun, să înceapă opera din nou, să fie iarăși prinsă în mrejele iubiților și ale tragediei lor, să se piardă în frumusețea glasurilor.

Și totuși, se întreabă dacă toate lucrurile pe care le iubește se datorează lor sau *lui*.

Luc se ridică și-i oferă brațul.

Ea nu-l acceptă.

Merg unul lângă altul prin noaptea din München, iar Addie încă simte entuziasmul de după operă, vocile care o străbat, vibrând ca un clopot.

Dar întrebarea lui Luc nu-i dă pace.

Care dintre ei sunt ai mei?

Privește silueta elegantă de lângă ea.

— Care-i cel mai ciudat târg pe care l-ai făcut vreodată?

Luc își lasă capul pe sate și se gândește.

— Ioana d'Arc, răspunde el. Un suflet pentru o sabie binecuvântată, ca să nu fie doborâtă în luptă.

Addie se încruntă.

— Dar a fost.

— Nu în luptă. Zâmbetul lui Luc devine viclean. Semantica pare neînsemnată, Adeline, însă puterea unui târg stă în formulare. A cerut protecția unui zeu câtă vreme sabia se afla în mâinile sale, nu și abilitatea de a o păstra.

Addie scutură din cap, tulburată.

— Refuz să cred că Ioana d'Arc a făcut o înțelegere cu întunericul.

Zâmbetul se despică și dezvelește dinții.

— Poate că am făcut-o să creadă că aș fi mai... angelic? Dar, în adâncul sufletului, cred că a știut. Măreția necesită sacrificiu. *Cui* te sacrifici contează mai puțin decât *pentru ce*. În final, a ajuns ce-și dorea să fie.

— Martiră?

— Legendă.

Addie clatină din cap.

— Dar *artiștii!* Gândește-te la tot ce-ar fi putut face! Nu-ți pare rău de pierderea lor?

Fața lui se întunecă. Își amintește dispoziția lui din seara în care venise la National Gallery, cuvintele lui din camera lui Beethoven.

Ce risipă.

— Ba bineînțeles, spune el. Dar marea artă are întotdeauna un preț. Se uită în altă parte. Ar trebui să știi asta. În fond, amândoi suntem patroni ai artelor, în felul nostru.

— Nu sunt deloc ca tine, spune ea, dar fără mult venin în vorbe. Sunt o muză. Tu ești un hoț.

El ridică din umeri.

— În fine, zice el și nu adaugă nimic altceva.

Dar după ce el pleacă, iar ea rămâne să rătăcească pe străzi, opera continuă, păstrată perfect în memoria sa, și Addie se întreabă încet, în sinea ei, dacă sufletele lor au fost un preț corect pentru o asemenea artă desăvârșită.

New York City
4 iulie 2014

XV

Luminile explodează peste oraş.

S-au adunat pe acoperişul clădirii în care locuieşte Robbie, alături de alţi 20 de oameni, să privească artificiile care pictează cerul Manhattanului în roz şi verde şi auriu.

Addie şi Henry sunt alături, firește, dar este prea cald să se atingă. Ochelarii lui se tot aburesc, iar el pare mai puţin interesat să îşi bea berea şi mai mult să îşi lipească doza de gât.

O adiere îi gâdilă, aducând cam tot atâta uşurare cât o gură de aerisire, şi toată lumea de pe acoperiş scoate zgomote exagerate, *oh*-uri şi *ah*-uri care pot fi generate de artificii sau doar de pala amărâtă de vânt.

În mijlocul acoperişului se află o piscină pentru copii, înconjurată de şezlonguri, cu o mână de oameni cufundându-şi picioarele în apa călâie.

Artificiile se termină, iar Addie îl caută cu privirea pe Henry, însă el a plecat.

Toată ziua a avut o dispoziţie ciudată, dar presupune că de vină este căldura, care se aşterne deasupra tuturor ca o piatră de moară. Anticariatul a fost închis, iar ei şi-au petrecut aproape toată ziua uitându-se la televizor întinşi pe canapea, în faţa unui ventilator, în timp ce Carte se juca cu un cub de gheaţă. Căldura fusese suficientă să tempereze până şi energia maniacală a lui Henry.

Era prea obosită să îi spună poveşti.

El era prea obosit să le scrie.

Uşile care dau spre acoperiş se deschid şi apare Robbie, arătând de parcă ar fi dat o spargere la o dubiţă cu îngheţată. Are braţele pline de jeleuri îngheţate, deja în curs de topire. Oamenii urlă, bucuroşi, iar el le împarte tuturor.

A douăsprezecea oară e cu noroc, se gândeşte ea, când el îi întinde un baton cu gust de fructe, dar chiar dacă nu-şi aminteşte de ea, Henry a zis deja suficient sau poate că Robbie recunoaşte pe toată lumea şi deduce singur.

Addie nu pierde o secundă. Rânjeşte brusc.

— Ah, tu trebuie să fii Robbie. Îşi aruncă braţele în jurul gâtului său. Henry mi-a povestit totul despre tine.

Robbie se desprinde.

— Serios?

— Da, tu eşti actorul! A zis că eşti *minunat*. Că vei juca numaidecât pe Broadway. Robbie se înroşeşte puţin şi se uită în altă parte. Mi-ar plăcea să vin la unul dintre spectacolele tale. În ce joci acum?

Robbie ezită, dar ea îi intuieşte slăbiciunea, şovăind între ironizarea ei şi împărtăşirea veştilor.

— Facem o interpretare după *Faust*, spune el. Ştii tu, tipul care încheie un târg cu diavolul...

Addie muşcă din îngheţată. Un fior îi străbate dinţii. Este suficient ca să îi mascheze grimasa, în timp ce Robbie continuă.

— Dar va fi pe o scenă care-i mai degrabă desprinsă din *Labirintul*[42]. Gândeşte-te la Mefistofel în chip de regele Goblin. Face semn spre sine când spune asta. E o interpretare cool. Costumele sunt geniale. Dar va avea premiera de-abia în septembrie.

— Sună minunat, zice ea. Abia aştept să îl văd.

La asta, Robbie *aproape* că zâmbeşte.

— Cred că va ieşi mişto.

— Pentru Faust, zice ea, toastând cu îngheţata.

— Şi pentru diavol, răspunde Robbie.

Mâinile ei sunt lipicioase şi le vâră în piscina pentru copii. Apoi se duce să îl caute pe Henry. Îl găseşte într-un colţ, singur. Luminile nu ajung până acolo. Se uită peste margine.

— Cred că, în sfârşit, l-am îmbunat pe Robbie, zice ea, ştergându-şi palmele de pantalonii scurţi.

— Ce? întreabă el, fără să asculte.

---

42 Film fantastic, muzical, din 1986, regizat de Jim Henson, cu David Bowie în rolul regelui Goblin (The Goblin King), antagonistul (n. trad.)

Pe obraz îi alunecă o dâră de sudoare, iar el închide ochii în adierea lină de vară și se clatină ușor pe picioare.

Addie îl trage de lângă margine.

— Ce s-a întâmplat?

Ochii lui sunt întunecați și, pentru o clipă, pare bântuit, pierdut.

— Nimic, spune el încet. Mă gândeam doar.

Addie a trăit suficient să recunoască o minciună. Minciuna este limba ei, la fel ca limba anotimpurilor, a gesturilor sau a nuanței ochilor lui Luc.

Așa că știe că Henry o minte.

Sau că nu-i spune adevărul.

Poate că e doar una dintre furtunile lui. Poate de vină e căldura.

Nu este, bineînțeles, și mai târziu ea va ști adevărul și-și va dori să-l fi întrebat, să fi insistat, să fi știut.

Mai târziu – dar acum el o trage mai aproape. O sărută adânc, flămând, de parcă ar putea-o face să uite ce a văzut.

Addie îi permite să încerce.

În noaptea aceea, când amândoi ajung acasă, este prea cald să gândească, să doarmă, așa că umplu cada cu apă rece, sting luminile și intră în ea, înfiorați de ușurarea bruscă, milostivă.

Zac pe întuneric, cu picioarele goale împletite sub apă. Degetele lui Henry cântă o melodie pe genunchiul ei.

— Când ne-am întâlnit prima dată, spune el, de ce nu mi-ai zis numele tău adevărat?

Addie ridică privirea spre tavan și o vede pe Isabelle în ultima zi, stând la masă, cu ochi pustii. Îl vede pe Remy la cafenea, privind visător dincolo de vorbele ei, incapabil să le audă.

— Pentru că nu m-am simțit în stare, spune ea, trecându-și degetele prin apă. Când încerc să le spun oamenilor adevărul, fețele lor se golesc de expresie. Când încerc să îmi rostesc numele, mi se blochează mereu în gât. Cu excepția ta.

— Dar de ce? întreabă el. Dacă vei fi uitată, ce contează dacă spui adevărul?

Addie închide ochii. Este o întrebare bună, pe care și-a pus-o și ea de o sută de ori.

— Cred că a vrut să mă şteargă. Să se asigure că mă simt nevăzută, neauzită, ireală. Nu îţi dai seama cât este de puternic un nume până când nu-l mai ai. Înainte de tine, întunericul era singurul care-l putea rosti.

Vocea i se încheagă în minte precum fumul.

Ah, Adeline.

Adeline, Adeline.

Adeline a mea.

— Ce ticălos, zice Henry, iar ea chicoteşte, amintindu-şi toate nopţile în care urlase către cer, adresându-i-se mult mai urât.

Apoi Henry întreabă:

— Când l-ai văzut ultima dată?

Iar Addie ezită.

Pentru o clipă, se află într-un pat cu aşternuturile din mătase neagră răsucite în jurul membrelor, cu căldura din New Orleans apăsătoare chiar şi în întuneric. Dar Luc este o greutate rece, împletită în jurul ei, cu dinţii alunecându-i pe umăr în timp ce şopteşte cuvântul pe pielea ei.

Cedează.

Addie înghite şi împinge amintirea cu gust de fiere înapoi.

— Acum aproape 30 de ani, spune ea, de parcă nu ar număra zilele.

De parcă aniversarea lor nu s-ar apropia cu repeziciune.

Se uită într-o parte, la hainele de pe podeaua băii, la forma inelului vizibilă din buzunarul pantalonilor ei scurţi.

— Ne-am certat, spune ea, şi este o versiune scurtă a adevărului.

Henry o priveşte curios, dar nu întreabă ce s-a întâmplat, iar ea îi este recunoscătoare.

Există o cronologie a poveştii.

Îi va spune când va ajunge acolo.

Acum Addie dă drumul la duş, iar apa cade peste ei ca ploaia, calmându-i. Tăcerea e perfectă. Uşoară – pustie. Stau sub şuvoiul rece şi Addie închide ochii, îşi lasă capul pe spate, îl sprijină de cadă şi ascultă furtuna închipuită.

Regiunea Cotswolds[43]*, Anglia*
31 decembrie 1899

XVI

Ninge.

Nu e doar o pojghiță înghețată sau câțiva fulgi rătăciți, ci o infuzie de alb.

Addie s-a ghemuit la geamul colibei, cu focul în spate și o carte deschisă pe genunchi. Privește cum cade zăpada.

A întâmpinat cumpăna dintre ani în foarte multe feluri.

Pe acoperișuri londoneze, cu sticle de șampanie, și cu o torță în mână, pe străzile pietruite din Edinburgh. A dansat în sălile pariziene și a privit cerul albit de artificii în Amsterdam. A sărutat străini și a cântat despre prieteni pe care nu-i va întâlni nicicând. A intrat în noul an cu bubuituri sau cu șoapte.

Dar în noaptea asta se bucură doar să stea și să privească lumea care se albește dincolo de geam, cu fiecare linie dreaptă sau curbă ștearsă de zăpadă.

Coliba nu îi aparține, bineînțeles. Nu propriu-zis.

A găsit-o mai mult sau mai puțin intactă, un loc abandonat sau doar uitat. Mobila era puțină, dulapurile aproape goale. Dar a avut un anotimp să și-o aproprieze, să adune lemne din pădurica de peste câmp. Să îngrijească grădina sălbăticită, să fure ce n-a putut cultiva.

Este un loc în care să-și odihnească oasele.

Afară furtuna s-a oprit.

Zăpada zace în liniște pe pământ, netedă și curată ca hârtia.

Poate că asta o îndeamnă să se ridice în picioare.

---

43 Regiune turistică din zona central-sudică și sud-vestică a Angliei, care cuprinde și cea mai mare arie naturală protejată, faimoasă pentru orășele și târguri negustorești și pentru casele sale construite din piatră în nuanțe de miere (n. trad.)

Își strânge pelerina pe umeri și iese afară, cu cizmele afundându-se imediat în zăpadă. Este ușoară, ca o spumă de zahăr bătut, și simte gust de iarnă pe limbă.

Când avea cinci, șase ani, în Villon a nins. Privelişte rară, o peliculă de câțiva centimetri care acoperise totul. În câteva ore, fusese distrusă de cai și de căruțe, de oamenii care băteau drumurile încoace și încolo, dar Addie găsise un petic de alb imaculat. S-a grăbit spre el, lăsând urme de încălțări. Și-a trecut mâinile goale peste pătura înghețată, făcând semne cu degetele. A stricat toată pânza.

Când a terminat, s-a uitat în jurul ei pe câmp, acoperit de urme acum, și a jelit că albul imaculat nu mai era. A doua zi a venit dezghețul, gheața s-a topit și a fost ultima dată când s-a jucat în omăt.

Până acum.

Acum pașii ei trosnesc în zăpada perfectă, care se ridică la loc în urma ei.

Acum își trece degetele peste movilele molcome și ele se netezesc.

Acum se joacă pe câmp și nu lasă nicio urmă.

Lumea rămâne fără cusur și, pentru prima dată, este recunoscătoare.

Se sucește și se învârte, dansează fără partener prin zăpadă, râzând de magia simplă și stranie a momentului, înainte să calce greșit, într-un petic mai adânc decât estimase.

Își pierde echilibrul și se prăbușește în mormanul de alb, icnind din cauza frigului brusc care-i pătrunde pe sub guler, a zăpezii care i se strecoară în glugă. Ridică privirea. A început din nou să ningă, ușor acum. Fulgii cad ca niște stele. Lumea e amuțită într-un cocon ca de bumbac. Dacă n-ar fi umezeala înghețată, care-i pătrunde prin haine, crede că ar rămâne aici pe veci.

Decide că, măcar deocamdată, va rămâne.

Se afundă în zăpadă, o lasă să-i înghită periferia vizuală, până când mai e decât o ramă în jurul cerului deschis, al nopții reci, limpezi și pline de stele. Are din nou zece ani și e întinsă în iarba înaltă din spatele atelierului tatălui său, visându-se în altă parte, numai acasă nu.

Cât de ciudată este calea întortocheată pe care un vis devine realitate.

Dar acum, privind spre întunericul nesfârșit, nu se gândește la libertate, ci la el.

Și e acolo.

Deasupra ei, învăluit în întuneric. Ea crede că înnebunește iar. N-ar fi prima dată.

— Două sute de ani, zice Luc, îngenunchind lângă ea, și tot te porți ca un copil.

— Ce cauți aici?

— Te pot întreba același lucru.

Întinde mâna și ea o acceptă, îl lasă să o tragă afară din frig, și se îndreaptă împreună spre colibă, lăsând doar urmele lui în zăpadă.

Înăuntru, focul s-a stins, și ea icnește, vrând să ia felinarul, în speranța că va fi suficient să reaprindă flacăra.

Dar Luc privește doar ruinele fumegânde și flutură din degete, absent, iar flăcările prind viață înăuntrul vetrei, un mănunchi de căldură, aruncând umbre pretutindeni.

Cât de ușor se mișcă el prin lume, se gândește ea, *și cât de greu a făcut să-mi fie mie.*

Luc se uită la colibă, la viața împrumutată.

— Adeline a mea, spune el, tot tânjești să crești și să devii Estele.

— Nu sunt a ta, zice ea, deși deja cuvintele ei și-au pierdut veninul.

— Ai toată lumea la picioare, dar tu-ți petreci timpul jucând rolul vrăjitoarei din pădure, a hârcii care se roagă la vechii zei.

— Nu m-am rugat la tine. Și totuși, ești aici.

Îl analizează, îmbrăcat într-o haină din lână, cu fular din cașmir, cu gulerul ridicat până la obraz, și își dă seama că este prima dată când îl vede pe Luc pe timp de iarnă. I se potrivește la fel ca vara. Pielea deschisă a obrajilor i-a devenit de marmură, buclele negre au culoarea cerului fără lună. Ochii verzi sunt reci și sclipitori ca stelele. Așa cum arată, în fața focului, o face să își dorească să îl poată desena. După tot acest timp, degetele ei plâng după cărbune.

Își trece o mână peste palton.

— Am văzut un elefant la Paris.

Sunt cuvintele ei pentru el, cu mulți ani în urmă. Este un răspuns atât de ciudat acum, atât de plin de lucruri nerostite. Am văzut un elefant și m-am gândit la tine. Eram la Paris și tu nu.

— Și te-ai gândit la mine, spune ea.

Este o întrebare. El nu răspunde. În schimb, se uită în jur și spune:

— Ce mod jalnic de a întâmpina un an. Putem mai mult. Hai cu mine.

Iar ea e curioasă – e mereu curioasă –, dar în noaptea asta scutură din cap.

— Nu.

Bărbia lui mândră se ridică. Sprâncenele negre i se adună.

— De ce nu?

Addie ridică din umeri.

— Pentru că sunt fericită aici. Şi nu am încredere că mă vei aduce înapoi.

Zâmbetul lui flutură ca focul din vatră. Iar ea se aşteaptă ca acolo să se termine totul.

Să se întoarcă şi să nu-l mai vadă, răpit din nou de întuneric.

Dar el este încă acolo, umbra din casa ei împrumutată.

El se aşază pe un scaun.

Apar din neant pahare cu vin şi ei doi stau la foc, ca nişte prieteni sau ca nişte duşmani în aşteptare, iar el îi povesteşte despre Parisul de la sfârşitul deceniului – de la finalul unui secol. Despre scriitorii care înfloresc, despre artă, despre muzică şi despre frumuseţe. A ştiut mereu cum să o tenteze. Spune că este o eră de aur, a luminilor.

— Ţi-ar plăcea, zice el.

Va merge, în primăvară, să vadă Târgul Internaţional, să privească Turnul Eiffel, sculptura din fier care urcă spre cer. Va merge printre clădiri făcute din sticlă, instalaţii efemere, şi toată lumea va vorbi despre secolul vechi şi despre cel nou, de parcă între trecut şi viitor s-ar fi tras o dungă în nisip. De parcă nu ar exista toate împreună.

Istoria este consemnată în retrospectivă.

Deocamdată, ea îl ascultă povestind şi-i e suficient.

Nu îşi aminteşte când adoarme, dar când se trezeşte este dimineaţă, iar coliba e goală, focul s-a prefăcut în tăciuni, o pătură îi acoperă umerii şi, dincolo de fereastră, lumea s-a albit din nou.

Addie se va întreba dacă el chiar a fost acolo.

PARTEA A ȘASEA

SĂ NU PRETINZI CĂ E IUBIRE
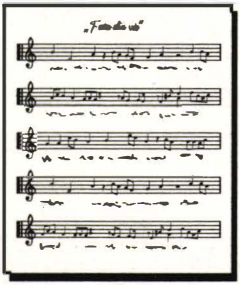
Titlu: Fata din vis

Artist: Toby Marsh

Dată: 2014

Mediu: partitură muzicală

Locație: Împrumutată de la familia Pershing

Descriere: Această partitură originală, semnată de interpretul/cantautorul Toby Marsh, capturează începuturile melodiei Fata din vis și a făcut parte dintr-o licitație organizată la gala anuală Notele muzicale, pentru a finanța programele de artă din școlile publice ale orașului New York. Unele versuri diferă de versiunea finală a cântecului, dar cele mai faimoase – Îmi este atât, atât de teamă c-o voi uita/Chiar dacă ne cunoaștem doar din vis – sunt vizibile în mijlocul paginii.

Detalii: Această melodie este considerată piesa de debut a carierei muzicale a lui Marsh. Muzicianul a sporit aura mitică din jurul subiectului când a pretins că acest cântec i-a apărut în decursul câtorva vise. „Mă trezeam cu măsuri în minte", a declarat el într-un interviu din 2016 pentru revista Paper. „Găseam versuri scrise în carnețele și pe chitanțe, dar nu-mi aminteam să le fi scris eu. Parcă eram somnambul. Cream în somn. Totul a fost un vis."

Valoare estimată: 15 000 de dolari

Villon-sur-Sarthe, Franța
29 iulie 1914

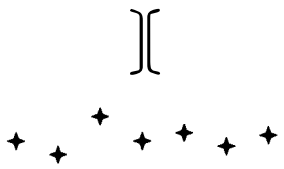

În Villon toarnă cu găleata.

Râul Sarthe se umflă între maluri, iar ploaia transformă cărările în pârâiaşe noroioase. Se revarsă peste uşi, îi umple urechile de zgomotul alb constant al apei care curge, şi când Addie închide ochii anii se topesc, are din nou zece ani, cincisprezece, douăzeci, are fustele ude şi părul îi zboară în urmă când aleargă desculţă printr-un peisaj de ţară curăţat de ploaie.

Apoi deschide ochii şi au trecut două sute de ani şi nu poate nega că sătucul Villon s-a schimbat. Recunoaşte tot mai puţine lucruri, i se pare tot mai străin. Ici şi colo încă deosebeşte locurile cândva cunoscute, dar amintirile ei sunt vagi, iar anii de dinaintea târgului încheiat cu Luc se ofilesc şi pălesc.

Totuşi, unele lucruri rămân neschimbate.

Bucata de drum care trece prin sat.

Bisericuţa din centru.

Zidul scund al cimitirului, imun la procesul lent al schimbării.

Addie stă la intrarea în capelă, privind furtuna. Avea o umbrelă când a pornit, dar un vânt puternic i-a rupt spiţele şi ştie că trebuie să aştepte să se liniştească ploaia, pentru că are doar o rochie pe ea. Da, stând acolo, cu o mână întinsă pentru a strânge apa care cade, se gândeşte la Estele, care stătea în furtună, cu braţele larg deschise, primitoare.

Îşi abandonează adăpostul şi se îndreaptă spre poarta cimitirului.

În câteva clipe e udă leoarcă, dar ploaia este caldă şi n-o va topi. Trece pe lângă câteva pietre de mormânt noi şi pe lângă multe dintre cele vechi, pune câte un trandafir sălbatic pe mormintele părinţilor săi şi se duce să o găsească pe Estele.

Anii aceştia i-a lipsit bătrâna, i-au lipsit calmul pe care i-l oferea, sfaturile, forţa atingerii ei şi râsul lemnos, felul în care crezuse în Addie cât era încă Adeline, când era încă acolo, încă om. Deşi încearcă să păstreze tot ce poate, vocea lui Estele aproape că a dispărut în ultimii ani. Cimitirul este singurul loc în care o poate încă rechema, în care prezenţa ei se simte în pietrele vechi, în pământul plin de buruieni, în copacul de deasupra ei.

Dar copacul nu este acolo.

Mormântul e la locul lui, piatra mucegăieşte şi crapă, dar copacul frumos, cu crengile sale late şi rădăcinile adânci, nu mai este.

A rămas doar un ciot.

Addie icneşte, cade în genunchi, îşi trece hainele peste lemnul mort şi crăpat. Nu. Nu acesta. A pierdut atât de multe şi a jelit şi înainte, dar, pentru prima dată în ani buni, este lovită de o pierdere atât de cumplită, că îi taie respiraţia, îi ia puterea şi voinţa.

Durerea, adâncă precum o fântână, se deschide înăuntrul ei.

Care e sensul plantării seminţelor?

De ce le îngrijim? De ce le ajutăm să crească?

Totul se face scrum, în cele din urmă.

Totul moare.

Ea este tot ce a rămas, o stafie solitară care priveghează lucrurile uitate. Închide ochii strâns şi încearcă să o cheme pe Estele, încearcă să audă vocea bătrânei, ca să îi spună că va fi bine, că este doar lemn, dar vocea s-a pierdut în furtuna furioasă.

Addie e încă acolo, în amurg.

Ploaia s-a liniştit. Din când în când, mai loveşte piatra de mormânt. Este complet udă, dar nu mai simte, nu mai poate simţi mai nimic – până când simte aerul care se mişcă şi apariţia umbrei în spatele ei.

— Îmi pare rău, spune el, şi este prima dată când aude cuvintele acelea rostite de vocea lui mătăsoase, singura dată când vor suna sincer.

— Tu ai făcut asta? şopteşte ea, fără să ridice privirea.

Spre surprinderea ei, Luc îngenunchează lângă ea, pe pământul care musteşte. Hainele lui nu par să se ude.

— Nu mă poţi învinui pentru orice pierdere, spune el.

Nu îşi dă seama că tremură până când braţele lui nu îi cuprind umerii, până când nu îşi simte membrele slăbite lângă corpul lui solid.

— Știu că pot fi crud, spune el. Dar natura poate fi chiar mai crudă.

Este evidentă acum dunga arsă din mijlocul ciotului. Arsura rapidă și fierbinte a fulgerului. Asta nu-i face pierderea mai ușoară.

Nu poate îndura să privească acel ciot.

Nu mai poate îndura să stea acolo.

— Haide, spune el ridicând-o în picioare, și ea nu știe unde se duc, dar nu îi pasă, câtă vreme este în altă parte.

Addie întoarce spatele ciotului, pietrei de mormânt roase. *Chiar și pietrele,* se gândește ea, urmându-l pe Luc departe de cimitir, de sat, de trecut.

Nu se va mai întoarce niciodată.

Parisul, firește, s-a schimbat mai mult decât satul Villon.

Peste ani, l-a văzut strălucind, cu clădirile din piatră albă umbrite de acoperișuri de cărbune. Ferestre lungi și balcoane din fier, bulevarde largi, cu florării și cafenele sub streșini roșii.

Stau într-o curte interioară, iar rochia ei se usucă în vântul de vară. Între ei, o sticlă de porto, deschisă. Addie bea cu sete, încercând să spele imaginea copacului, știind că nicio cantitate de vin nu îi poate curăța memoria.

Asta nu o împiedică să încerce.

Undeva, lângă Sena, se aude o vioară. Sub notele înalte, ea aude motorul unei mașini. Tropăitul încăpățânat al unui cal. Muzicalitatea ciudată a Parisului.

Luc ridică paharul.

— Aniversare fericită, Adeline a mea.

Ea îl privește, cu buzele pregătite de replica ei obișnuită. Dar se oprește brusc. Dacă este a lui, atunci deja ar trebui să fie și el al ei.

— Aniversare fericită, Luc al meu, spune ea, doar ca să-i vadă fața.

Este răsplătită cu o sprânceană ridicată, cu colțul ridicat al gurii, cu verdele ochilor lui exprimând surprindere.

Luc privește în jos și își plimbă între degete paharul de porto.

— Mi-ai spus cândva că suntem la fel, zice el, parcă pentru sine. Că amândoi suntem... singuratici. Mi-a fost ciudă fiindcă ai zis-o. Dar cred că, oarecum, ai avut dreptate. Cred, continuă el încet, că ideea de companie are ceva.

Este replica lui cea mai apropiată de *umanitate*.

— Ţi-e dor de mine, întreabă ea, când nu eşti aici?

Ochii lui verzi se ridică. Smaraldul lor sclipeşte neted în întuneric.

— Sunt aici, cu tine, mai des decât crezi.

— Fireşte, că doar *tu* vii şi pleci când pofteşti. Eu n-am de ales decât să aştept.

Ochii lui se întunecă de plăcere.

— Mă aştepţi?

Acum Addie este cea care priveşte în altă parte.

— Ai spus-o chiar tu. Cu toţii ne dorim companie.

— Şi dacă m-ai putea vizita, aşa cum te vizitez eu?

Inima ei bate mai repede.

Nu ridică privirea şi tocmai de aceea îl vede rostogolindu-se spre ea pe masă. Este un inel subţire, cioplit în lemn palid de frasin.

Este un inel.

Inelul *ei*.

Darul făcut întunericului în noaptea aceea.

Darul dispreţuit de el, prefăcut în fum.

Imaginea invocată într-o biserică de la malul mării.

Dar, dacă este o iluzie acum, este excepţională. Aici, crestătura unde dalta tatălui ei muşcase prea adânc. Dincolo, curba netezită ca o piatră, de anii în care fusese purtat.

Este real. Trebuie să fie real. Şi totuşi...

— L-ai distrus.

— L-am luat, spune Luc privind-o pe deasupra paharului. Nu e acelaşi lucru.

O cuprinde furia.

— Ai spus că nu înseamnă nimic.

— Am spus că nu e *suficient*. Dar nu stric frumuseţea fără motiv. A fost al meu, pentru o vreme, dar îţi aparţine.

Addie se uită cu uimire la inel.

— Ce trebuie să fac?

— Ştii cum să-i chemi pe zei.

Vocea lui Estele, moale ca o adiere.

Trebuie să te umilești în fața lor.

— Dacă-l pui pe deget, voi veni. Luc se sprijină de spătar, iar briza nopții îi suflă buclele ca pana corbului. Uite, spune el. Acum suntem chit.

— Nu vom fi niciodată, zice ea, răsucind inelul între arătător și degetul mare și hotărând să nu îl folosească.

Este o provocare. Un joc deghizat în dar. Nu arțag, ci rămășag – o luptă a voințelor. Dacă și-ar pune inelul, dacă l-ar chema pe Luc, ar însemna să cedeze, să își admită înfrângerea.

Să se predea.

Își strecoară talismanul în buzunarul fustei, apoi își obligă degetele să îi dea drumul înăuntru.

Doar atunci remarcă tensiunea din aerul nopții. Este o energie pe care a mai simțit-o, însă nu o poate identifica, nu înainte ca Luc să spună:

— Va fi război.

Nu auzise. El îi povestește despre asasinarea arhiducelui, cu chipul transformat într-o mască a nemulțumirii posomorâte.

— Detest războiul, spune el supărat.

— Credeam că îți plac conflictele.

— Urmările dau naștere la artă, zice el. Dar războiul face din cinici fanatici. Sicofanți disperați după mântuire, toată lumea ține de suflete, dintr-odată, ca o matroană cu cel mai valoros colier de perle. Luc clatină din cap. Dă-mi înapoi La Belle Epoque.

— Cine ar fi crezut că zeii sunt atât de nostalgici?

Luc își termină băutura și se ridică.

— Ar trebui să pleci înainte să înceapă războiul.

Addie râde. Sună de parcă lui chiar i-ar păsa. Simte inelul ca pe o greutate bruscă în buzunar. El îi întinde mâna.

— Te pot duce eu.

Ar fi trebuit să accepte, să spună *da*. Să îl lase să o conducă din nou prin întunericul oribil și să se scutească de ocean, de săptămâna mizerabilă petrecută în burta unei nave, cu frumusețea apei stricată de natura ei infinită.

Dar a învățat prea bine să reziste.

Luc clatină din cap.

— Eşti o nesăbuită încăpăţânată.

Ea se gândeşte dacă să rămână, dar, după ce el pleacă, nu se poate împiedica să nu invoce umbrele din privirea lui, felul mohorât în care pomenise despre confruntarea cosmică. Este un semn, uneori chiar şi zeii sau diavolii sunt îngroziţi de o luptă.

O săptămână mai târziu, Addie cedează şi se urcă pe un vapor spre New York.

Când nava acostează, lumea este deja în război.

New York City
29 iulie 2014

Este doar o zi ca oricare alta.

Asta își spune Addie.

Este doar o zi. Ca atâtea altele. Dar evident că nu e.

Au trecut trei sute de ani de când trebuia să se căsătorească, să accepte un viitor împotriva voinței sale.

Trei sute de ani de când a îngenuncheat în pădure și a chemat întunericul și a pierdut totul, mai puțin libertatea.

Trei sute de ani.

Ar trebui să fie o furtună, o eclipsă. Un mod de a marca măreția zilei.

Dar ziua începe perfect: senină și albastră.

Lângă ea, patul este gol, dar aude pașii moi ai lui Henry în bucătărie, și probabil că s-a agățat de așternuturi, fiindcă o dor degetele și simte un nod de durere în mijlocul palmei stângi.

Când o deschide, inelul din lemn cade.

Îl dă la o parte de pe pat, ca pe un păianjen, un semn rău, ascultă cum cade pe jos, cum saltă, cum se rostogolește pe podeaua din lemn dur. Addie își strânge genunchii la piept și își lasă capul să cadă pe ei, respirând în spațiul dintre coastele ei, amintindu-și că e doar un inel și e o zi ca oricare alta. Dar în piept simte o funie, o groază mocnită care se tot strânge, îi spune să plece, să se îndepărteze cât mai mult de Henry, în caz că vine *el*.

Nu va veni, își spune.

A trecut prea multă vreme, își zice.

Dar nu vrea să-și asume riscul.

Henry bate la ușa deschisă, iar ea ridică privirea și îl vede cu o farfurie pe care se află o gogoașă cu trei lumânări înfipte în ea.

În ciuda tuturor lucrurilor, ea râde.

— Ce e asta?

— Hei, nu în fiecare zi face prietena ta trei sute de ani.

— Dar nu e ziua mea.

— Știu. Însă nu mi-a venit altă idee cum să o numesc.

Vocea se înalță ca un fum în mintea ei.

Aniversare fericită, iubirea mea.

– Pune-ți o dorință, zice Henry.

Addie înghite în sec și suflă în lumânări.

El se lasă pe pat, lângă ea.

— Am toată ziua la dispoziție. Bea se ocupă de anticariat și m-am gândit că am putea lua trenul spre... Dar se oprește când îi vede fața. Ce este?

Groaza îi încleștează stomacul, mai adâncă decât foamea.

— Nu cred că ar trebui să fim împreună, spune ea. Nu azi.

— Ah.

Îi pică fața.

Addie îi cuprinde obrazul cu mâna și minte:

— E doar o zi, Henry.

— Ai dreptate, spune el. E o zi. Dar câte altele a stricat *el* deja? Nu îi permite să îți răpească asta. O sărută. Să ne răpească asta.

Dacă Luc îi găsește împreună, le va răpi mai mult decât doar *asta*.

— Haide, insistă Henry. Te întorci cu mult înainte să te transformi în dovleac. Iar dacă vrei să ne petrecem noaptea separat, pot înțelege. Poți să-ți faci griji în privința lui pe întuneric, dar mai sunt ore bune până atunci și meriți o zi frumoasă. O amintire plăcută.

Are dreptate. Chiar merită.

Groaza se mai domolește puțin în pieptul ei.

— Bine, spune ea, și fața lui Henry se luminează de plăcere. La ce te-ai gândit?

El dispare în baie și apare purtând o pereche de boxeri pentru înot. Are un prosop aruncat peste umăr. Îi aruncă un costum de baie alb cu albastru.

— Să mergem.

Plaja Rockaway este o mare de prosoape colorate și de steguleţe plantate în nisip.

Râsetele vin odată cu fluxul, copiii construiesc castele, iar adulţii se relaxează sub soarele puternic. Henry întinde prosoapele pe un petic îngust de nisip nerevendicat, le fixează cu pantofii, iar Addie îl ia de mână și aleargă pe plajă, cu tălpile picioarelor furnicându-i, până când ajung la linia umedă a valurilor și plonjează în apă.

Addie icnește la atingerea bine-venită a valurilor, rece, chiar dacă este vară, și înaintează până când oceanul îi ajunge la talie. Henry se vâră cu capul înainte, lângă ea, și revine, cu apa șiroindu-i din ochelari. O trage spre el, îi sărută sarea de pe degete. Ea îi dă la o parte părul de pe faţă. Rămân acolo, îmbrăţișaţi în mijlocul valurilor.

— Vezi, spune el, că e mai bine?

Chiar este.

Este mai bine.

Înoată până când îi dor membrele, iar pielea începe să li se încreţească, și atunci se retrag pe prosoapele care-i aşteaptă pe plajă și se întind să se usuce la soare. Este prea cald să rămână mult pe loc, și în curând mirosul de mâncare dinspre faleză este suficient să-i convingă să se ridice iar.

Henry își strânge lucrurile și pornește pe plajă, iar Addie vrea să îl urmeze, scuturându-și prosopul de nisip.

Inelul din lemn cade din prosop.

Zace acolo, cu o idee mai închis la culoare decât plaja, ca o picătură de ploaie pe un trotuar uscat. Un memento. Addie se ghemuiește lângă el și îl îngroapă în nisip, înainte să alerge după Henry.

Se îndreaptă amândoi către șirul de baruri care dau spre ocean, comandă *tacos* și o carafă de margarita de la gheaţă, savurează gustul răcoros, dulce-sărat. Henry își șterge apa de pe ochelari, iar Addie se uită la ocean, simţind trecutul care acoperă prezentul precum mareea.

Déjà vu. Déjà su. Déjà vécu.

— Ce este? întreabă Henry.

Addie se uită la el.

— Hm?

— Ai privirea asta când îţi aminteşti ceva.

Addie privește din nou Atlanticul, tivul infinit al plajei, iar amintirile se strâng la orizont precum norii. Mănâncă și îi povestește despre toate coastele pe care le-a văzut, despre călătoria cu feribotul peste Canalul Mânecii, cu Stâncile albe de la Dover răsărind din ceață. Despre vremea când a navigat pe coasta Spaniei, clandestină în pântecul unei nave furate, și cum, când a trecut oceanul spre America, toți cei de pe vapor s-au îmbolnăvit, iar ea a trebuit să se prefacă bolnavă, ca să nu o creadă vrăjitoare.

Când obosește de atâta vorbă și amândoi rămân fără băutură, își petrec următoarele ore între umbra tarabelor cu gustări și sărutul rece al valurilor, zăcând pe nisip doar cât să se usuce.

Ziua trece prea repede, așa cum trec toate zilele bune.

Când e timpul să plece, își croiesc drum spre metrou și se afundă pe banchetă, beți de soare și somnoroși. Trenul pleacă.

Henry scoate o carte, dar pe Addie o ustură ochii, așa că se sprijină de el, savurându-i mirosul de soare și de hârtie. Stau pe bancheta din plastic, aerul este îmbâcsit, însă ea parcă nu s-a simțit nicicând mai confortabil. Simte că se afundă în Henry, cu capul atârnând pe umărul lui.

Apoi el îi șoptește două vorbe la ureche.

— Te iubesc, îi spune, iar Addie se întreabă dacă e real.

Dacă iubirea este atât de blândă și de bună.

Diferența dintre arșiță și căldură.

Pasiune *versus* mulțumire.

— Și eu te iubesc, spune ea.

Și vrea să fie adevărat.

Chicago, Illinois
29 iulie 1928

Deasupra barului este un înger.

Un panou cu vitralii, luminat din spate, cu o singură siluetă, cu un pocal ridicat în mâna întinsă, parcă chemându-te la rugăciune.

Dar aici nu e biserică.

În aceste vremuri, barurile clandestine sunt precum buruienile, apărute între pietrele Prohibiției[44]. Acesta nu are nume, ci doar îngerul și cupa lui, numărul XII deasupra ușii – douăsprezece, ora miezului zilei și nopții –, draperiile din catifea și scaunele care zac pe podeaua din lemn, măștile oferite clienților la ușă.

Ca mai toate, este doar un zvon, un secret trecut dintr-o gură consumatoare de alcool în alta.

Iar Addie îl *adoră*.

Locul are o ardoare sălbatică.

Dansează – uneori singură, alteori în compania străinilor. Se abandonează jazzului care zguduie pereții, ricoșând, și umple cu muzică spațiul aglomerat. Dansează până când penele măștii i se lipesc de obraji, iar Addie rămâne fără suflare, se înroșește și de-abia atunci se retrage și cade pe un scaun din piele.

Este aproape miezul nopții, iar degetele ei plutesc precum brațele ceasului către gât, unde atârnă inelul, de un șnur din argint. Banda din lemn este caldă pe pielea ei.

E mereu la îndemână.

O dată i s-a rupt șnurul, iar ea a crezut că l-a pierdut, dar era în siguranță, în buzunarul bluzei. Altă dată, l-a lăsat pe un pervaz, doar ca să-l găsească iar la gât, după câteva ore.

E singurul lucru pe care nu-l pierde.

---

44 Perioadă cuprinsă între 1920 și 1933, în care, pe teritoriul Statelor Unite, s-a instituit interdicția producerii, importării, transportării și comercializării băuturilor alcoolice (n. trad.)

Se joacă cu el, deja ca un tic, ca atunci când îţi răsuceşti o şuviţă de păr în jurul degetului. Îi atinge marginea cu unghia şi îl roteşte, atentă să nu-i permită să-i alunece pe deget.

L-a atins de sute de ori: când era singură, când era plictisită, când a văzut ceva frumos şi s-a gândit la Luc. Dar este prea încăpăţânată, iar el prea mândru, şi ea e hotărâtă să câştige runda.

S-a împotrivit pornirii de a-l pune pe deget timp de 14 ani.

Timp de 14 ani, el nu a venit.

A avut dreptate: este un joc. Alt fel de interdicţie, o versiune mai slabă a cedării.

Paisprezece ani.

Se simte singură şi e niţel beată şi se întreabă dacă va fi noaptea în care va ceda. Ar fi o cădere, însă înălţimea nu e chiar atât de mare. Poate, poate... Ca să-şi ocupe mâinile, decide să îşi mai ia ceva de băut.

Se duce la bar şi comandă un gin tonic, dar bărbatul cu mască albă îi pune un pahar de şampanie în faţă. O petală de trandafir glazurată pluteşte printre bule, iar când întreabă, face semn spre o umbră dintr-un separeu îmbrăcat în catifea. Masca lui pare făcută din crenguţe, iar frunzele sunt un cadru perfect pentru ochi perfecţi.

Iar Addie zâmbeşte când îl vede.

Ar minţi dacă ar spune că simte altceva decât uşurare. O povară luată de pe umeri. O respiraţie.

— Eu câştig, zice ea, aşezându-se în separeu.

Chiar dacă el a cedat primul, ochii lui ard de izbândă.

— Cum aşa?

— Nu te-am chemat, şi totuşi ai venit.

El ridică bărbia, vrând să exrime dispreţul.

— Presupui că sunt aici pentru tine.

— Am uitat, spune ea, adoptându-i cadenţa subtilă. Sunt atât de mulţi oameni iritanţi în jur pe care să-i debarasezi de suflete...

Un zâmbet sec mişcă buzele perfecte ale lui Luc.

— Adeline, îţi jur că puţini sunt la fel de iritanţi ca tine.

— Puţini? Va trebui să mă străduiesc mai mult, îl tachinează ea.

El ridică un pahar şi îl înclină spre bar.

— Ideea e că tu ai venit la mine. Locul ăsta îmi aparţine.

Addie se uită în jur și, dintr-odată, i se pare evident.

Semnele sunt peste tot.

Își dă seama, pentru prima dată, că îngerul de deasupra barului nu are aripi. Că buclele din jurul feței îi sunt negre. Că acel cerc pe care-l luase drept aureolă ar putea fi luna.

Se întreabă dacă asta a atras-o aici, încă din prima clipă.

Dacă ea și Luc sunt ca niște magneți.

Dacă și-au dat târcoale atâta vreme, că acum împărtășesc aceeași orbită.

Aceste cluburi vor deveni un hobby pentru el. Le va planta într-o duzină de orașe, le va îngriji ca pe niște grădini și le va sălbătici.

La fel de multe ca bisericile, va spune, și de două ori mai îndrăgite.

La multă vreme după zilele Prohibiției, vor prospera în continuare, servind multe gusturi, iar ea se va întreba dacă energia este cea care-l animă sau dacă sunt locuri potrivite pentru congregații de suflete. Locuri de tras cu ochiul, de convins, de promis. Într-un fel, potrivite și pentru rugăciune, deși de altă sorginte.

— Deci, vezi tu, poate că *eu* câștig, zice Luc.

Addie clatină din cap.

— Este o întâmplare. Nu te-am chemat.

El zâmbește, iar privirea îi cade pe inelul lipit de pielea ei.

— Îți cunosc sufletul. L-am simțit cedând.

— Dar n-am cedat.

— Nu, spune el. Dar eram sătul de așteptare.

— Deci ție ți-a fost dor de *mine*, spune ea zâmbind, și în ochii lui verzi apare o scânteie scurtă. O licărire de lumină.

— Viața e lungă, iar oamenii, insipizi. Tu ești o companie mai plăcută.

— Uiți că și *eu* sunt om.

— Adeline, spune el, cu o urmă de milă în voce. N-ai mai fost om din noaptea în care ne-am întâlnit. Nu vei mai fi niciodată.

Simte un val de căldură când îl aude . Nu mai este de plăcere, ci de furie.

— Ba sunt om, zice ea cu vocea strângându-i-se în jurul cuvintelor, de parcă ar fi numele ei.

— Te mişti printre ei ca o fantomă, spune el, cu fruntea lipindu-se de a ei, pentru că nu eşti una dintre ei. Nu poţi trăi ca ei. Nu poţi iubi ca ei. Nu le aparţii.

Gura lui pluteşte deasupra gurii ei, iar vocea lui devine o adiere.

— Îmi aparţii mie.

În gâtlejul lui se cuibăreşte tunetul.

— Locul tău e cu mine.

Iar când îl priveşte în ochi, vede o nouă nuanţă de verde şi ştie precis ce este. Culoarea unui om dezechilibrat. Pieptul lui se ridică şi coboară, parcă uman.

Iată un loc bun pentru cuţit.

— Aş prefera să fiu o fantomă.

Pentru prima dată, întunericul tresare. Se dă înapoi, ca umbrele în faţa luminii. Ochii lui pălesc de mânie şi iată-l pe zeul cunoscut, monstrul pe care a învăţat să îl înfrunte.

— Cum vrei, mormăie Luc, iar ea aşteaptă să se risipească în beznă, se pregăteşte pentru vidul brusc, atotcuprinzător, se aşteaptă să fie înghiţită şi scuipată de cealaltă parte a lumii.

Dar Luc nu dispare, şi nici ea.

Face semn din cap spre club.

— Du-te atunci, îi spune, du-te înapoi la ei.

Iar ea ar prefera să fi fost alungată. Dar se ridică, chiar dacă nu mai are chef de băutură, de dans, de altă companie.

Parcă ar păşi din lumina soarelui, camera umedă s-ar răci în jurul ei, iar el stă în separeul lui îmbrăcat în catifea, ea străbate noaptea mai departe, şi pentru prima dată simte spaţiul dintre oameni şi ea însăşi şi îi este teamă că el are dreptate.

În final, ea este cea care pleacă.

A doua zi, barul clandestin este închis, iar Luc, plecat. Se trasează noi graniţe, se aşază piesele pe tablă, începe bătălia.

Nu-l va mai revedea până la război.

New York City
29 iulie 2014

VI

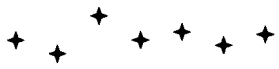

Metroul A o trezeşte pe Addie.

Deschide ochii chiar când luminile clipesc deasupra capului ei şi se sting, afundând vagonul în beznă. Panica îi străbate pieptul ca un curent, lumea de dincolo de geamuri se întunecă, dar mâna lui Henry o strânge pe a ei.

— Suntem în metrou, spune el, când luminile se aprind iar şi trenul îşi reia parcursul lent, şi ea îşi dă seama de asta când aude vocea prin staţie, că au ajuns înapoi în Brooklyn, că străbat ultima porţiune subterană şi că soarele este încă sus pe cer, în siguranţă, când coboară.

Merg pe jos înapoi la apartamentul lui Henry, somnoroşi, îşi spală sarea şi nisipul la duş, cad peste cearşafuri, cu părul ud răcindu-li-se pe piele. Carte se ghemuieşte la picioarele ei. Henry o trage spre el, iar patul este rece, el e cald, iar dacă nu este iubire, tot e suficient.

— Cinci minute, mormăie el în părul ei.

— Cinci minute, răspunde ea, cuvinte pe jumătate rugăminte, pe jumătate promisiune, şi se lipeşte de el.

Afară, soarele pluteşte peste clădiri.

Au încă timp.

Addie se trezeşte în beznă.

Când a închis ochii, soarele era încă sus. Acum camera este plină de umbre, iar cerul, o vânătaie de un indigo profund, dincolo de geam.

Henry doarme încă, dar camera este prea tăcută, prea liniştită şi pe Addie o cuprinde groaza când se ridică. Nu îi spune numele, nici măcar nu îl gândeşte când îşi ţine respiraţia, strecurându-se pe holul întunecos. Scanează livingul, pregătită să îl vadă pe canapea, cu braţele lungi întinse pe speteaza capitonată.

Adeline.

Dar el nu e acolo.

Firește că nu e.

Au trecut aproape 30 de ani.

Nu vine. Iar Addie s-a săturat să îl aștepte.

Se întoarce în dormitor, unde-l vede pe Henry în picioare, cu părul ca un cuib de bucle negre, căutându-și ochelarii sub perne.

— Îmi pare rău, zice el. Aș fi putut pune alarma. Deschide o geantă, își pune înăuntru un schimb de haine. Pot sta la Bea. Voi...

Dar Addie îl prinde de mână.

— Nu pleca.

Henry ezită.

— Ești sigură?

Nu e sigură de nimic, dar a avut o zi atât de bună, încât nu vrea să-și irosească noaptea, nu vrea să i-o dăruiască *lui*.

I-a luat deja destule.

În apartament nu este mâncare, așa că ei se îmbracă și se îndreaptă spre *Negustor*, și se mișcă lent, parcă adormiți, dezorientați de mersul pe întuneric, după ce-au stat foarte mult la soare. Totul capătă un aer improbabil, finalul perfect al unei zile perfecte.

Îi spun chelneriței că sărbătoresc și, când ea îi întreabă dacă este o zi de naștere sau o logodnă, Addie își ridică berea și spune:

— O aniversare.

— Felicitări, spune chelneriță. Câți ani?

— Trei sute.

Henry se îneacă, chelneriță râde, presupunând că-i vreo glumă de-ale lor. Addie doar zâmbește.

Începe un cântec, genul de melodie care se ridică deasupra zgomotului, iar ea îl trage pe Henrry în picioare.

— Dansează cu mine, îi zice, și Henry încearcă să-i spună că el nu dansează, chiar dacă era acolo, la A Patra Linie, când s-au năpustit împreună pe ritmul muzicii, și spune că e diferit, dar ea nu îl crede, pentru că vremurile se schimbă, dar toată lumea dansează, i-a văzut valsând și dansând cadril, foxtrot și jive, și o duzină de alte dansuri, iar ea e sigură că se poate descurca măcar cu unul.

Îl trage printre mese, iar Henry nici măcar nu știa că *Negustorul* are un ring de dans, dar iată-l, și sunt singurii de pe el. Addie îi arată cum să ridice mâna, cum să se miște cu ea, reflectându-i mișcările. Îi

arată cum să conducă, să o răsucească, să se lase în jos. Îi arată unde să-şi pună mâinile, cum să simtă ritmul din şoldurile ei şi, pentru scurtă vreme, totul e perfect, uşor şi corect.

Se împleticesc, râzând, la bar, să-şi mai ia o băutură.

— Două beri, zice Henry, iar barmanul încuviinţează, pleacă, se întoarce peste un minut şi le pune băuturile pe bar.

Dar numai una este bere.

Cealaltă este şampanie, cu o petală de trandafir glazurată plutind în mijloc.

Addie simte că lumea se înclină spre tunelul întunecat.

Sub pahar se află un bilet, scris într-o franceză elegantă.

Pentru Adeline a mea.

— Hei, spune Henry, n-am comandat asta.

Barmanul arată spre capătul barului.

— Complimente din partea domnului de... începe el. Ha. Era acolo.

Inima lui Addie i se rostogoleşte în piept. Îl apucă pe Henry de mână.

— Trebuie să pleci.

— Ce? Stai...

Dar nu e timp. Îl trage spre uşă.

— Addie.

Luc nu îi poate vedea împreună, nu poate afla ce au descoperit...

— *Addie.*

Întoarce capul. Simte că lumea cedează în jurul ei.

Barul este încremenit.

Nu *gol*, nu, ci încă geme de oameni.

Dar niciunul nu se mişcă.

S-au oprit cu toţii în mijlocul pasului, al vorbei, al băuturii. Nu sunt tocmai încremeniţi, ci mai degrabă liniştiţi cu forţa. Marionete pe sfori. Muzica se aude încă – mai încet acum, dar este singurul sunet, cu excepţia respiraţiei inegale a lui Henry şi a inimii ei, care bate cu putere.

Şi a vocii care se ridică din întuneric.

— Adeline.

Lumea își ține respirația, se reduce la ecoul moale al pașilor pe podeaua din lemn, la silueta care iese dintre umbre.

Treizeci de ani, și iată-l, neschimbat, la fel cum nici ea nu s-a schimbat, cu aceleași bucle ca pana corbului, aceiași ochi de smarald, aceeași răsucire a gurii sale arcuite. Poartă o cămașă neagră, cu mânecile rulate deasupra coatelor, o jachetă de costum agățată de un deget peste umăr și cealaltă mână vârâtă lejer în buzunarul pantalonilor.

Imaginea lejerității.

— Iubirea mea, spune el, arăți bine.

Ceva se desprinde înăuntrul ei, la auzul vocii, așa cum s-a întâmplat mereu. Ceva din interiorul ei se desface, se eliberează, fără ușurare. Pentru că a așteptat, bineînțeles că a așteptat, și-a ținut respirația cu groază, dar și cu speranță. Acum aerul îi iese repede din plămâni.

— Ce faci aici?

Luc are tupeul să pară jignit.

— Este aniversarea noastră. Cu siguranță nu ai uitat.

— Au trecut 30 de ani.

— A cui e vina?

— Numai a ta.

Un zâmbet îi ridică buzele. Apoi privirea lui alunecă spre Henry.

— Cred că ar trebui să mă simt flatat de asemănare.

Addie nu mușcă momeala.

— El n-are niciun amestec. Trimite-l departe. Va uita.

Luc nu mai zâmbește.

— Te rog. Ne faci de râs pe amândoi. Le dă târcoale încet, ca un tigru prăzii. De parcă nu mi-aș ține socoteala târgurilor. Henry Strauss, atât de disperat să fie dorit. Vinde-ți sufletul, ca să fii iubit. Ce pereche minunată sunteți.

— Atunci dă-ne pace.

El ridică o sprânceană.

— Crezi că vreau să vă despart? Departe de mine gândul. Timpul se va ocupa de asta. Se uită la Henry. Tic, tac. Spune-mi, încă îți numeri viața în zile sau ai început să folosești orele? Sau asta îngreunează lucrurile?

Addie se uită de la unul la altul, citind verdele triumfător din ochii lui Luc, culoarea care părăsește fața lui Henry.

Nu înțelege.

— Ah, Adeline.

Numele o trage înapoi.

— Oamenii trăiesc vieți atât de scurte, nu-i așa? Unii, *mult* mai scurte decât alții. Savurați timpul care v-a rămas. Să știi că a fost alegerea *lui*.

Cu asta, Luc se răsucește pe călcâie și se topește în beznă.

După ce pleacă, barul se trezește din nou la viață. Zgomotul străbate spațiul, iar Addie se uită la umbre până când se asigură că sunt goale.

Oamenii trăiesc vieți atât de scurte.

Se întoarce spre Henry, care nu mai stă în spatele ei, ci s-a lăsat să cadă pe un scaun.

Unii, mult mai scurte decât alții.

Are capul plecat. Cu o mână își ține încheietura, acolo unde s-ar fi aflat ceasul. Unde, cumva, se află din nou. Ea este sigură că el nu și l-a pus. Că nu îl purta.

Dar iată-l, sclipind în jurul încheieturii lui, ca o cătușă.

A fost alegerea lui.

— Henry, zice ea îngenunchind în fața lui.

— Am vrut să-ți spun, murmură el.

Ea trage ceasul și îi privește cadranul. Este de patru luni cu Henry și, în tot acest timp, orarul s-a târât de la șase și jumătate la zece și jumătate. Patru luni și patru ore mai aproape de miezul nopții, iar ea a crezut că va porni din nou.

O viață, a zis, iar ea știa că era o minciună.

Trebuia să fie.

Luc n-ar fi dăruit altui om la fel de multă vreme – nu după *ea*.

Știa. Trebuie să fi știut. Dar a crezut că poate și-a vândut sufletul pentru 50, pentru 30 sau chiar pentru zece – ar fi fost suficient.

Dar sunt doar 12 ore pe un ceas, doar 12 luni într-un an și *doar n-a fost* atât de nesăbuit!

— Henry, cât ai cerut?

— Addie, o roagă el și, pentru prima dată, numele ei sună ciudat pe buzele lui.

Este frânt. Se destramă.

— Cât? întreabă ea.

El tace multă vreme.

Apoi, în cele din urmă, îi spune adevărul.

New York City
4 septembrie 2013

V

Un băiat este sătul de inima lui stricată.

Sătul de creierul plin de furtuni.

Aşa că bea, până când nu mai simte piesele scrâşnindu-i în piept, până când nu mai aude tunetul bubuind în mintea lui. Bea când prietenii lui îi spun că va fi bine. Bea când îi spun că va trece. Bea până când sticla este goală, iar lumea devine neclară pe margini. Dar băutura nu-i uşurează durerea, aşa că pleacă, şi prietenii lui îl lasă.

La un moment dat, în drum spre casă, începe să plouă.

La un moment dat, îi sună telefonul şi el nu răspunde.

La un moment dat, sticla îi alunecă şi el se taie la mână.

La un moment dat, este în faţa clădirii în care locuieşte, se lasă pe trepte şi îşi lipeşte palmele de ochi, spunându-şi că nu e decât o furtună.

De data asta, nu pare să treacă. De data asta, norii nu se rup, nu e nicio lumină la orizont, iar tunetul din mintea lui este foarte puternic! Aşa că ia câteva dintre pilulele surorii lui, acele umbreluţe roz, dar furtuna tot nu se potoleşte, aşa că ia şi câteva dintre pastilele lui.

Se sprijină de scările ude de ploaie, priveşte locul în care acoperişul întâlneşte cerul şi se întreabă, nu pentru prima dată, câţi paşi ar fi de acolo până la margine.

Nu e sigur când hotărăşte să sară.

Poate că nu hotărăşte.

Poate decide să intre şi apoi să urce, şi când ajunge la uşa lui, să urce mai departe, şi când ajunge la ultima uşă, să iasă pe acoperiş, şi, la un moment dat, stând în mijlocul ploii torenţiale, decide că nu mai vrea să hotărască nimic.

Vede o cale dreaptă. O întindere de asfalt pustiu, nimic altceva decât paşi între el şi margine. Pilulele îşi fac efectul, oblojind durerea şi lăsând în urmă o linişte de bumbac, care i se pare mai rea. Ochii i se închid. Îşi simte membrele grele.

Este doar o furtună, își spune el, dar este obosit să caute adăpost.

Este doar o furtună, dar își așteaptă rândul și altele.

Este doar o furtună, doar o furtună – dar în noaptea asta este prea mult, iar el nu este suficient, deci traversează acoperișul, nu încetinește până când nu vede partea cealaltă, nu se oprește până când vârfurile pantofilor nu ating aerul.

Acolo îl găsește străinul.

Acolo îi face întunericul oferta.

Nu pentru o viață – ci pentru un an.

Va fi ușor să privească înapoi și să se întrebe cum de o făcuse, cum de renunțase la atât de mult pentru atât de puțin. Dar, pe moment, cu pantofii deja la liziera nopții, adevărul simplu este că și-ar fi vândut sufletul pe mai puțin, și-ar fi dat toată viața pentru o zi – o oră, un minut, o clipă – de pace.

Să-și amorțească durerea din piept.

Să-și liniștească furtuna din minte.

Este atât de sătul să sufere, să fie rănit. De aceea, când străinul îi întinde mâna și se oferă să îl tragă de pe margine, Henry nu ezită.

Doar spune *da*.

New York City

29 iulie 2014

VI

Acum totul are sens.

El are sens.

Băiatul care nu poate sta liniştit, nu poate irosi timpul, nu poate renunţa la nimic. Care scrie fiecare cuvânt pe care-l spune ea, ca să aibă ceva după ce el nu va mai fi, care nu vrea să irosească nicio zi, pentru că nu mai are atât de multe.

Băiatul de care se îndrăgosteşte.

Băiatul care, în curând, nu va mai fi.

— Cum? întreabă ea. Cum ai putut să renunţi la atâtea pentru atât de puţin?

Henry ridică privirea spre ea, cu chipul golit de expresie.

— În clipa aceea, zice el, aş fi renunţat pentru mai puţin.

Un an. Cândva, i se păruse atât de mult!

Acum nu mai are timp.

Un an care aproape s-a scurs, iar ea vede doar curbura zâmbetului lui Luc, culoarea triumfătoare din ochii lui. Nu erau nici isteţi, nici norocoşi, nici subtili. Ştia, fireşte că ştia, şi a lăsat să se ajungă aici.

A lăsat-o să cadă.

— Addie, te rog, spune Henry, dar ea s-a ridicat deja şi traversează barul.

El încearcă să o prindă de mână, dar e prea târziu.

A ajuns deja prea departe.

A plecat.

Trei sute de ani. A supravieţuit trei sute de ani, iar în acele secole au fost atât de multe ori în care pământul a cedat, momente în care cu greu şi-a recăpătat echilibrul şi respiraţia. Când lumea a părăsit-o, simţindu-se pierdută, distrusă, lipsită de speranţă.

Stând în fața casei părintești, în noaptea târgului.

Pe docurile din Paris, unde a învățat cât valorează un trup.

Remy, punându-i monedele în palmă.

Udă până la oase, lângă ciotul stejarului plantat pentru Estele.

Acum însă Addie nu e nici pierdută, nici distrusă, nici lipsită de speranță.

Este *furioasă*.

Își vâră mâna în buzunar și firește că inelul este acolo. Este mereu acolo. Fire de nisip cad de pe suprafața netedă, când Addie și-l pune pe deget.

Au trecut 30 de ani de când l-a purtat ultima dată, dar îi vine perfect.

Simte vântul, ca o respirație rece în spate, și se întoarce, așteptându-se să îl vadă pe Luc.

Dar strada este goală – goală de umbre, de promisiuni, de zei.

Își răsucește inelul pe deget.

Nimic.

— Arată-te! strigă ea pe stradă.

Se întorc capete, dar lui Addie nu îi pasă. Vor uita de ea curând și, chiar dacă nu ar fi o stafie, este New York, un loc imun la acțiunile străinilor pe străzi.

— La naiba! exclamă ea.

Își smulge inelul de pe deget și îl aruncă, îl aude săltând și rostogolindu-se. Apoi zgomotele se resorb. Cel mai apropiat stâlp de iluminat licărește și din întuneric se desprinde o voce.

— După toți anii ăștia, tot ai o fire năvalnică.

Ceva îi atinge gâtul, apoi un fir argintiu, subțire ca roua, cel care s-a rupt cu atâta vreme în urmă, îi strălucește pe claviculă.

Degetele lui Luc îi mângâie pielea.

— Ți-a fost dor de mine?

Se întoarce să îl împingă, dar mâinile ei trec prin el. E în spatele ei. Când încearcă a doua oară, este solid ca o stâncă.

— Eliberează-l, se răstește ea lovindu-l în piept, dar pumnul ei abia dacă atinge pieptul cămășii lui, înainte ca el să o prindă de încheietura mâinii.

— Cine ești tu să-mi dai ordine, Adeline?

Încearcă să se desprindă, însă strânsoarea e de piatră.

— Știi, spune el aproape nonșalant, cândva implorai, te lipeai de pământul ud al pădurii și mă rugai să intervin.

— Vrei să implor? Bine. Te implor. Te rog. Eliberează-l.

El face un pas înainte, obligând-o să dea înapoi.

— Henry a încheiat târgul.

— Nu a știut...

— Ei știu mereu, spune Luc. Doar că nu vor să accepte prețul. Sufletul e lucrul cel mai ușor de vândut. *Timpul* este cel pe care nu-l ia nimeni în considerare.

— Luc, te rog.

Ochii lui sclipesc, nu de răutate, nici de triumf, ci de putere. Este nuanța celor care știu că dețin controlul.

— De ce aș face-o? întreabă el.

Addie are o duzină de răspunsuri, dar se chinuiește să găsească formularea potrivită, cuvintele care l-ar putea convinge, însă Luc îi atinge bărbia, iar ea se așteaptă să îi spună aceleași replici vechi de când lumea, să o ironizeze sau să-i ceară sufletul, dar el nu face asta.

— Petrece noaptea cu mine, spune el. Mâine. Să avem o aniversare *corectă*. Dă-mi asta și mă voi gândi dacă-l eliberez pe domnul Strauss de obligațiile sale. Asta dacă mă poți convinge.

Este o minciună.

E o capcană, dar Addie nu are de ales.

— Accept, spune ea, și întunericul zâmbește, apoi se dizolvă în jurul ei.

Ea stă în picioare pe trotuar, singură, până când inima i se liniștește, și apoi intră iar în *Negustor*.

Dar Henry nu mai e.

Îl găsește acasă, stând pe întuneric.

Stă pe marginea patului, unde așternuturile sunt încă dezordonate după somnul lor de după-amiază. El privește în depărtare, așa cum a făcut și în noaptea aceea, pe acoperiș, după artificii.

Addie își dă seama că îl va pierde, așa cum a pierdut pe toată lumea.

Și nu știe dacă mai poate să suporte – nu de data asta.

N-a pierdut destul?

— Îmi pare rău, şopteşte el, când ea se apropie. Îmi pare atât de rău.

Ea îşi trece degetele prin părul lui.

— De ce nu mi-ai zis?

Henry tace un moment, apoi spune:

— Cum te îndrepţi spre sfârşitul lumii? Se uită la ea. Voiam să simt fiecare pas.

Un oftat întretăiat.

— Când eram la facultate, unchiul meu a avut cancer, în fază terminală. Doctorii i-au dat câteva luni, iar el a spus tuturor, şi ştii ce s-a întâmplat? Ei n-au putut îndura. Erau atât de copleşiţi de suferinţa lor, că l-au jelit înainte să moară. Nu ai cum să uiţi că ştii că moare cineva. Distruge orice normalitate şi lasă în locul ei ceva greşit şi putred. Îmi pare rău, Addie. Nu am vrut să mă priveşti aşa.

Ea se urcă în pat şi îl trage lângă ea.

— Îmi pare rău, repetă el blând, ca o rugăciune.

Zac acolo, faţă în faţă, cu degetele împletite.

— Îmi pare rău.

Addie se obligă să întrebe:

— Cât ţi-a mai rămas?

Henry înghite în sec.

— O lună.

Cuvintele sunt ca o lovitură într-un loc deja sensibil.

— Ceva mai mult. 36 de zile.

— A trecut de miezul nopţii, şopteşte Addie.

— Atunci, 35.

Ea îl strânge mai tare şi o strânge şi el, şi se ţin de mână până când doare, de parcă în orice clipă ar putea încerca cineva să îi despartă sau de parcă unul din ei ar putea aluneca şi dispărea.

Franța sub ocupație
23 noiembrie 1944

VII

Spatele ei loveşte zidul din piatră.

Celula se închide, iar soldaţii germani râd dincolo de gratii, când Addie cade pe podea, scuipând sânge.

Câţiva bărbaţi se înghesuie într-un colţ, murmurând. Măcar nu par să le pese că este femeie. Germanii au observat. Deşi au prins-o purtând pantaloni şi haină, deşi avea părul strâns la spate, şi-a dat seama după cum o priveau că ştiau că este femeie. Le-a spus într-o duzină de limbi ce le va face, dacă se apropie de ea, dar ei au râs şi au bătut-o până nu a mai mişcat.

Ridică-te, îi spune ea trupului care o doare.

Sus, le spune oaselor sale obosite.

Addie se ridică în picioare, se împleticeşte spre partea din faţă a celulei. Apucă oţelul îngheţat cu mâinile, trage de el până când îi urlă muşchii, până când gratiile gem, dar nu se mişcă. Trage de şuruburi până îi sângerează degetele şi un soldat loveşte gratiile cu mâna şi o ameninţă că o va folosi ca lemn de foc.

E atât de proastă...

Foarte proastă, fiindcă a crezut că va merge. A crezut că a fi invizibilă o va face să fie uitată, că ar proteja-o aici.

Ar fi trebuit să rămână în Boston, unde nu trebuia să-şi facă griji decât pentru raţiile de război şi frigul iernii. N-ar fi trebuit să se întoarcă. A fost vorba despre onoare stupidă şi mândrie încăpăţânată. În războiul anterior, fugise dincolo de Atlantic, în loc să înfrunte pericolul de acasă. Cumva, în ciuda tuturor, Franţa va fi mereu acasă.

Cumva, hotărâse că va da o mână de ajutor. Nu oficial, firește, însă secretele nu au stăpân. Pot fi atinse, vândute, de oricine – chiar şi de o fantomă.

Doar că trebuia să se ferească să fie prinsă.

Trei ani de purtat secrete prin Franţa sub ocupaţie.

Trei ani, ca să ajungă aici.

Într-o închisoare de lângă Orleans.

Nu contează că vor uita chipul ei. Nu contează, pentru că soldaţilor nu le pasă dacă-şi amintesc. Aici toate chipurile sunt străine şi fără nume şi, dacă nu scapă, va dispărea.

Addie cade lângă zidul îngheţat şi îşi trage mai aproape jacheta zdrenţuită. Închide ochii. Nu se roagă, nu tocmai, dar se gândeşte la el. Poate chiar îşi doreşte să fie vară – o noapte de iulie când el ar găsi-o din proprie iniţiativă.

Soldaţii au percheziţionat-o dur şi i-au luat tot ce ar fi putut folosi să îi rănească sau să evadeze. Au şi inelul. Au rupt şnurul din piele de care atârna şi l-au aruncat.

Şi totuşi, când caută prin haine, e încă acolo, aşteptând ca o monedă într-o cută de buzunar. Este recunoscătoare că nu pare să-l poată pierde. Îl duce la deget.

Pentru o secundă, ezită. A avut 29 de ani inelul, cu tot ce înseamnă el.

În 29 de ani nu l-a folosit.

Dar acum, chiar şi satisfacţia arogantă a lui Luc ar fi mai bună decât o eternitate într-o celulă sau mai rău.

Dacă vine.

Cuvintele sunt o şoaptă în mintea ei. O teamă de care nu poate scăpa. Chicago i se ridică în gâtlej precum fierea.

Furia din pieptul ei. Veninul din ochii lui.

Aş prefera să fiu o fantomă.

Greşise.

Nu vrea să fie genul ăsta de fantomă.

Aşa că, pentru prima dată timp de secole, Addie se roagă.

Îşi pune inelul din lemn pe deget, îşi ţine respiraţia, se aşteaptă să simtă ceva, o mişcare a magiei, o pală de vânt.

Dar nu se întâmplă nimic.

Nimic, iar ea se întreabă dacă, după tot acest timp, a fost doar un truc, doar o cale de a-i da speranţe, doar pentru a o lăsa baltă, doar-doar s-or spulbera.

Are deja înjurătura pregătită pe buze, când simte adierea – nu mușcătoare, ci călduță, traversând celula, purtând parfumul îndepărtat al verii.

Oamenii nu mai vorbesc.

Cad în colțul lor, treji, dar inerți, privind în gol, parcă surprinși în mijlocul unei idei. Dincolo de celulă, cizmele soldaților nu mai răsună pe piatră, iar vocile germanilor cad ca o pietricică într-o fântână.

Lumea se liniștește, e imposibil de calmă.

Singurul sunet este atingerea moale, aproape ritmică a degetelor pe gratii.

Nu l-a mai văzut din Chicago.

— Ah, Adeline, zice el, cu mâna mângâind gratiile înghețate. În ce hal ești.

Ea reușește să râdă scurt, dureros.

— Nemurirea dă naștere unei toleranțe ridicate la risc.

— *Sunt* lucruri mai rele decât moartea, spune el, de parcă ea nu ar ști asta deja.

El privește în jur, disprețuitor.

— Războaie, mormăie el.

— Spune-mi că nu-i ajuți.

Luc aproape că pare ofensat.

— Până și *eu* am limite.

— Cândva, mi te-ai lăudat cu succesele lui Napoleon.

— Există ambiție și există maliție. Și oricât mi-ar plăcea să îmi etalez reușitele din trecut, acum viața ta este importantă. Cum plănuiești să ieși din asta?

Ea știe ce vrea el să facă. Vrea să-l *implore*. De parcă n-ar fi fost suficient că și-a pus inelul. De parcă el n-ar fi câștigat deja această rundă și acest joc. Stomacul i se face ghem, iar coastele rănite o dor, și îi e atât de sete, că ar plânge doar ca să aibă ceva de băut. Dar nu se poate convinge să cedeze.

— Mă cunoști, spune ea zâmbind obosită. Găsesc mereu o cale.

Luc oftează.

— Cum vrei, zice el întorcându-se.

Şi e prea mult. Ea nu poate suporta gândul că ar lăsa-o singură aici.

— Aşteaptă, strigă disperată, împingând gratiile – dar găseşte lacătul descuiat şi uşa se deschide sub greutatea ei.

Luc priveşte peste umăr şi aproape zâmbeşte, întorcându-se spre ea cât să-i ofere mâna. Ea se împleteceşte afară din celulă, liberă, în braţele lui. Pentru o clipă, e doar o îmbrăţişare, iar el este solid şi cald, înconjurând-o în beznă, şi i-ar fi uşor să creadă că e adevărat, că e uman, că e acasă.

Dar apoi lumea se crapă şi umbrele îi înghit pe de-a întregul.

Închisoarea cedează în faţa neantului, a negrului, a întunericului sălbatic. Când se risipeşte, e din nou în Boston, unde soarele abia începe să apună, şi îi vine să sărute pământul de uşurare. Îşi strânge jacheta pe lângă corp şi porneşte, cu picioarele tremurând, cu inelul încă pe deget. L-a chemat şi a venit. A cerut şi i s-a răspuns. Şi ştie că el se va folosi de asta, dar acum nu îi pasă.

Nu vrea să fie singură.

Dar când ridică privirea, să îi mulţumească, el a dispărut deja.

New York City
30 iulie 2014

VIII

Henry se ţine după ea prin apartament, cât se pregăteşte.

— De ce ai fi de acord cu aşa ceva? întreabă el.

Pentru că ea cunoaşte întunericul mai bine decât oricine, îi cunoaşte mintea, ba chiar şi inima.

— Pentru că nu vreau să te pierd, spune Addie prinzându-şi părul.

Henry pare obosit, stors de puteri.

— E prea târziu, spune el.

Dar nu e prea târziu.

Nu încă.

Addie bagă mâna în buzunar şi simte inelul la locul lui, aşteptând, cu lemnul cald de la apropierea de trupul ei. Îl scoate, dar Henry o prinde de mână.

— Nu face asta, o roagă.

— Vrei să mori? întreabă ea, şi cuvintele ei despică încăperea.

El se retrage puţin.

— Nu. Dar am făcut o alegere, Addie.

— Ai făcut o greşeală.

— Am făcut *un târg*, spune el. Şi îmi pare rău. Foarte rău. Nu am cerut mai mult timp. Îmi pare rău că nu ţi-am spus mai repede. Dar aşa stau lucrurile.

Addie clatină din cap.

— Poate că tu eşti împăcat cu asta, Henry, însă eu, nu.

— Nu va merge. Nu poţi discuta raţional cu el.

Addie se desprinde din strânsoare.

— Vreau să încerc, spune ea, strecurându-şi inelul pe deget.

Niciun şuvoi de întuneric.

Doar tăcere, o liniște goală, și apoi...

O bătaie în ușă.

Addie se bucură că el nu s-a invitat înăuntru. Dar Henry stă între ea și ușă, cu mâinile fixate pe pereții holului îngust. Nu se mișcă. Privirea lui o imploră. Addie se întinde să îi ia fața în mâini.

— Vreau să ai încredere în mine, spune ea.

Ceva se frânge în el. O mână cade.

Ea îl sărută, apoi se strecoară pe lângă el și deschide ușa întunericului.

— Adeline.

Luc ar trebui să arate nepotrivit pe coridor, însă nu e niciodată cazul.

Luminile de pe pereți au pălit puțin, s-au domolit într-un gălbui care aureolează buclele negre din jurul feței lui și îi surprinde urmele de auriu din ochii verzi.

E îmbrăcat în negru, pantaloni croiți pe măsură și o cămașă încheiată până la gât, cu mânecile suflecate deasupra coatelor. Prin cravata din mătase și-a trecut o agrafă de smarald.

Este prea cald pentru ținută, însă Luc nu pare afectat. Căldura, ca și ploaia, ca lumea însăși, nu pare să îl poată atinge.

Nu îi spune că este frumoasă.

Nu îi spune nimic.

Se întoarce doar și așteaptă ca ea să îl urmeze.

Ea pășește pe hol, cu privirea la Henry. Îi face cu ochiul.

Addie ar fi trebuit să se oprească.

Să se întoarcă, să-l lase pe Henry să o tragă înapoi. Să închidă amândoi ușa, să-i pună zăvor împotriva întunericului.

Dar n-au făcut-o.

Nu o fac.

Addie privește peste umăr la Henry, care stă în cadrul ușii, cu un nor pe chip. Își dorește ca el să închidă ușa, dar el nu o închide, și ea n-are de ales decât să plece și să-l urmeze pe Luc, sub ochii lui Henry.

Jos, el îi ține ușa clădirii, dar Addie se oprește. Se uită la prag. Întunericul se răsucește în cadrul ușii, sclipește între ei și treptele care coboară în stradă.

Nu are încredere în umbre, nu vede unde duc, și ultimul lucru de care are nevoie este ca Luc să o ducă în vreun ținut îndepărtat și întunecos.

— Am niște condiții, spune ea.

— Da?

— Nu plec din oraș, arată ea din cap spre ușă. Și nu merg pe-acolo.

— Prin ușă?

— Prin întuneric.

Luc ridică din sprâncene.

— Nu ai încredere în mine?

— Niciodată, spune ea. N-are sens să încep acum.

Luc râde, ușor, fără zgomot, și iese afară să facă semn unui taxi. Câteva secunde mai târziu, o limuzină neagră, elegantă, oprește lângă ei. El îi întinde mâna să o ajute să urce. Ea nu o acceptă.

Nu îi oferă șoferului o adresă.

Șoferul nu o cere.

Când Addie întreabă încotro au pornit, Luc nu răspunde.

Curând, trec peste podul Manhattan.

Tăcerea dintre ei ar trebui să fie stânjenitoare. Conversația șovăitoare a unor foști iubiți, care au petrecut despărțiți prea multă vreme, și totuși nu îndeajuns să fi uitat ceva.

Ce înseamnă 30 de ani pe lângă 300?

Dar e o tăcere născută din strategie.

Tăcerea unui joc de șah bine jucat.

De data asta, Addie trebuie să câștige.

Los Angeles, California
7 aprilie 1952

IX

— Doamne, ce frumoasă eşti, zice Max ridicând paharul.

Addie roşeşte, cu ochii la martini.

S-au întâlnit pe Wilshire[45] în dimineaţa aceea, când aşternuturile lui încă se simţeau pe pielea ei. Ea era pe trotuar, în rochia lui preferată, de culoarea vinului, şi când a ieşit să-şi facă plimbarea matinală s-a oprit şi a întrebat-o dacă poate îndrăzni să se plimbe cu ea, indiferent încotro mergea, şi când au ajuns acolo, la o clădire frumoasă, aleasă întâmplător, el i-a sărutat mâna şi i-a spus la revedere, dar nu a plecat, şi nici ea. Şi-au petrecut ziua împreună, de la o ceainărie într-un parc la muzeul de artă, găsind pretexte să se bucure mai departe de compania reciprocă.

Când ea i-a spus că este cea mai frumoasă zi de naştere de multă vreme, el a clipit spre ea, şocat de ideea că o fată ca ea ar fi singură, şi iată-i bând martini la Roosevelt.

(Nu este ziua ei, bineînţeles, şi nu e sigură de ce i-a zis aşa ceva. Poate ca să vadă cum reacţionează. Poate fiindcă se plictiseşte până şi ea să retrăiască aceeaşi noapte.)

— Ai cunoscut vreodată pe cineva, spune el, şi să simţi că îl ştii de secole?

Addie zâmbeşte.

Spune mereu aceleaşi lucruri, dar de fiecare dată aşa simte. Ea se joacă cu şnurul de argint de la gât. Inelul din lemn e ascuns în decolteul rochiei. Nu pare să poată scăpa de acest tic.

Un chelner apare lângă ea, cu o sticlă de şampanie.

— Ce-i asta? întreabă ea.

---

45 Bulevard din Los Angeles (n. trad.)

— Pentru sărbătorită, într-o seară specială, spune Max bucuros. Şi pentru domnul norocos care are şansa de a o petrece în compania ei.

Ea admiră bulele care se ridică în pahar şi ştie, înainte să ia o înghiţitură, că e ce trebuie: şampanie veche, scumpă. Ştie că Max îşi permite cu uşurinţă acest lux.

Este sculptor – Addie a avut mereu o slăbiciune pentru artele frumoase – şi este talentat, însă departe de a muri de foame. Spre deosebire de mulţi artişti cu care a fost ea, el are bani, iar fondurile familiei sale sunt suficient de solide să ţină piept războaielor şi anilor dificili dintre ele.

El ridică paharul, însă o umbră se lungeşte peste masa lor.

Presupune că e chelnerul, dar Max ridică privirea şi se încruntă.

— Pot să vă ajut?

Addie aude o voce din mătase şi fum.

— Cred că da, mulţumesc.

Este Luc, îmbrăcat într-un costum negru, elegant. Este frumos. Este mereu frumos.

— Bună, draga mea.

Încruntarea lui Max se adânceşte.

— Vă cunoaşteţi?

— Nu, zice ea, însă Luc spune „Da" în acelaşi timp, şi nu e corect, fiindcă vocea lui rămâne, iar a ei, nu. Este un vechi prieten, mormăie ea. Dar...

Din nou, el o întrerupe.

— Dar nu ne-am văzut de ceva vreme, aşa că, dacă eşti drăguţ...

Max se zbârleşte.

— Este o impertinenţă...

— *Pleacă*.

Un singur cuvânt, dar aerul freamătă de forţa lui, iar cele două silabe se înfăşoară în jurul partenerului ei ca un tifon. Max renunţă. Iritarea lui dispare, ochii lui par sticloşi când se ridică de la masă şi pleacă. Nici nu priveşte înapoi.

— La naiba, înjură ea, lăsându-se în scaun. De ce eşti atât de ticălos?

Luc se aşază pe scaunul liber şi ia sticla de şampanie, umplând din nou paharele.

— Ziua ta este în martie.

— Când ai vârsta mea, sărbătoreşti cât de des vrei, spune ea.

— De cât timp eşti cu el?

— De două luni. Nu-i aşa rău, soarbe ea din băutură. Se îndrăgosteşte zilnic de mine.

— Şi te uită în fiecare noapte.

Cuvintele muşcă, dar nu atât de adânc ca altă dată.

— Măcar îmi ţine companie.

Ochii lui de smarald îi mângâie pielea.

— Şi eu ţi-aş ţine, dacă ai dori, spune el.

Ea îşi simte obrajii încălzindu-se.

Nu vrea ca el să afle că i-a fost dor de el. Că s-a gândit la el cum se gândea la străinul ei, singură în pat, noaptea. Că s-a gândit la el de fiecare dată când îşi făcea de lucru cu inelul de la gât, dar şi când nu.

— Păi, spune ea, terminându-şi băutura, mi-ai alungat partenerul. Ce poţi să faci este să-i iei locul.

Verdele din ochii lui se întoarce, mai strălucitor chiar.

— Haide, zice el trăgând-o în picioare. Noaptea abia începe şi putem mai mult.

Clubul Cicada este plin de viaţă.

Candelabre art deco atârnă până jos, strălucind pe tavanul lustruit. Un covor roşu şi scări care urcă în spirală spre locurile de la balcon. Mese acoperite cu pânză şi un ring de dans lucios, în faţa unei scene joase.

Ajung chiar când termină de cântat o trupă de suflători – trompetele şi saxofonul se revarsă în club. Locul e plin ochi, şi totuşi, când Luc o trage prin mulţime, în faţă e o masă liberă. Cea mai bună.

Se aşază şi apare un chelner, cu două pahare de martini pe o tavă. Se gândeşte la acea primă cină pe care au servit-o în casa marchizului, cu secole în urmă, când masa fusese gata înainte ca ea să accepte invitaţia, şi se întreabă dacă Luc a plănuit totul dinainte sau dacă lumea pur şi simplu îi îndeplineşte dorinţele.

Publicul izbucneşte în urale, când un nou artist urcă pe scenă.

Este un tip subţire, cu o faţă îngustă şi sprâncene care se arcuiesc sub o pălărie din fetru cenuşiu.

Luc îl priveşte cu mândria posesiunii.

— Cum îl cheamă? întreabă ea.

— Sinatra, răspunde el, când se aude orchestra şi omul începe să cânte.

Este o melodie gângurită, dulce şi netedă, care umple încăperea. Addie ascultă, fermecată, şi apoi bărbaţii şi femeile încep să se ridice de pe scaune şi să păşească pe ring.

— Dansează cu mine, zice Addie ridicându-se.

Luc o priveşte, dar nu se ridică.

— Max ar fi dansat cu mine.

Se aşteaptă să o refuze, dar Luc se ridică, o ia de mână şi o duce pe ring.

Ea crede că va fi rigid, neînduplecat, însă Luc are graţia fluidă a vântului care se grăbeşte peste câmpurile de grâu, a furtunilor care se rostogolesc pe cerurile de vară.

Încearcă să-şi amintească un alt moment în care au fost atât de aproape, dar nu poate.

Mereu au stat la distanţă.

Acum spaţiul dintre ei se prăbuşeşte.

Trupul lui îl învăluie pe al ei ca o pătură, ca o adiere, ca noaptea însăşi. Dar în seara asta nu îl simte ca pe ceva din umbră şi fum. Braţele lui sunt solide pe pielea ei. Vocea lui îl alunecă prin păr.

— Chiar dacă toţi cei pe care i-ai cunoscut şi-ar aminti, spune Luc, tot eu te-aş cunoaşte cel mai bine.

Ea îi caută faţa.

— Eu te cunosc?

El îşi apleacă fruntea spre a ei.

— Eşti singura care mă cunoaşte.

Trupurile lor se lipesc, unul croit perfect pentru celălalt.

Umărul lui pentru obrazul ei.

Mâinile lui pentru talia ei.

Vocea lui, pentru locurile adânci din ea, când spune:

— Te doresc, şi din nou: Te-am dorit mereu.

Luc o priveşte, cu ochii verzi întunecaţi de plăcere, şi Addie se luptă să reziste.

— Mă dorești ca pe un premiu, spune ea. Ca pe o mâncare sau ca pe un pahar cu vin. Ceva ce poate fi consumat.

El își pleacă fruntea, își apasă buzele pe clavicula ei.

— E atât de rău?

Ea își înăbușe un fior când el îi sărută gâtul.

— E chiar atât de rău... gura lui îi atinge maxilarul... să fii savurată? Respirația lui îi mângâie urechea. Să se bucure cineva de tine?

Gura lui plutește lângă a ei, iar buzele lui sunt croite pentru ale ei.

Nu va ști niciodată sigur ce s-a întâmplat mai întâi. Dacă ea l-a sărutat sau el a sărutat-o, cine a început, cine a răspuns. Va ști doar că existase un spațiu între ei, care a dispărut. S-a mai gândit și înainte să îl sărute pe Luc, firește, când era doar un produs al imaginației, și apoi, când a devenit mai mult. Dar, în toate închipuirile sale, el îi luase gura ca pe un premiu. Așa o sărutase în noaptea în care se cunoscuseră, când pecetluise înțelegerea lor cu sângele de pe buzele ei. Așa crezuse ea că ar săruta el.

Dar acum el o sărută ca și cum ar gusta otravă.

Precaut, cercetător, aproape cu teamă.

Doar când ea îi răspunde își adâncește căutarea, cu dinții alunecându-i pe buza ei de jos, cu greutatea și căldura trupului apăsându-l pe al ei.

Are gust de aer de noapte, apăsător din cauza furtunilor de vară. De fum de lemn, un iz mai vag, de foc care se stinge pe întuneric. Are gust de pădure și, cumva, de acasă.

Întunericul o învăluie, îi învăluie pe amândoi, și clubul Cicada dispare. Muzica joasă și melodia gângurită sunt înlocuite de vidul apăsător, de vântul care șuieră, de inimile care bat cu putere, și Addie cade la infinit, într-un singur pas în spate – și apoi picioarele ei găsesc podeaua din marmură netedă a unei camere de hotel, și Luc e acolo, îndemnând-o, și ea e acolo, trăgându-l lângă cel mai apropiat perete.

Brațele lui se ridică în jurul ei, formând o colivie largă, deschisă.

Ar putea să o frângă, dacă ar vrea.

Dar nu încearcă.

El o sărută iar, și de data asta nu mai testează otrava. De data asta, nici urmă de precauție, de retragere. Sărutul este brusc, puternic, adânc, îi răpește aerul și gândurile, lăsând doar foame, și, pentru o clipă,

Addie simte întunericul căscat, îl simte deschizându-se în jurul ei, chiar dacă pământul e încă acolo.

A sărutat mulţi oameni. Dar nimeni nu va săruta vreodată ca el. Diferenţa nu constă în aspecte tehnice. Gura lui nu e mai potrivită. E vorba doar despre felul în care el şi-o foloseşte.

Este diferenţa dintre o piersică necoaptă şi prima muşcătură din fructul copt la soare.

Diferenţa dintre a vedea numai în alb şi negru şi o viaţă în culori.

Prima dată e un fel de luptă, în care niciunul nu lasă garda jos, ci fiecare vrea să găsească sclipirea unei lame ascunse, care caută carnea.

Când se prăbuşesc, în sfârşit, o fac cu forţa trupurilor ţinute prea multă vreme despărţite.

Este o luptă între aşternuturi.

Dimineaţa, camera este numai semne ale războiului lor.

— A trecut multă vreme de când n-am mai vrut să plec, spune el.

Ea priveşte spre geam, spre prima geană de lumină.

— Nu pleca, atunci.

— Trebuie, zice el. Sunt o creatură a întunericului.

Ea îşi sprijină capul într-o mână.

— Vei dispărea odată cu apariţia soarelui?

— Mă voi duce unde este din nou întuneric.

Addie se ridică, se duce la geam şi trage draperiile, pictând din nou în negru încăperea.

— Iată, spune ea, găsindu-l din nou pe pipăite. Acum este iar întuneric.

Luc râde – un sunet blând, frumos – şi o trage din nou în pat.

Peste tot și nicăieri
1952-1968

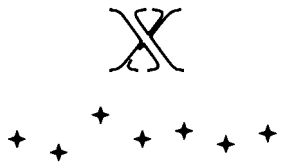

Este doar sex.

Sau așa începe.

El trebuie eliminat din mintea ei.

Ea este o noutate de explorat.

Addie se așteaptă să se consume într-o noapte, să risipească energia acumulată în atâția ani în care s-a învârtit în cerc.

Dar, două luni mai târziu, el o găsește iar, pășește din neant înapoi în viața ei, și ea se gândește cât de ciudat e să îl vadă profilat pe roșul și auriul toamnei, între frunzele aflate în schimbare, cu o eșarfă ca de cărbune înfășurată în jurul gâtului.

Până la următoarea vizită trec mai multe săptămâni.

Apoi doar zile.

Atât de mulți ani de nopți solitare, de ore de așteptare, de ură, de speranță. Acum este acolo.

Dar Addie își face promisiuni în răstimpul dintre vizitele lui.

Nu va rămâne în brațele lui.

Nu va adormi lângă el.

Nu îi va simți decât buzele pe piele, mâinile într-ale ei, greutatea deasupra ei.

Promisiuni mici, pe care nu le respectă.

Este doar sex.

Apoi nu mai este.

— Cinează cu mine, spune Luc când iarna cedează primăverii.

— Dansează cu mine, spune el când începe un nou an.

— Fii cu mine, zice el, în sfârșit, după ce trece un deceniu.

Într-o noapte, Addie se trezește pe întuneric, cu apăsarea moale a vârfurilor degetelor lui, desenându-i contururi pe piele, și este izbită de privirea lui. Nu, nu de privire. Ci de *recunoaștere*.

Este prima dată când s-a trezit în pat cu cineva care nu a uitat-o deja. Prima dată când și-a auzit din nou numele, după somn. Prima dată când nu se simte singură.

Ceva se frânge înăuntrul ei.

Addie nu îl mai urăște. De multă vreme.

Nu știe când a început schimbarea, dacă a existat un moment anume sau, așa cum a avertizat-o cândva Luc, a fost doar erodarea lentă a unei granițe.

Tot ce știe este că a obosit, iar acesta e un loc în care vrea să se odihnească.

Cumva, este fericită.

Dar nu este iubire.

De câte ori Addie simte că uită, își duce urechea la pieptul lui gol și ascultă vibrația vieții, respirația, și aude doar pădurea în noapte, murmurul liniștit al verii. Un memento că este o minciună, că fața și carnea lui sunt doar o deghizare.

Că nu este om și nu este iubire.

New York City
30 iulie 2014

XI

Oraşul alunecă dincolo de geam, dar Addie nu întoarce capul, nu admiră Manhattanul, clădirile ce se ridică de ambele părţi. Îl studiază pe Luc, în schimb, reflectat în sticla fumurie, linia maxilarului, arcuirea sprâncenei, unghiuri desenate de propria ei mână cu mult timp în urmă. Se uită la el aşa cum priveşti un lup la liziera pădurii, aşteptând să vezi cum va reacţiona.

El este primul care rupe tăcerea.

Primul care face o mutare.

— Îţi aminteşti de opera din Münchеn?

— Îmi amintesc totul, Luc.

— Cum i-ai privit pe actorii de pe scenă, de parcă nu mai văzuseşi niciodată teatru.

— Nu mai văzusem teatru *aşa*.

— Uimirea din ochii tăi la vederea unui lucru nou. Am ştiut că nu voi câştiga niciodată.

Vrea să savureze cuvintele, ca pe o gură de vin bun, dar strugurii i se acresc în gură. Nu are încredere.

Maşina se opreşte lângă *Le Coucou*, un restaurant francez superb, din partea inferioară a SoHo. Iedera se caţără pe zidurile exterioare. A mai fost acolo, a mâncat de două ori unele dintre cele mai bune mâncăruri din New York şi se întreabă dacă Luc ştie ce mult îi plac sau dacă doar au gusturi similare ei doi.

Din nou, îi oferă mâna.

Din nou, ea o refuză.

Addie priveşte un cuplu care se apropie de uşile restaurantului, dar acestea sunt încuiate. Îi priveşte plecând, murmurând ceva despre rezervări. Dar, când Luc apasă clanţa, uşa se deschide cu uşurinţă.

În interior, candelabre masive atârnă de tavanele înalte, iar ferestrele mari din sticlă strălucesc în negru. Locul pare cavernos, suficient de mare să primească o sută de persoane, dar în noaptea asta e pustiu, cu excepţia celor doi *chefi* vizibili în bucătăria deschisă, unei perechi de ospătari şi a recepţionerului, care face o plecăciune adâncă la apropierea lui Luc.

— *Monsieur* Dubois, spune el visător. *Mademoiselle.*

Îi conduce la masa lor. Un trandafir roşu a fost aşezat în faţa fiecărui loc. Îi trage scaunul, iar Luc aşteaptă ca ea să se aşeze, înainte să stea jos şi el. Omul deschide o sticlă de merlot şi toarnă, iar Luc ridică paharul în cinstea ei şi spune:

— Pentru tine, Adeline.

Nu există meniu. Nu se iau comenzi. Mâncarea le este adusă pur şi simplu.

Foie gras cu cireşe şi terină de iepure. Cod în unt alb şi pâine proaspătă, vreo şase sortimente de brânză.

Fireşte că mâncarea este deosebită.

Dar, cât mănâncă ei, recepţionerul şi ospătarii stau lângă ziduri, cu ochii deschişi, goi, cu aceeaşi expresie plată pe feţe. A detestat mereu aspectul acesta al puterii lui şi nepăsarea cu care-l foloseşte.

Ea arată cu paharul spre marionete.

— Trimite-i de aici, spune ea, şi el face întocmai.

Un gest tăcut şi ospătarii dispar, iar ei sunt singuri în restaurantul gol.

— Mi-ai face şi mie asta? întreabă ea.

Luc clatină din cap.

— Nu aş putea, zice el, şi ea crede că ţine prea mult la ea, dar el explică: Nu am putere asupra sufletelor promise mie. Voinţa le aparţine.

Nu o încălzeşte, dar tot e ceva.

Luc îşi priveşte vinul. Răsuceşte piciorul paharului între degete şi acolo, în băutura întunecată, ea îi vede pe ei doi, înlănţuiţi în aşternuturi, degetele ei în părul lui, mâinile lui cântându-i pe piele.

— Spune-mi, Adeline, ţi-a fost dor de mine?

Bineînţeles.

Îşi poate spune, aşa cum i-a spus şi lui, că i-a fost dor numai să fie văzută sau de forţa atenţiei lui, de beţia prezenţei lui – dar e mai mult

decât atât. I-a fost dor așa cum îți lipsește soarele vara, deși ți-e groază de căldura lui. I-a fost dor de vocea lui, de atingerile lui, de fricțiunea de amnar pe iască a conversațiilor lor, de felul în care se potrivesc.

El este *gravitate.*

Este trei sute de ani de istorie.

Este singura constantă din viața ei, singurul care își va aminti întotdeauna.

Luc e bărbatul la care a visat de când era mică, apoi cel pe care l-a urât cel mai mult, cel pe care l-a iubit, și Addie i-a dus dorul în fiecare noapte în care a fost absent, iar el n-a meritat niciun grăunte din suferința ei, fiindcă este de vină, este vina lui pentru că nimeni altcineva nu își amintea, că ea pierdea, pierdea, pierdea, și ea nu spune nimic din toate astea, pentru că nu ar schimba nimic și pentru că există încă un lucru pe care nu l-a pierdut, o fâșie de poveste pe care o mai poate salva.

Henry.

Așa că Addie face o mișcare.

Se întinde peste masă și ia mâna lui Luc. Îi spune adevărul.

— Mi-a fost dor de tine.

Ochii lui verzi sclipesc și se schimbă. El îi atinge inelul de pe deget, trasând spiralele din lemn.

— De câte ori a fost cât pe ce să ți-l pui pe deget? întreabă el. Cât de des te-ai gândit la mine?

Ea presupune că îi aruncă o momeală – până când vocea lui se îmblânzește într-o șoaptă, un mârâit de tunet abia simțit în aerul din jur.

— Pentru că eu m-am gândit la tine. Mereu.

— Nu ai venit.

— Nu m-ai chemat.

Ea privește mâinile lor împletite.

— Spune-mi, Luc, a fost ceva real?

— A fost pentru tine, Adeline? De vreme ce iubirea mea nu înseamnă nimic?

— Nu ești capabil de iubire.

El se încruntă. Ochii îi fulgeră în nuanțe de smarald.

— Pentru că nu sunt om? Pentru că nu mă ofilesc și mor?

— Nu, răspunde ea, luându-şi mâna înapoi. Nu eşti capabil de iubire pentru că nu poţi înţelege cum este să ţii la cineva mai mult decât la tine. Dacă m-ai fi iubit, m-ai fi lăsat deja să plec.

Luc flutură din degete.

— Absurd, spune el. Pentru că te iubesc nu te las să pleci. Iubirea e flămândă şi egoistă.

— Vrei să zici posesia.

Ridică din umeri.

— Să fie chiar atât de diferite? Am văzut ce fac oamenii cu lucrurile la care ţin.

— Oamenii nu sunt lucruri, spune ea. Şi tu nu îi vei înţelege niciodată.

— Te înţeleg pe tine, Adeline. Te cunosc mai bine decât oricine pe această lume.

— Pentru că nu-mi permiţi să am pe altcineva. Ştiu că nu mă vei cruţa, Luc, şi poate că ai dreptate şi destinul nostru chiar este împreună. Deci, dacă mă iubeşti, cruţă-l pe Henry Strauss. Dacă mă iubeşti, lasă-l *pe el* să plece.

Pe chipul lui flutură mânia.

— Este noaptea noastră, Adeline. Nu o strica vorbind despre altcineva.

— Dar ai *spus*...

— Haide, zice el, împingându-şi scaunul. Locul ăsta nu-mi mai place.

Ospătarul tocmai pusese o tartă cu pere pe masă, dar se transformă în cenuşă când vorbeşte Luc, şi Addie se minunează, ca de obicei, de capriciile zeilor.

— Luc, începe ea, dar el e deja în picioare, aruncându-şi şervetul în mâncarea distrusă.

New Orleans, Louisiana
29 iulie 1970

XII

— Te iubesc.

Sunt amândoi în New Orleans când el spune asta, luând cina într-un bar ascuns din Cartierul Francez – unul dintre multele sale stabilimente.

Addie clatină din cap, uimită că vorbele nu îi umplu gura de cenuşă.

— Nu pretinde că asta este iubire.

Iritarea marchează chipul lui Luc.

— Dar ce e iubirea atunci? Spune-mi. Spune-mi că inima ta nu tresare când îmi auzi vocea. Că nu te împunge când îţi auzi numele pe buzele mele.

— Numele meu mă face să tresar, nu buzele tale.

Colţul gurii lui se ridică. Are ochi de smarald – o strălucire iscată de plăcere.

— Cândva, poate. Dar acum e mai mult.

Ea se teme că el are dreptate.

Pune o cutie în faţa ei.

E simplă, neagră, şi dacă Addie ar lua-o, i-a încăpea în palmă.

Dar nu o ia, nu imediat.

— Ce este?

— Un dar.

Tot nu o ia.

— Sincer, Adeline, spune el, luând cutia de pe masă. Nu te muşcă.

O deschide şi o pune iar în faţa ei.

În interior e o cheie din alamă, iar când ea întreabă unde duce, el răspunde simplu:

— Acasă.

Addie încremeneşte.

N-a mai avut *acasă* de când locuia în Villon. N-a avut niciodată un loc al ei şi e aproape recunoscătoare, înainte să-şi amintească, fireşte, că din cauza lui nu-l are.

— Nu-ţi bate joc de mine, Luc.

— Nu-mi bat joc.

Îi ia mâna şi o conduce prin Cartier, spre un loc de la capătul străzii Bourbon, o casă galbenă, cu balcon, cu ferestre înalte ca nişte uşi. Ea strecoară cheia în broască şi ascultă cum se răsuceşte, greoi, şi îşi dă seama că, dacă i-ar fi aparţinut lui Luc, şi nu ei, uşa s-ar fi deschis pur şi simplu. Dintr-odată, cheia din alamă pare reală şi solidă în mâna ei, un lucru preţuit.

Uşa se deschide într-o casă cu tavane înalte, cu podele din lemn, cu mobilă, cu debarale, cu spaţii de umplut. Iese pe balcon, iar zgomotele Cartierului se ridică să o întâmpine, în aerul umed. Jazzul se revarsă pe străzi, în suprapuneri şi ciocniri, o melodie haotică, în schimbare, vie.

— Este a ta, spune Luc, este acasă, şi ea simte sunetele de avertisment în măduva oaselor.

Dar zilele acestea reprezintă doar o rază subţire, un far prea departe de port.

O trage spre el şi Addie remarcă iar că se potrivesc perfect.

De parcă el ar fi făcut pentru ea.

Şi chiar a fost. Corpul lui, chipul, trăsăturile – făcute ca ea să se simtă confortabil.

— Să ieşim, spune el.

Addie vrea să stea în casă, să o inaugureze, dar el spune că este timp pentru asta şi va fi mereu. Pentru prima dată, pe ea nu o îngrozeşte ideea de veşnicie. Zilele şi nopţile nu se mai târăsc, ci aleargă.

Ştie că, orice ar fi, nu va dura.

Nu poate dura.

Nimic nu durează.

Dar acum este fericită.

Îşi croiesc drum prin Cartier, braţ la braţ, iar Luc îşi aprinde o ţigară, şi când ea îi spune că-i dăunează sănătăţii, el râde fără zgomot, cu fumul ieşindu-i printre buze.

Se oprește în fața unei vitrine.

Magazinul e închis, dar chiar și prin sticla întunecoasă ea vede o geacă din piele neagră, cu catarame din argint, pe manechin.

Reflexia lui Luc plutește în spatele ei.

— E vară, zice el.

— Nu va fi mereu.

Luc îi mângâie umerii cu palmele și ea simte pielea lui moale pe pielea ei, manechinul din vitrină este acum gol, și încearcă să nu se gândească la toți anii în care nu a avut o haină, a suferit în frig, s-a ascuns, a furat, s-a luptat. Încearcă să nu se gândească, dar se gândește.

Au ajuns la jumătatea drumului spre casa galbenă, când Luc se desprinde.

— Am niște treabă, spune el. Du-te acasă.

Acasă. Cuvântul îi vibrează în piept, cât el se îndepărtează.

Dar nu se duce.

Îl privește pe Luc cotind-o, traversând strada, și rămâne în umbră când el se apropie de un magazin cu o palmă luminescentă pictată pe ușă.

Pe trotuar se află o femeie mai în vârstă, care închide magazinul. Este aplecată peste un mănunchi de chei, iar de cot îi atârnă o sacoșă mare.

Îl aude venind, pentru că murmură ceva către întuneric – că închide, că poate să revină în altă zi. Apoi se întoarce și îl vede.

În sticla vitrinei, Addie îl vede și ea pe Luc, dar nu cum îi apare ei, ci cum îl vede femeia din prag. Și-a păstrat buclele negre, dar fața lui este mai îngustă, mai ascuțită, ca de lup, are ochii adânciți în orbite și brațele prea subțiri ca să fie umane.

— Un târg e un târg, spune el, iar cuvintele i se pliază în aer. Și s-a încheiat.

Addie privește, așteptându-se ca femeia să implore sau să fugă.

Dar ea își pune sacoșa jos și ridică bărbia.

— Un târg e un târg, zice ea, iar eu am obosit.

Cumva, e mai rău.

Addie înțelege.

Este și ea obosită.

Întunericul se dezlănțuie iar.

Au trecut mai bine de o sută de ani de când Addie l-a văzut cu adevărat: noaptea, cu toți dinții. Doar că, de data asta, nu e nici sfâșiere, nici groază.

Întunericul doar o cuprinde pe femeie, ca o furtună, ascunzând lumina.

Addie întoarce privirea.

Se duce înapoi la casa galbenă de pe strada Bourbon, unde-și toarnă un pahar cu vin alb, rece. Este cumplit de cald. Ușile balconului sunt larg deschise, să intre noaptea mai ușor. Se sprijină de balustrada din fier când îl aude venind, nu pe stradă, ca un iubit care curtează, ci în cameră, în spatele ei.

Când brațele lui îi cuprind umerii, Addie își amintește cum a ținut-o pe femeia din prag, cum s-a desfășurat în jurul ei și a înghițit-o.

New York City
30 iulie 2014

XIII

Se plimbă şi dispoziţia lui Luc se schimbă în bine.

Noaptea este caldă, iar luna – doar o seceră. Capul îi cade pe spate, iar el inspiră, respirând aerul de parcă n-ar fi încins de căldura verii şi de prea mulţi oameni într-un spaţiu prea restrâns.

— De cât timp eşti aici? întreabă ea.

— Vin şi plec, spune el, dar ea ştie să citească pauzele dintre cuvintele lui şi crede că se află în New York cam de când a venit şi ea, pândind-o ca o umbră.

Nu ştie încotro merg şi, pentru prima dată, se întreabă dacă Luc ştie sau dacă doar păşeşte.

Dar, în timp ce se îndreaptă spre centru, simte timpul pliindu-se în jurul lor şi nu ştie dacă e magie sau amintire, însă, cu fiecare stradă pe lângă care trec, fuge de el de-a lungul Senei. O duce departe de mare. Îl urmează în Florenţa. Sunt alături în Boston şi braţ la braţ pe strada Bourbon.

Sunt aici, în New York, împreună. Şi se întreabă ce s-ar fi întâmplat dacă el nu ar fi rostit cuvintele. Dacă nu şi-ar fi întins mâna. Dacă n-ar fi stricat totul.

— Noaptea ne aparţine, spune el întorcându-se spre ea, cu ochi din nou strălucitori. Unde mergem?

Acasă, se gândeşte ea, deşi n-o poate spune.

Se uită la zgârie-norii care se ridică de ambele părţi.

— Care o fi având cea mai bună priveliştе? se întreabă.

După o clipă, Luc zâmbeşte, cu dinţii lucind, şi spune:

— Urmează-mă.

De-a lungul anilor, Addie a aflat multe dintre secretele oraşului.

Dar iată unul pe care nu îl ştia.

Nu se află sub pământ, ci pe un acoperiş.

84 de etaje, la care se ajunge cu două lifturi, primul deloc remarcabil, care duce doar până la etajul 81. Al doilea, o copie după *Porţile iadului*[46] de Rodin, cu trupurile contorsionate, încercând să scape, duce spre celelalte trei.

Dacă ai cheia.

Luc scoate un card negru din buzunarul cămăşii şi îl vâră într-o fantă.

— Este al tău? întreabă ea când se deschid uşile.

— Nimic nu e al meu cu adevărat, răspunde el şi intră.

Este o urcare scurtă, doar trei etaje, şi când se opreşte, uşile se deschid spre o priveliştе senină a oraşului.

Numele barului este scris cu litere cursive la picioarele ei.

DRUMUL DE JOS.

Addie îşi dă ochii peste cap.

— „Spre pierzanie" era luat?

— Pierzania, spune el cu ochii sticlind, este un alt fel de club.

Podelele sunt din bronz, balustrada, din sticlă, iar tavanul se deschide spre cer şi oamenii stau pe canapele din catifea, cu picioarele înmuiate în piscine, şi pe balcoanele care înconjoară acoperişul. Admiră oraşul.

— Domnule Green, spune recepţionara. Bine aţi revenit.

— Mersi, Renee, îi răspunde el uşor. Ea este Adeline. Dă-i orice doreşte.

Fata o priveşte, dar în ochi nu i se citeşte obligaţia, nici ideea că ar fi fost vrăjită, doar cooperarea unei angajate foarte pricepute. Addie cere cea mai scumpă băutură, iar Renee îi zâmbeşte lui Luc.

— V-aţi găsit perechea.

— Aşa este, spune el, cu mâna pe talia lui Addie, împingând-o uşor în faţa lui.

Ea grăbeşte pasul şi trece prin mulţime spre balustrada din sticlă dinspre Manhattan. Nu se văd stelele, firește, dar din toate părţile se avântă spre ea New Yorkul, cu propria galaxie de lumini.

Aici măcar poate respira.

Este râsetul uşor al oamenilor. Zgomotul ambiental al celor care se simt bine, cu mult mai plăcut decât tăcerea din restaurantul gol, decât

---

46 Grup sculptural monumental aparţinând sculptorului francez Auguste Rodin, care înfăţişează o scenă din „Infernul", prima parte a *Divinei comedii* a lui Dante (n. trad.)

tăcerea din captivitatea mașinii. Este cerul care se deschide deasupra ei. Frumusețea orașului și faptul că nu sunt singuri.

Renee se întoarce cu o sticlă de șampanie, cu un strat de praf vizibil pe ea.

— Dom Perignon din 1959, explică ea ridicând-o. Din colecția privată, domnule Green.

Luc dă din mână, iar ea deschide sticla, umple două pahare înalte și bulele sunt atât de mici, încât arată ca niște pietricele de diamant.

Addie soarbe și savurează senzația de pe limbă.

Privește mulțimea, plină cu genul de fețe pe care le recunoști ușor, chiar dacă nu știi de unde să le iei. Luc i le arată, senatori, actori, scriitori, critici, și ea se întreabă care dintre ei și-au vândut sufletele. Sau dacă sunt pe cale să o facă.

Addie se uită în pahar, unde bulele se ridică încă la suprafață, lent, și când vorbește, cuvintele sunt doar o șoaptă, căci tăria lor este răpită de mulțimea zgomotoasă. Dar ea știe că el ascultă, că o aude.

— Lasă-l să plece, Luc.

Gura lui devine tensionată.

— Adeline, o avertizează el.

— Mi-ai spus că mă asculți.

— Fie. Se sprijină de balustradă și își deschide brațele. Spune-mi. Ce vezi la el, în cel mai recent iubit uman al tău?

Henry Strauss este atent și bun, vrea ea să spună. *Este isteț, blând și cald.*

Tot ce nu ești tu.

Dar Addie știe că trebuie să fie precaută.

— Ce văd la el? spune ea. Pe mine. Nu cine sunt acum, poate, dar cine am fost, în noaptea în care ai venit să mă salvezi.

— Henry Strauss și-a dorit să moară, se încruntă Luc. Tu ai vrut să trăiești. Nu semănați deloc.

— Nu e atât de simplu.

— Serios?

Addie clatină din cap.

— Tu vezi doar defecte și greșeli, slăbiciuni de exploatat. Dar oamenii sunt ciudați, Luc. Asta-i minunat la ei. Trăiesc, iubesc, fac greșeli și *simt* foarte mult. Și poate... poate că eu nu mai fac parte dintre ei.

Cuvintele o sfâșie când le rostește, pentru că știe că este adevărat. Mai mult sau mai puțin adevărat.

— Dar îmi amintesc, insistă ea. Îmi amintesc cum era, iar Henry e...

— Pierdut.

— Caută, răspunde ea. Își va găsi drumul, dacă-l lași.

— Dacă-l lăsam, sărea de pe un acoperiș.

— Nu ai de unde să știi. Nu vei ști niciodată, fiindcă ai intervenit.

— Eu mă ocup cu sufletele, Adeline, nu cu a doua șansă.

— Iar eu te implor să-i dai drumul. Dacă nu-mi dai mie, dă-i lui.

Luc expiră și face un gest cu mâna.

— Alege pe cineva, spune el.

— Ce?

El o întoarce spre mulțime.

— Alege un suflet să îi ia locul. Un străin. Condamnă-l pe unul dintre ei. Vocea lui este joasă, netedă, sigură. Mereu există un preț, spune el încet. Un preț care trebuie plătit. Henry Strauss și-a pus la mezat propriul suflet. Ai vinde sufletul altuia ca să-l răscumperi?

Addie se uită la acoperișul aglomerat, la fețele pe care le recunoaște și la cele pe care nu le știe. Tinere, în vârstă, împreună, separat.

Sunt inocenți?

Sunt nemiloși?

Addie nu știe dacă poate – până când mâna ei nu se ridică. Până când nu arată spre un bărbat din mulțime, cu inima căzându-i în stomac, când așteaptă ca Luc să îi dea drumul, să facă un pas și să-și ceară obolul.

Dar Luc nu se mișcă.

Râde.

— Adeline a mea, spune sărutându-i părul. Te-ai schimbat mai mult decât crezi.

Ea se simte amețită și-i vine rău, dar se întoarce spre el.

— Gata cu jocurile, spune.

— Bine, zice el, înainte să o tragă în întuneric.

Acoperișul cade, iar vidul se ridică în jurul ei, înghițind totul, mai puțin un cer lipsit de stele, de un negru infinit și violent. Când se retrage iar, o clipă mai târziu, lumea este tăcută, orașul a dispărut, iar ea e singură în pădure.

New Orleans, Louisiana
1 mai 1984

XIV

Aşa se termină.

Cu lumânări care ard pe pervaz, lumina lor nesigură aruncând umbre lungi peste pat. Cu cea mai neagră parte a nopţii întinzându-se dincolo de fereastra deschisă, cu prima îmbujorare a verii în aer, cu Addie în braţele lui Luc, cu întunericul învăluind-o ca un cearşaf.

Aici e acasă, se gândeşte ea.

Şi poate că este iubire.

E cel mai rău. A uitat, în sfârşit, ceva. Doar că e lucrul nepotrivit. Este unicul lucru pe care trebuia să şi-l amintească. Bărbatul din pat nu este om. Viaţa aceasta nu e viaţă. Sunt jocuri, lupte, în final, este război.

O atingere pe maxilarul ei – ca nişte dinţi.

Întunericul îi şopteşte pe piele.

— Adeline a mea.

— Nu sunt a ta, spune ea, dar gura lui îi zâmbeşte, lipită de gâtul ei.

— Şi totuşi, suntem împreună, spune el. Aici ne este locul.

Îmi aparţii.

— Mă iubeşti? întreabă ea.

Degetele lui îi mângâie şoldurile.

— Ştii că da.

— Atunci dă-mi drumul.

— Nu eu te reţin.

— Nu la asta mă refer, zice ea, proptindu-se într-un braţ. Eliberează-mă.

El se dă înapoi, cât să o privească.

— Nu pot rupe târgul. Capul i se pleacă, buclele negre ating obrazul ei. Dar poate, şopteşte el pe clavicula ei, pot să-l schimb.

Inima lui Addie bate cu putere.

— Pot să schimb termenii.

Ea își ține respirația cât cuvintele lui îi aleargă pe piele.

— Pot să îl fac mai bun, murmură el. Tot ce trebuie să faci este să cedezi.

Cuvântul e ca un duș rece.

Cortina care cade peste o piesă de teatru: decoruri minunate, scenografie, actori bine pregătiți, toate dispar în spatele materialului întunecat.

Cedează.

O poruncă șoptită în întuneric.

Un avertisment pentru un om frânt.

O cerere reluată iar și iar, de-a lungul anilor, până când a încetat. Cât a trecut de când o întrebase ultima dată? Dar, firește, știe – s-a întâmplat când și-a schimbat metoda, când s-a îmblânzit.

Este o nesăbuită, fiindcă a crezut că asta însemna pace, și nu război.

Cedează.

— Ce este? întreabă el, prefăcându-se confuz, până când ea îi aruncă replica în față.

— *Să cedez?* mârâie ea.

— E doar un cuvânt, spune el.

Dar chiar el a învățat-o despre puterea unui cuvânt. Un cuvânt înseamnă totul, iar al lui este un șarpe, o înșelătorie, un blestem.

— E în firea lucrurilor. Ca să schimb târgul, adaugă el.

Dar Addie se retrage, se desprinde, se eliberează.

— Chiar ar trebui să *am încredere* în tine? Să cedez și să cred că s-ar putea să-mi oferi ce doresc?

Atâția ani și-atâtea feluri de a-i cere același lucru.

Cedezi?

— Probabil mă crezi idioată, Luc. Chipul i se înfierbântă de mânie. Sunt uimită că ai avut atâta răbdare. Dar ai fost mereu atras de vânătoare.

Ochii lui verzi se îngustează în beznă.

— Adeline.

— Să nu îndrăznești să-mi rostești numele. E în picioare, cuprinsă de furie. Știam că ești un monstru, Luc. Am văzut-o de suficiente ori. Și totuși, am crezut cumva în tine, după tot acest timp, dar, firește, n-a fost iubire, nu? Nici măcar bunătate. A fost doar un alt *joc*.

La un moment dat, ea crede că poate se înșală.

O clipă în care Luc pare rănit, derutat, iar ea se întreabă dacă a vorbit sincer, dacă, dacă...

Apoi se termină.

Durerea îi dispare de pe față, așa cum un nor acoperă soarele. Un zâmbet posomorât îi joacă pe buze.

— Ce joc obositor a fost.

Ea știe că l-a provocat, dar adevărul încă o bântuie.

Dacă înainte ea a fost fisurată, acum se sparge.

— Nu mă poți învinui pentru c-am încercat altceva.

— Te învinuiesc pentru *tot*.

Luc se ridică, iar întunericul îl învăluie ca mătasea.

— Ți-am oferit totul.

— Nimic n-a fost real!

Nu va plânge.

Nu îi va oferi satisfacția de a o vedea suferind.

Nu îi va mai oferi nimic, niciodată.

Așa începe cearta.

Sau, mai degrabă, așa se sfârșește.

Majoritatea certurilor, în fond, nu sunt chestiuni de moment. Se pregătesc zile întregi, săptămâni de-a rândul, iar fiecare parte își adună gătejele și-și aprinde flacăra.

Dar cearta asta s-a născut de-a lungul secolelor.

Este la fel de veche și de inevitabilă ca evoluția lumii, ca trecerea unei ere, ca o ciocnire dintre o față și întuneric.

Ar fi trebuit să o prevadă.

Poate că așa a fost.

Dar, până acum, Addie nu știe cum a pornit incendiul. Dacă de vină au fost lumânările aruncate pe masă, sau lampa smulsă de pe perete, sau luminile distruse de Luc, sau un ultim act de răzbunare.

Ştie că ea nu are puterea de a distruge ceva, şi totuşi a reuşit. Au reuşit împreună. Poate că el i-a permis să pornească incendiul. Poate că doar l-a lăsat să ardă.

Nu contează, la urma urmei.

Addie stă pe strada Bourbon şi priveşte casa arzând, iar când ajung pompierii n-a mai rămas nimic de salvat. A rămas doar cenuşa.

Altă viaţă sfârşită în fum.

Addie nu are nimic, nici măcar cheia din buzunar. Era acolo, dar când o caută, nu mai este. Mâna ei se apropie de inelul din lemn din jurul gâtului.

Îi rupe şnurul şi îl aruncă în ruinele fumegânde ale casei, apoi pleacă.

New York City
30 iulie 2014

XV

Addie este înconjurată de copaci.

De mirosul de mușchi al verii în pădure.

Frica se răsucește înăuntrul ei, siguranța bruscă și oribilă că Luc încălcase ambele reguli în loc de una, că o târâse prin întuneric, că o răpise din New York și că o abandonase undeva departe de casă.

Dar ochii i se obișnuiesc repede, iar ea se întoarce și vede conturul orașului deasupra copacilor și își dă seama că se află în Central Park.

E cuprinsă de ușurare.

Și apoi vocea lui Luc plutește prin întuneric.

— *Adeline, Adeline...* spune el, și ea nu își dă seama cât este ecou, și cât este chiar el, neferecat de carne, oase și forme muritoare.

— Ai promis, strigă ea.

— Am promis?

Luc iese din întuneric, așa cum a făcut-o în noaptea aceea, formându-se din fum și umbre. E o furtună îmbrăcată în piele.

Sunt diavolul sau sunt întunericul? o întrebase el cândva. *Sunt monstru sau zeu?*

Nu mai poartă costumul negru, elegant, ci este așa cum era când l-a chemat prima dată, un străin cu pantaloni, cu o tunică deschisă la culoare și descheiată la gât, cu părul negru ondulându-i-se la tâmple.

Visul invocat cu atât de mulți ani în urmă.

Dar s-a schimbat ceva. În ochi nu i se mai citește triumful. I s-a șters culoarea din ei, sunt atât de palizi că par aproape cenușii. Deși nu a mai văzut niciodată nuanța aceea, știe că este tristețe.

— Îți voi da ce vrei, spune el. Dacă faci un singur lucru.

— Ce? întreabă ea.

Luc îi întinde mâna.

— Dansează cu mine, spune.

În vocea lui se simt dorul şi pierderea, şi ea crede că, poate, aici se termină totul – se termină cu ei. O remiză. Un război fără învingători şi fără învinşi.

Aşa că este de acord să danseze.

Fără muzică, dar nu contează.

Când îi ia mâna, aude melodia, blândă şi liniştitoare, în mintea ei. Nu e tocmai un cântec, ci foşnetul pădurii vara, suflul constant al vântului peste câmpie. Când o trage mai aproape, ea aude o vioară care jeleşte pe malul Senei. Mâna lui se strecoară într-a ei, în murmurul permanent al mării. Simfonia care cuprinde întregul München. Addie îşi sprijină capul de umărul lui şi aude ploaia căzând în Villon, trupa de suflători din L.A., un solo de saxofon tulburând liniştea clădirilor de pe strada Bourbon.

Dansul se opreşte.

Muzica se stinge.

Pe obraz îi alunecă o lacrimă.

— Tot ce trebuia să faci era să mă eliberezi.

Luc oftează, ridicând bărbia.

— Nu am putut.

— Din cauza târgului.

— Pentru că eşti *a mea*.

Addie se smulge din braţele lui.

— Nu am fost niciodată a ta, Luc, spune ea. Nici în pădure, în prima noapte. Nici când ne-am culcat împreună. Chiar tu ai spus c-a fost doar un joc.

— Am minţit. Cuvintele lui taie ca o lamă. Mă iubeai, spune el. Şi eu te iubeam pe tine.

— Şi totuşi, zice ea, nu ai venit să mă cauţi decât după ce am întâlnit pe altcineva.

Se întoarce iar spre el, aşteptându-se să-i vadă ochii galbeni de gelozie. Dar ei s-au făcut de un verde buruiană arogant, oglindit de expresia de pe chipul lui, de sprânceana ridicată, precum colţul gurii.

— Ah, Adeline, spune el. Crezi că v-aţi *găsit*?

Cuvintele sunt o treaptă ratată.

O cădere bruscă.

— Chiar crezi c-aș fi permis?

Pământul i se clatină sub picioare.

— Că, după toate târgurile pe care le închei, un asemenea detaliu mi-ar putea scăpa?

Addie închide strâns ochii și stă întinsă lângă Henry, cu degetele împletite în iarbă. Privește cerul nopții. Râde la ideea că Luc a făcut o greșeală.

— Cred că v-ați gândit că sunteți tari isteți, spune el acum. Predestinați, aduși împreună de noroc. Care erau șansele să vă întâlniți, să vă legați amândoi de mine, să vă vindeți sufletele pentru ceva ce numai celălalt vă putea oferi? De fapt, adevărul este mult mai simplu – eu l-am pus pe Henry în calea ta. Ți l-am dăruit, împachetat, cu fundă!

— De ce? întreabă ea, cu gâtul închizându-se în jurul întrebării. De ce ai face asta?

— Pentru că asta ți-ai dorit. Erai atât de concentrată pe nevoia ta de iubire, că nu puteai să vezi dincolo de ea. Ți-am oferit asta, pe el, ca să vezi că iubirea nu este demnă de locul pe care i-l păstrai. Spațiul pe care nu mi-l ofereai *mie*.

— Dar a fost demnă. *Merită*.

El o mângâie pe obraz.

— Nu va mai fi, după ce el va pieri.

Addie se trage înapoi. Vrea să fugă de cuvintele și de atingerea lui.

— E o cruzime, Luc. Chiar și pentru tine.

— Nu, mârâie el. Cruzime ar fi să dureze zece ani, nu unul. Să îți permit să ai o viață cu el și să suferi mai mult după ce pierzi totul.

— Aș alege asta oricum! Ea clatină din cap. Nu ai vrut niciodată să îl lași să trăiască, nu?

Luc înclină capul.

— Un târg e un târg, Adeline. Târgurile sunt permanente.

— Ai făcut toate astea ca să mă torturezi...

— Nu, se răstește el. Am făcut-o pentru a-ți *arăta*. Ca să înțelegi. I-ai urcat pe un piedestal, dar oamenii au existențe scurte și palide, și la fel este și iubirea lor: superficială, nu durează. Tânjești după iubire omenească, dar nu ești om, Adeline. Nu ai mai fost de secole. Locul tău nu este cu ei, ci cu *mine*.

Adeline se retrage, iar furia dinăuntrul ei se transformă în gheață.

— Ce lecţie grea trebuie să fie pentru tine, spune ea, că nu poţi avea tot ce vrei.

— Ce vreau? mârâie el. Dorinţele sunt pentru copii. Dacă despre asta ar fi vorba, aş fi scăpat deja de tine. Te-aş fi uitat cu câteva secole în urmă, spune el cu un dispreţ amar în glas. Este vorba despre nevoie. Iar nevoia este dureroasă, însă răbdătoare. Mă auzi, Adeline? Am nevoie de tine şi tu de mine. Te iubesc, cum mă iubeşti şi tu.

Ea îi simte durerea din voce.

Poate că de aceea vrea să îl rănească şi mai tare.

A învăţat-o bine să găsească punctul slab.

— Dar aici e problema, Luc. Eu nu te iubesc.

Cuvintele sunt moi, calme, şi totuşi răscolesc întunericul. Copacii foşnesc, umbrele se îngroaşă, iar ochii lui Luc ard într-o nuanţă în care nu a mai văzut-o niciodată. Este culoarea veninului. Pentru prima dată de secole, se teme.

— Atât de mult înseamnă pentru tine? întreabă el, cu vocea plată şi dură ca pietrele de râu. Atunci du-te. Petrece timp cu iubirea ta umană. Îngroapă-l, jeleşte-l, sădeşte un copac peste mormântul lui. Contururile lui încep să se înceţoşeze. Voi fi aici, spune. Şi tu.

Luc se întoarce şi dispare.

Addie cade în genunchi pe iarbă.

Rămâne acolo până când primele urme de lumină apar pe cer, şi atunci, în sfârşit, se obligă să se ridice, se apropie de metrou, ca prin ceaţă, iar cuvintele lui i se răsucesc în minte.

Nu eşti om, Adeline.

Credeai că v-aţi găsit?

Cred că v-aţi gândit că sunteţi tare isteţi.

Petrece timp cu iubirea ta.

Voi fi aici.

Şi tu.

Soarele răsare când ajunge în Brooklyn.

Se opreşte să cumpere micul dejun, o concesie, o scuză pentru că a fost plecată toată noaptea. Atunci vede ziarul de la chioşc. Data din colţul de sus.

6 august 2014

A plecat din apartament pe 30 iulie.

Petrece timp cu iubirea ta, i-a spus el.

Dar Luc i-a răpit timpul. Nu doar o noapte. O săptămână întreagă. Șapte zile prețioase șterse din viața ei... din viața lui Henry.

Addie o ia la fugă.

Se împleticește pe ușă, pe scări, scotocește prin poșetă, dar nu mai are cheia, așa că bate la ușă, simțind groază că lumea s-a schimbat, că Luc a rescris mai mult decât timpul, că a luat mai mult, că a luat totul.

Dar broasca se răsucește, ușa se deschise și în prag este Henry, extenuat, iar ea știe, din privirea lui, că nu mai credea că ea se va întoarce. Că, la un moment dat, între prima dimineață și următoarea, și următoarea, a crezut că ea a plecat.

Addie îl ia în brațe.

— Îmi pare atât de rău, spune ea, și nu e doar pentru săptămâna furată.

Este pentru târg, pentru blestem, pentru că e vina ei.

— Îmi pare rău, repetă ea, și Henry nu strigă, nu se înfurie, nici măcar nu spune Ți-am zis eu.

O ține strâns și zice: „Ajunge", „Promite-mi", „Rămâi".

Niciuna nu este o întrebare, dar ea știe că el îi cere, o roagă să îi dea drumul, să nu se mai opună, să nu mai încerce să le schimbe soarta și să fie cu el până la sfârșit.

Addie nu poate suporta ideea să renunțe, să cedeze, să se lase doborâtă fără luptă.

Dar Henry se destramă, și e și vina ei, așa că este de acord.

New York City
August 2014

XVI

Sunt cele mai fericite zile din viaţa lui Henry.

E ciudat să recunoască asta, iar el ştie.

Dar au o libertate ciudată, un confort neobişnuit – pentru că ştie că sfârşitul se grăbeşte să-l întâlnească, şi totuşi nu simte că ar cădea spre el.

Ştie că ar trebui să-i fie teamă.

În fiecare zi se pregăteşte pentru teroarea neliniştită, aşteaptă norii de furtună să apară, panica inevitabilă din piept, care-l va rupe în bucăţi.

Dar, pentru prima dată în luni şi ani întregi, de când se ştie, nu se teme. Este îngrijorat pentru prietenii lui, firește, pentru anticariat, pentru pisică. Dar, dincolo de grijile acestea, simte doar calm, stabilitate şi uşurarea incredibilă că a găsit-o pe Addie, că a cunoscut-o, că o iubeşte şi că o are lângă el.

Este fericit.

Este pregătit.

Nu se teme.

Asta îşi spune.

Nu se teme.

Decid să meargă împreună spre nord.

Să iasă din oraş, departe de căldura sufocantă a verii.

Să vadă stelele.

El închiriază o maşină şi conduce spre nord şi îşi dă seama, la jumătatea oraşului Hudson, că Addie nu i-a cunoscut familia, şi apoi, cu o apăsare subită, că de-abia de Roş Haşana ar trebui să meargă la

părinți, iar atunci va fi deja mort. Că, dacă nu apucă pe drumul acela, nu își va putea lua rămas-bun.

Atunci se adună norii, iar teama încearcă să îi cuprindă pieptul, pentru că nu știe ce să spună și nici la ce ar ajuta.

A trecut deja de drumul spre casa părinților și e prea târziu, și respiră, iar Addie arată spre un semn care indică „fructe proaspete", și ies de pe autostradă și cumpără piersici de la stand, și sandviciuri de la piață, și conduc o oră spre nord, spre un parc național, unde soarele arde, însă găsesc umbră sub copaci și își petrec ziua cutreierând cărările, iar când se lasă noaptea fac un picnic pe capota mașinii închiriate și se întind între buruienile sălbatice și stele.

Sunt atât de multe, că noaptea nu mai pare atât de neagră.

Este încă fericit.

Încă respiră.

Nu au cort, dar e prea cald oricum.

Stau întinși pe o pătură, în iarbă, și privesc la stafia Căii Lactee, iar el se gândește la Artefactul de pe High Line, la exponatul Cer, la cât de aproape i s-au părut stelele și cât de departe i se par acum.

— Dacă ai putea-o lua de la capăt, ai mai face târgul?

Addie spune *da*.

A fost o viață grea și singuratică, îi spune ea, și totuși minunată. A trăit războaie, a luptat în ele, a fost martora revoluțiilor și renașterilor. Și-a lăsat urmele pe o mie de lucrări de artă, ca o amprentă pe fundul unui bol care se usucă. A văzut minuni, a înnebunit, a dansat în troiene și a înghețat lângă Sena. S-a îndrăgostit de întuneric de multe ori și de un om o singură dată.

Este obosită. Cumplit de obosită.

Dar nu există îndoială că a trăit.

— Nimic nu este numai bine sau numai rău, spune ea. Viața e mult mai complicată.

Acolo, pe întuneric, o întreabă dacă a meritat.

Momentele de fericire au meritat clipele triste?

Momentele de frumusețe au meritat anii grei?

Ea întoarce capul, îl privește și spune:

— Mereu.

Adorm sub stele și, când se trezesc dimineața, căldura s-a evaporat, aerul e răcoros, ei simt primele șoapte ale unui alt anotimp, primul pe care el nu îl va vedea.

Și totuși, își spune el, nu se teme.

Săptămânile devin zile.

Trebuie să-și ia rămas-bun de la câteva persoane.

Se întâlnește cu Bea și cu Robbie la *Negustor*, într-o seară. Addie stă de cealaltă parte a barului, bând un suc, oferindu-i spațiu. O vrea acolo, are nevoie de ea, o ancoră tăcută pe timp de furtună. Dar știu amândoi că, dacă ar fi la masa lor, Bea și Robbie ar putea uita, iar el are nevoie ca ei să-și amintească.

Pentru o vreme, totul este minunat și dureros de normal.

Bea vorbește despre cea mai recentă propunere de teză și se pare că a noua oară e cu noroc, pentru c-a fost acceptată, iar Robbie vorbește despre premiera de săptămâna viitoare, și Henry nu îi spune că s-a strecurat la repetiții ieri, că el și Addie au stat în ultimul rând, ghemuiți, ca el să-l vadă pe Robbie pe scenă, genial și frumos, în elementul lui, stând pe tron cu flerul lui Bowie și cu un rânjet diavolesc, cu o magie care e doar a lui.

Apoi Henry minte și le spune că pleacă din oraș.

Se duce să-și vadă părinții. Nu, nu e reuniunea obișnuită, spune el, dar îi vizitează niște verișori și l-a rugat mama lui. Doar în weekend.

O întreabă pe Bea dacă ar putea să-i țină locul la anticariat.

Îl întreabă pe Robbie dacă poate să hrănească el pisica.

Ei spun da, pur și simplu, pentru că nu știu că acela este adio. Henry plătește, Robbie glumește, Bea se plânge de studenții ei, iar Henry le spune că îi va suna când se va întoarce.

Când se ridică să plece, Bea îl sărută pe obraz, iar el îl îmbrățișează pe Robbie, care-i spune să nu cumva să îi rateze spectacolul, și Henry promite, și iată-i că pleacă, au plecat.

Așa ar trebui să fie un adio, decide el.

Nu un punct, ci puncte de suspensie, o propoziție neterminată, până când o preia cineva.

O ușă deschisă.

O ațipire.

Îşi spune că nu se teme.

Că e totul bine, că şi el este bine.

Chiar când începe să aibă dubii, mâna lui Addie e acolo, blândă şi sigură pe braţul lui, conducându-l acasă. Se urcă în pat şi se ghemuiesc alături, împotriva furtunii.

Cândva, în miez de noapte, o simte ridicându-se şi o aude lipăind pe hol.

Este târziu, nu bagă de seamă.

Se rostogoleşte, adoarme iar, şi când se trezeşte e încă întuneric, iar ea e alături de el.

Ceasul de pe masă mai ticăie un pas spre miezul nopţii.

New York City
4 septembrie 2014

XVII

Este o zi foarte obişnuită.

Stau în pat, ghemuiţi în cuibul de aşternuturi, cap lângă cap, cu mâinile mângâind braţe, obraji, degete care memorează pielea. El îi şopteşte numele, iar şi iar, de parcă ea ar putea păstra sunetul, de parcă l-ar putea îmbutelia, să-l folosească după ce el nu va mai fi.

Addie, Addie, Addie.

În ciuda tuturor lucrurilor, Henry e fericit.

Sau, cel puţin, aşa îşi zice, îşi spune că e pregătit, că nu se teme. Îşi spune că, dacă stau acolo, în pat, ziua va dura. Dacă-şi ţine respiraţia, poate împiedica secundele să treacă, poate păstra minutele între degetele lor împletite.

Este o rugăminte nerostită, dar Addie pare să o simtă, pentru că nu face niciun gest să se ridice. În schimb, rămâne cu el în pat şi-i spune poveşti.

Nu despre aniversări – nu mai au date de 29 iulie –, ci despre luni de septembrie şi mai, despre zile liniştite, despre care nu-şi mai aminteşte nimeni. Îi spune despre iazurile zânelor din Insula Skye, despre Aurora Boreală din Islanda, despre un lac atât de limpede că îi vedea fundul la zece metri adâncime, când înota în el, în Portugalia – sau în Spania?

Sunt singurele poveşti pe care nu le va scrie niciodată.

Nu se poate convinge să se desprindă de Addie, să se dea jos din pat şi să ia ultimul carnet de pe raft. Acum sunt şase, iar ultimul este plin doar pe jumătate, şi îşi dă seama că va rămâne aşa, cu ultimele pagini albe, cu literele lui înguste ca un zid, un final fals al unei poveşti în desfăşurare, şi inima îi tresare puţin, dar nu poate permite să-l apuce panica, fiindcă ştie că îl va sfâşia, aşa cum un fior transformă răcoarea de moment în frig de-ţi clănţăne dinţii, şi nu îşi poate pierde controlul, încă nu.

Încă nu.

Aşa că Addie vorbeşte, iar el ascultă, lăsând poveştile să îi alunece prin păr, ca nişte degete. De fiecare dată când panica încearcă să iasă la suprafaţă, se luptă cu ea, îşi ţine respiraţia şi îşi spune că totul este bine, dar nu se mişcă, nu se ridică. Nu poate, pentru că, dacă se mişcă, se va rupe vraja, iar timpul o va lua la goană şi totul se va termina prea curând.

Este o prostie şi o ştie, o superstiţie, dar teama este acum aici, reală, iar patul este un loc sigur, şi Addie este permanentă, şi el se bucură atât de mult că e aici, pentru fiecare minut de când s-au cunoscut.

Cândva, după-amiază, i se face foame. Este hămesit.

N-ar trebui. I se pare frivol, greşit, inconsecvent, însă foamea e bruscă şi adâncă şi, odată cu ea, ceasul începe să ticăie.

Nu poate ţine timpul la distanţă. Aleargă înainte, se grăbeşte.

Addie îl priveşte de parcă-i poate citi gândurile, parcă vede furtuna formându-se în mintea lui. Dar ea este soarele. Este cerul senin.

Îl trage din pat, îl duce în bucătărie, iar Henry stă pe un scaun şi ascultă, cât ea face omletă şi îi povesteşte despre prima dată când a zburat cu avionul, când a auzit o melodie la radio, când a văzut un film.

Este ultimul dar pe care i-l poate face, momentele de care el nu va avea parte.

Este ultimul dar pe care i-l face el: o ascultă.

Îşi doreşte să se poată urca la loc în pat, cu Carte, dar amândoi ştiu că nu se mai poate. Acum, că s-a ridicat, nu mai poate suporta să stea locului. Este făcut din energie agitată, din nevoie urgentă, şi nu are timp, şi fireşte că ştie că nu va avea niciodată.

Că timpul se termină mereu cu o secundă înainte să fie pregătit.

Că viaţa înseamnă minutele dorite, minus unul.

Aşa că se îmbracă amândoi şi ies, şi merg, dând târcoale străzii, cât se instalează panica. Este o mână care apasă sticla slăbită, o presiune stabilă peste fisuri, dar Addie e acolo, cu degetele împletite cu ale lui.

— Ştii cum trăieşti trei sute de ani? întreabă ea.

Când el îi răspunde cum, ea zâmbeşte.

— La fel cum trăieşti doar unul. Secundă cu secundă.

În cele din urmă, picioarele lui obosesc, neliniştea se retrage, nu dispare, ci devine suportabilă, şi se duc la *Negustor*, comandă mâncare pe care nu o mănâncă şi beri pe care nu le beau, fiindcă el nu poate

suporta să se simtă amorţit în ultimele sale ore, dar la fel de înfricoşător este şi să le înfrunte perfect treaz.

Face un comentariu despre ultima sa masă, râde la gândul morbid, zâmbetul lui Addie se clatină, doar o secundă, iar el îşi cere scuze, îi pare rău, şi ea se lipeşte de el, dar panica şi-a înfipt deja ghearele.

Furtuna se agită în capul lui, tulburând cerul în zare, dar el nu se luptă cu ea.

O lasă să vină.

Doar când începe să plouă, îşi dă seama că furtuna este reală.

Îşi lasă capul pe spate şi simte ploaia pe obraji, se gândeşte la noaptea când au fost la A Patra Linie, la potopul care i-a surprins când au ajuns pe stradă. Se gândeşte întâi la asta şi apoi la acoperiş, şi e mare lucru.

Se simte foarte departe de acel Henry care s-a urcat acolo, cu un an în urmă – sau poate că nu e deloc departe. E doar o chestiune de paşi, în fond, câţiva, din stradă până la margine.

Dar ce n-ar da să poată să coboare iar!

Ce n-ar da pentru încă o zi!

Soarele a apus, lumina se subţiază, iar el nu o va mai vedea niciodată, şi teama se izbeşte de el, bruscă, trădătoare. Este o pală de vânt, care taie o scenă prea rigidă. Se luptă, nu încă, nu încă, nu încă, iar Addie îl strânge de mână ca să nu fie luat pe sus.

— Stai cu mine, spune ea, iar el răspunde:

— Sunt aici.

Degetele lui le strâng pe ale ei.

Nu trebuie să întrebe, nici ea să răspundă.

Există un acord tacit că ea va fi acolo, cu el, până la sfârşit.

Că, de data asta, el nu va fi singur.

Şi este bine.

Va fi bine.

XVIII

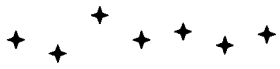

Aproape a sosit momentul, iar ei sunt pe acoperiş.

Acelaşi acoperiş de pe care aproape c-a făcut un pas, anul trecut, acelaşi pe care s-a aflat alături de diavol şi a încheiat un târg cu el. Este o mişcare de compas, iar el nu ştie dacă trebuie să fie aici, dacă *el* trebuie să fie aici, însă pare potrivit.

Mâna lui Addie e în mâna lui, şi asta iar e potrivit.

Mai are puţin timp, căci acul ceasului mai are o fracţiune de fracţiune a unei fracţiuni până la miezul nopţii, şi aude vocea Beei în mintea lui.

Doar tu ai fi în stare să ajungi mai devreme la propria moarte.

Henry zâmbeşte, îşi doreşte să le fi zis mai multe Beei, lui Robbie, dar n-a avut încredere în propria persoană. Şi-a luat rămas-bun, deşi ei nu vor şti până când el nu va mai fi, şi îi pare rău pentru asta, pentru ei, pentru durerea pe care le-o va pricinui. Se bucură că se au unul pe altul.

Mâna lui Addie o strânge pe a lui.

Aproape că a sosit momentul, şi el se întreabă cum va simţi că îşi pierde sufletul.

Va fi ca un atac de cord, brusc, violent, sau uşor, ca o adormire? Moartea capătă atâtea forme! Poate că şi asta e la fel. Va apărea întunericul şi îi va vârî o mână în piept şi îi va scoate sufletul afară, ca prin minune? Sau o forţă îl va obliga să termine ce a început? Să meargă până la margine şi să păşească? Va fi găsit pe stradă, de parcă ar fi sărit?

Sau îl vor găsi aici, pe acoperiş?

Nu ştie.

Nu vrea să ştie.

Este pregătit.

Nu este pregătit.

Nu era nici anul trecut, pe acoperiş, când străinul i-a întins mâna. Nu era pregătit atunci şi nu e nici acum şi începe să suspecteze că nimeni nu este, nici când vine momentul, nici când întunericul îşi ridică premiul.

Pe geamul unui vecin susură muzica, lină, cavernoasă, iar Henry îşi ia gândul de la moarte, de la marginea acoperişului, şi se întoarce la fata care-i ţine mâna într-a ei, cea care-i spune să danseze cu ea.

O trage mai aproape. Ea miroase a vară, a timp, a acasă.

— Sunt aici, spune ea.

Addie i-a promis că va fi cu el până la sfârşit.

Sfârşit. Sfârşit. Sfârşit.

Îi răsună în minte, ca bătăile unui ceas, dar nu e încă timpul, mai are timp, deşi trece foarte repede.

Când eşti mic, eşti învăţat că eşti într-un sigur fel o dată: furios, singur, mulţumit – dar el n-a considerat asta adevărat, niciodată. El este zece lucruri deodată. Este pierdut, speriat, recunoscător, plin de regret, fericit şi se teme.

Dar nu e singur.

Începe iar să plouă, aerul se umezeşte de mirosul metalic al furtunilor de oraş, iar lui Henry nu îi pasă, pentru că simetria este importantă.

Se învârt amândoi lent pe acoperiş.

N-a dormit bine de zile întregi, picioarele lui sunt grele, mintea, prea lentă, minutele aleargă pe lângă el, iar el îşi doreşte ca muzica să fi fost mai tare, cerul, mai luminos, să mai fi avut timp.

Nimeni nu e pregătit să moară.

Nici măcar când crede că asta vrea.

Nimeni nu este pregătit.

El nu e pregătit.

Dar a sosit momentul.

E timpul.

Addie spune ceva, dar ceasul nu mai bate, atârnă fără greutate, şi e timpul, şi simte că alunecă, îşi simte colţurile minţii înmuindu-se, noaptea grea, şi din clipă în clipă străinul va ieşi din întuneric.

Addie îi întoarce faţa spre a ei, spune ceva, iar el nu vrea să asculte, se teme de rămas-bun, vrea să păstreze momentul, să îl facă să dureze, să îl oprească, să transforme filmul într-o captură de ecran, să fie acela sfârşitul, nu întunericul, nu nimicul – doar un moment permanent. O amintire prinsă în chihlimbar, în sticlă, în timp.

Dar ea încă vorbeşte.

— Ai promis că mă asculţi, îi spune ea, că scrii totul.

Nu înţelege. Jurnalele sunt pe raft. I-a scris povestea; toată.

— Am scris, zice el. Am scris.

Dar Addie clatină din cap.

— Henry, nu ţi-am spus cum se termină povestea.

New York City
1 septembrie 2014
(3 nopți până la sfârșit)

XIX

Unele decizii se iau toate deodată.

Altele, în timp.

O fată face un târg cu întunericul, după ani de visare.

O fată se îndrăgostește de un băiat, într-o clipă, și decide să îl elibereze.

Addie nu știe precis când a luat această decizie.

Poate că știe din noaptea în care Luc a revenit în viețile lor.

Poate că știe din noaptea în care Henry i-a scris numele.

Poate că știe de când el a rostit cuvintele:

Îmi amintesc.

Nu este sigură.

Nici nu contează.

Ce contează este că, înainte cu trei nopți de sfârșit, Addie se strecoară din pat. Henry se rostogolește, în somn, se trezește cât să o audă lipăind pe hol, dar nu cât să audă și că se încalță sau că se strecoară în întuneric.

Este aproape ora două – ora aceea dintre foarte târziu și foarte devreme – și până și Brooklynul s-a liniștit, e doar un murmur, cât străbate ea cele două străzi până la *Negustor*. Mai e o oră până la închidere, mai sunt doar câțiva băutori hotărâți.

Addie își trage un scaun de la bar și comandă un shot de tequila. Nu a preferat niciodată băuturile tari, dar pe aceasta o dă peste cap, simte căldura în piept, bagă mâna în buzunar și găsește inelul.

Degetele i se curbează în jurul lemnului.

Îl scoate afară din buzunar, îl pune pe tejghea.

Îl roteşte ca pe o monedă, însă nu are cap sau pajură, nici da sau nu, nu există alegere în afară de cea deja făcută. Decide că, atunci când se va opri, îl va pune pe deget. Când cade – dar, când începe să se clatine puţin, o mână îl acoperă şi îl lipeşte de bar.

Mâna e netedă şi puternică, degetele, lungi, toate detaliile întocmai cu desenul ei de odinioară.

— N-ar trebui să fii cu iubitul tău??

Ochii lui Luc sunt plaţi, întunecaţi.

— Doarme, spune ea, şi eu n-am somn.

Mâna lui s-a retras, iar Addie priveşte inelul palid de pe tejghea.

— Adeline, spune el mângâindu-i părul. Va durea. Şi va trece. Aşa trec toate.

— Numai noi nu, murmură ea. Apoi spune, parcă pentru sine: Mă bucur c-a fost doar un an.

Luc se aşază pe un scaun, lângă ea.

— Cum a fost iubirea ta umană? A fost tot ce ai visat?

— Nu, spune ea, şi este adevărul.

A fost problematică. Dificilă. Minunată, ciudată, înspăimântătoare, fragilă, atât de fragilă, că a durut, şi a meritat în fiecare moment. Nu îi spune asta. Lasă acel „nu" suspendat în aerul dintre ei, îngreunat de presupunerile lui Luc. Ochii lui au o nuanţă arogantă de verde.

— Dar Henry nu merită să moară ca să dovedeşti că ai avut dreptate.

Aroganţa e înlocuită de furie.

— Un târg e un târg, spune el. Nu poate fi încălcat.

— Şi totuşi, mi-ai spus cândva că un târg poate fi schimbat, termenii, rescrişi. Ai vorbit serios? Sau a fost doar o parte din complotul care să mă facă să mă predau?

Expresia lui Luc se întunecă.

— N-a fost niciun complot, Adeline. Dar dacă tu crezi că îi voi modifica termenii...

Addie clatină din cap.

— Nu vorbesc despre târgul lui Henry, spune ea. Vorbesc despre al meu. A exersat cuvintele, dar i se rostogolesc ciudat de pe limbă. Nu îţi cer mila şi ştiu că nu ai compasiune. Aşa că fac un alt târg. Îl cruţi pe Henry. Îl laşi să trăiască. Să îşi amintească de mine şi...

— Îmi cedezi sufletul tău?

În ochii lui e o umbră când o spune, în vorbe, o ezitare, mai puțin dorință și mai mult îngrijorare, iar ea știe că l-a prins.

— Nu, răspunde ea, dar numai fiindcă nu asta vrei. Înainte ca el să poată protesta, ea continuă: Mă vrei *pe mine*.

Luc nu spune nimic, dar ochii îi strălucesc, iar interesul lui crește.

— Ai avut dreptate, spune ea. Nu fac parte dintre ei. Nu mai sunt om. Și m-am săturat să pierd. Să jelesc tot ce voi încerca să iubesc. Atinge obrazul lui Luc. Dar nu vreau să te pierd pe tine. Și tu nu mă vei pierde pe mine. Așa că, da. Îl privește în ochi. Fă asta și voi fi a ta, câtă vreme mă vei dori lângă tine.

El pare să își țină respirația, dar ea este cea care nu poate sufla. Lumea se clatină și amenință să cadă.

Apoi, în cele din urmă, Luc zâmbește, cu ochii de smarald victorioși.

— Accept.

Ea respiră, își pleacă fruntea la pieptul lui, ușurată. Degetele lui îi ridică bărbia, înclinându-i fața spre a lui, și el o sărută așa ca în seara în care s-au cunoscut, repede, adânc, flămând, și Addie simte dinții lui alunecându-i pe buza de jos și gustul de cupru înflorindu-i pe limbă.

Știe că învoiala s-a încheiat.

New York City
4 septembrie 2014

— Nu, spune Henry, iar cuvântul e pe jumătate înghiţit de furtună.

Ploaia cade repede şi tare pe acoperiş. Peste ei.

Ceasul s-a oprit, cu braţul ridicat, predându-se. Dar el e încă aici.

— Nu poţi face asta, spune el, cu mintea învârtindu-i-se. Nu te las.

Addie îi aruncă o privire plină de milă, pentru că e evident că nu o poate opri.

Nimeni nu a putut vreodată.

Estele spunea că este căpoasă ca o piatră.

Dar chiar şi pietrele se macină şi pier.

Ea, nu.

— Nu poţi face asta, zice el.

— Am făcut-o deja, spune ea, şi Henry simte că i se face rău, simte că se clatină pământul.

— De ce? întreabă el. De ce ai face-o?

— Gândeşte-te că e o mulţumire, spune ea, pentru că m-ai văzut. Pentru că mi-ai arătat cum este să fii văzută. Iubită. Acum primeşti a doua şansă. Dar trebuie să îi laşi să te vadă aşa cum eşti. Să găseşti oameni care te văd.

Este greşit.

Este complet greşit.

— Nu îl iubeşti.

Ea zâmbeşte trist.

— Am avut destul parte de iubire, spune ea, şi e timpul, probabil că a sosit momentul, pentru că vederea lui se înceţoşează şi contururile se înnegresc. Ascultă-mă, spune ea grăbită. Viaţa poate părea lungă uneori,

dar trece foarte repede. Are ochii sticloşi de lacrimi, dar zâmbeşte. Ai face bine să trăieşti o viaţă bună, Henry Strauss.

Începe să se îndepărteze, dar el o strânge mai tare.

— Nu.

Ea oftează, cu degetele în părul lui.

— Mi-ai oferit atât de multe, Henry... Dar trebuie să mai faci un lucru. Îşi lipeşte fruntea de a lui. Să-ţi aminteşti.

El simte că alunecă, întunericul îi cuprinde vederea, întunecă orizontul, acoperişul şi pe fata lipită de el.

— Promite-mi, spune ea, şi faţa începe să i se înceţoşeze, buzele ei devin o tuşă, buclele şatene din jurul unei feţe în formă de inimă, doi ochi mari, şapte pistrui ca o constelaţie. Promite-mi, şopteşte ea, şi el ridică mâinile să o ţină lângă el, să promită, dar când braţele lui se închid în jurul ei, ea nu mai e.

Iar el cade.

PARTEA A ȘAPTEA

ÎMI AMINTESC DE TINE

Titlul lucrării: Fata care a plecat

Artist: Necunoscut

Dată: 2014

Mediu: Polaroid

Locație: Împrumutată din colecția personală a lui Henry Strauss

Descriere: Colecție de șase (6) fotografii înfățișând o fată în mișcare, cu trăsăturile șterse, obscurizate sau de neidentificat. Ultima fotografie este diferită. Prezintă un living, marginea unei mese, un teanc de cărți și o pereche de picioare în partea de jos.

Detalii: Subiectul fotografiilor rămâne motiv de speculații intense, ținând cont de relația autorului cu sursa. Blitzul a șters toate detaliile semnificative, dar mediul este cel care face lucrările remarcabile. În fotografia standard, expunerea prelungită ar face imposibilă obținerea efectului dorit, de mișcare, dar viteza fixă a declanșatorului unui Polaroid face iluzia mișcării și mai impresionantă.

Valoare estimată: Nu este de vânzare.

Toate sunt lucrări expuse în prezent la Muzeul de Artă Modernă, în cadrul expoziției În căutarea adevăratei Addie LaRue, de Beatrice Caldwell, doctor al Universității Columbia.

New York City
5 septembrie 2014

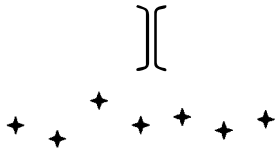

Aşa se încheie povestea.

Un băiat se trezeşte singur în pat.

Soarele se revarsă prin spaţiul dintre perdele, clădirile sunt lucioase după ploaie. El se simte leneş, mahmur, încă prins în mrejele somnului. Ştie că a visat, dar pentru nimic în lume nu îşi aminteşte visul, şi probabil n-a fost plăcut, pentru că se simte uşurat că s-a trezit.

Carte îl priveşte peste movila pilotei, cu ochii portocalii mari, în aşteptare.

Este târziu, îşi dă seama băiatul, după unghiul razelor de soare, după traficul de pe stradă.

N-a vrut să doarmă atât de mult.

Fata pe care o iubeşte se trezeşte mereu prima. Mişcare în aşternuturi, atenţia ei apăsătoare, atingerea moale a degetelor ei pe piele sunt mereu suficiente să îl trezească şi pe el. Doar o singură dată s-a trezit primul, şi atunci a avut plăcerea stranie de a o vedea încă dormind, cu genunchii la piept şi faţa în perne.

Dar aceea a fost o dimineaţă ploioasă, chiar în zori, când lumea era cenuşie, iar azi soarele este atât de puternic, că nu ştie cum de-au putut să doarmă atât de mult.

Se rostogoleşte să o trezească.

Dar patul este gol.

Pipăie locul unde ar trebui să fie ea, dar cearşaful este rece şi neted.

— Addie? strigă el ridicându-se.

Se mişcă prin apartament, verifică în bucătărie, în baie, pe scara de incendii, chiar dacă ştie, ştie, ştie că ea nu e acolo.

— *Addie?*

Apoi îşi aminteşte.

Nu visul, căci nu a fost niciun vis, ci noaptea de dinainte.

Ultima noapte din viaţa lui.

Mirosul de beton umed al acoperişului, ultima bătaie a ceasului, când braţul a găsit ora 12, zâmbetul ei când s-a uitat la el şi l-a făcut să îi promită că nu va uita.

Acum el e aici, iar ea nu, şi n-a rămas nici urmă de ea, doar lucrurile din mintea lui şi...

Jurnalele.

Traversează camera spre raftul pe care le ţine: roşu, albastru, argintiu, negru, alb, verde. Şase carneţele, încă acolo. Le ia de pe raft, le împrăştie pe pat, şi cad din ele fotografiile făcute cu aparatul Polaroid.

Cele pe care i le-a făcut lui Addie, cu faţa în ceaţă, cu spatele la cameră, o stafie la marginile ramei, şi se uită la ele multă vreme, convins că, dacă mijeşte ochii, o va putea focaliza. Dar oricât s-ar uita, tot ce vede sunt formele, umbrele. Singurul lucru pe care-l distinge sunt cei şapte pistrui, iar ei sunt atât de vagi, încât nu ştie dacă se văd într-adevăr sau dacă memoria lui îi pune acolo unde le-ar fi locul.

Pune deoparte fotografiile şi se întinde după primul jurnal, apoi se opreşte, convins că, dacă şi când îl va deschide, va găsi paginile goale, cerneala ştearsă, ca orice altă urmă pe care ea a încercat să o lase.

Dar trebuie să se uite, aşa că o face, şi iată-le, pagină după pagină acoperite de scrisul lui înclinat, apărate de blestem pentru că vorbele sunt ale lui, deşi povestea este a ei.

Ea vrea să fie un copac.

Nu e nimic rău la Roger.

Ea vrea să trăiască înainte să moară.

Va dura ani până să înveţe limba acelor ochi.

Îşi *face loc în afară, cu mâinile peste movila osoasă a spatelui unui bărbat mort.*

Este prima dată, aşa cum ar fi trebuit să fie.

Simte cele trei monede pe care el i le pune în palmă.

Suflet *e un cuvânt atât de grandios! Adevărul este mult mai mic.*

Nu durează mult să găsească mormântul tatălui ei.

Ia următorul jurnal.

Parisul arde.

Întunericul se dezlănţuie.

Şi următorul.

Deasupra barului se află un înger.

Henry se sprijină de pat ore în şir, dând fiecare pagină din fiecare jurnal, citind fiecare poveste pe care i-a spus-o ea, şi, când termină, închide ochii şi îşi ia capul în palme.

Fata pe care a iubit-o nu mai e.

El e acolo.

Îşi aminteşte totul.

Brooklyn, New York

13 martie 2015

— Henry Samuel Strauss, asta e *o porcărie.*

Bea trânteşte ultima foaie pe tejghea, speriind pisica. Animalul se apropiase dinspre un turn de cărţi din preajmă.

— Nu poţi încheia povestea aşa.

Strânge restul manuscrisului la piept, parcă pentru a-l proteja de el. Pagina de titlu îl priveşte.

Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue.

— Ce s-a întâmplat cu ea? Chiar a plecat cu Luc, după toate astea?

Henry ridică din umeri.

— Aşa cred.

— Aşa *crezi?*

Adevărul e că nu ştie.

Şi-a petrecut ultimele şase luni încercând să transcrie poveştile din jurnale, să le transforme în manuscrisul acela. În fiecare noapte, după ce mâinile începeau să-l doară şi capul să i se învârtă de la privitul în ecran, se prăbuşea în pat – nu mai miroase ca ea – şi se întreba cum se termină povestea.

Dacă se termină.

A scris o duzină de finaluri diferite pentru carte, în care ea era fericită şi în care nu era, în care ea şi Luc erau îndrăgostiţi şi în care el se agăţa de ea ca un dragon de comorile sale, dar toate acele finaluri îi aparţineau lui, şi nu ei. Sunt povestea lui, iar aceasta este a ei. Tot ce a scris dincolo de secundele împărtăşite, de sărutul de la sfârşit, este fictiv.

A încercat.

Dar povestea e adevărată – deşi nu va şti nimeni niciodată.

Nu ştie ce s-a întâmplat cu Addie, unde s-a dus, ce face, dar speră. *Speră* că este fericită. Că încă debordează de bucurie sfidătoare şi de speranţă încăpăţânată. Speră că n-a făcut-o doar pentru el. Speră că, într-o zi, o va revedea.

— Chiar ai de gând să te identifici cu povestea asta, nu? zice Bea.

Henry ridică privirea.

Vrea să-i spună că totul e adevărat.

Că a cunoscut-o şi ea pe Addie, aşa cum a scris, că a spus de fiecare dată acelaşi lucru. Vrea să-i spună că ar fi fost prietene. Că *au fost*, gen prima-seară-din-restul-vieţii-tale. Adică exact ce putea primi Addie.

Dar nu l-ar crede, aşa că îi permite să o considere ficţiune.

— Ţi-a plăcut? întreabă.

Bea rânjeşte. Nu mai are pojghiţa aceea pe ochi şi el se simte recunoscător pentru adevăr.

— E bună, Henry, zice ea. E foarte, foarte bună. Atinge pagina. Doar să te asiguri că mă pomeneşti la „Mulţumiri".

— Ce?

— Teza mea, ţii minte? Am vrut s-o scriu despre fata din poze. Stafia din cadru. E ea, nu-i aşa?

Fireşte că ea este.

Henry îşi trece mâna peste manuscris, uşurat şi totuşi trist că l-a încheiat. Îşi doreşte să fi putut trăi cu el ceva mai mult – cu ea.

Dar acum se bucură să-l aibă.

Pentru că adevărul e că începe deja să uite.

Nu că ar fi căzut pradă blestemului ei. Nu i-a fost ştearsă din minte. Doar că detaliile dispar, aşa cum se întâmplă, treptat, iar mintea pierde legătura cu trecutul ca să facă loc pentru viitor.

Dar el nu vrea să-i dea drumul.

Încearcă să nu-i dea drumul.

Zace noaptea în pat şi închide ochii, încercând să îşi imagineze chipul ei. Conturul precis al gurii, nuanţa părului, felul în care lampa de pe noptieră îi lumina pometii, tâmpla, bărbia. Sunetul râsului ei în noapte, vocea ei adormită.

Ştie că nu sunt detalii la fel de importante precum cele din carte, dar tot nu poate suporta să le piardă încă.

Credința este precum gravitatea. Dacă suficienți oameni cred ceva, devine solid, real, la fel ca pământul de sub picioare. Dar când ești singurul care are o idee, o amintire, care știe despre o fată, e greu să le împiedici să își ia zborul.

— Știam eu că vei fi scriitor, spune Bea. Doar că trăiai în negare.

— Nu sunt scriitor, zice el absent.

— Spune-i asta cărții. O vinzi, nu? Trebuie, e prea bună.

— Ah, da, spune el gânditor. Cred că aș vrea să încerc.

Va încerca.

Își va găsi un agent, cartea va merge la licitație și, în cele din urmă, o va vinde, cu o singură condiție – să fie un singur nume pe copertă, și nu al lui –, iar ei vor fi de acord. Vor crede că e un truc de marketing isteț, dar inima lui se va umple de bucurie la gândul celor care îi voi citi cuvintele, nu ale lui, ci ale ei, la gândul că *numele ei* va fi purtat pe buze, din minte în amintire.

Addie, Addie, Addie.

Avansul va fi suficient să-și plătească împrumuturile studențești, suficient să-i lase spațiu să respire, cât se gândește ce să facă mai departe. Nu știe încă, dar, pentru prima dată, asta nu îl sperie.

Lumea e mare, iar el a văzut atât de puțin din ea cu propriii ochi. Vrea să călătorească, să facă fotografii, să asculte poveștile altora, poate să-și creeze și el povești. În fond, viața pare lungă uneori, dar el știe că va trece foarte repede și nu vrea să rateze nicio clipă.

Londra, Anglia
3 februarie 2016

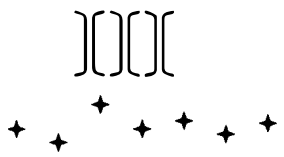

Librăria urmează să se închidă.

Se întunecă repede în perioada aceasta şi se anunţă ninsoare – lucru rar pentru Londra. Angajaţii se agită, demontând decoruri vechi şi montând altele noi, încercând să îşi termine munca înainte ca negura de afară să devină chiciură.

Ea stă cu degetul mare deasupra inelului de la gât, în timp ce două adolescente aşază din nou un perete cu Ficţiune – Noutăţi.

— Ai citit-o? întreabă una.

— Da, în weekend, spune cealaltă.

— Nu pot să cred că autorul nu şi-a pus numele pe ea, zice prima. Cred că-i un soi de strategie de PR.

— Nu ştiu, răspunde a doua. Mi se pare fermecător. Face totul să pară real. De parcă ar fi Henry şi i-ar spune povestea.

Prima râde.

— Ce romantică eşti!

— Mă scuzaţi, le întrerupe un bărbat. Aş putea lua un exemplar din *Addie LaRue*?

O furnică pielea. Bărbatul rosteşte numele atât de uşor. Sunetele se desprind de pe o limbă străină.

Aşteaptă până când cei trei se mişcă spre casă, şi apoi, în cele din urmă, se apropie de raft. Sunt 30 de exemplare acolo, cu faţa în afară, cu modelele repetându-se. Coperta este simplă, cel mai mult spaţiu e ocupat de titlu, care e suficient de lung şi de mare să o umple. Este scris cu litere cursive, ca notiţele din jurnalele de lângă pat, o versiunea mai lizibilă a cuvintelor ei scrise de mâna lui Henry.

Viaţa invizibilă a lui Addie LaRue.

Îşi trece degetele peste nume, simte literele ieşite în relief arcuindu-se şi curbându-se sub atingerea ei, de parcă le-ar fi scris chiar ea.

Fetele au dreptate. Nu există numele autorului. Pe spate nu e o fotografie. Nici urmă de Henry Strauss, dincolo de faptul că această carte e în mâinile ei, iar povestea e adevărată.

Dă la o parte coperta și citește dedicația.

Sunt doar patru cuvinte, în mijlocul paginii.

Îmi amintesc de tine.

Închide ochii și îl vede, așa cum l-a văzut prima dată în prăvălie, cu coatele pe masă, cu privirea ridicată, încruntându-se la ea în spatele ochelarilor.

Îmi amintesc de tine.

Îl vede la Artefact, în oglinzi și apoi pe câmpul de stele, îi vede degetele trasându-i numele pe peretele din sticlă, uitându-se pe deasupra unui Polaroid, șoptind peste Grand Central și cu capul aplecat deasupra jurnalului, cu buclele negre căzându-i pe față. Îl vede întins lângă ea, în pat, pe iarba din nord, pe plajă, cu degetele lor înlănțuite ca niște verigi.

Simte îmbrățișarea lui caldă când o trăgea înapoi în așternuturi, mirosul lui curat, ușurința din vocea lui când ea i-a spus *Nu uita*, iar el i-a răspuns *Niciodată*.

Zâmbește, ștergându-și lacrimile, și îl vede pe acoperiș, în ultima noapte.

Addie a spus „bună" de atâtea ori, dar a fost prima și singura dată când a putut să-și ia la revedere. Sărutul acela, ca un semn de punctuație mult așteptat. Nu o linie întreruptă sau punctele de suspensie ale unei evadări tăcute, ci un punct, o paranteză închisă, un sfârșit.

Un sfârșit.

Să trăiești în prezent și numai în prezent este o frază continuă. Henry a fost pauza perfectă în poveste. O șansă pentru ea să mai respire. Nu știe dacă a fost iubire sau doar îndurare. Dacă mulțumirea poate concura cu pasiunea, dacă vreodată căldura va fi la fel de puternică precum arșița.

A fost un dar.

Nici joc, nici război, nici luptă a voințelor.

Un dar.

Timp și amintire, ca doi iubiți dintr-o fabulă.

Răsfoiește capitolele cărții, cartea *ei*, și se minunează să-și vadă numele pe fiecare pagină. Viața ei, cerându-se citită. O depășește. Este

mai mare decât ei toți, oameni, zei sau lucruri nenumite. O poveste este o idee, sălbatică precum buruienile, răsărind oriunde e plantată.

Începe să citească, ajungă la prima ei iarnă în Paris, când simte că se schimbă aerul din spatele ei.

Aude numele ca un sărut pe ceafă.

— Adeline.

A venit Luc. Brațele lui îi cuprind umerii, iar ea se sprijină de pieptul lui. Se potrivesc. S-au potrivit mereu, deși ea se întreabă, chiar și acum, dacă este doar natura lui – fum care se extinde, să umple orice spațiu i se oferă.

Ochii lui poposesc pe cartea din mâinile ei. Cu numele ei pe copertă.

— Cât de isteață ești, murmură el pe pielea ei. Dar nu pare supărat. Să aibă ei povestea, câtă vreme eu te am pe tine.

Ea se întoarce să îl privească.

Luc este frumos când se laudă.

N-ar trebui, firește. Aroganța este un defect, dar Luc o poartă cu ușurința unui costum bine croit. Strălucește de lumina propriei lucrări. Este obișnuit să aibă dreptate. Să dețină controlul.

Are ochii de un verde care lucește de triumf.

A avut trei sute de ani la dispoziție să îi deprindă culoarea stărilor de spirit. Le cunoaște deja pe toate, semnificația fiecărei nuanțe, îi cunoaște firea, dorințele și gândurile, doar studiindu-i ochii.

Se minunează că, în aceeași perioadă, el nu a învățat niciodată să îi citească pe ai ei.

Sau poate că el vede numai ceea ce așteaptă să vadă: furia unei femei, nevoile ei, teama, speranța și dorința, toate lucrurile mai simple, mai transparente.

Dar nu a învățat niciodată să îi citească istețimea, viclenia, nuanțele acțiunilor, ritmurile subtile ale felului de a vorbi.

Când îl privește, se gândește la toate lucrurile pe care i le-ar spune ochii ei.

Că a făcut o mare greșeală.

Că diavolul poate că se află în detalii, dar el a trecut cu vederea unul esențial.

Că semantica pare puțin lucru, însă de la el a învățat că totul stă în cuvinte. Când a stabilit termenii noii înțelegeri, când și-a vândut sufletul pentru ea însăși, nu a spus *pentru totdeauna*, ci *câtă vreme mă vei dori lângă tine*.

Nu sunt deloc același lucru.

Dacă ochii ei ar putea vorbi, ar râde.

Ar spune că el este un zeu capricios și că, multă vreme înainte să o iubească, a urât-o, a înnebunit-o, și, cu memoria ei fără cusur, ea a început să îi studieze intrigile, a devenit ucenica cruzimii sale. A avut trei sute de ani la dispoziție și va transforma regretele lui într-o capodoperă.

Poate că-i va lua 20 de ani.

Poate o sută.

Dar el nu e capabil de iubire, iar ea o va dovedi.

Îl va distruge. Va distruge ideea de „ei".

Îi va frânge inima și el o va urî din nou.

Îl va înnebuni și îl va alunga.

Și atunci el o va alunga.

Iar ea va fi liberă.

Addie visează că îi spune lui Luc toate aceste lucruri, doar ca să-i vadă nuanța ochilor – ce fel de verde are înfrângerea. Verdele din ochii celui care pierde.

Dar, dacă a învățat ceva de la el, aceea este răbdarea.

Așa că Addie nu pomenește despre noul joc, noile reguli, noua bătălie.

Zâmbește doar și pune cartea înapoi pe raft.

Și îl urmează în întuneric.

MULȚUMIRI

Oricine mă urmărește online știe că am o relație complicată cu poveștile sau, mai degrabă, cu aducerea lor pe lume. Partea aceea în care țin bestia în brațe până când îmi tremură, iar capul mă doare și știu că, dacă o scap acum, înainte să fie gata, se va sparge, și va trebui să o mătur, și voi pierde cel puțin câteva bucăți pe parcurs.

Așadar, cât am ținut eu povestea lui Addie în brațe, multe persoane m-au ținut *pe mine*.

Fără ele, n-ar exista nicio carte.

Aici ar trebui să le ofer recunoștință tuturor.

(Detest mulțumirile.)

(Mai degrabă, detest „Mulțumirile". Am o memorie groaznică. Mintea mea a fost găurită de toate cărțile, așa că, dacă vine rândul oamenilor care au ajutat la crearea *acesteia*, mă blochez. Sunt sigură că voi uita.)

(Știu că voi uita.)

(Mereu uit.)

(Cred că de aceea scriu, să încerc să prind ideile înainte să alunece și să mă lase holbându-mă în gol și întrebându-mă de ce am intrat tocmai în camera asta, sau de ce am deschis tab-ul acela în browser, sau ce căutam în frigider.)

(Ceea ce mi se pare ironic, ținând cont de tema cărții.)

(Cartea asta a locuit în mintea mea multă vreme și a ocupat foarte mult spațiu și o consider responsabilă de cel puțin o parte din uitare.)

Așa că aceasta va fi o listă incompletă.

Cartea este pentru tata, care s-a plimbat cu mine pe străzile din cartierul nostru din East Nashville și m-a ascultat când i-am povestit prima dată ideea din mintea mea.

Pentru mama, care m-a urmat pe toate drumurile întortocheate și nu m-a lăsat să mă rătăcesc.

Pentru sora mea, Jenna, care ştia exact când aveam nevoie să scriu şi când trebuia să mă opresc din scris şi să mă duc să beau un cocktail delicios.

Pentru agenta mea, Holly, care m-a târât prin multe mocirle în flăcări şi niciodată nu a permis să mă ard sau să fiu mâncată de ROUS[47].

Pentru editoarea mea, Miriam, care mi-a fost alături la fiecare pas pe drumul lung şi întortocheat.

Pentru publicista mea, Kristin, care mi-a devenit cavaler, apărătoare şi prietenă.

Pentru Lucille, Sarah, Eileen şi celelalte persoane din incredibila echipă de la editura Tor, care au crezut în această poveste când era doar o idee, m-au încurajat când era un manuscris, i-au apărat drepturile când a fost o carte finalizată şi m-au făcut să mă simt, la fiecare pas, că pot să cad fără grijă, fiindcă mă vor prinde.

Pentru prietenii – ştiţi voi cine sunteţi – care m-au târât prin întuneric şi au fugit cu mine în căutare de cuvinte (şi de pui prăjit).

Pentru Al Mare şi Red Kite, fiindcă mi-au oferit un loc în care să gândesc, să scriu şi multe ceainice pline cu ceai.

Pentru Danielle, Ida, Britt şi Dan, pentru pasiunea voastră şi fiindcă mi-aţi vârât pizza pe sub uşă.

Pentru orice librar care m-a păstrat pe rafturi până acum.

Pentru toţi cititorii care mi-au spus că abia aşteaptă să citească romanul, în timp ce-mi promiteau că au răbdare.

47 Abreviere pentru Rodents of Unusual Sizes (Rozătoare de dimensiuni neobişnuite), creaturi fantastice create de autorul William Goldman în cartea *The Princess Bride* (Mireasa prinţului). (n. trad.)

BOOKZONE

VICTORIA „V. E." SCHWAB

este autoarea a peste douăzeci de bestselleruri *New York Times*, inclusiv a aclamatelor serii Shades of Magic, Villains și Monsters of Verity. Cărțile sale au fost apreciate de critici și au fost menționate în publicațiile *The New York Times*, *Entertainment Weekly*, *The Washington Post* și multe altele; au fost traduse în peste douăsprezece limbi străine și au fost alese pentru scenarii de televiziune și film. Când nu „bântuie" străzile din Paris și nu se plimbă pe dealurile Angliei, locuiește în Edinburgh, Scoția, și se ascunde în colțul unei cafenele, inventând monștri.

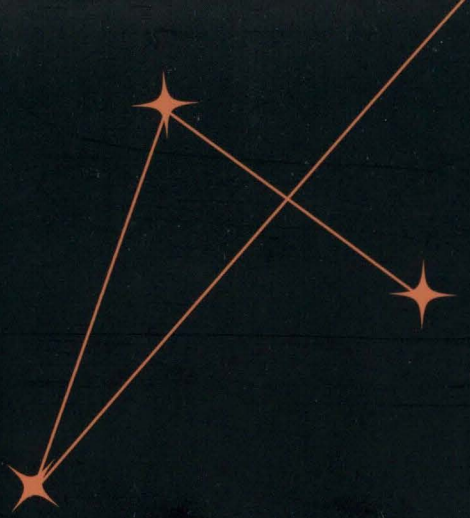

O VIAȚĂ PE CARE NU ȘI-O VA AMINTI NIMENI.

O POVESTE PE CARE NU O VEI UITA NICIODATĂ.

„Pentru cineva blestemat să fie uitat, Addie LaRue este un personaj de neuitat, iar povestea sa reprezintă cea mai plăcută evocare a nemuririi improbabile."

NEIL GAIMAN

„Cartea aceasta va fermeca cititorii la fel de puternic precum pactul eroinei cu diavolul; îți vei simți inima frântă, dar vei trece repede la încântarea de a descoperi o delicioasă inteligență malefică."

NAOMI NOVIK

„Așezat perfect între întuneric și lumină, mit și realitate. [Acest roman] este, în mod ironic,... de neuitat."

ALIX E. HARROW

„*Viața invizibilă a lui Addie LaRue* este genul de carte pe care o întâlnești o singură dată în viață... O revoltă sfidătoare și veselă împotriva timpului, a sorții și a morții – un memento asupra faptului că singurul act de magie suficient de puternic pentru a cuceri totul este dragostea."

PENG SHEPHERD

BOOKZONE
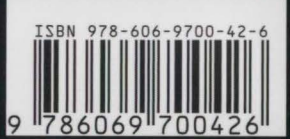
ISBN 978-606-9700-42-6